༄༅། །གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་
གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་
གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
སོ།།

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་དེབ་ཕྲེང་།

(7)

© Drepung Gomang Library. 1999

Typesetting :
Drepung Gomang Library Computer Section, Mundgod.

All rights reserved.

Reprinted and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Published by : - ***Drepung Gomang Library,*** *Lama Camp No. 2, P.O. Tibetan Colony, Mundgod - 581411* (N.K) Karnataka State **India.**

དཀར་ཆག

གྲུབ་མཐའི་རྣ་བ་གཏོང་ལྡིའི་སྒྲ་དབྱངས། ༡

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་དང་པོ་སྤྱི་བཤད།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད། ༡༣

རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ། སྤྱད་ཀྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་། ཉན་པར་བསྐུལ་ཞིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས།

དང་པོ་༼མཆོད་བརྗོད་༽ནི། ༡༦

གཉིས་པ་༼ཉན་པར་བསྐུལ་ཞིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་༽ནི། ༢༦

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་མདོར་བསྟན། ཡན་ལག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་གཉིས།

དང་པོ་༼ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་བ་༽ནི། ༣༤

གཉིས་པ་༼དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤོང་བ་༽ལ་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་གྲུབ་མཐར་མཁན་པོ་ཁ་ཅིག་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ་༼ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་༽ནི། ༤༢

གཉིས་པ་༼དེའི་དོན་གྲུབ་མཐར་མཁན་པོ་ཁ་ཅིག་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པ་༽ནི། ༤༣

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་ལ། སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་། གང་ལ་གྲུས་པ་དང་། འོག་མའང་གོང་མའི་སྐེགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཕྲ་མོའི་མཐར་ལྟུང་མ་ལྟུང་གི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས།

དང་པོ་༼སོ་སོའི་འདོད་པ་༽ནི། ༤༥

གཉིས་པ་༼གང་ལ་གྲུས་པ་༽ནི། ༤༦

གསུམ་པ་༼འོག་མའང་གོང་མའི་སྐེགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་༽ནི། ༤༧

བཞི་པ་༼ཕྲ་མོའི་མཐར་ལྟུང་མ་ལྟུང་གི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༥༠

གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་བཤད་ལེའུ་གཉིས་པ་མེད་མཐའ་དགག་པ།

གཉིས་པ་༼གསུམ་པ་ཡན་ལག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ། གཞན་སྡེའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དགག་རང་སྡེའི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་རིམ་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱུང་རིམ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞི་འོ།

དང་པོ་གཞན་སྡེ་སོ་སོའི་བྱུང་དུས་སོགས་ནི། ༥༢

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི། ༥༣

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། ༥༨

བཞི་པ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆད་སྨྲ་དགག་པ་དང་། རྟག་སྨྲ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆད་སྨྲའི་འདོད་པ་འགོད། དེ་འགོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་འཕྲུལ་སྤྱོད་དང་། གྲུབ་མཐའ་གསུམ།

དང་པོ་༼སྟོན་པ་༽ནི། ༥༥

གཉིས་པ་༼རྣམ་གྲངས་འཕྲུལ་སྤྱོད་༽ནི། ༥༦

གསུམ་པ་༼གྲུབ་མཐའ་༽ལ་འཕྲུལ་བ་བཀག་ནས་དབྱེ་བ་འཆད། ཆད་སྨྲའི་གཙོ་བོའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་༼འཕྲུལ་བ་བཀག་ནས་དབྱེ་བ་འཆད་པ་༽ནི། ༥༦

གཉིས་པ་༼འཆད་སྨྲའི་གཙོ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་༽ལ་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སློང་དང་། གྲུབ་མཐའ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་༼གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སློང་བཤད་པ་༽ནི། ༦༨

གཉིས་པ་༼གྲུབ་མཐའ་དངོས་བཤད་པ་༽ནི། ༦༨

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱུ་འབྲས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རིགས་པའི་ཚ་བ་འཕྲུལ་བར་བཤད་པ་གསུམ།

དང་པོ་༼སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་༽ནི། ༦༥

གཉིས་པ་༼ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱུ་འབྲས་སྒྲུབ་པ་༽ནི། ༧༠

གསུམ་པ་༼རིགས་པའི་ཚ་བ་འཕྲུལ་བར་བཤད་པ་༽ནི། ༧༡

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་གསུམ་པ་གྲངས་ཅན་སེར་སྐྱའི་རྟག་མཐར་དགག་པ།

གཉིས་པ་རྟག་མཐར་དགག་པ་ལ། གྲངས་སེར་གཉིས་དང་། ཚངས་པ་རྡ་རིག་བྱེད་མཐར་གསང་བཞི་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དཔྱོད་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཞི་བྱེད་རིག་གསུམ་གྱི་དང་། ནང་བྱེད་པའི་རྟག་མཐར་འགོག་པ་ལྔ། དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོན་པ་མིང་དབྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་༼སྟོན་པ་༽ནི། ༢༣

གཉིས་པ་༼མིང་༽ནི། ༢༣

གསུམ་པ་༼དབྱེ་བ་༽ནི། ༢༣

བཞི་པ་༼འདོད་ཚུལ་༽ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སེར་སྐྱ་པའི་འདོད་ཚུལ། གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་ཀྱི་འདོད་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱའི་ཤེས་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྨྲས་བརྗོད་ཀྱི་མངོན་རྗེས་ལུང་ཚད་མ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་༼མངོན་སུམ་ཚད་མ་༽ནི། ༢༥

གཉིས་པ་༼རྗེས་དཔག་ཚད་མ་༽ནི། ༢༦

གསུམ་པ་༼ལུང་ཚད་མ་༽ནི། ༢༦

གཉིས་པ་༼གཞལ་བྱའི་ཤེས་བྱ་༽ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བེམ་ཤེས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་སོགས་སུ་བཞིར་བཤད་པ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ། སྐྱེ་ཚུལ་དང་། འཇིག་ཚུལ་བཤད་པ་ལྔ། དང་པོ་ལ་ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་བེམ་པོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གསུམ།

དང་པོ་༼མཚན་ཉིད་༽ནི། ༢༧

གཉིས་པ་༼དབྱེ་བ་༽ནི། ༢༧

གསུམ་པ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ༢༧

གཉིས་པ་༼བེམ་པོ་བཤད་པ་༽ནི། ༢༨

གཉིས་པ་༼རྒྱུ་སོགས་༽སུ་བཞིར་བཤད་ནས་དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་དགག་པ་ནི། ༢༨

གསུམ་པ་༼བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ་༽ནི། ༤༣

བཞི་པ་༼སྐྱེ་ཚུལ་༽ནི། ༤༣

ལྔ་པ་༼འཇིག་ཚུལ་༽ནི། ༤༣

གཉིས་པ་ལྟར་བཅས་གྲངས་ཅན་ལུགས་ནི། ༤༩

གཉིས་པ་ལམ་ནི། ༥༥

གསུམ་པ་༼འབྲས་བུ་༽ལ་ཐར་པ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱོན་ཡོན་སོགས་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་༼ཐར་པ་༽ནི། ༥༥

གཉིས་པ་༼ལམ་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱོན་ཡོན་སོགས་བཤད་པ་༽ནི། ༥༦

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་ཚུལ་འགོག་པ་དང་། འཕེལ་སོགས་མི་རུང་བ། འཆིང་གྲོལ་མི་རུང་བ་གསུམ།

དང་པོ་༼སྐྱེ་ཚུལ་འགལ་བ་༽ནི། ༨༧
གཉིས་པ་༼འཇལ་སོགས་མི་རུང་བ་༽ནི། ༨༨
གསུམ་པ་༼འཆིང་གྲོལ་མི་རུང་བ་༽ནི། ༨༨

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ལེའུ་བཞི་པ་ཚངས་སོགས་བཞིའི་རྟག་མཐར་དགག་པ།

གཉིས་པ་༼ཚངས་པ་བརྡ་རིག་བྱེད་མཐར་གསང་བ་པ་བཞིའི་རྟག་མཐར་དགག་པ་ལ༽ འདོད་པ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚངས་པ་པ་དང་། བརྡ་སྤྲོད་པ། རིག་བྱེད་མཐར་པ། གསང་བ་པའི་འདོད་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། གྲུབ་མཐའ་གསུམ།

དང་པོ་༼སྟོན་པ་༽ནི། ༩༠
གཉིས་པ་༼རྣམ་གྲངས་༽ནི། ༩༠
གསུམ་པ་༼གྲུབ་མཐར་༽ནི། ༩༠

གཉིས་པ་༼བརྡ་སྤྲོད་༽ལ་བཤད་པ། སྟོན་པ་མིང་འདོད་ཚུལ་གསུམ།

དང་པོ་༼སྟོན་པ་༽ནི། ༩༢
གཉིས་པ་༼མིང་༽ནི། ༩༢

གསུམ་པ་༼འདོད་ཚུལ་༽ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཚད་མ་དང་བཞི།

དང་པོ་༼གཞི་༽ནི། ༩༢
གཉིས་པ་༼ལམ་༽ནི། ༩༣
གསུམ་པ་༼འབྲས་བུ་༽ནི། ༩༤
བཞི་པ་༼ཚད་མ་༽ནི། ༩༤

གསུམ་པ་རིག་བྱེད་མཐར་བ་ལ། སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས།

དང་པོ་༼སྟོན་པ་༽ནི། ༩༥
གཉིས་པ་༼རྣམ་གྲངས་༽ནི། ༩༥
གསུམ་པ་༼དབྱེ་བ་༽ནི། ༩༥
བཞི་པ་༼གྲུབ་མཐར་༽ནི། ༩༥

བཞི་པ་༼གསང་བ་པ་༽ལ། སྟོན་པ་མིང་ལུང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ (སྟོན་པ་) ནི། ༩༥
གཉིས་པ་ (མིང་) ནི། ༩༥
གསུམ་པ་ (ལུང་) ནི། ༩༥
བཞི་པ་ (གྲུབ་མཐའ་) ནི། ༩༥
གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ནི། ༩༩

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་ལྔ་པ་ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་པའི་རྟག་མཐར་དགག་པ།

གསུམ་པ་ (ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟག་མཐར་དགག་པ་) ལ། འདོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁྱབ་འཇུག་པའི་དང་། དཔྱོད་པ་པའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྟོན་པ་མིང་ལུང་གྲུབ་མཐའ་བཞི།

དང་པོ་ (སྟོན་པ་) ནི། ༡༠༡
གཉིས་པ་ (མིང་) ནི། ༡༠༡
གསུམ་པ་ (ལུང་) ནི། ༡༠༡

བཞི་པ་ (གྲུབ་མཐའ་) ལ། ལྷའི་ཁྱད་པར་དང་། དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།

དང་པོ་ (ལྷའི་ཁྱད་པར་) ནི། ༡༠༡
གཉིས་པ་ (དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་) ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ།
དང་པོ་ (གཞི་) ནི། ༡༠༣
གཉིས་པ་ (ལམ་) ནི། ༡༠༣
གསུམ་པ་ (འབྲས་བུ་) ནི། ༡༠༨

གཉིས་པ་ (དཔྱོད་པ་པ་) ལ། སྟོན་པ་མིང་གྲུབ་མཐའ་གསུམ།

དང་པོ་ (སྟོན་པ་) ནི། ༡༠༨
གཉིས་པ་ (མིང་) ནི། ༡༠༨
གསུམ་པ་ (གྲུབ་མཐའ་) ལ་བདག་གི་ཁྱད་པར། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ (བདག་གི་ཁྱད་པར་) ནི། ༡༠༨

གཉིས་པ་ (ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་) ལ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་བཤད་ནས་སྒྲི་དོན་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དོན་གཉིས།

དང་པོ་༼སྤྱི་དོན་༽ནི། ༡༠༥

གཉིས་པ་༼བྱེ་བྲག་གི་དོན་༽ལ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་གསུམ།

དང་པོ་༼འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་༽ནི། ༡༠༦

གཉིས་པ་༼དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་༽ནི། ༡༠༦

གསུམ་པ་༼དེ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་༽ནི། ༡༠༩

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་ལྷའི་ཁྱད་པར་དགག་པ་ནི། ༡༡༡

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་དྲུག་པ་དབང་ཕྱུག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་རྟག་མཐར་དགག་པ།

བཞི་པ་ཞི་བྱེ་རིག་གསུམ་གྱི་རྟག་མཐར་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཞི་བ་པའི་ལུགས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གཞན་གྱི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོན་པ། མིང་། དབྱེ་བ། ལུང་། ཚད་མ་འདོད་ཚུལ་དང་ལྔ།

དང་པོ་༼སྟོན་པ་༽ནི། ༡༡༥

གཉིས་པ་༼མིང་༽ནི། ༡༡༥

གསུམ་པ་༼དབྱེ་བ་༽ནི། ༡༢༠

བཞི་པ་༼ལུང་ཚད་མ་༽ནི། ༡༢༡

ལྔ་པ་༼འདོད་ཚུལ་༽ལ། ལྟ་དང་། གྲུབ་མཐའ། དོགས་པ་བསལ་བ་གསུམ།

དང་པོ་༼ལྟ་༽ནི། ༡༢༡

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐར་ལ། གཞི། འབྲས་བུ། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་ཕྱུག་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོར་བཤད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་༼དབང་ཕྱུག་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོར་བཤད་པ་༽ནི། ༡༢༢

གཉིས་པ་༼དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཚུལ་༽ནི། ༡༢༢

གཉིས་པ་༼འབྲས་བུ་༽ནི། ༡༢༤

གསུམ་པ་༼ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༡༢༤

གསུམ་པ་དོགས་པ་བསལ་བ་ནི། ༡༢༥

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གྱི་ལུགས་འཆད་པ་ལ། སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐར་བཞི།

དང་པོ་༼སྟོན་པ་༽ནི། ༡༢༦

གཉིས་པ་[རྣམ་གྲངས་]ནི། ༡༢༦

གསུམ་པ་[དབྱེ་བ་]ནི། ༡༢༧

བཞི་པ་སྤྱི་མཐར་ལ། ཚད་མ་དང་། གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུ་འཁོར་འདས་འབྲུལ་སྟོང་དང་བཞི།

དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ།

དང་པོ་[མངོན་སུམ་]ནི། ༡༢༧

གཉིས་པ་[རྗེས་དཔག་]ནི། ༡༢༩

གསུམ་པ་ལུང་གི་ཚད་མ་ནི། ༡༣༠

གཉིས་པ་གཞི་ལ་བསྟན་པ་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་[མདོར་བསྟན་]ནི། ༡༣༠

[གཉིས་པ་]རྒྱས་བཤད་ལ། རྫས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག འདུ་བ་བཤད་པ་དྲུག དང་པོ་ལ་རྫས་སྤྱིའི་ཁྱད་པར། རྟག་མི་རྟག་དང་། བདག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ།

དང་པོ་[རྫས་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་]ནི། ༡༣༡

གཉིས་པ་[རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར་]ནི། ༡༣༣

གསུམ་པ་[བདག་གི་ཁྱད་པར་]ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས།

དང་པོ་[དངོས་]ནི། ༡༣༣

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། ༡༣༤

གཉིས་པ་[ཡོན་ཏན་]ནི། ༡༣༥

གསུམ་པ་[ལས་]ནི། ༡༣༦

བཞི་པ་[སྤྱི་]ནི། ༡༣༦

ལྔ་པ་[བྱེ་བྲག་]ནི། ༡༣༨

དྲུག་པ་[འདུ་བ་]ལ་དེ་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས།

དང་པོ་[འདུ་བ་]ནི། ༡༣༨

གཉིས་པ་[ཞར་བྱུང་]ནི། ༡༣༨

གཉིས་པ་ལམ་ནི། ༡༤༡

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་འབྲུལ་སྟོང་དང་བཅས་པ་ནི། ༡༤༡

[གཉིས་པ་]དེ་དགག་པ་ནི། ༡༤༢

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བདུན་པ་གཅེར་བུ་བའི་རྟག་མཐའ་དགག་པ།

ཐ་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྟག་མཐའ་བཀག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཉུང་ངུ་བའོ། དང་པོ་ལ་དེ་ངོས་དང་། དགོས་རྒྱུང་གཞན་མ་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐར་བཞི།

དང་པོ་〔སྟོན་པ་〕ནི། ༡༢༦

གཉིས་པ་〔རྣམ་གྲངས་〕ནི། ༡༢༦

གསུམ་པ་〔དབྱེ་བ་〕ནི། ༡༢༧

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ། བདག་དང་། འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་ཚིག་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ།

དང་པོ་〔བདག་〕ནི། ༡༢༧

གཉིས་པ་ཚད་མ་ལ་〔མངོན་རྗེས་ལུང་〕གསུམ།

དང་པོ་〔མངོན་སུམ་〕ནི། ༡༢༧

གཉིས་པ་〔རྗེས་དཔག་〕ནི། ༡༢༨

གསུམ་པ་〔ལུང་〕ནི། ༡༢༨

གསུམ་པ་གཞལ་བྱའི་ཚིག་དོན་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དགུ་དང་། རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དུས་རྫས་སྲོག་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཆོད་འོས་ལུགས་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཆོད་འོས་ལུགས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་〔ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཆོད་འོས་ལུགས་〕ནི། ༡༢༨

གཉིས་པ་〔འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཆོད་འོས་ལུགས་〕ནི། ༡༢༩

གཉིས་པ་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༡༢༩

གསུམ་པ་〔དུས་རྫས་སྲོག་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་〕ནི། ༡༣༠

གཉིས་པ་〔ལམ་〕ནི། ༡༣༡

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལ། ཐར་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེའི་བགེགས་བྱེད་འཆིང་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་བཞི།

དང་པོ་〔ཐར་པ་〕ནི། ༡༣༢

གཉིས་པ་〔འགྲོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་〕ནི། ༡༣༣

གསུམ་པ་༼བགེགས་བྱེད་འཆིང་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༡༥༣
བཞི་པ་༼སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་༽ནི། ༡༥༤
གཉིས་པ་དགོས་ཆུང་གཞན་མ་བཤད་པ་ནི། ༡༥༦
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། ༡༥༩

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རང་སྡེ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཏན་ལ་ཕབ་རིམ་ལ། ལུང་རིགས་ཀྱི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་བཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཐད་ལྡན་བཞག འཁྲུལ་པ་དགག ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བརྩད་ཚུལ་གསུམ།
དང་པོ་༼འཐད་ལྡན་བཞག་པ་༽ནི། ༡༦༤
གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་དགག་པ་ནི། ༡༦༥
གསུམ་པ་༼ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བརྩད་ཚུལ་༽ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་༼རྩོད་པ་༽ནི། ༡༦༦
གཉིས་པ་༼ལན་༽ནི། ༡༦༧
གཉིས་པ་༼སོ་སོའི་ལུགས་༽བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དང་། རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྨྲ་བཤད། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་ལུགས་བཤད་པ་གསུམ།
དང་པོ་༼སྨྲ་བཤད་༽ནི། ༡༧༢
གཉིས་པ་༼དབྱེ་བ་༽ལ་འཐད་ལྡན་དང་། འཁྲུལ་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་༼འཐད་ལྡན་༽ནི། ༡༧༣
༼སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་གྱེས་ཚུལ་ནི་༽ རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ལས་དང་། གཅིག་ལས་དང་། གཉིས་ལས་དང་། གསུམ་ལས་གྱེས་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་༼རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ལས་གྱེས་ཚུལ་༽ནི། ༡༧༣
གཉིས་པ་༼རྩ་བའི་སྡེ་གཅིག་ལས་གྱེས་ཚུལ།༽ནི། ༡༧༤
གསུམ་པ། རྩ་བའི་སྡེ་གཉིས་སུ་གྱེས་ཚུལ། ༡༧༤
བཞི་པ་༼རྩ་བའི་སྡེ་གསུམ་དུ་གྱེས་ཚུལ།༽ནི། ༡༧༥

གཉིས་པ་༼འཁྲུལ་པ་དགག་པ་༽ནི། ༡༧༨
གསུམ་པ་༼གྲུབ་མཐའི་ལུགས་བཤད་པ་༽ལ། འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རྣམ་བཞག་ལས།
དང་པོ་༼གཞིའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་༽ནི། ༡༨༡
གཉིས་པ་༼ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་༽ནི། ༡༨༣
གསུམ་པ་༼འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་༽ནི། ༡༨༤
གཉིས་པ་༼ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་༽ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དང་། སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དང་། ཤེས་རྣམ་གཞི་ལྔའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་། སྐྱེ་བ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་བདུན་ལས།
དང་པོ་༼བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༡༨༦
གཉིས་པ་༼སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༡༨༧
གསུམ་པ་༼མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༡༨༨
བཞི་པ་༼རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༡༨༩
ལྔ་པ་༼ཤེས་རྣམ་གཞི་ལྔའི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༡༨༩
དྲུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༡༩༡
བདུན་པ་༼སྐྱེ་བ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༡༩༣

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་དགུ་པ་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ལ།
མིང་། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་༼མིང་༽ནི། ༡༩༨
གཉིས་པ་༼དབྱེ་བ་༽ནི། ༡༩༨
གསུམ་པ་༼གྲུབ་མཐར་༽ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ། དང་པོ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་༼བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་༽ནི། ༢༠༠
གཉིས་པ་༼ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་༽ནི། ༢༠༣

གཉིས་པ་ (ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་) ནི། ༢༠༣
གསུམ་པ་ (འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་) ནི། ༢༠༤

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་གི་འདོད་ཚུལ། རྡུལ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དངོས་མེད་སོགས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཤེས་རྣམ་ཁྱད་པར། རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་པར། སྤངས་རྟོགས་མི་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར། བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར། མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་ལས།

དང་པོ་ (དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་གཅིག་མར་སྒྲུབ་པ་) ནི། ༢༠༥
གཉིས་པ་ (ལུང་གི་འདོད་ཚུལ་) ནི། ༢༠༨
གསུམ་པ་རྡུལ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༢༡༡
བཞི་པ་དངོས་མེད་སོགས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༢༡༣
ལྔ་པ་ཤེས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༢༡༤
དྲུག་པ་ (རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་པར་) ནི། ༢༢༠
བདུན་པ་ (སྤངས་རྟོགས་མི་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་) ནི། ༢༢༠
བརྒྱད་པ་ (བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར་) ནི། ༢༢༡
དགུ་པ་ (མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར་) ནི། ༢༢༡
བཅུ་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ༢༢༦

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བཅུ་པ་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གནས་པ་དམ་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་བཤད་པ་ལ།
སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་མི་མཐུན་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཙམ་དང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་ (ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཙམ་དང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་) ནི། ༢༢༨
གཉིས་པ་ (ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཚུལ་) ནི། ༢༣༡
གཉིས་པ་ (ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་མི་མཐུན་མདོར་བསྟན་པ་) ནི། ༢༣༥

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་ སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས། ཞར་ལ་འབྲས་བུ་ཐེག་པའི་དོགས་

གཙོད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་སྒྲ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའ་གསུམ།

དང་པོ་༼མཚན་ཉིད་སྒྲ་བཤད་དང་བཅས་པ་༽ནི། ༢༣༥

གཉིས་པ་༼དབྱེ་བ་༽ནི། ༢༣༦

གསུམ་པ་༼གྲུབ་མཐར་༽ལགྲུབ་མཐའ་གང་ལ་བསྟེན་པའི་གཞུང་དང་། དེ་ལས་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲང་ངེས་ཀྱི་གཞུང་དང་། གང་གི་སློས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་དང་། ཚུལ་དེས་སོ་སོར་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བ་གསུམ།

དང་པོ་༼དྲང་ངེས་ཀྱི་གཞུང་༽ནི། ༢༣༧

གཉིས་པ་༼གང་གི་སློ་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་༽ནི། ༢༤༡

གསུམ་པ་༼ཚུལ་དེས་སོ་སོར་༽དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ལལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་དང་། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་དང་། བར་བ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་༼འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་༽ནི། ༢༤༧

གཉིས་པ་༼བར་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་༽ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དགོངས་གཞི་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གཉིས།

དང་པོ་༼དགོངས་གཞི་༽ནི། ༢༤༨

གཉིས་པ་༼དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་༽ནི། ༢༥༠

གཉིས་པ་༼མ་སྐྱེས་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་༽ནི། ༢༥༠

གསུམ་པ་༼སྐྱེ་མེད་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་༽ནི། ༢༥༢

གཉིས་པ་༼རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་༽ལ འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། བར་པ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་༼འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་༽ནི། ༢༥༣

གཉིས་པ་༼འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་༽ནི། ༢༥༣

གསུམ་པ་༼མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་༽ནི། ༢༥༣

གཉིས་པ་༼དེ་ལས་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དངོས་༽ལ གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ། དང་པོ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་སྤྱིའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཡ་གྲལ་སོ་སོའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་དུ་འཇུག

པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག །དེའི་འཁྲུལ་དོན་སྟོང་བཅུད་ཕྱུང་ཁམས་ཕྱུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དེས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད། དང་པོ་ལ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་ལུཏ་དང་། རིཏ་པའི་ལུཏ་སོ།
དང་པོ་༼ལུང་གི་རྗེ་འབྲང་གི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐོར་༽ནི། ༢༥༥
གཉིས་པ་༼རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐོར་༽ནི། ༢༦༦

གཉིས་པ་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐའ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས།
དང་པོ་༼མཐའ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་༽ནི། ༢༦༧
གཉིས་པ་༼དེ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་༽ནི། ༢༦༩
གཉིས་པ་༼མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་དགག་པ་༽ནི། ༢༧༢

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དང་། གཞན་དབང་གི་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས།
དང་པོ་༼ཀུན་བཏགས་༽ནི། ༢༧༥
གཉིས་པ་གཞན་དབང་ནི། ༢༨༠
གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། ༢༨༡

བཞི་པ་དེའི་འཁྲུལ་དོན་སྟོང་བཅུད་༼ཕྱུང་ཁམས་ཕྱུན་མོང་མིན་པའི་༽རྣམ་བཞག་ལ།
འདྲ་བ་བཤད། མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་སྤྲོ་བ་གཉིས།
དང་པོ་༼འདྲ་བ་བཤད་པ་༽ནི། ༢༨༢
གཉིས་པ་མི་འདྲ་༼འི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་༽ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་༼སྤྱིར་བསྟན་པ་༽ནི། ༢༨༧
གཉིས་པ་༼བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་༽ནི། ༢༩༢
ལྔ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། ༣༡༡
དྲུག་པ་བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། ༣༡༨
བདུན་པ་རྣམ་རིག་པའི་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ༣༡༩
བརྒྱད་པ་དེ་བཀག་པས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་འཁྲུལ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་བཀག་པས་ཀུན་

རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་དང་། འཕྲོས་དོན་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས།
དང་པོ་༼དེ་བཀག་པས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་༽ནི། ༣༢༧

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱིས་སྟོད་གཞི་གང་ལ་སྟོད་ཚུལ་དང་།
སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཕྲུལ་བ་སྤྱངས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཅུང་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི།
དང་པོ་༼རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱིས་སྟོད་གཞི་གང་ལ་སྟོད་ཚུལ་༽ནི། ༣༣༥
གཉིས་པ་༼སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དོན་༽ལ་རྣམ་བདེན་བཤད་པ། རྣམ་རྫུན་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་༼རྣམ་བདེན་བཤད་པ་༽ནི། ༣༣༧
གཉིས་པ་༼རྣམ་རྫུན་བཤད་པ་༽ནི། ༣༤༠
གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཕྲུལ་བ་སྤྱང་པ་ལ། འཕྲུལ་པ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གཉིས།
དང་པོ་༼འཕྲུལ་པ་དགག་པ་༽ནི། ༣༤༣
གཉིས་པ་༼སེམས་ཅན་གྱི་དོན་༽ནི། ༣༤༦
བཞི་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཅུང་འདོད་ཚུལ་ནི། ༣༤༩

གཉིས་པ་༼ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་༽ལ། ལས་དང་པོ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཚུན་བཤད་པ་དང་།
ས་བཅུ་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་༼ལས་དང་པོ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཚུན་བཤད་པ་༽ནི། ༣༥༦
གཉིས་པ་༼ས་བཅུ་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་༽ནི། ༣༥༨

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ནི། ༣༥༨

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།

ས་པས་མཆོག་གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། གྲུབ་རིམ། སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་དང་ལྔ་ལས།
དང་པོ། མཚན་ཉིད་ནི། ༣༦༡
གཉིས་པ། སྒྲ་བཤད་ནི། ༣༦༡

གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་དེ་དག་དབུ་མར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། ༣༦༣
གཉིས་པ་དེ་དག་དབུ་མར་བཤད་པ། ༣༦༤

བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་བྱུང་རིམ། ༣༦༥

ལྔ་པ ༼སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་༽སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། འབྲུལ་ལྡན་དགག་པ་དང་། དོན་ལྡན་དབུ་མའི་ལུགས་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲུལ་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་༼འབྲུལ་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་དགག་པ་༽ནི། ༣༦༧

གཉིས་པ་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ༼མདོར་༽བསྟན་པ་༼རྒྱས་པར་༽བཤད་པ་འབྲུལ་རྒྱུ་དོས་བཟུང་བ་གསུམ།

དང་པོ་༼འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་༽ནི། ༣༨༦

གཉིས་པ་༼འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ་ཉེར་བདུན་ལས།

དང་པོ་༼སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མི་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་༽ནི། ༣༨༩

༼སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་༽འགལ་འདུ་གཉིས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། ༤༠༦

ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཚུལ་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་གསུམ་པ་སྨྲས་པ། ༤༠༩

ཚད་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རིགས་དྲུག་མི་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་བཞི་པ་སྨྲས་པ། ༤༡༣

ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་ལ་དཔྱད་དོའི་ལས་མ་ཞིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ།

འགལ་བརྗོད་ལྔ་པ་སྨྲས་པ། ༤༡༦

འགལ་བརྗོད་དྲུག་པ་མཚོན་གསུམ་ལ་བསློན་པར་བསྟན་པ་ནི། ༤༡༦

བདེན་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བསྡུས་ནས་བཞིར་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཚུལ་དང་

དགེ་བ་ལ་འགལ་བརྗོད་བདུན་པ་སྨྲས་པ། ༤༡༩

བདེན་གཉིས་དབྱེ་གཞི་ལ་འགལ་བརྗོད་བརྒྱད་པ་སྨྲས་པ། ༤༢༣

སྟོང་ཉིད་དོས་འཛིན་དང་། སྒོམ་ཚུལ་ལ་འགལ་བརྗོད་དགུ་པ་དང་། བཅུ་པ་གཉིས་སྨྲས་པ། ༤༢༩

གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་བཅུ་གཅིག་པ། ༤༢༩

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཁྱེན་པར་མི་འདོད་པ་དང་ལམ་བགྲོད་ལུགས་ལ་འགལ་བརྗོད་བཅུ་གཉིས་པ་དང་།

བཅུ་གསུམ་པ། ༤༣༥

ཚད་གྲུབ་མི་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་བཅུ་བཞི་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་བ་སྨྲས་བ། ༤༣༨

མདོ་སྔགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་འཁོར་བ་དངོས་གནས་གསུམ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་བཅུ་དྲུག་པ། ༤༤༡

བདག་ལྟའི་ཡུལ་སྲུན་འཁྲིན་ཚུལ་ལ་འགལ་བ་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པ་གཉིས། ༤༥༣

ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་བཅུ་དགུ་པ། ༤༥༦

སྔོའི་བདག་མེད་ཁྲ་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འགལ་བ་ཉི་ཤུ་པ་དང་ཉེར་གཅིག་པ། ༤༥༦

འཁོར་བ་གསུམ་དང་འཁོར་རྩ་གསུམ་བློས་བཟློས་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་ཉེར་གཉིས་པ། ༤༦༡

རྣམ་འགྲེལ་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་ནང་རིག་མིན་པར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་ཉེར་གསུམ་པ། ༤༦༤

བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རིག་པ་ལ་འགལ་བ་ཉེར་བཞི་དང་ཉེར་ལྔ་པ། ༤༧༡

ལམ་གྱི་མཐར་བགྲོད་ཚུལ་ལ་འགལ་བརྗོད་ཉེར་དྲུག་པ་དང་ཉེར་བདུན་པ། ༤༧༥

གསུམ་པ་ཀོ་(སྟག་ཚང་བ)དེ་ལྟར་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་དོན་བཟུང་བ་ནི། ༤༧༦

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དབུ་མའི་(ལུགས་སོ་སོར་བཤད)པ་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིང་དོན་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་ལུགས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(མིང་དོན་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ)ནི། ༤༨༠

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ༤༨༤

གསུམ་པ་སོ་སོའི་ལུགས་(བཤད་པ)ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སེམས་ཙམ་འགོག་ཚུལ་དང་རང་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་སྨྲའི་མཚན་ཉིད་མདོ་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱོད་པ་པོ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་ཁྱད་པར་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་(དངོས་སྨྲའི་མཚན་ཉིད་མདོ་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ)ནི། ༤༨༥

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་(གྱི་དོན་བཤད་པ)ནི། ༤༨༨

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༤༨༩

བཞི་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱི་འགོག་ཚུལ་ནི། ༤༩༦

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། བདེན་གཉིས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་དུས་དང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དྲུག་ལས།

དང་པོ་(དགག་བྱ་ངོས་འཛིན)ནི། ༥༠༡

གཉིས་པ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཆད་པར། ༥༠༤

གསུམ་པ། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་ནི། ༥༠༦

བཞི་པ། བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཚད་མ་ནི། ༥༠༩

ལྔ་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་དུས་དང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། ༥༠༩

དྲུག་པ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༥༧༡

གཉིས་པ་རྣམ་འགྲོར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། དྲང་ངེས་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ལམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་「དབྱེ་བ་」ནི། ༥༧༢

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བདེན་དབུ་མ་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་དབུ་མ་པ་གཉིས།

དང་པོ་「རྣམ་བདེན་དབུ་མ་པ་」ནི། ༥༧༢

གཉིས་པ་「རྣམ་རྫུན་དབུ་མ་པ་」ནི། ༥༧༣

གཉིས་པ་དྲང་ངེས་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༥༧༥

གསུམ་པ་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༥༨༠

བཞི་པ་ལམ་སོགས་ཁྱད་པར་ནི། ༥༨༨

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས།

གསུམ་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པར་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་གྲོལ་བར་མཛད། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་ཆེན་པོར་མཛད་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་སྒྲ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་། དེའི་དྲང་ངེས། གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་དྲུག་ལས།

དང་པོ་「མཚན་ཉིད་སྒྲ་བཤད་དང་བཅས་པ་」ནི། ༥༨༦

གཉིས་པ་「མིང་གི་རྣམ་གྲངས་」ནི། ༥༨༧

གསུམ་པ་「དབྱེ་བ་」ནི། ༥༨༧

བཞི་པ་「གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་」ནི། ༥༨༩

ལྔ་པ་དེའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༥༩༠

དྲུག་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་འགག་བྱའི་དང་། འགོག་བྱེད་རིག་པའི་དང་། གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དང་། དེ་དག་ངེས་བྱེད་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་ཚད་དང་དེའི་འཐད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་「འགག་བྱའི་ཚད་」ནི། ༥༩༩

གཉིས་པ་「དེའི་འཐད་པ་」ནི། ༦༠༠

གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་༼མདོར་བསྟན་པ་༽ནི། ༥༤༢

གཉིས་པ་༼རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ། ཆོས་བདག་འགོག་པའི་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་འབྲེལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་དང་། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་འབྲེལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ། ཆོས་ཀུན་གདན་ལ་འབེབས་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་འབྲེལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཞི་ལས།

དང་པོ་༼རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་༽ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་༼རྟགས་འགོད་པ་༽ནི། ༥༤༢

གཉིས་པ་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་༼བདག་སྐྱེ་འགག་པ་༽ནི། ༥༤༣

གཉིས་པ་༼གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་༽ལ། དངོས་དང་འབྲེལ་སྤྱོད་གཉིས།

དང་པོ་༼གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་དངོས་༽ནི། ༥༤༤

གཉིས་པ་༼འབྲེལ་སྤྱོད་༽ནི། ༥༤༥

གསུམ་པ་༼གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་༽ནི། ༥༤༥

བཞི་པ་༼རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་༽ནི། ༥༤༦

གཉིས་པ་མཐའ་བཞི་༼སྐྱེ་འགོག་༽དང་། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ཅིག་ཅར་བཤད་པ་ནི། ༥༤༦

གསུམ་པ་མུ་བཞི་༼སྐྱེ་འགོག་༽དེ་ལ། དངོས་དང་འབྲེལ་སྤྱོད་གཉིས།

དང་པོ་༼མུ་བཞི་དངོས་༽ནི། ༥༤༧

གཉིས་པ་འབྲེལ་སྤྱོད་ནི། ༥༤༨

བཞི་པ་༼ཆོས་ཀུན་གདན་ལ་འབེབས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་༽རྟེན་འབྲེལ་ལ། དངོས་དང་འབྲེལ་སྤྱོད་གཉིས།

དང་པོ་༼རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དངོས་༽ནི། ༥༤༩

གཉིས་པ་༼འབྲེལ་སྤྱོད་༽ནི། ༥༥༦

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་འདི་ལ། དངོས་དང་། འབྲེལ་སྤྱོད་གཉིས།

དང་པོ་༼གང་ཟག་གི་བདག་འགག་པ་དངོས་༽ནི། ༥༥༦

གཉིས་པ་༼འབྲེལ་སྤྱོད་༽ནི། ༥༦༤

གསུམ་པ་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་གང་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བའི་དོན་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲ་བཤད་དང་། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། དགོས་པ་འབྲེལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚོགས་རིམ་དང་། ལྟ་ངན་ཚོགས་བྱེད་ཟབ་མོའི་སྒོམ་རིམ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཟུང་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་བཅུ་ལས།

དང་པོ་ གཞི་གང་ལ་དབྱེ་བ་ ནི། ༥༦༨

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་དོན་ནི། ༥༦༩

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི། ༥༧༠

བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ༥༧༢

ལྔ་པ་ སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ ནི། ༥༧༦

དྲུག་པ་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ༥༨༡

བདུན་པ་བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འབྲེལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ། ༥༨༣

བརྒྱད་པ་ ལྟ་བ་ངན་པའི་བཟློག་རིམས་ ནི། ༥༨༥

དགུ་པ་ལྟ་ངན་བཟློག་བྱེད་ཟབ་མོའི་སྒོམ་རིམ་ནི། ༥༩༠

བཅུ་པ་ རྗེས་ཐོབ་ཟུང་འབྲེལ་ ནི། ༥༩༥

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི། ༥༩༧

བཞི་པ་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ མདོར་བསྟན་ ནི། ༥༩༧

གཉིས་པ་ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ལ། ཕྱི་དོན་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་མེད་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡིད་མངོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་དང་དུས་གསུམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་འབྲས་བུའི་འཐད་པ་རྟོད་སྤོང་དང་བཅས་པ། རང་རྒྱུད་རང་རིག་མི་བཞེད་པ། མངོན་སུམ་དང་འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་པར། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྒྲིབ་གཉིས་དང་སྤངས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཅིག་ལས།

དང་པོ་ ཕྱི་དོན་ཀུན་གཞི་ཡོད་མེད་ ནི། ༥༩༥

གཉིས་པ་ བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ ནི། ༥༩༥

གསུམ་པ་ བཅད་ཤེས་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ ནི། ༥༩༩

བཞི་པ་ ཡིད་མངོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ ནི། ༥༩༩

ལྔ་པ་༼བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་དང་དུས་གསུམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༦༠༠
དྲུག་པ་༼ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་འབྲས་བུའི་འཕད་པ་རྫོད་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་༽ནི། ༦༠༠
བདུན་པ་༼རང་རྒྱུད་དང་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་༽ནི། ༦༠༣
བརྒྱད་པ་༼མངོན་སུམ་དང་འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༦༠༤
དགུ་པ་༼ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༦༠༥
བཅུ་པ་༼སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༦༠༦
བཅུ་གཅིག་པ་༼མཐར་གཉིས་སེལ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་༽ནི། ༦༠༧

ལྔ་པ་དེ་དག་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་འཕྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལ། ཚད་མའི་ཁྱད་པར་དང་།
འཕྲུལ་སྤོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གྲངས་ངེས་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར། རྗེས་དཔག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས།
དང་པོ་༼གྲངས་ངེས་༽ནི། ༦༠༨
གཉིས་པ་༼མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༦༠༩
གསུམ་པ་༼རྗེས་དཔག་གི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༦༡༡
གཉིས་པ་༼འཕྲུལ་སྤོང་༽ནི། ༦༡༢

གཉིས་པ་ལམ་ལ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཐེག་པའི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྡུ་བ་དང་ཐེག་པའི་གྲངས་ངེས་དང་བཅས་པ་གཉིས།
དང་པོ་༼གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་༽ནི། ༦༡༣
གཉིས་པ་༼གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྡུ་བ་དང་ཐེག་པའི་གྲངས་ངེས་༽ནི། . . . ༦༡༤

གཉིས་པ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ལ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་གཉིས།
དང་པོ་༼ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༦༡༦

གཉིས་པ་༼ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་༽ལ། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་། འཕགས་པའི་སའི་ཁྱད་པར་གཉིས།
དང་པོ་༼མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སའི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༦༡༧
གཉིས་པ་༼འཕགས་པའི་སའི་ཁྱད་པར་༽ནི། ༦༡༩

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ། མཉམ་བཞག་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ། སྐུ་ཡི་དབྱེ་བ་འཕྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ། སྐུ་བཞི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ། གསང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྟོབས་ཡོན་ཏན་

མཐར་ཡས་པའི་ཚུལ། འཁྲིན་ལས་བསམ་ཡས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་བདུན་ལས།
དང་པོ་༼འབྲས་བུ་མཉམ་བཞག་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་༽ནི། · · · · · · · · · · · · · · · · ༦༢༢
གཉིས་པ་༼ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་༽ནི། · · · · · · · · · · · · · · · · · · · ༦༢༤
གསུམ་པ་༼སྐུ་ཡི་དབྱེ་བ་འཕྲུལ་སྐོར་༽ནི། · ༦༢༤
བཞི་པ་༼སྐུ་བཞི་ཕྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་༽ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་བཞི།
དང་པོ་༼ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་༽ནི། · ༦༢༥
གཉིས་པ་༼ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་༽ནི། · ༦༢༦
གསུམ་པ་༼ལོངས་སྐུ་༽ནི། · ༦༢༦
བཞི་པ་༼སྤྲུལ་སྐུ་༽ནི། · ༦༢༧
ལྔ་པ་༼གསང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། · · · · · · · · · · · · · · · · · · · ༦༢༨
དྲུག་པ་༼སྟོབས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཡས་པའི་ཚུལ་༽ནི། · · · · · · · · · · · · · · · · ༦༢༩
བདུན་པ་༼འཕྲིན་ལས་བསམ་ཡས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་༽ནི། · · · · · · · · · · · · · · ༦༣༢

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ།

ནང་རྒྱུད་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོགས་གཅོད་ལ། མདོ་སྔགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་འཕྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་སྒྱུར་བྱུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་བླ་མེད་ལས་གཞན་དུ་སྨྲས་ཚུལ། དེའི་དོན་གྱིས་བླ་མེད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསང་གསུམ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞི་ལས།
དང་པོ་༼མདོ་སྔགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་འཕྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་༽ནི། · · · · · · · · · ༦༣༤
གཉིས་པ་༼ལམ་སྒྱུར་བྱུལ་གྱི་ཁྱད་པར་༽ནི། · · · · · · · · · · · · · · · · · · ༦༣༥
གསུམ་པ་༼ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་དུ་ཕྲ་བ་བླ་མེད་ལས་གཞན་དུ་སྨྲས་ཚུལ་༽ནི། · · · · · · · · ༦༣༦
བཞི་པ་༼དེའི་དོན་གྱིས་བླ་མེད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསང་གསུམ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་༽ནི། ༦༣༦
གསུམ་པ་འཇུག་གི་དོན་ལ་ཞུ་ལས།
དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཟུགས་རྒྱན་དང་། དཔེ་རྒྱན་སྨོས་སྦྱར་པ་ནི། · · · · · · · · · · ༦༣༨
གཉིས་པ་བོད་འདིར་གསུང་རབས་མི་ལྷ་མི་སློབ་པར་སྨོམ་ཆེན་པར་རློམ་པ་སོགས་བསྟན་པ། · · · · · · ༣༣༨

གསུམ་པ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཚོགས་རྫོགས་པ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀ་ནའང་། སྤྱིར་བཤད་ལྟར་དཀོན་པ། ༦༣༩
བཞི་པ་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཚོལ་བ་ལ་རྒྱ་བོད་དང་ཕྱི་ནང་གི་པཎ་ཆེན་ཀུན་ཀྱང་འབད་པ་སོགས། ༦༣༩
ལྔ་པ་གྲུབ་པའི་མཐར་མ་སོན་པའི་རྟག་ཚང་བ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཞེངས་གཏམ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པ། ༦༣༩
དེ་ནས་སློབ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ༦༣༩

སྨྲས་པ། རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་དགྱེས་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །
གང་གསུང་ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་ལ། །
ཐར་འདོད་འཇུག་བདེ་དཀར་ཆག་བཀོད་པའི་དགེས། །
འགྲོ་རྣམས་ཡང་དག་ལྟ་བའི་མིག་ལྡན་སོག །

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་མདའ་རིས་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བགྲེས་དང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཟླ་༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྤྲོ་སེམས་ཀྱིས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་པ་དགེའོ། །

ཐུགས་སྣང་།
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་
པར་བསྐྲུན་གྲུས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙེར་སྐུས་ཀྱང་ངོ་མཐུས་གྲུས་མི་ཚོག་པའི་དགོངས་འཇགས་སུ།

འདི་ག་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

༄༅། །གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་གསང་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་གར། །
རབ་བསྒྱུར་མཐའ་ཡས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །
མང་ཕྱེ་རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ། །
སྟོན་མཛད་ཤཱཀ་སེང་བརྒྱུད་པར་བཅས་ཕྱག་འཚལ། །

ཟླ་བྲལ་མཁྱེན་རབ་རལ་གྲིའི་རྩེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྟོང་བའི་མཁར་གདེངས་མི་ཤེས་དགྲ །ཕྱུགས་རྫིའི་སྤྲིན་དང་འཛུམ་ལྡན་མཆུ་སྒྲོས་ལེགས་བཤད་འཆད་ལ༷་ལྡན་ཅིག་འགྲོ་ལ་བཞད། །ཆོས་མཛོད་གང་བསྣམས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་དྲན་པར་གང་དེ་བརྗོད་མིན་འདྲི། །རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་བློ་དག་མཆོག་ལྡན་ཅིག་རྣམ་བཀྲ་མཛོད། །འོ་མཚོ་ལས་འོངས་ཤེལ་དཀར་ལྷུན་པོས་དབང་སྔོན་ཟུར་ཕུད་དོམ། །ཟླ་རྒྱས་ཞལ་ལས་དཀྲུས་རིང་འདྲེན་བྱེད་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་མདའ། །འཕངས་པས་སེམས་རྨོངས་སྤྲུབས་གྲོལ་རྣམ་དཔྱོད་ཆེས་བཀྲའི་པདྨ་འབུམ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཆགས་མཆུ་དང་ལྡན་ཅིག་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག་ཚངས་སྲས་མ། །འདི་ན་མདོ་སྔགས་ཟབ་རྒྱས་ཉིན་མཚན་རེས་ཙམ་གྱིས། །སྤྱོད་ཚེ་ཐུབ་བསྟན་མ་ལུས་ཉམས་ལེན་རྣམ་སད་འོད། །འབྱིན་མཛད་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྔ་ཕྱི་སྲས་བཅས་སོགས། །ཐུབ་དབང་ཞལ་སྐྱིན་རྣམས་ལ་མི་གུས་དཔྱོད་ལྡན་སུ། །རིགས་གྲུར་དེད་དཔོན་མཁས་བསྟེན་ངལ་བ་བརྒྱས། །གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་སྟོན་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྙེད་འདི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས། །དགའ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཟུངས། །བསྟན་དང་སྟོན་པ་ལྷ་བས་ཕྱི་ནང་གཉིས། །བཀར་བཏགས་ལྷ་དང་སྟོམ་པ་སྲིད་པའི་གཉེན། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་སྤྱོད་བྲལ་འབྲས་བརྟག་འགོག་བསྟན། །སྟོན་པ་སྐྱོན་ཟད་གཉིས་བཟློག་གཞན་གྱི་ཕྱིར། །སྐྱབས་འགྲོས་མིན་དང་སྟོན་པ་གཅིག་འདོད་འཁྲུལ། །བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲུབ

འགོག་ཕྱི་ནང་གཉིས། །དང་པོ་མངོན་ལྐོག་དབང་གིས་ཚད་རྟག་སྨྲ། །བདེན་དངོས་འདོད་འགོག་དངོས་སྨྲ་དངོས་ཉིད་མེད། །ཕྱི་ནང་ལ་ཞེན་དོན་སྨྲ་སེམས་ཙམ་པ། །སྟོན་སོགས་ཐལ་ཆེར་རང་སྟེར་འདྲེན་གྲུས་མང་༏ ༏རང་རང་མཐའ་བྲལ་རྟོག་བཏགས་གོང་མས་འགོག །འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བའང་གོང་མའི་སྟེགས༏ ༏གཞན་རྣམས་མཐར་ལྟུང་མཐའ་བྲལ་ཀླུའི་ཞབས་ལུགས། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ།། །།

༄ ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་དུས་སུ་སེར་སྐྱ་ཡིས། གྲངས་ཅན་གཞུང་བརྩམས་དེའི་བདག་རྣམ་དབྱེ་ལ། །སྤྲོ་བཏགས་མི་འདྲས་མུ་སྟེགས་ལུགས་མང་བྲེས། །འགའ་ཞིག་གཏོད་ནས་སྟོན་སོགས་ཐ་དད་འཆད། །ལ་ལར་ཀུན་སྟོན་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་འདོད། །མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་རིམ་འདིར་བྱུང་གྲངས་ཅན་སྡེ། །གཞན་སྡེ་ཕྱི་བ་མུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་མིང་། །ཉེར་ལྔ་ཆད་ཀྱང་འདིར་གསལ་མི་འདྲ་ཁྲིམ། །ལྷར་འཕྲུལ་རང་སྟེར་མི་མཚུངས་གྲངས་མ་བཀག །ཚད་སྨྲ་གཅིག་དང་རྟག་སྨྲ་བཅུ་གཅིག་གྲགས། །ཕུར་བུ་འཇིག་རྟེན་མིག་དང་འཇུག་སྟོབས་སྟོན། །ཚུར་མཛེས་ཚད་སྨྲ་མེད་སྨྲ་ཕུར་བུ་བ། །རྒྱང་པན་སོགས་སོ་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་འཕྲུལ༏ ༏རྒྱུ་འབྲས་ལྷ་སོགས་མི་འདོད་འདོད་ཆོད་ཕྱིར། །སྔ་ཕྱི་གཏན་མེད་འགྲོ་གསུམ་ཙམ་སོགས་འཕྲུལ༏ ༏རྟོག་གེ་སློབས་འཇུག་འདོད་གདུང་ཕན་སློམ་གྱིས། །མཐོང་མིན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་མེད༏ ༏ལུས་སེམས་ཙམ་བདག་ཞིག་ཕྱིར་སྔ་ཕྱི་མེད། །སེམས་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་རྒྱུད་གཅིག་མིན། །འབྱུང་ལས་སེམས་སྐྱེ་མྱུང་འདས་དངོས་པོ་མེད། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་འཕྲུལ། །སེམས་ཕྱིར་དེ་སྔོན་སོང་གྲུབ་གཡོ་བྲན་འང་ཕྱིར། །གོམས་གསལ་རྗེས་འགྲོས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ། །དེ་མེད་མངོན་མིན་རྗེས་དཔག་བཀག་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་ཚད་མཐའ་རྣམ་པར་བཀག་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།། །།

༄ སེར་སྐྱ་མཆོད་འོས་དབང་ཕྱུག་ཅུ་ཀླུང་སྟོན། །གྲངས་ཅན་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་སེར་སྐྱ་སོགས། །དབྱེ་དོ་སེར་སྐྱ་མངོན་གསལ་ལྷ་མེད་པ། །གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་རྣམ་འགྱུར་ཅུ་ཀླུང་ལུགས། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་གཉིས། །རང་དོན་འབྲེལ་བདུན་གཞན་དོན་རྣམ་གསལ་གཉིས། །དབང་ཕྱུག་རྒྱུད་དང་སུམ་ཅུ་བ་སོགས་ལུང་། །ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་མིན་དང་རྟག་དངོས་ཤེས། །ཟ་བོའི་བདག་ཡོད་སྤྱི་གློར་གནས་མི་གནས། །ཤེས་རིག་སྐྱེས་བུ་བདག་སོགས་ཉེར་བཞི་བེམ། །རྩ་བ་བྱེད་པོ་རྟག་གཅིག་ཡུལ་དང་

ཁྲབ༔ །མི་གསལ་ཡོན་ཏན་མཉམ་འདོད་གནས་ལུགས་སོགས། །དེ་ལས་ཆེན་པོ་ཤེལ་འདྲ་གཉིས་འདྲེས་འཛུལ༔ །ཡོན་ཏན་སྙིང་སྟོབས་རྩལ་མྱུར་བདེ་སྡུག་སོགས། །བློ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱེ་དང་པོ་ལས། །དེ་ཙམ་ལྔ་སྐྱེད་དེ་ལྔས་འབྱུང་བ་ལྔ། །གཉིས་པས་ལས་བློའི་དབང་པོ་ལྔ་ལྔ་ཡིད། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་འཇུག་བྱེད་མུ་བཞིའི་ཕྱིར། །ཉེར་ལྔ་གཙོ་བདག་ལ་སྡུད་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ། །ཕྱི་བདག་བདེན་དངོས་གཞན་རྫུན་སྐྱེ་བའི་ཚུལ༔ །སྔར་ཡོད་གསལ་འགྱུར་འཇིག་པ་ཐིམ་མམ་ཞི། །སྣ་ཚོགས་གཙོ་ཙམ་ལས་མིན་སེམས་མེད་ཕྱིར། །བྱིན་མེད་མི་རྩོམ་སྐྱེས་བུས་མིན་མི་ཤེས། །རང་བཞིན་ངོར་གནས་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་གྱིས། །སྐྱེ་གནས་འཇིག་ཅིང་རྒྱུ་ཡོད་འདང་རིམ་ཕྱིར་འབྲས། །ཐམས་གཟུགས་མངོན་ཤེས་གཙོར་ལྟའི་ལམ་སོགས་ཀྱིས། །འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་བདག་གནས་ཐར་བ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་ལྔ་བཅུ་འཆིང་ཐར་གསུམ་གསུམ་སོགས༔ །ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །སྐྱེད་བྱེད་རྟག་དང་མ་ཉམས་འབྲས་ལྡོག་འགལ། །ཐེམ་ཕྱིར་མི་མྱོང་ཁྲབ་ཕྱིར་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་ཕྱིར་ཤེས་མིན་རྟག་ལ་འཆིང་གྲོལ་ཅི། །ཞེས་སེར་སྐྱ་བ་དང་གྲངས་ཅན་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ།། །།

༄ ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་སོགས། །ཚངས་པ་པད་སྡོང་ལས་སྐྱེས་དུས་མིང་བདུན༔ །ཞལ་བཞི་ལུས་ཆ་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི། །མི་རིགས་བཞི་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ། །རིག་བྱེད་རང་བྱུང་ཨ་ཤྭ་མེ་དྷ་མཆོག །རྟག་ཞི་སྟོན་པ་བརྡ་སྦྱོར་སྒྲ་བྱེད་མིང་། །སྣ་ཚོགས་གཞིར་བྱེད་སྒྲ་ཡི་ཚངས་པ་སྒྲ༔ །ཨོཾ་རིང་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་ཆ་མེད་རྟག །བདེན་འཇུག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྣད་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །ཕྱི་ནང་སྦྱིན་སྲེག་ལམ་དང་འཇོག་བདེ་ཐར། །ཚད་མ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་ལའི་གཉིས། །ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་རིག་བྱེད་མཐར་སྨྲ་སོགས། །ཁྲབ་ཕྲ་ཤེས་རྟག་སྐྱེསབུ་ཉི་མའི་མདོག །མྱུན་འདས་ཁོ་ནས་སྡོད་བཅུད་འཆིང་སོགས་བྱེད། །གསེར་མདོག་མཐོང་ཚེ་དེ་ཆར་ཐིམ་པ་གྲོལ། །ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་རིག་བྱེད་གསང་བ་པ༔ །བདུད་རྩི་ཐིགས་ལུང་ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག །ཆ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བདེན་གྲུབ་འདོད། །རིགས་བཞི་མེད་འགྱུར་མིང་སྲིད་ཀུན་སྡུད་འགྱུར། །འཆི་བ་ཆོས་ཡིན་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་གང་སོགས། །ཞེས་ཚངས་པ་པ་དང་བརྡ་སྦྱོར་པ་དང་རིག་བྱེད་མཐའ་བ་དང་གསང་བ་པ་བཞིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ།། །།

༄༅ ནོར་ལྷ་ཟླ་བ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་སྟོན། །ཁྲབ་འཇུག་པ་དང་ཟླ་བ་གླུའི་ཆོས་སྒྲ། །ཏོག་ཕན་ཡལ་ག་མཚན་མོ་ལྟ་སོགས་ལུང་། །ཁྲབ་འཇུག་བུད་མེད་མང་བསྐོར་སྒོ་ལྡན་གནས། །ཉི་སོགས་མཆོག་ང་བྲམ་ཟེ་ལུས་ཀྱིས་བྱེད། །ང་བོ་གཉིས་ལས་ཞི་བསྒོམ་ཐར་བ་ཐོབ། །མ་ཞིའི་ཉ་དང་རུས་སྦལ་ཕག་རྒོད་དང་། །མི་ཡི་སེང་གེ་མིའུ་ཐུང་དགའ་བྱེད་གཉིས། །ནག་པ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྡན་འཇུག་པ་བཅུས། །བཏོན་དང་བཏེགས་མནན་བསད་བསླུས་མགྲིན་བཅུ་བསད། །རིགས་བཅད་དོན་བྱས་ཕྱིག་སྐྱོངས་སེམས་ཅན་བཀུལ། །བྱེད་པོ་བདག་དང་ལས་དུས་རང་བཞིན་དང་། །ཡོན་ཏན་ཉམས་པའི་སྟོང་བ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། །རླུང་ཡིག་སོགས་སྒོམ་ཐར་འདོད་འཁོར་མཐའ་འདོད། །རྒྱལ་དཔོག་པ་སྟོན་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ། །བདག་ནི་བློ་དང་ཤེས་རིག་རྟག་རྫས་སོགས། །དྲི་མ་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་མེད། །མཐོ་རིས་ཐར་འདོད་འང་བྱས་ཤུགས་ཞི་བརྒྱད་རྒྱུ། །རྩ་བཞི་ཀ་ཁང་གསུམ་མགོ་གཉིས་ལག་པ་བདུན། །གསུམ་བཅིང་ཁྲུ་མཆོག་ང་རོ་རིག་བྱེད་ཁྱད། །གསུམ་མམ་བདུན་བདུན་མར་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་འདོད། །མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་སྒྲ་བྱུང་དང་། །དོན་གོ་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའི་ཚད་མ་དྲུག །ཁ་ཅིག་རིག་སྲིད་མ་དམིགས་གྲང་སྐམ་སོར། །ཀུན་ལ་ཁྲབ་ཕྱིར་བྲིས་འགལ་འཇུག་བཅུ་རྫུན། །ཕྱངས་རྟོགས་མཐར་འགྲོས་ཉེས་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་འགྲུབ། །ཅེས་ཁྲབ་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐར་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་བའོ།། །།

༄༅ ཞི་པ་དྲང་སྲོང་རྐང་མིག་ལ་སོགས་སྟོན། །དབང་ཕྱུག་ཡེ་སྲིད་པ་སོགས་དབྱེ་ན་གསུམ། །སྒྲ་བསྒྲགས་སླེ་བརྩེགས་རྒྱུད་ལུང་ཚད་མ་འདྲ། །དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ཏི་སེར་གནས། །སྤྱོད་སོགས་འཚོལ་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོར་གྲུབ། །བྱེད་པོ་བདག་སོགས་ལམ་དྲུག་ཁམས་དང་རྟགས། །འདོད་པ་བདག་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ལྔ། །དེ་ནི་གསུམ་གནས་སྦྱོར་གཏོང་བཅུ་གཉིས་མདུད། །བཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་བའི་གོ་འཕང་སྒྲ། །རླུང་སྦྱོར་དྲག་པོའི་དབང་དང་འཛོག་བདེ་ལམ། །ཐ་སྙད་འགལ་བས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་མིན། །སྟོན་པ་འུག་པ་གཟེགས་ཟན་རྐང་མིག་པ། །གཟེགས་ཟན་རྐང་མིག་འུག་ཕྱུག་ལུང་ཙམ་པའང་། །དབྱེ་དོ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན། །དོན་དྲུག་ཚད་མ་བཞིས་འཇལ་མངོན་སུམ་ནི། །དབང་དོན་ཕྲད་འབྲེལ་དྲུག་བེམ་བྱེ་བྲག་པ། །དེ་ཕྲད་ཁྱད་པར་འཛིན་རྟོག་རིག་པ་ཅན། །རྗེས་དཔག་གསུམ་གསུམ་ལྷག་ལྡན་ཡང་དག་སོགས༏ །ཉེ་ལྡན་གཞན་དོན་ཉེར་འཇལ་འདྲ་བས་སྒྲུབ། །སྒྲ་བྱུང་ཞི་རྒྱུད་འཇིག་རྟེན་མིག་མདོ་ལུང་། །རྗེས

དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི་བྱེ་བྲག །འདུ་བ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་བདེན་དངོས་གཞི། །འབྱུང་བཞི་ཡིད་མཁའ་ཕྱོགས་བདག་དུས་དགུ་རྫས། །ལྟ་བཞི་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་རྫས་བཞི་སོགས་བཞི། །གཞན་རྟག་ཡོན་ཏན་ཆ་གཉིས་ལས་མི་རྟག །ཟ་བོ་བྱེད་པོ་མ་བྱས་རྟག་ཞེས་མིན། །ཁྱབ་དང་བྱ་མེད་བདག་འདོད་ཁྱབ་ཕྲ་རིམ། །ཡིད་ནི་རྟག་དངོས་རྟོག་བཅས་ཡུལ་ཅན་བློ། །བཞི་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ཉེར་ལྔ་ཡང་། །ལས་ལྔའོ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་གཞན་རྫས། །གསུམ་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་ཡིན་ཁྱད་པར་བརྒྱད། །ཁྱད་ཞུགས་བྱེ་བྲག་འདུ་བ་འབྲེལ་བ་གཉིས། །སྦྱོང་བརྩུད་ཕྲ་རབ་རྟུལ་དང་དབང་ཕྱུག་གིས། །ཁྲུས་སོགས་ཆོས་ཡིན་འཁོར་བ་ཡོན་ཏན་འདུ། །ཐར་བ་བརྗོད་མེད་ཡོན་ཏན་འདུ་འབྲལ་བདག །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་རྒྱུ་ཐར་བར་འཕྲུལ། །དབང་ཕྱུག་དགའ་སྡུག་རྒྱུ་དང་སྡིག་སྤྱོད་འགྱུར། །འདོད་ལྡོས་ནུས་མེད་ཀུན་ཁྱབ་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་འམ་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་པ་དང་བྱེ་རིག་གཉིས་དང་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་དྲུག་པའོ།། །།

༄ རྒྱལ་བ་དམ་པ་ཁྱུ་མཆོག་ལྡིང་རིས་སྟོན། །ཟ་བྱེད་མཆོད་འོས་གཙེར་བུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། །སྲོག་ནི་ལུས་ཚད་རྟག་བདག་སྐྱེས་བུ་འགྲོ། །མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་སྤྱི་གསལ་འཛལ། །ཚུལ་གསུམ་མི་འཐད་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གཅིག་པ། །རྒྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་ལུང་། །སྲོག་དང་སྲོག་མིན་ཟག་པ་སྤངས་པ་སྡོམ། །བཅིང་ཐར་འགྲོ་འོང་དགུ་འམ་སྲོག་ཟག་སྡོམ། །ངེས་རྒ་འཆིང་ལས་སྡིག་བསོད་ཐར་བ་དགུ། །ཀུན་ཀྱང་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་རྟག་མི་རྟག །དུས་གསུམ་རྫས་དྲུག་སྲོག་ཅན་དྲུག་གམ་དགུ། །སྡོམ་ལྔ་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་གསུམ་ལམ་འདོད་ཐར་བ་གཟུགས། །འགྲོ་ལྔ་ལུས་ལྔ་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་སོགས། །འཆིང་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལས་ཚེ་སོགས། །མ་བརྟགས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉལ་སོགས་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་མེད་དང་ཞིང་སོགས་སེམས་ལྡན་སྒྲུབ། །ལྷར་སྣང་མང་ཡང་གནད་ཆུང་འདིར་མི་སྤྲོ། །རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཕན་ཚུན་གཅིག་མེད་འཇིག །ཐར་བ་གཟུགས་ཕྱིར་ལས་ཟད་དོན་མེད་འགྱུར། །ཚེ་ཆུང་འགྱུར་ན་མི་རྟག་ཚུལ་གཅིག་འང་འགལ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ།། །།

༄ རང་སྡེ་བྱེ་སྨྲ་མདོ་སེམས་དབུ་མ་བ། །བཞིར་ངེས་འདིར་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལྔར་མིན་གསུངས། །འདི་བཞི་ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་སྡེ་ཚུལ་གཉིསའང་། །ཐེག་གསུམ་ལ་སྦྱད་གསུམ་འདོད་ལྔར་དབྱེ་འཁྲུལ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ས་བཅུ་སྐུ་གསུམ་སོགས། །ཐེག་ཆེན་སྟོན་བཀར་མི་འདོད་ཕྱིས་འདོད་གྲགས། །བྱེ་བྲག་ཆཤད་མཆོ་གཙོ་བོར་སྨྲ་ཕྱིར་དང་། །རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བྱེ་སྨྲ་བ། །གྲེས་ཚུལ་གཉིས་སོགས་ཡོད་སྨྲ་ཕལ་ཆེན་དང་། །གནས་བརྟན་མང་བཀུར་སྡེ་བདུན་ལྔ་གསུམ་གསུམ༏ ༏ཡང་ན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་བཅུ། །དེ་ཀུན་བྱེ་སྨྲའི་སྡེ་དང་སྡེ་གཉིས་འགལ། །འདུས་ཙམ་ལ་ཆུང་ཐེག་ཆེན་ཆཤད་ཕྱིར་ཡང་། །མང་བཀུར་སྡེ་ལྔས་བརྗོད་མེད་བདག་སྨྲ་ཡང་། །གསུམ་ལྡན་བདག་མེད་ཀུན་མཚུངས་དེ་གཞན་མིན། །བདེན་གཉིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འགྲོ་ལྔ་ཟས། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གསུམ། །ནམ་མཁའ་སྣང་མུན་ཕྲ་རྡུལ་ཆ་རེག་མིན། །མཐོང་རྗེས་ཚད་མ་ལམ་ལྔ་བྱང་ཆུབ་སོགས། །ཕྱིན་དྲུག་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད། །བཅུ་གཉིས་མཛད་པ་ཆ་གཉིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ལྷག་མེད་གསུམ་གར་ཐེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་འབྲས། །བཅོམ་དང་གཞིག་པས་བློ་འདོར་མི་འདོར་ཆོས༏ ༏རིམ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན། །གསུམ་ཕྱིར་སྡེ་བདུན་བཀའ་དང་ལུང་འདུ་བྱེད། །མངོན་སུམ་དབང་ཡིད་རྣམ་འབྱོརའང་རང་རིག་མེད། །རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་རྣམ་པར་རིག་མིན་གཟུགས། །དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་གཞི་ལྔ་དངོས་པོ་རྫས། །གཟུགས་ཕུང་དེ་མིན་སངས་རྒྱས་མི་སློབ་ཆོས། །ཐུན་མོང་མིན་མང་ལེགས་ལྡན་གཞུང་སོགས་ལྟོས། །ཞེས་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་ནས་དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ།། །།

༄ མདོ་སྡེ་ཚད་མར་སྨྲ་བས་མདོ་སྡེ་པ། །དབྱེ་ངོ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་རྣམ་པའི་གསུམ། །བདེན་གཉིས་བདེན་པར་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཞི། །བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་ཐར་མཐར་གནས་བརྒྱ་སོགས་ལམ། །ཞུགས་གནས་རང་རྒྱལ་གཉིས་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྡེ་བདུན་བཀར་མིན་བྱས། །མངོན་པ་མདོ་འདུལ་ནང་གནས་རང་སྒྲི་འཆད། །ལུང་ནི་ཚིག་གཟུགས་ཕྲ་རྡུལ་ཆ་ཡོད་མེད། །རིག་མིན་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཙམ་ཚད་མར་མིན། །མ་བྱས་དངོས་མེད་འདུ་བྱེད་ཐེམ་མེད་བཏགས། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་ལུགས་གསུམ་གཟུང་རྣམ་མཉམ། །གྲངས་མཉམ་རིམ་

འཛིན་སྣ་ཚོགས་གཅིག་རྣམས་འདོད། །ལུང་རིགས་སྡེའི་ལུགས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ། །སྤངས་རྟོགས་མི་ཉམས་ལུས་ཞེས་ཡན་ལག་རུང་། །མངོན་སུམ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་རང་རིགས་བཞི། །མངོན་སུམ་སྣང་ཡུལ་མི་རྟག་བདག་མེད་ཤུགས། །བྲང་འཕགས་མཉམ་བཞག་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་རྟག་པའི་བདག་དང་རྫས་བཀག་ནས་མདོ་སྡེ་ཚད་མར་སྨྲ་བའི་སྐབས་ཏེ་དགུ་པའོ།། ༎

༄ འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྨྲ་དང་། །ཐར་མཐའི་ལུགས་བཞིན་དབུ་སེམས་གཉིས་བཞག་ཕྱིར། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡང་ཐུབ་དགོངས་མཆོག་དམན་འང་བཞེད། །ཕྱེད་པར་ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས། །རེ་རེའང་མཁས་རྣམས་དབུ་སེམས་ལུགས་སུ་བཀྲལ། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས། །བྱམས་མགོན་འཇམ་དབྱངས་དྲིན་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་དང་། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་མདོ་བཞིན་དབུ་སེམས་སྤྲོལ། །གསར་ཕྱེ་བཞིར་གྲགས་མི་འཐད་གསུམ་རུང་བཞེད། །ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་མཐུན་ཟབ་ལ་མིན། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་དུ། །སྨྲ་བས་རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ། །དབྱེ་བ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་རྣམ་བདེན་རྫུན། །ལེགས་ཕྱེ་ངེས་དོན་གཞན་གཉིས་དྲང་བའི་དོན། །དྲང་ངེས་རྟོན་རིགས་དགོངས་ལྡེམ་བཞི་བཞིས་འབྱེད། །དང་པོ་དྲང་དོན་ལུང་དང་ཕྱི་རོལ་དོན། །མེད་ཕྱིར་དོན་སྣང་ལ་དགོངས་དེ་གཞུག་ཆེད། །ཐར་བ་ཐེག་ཆེན་ཟབ་མདོ་སྨྲ་བཞིན་མིན། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར༔ ༔དགོངས་ཕྱིར་སྨྲ་བཞིན་མི་རུང་སྐུར་འདེབས་འགྱུར། །དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་སོགས༔ ༔སྐྱེ་མེད་ཆོས་བཟོད་རང་གཞན་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི། །གཟུང་འཛིན་རང་མཚན་རྒྱུ་འབྲས་མཚན་མཚོན་སོགས༔ ༔བློ་བྱེད་ལ་དགོངས་དེ་བཤད་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་། །ཕྱི་མས་ཁམས་ནི་ཉུས་ངེས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །ཐེག་གསུམ་རིགས་ངེས་རིགས་ཆད་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །ཞུགས་ཀྱང་སྐྱོ་སོགས་ངེས་འབྱུང་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཕྱི་མས་མི་རྟག་ཐབས་ཡོད་དེ་ཞེས་ཡོད། །སྟོན་དང་དོན་གཉེར་སྲིད་ཕྱིར་ཐེག་གཅིག་འང་འགྲུབ། །ཀུན་བཏགས་བདེན་གྲུབ་སྒྲོ་འདོགས་གཞན་གཉིས་པོ། །བདེན་མེད་སྐུར་འདེབས་ཀློག་པ་དབུ་མའི་ལམ། །དངོས་ཀུན་བདེན་ན་བྱེད་པོའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་ཅེས་བཤད་ཅི་བདེན་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་དབུ་སེམས་ཡོད་མེད་རྩོད་ས་དང་། །གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་སློང་རུང་ཐ་སྙད་གཞི། །ཡིན་མིན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཡོད་གསུངས་ཙམ། །རྫས་བཏགས་འང་གཉིས་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྫུན་གྲུབ་འགྲུབ། །བཏགས་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཡོངས

ཚད་རྣམ་གྲངས་གཉིས། །མེད་དང་མ་སྐྱེས་ཀུན་རྫོབ་རིམ་བཞིན་འཇོག །འཁྲུལ་གཞི་འཁྲུལ་བ་གཞན་དབང་དག་མ་དག །རིམ་བཞིན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །བདག་གཉིས་བཏགས་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་རེ་རེའང་ཉི་ཤུ་སོགས། །སྒྲས་བརྗོད་དོན་ཐོབ་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་གསུམ། །སྣོད་བཅུད་ཆགས་འཇིག་གནས་སོགས་ཆ་འདྲ་ཡང་། །འདོད་པ་སོ་དྲུག་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་གཟུགས། །རི་དབྱིབས་སོགས་མིན་ངེས་པའི་ལས་འདག་སོགས། །ཕུང་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་དགེ་སོགས་མི་འདྲ་ཡང་། །ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལྡོག་དབྱེ། །ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་རྒྱུར་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་ཐ་སྙད་བདེན་སོགས་དབྱེ་ན་གསུམ། །རྣམ་དག་ལམ་དམིགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་སོགས་དབྱེ་ཞེན། །མངོན་ལྐོག་དབང་གིས་ཚད་མར་མངོན་རྗེས་གཉིས། །མངོན་སུམ་བཞི་དང་དབང་མངོན་འོག་མ་འཁྲུལ། །ཕྱི་རོལ་དེ་བློ་མེད་ཕྱིར་དེའི་བདག་འགལ། །དེ་མིང་མང་ཕྱིར་དོན་གཅིག་བདག་མང་འགལ། །མིང་དོན་གཅིག་འཇུག་མ་ངེས་བདག་འབྲེལ་འགལ། །ཚོལ་བཞིས་བཙལ་བཞིན་མེད་ཕྱིར་དེར་དེ་མེད། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་ཕྱིར་དེ་གཞན་མིན། །ཕྲ་རྡུལ་བསྐོར་ཚེ་ཤར་ངོས་ནུབ་ཕྱོགས་ལ། །མི་བལྟ་ཆ་བཅས་བལྟས་ན་རགས་མི་འགྱུར། །ཕྲ་རབ་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་སྨྲའི་མིན་ཅི་འགལ། །མང་པོས་བཀག་ཕྱིར་དབུ་སེམས་དེ་འདོད་འཁྲུལ། །མཉམ་བཞག་ངོར་མེད་དངོས་གཅིག་ཡིད་མང་ཕྱིར། །དེ་ཡིད་འོང་དང་མི་འོང་སྤྱིར་སྣང་སོགས། །རྨི་སོགས་མཚུངས་ཕྱིར་དོན་མེད་སེམས་ཙམ་བདེན། །དོན་རྟོག་ཞེན་གཞི་མེད་པས་རྟོག་མེད་ལ། །དེར་སྣང་འཁྲུལ་བས་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཁེགས། །རྟེན་ཕྱིར་འདི་བསལ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱ་སོགས་ལྡོག །འཇུག་པའི་ཤེས་པར་རགས་སྣང་སྟོད་པའི་གཞི། །སྟོད་ཚུལ་བདེན་མི་བདེན་ནམ་ཡོད་མེད་དམ། །རྨོངས་པས་མ་བསླད་བསླད་པས་བདེན་རྫུན་སྟོད། །དབུ་སེམས་བདེན་རྫུན་ཡོད་དང་དངོས་སོགས་མིན། །རྣམ་བདེན་ལ་གསུམ་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་དང་། །གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་རིམ། །ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་བྲམ་ཟེ་འདོད། །གཟུང་བའི་གྲངས་སྙེད་རྣམ་འདོད་ཤུག་སྒོ། །སྣ་ཚོགས་ཤེས་རྣམ་གཅིག་འདོད་ཆོས་གྲགས་ཞབས། །རྣམ་རྫུན་ལ་གཉིས་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྣང་དྲི། །ཡོད་དང་མེད་པས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གྲགས། །རྣམ་རྫུན་ཕྱི་དོན་ཡུལ་བྱས་ཚད་འབྲས་ལོ། །མི་འཐད་ཕྱི་དོན་གྲུབ་ན་སེམས་ཙམ་ཅི། །རྟོག་ངོར་ཟེར་ན་རྣམ་བདེན་ལ་མཚུངས་འགྱུར། །ཆོས་ཀུན་སེམས་ཡིན་ཟེར་བའང་

མི་འཐད་རྩེང་། །སྐྱོན་ཡོན་འཁོར་འདས་གཅིག་འགྱུར་སྐྱོན་སོགས་མང་། །སེམས་ཙམ་དོན་ཅི་རྩི་ལམ་མེར་སྣང་བ། །སེམས་ཡིན་མི་སྨྲ་དེ་མིན་གཞན་མིན་བཞིན། །སྣང་གྲགས་སེམས་མིན་སེམས་ལས་རྫས་གཞན་མིན།། ཀུན་གཞི་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས། །ཕྲ་བ་ཀློག་གྱུར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཉོན་ཡིད་དེར་དམིགས་ངར་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྐུ་མཆེད་རྗེས་འབྲང་འདོད། །མ་བཤད་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མིན་སོགས་ཕྱིར། །བརྒྱད་མིན་ཚོགས་དྲུག་སྔེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལུགས། །སྒོམ་ཐབས་ཡིད་བྱེད་དམིགས་པར་མཁས་དགོས་ཕྱིར། །ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞི་བདུན་དང་གཞན་བཞི་བཅུ། །དམིགས་པ་མཚན་མའི་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་གཉིས། །བསྡུས་ན་གཉིས་སམ་སེམས་དགུའམ་ལྔ་སྟོང་སོགས། །བཅུ་གཉིས་བཞི་སོགས་ས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཁྱད། །བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་མིག་སོགས་གནས་གྱུར་དང་། །སྐུ་བཞི་ལྔ་སོར་བཅུ་གཉིས་འཕྲིན་ལས་སོར། །འབྱེད་གཉིས་རྒྱན་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་བཤད། །ཕྱི་དོན་སོགས་ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་པའོ།། ||

༄ མཐའ་བྲལ་དབུས་སྨྲ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། །དབུ་མ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། །དབྱེ་བ་ཐལ་རང་གཉིས་དང་གཞན་མིང་ཙམ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང་། །བདེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས། །དབུ་མར་འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་བ། །ཕྲ་མོའི་མཐའ་ཀུན་བྲལ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ལུགས། །བྱུང་རིམ་ཐུབ་རྗེས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་ཀླུས། །ཐེག་ཆེན་སྤྱན་དྲངས་དབུ་མར་བཀྲལ་སྲོལ་ཕྱེ།། དགུ་བརྒྱར་སེམས་ཙམ་སྲོལ་ཕྱེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །རྩ་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བཀྲལ།། ཟླ་གྲགས་སྐྱོན་བཟུང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཕྱེ། །ཟླ་བས་ལེགས་བཀག་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྒྲུབས། །དེ་རྗེས་ཞི་འཚོས་རང་རྒྱུད་གཉིས་པ་བྱས། །ཅི་ཡང་མེད་དང་གཞན་སྟོང་རྟག་བདག་སྨྲ། །བདེན་གཉིས་མི་འདོད་ལུགས་མེད་ཚད་གྲུབ་མེད། །ལ་སོགས་མཐའ་ལྟུང་དབུ་མར་རློམ་ཀྱང་མིན། །ཁྱད་པར་ཟླ་བའི་ལུགས་རློམ་ཀུན་མཁྱེན་ལ། །ཀུན་ཏུ་དཔྱར་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འགལ་འབྲེལ་མང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཡང་ཇི་སྙེད་མི་མཁྱེན་འགལ། །དེ་མེད་ཟད་སྤྱོད་ལུགས་ངན་དབུ་མར་འབྲེལ། །དོན་དམ་རྟེན་འབྱུང་ཚུགས་ཐུབ་གྲུབ་ཆེས་འགལ། །ལས་འབྲས་འདོད་དང་རྣམ་སྨིན་གཏན་མེད་འགལ། །མ་ཞིག་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བསྐྱེད་དུས་མཉམ་འབྲེལ། །བསྐལ་བར་མི་འཇིག་ལས་དང་དབུ་མ་འགལ། །རང་ལུགས་ཟབ་རྒྱས་མི་འདོད་དབུ་མ

འགལ།༔ །༔མ་དཔྱད་དབྱེ་གཞིར་དཔྱད་དོན་དབྱེ་བ་འགལ། །སྟོང་མིན་ཐར་ལམ་ཞི་སྒོ་གཉིས་མེད་འགལ། །ཅི་
ཡང་མ་བསྒོམ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་འགལ། །དེ་གཞན་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁེས་ལེན་དང་། །བདག་འདོད་
ཙམ་གྱིས་བདག་སྐྱེ་མི་འདོད་འགལ། །བསྐལ་མང་གནས་ཀུན་བསླབ་ཀྱང་འབྲས་དུས་ན། །ཇི་སྙེད་གཅིག་
ཀྱང་མི་ཤེས་ལམ་རིམ་འཁྲུལ། །ལྷག་མེད་གཟུགས་རིག་གཏན་མེད་སྐུ་བཞི་འགལ། །མངོན་རྗེས་གཉིས་
འདོད་ཚད་མ་མི་འདོད་འགལ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དང་ཚད་གྲུབ་དངོས་མེད་འགལ། །མ་འདྲེས་སྟོབས་ཐོབ་
འཁོར་བའི་རྫོགས་སངས་འགལ། །འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲུབ་དང་འགོག་པ་འགལ། །བདག་མེད་ཕྲ་རགས་
ལྟ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་འགལ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་འགལ། །དོན་དམ་རིགས་གྲུབ་མཉམ་
བཞག་ཡུལ་མེད་འགལ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་མིན་བདག་མེད་མངོན་གྱུར་འགལ། །འཁོར་རྩ་གསུམ་དང་ཞི་
སྒོ་གཅིག་པ་འགལ། །དེ་འགོག་བསྟན་བཅོས་གང་དེའི་ལུགས་ཡིན་འགལ། །འཐད་པ་བྲལ་ཡང་རྟུང་དང་
རིགས་པ་འགལ། །གཞི་ཀུན་མེད་དང་ཁྲིད་གཞི་གདགས་གཞི་འགལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཚོགས་
ལམ་སྔར་འཇུག་འགལ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་འཕོ་འགྱུར་བག་ཆགས་འགལ། །བརྗོད་བྲལ་ཁ་བྱང་སྒོམ་ངན་
སྤྱོད་འཁྲུལ་རྒྱུ། །རང་རྒྱུད་རྟགས་སམ་རང་དབང་རྟགས་གཅིག་ཕྱིར། །ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་
རང་དབང་གིས། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་འགོད་རང་རྒྱུད་པ། །མདོ་སྡེ་རྣལ་འབྱོར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
གཉིས།༔ །༔སྔ་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྒྲུབ་ཕྱི་མས་འགོག །རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་ཀྱང་། །
བདེན་མེད་ལ་དགོངས་དེ་དང་དེ་མེད་གསུངས། །སྟོང་གཞི་བདེན་བཏགས་ཆ་དང་དེས་སྟོང་བ། །རིམ་བཞིན་
གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། །རང་དབང་མིན་ཕྱིར་བཏགས་ཕྱིར་གནས་ལུགས་ཕྱིར། །སྤྱོད་པོ་
མི་གཅིག་མི་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་དོན། །ཡོད་ཕྱིར་དམན་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མིན། །ཐག་འཁྲིལ་སྦྲུལ་
འཛིགས་ལྟུག་འཛིན་བློས་བསལ་བཞིན། །བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོངས་འཇོམས་གནས་ལུགས་མིན། །དོན་
དམ་ཕྱི་རོལ་མེད་གསུངས་སེམས་གཅིག་བུ། །གནས་ལུས་སོགས་གསུངས་རྣམ་པའི་སེམས་ཙམ་སྲས། །
བྱེད་པོ་འགོག་ཕྱིར་གཟུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་རིམ། །དམག་
སོགས་གཞན་འདུས་བཏགས་ཡོད་རིགས་མཐུན་རྟུལ། །བསགས་པའང་རྫས་ཡོད་རེ་རེའང་དམིགས་རྐྱེན་
རུང་།༔ །༔ཟླ་བ་གཅིག་བརྟེན་ཟླ་གཉིས་སྣང་པ་སོགས། །ཕྱི་རོལ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་སྐྱུར་འདེབས་འགྱུར། །ཡུལ་

སྣང་མེད་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་མིན། །བདེན་ན་རིགས་ངོར་ཡོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །དེར་ཡོད་བདེན་
གྲུབ་མི་དགོས་ཆོས་ཉིད་བཞིན། །རིགས་ཤེས་རྙེད་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དཔྱད་བཟོད། །བདེན་པར་བཟོད་
དགོས་བདེན་གྲུབ་ལ་དཔྱད་ཕྱིར། །རིགས་ཤེས་དཔྱད་བཟོད་བདེན་གྲུབ་འདིར་དགག་བྱ། །རྟགས་དང་
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་སྣ་ཕྱིར། །ཐལ་ཆེར་དགག་རྟགས་འགལ་ཟླ་དམིགས་འགོད་དཔེར། །དབང་པོ་
ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་དོན་དམ་པར། །གཟུགས་ལ་མི་བལྟ་རྣ་དབང་བཞིན་སོགས་འགོད། །ཤེས་བྱར་བདེན་
གཉིས་དམ་པ་ཟབ་མེད་བློ། །དོན་ནི་ངེས་རྙེད་མི་བསླུའི་ཕྱིར་བདེན་པའོ། །སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་ངོར་བདེན་
པས་གཞན། །སྣང་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཆོས། །ཐ་སྙད་བདེན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་དབྱེ། །དང་
པོ་དངོས་རྣམས་གཉིས་པ་གཟུགས་བརྙན་སོགས། །མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་མངོན་སུམ་གསུམ་བཞི་རིམ། །
རིགས་ངེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་དང་རྫོགས་བྱང་མཉམ། །སྐུ་གསུམ་གསང་གསུམ་མ་འདྲེས་སུམ་བརྒྱ་
སོགས། །དུག་གསུམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་བདེན་འཛིན་སྐོར། །ཉན་རང་ལམ་མཐུན་ཁྱད་པར་དུས་འབྲས་
ཀྱིས། །རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་རྣམ་བདེན་རྫུན་མཐུན་གཉིས། །དང་པོ་ནི་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་དངོས། །
གཉིས་པ་རྣམ་པ་དངོས་མེད་སེང་གེ་བཟང་། །རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་དང་མཐུན་ཛེ་ཏཱ་རི། །རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་དང་
མཐུན་ཀམྦ་ལ། །འབུམ་སོགས་ངེས་དོན་དོན་དམ་མ་སྨྲ་མདོ། །གཉིས་པར་མཚུངས་ཀྱང་དྲང་དོན་དགོངས་
འགྲེལ་ལུགས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་འདྲ་ཕྱི་དོན་མེད། །རྒྱན་སྟུག་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་
མདོ་སོགས་དོན། །གཙོ་ཐལ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབུ་སེམས་ལུགས། །གནོད་མེད་བློའི་སྣང་བཞག་མིན་
དགག་བྱར་མཐུན། །ལང་གཤེགས་ཡབ་སྲས་མཛལ་བ་ལས་གསུངས་ཕྱིར། །ཐལ་ཆེར་འབྲེལ་ཟླ་མ་
དམིགས་རྟགས་འགོད་ཕྱིར། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་
གཟུགས་བརྙན་བཞིན་བདེན་ན། །གཉིས་པོ་དེར་ངེས་ཁྱབ་གྲུབ་ཕྱོགས་ཆོས་དེའི། །གཅིག་མིན་ཆ་བཅས་དུ་
མིན་གཅིག་མེད་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། །མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་
རྣམས་གཙོ། །གང་ཟག་བདག་མེད་བདེན་གཉིས་རྣམ་བཞག་མཐུན། །ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་རགས་བདེན་འཛིན་གཟུང་
འཛིན་སོགས། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་གཉིས་སྟོང་བདེན་མེད་རྣམས། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་
རིགས་ཁྱད། །མཐོང་སྒོམ་མཉམ་རྗེས་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན། །ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཐའ་

རྣམས་བསལ་ནས་དབུ་མར་སྒྲུབ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།

༄ རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ཕྱི་རྒོལ་ཁས་བླངས་ལ། །འགལ་བརྗོད་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ༑ ༑ཐལ་འགྱུར་སྣང་ཙམ་མི་གནས་དབུ་མར་གྲགས། །དབྱེ་བ་ཕྱི་མོ་ཕྱོགས་འཛིན་མི་འཛིན་གསུམ། །གཞུང་ནི་ཟབ་མདོ་རིགས་ཚོགས་བཞི་བརྒྱ་བ། །སྤྱོད་འཇུག་མདོ་བཏུས་གཉིས་དང་ལམ་སྒྲོན་སོགས། །བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་མདོ་རིམ་དྲང་ངེས་ཏེ། །གཞན་དུ་དྲང་དགོས་གནས་ཚུལ་དེར་ངེས་ཕྱིར། །སྒྲས་ཟིན་འདང་མི་རུང་དྲང་དང་སྒྲས་ཟིན་དོན། །གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན་པས་དྲང་ཚུལ་གཉིས། །ཕོག་མཐའ་དྲང་དོན་བར་བ་ངེས་དོན་མདོ། །ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱན་སྟུག་མདོ་ཚན་ལྔས། །བྱེད་པོ་གཞན་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། །སེམས་ཙམ་ཕྱི་དོན་མེད་དང་སྙིང་པོ་རྟག ། ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན། །མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་ལྔ་དྲང་དོན་བསྒྲུབ། །འཁོར་འདས་སྣང་གྲགས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀུན༑ ༑མ་བརྟགས་ལྟན་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ། །འཇོག་ཕྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡུལ་སྟེང་ནས། །གྲུབ་དང་རྫས་ཡོད་རང་མཚན་རང་ངོས་གྲུབ། །བདེན་གྲུབ་ངོ་བོས་གྲུབ་སོགས་དགག་བྱར་གཅིག །རང་ངོས་མེད་དང་མིང་རྟོག་ཕར་བཏགས་འདིར། །བྱ་བྱེད་ཀུན་འཐད་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་སྟེ། །འདི་ལས་རགས་ཕྲ་གང་བྱུས་རྟག་ཆད་མཐའ། །གང་ཟག་ཆོས་སྟེང་བདག་གཉིས་དེར་མེད་གཉིས། །བདག་མེད་གཉིས་བཞེད་ཆོས་བདག་རྡོ་རྗེ་ཡི། །གཟེགས་མ་ལ་སོགས་བཞིས་འགོག་གང་ཟག་བདག །ལྔ་བདུན་གྱིས་འགོག་གཉིས་ཀ་འང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྒྱུ་མེད་ལས། །སྐྱེ་བ་མིན་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད༑ ༑བདག་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །གང་དེ་དེ་མིན་རྒྱུ་འབྲས་རྟག་མཐོང་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་མཐོང་འགལ་བྱ་བྱེད་ཀུན་གཅིག་འགྱུར། །གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་ལས་མུན་འབྱུང་ཞིང་། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་ཀུན་ལས་ཀུན་འབྱུང་འགྱུར། །གཞན་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་བྲོ་ནས་བཞིན། །དུས་མཉམ་དེ་མེད་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ཙི། །སྔ་ཕྱི་གཞན་འགོག་ལྡོག་ཕྱུང་གཅིག་སོགས་འཁྲུལ། །མཐའ་བཞི་མི་འདོད་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་དུའང་། །མེད་པར་བཤད་ཕྱིར་འདིར་འདོད་སྨྲོན་པའི་གར། །བདག་གཞན་རེ་རེའི་མིན་ཕྱིར་གཉིས་སྐྱེའང་ཁེགས། །རྒྱུ་མེད་སྐྱེ་ན་འབད་པ་དོན་མེད་ཅིང་། །མཐོང་དང་འགལ་ལ་ཀུན་ལས་ཀུན་སྐྱེའང་འགྱུར༑ ༑གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་ཀྱང་། །ཡོད་ལ་ཅི་དགོས་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་བྲལ། །གཉིས

ཡིན་ངེས་བསལ་གཉིས་ཐྲལ་ལ་ངེས་ཏེ། །དངོས་པོ་བདེན་པར་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་མིན་ཏེ། །གཅིག་གིས་གཅིག་མིན་དུ་མས་གཅིག་མི་སྐྱེད། །གཅིག་གིས་དུ་མིན་དུ་མས་དུ་མའང་མིན། །གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་ཕྱིར་གཞན་རུང་ཕྱིར། །འདིར་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་འཁྲུལ། །རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་ནི་འདིར་མེད་ལ། །རྟེན་འབྱུང་ཕྲད་ལྟོས་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཙམ་ཕྱིར། །ཆོས་ཀུན་ཚུགས་ཐུབ་རང་ངོས་གྲུབ་རྣམས་མིན༏ ༑ཐལ་རྒྱུས་མཐའ་གཉིས་སེལ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ། །དེ་ཕྱིར་དོན་དམ་ཚུགས་ཐུབ་ནམ་མཁའ་ཟླ། །སུས་ཀྱང་ཚད་གྲུབ་ཚུགས་ཐུབ་དོན་མ་བྱུས། །རང་དབང་བདག་མེད་ཕྱུང་མིན་དེ་གཞན་མིན། །ཕྱུང་པོའི་རྟེན་མིན་ཕྱུང་པོར་བརྟེན་པའང་མིན། །ཕྱུང་དང་མི་ལྡན་དབྱིབས་མིན་ཚོགས་མིན་ཕྱིར། །ཤིང་རྟ་བཞིན་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་སྦྱར། །སྐབས་འགར་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་ཚད་གྲུབ་དང་། །རྟགས་ཙམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་ཚད་མིན་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་མི་འདོད་ལུགས་འདིར་རང་རྒྱུད་འཁྲུལ། །དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་དབྱེ་ངོ་བདེན་པ་གཉིས། །མང་མིན་ཉུང་ན་མི་འདུ་ངེར་གྲངས་ངེས། །གནས་ལུགས་མི་རུང་ཀུན་གྱིས་མངོན་སོགས་ཕྱིར༏ ༑བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལྡོག་པས་འབྱེད། །མཚན་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཐ་སྙད་བློ་གང་ལ། །དོན་དམ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་སོང་ངེས་རྙེད་རིམ། །དོན་དང་དམ་པའང་བདེན་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན། །སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ངོར་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །དོན་དམ་དབྱེ་བ་གཉིས་བཞི་བཅུ་དྲུག་སོགས། །སྐྱེ་འཕགས་བློ་གཉིས་ཡུལ་བཅས་རྣམ་གྲངས་གཞན། །དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་མིན། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་མི་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས། །བདེན་དང་མི་བདེན་ཡང་དག་ལོག་པ་ཙམ། །ཐ་སྙད་རིགས་ཤེས་སྔོན་གྲོགས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་། །དགོས་པ་ལྟ་ཀུན་བཟློག་དང་སྤང་བླང་ཕྱིར། །གནས་སྐབས་གསུམ་པར་སྟོང་མིན་སྤྲོས་ཐལ་འཁྲུལ། །དང་པོར་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་མིན་བཟློག །བར་དུ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་བཟློག །ཐ་མར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་རིམ་གྱིས། །ལྟ་ཀུན་དྲི་བཅས་འཇོམས་པར་མདོ་སྔགས་བཞེད༏ ༑སྒོམ་རིམ་ལྟ་ཡོད་མཁས་པའི་གསུང་ལ་ལྟོས། །སྟོང་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཐ་སྙད་འཇོག་མཚམས་དཀའ༏ ༑བདེན་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་ཕྱུང་མཐར་ལྟུང་ཕྱིར། །འདི་གཉིས་ཉེ་རིང་མི་རིགས་ཟུང་འབྲེལ་གཅེས༏ ༑མཚན་ཉིད་གསུམ་མཚུངས་རང་བཞིན་གཞན་དབང་ལ། །བྲིས་པར་ཀུན་བཏགས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་བཞེད། །རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་བརྒྱད་སོགས་མང་། །ཐ་

སླད་དཔྱོད་བློས་མི་ཕེགས་མི་འགྲུབ་ཕྱིར། །ཕྱི་དོན་ཡོད་དང་ཀུན་གཞི་མེད་པར་བཞེད། །དངོས་འཛིན་ཐར་
མིན་དེ་ཉོན་བདག་མེད་མཚུངས། །མ་བསླད་མེད་དང་གསར་རྟོགས་མི་རུང་ཕྱིར། །ཁྲིས་ཞེས་ཀུན་འཁྲུལ་
བཅད་ཤེས་ཚད་མར་གྲུབ། །ཚོར་བ་ཡིད་མངོན་བཅུ་དྲུག་མངོན་གྱུར་ཀྱང་། །འཕགས་པ་མིན་ཕྱིར་རྟོག་པའི་
ཡིད་མངོན་དང་། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་གྱུར་སོ་སྐྱེ་བཞེད། །སྟོང་ལ་ལྷག་མཐོང་སྦྱོར་ལམ་དུས་མཉམ་
དང་། །ཞིག་པ་དངོས་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་གྱིས། །སྦྱོར་ལམའང་མི་སླེབ་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་
བཞེད། །བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་ལས་འགག་མང་སོང་ཡང་། །ཐོབ་རྒྱུན་ཆུད་མི་ཟ་མེདའང་འབྲས་བུ་
འབྱིན། །ཞིག་དངོས་སྣམས་ཙམ་དཔྱད་མིན་བུམ་དངོས་བཞིན། །དུས་སོང་དག་རྩུབ་མ་ཞིག་ལྷན་སྐྱེས་ལ། །
སྣང་ན་སྔོན་བྱུས་མཐའ་དག་མི་དྲན་ཅི། །མ་དཔྱད་མིན་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མིན། །ལྷོས་ཆེ་མངོན་སུམ་
ཡུལ་ཡིན་ཡུལ་ཅན་མིན། །འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་འཕགས་རྣམས་བདེན་མེད་གཟིགས། །ཕྱུང་ཟད་མི་
རུང་ཚོར་འདུ་འཇིག་ཆཱད་ཕྱིར། །ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་འཁྲུལ་སྣང་ཟད་མ་ཟད། །བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་
ཉོན་མིན་མ་རིགའང་བཞེད། །ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་རྩོམ། །སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སྟོང་བས་
མེད་མཐར་སེལ། །དེ་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་མང་དབུ་མར་ལྷོས། །མངོན་རྗེས་ཉེར་འཇལ་ལུང་གི་ཚད་མ་
བཞིར། །ཆཱད་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས། །རྟགས་མིན་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱུར་མངོན་
སུམ་པར། །སླུ་མེད་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཞེད། །དབྱེ་ན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་
མངོན། །རྟགས་བརྟེན་ལྐོག་ཡུལ་སླུ་མེད་རྗེས་དཔག་སྟེ། །ལྐོག་གྱུར་དཔེ་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་འཇལ་བའི། །
རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་ལུང་གི་ཚད་མར་བཞེད། །འཛིན་སྟངས་ཡུལ་ལ་ངེས་འདྲེན་དེར་ཚད་མ། །གཞན་
གྱིས་གནོད་བྲལ་དེ་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། །འཁྲུལ་ཡང་ཚད་མར་མི་འགལ་མི་སླུའི་དོན། །སྐབས་སྟོབས་མང་
ཆཱད་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ཆཱད། །དེ་ཕྱིར་རྫས་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་གཅིག་ལ་མིན། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་
དང་ཤེས་གཉིས། །ཤེས་རབ་སྔོན་འགྲོ་དད་པས་སྣོད་རུང་བྱེད། །ཤེས་རབ་གྲོལ་རྒྱུ་མི་རྟོག་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །
དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་རིམ་དུ། །ཆོས་ཚུལ་ཀུན་འདུས་དོན་གཉིས་ལས་བརྩམས་ཕྱིར། །
འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ། །ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་བཞི་མིན་འདིར། །ཉན་རང་རྟོགས་
མཐུན་ས་བརྒྱད་དུས་འབྲས་དབྱེ། །རྩ་བརྟན་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཕྱིན་ཡལ་ག་རྒྱས། །ཚོགས་སྦྱོར་ཡོན་ཏན་

རྟགས་སྒོམ་ངོ་བོས་འབྱེད། །ས་བཅུ་མཉམ་བཞག་དབྱེར་མེད་སྦྱོར་རྗེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མཛད་སོགས་བཅུ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་། །རི་རིའང་རེས་ཚིག་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་རྟེན། །རྣམ་སྨིན་ལྔས་གཉིས་སྤང་གཉེན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཆཕད། །འབྲས་བུ་མཉམ་རྗེས་རེས་མིན་ངོ་བོ་གཅིག །སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀུན་ཞི་བས། །གནས་བརྟན་བཞེངས་མིན་རྗེས་ཐོབ་བྱ་བའང་མཛད། །ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ངོར་སྤྲོས་པ་ཀུན་ལོག་ཀྱང་། །མ་བརྟགས་ཇི་སྙེད་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་མཁྱེན། །སྐུ་གཅིག་སྐུ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔར་བཞེད་ཕྱིར། །ཐུབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་མི་མངའ་གཞན་ངོར་འཕྲུལ། །གློ་བུར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ངོ་བོ་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སོགས། །ཟུང་ལྡན་སྣང་བ་མི་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ། །སྙན་འཇེབས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཀུན་འགེངས། །གསང་གསུམ་རོལ་བ་ཀུན་ཁྱབ་སྐལ་བས་མཐོང་། །སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་བཟློག་དང་བ་སྤུ་རེར། །བརྟན་གཡོ་བཀོད་ཀྱང་མཁའ་བཞིན་ཆེ་ཆུང་མེད། །སྟོབས་བཅུ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས། །ཟད་བྱུང་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་རྫོགས་མཁའི་མཐའ་བཞིན། །གང་འདུལ་ལྷུན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་རྟག་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་མཐའ་ཀུན་བསལ་ཏེ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ།། །།

༄ མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་ནས། །ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་ཐབས་བཞིན། །དྲི་གཙོ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་ཐབས་ཕྱིར། །ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ཕྲ་སྔགས་ལས་མདོས་མི་ནུས། །དེ་ཕྱིར་སྤང་གཉེན་ཐབས་པ་མགོ་མཚུངས་འཕྲུལ། །ཐབས་ཟབ་མང་ཕྱིར་ལམ་ལའང་མྱུར་བྱུལ་ཆེ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རགས་ཕྲ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། །སྦྱངས་ཕྱིར་ཐེག་དང་མདོ་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་། །འོག་མར་གཞན་གཉིས་ཆཕད་ཀྱང་གསུམ་པ་ནི། །དགོངས་གཞིར་ཅུང་ཡང་མདོ་རྒྱུད་འོག་མར་མིན། །བླ་མེད་སྤྱི་དང་རྒྱུད་རྒྱལ་དགའ་ན་གསལ། །སྐལ་ལྡན་གྲུབ་དབང་བྱེ་བས་རྟེར་གཤེགས་ཤུལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ། །ཅེས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསང་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།། །།

༄ འདིར་སྨྲས་པ། འཇམ་མགོན་མཁྱེན་གཟི་ལས་འོངས་འཕྲུལ་མྱུར་བྲལ། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་སྨྲས་བཞིན་སྙན་འཇེབས་འགྲིགས། །ཐུབ་དབང་གསུང་བཞིན་ཐོག་མཐའ་བར་དུའང་དགེ །འཛམ་གླིང་རྒྱན་མཆོག་ལུགས་ཀུན་འདུས་བཞིན་བརྡིང་། །འགའ་ཞིག་མ་བསླབ་ལོང་བས་མཐར་བཀྲོད་འདོད། །ལ་ལ་བློ

དམན་བྱི་བས་གླང་ཁྱུར་ལེན། །ཞལ་ཆེར་སྤྲུངས་ཙམ་རི་ཕྲན་བཏེགས་པས་སླེམས། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་ཀུན་འདེགས་ཀུམྦྷ་སུ། །མཁས་ལས་ཆེས་མཁས་འཕགས་བོད་མང་པོས་ཀྱང་། །ཐུགས་ངོར་ཟབ་རྒྱས་ཐབ་མཁན་རྐང་པ་བཞིན། །རེས་ཀྱིས་མ་བདེ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འབྲེལ་ལམ། །མ་རྙེད་ལུང་རིགས་འཁར་བས་ཅི་ཡང་བཙལ། །རང་གཞན་མཁས་མང་ཀླུ་དབང་སྟོང་གིས་རོལ། །ཕན་དང་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་འཕྱུར་བུས་གང་། །དགག་སྒྲུབ་རླབས་འཁྲུག་གྲུབ་མཐའི་མཚོར་བགྲོད་སྐད། །དེད་དཔོན་མཁས་རྣམས་གྲུ་ཛིངས་ཅི་ཡང་འཛུག །རིགས་པའི་གྲུ་ཛིངས་དམན་འཁྲུལ་དང་པོའི་རྒྱུད། །བརྡུངས་པས་ཚུལ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་མཚོར། །ཕྱིན་སླེམས་དྲེགས་སྐྱུངས་ལུགས་གཉིས་ཀུན་མཐོང་ཕྱིར། །གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཁོ་བོས་ཕྱིན། །བློ་བཟང་མེས་བྱིན་རང་ལུགས་ལམ་གསུམ་འབབས། །རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་ཆེན་རལ་འཚངས་རྟོག་གེ་ཡིས། །ཉུང་བསྡུད་ནོར་ལྷའི་རྐང་དྲི་བཀྲུས་ཆབ་ཀྱིས། །སྨོངས་འཁྲུལ་དུག་ཅན་རྒྱུ་ཚོགས་དག་གྱུར་ཅིག །རིན་ཆེན་ཁྱུར་ལྡི་མཚོ་ཆེན་སྐ་རགས་གཡོ། །ཉི་ཟླའི་སྒྲོན་འདེགས་ལྷུན་པོ་གནས་དེ་སྲིད། །འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཁྱུར་ལྡི་གྲགས་སྙན་གཡོ། །ལེགས་བཤད་སྒྲོན་མེས་ས་གསུམ་སྣང་བྱེད་ཤོག །ཆོས་དབྱིངས་གཞིས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུས། །འགྲོ་རྣམས་ཟུ་འཕྲུལ་བཞིན་དུ་ས་རིམ་བགྲོད། །ཉི་རྒྱས་ཟླ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ནས། །ཉི་མ་བརྒྱས་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཕུ་མོ་ནས་མང་ཐོས་གསེར་ཁང་ཆོས་རྗེ་གུ་རུ་མ་ཏིས་སྙན་ཚིག་མི་རྟག་གསར་བས་བསྐུལ་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཁས་མཆོག་ལྷུང་རྫ་སློབ་དཔོན་པ་འཕགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁམས་ཆབ་མདོ་ནས་ཇ་གསུམ་བཏགས་ཀྱི་རྟེན་བཅས་ཆབ་ཤོག་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས། སྔགས་ལོའི་དགག་ལན་འབུམས་རྒྱས་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བའི་བཀའ་ངོ་དང་། ཁྱད་པར་རང་བློ་གོམས་པའི་སྐད་དུ་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྡོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་ཅིང་། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་བཞི་དང་། པཎ་ཆེན་བཀའ་འགྱུར་བ། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྙིང་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྲིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་ཅིང་རྗེ་བླ་མའི་མདོ་སྔགས་རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་རྙེད་ཅིང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་དང་། ཁྱད་པར་ཤེར་ཕྱིན། ཚད་ཆེན་རྩ་འགྲེལ། དུས་འཁོར་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་གསུང་རབ་དང་གྲུབ་མཐའ་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་༑འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཚིག་ཉུང་དོན་གསལ་རྒྱས་འགྲེལ་དུ། དཀར་པོ་ཞིས་པས་མོ་སྤྲུལ་གྱི་ལོ་ཆེ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན། གངས་ཅན་གྱི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་གཉིས་པ། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་འདུ་གནས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་གར་འདུག་ཐེག་མཆོག་རོལ་མཚོ་གསང་སྔགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་སྦྱར་བ་ལ། སྣར་ཡང་ཕྲི་སྟོན་ཙུང་ཟད་བྱས་པ་འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

མངྒ་ལཾ། །

༄༅། །གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་རང་གཞན་གྲུབ་མཐར་ཀུན་དང་ ཟབ་དོན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་སྨྲ་དགའི་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་དང་པོ་སྤྱི་བཤད།

༈ ནམ་སྨྲར་སྭསྟི། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དཀར་སེར་རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཐུགས་རྗེ་གཞན་ལས་ཕུལ་གྱུར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་པད་དཀར་ལྟར་བསྔགས་ཉི་མའི་གཉེན། །གཙོར་གྱུར་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་དངོས་སྤངས་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། །མཆོག་ཟུང་གཏད་རབས་བདུན་དང་རྒྱལ་སྲས་བརྒྱད་སོགས་ཐེག་གསུམ་དགེ་འདུན་སྡེ། །ཕུན་ཚོགས་མ་ལུས་འབྱུང་གནས་མཆོག་གསུམ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀུན་གཙུག་ན་མཛེས། །རབ་མཛེས་རིན་ཆེན་ལྷུན་པོར་རྒྱུ་སྐར་བཀོད་ལྟར་མཚན་དཔེས་རབ་སྤྲས་མཛེས་སྡུག་རྫོགས་པའི་སྐུ། །རབ་སྙན་གླུ་དབྱངས་མ་ལུས་ཕང་འགྲོའི་དབྱངས་སུ་འགྱུར་ལྟར་གསུང་དབྱངས་རེ་ལའང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་སྤྲས། །རབ་ཡངས་མཁའ་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀུན་བཞིན་དམིགས་བྲལ་ཐུགས་ལ་མ་ལུས་ཆོས་ཀུན་ཆེས་བཀྲ་བའི། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་མགོན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྙིང་དབུས་བཞུགས། །མང་མང་རྒྱལ་ཀུན་བསྐྱེད་ཡུམ་དབྱངས་ཅན་གྱི། །དུང་དུང་སྙིང་ནས་དད་པ་འདི་དགོངས་ལ། །སྨྱུར་སྨྱུར་བྱིན་ནས་མགྲིན་པའི་འོ་མཚོ་རུ། །འགྲིག་འགྲིག་སྙན་འགྱུར་ལེགས་བཤད་གླུར་ལོངས་ཤིག །ཐུབ་བསྟན་བདག་པོ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་དང་། །ལྔ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་

སོགས༔ །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་པའི། །རྒྱ་བོད་དེད་དཔོན་མཆོག་རྣམས་འགྲོ་བའི་མིག །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀུན་འདུས་བློ་གཏེར་ཉི་མ་བརྒྱ་ལས་ཆེས་གསལ་མཁས། །བྱམས་བརྩེ་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་མཚན་སྙན་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་འདྲེན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དངོས། །ཕྱོགས་བཅུར་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་གྲགས་དཀར་གདུགས་མཛེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་ན་འཕོར། །རྒྱལ་དབང་ཏོག་གི་སྤྱན་སྔར་སྨོན་བཞིན་ལེགས་གྲུབ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྙིང་དབུས་བཞུགས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་ཚབ་འཇམ་གླིང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི། །གཙུག་རྒྱན་ཀུན་མཁྱེན་དགེ་ལེགས་དཔལ་ལ་སོགས། །སྲས་མཆོག་རྣམས་དང་འབྲངས་རབས་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །བསྟན་འདིའི་པད་ཚལ་བཞད་རྣམས་སྐྱེ་དགུའི་མགོན། །མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པར་སྲིད་ཞིའི་ཁམས་ན་མཚུངས་པ་མ་སྙེད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཏོག །འཆད་རྩོད་རྩོམ་ལ་དབྱངས་ཅན་མཁྱེན་གཏེར་ལ་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྱུས་ནའང་དཔེར་དཀར་བའི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་གཟུགས་ཕྱག་ན་པདྨ་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཆེ། །སྤྲུལ་པའི་རབས་བཅས་ཞབས་སེན་ལྷ་མིའི་གཙུག་རྒྱན་ཁྱོད་ལ་སྙིང་ནས་འདུད༔ ཕྱོགས་རེས་སྤྲོས་མིན་ལུང་རྟོགས་ཐུབ་པའི་བསྟན། །རྫོགས་པར་འགྲེལ་ཞིང་རང་བློའི་ཀུན་གསལ་མར༔ ཆོས་ཀུན་སྣང་བྱེད་རྒྱལ་བསྟན་བཅུ་གཉིས་བདག །སུམ་ཅུ་ལས་ལྷག་ཞལ་གཉེན་འཇམ་དབྱངས་དངོས༔ རྒྱ་བོད་དྲན་དབང་བྱེ་བའི་ལུང་རིགས་ཀྱི། །སྐབས་ཕྲེང་མང་དཀྲིགས་ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་མཚོའི། །མཐར་སོན་ལེགས་བཤད་དབང་རྒྱལ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི། །རྒྱལ་མཚན་རྩེར་སྟེན་དགོས་འདོད་ཆར་འབེབས་སྤྲིན༔ རྨ་ལ་ངེས་བྲལ་ཟེར་སྤྲོས་བསྒྲིགས་དང་གཞན་དག་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་དམན། །ཁ་ཅིག་ཚིག་འགྲིག་དོན་འཁྲུལ་གྱུར་དང་ཕལ་ཆེར་མཁས་ཀྱང་སྐབས་འགར་འཁྲུམས། །དེ་སོགས་མཁས་བླུན་འཁྲུག་པའི་ལུགས་མང་མཐོང་ཚེ་ཚུལ་འདིར་མ་ལུས་པར། །གསལ་བྱེད་ཉི་འོད་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་བརྒྱུས་འཇམ་དབྱངས་བཤད་པ་སྤྲོ་བར་གྱུར། །

༈ དེ་ལ་འདིར་ཞིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས། རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཞིང་བུ་ག་དང་༔ རུས་སྦལ་མགྲིན་ཕྲད་པས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྤྱོད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། རྗེ་བླ་མས་ཀྱང་། དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག །འདི་འདྲ་རྙེད་པ་ད་རེས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། །རྙེད་དཀའ་འཇིག་སླ་ནམ་མཁའི་གློག་དང་འདྲ། །

ཚུལ་འདི་བསམ་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན། །སྨྱོན་པ་བྱུར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་གྱུར་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྙེད་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་བསྒྲུབ་ནུས་པ་འོང་བ་འདི་རྙེད་དུས། དུད་འགྲོ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕལ་བའི་བྱ་བ་ཙམ་ལས་ཁྱད་མ་བྱུང་ན༑ རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སྙིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཟན་ཁམ་གཅིག་དང་བརྗེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མ་སོང་བར་སྙིང་པོ་ཞིག་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི༑ །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དང་པོར་འབད་དེ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད༑ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་དང་། ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པར། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྡང་ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཚིག །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་པའང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཤེས་ན་དེའི་སྐྱོན་ཡོན་འདི་ཞེས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོད་སྦྱིན་དང་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཟང་ངན་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལང་གཤེགས་ལས༑ བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་དང་། བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ་གླེང་གྱི་དོན༑ གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆོད་བརྗོད་དང་། ཉན་པར་བསྐུལ་ཞིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསེར་འོད་ལས། བཙུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཆེན་མོ་བདག་གིས་ཀྱང་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་དེའི་ཚིག་བརྒྱན་པའི་སླད་དུ་སྤོབས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བགྱི༑ གཟུངས་ཀྱང་བསྐྱུལ་པར་བགྱི། སོགས་དང་བྲམ་ཟེ་ཤང་ས་ཀུས། དྲི་ཟའི་བུ་མོ་མངོན་བསྟོད་ཉིད་ཀྱི་

རྣམ་ཐར་ཕུལ་བྱུང་རྣམས། །གང་གི་ཡིད་ལ་དྲན་བྱེད་དེ་ལ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་སྩོལ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷུས་ཀྱང་སྙན་དངགས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོ་འདི། དེ་དོན་ལོ་ཕྱེད་བརྟེན་ནས་འཕེལ། །རྟེན་བྱེད་རྟ་དབྱངས་དང་མཚུངས་པར། །ཡུན་མི་རིང་བར་སྐྱེར་བར་བྱེད་ཅེས་དང་། །གྲུབ་དབང་དགེ་སློང་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟས་ཀྱང་། །བཀླགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་འབྲས་བུ། །གཞུང་ནི་བརྒྱ་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་འདོད་ན་ཉིན་རེ་ཞིང་། །ཤུ་ལོ་ཀ་ནི་བརྒྱ་རྣམས་ཟུམ། །ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་དུ་མ་བཤད་པ་ལྟར། ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྨྲ་བ་པོས་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ན་མ་སྭར་སྭསྟེ་ཞེས་པའོ། །དོན་ནི་ན་མཿཕྱག་འཚལ་སྭ་རཿདབྱངས་པ་ཏི་ལྡན་མ་ལ་བར་ཀྲིན་ས་ཀ་མ་བྱིན་པར་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དེ་བྱིན་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་བས། ན་མསྭར་སྭསྟཻ་ཞེས་པ་འགྱུར་སྟེ། འདིའི་གཞུང་སྔགས་མང་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་ལ། ཡང་ས་ཀ་བྱིན་ན་སྭ་ར་སྭསྟཻ་འགྱུར་བོ། །ལྷ་མོ་འདིའི་ངོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་ཏེ། རྒྱལ་བ་གོང་མའི་གསུང་ལས། ཙ་མུཎྜི་སོགས་མིང་བརྒྱ་མཚན་སྟོང་མ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚངས་མ་ཁྲོབ་འཇུག་མ་དབང་མོ་གཤིན་རྗེའི་ལྕམ་ཙ་མུཎྜི་དྲི་ཟ་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་མ་དབྱངས་ཅན་མ་ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་སོགས་འཇིག་རྟེན་པ་དུ་མའི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་ཅིང་། གནས་ཀྱང་མཚོ་འགྲམ་བྲག་རི་རི་ཕུག་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀཽ་དེ་ནུས་གཤིན་རྗེའི་སྤྲིན་མོར་ལུས་སྟོན་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་དར་གོས་སྔོན་པོ་བསྣམས། །མཛེས་དང་མི་མཛེས་ལུས་སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་གཟུགས་སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱག་འཚལ་བཅོམ་ལྡན་དབྱངས་ཅན་མཆོག །ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དབྱངས་ཅན་མཆོག །ནས། ཧ་རི་ཚིག་འཆང་དབྱངས་ཅན་མཆོག །མ་མོ་ཀུན་མཆོག་དབྱངས་ཅན་མཆོག །ཚོགས་བདག་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མཆོག །གནོད་སྦྱིན་ཀུན་ཀྱང་དབྱངས་ཅན་མཆོག །ཅེས་དང་། གནས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཀཽ་དེ་ནུས། བར་འགག་རི་དང་བྲག་ལ་གནས། །བར་འགག་ཕུག་དང་ཆུ་བོའི་འགྲམ། །ནས། རྟག་ཏུ་ལྷ་མོ་དེ་མཆོད་ན། །ཐམས་ཅད་དུས་སུ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ཅི་འདོད་པ། །དེ་ཀུན་བསམ་པ་མྱུར་དུ་སྐོངས། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྨོངས་ཞེན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་དང་མི་འདྲ་ལ། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལར་འཛིག་རྟེན་པར་བཤད་པ་ཡང་དེས་ཤེས་པར་གྱིས། དེ་ནས་**གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་གསང་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་གར། །རབ་བསྒྱུར་མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཁྱད་ཕྱེ་རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ། །སྟོན་མཛད་ཤཱཀྱ་སེང་བརྒྱུད་བར་བཅས་ཕྱག་འཚལ།** །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། འདི་ནི་མཁས་དབང་དཀྲིས། ཤེས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་དངོས་པོ་ནི། །ངེས་པར་བསྟན་པའང་དེ་ཡི་སྒོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་སྒོ་ལྔ་བུ་ནི་ཤེས་བརྗོད་དང་། ཕྱག་དང་། དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་གསུམ་གང་རུང་བྱས་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལས། འདིར་ཕྱག་འཚལ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ལ་ཤེས་བརྗོད་དང་དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་དུའང་དོན་གྱིས་འགྲོ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དང་མཐུན་པར་རང་གི་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། བསྟན་པ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀུན་ཚང་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཅིང་། ཞུགས་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལའང་ཁྲིད་ལྔ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་འདོད་དོན་ཞུ་ཞིང་དེ་ཤེས་བརྗོད་དུ་སོང་བས་སོ། །དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་བསམ་པས་འགྲུབ་པ་མང་སྟེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་ལ་ལུས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་མིན་པས་སྐབས་སུ་མ་བབས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ནི། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པར། སློང་ནས་དད་དམ་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་དང་། །ཕྱི་ཆོམ་གྱིས་སམ་གཞན་གྱི་ངོར་ཡང་རུང་། །གང་ཞིག་ཐུབ་དབང་ལ་ནི་ཕྱག་བྱེད་པ། །དེས་ནི་ལྷ་ཡི་བདེ་སོགས་ཕུལ་བྱུང་ཐོབ། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །སྟོང་གསུམ་འདི་ཡང་སྣོད་དུ་ཆུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོག་པའི་ཆེད་དང་། རྒྱ་ཆེན་རོལ་ལས། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀུན་འགྲུབ། །བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོན་སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པས་སྨོན་པ་དང་བསམ་པ་གྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མུ་སྟེགས་རྟུང་ཞགས་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་ཤེས

ཀྱང་༑ དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚལ་བུ་སྣེ་ལ་བཟུང་བས། གནོད་སྦྱིན་འབྱུང་པོ་དུ་མས་གཙེ་མ་ནུ་པར་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བསམ་པ་འགྲུབ་ཅིང་། བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ནས་ལན་རེ་དད་ནའང་ཕན་ཡོན་མཐར་ཀླས་ཏེ། མཚན་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་སྐད་རེ་བཤད་པས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་ཡང་རུང་སྟེ་གནོད་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་འམ། དང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའང་རུང་། གང་དག་གིས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དེ་དག་དགེ་བའི་རྩ་བའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཇི་སྙེད་འབྱུང་བ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་༑ དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་ལྡོག་སྟེ། འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་པོར་ཟུངས་ཤིག དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་བསྐལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་། མཐར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཁམས་དང་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གཅིག་ཁོ་ན་རྟག་ཏུ་བསྟན་ཀྱང་ཐུལ་བར་མི་ནུས་ལ། གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དེ་དག་དང་བསྟུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་ཚུལ་ཡང་དགོངས་ནས། སྔོན་བྱུང་སེམས་ཀྱི་དུས་ནས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་གི་གཟུགས་དང་། ཁ་དོག་དང་སྤྱོད་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ

གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་དང་། །ཁ་དོག་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འདུལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་ཏེ། སྨོན་ལམ་དེ་ལས་བྱུང་བས་སྨོན་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྐུའི་གསང་བ་ནི། གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁ་དོག་དང་། སྤྱོད་ལམ་དང་། དབྱིབས་གང་དང་གང་གོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁ་དོག་དང་། སྤྱོད་ལམ་དང་། དབྱིབས་དེ་དང་དེ་གོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་༑ གདུལ་བྱས་སྐུའི་ཁ་དོག་མཐོང་ཚུལ་ཡང་དུ་མར་སྣང་བ་ནི། མདོ་དེ་ལས། འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་མཐོང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཻཌཱུཪྻའི་ཁ་དོག་ཏུ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་ནཱི་ལ་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་མཐོང་བར་བཤད་ཅིང་། དབྱིབས་དང་སྐུ་ཚད་ཀྱང་ཐ་དད་པར་སྣང་ཚུལ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས༑ འཇམ་དཔལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་འདོམ་དོ་ཙམ་འཕགས་པར་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྒྱང་གྲགས་ཙམ་དུ་འཕགས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྒྱང་གྲགས་གཉིས་ཙམ་དུ་འཕགས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྐུ་དཔག་ཚད་ཙམ་དུ་འཕགས་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་པ་གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུད་ཅིང་འདུལ་བར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དཀའ་བ་མངོན་པར་སྤྱོད་པར་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གཤེགས་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གསུང་གི་གསང་བ་ཡང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་མོད་ཀྱི། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་ཐོས་

ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་གཡོ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཆོས་བསྟན་པ་གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་ཉིད་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་སྟོན་པར་ཞེས་སོ། །འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་སྟོན་པར་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བཟོད་པའི་གཏམ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གཏམ༑ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ཞེས་ཚུལ་བཤད་དོ། །ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མི་དགོས་པར་མཛད་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས༑ འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ༑ འོན་ཀྱང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་དེ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་སོ༑ ཏེར་མ་ཟད་བརྟན་པ་སྣོད་དང་། གཡོ་བ་བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་རོལ་གར་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རབ་ཏུ་མཐའ་ཡས་པར་བསྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། ནམ་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོས་འདུལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ། འཇམ་པ་ཀྩཱ་ལི་ན་དི་ཀ་ལྟར་རེག་ན་བདེ་བ་བཻཌཱུརྻ་སྔོན་པོར་གྱུར་པ། ཤེལ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཙན་དན་སྤྲུལ་གྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་དེ་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་དུ་གྱུར་པ༑ རྡོ་དང་གསེག་མ་དང་གྲོ་མ་མེད་པ་མཐོ་དམན་མེད་པ་ངན་སོང་ལོག་པར་ལྟུང་བ་མེད་པ་བུད་མེད་རྒྱུ་བ་མེད་པ་རི་ནག་པོ་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཚེར་མ་དང་ངམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྡོན་པ་དང་། སྤོས་ཀྱི་ཤིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་སྤྲུལ་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྣོད་ཀྱི་རི་གླིང་ལྡོན་པ་དང་བཅས་པ

དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ནམ་འཇིག་རྟེན་ན་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་བཀོད་པ་རྣམས་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་དེར་བྱང་སེམས་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ཆུང་བ་ལས། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡིས། །འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་བྱོས། །ཞེས་མཛད་པ་རྣམས་ལས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚོམ་ལས། །ཐུབ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་འཕོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་སྟོན་དགོས། དེ་སྟོན་དགོས་ཚུལ་ཡང་། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་སྟོང་བ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འཁྱམས་གྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུད་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ཆུང་བ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་བཀའ་བསྩལ་བ། །རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམ་སྟེ་འཇུག །དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདའ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞི་གྱུར་མིན་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་བས་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཚང་ལུགས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་སྲིད་རྣམ་རྟོག་འཇུག་གི་བར། །ཐེག་པའི་མཐའ་ལ་ཐུག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་དང་མཚུངས་པར་ཐེག་པའམ་འབྲིད་བྱེད་རེ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་མེ་ལས། འགྲོ་བ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ། །དེ་དག་ཀུན་ཏུ་རྣམ་ཐར་སྒོ་དག་ནས། །ཁམས་པ་ཇི་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་འདུལ། །ཞེས་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི

ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཕྱེ་ནས་འཁྲིད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྣ་རེའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་བ་རེ་བསྒོམས་པ་ཆོས་ཕུང་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་དཔེར་ན་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཐོག་མར་བྱམས་པས་དེ་གཞིལ་བའི་སྒོ་གཏོད་ནས་འཁྲིད་པ་ལ་བྱམས་པའི་སྒོ་བཏོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཡིན་པས། ཆོས་ཕུང་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་དོན་འདྲ་ལ། ཆོས་ཕུང་གི་འདོད་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གྲངས་ཀྱང་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་མི་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་ཡང་། མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་རེ་མང་འབྱུང་ལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རེའི་གཉེན་པོ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངམ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིར་ངེས་ཏེ། མདོ་སྔགས་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ མཛོད་ལས། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་༑ ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྔར། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལས། །ཞེས་དང་། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ལས༑ ༑ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་མེ་ལས། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་གང་ཡིན་པས། །རྒྱལ་བ་གང་དག་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི། །ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒོ་མོ་དེ་དག་གིས། །བསམ་པ་ཇི་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་འདུལ། །ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནི།❶ བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། འཇུག་པའི་སྒོ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གོ །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གོ །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པ་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གོ །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་དང་འབབ་པ་ཤེས་པ་དང་༑ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མང་དུ་ཕྱེ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་བ་བསྟན་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལམ་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་གཤེགས་པ་དྲང་པོ་བླ་མེད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་

❶དབུས་དཔར་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནི། ཞེས་པ་འདི་མི་འདུག

པར་གཅིག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་སྟོན་པས་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པས་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ལམ་པོ་ཆེ་དེ་སྟོན་པས་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། དེ་མཁྱེན་པས་མཁྱེན་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པ་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་བྲིས་པ་བསླུ་བ་དང་འདྲ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་འགྲོ་བ་ལོང་བ་ལག་ནོམ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་ལོང་བའི་ཚོགས་ལ་ལམ་དྲང་པོ་སྟོན་པས་སྨྲ་བ་བླ་ན་མེད་པ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དེ་བརྗོད་པར་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་སྡེ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉག་གཅིག་གིས་གསུངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལ་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ། པདྨ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་བསྔགས་པ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་གི་སྲས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཤཱཀྱ་སེང་གེ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་རི་དྭགས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་སེང་གེའི་སྒྲས་སྐྲག་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་དང་། བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་མཆོག་ཟུང་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དགེ་འདུན་དང་། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་དང་། དེ་དག་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་བགོ་སྐལ་འབྱེད་པའི་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱི་གུས་པས་འདུད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་ཕྱིར་བསྟོད་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷ་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་ལྷག་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ་ཤིས་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། **ཟླ་གྲགས་མཁྱེན་རབ་རལ་གྲིའི་རྙོ་དང་ལྡན་ཅིག་སྟོང་པའི་མཁར་གདེངས་མི་ཤེས་དགྲ། ཕྱོགས་རྗེའི་སྒྲུབ་དང་འཛུམ་ལྡན་མཆུ་སྒྲོས་ལེགས་པར་འཆད་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོ་ལ་ཕན། ཆོས་མཛོད་གང་བསྡམས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་རྩལ་འབྱོར་དྲུག་ཅར་གང་དེ་བརྗེད་མེད་འདྲི། རྒྱལ་ཀུན་ལས་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བཅས་ག་བློ་ངག་མཆོག་ལྡན་ཅིག་རྣམ་པར་མཛོད།** ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྨྲ་སྟོན་

ལྷ་མོ་ལ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་དང་། སྲིད་མིན་གྱི་དབྱེ་གཟུགས་ཅན་རབ་བརྟགས་རྣམས་བསྲེས་པའི་རབ་སྤྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། **འོ་མཚོ་ལས་འོངས་ཞལ་དཀར་ལྷུན་པོས་དབང་སྔོན་ཟུར་ཕུད་ངོམས། །ཟླ་རྒྱས་ཞལ་ལས་དཀྱུས་རིང་འདྲེན་བྱེད་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་མདངས། །འཕགས་པས་སེམས་མཚོ་ངོམས་སྤྱུབས་སྒྲོལ་རྣམ་དཔྱོད་ཆེས་བཀྲའི་ལྷ་འཕྲུལ། །ཕྱོགས་ཀྱི་རྫེས་ཚགས་མཆུ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞད་པར་མཛད་ཅིག་ཚངས་གྲགས་མ།** །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ །འདི་དག་བཤད་ན་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་ལེགས་ཤིང་གོ་སླ་བས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་**འདིའི་མདོ་སྔགས་ཟབ་རྒྱས་ཉིན་མཚན་རེས་ཙམ་གྱིས། །སྤྱོད་ཆེ་སྨྲ་བ་བརྟན་མ་ལུས་ཉམས་ལེན་རྣམ་སད་འོད། །ཕྱི་མཛོད་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྤྱི་ཁྱུགས་བཅས་སོགས། །སྒྲུབ་དབང་ཞལ་སྐྱིན་རྣམས་ལ་མི་ཕྱུགས་དཔྱོད་ལྡན་སུ།** །ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཞེས་པ་ལྟར། གངས་ཅན་རྒྱལ་བ་ཡོངས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་འབྲོམ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་གསུང་ལས། བོད་འདིར་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཙ་འབྱིད། འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་ཙ་འབྱིད་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཉིན་མཚན་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འོང་བ་ལྟ་ཅི། ཡུལ་གྲུ་གཅིག་ལའང་དུས་གཅིག་མི་འོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་མོའི་ལྟ་བར་རློམ་པའི་རྣམ་རྟོག་འགོག་པའི་ལྟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོངས་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཡང་ཉིན་མཚན་གཉིས་བཞིན་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ཐབས་མེད་པར་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཚེ་སྟོད་འདུལ་བ་སྤྱོད་ཚེ་སྔགས་འདོར། ཚེ་མཇུག་སྔགས་སྤྱོད་ཚེ་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཚུན་ཆད་འདོར། སྲང་གི་མགོ་མཇུག་མཐོ་དམན་བཞིན་རེས་ཙམ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་ཚེ། རྣམ་སད་འོད་ནི་ཕལ་བ་འོག་མིན་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷའི་འོད་དང་། གཙོ་བོ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། གང་ཞིག་རྣམ་སད་དེ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འོད་དེ། དེ་ཡང་འཆར་ནུབ་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་བ་དང་། གཞན་གྱི་འོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། དུས་རེ་རེ་ལ་སྐལ་ལྡན་མཐའ་ཡས་པ་སྨིན་གྲོལ་བྱེད་པ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་མ་ལུས་པ་བཤད་སྒྲུབ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་འོད་སྣང་དུས་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་བ་དང་། ཉེས་བཤད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་དུས་རེ་རེ་ལ་ལེགས་བཤད་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པའི་སྐལ་ལྡན་ཀུན་སྨིན་པར་བསྟན་པའི་འོད་སྣང་ཆེན་པོ་འབྱིན་པ་པོ། སྔོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་རྟོག་སོགས་རྒྱལ་བ་དུ་མའི་

སྤྱན་སྔར་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱབ་བདག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རྡོ་རྗེ་བཙུན་འཛམ་པའི་རྡོ་རྗེས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་རྒྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བུམ་ཆུ་བྱིན་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པ་གཏད་དེ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་དབང་བསྐུར་ལ། རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས་འཇིག་རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་འོང་བ་དང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བཟང་ལྟ་བུ་འོང་བར་དབུགས་དབྱུང་བའི་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྔ་མ་སྲས་བཅས་ཞེས་སྤྲོལ་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། དེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། འཇམ་གླིང་རྒྱན་མཆོག་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་དང་། ཡང་རྒྱལ་བ་སྔ་ཕྱི་སྲས་བཅས་ཞེས་བརྗོད་པས། དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ལས། རྒྱལ་བ་བདུན་གྱིས་གདངས་ཅན་སྐྱོང་པར་བཤད་པ་ལྟར། དེ་དག་སྲས་དང་བཅས་པ་དང་སོགས་སྒྲས་གཙོ་བོར་རིགས་ལྡན་གྲགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འཁྲུངས་རབས་སྐྱི་དང་། ཁྱད་པར་སྣང་མཐའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུའང་གྲགས་པ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡབ་སྲས་དང་། བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་མཁས་ཞིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་བཙུ་ཕྲག་གསུམ་ལྷག་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཐུབ་དབང་ཞལ་སྐྱིན་རྣམས་ལ་མི་གུས་པའི་སེམས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཉན་པར་བསྐུལ་ཞིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། དེ་ནས། **རིགས་གྲུབ་དེ་དཔོན་མཁས་བསྟེན་དཔལ་བ་བརྒྱུས། གྲུབ་མཐར་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་སྔོན་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྙེད་པའི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས། །དགའ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཟུངས།** །ཞེས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཉན་པར་བསྐུལ་ཞིང་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱ་མཚན་དཀའ་བ་དང་། དཀོན་པ་དང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེ་དང་། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། །གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས། །ཚིམ་པར་མ་བྱས་ཀུན

ལ་ཞིབ་ཏུ་སྤྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་རིགས་པའི་གྲུ་བོ་ཆེར་ཞུགས། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དེད་དཔོན་ཡོངས་འཛིན་མཁས་པ་དུ་མའི་ཞབས་སེན་སྤྱི་བོར་བསྟེན་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གང་འོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བྱས་པ་ནི། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་རྩུལ་དང་། སྤྱིར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་དགོན་ཏེ། འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་དེ་ནའང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཇོ་བོ་སོགས་ཙུང་ཤས་ལས་མེད་པར་གྲགས་ཤིང་། ཚད་མ་པའི་འགྲེལ་བ་ཕལ་ཆེར་ལའང་རིགས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་མང་བར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ལ། བོད་འདིར་ཡང་འཆད་འགྱུར་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་མཁན་པོ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་གྲུབ་མཐའི་ཁྲུངས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁྱད་པར་འགའ་འཆད་མ་ནུས་ལ། བཙོམ་རལ་དང་། སྟག་ཚང་བ་སོགས་ཀྱིས་མང་དུ་ནོར་སྣང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱན་དྲུག་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཉི་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། ལམ་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་གིས་ལམ་རིམ་གྱི་སྒོ་ཕྱེད་ཅིང་། དཔལ་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་པས་མདོ་སྔགས་ཡོངས་ཀྱི་སྒོ་ཕྱེ་བ་མཐོང་ནས། གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་པའི་སྤོན་ཆད་གྲུབ་མཐའ་མཁན་པོ་གཞན་གྱིས་མ་ཐོན་པའི་ཕྱི་ནང་དང་། མདོ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཟུང་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་མིང་དོན་གཉིས་ཀའི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དོན་ཆེན་པོ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་དུ་འཛིན་པར་སྤྲོ་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ནས་ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་བར་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆ་ཚང་གསལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། བློ་མཆོག་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ། །དམ་ཆོས་ཉི་ལྟར་ཀུན་ནས་གསལ། །བློ་དམན་ཁང་བུ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། །རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ཙམ་འདི་བྲིས། །གསུངས་པ་ལྟར་ཚིག་དོན་མཐའ་ཡས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་དོན་གཉིས་ཀ་འཛིན་བདེ་བ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མའི་དོན་དུ་གཞུང་ཚུང་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུ་འདི་བརྩམས་ཤིག་དང་། ཁོ་བོས་འཆད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཤུགས་ལ་ཁས་བླངས་ཏེ་དམ་བཅས་སོ། །འདིས་དགོས་སོགས་བཞི་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་བསྐུན་པར་ཞེས་སླ་ལ། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་ལ་ཕྱོགས་འཛིན་སྤངས་དགོས་ལ་དེ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱང་ད་ཅང་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྡང་དྲགས་པ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་དོན་ཇི་ལྟ་བ

བཞིན་མི་ཤེས་པར་མ་ཟད་ལས་སྒྲིབ་ཆེན་པོས་ནོན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བློ་བས༑ རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཁྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་དང་༑ དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གདུང་བས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བདེན་གཉིས་ལས། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་རྣམ་ཕྱེ་འདིར། །ཅི་ཉེས་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད། །ཕྱོགས་འཛིན་པ་ཡིས་དཀྲུགས་པའི་ཡིད། །ལེགས་པར་དོར་ལ་དཔྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས༑ སྡང་བས་ཚིག་པ་ཁྲོད་ལ་ནི། །དལ་བ་འཁོར་བའང་རིང་བར་གསལ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་༑ ཉོན་མོངས་སྨོངས་དག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་བསྐུར་བ་དང་། །དེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྙས་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །ཞེས་པ་ནས། གང་ཞིག་ཆོས་ལ་སྡང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག་ལྟར། ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་མི་རུང་སྟེ། ལེགས་བཤད་བསྟོད་ནས་འཛིན་ལ། ཉེས་བཤད་སྨད་ནས་འདོར་ཡང་ཆགས་སྡང་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲེལ་མར་བསྟོད་པར་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཀྱང་། བཏང་སྙོམས་གནས་ལ་གནས་པ་ཡང་། །ངོ་མཚར་མིན་ཞིང་དགའ་བ་མིན། །འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ། མ་ཏི་ཙི་ཏྲས། དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་བསྟོད་པ་དང་། །དམ་ཆོས་མ་ལགས་སྨོད་མཛད་ཀྱང་། །དམ་པ་དག་དང་ཐ་མ་ལ། །ཁྱོད་ནི་ཆགས་དང་ཁྲོ་མི་མངའ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་ལ། །རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་མི་འགྱུར་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར༑ མདོ་སྡེ་ཚངས་པའི་དྲ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དེ་རེ་ཞིག་ཁྲོས་འཁྲུགས་ལ་རྨས་ཏེ་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས། གཞན་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའམ༑ མཐོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དགེ་སློང་དག་ང་ལ་སྐྱོན་པ་བརྗོད་ལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱོན་པ་བརྗོད་པ་ན་དགའ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཡིད་བདེ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །སེམས་ཡ་ཡ་བོར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དགེ་སློང་རེ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཡ་ཡ་བོར་གྱུར་པས། གཞན་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །དགེ་སློང་དག་དེའི་ཕྱིར་ང་ལ་སྐྱོན་པ་བརྗོད་ལ་ཆོས་དང་

དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྙན་པ་བརྗོད་པ་ན། ཡང་དག་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པར་བྱ་ལ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྟེ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡང་མང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞུང་གནས་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི་ལེགས་བཤད་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བླུན་པོ་ཆུ་སྣ་གར་ཁྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ༑ བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཞུང་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་པོ་སྨོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །སྨྲ་བོ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་དུ། །མི་འགྱུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྲེགས་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བླང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་དང་། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བཀོད་པ་འདི། །གསེར་གླིང་རྒྱལ་པོའི་ངོར་ནི་བྲིས་འདི་ལ། །གལ་ཏེ་དེང་སང་སྐྱེ་བོ་དད་གྱུར་ཀྱང་། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན། །དད་པ་ཙམ་དང་གུས་པ་ཙམ་གྱིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་འཆའ་ཙམ་ཞིག་གིས། །ངེས་པ་སྐྱེད་ཀྱང་སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་གྱི། །ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་ཕྱིར། །འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕུར་བ་བཞིན་འགྱུར་བས། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཐྲ་ཞིང་འཇོངས་པ་དང་། །ཀུ་ཤའི་རྩེ་ལྟར་མ་གྱུར་དེ་སྲིད་དུ། །ངོམས་མི་སྨྲ་བར་ཞེས་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱན་དྲུག་སོགས་ལ་རྩོད་པ་མང་ཞིང་། རང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཕྱི་ན་ཆགས་སྡང་ཅན་ཡིན་ལ་བདག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ལུགས་དང་། བྱེ་སྨྲ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་ཁྱད་མེད་པས་ཆགས་སྡང་མེད་པའོ་སྙམ་པའི་རྨོངས་པའི་རློམ་སེམས་མི་བྱ་སྟེ༑ དེ་ལས་སྡིག་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་། རང་བླུན་པོ་དང་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གྲུབ་མཐར་རྒྱ་མཚོའི་ཞེས་བཤད་ན། གྲུབ་བཐའི་ཐ་སྙད་ཕྱི་ནང་སྤྱིས་བཤད༑ དེའི་སྒྲ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྙད་ནི་ཕྱི་བ་ཁོ་ནས་སྦྲ་བཏགས་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དེ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་སོ་སོར་བཞག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་བཤད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་དང་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྟོག་གེ་བ་ངན་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མྱོང་བ་དེ་ནི། ངས་གྲུབ་པའི་མཐར་བཤད་དོ། །ང་ཡི་ཆོས་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བསྟན་པ་དང་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་བཤད། །རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོ། །ཞེས་སོ། །གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ས་མ་ཡ་དང་སིདྡྷཱནྟ་དང་སིདྡྷ་དང་སིདྡྷཱནྟ་དང་ཏནྟྲ་དང་ཀྲྀཏནྟ་ཞེས་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ས་མ་ཡ་ནི་མཐའ་ཀུན་སྤྱོད། །དུས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཡང་དག་རིག །མི་དགེ་སྟོན་ལས་སྡུག་བསྔལ་སོགས། །ཞེས་དང་། སིདྡྷི་དང་ཨནྟ་སྦྱར་བས་སིདྡྷཱནྟ་དང་སིདྡྷི་ནི་དངོས་གྲུབ་དང་གྲུབ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་ལ། སིདྡྷི་ཨནྟ་མཚམས་སྦྱར་བས་སིདྡྷཱནྟ་དང་སིདྡྷཱ་ནི། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། གྲུབ་པ་ཟིན་པ་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་རྫོགས་པའི་སྐད་དོད་ནི་ནིཥྛཱ་ནི་ངེས་པར་བསྐྱེད་པའང་རུང་ལ་པ་རི་ནི་ཥྛཱ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུའང་བསྒྱུར་རོ། །ཨནྟ་ནི་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། ཨནྟ་ཟད་དང་འཇུག་ཆ་དང་། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྨད་པ་ལ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དབུས་དང་བར་དང་ནང་སོགས་ལའང་འཇུག་གོ །ཏནྟྲ་ནི་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཏནྟྲ་གཙོ་བོ་གྲུབ་མཐའ་དང་། །ཐགས་འཐག་པ་དང་ཡོངས་སུ་འགེབས། །ཞེས་དང་། སྣ་གཅིག་དོན་མང་ལས་ཀྱང་། ཏནྟྲ་བསྟན་བཅོས་རིགས་རྒྱུད་ཏནྟྲ་སྟེ། །ཏནྟྲ་གྲུབ་པའི་སྨན་གྱི་བྱ་བ་ལ། །ཏནྟྲ་བདེ་བ་ཏནྟྲ་སྟོབས་ལྡན་ཏེ། །རྒྱུད་སྤྱོད་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ལ་ཏནྟྲ་འོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཀྲྀ་ཏནྟ་ནི་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཀྲྀ་ཏནྟ་ནི་གཤིན་རྗེ་དང་། །གྲུབ་མཐའ་དབང་ཐང་མི་དགེའི་ལས། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ན། རྣམ་རྟོག་གི་བློ་བརྟགས་པའི་ཆ་གཞན་བཟློག་ནས་རང་གི་བློ་ངོར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་མཐའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ས་མ་ཡའི་ས་མ་ཡང་དག་པ་དང་། ཨ་ཡ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། སྡེ་པ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ཅེས་བཤད་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས

པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རང་གི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ནང་ཚན་ཡིན་པས་ན། སིདྡྷནྟ་དང་སིདྡྷཱནྟ་ལས་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བྱིངས་མདོ་ལས་ཀྵིུ་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་ལའོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱིངས་ལས་བསྒྲུབ་པས། བྱིངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་ལའང་འགྲོ་ལ། རང་གི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལའང་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་བཀྲམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཏནྟྲ་ཞེས་པ་དེ་ལའང་བྱའོ། །རང་གི་བློས་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་བཞག་པའི་དོན་གྱི་མཐའ་འམ་ནང་ཚན་ཡིན་པས་ཀྱི་ཏནྟྲ་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀྲི་ཏ་བྱས་པ། ཨནྟ་མཐའ་འམ་ནང་དང་ཕྱོགས་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལ་མཛད་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དོན་གྱི་མཐའ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པའང་གྲུབ་མཐའི་འགྱུར་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་ཡན་ལག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **བསྟན་དང་སྟོན་པ་ལྟ་བས་ཁྱད་པར་གཉིས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་དང་། ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། སྟོན་པ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐོབ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཞེ་ནས་འདོད་པ་གསུམ་སངས་རྒྱས་པའམ་ནང་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་དང་འདི་གསུམ་གྱི་བཟློག་ཟླ་གསུམ་ནང་བ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞན་སྡེའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་དེའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ནང་གཉིས་བཞག་སྟེ། སྟོན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་དེ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པར། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྡང་ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཚིག །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་སྟོན་པར་འཛིན་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ

མཆི༑ ཧེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་སྟོན་པར་མི་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་དགོས་ལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པ་གཞན་སྡེའི་སོ་སྐྱེ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལའང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ཕུར་བུ་བ་སེར་སྐྱ་བ་འུག་ཕྲུག་པ་རྐང་མིག་པ་དབང་ཕྱུག་པ་ཁྱབ་འཇུག་པ་ཟླ་བ་པ་ཚངས་པ་བ་དང་མཆོད་འོས་པ་ཞེས་རང་རང་གི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། རང་དེའི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་པོ་ནར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་༑ དེ་དག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གཞུང་དང་། འདོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བཏགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་འདིར་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་པས་འབྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན་ཡང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ནི་ལྟ་བས་འབྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་གཅིག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སྡེ་བཞི་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟག་ཚང་བས་བོན་པོས་མ་ངེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པས་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཆད་སྨྲ་གཅིག་དང་། རྟག་སྨྲ་སྟེ་ལྟ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟོགས་དང་ཞི་བ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ལའང་དང་པོར་ཐོས་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པའི་བག་ཆགས་དང་། བར་དུ་བསམ་པས་དོན་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་ཕལ་ཆེར་གྱི་རྩེ་གཞིལ་བ་དང་། མཐར་བསྒོམ་པས་ཉོན་མོངས་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འབྲེལ་བ་དང་། མི་འཆེ་བའི་བསྟན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ནང་འབྱེད་ཐུབ་སྟེ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་ཁྱད་པར་དེ་པོ་ན་འདོད་ལ། གཞན་སྡེ་རྣམས་ཁྱད་པར་དེ་དག་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །བསླབ་པ་གསུམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །སངས་རྒྱས་གསུང་དུ་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་དང་༑ དཔའ་བོས་ཀྱང་ལུང་གི་དོན་ནི་བསམ་པ་དང་། །སྒོམ་དང་གྲུབ་པར་མཉན་པ་ཡིས། །དུས་གསུམ་ཆ་དབྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་ལས་གཞན་མ་མཆིས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས༑ དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྡན། །ཐོས་རྩོད་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པ། །དེ་གཡོ་བརྩེ་བྲལ་སྡུག་བསྔལ

སྤྱོད༏ །ཞེས་དང་། འདི་དང་མཐུན་པར་ཚིགས་ལྷུག་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་བ་གཞན་རྣམས་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཅེར་བུ་བ་གཞན་ལ་མི་འཚེ་བར་རློམ་ཡང་། རང་ལ་འཚེ་དགོས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། རང་ལུས་ཀྱི་སྲིན་བུ་བརྒྱད་ཁྲི་ལའང་གནོད་པས་གཞན་ལའང་གནོད་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཚེ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་བས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། གཞན་སྡེ་ཚད་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་རྟག་པར་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཆོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཚེ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པར་ཏེ། །འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་དང་། གཞན་ལ་འཚེ་བ་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ནང་འབྱེད་དགོས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བར་མཁས་པས་གསུངས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། རིག་བྱེད་གྲུབ་མཐར་རྣལ་འབྱོར་རྣམས། །དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་ཕྱོགས་རྒྱུད་ལ། །སྟོན་པ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད། །ཅེས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དྲི་མེད་འོད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་ལ་དཔྱོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་མཚུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེས་ན་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྟག་ཚང་པ་ན་རེ༏ གལ་ཏེ་བོན་པོས་ཀྱང་བདག་མེད་ཅེས་ཐ་སྙད་འདོད་པས་ནང་པར་འགྱུར་ཟེར། འོ་ན་ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་དབང་ཕྱུག་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཁས་བླངས་པས་ནང་པར་འགྱུར་བ་དང་། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་དེ་དག་གི་ལུགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར། སྨྲས་ན་ཅི་ཞིག་སྨྲ། དེས་སྟོང་བ་ཞེས་པ་དང་། ནང་པའི་སྟོང་བ་གཏན་མི་འདྲ་བས༏ མི་མཚུངས་སྙམ་ན་བོན་པོ་ལའང་དེ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལ་གཞོགས་ཕྱུང་ནས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། འོ་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་

ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞོགས་དྲུང་བར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཤད་པས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་བ་
འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་གོ་དྲུག་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
གཞོགས་དྲུང་ནས་བཅོམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པས་ཚོག་གོ །འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ནི་
བོན་དང་དེ་འདྲ་སོགས་ནི་འདི་སྐབས་སུ་འཆད་མི་འདོད་དེ། གློག་སློབ་པའི་བྱིས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྩད་གཅོད་
པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་ཚུལ་ནི། ལྟ་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་
དང་། སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། ལྟ་བའི་རྩ་བ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་དང་། ཡ་མཚན་གྱི་ལྟ་བ་གོ་དྲུག་
དང་། ལྟ་ངན་རི་གཉིས་དང་། དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད། འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སྨྲ་བ་
བཅུ་དྲུག་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་དང་། ལྟ་བ་ལྔ་དང་། མཐའ་བཞིར་ལྟ་བ་བཞི་
དང་། མཐར་ལྟ་གསུམ་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ཟླ་བའི་སློབ་མ་ལེགས་
ལྡན་གྱི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལས། ལྟ་བའི་འཕྲེང་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་
གཉིས་དང་། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་དང་། བྱེད་པའི་རྐྱེན་བཅུ་གཉིས་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་བཅུ་གཉིས་
དང་། ལྟ་བ་ལྔ་དང་། ལྟ་བ་གསུམ་དང་། ལྟ་བ་གཉིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སྣང་
ཞབས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་འགྲེལ་བར། ལྟ་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཞེས་གྲངས་ཙམ་སྨྲས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་གྱི་དབུ་མ་སྙིང་པོའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་བརྒྱ་རྩ་བཅུར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཐ་
དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་འཚེ་བ་པ་དང་ལོ་མ་ཅན་དང་གཙང་སྦྲ་ཅན་
དང་། ཁྲབ་འཇུག་པ་དང་ཁྲབ་འཇུག་སེམས་པ་དང་། དབྱིག་གུ་གསུམ་པ་དང་། གོ་ལྤགས་དུམ་བུ་ཅན་
དང་། མཉམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་མཆོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྦྱིན་ཅན་དང་། གདུང་བ་ཅན་
དང་། ལག་པ་གདུང་བ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པོར་སྨྲ་བ་དང་། གཙན་པོར་སྨྲ་བ་དང་། མེ་ཡོ་ཨ་ཏི་རི་
དང་། རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། བཅིངས་ནས་འདུག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་སྐྱོང་བ་དང་། རི་ལ་
གནས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བསོད་སྙོམས་ཅན་དང་། གླང་པོའི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་དང་། གློག་ཅན་དང་། ནད་
ཅན་དང་། རྟ་འདུལ་བ་དང་། ཀ་ལན་ཏ་ཀ་པ་དང་། སྐུད་གཙང་མ་ཅན་དང་། སློང་མོས་རྒྱུ་བ་ཅན་
དང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རལ་གའི་ནང་དུ་བཏུམ་པ་དང་། སྒྲོན་མ་ལྕག་མ་ཅན་དང་། གསེར་ཅན་

དང་༑ སྒྲུབ་པར་སླ་བ་དང་། དབང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཞ་ཉེ་ཅན་དང་། ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་དང་། ཤིང་རྟ་མང་པོ་ཅན་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་པ་དང་། ཟས་གྲང་མོ་ཅན་དང་། ཐྲག་པའི་གོས་ཅན་དང་། ཕྱུ་བ་གཅིག་པ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དང་། དུང་གི་སྒྲ་ཅན་དང་། ལྷ་རྟེན་སྦྱིན་མའི་བུ་དང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་ལྟ་བ་དང་། ཀ་ཀན་འདའ་བ་དང་། གཙོད་པ་པ་དང་ལྟའི་གྲོང་བ་དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། ས་ཁྱུང་ན་གནས་པ་པ་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང་། ཆོས་སེམས་པ་དང་༑ མ་ལ་གུས་པ་པ་དང་། ཕ་ལ་གུས་པ་པ་དང་ཟླ་བ་ཤར་བ་པ་དང་། ལག་པར་ཟ་བ་དང་སླེང་གིས་འཚོ་བ་དང་། འདས་པར་གྱུར་པ་དང་འདས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་གསུམ་གྱིས་འཚོ་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་། ཐུག་པ་པ་དང་། ནགས་ན་གནས་པ་པ་དང་། བེའི་ཁ་ནས་པ་དང་། བ་ལང་ཁྱི་ལུགས་པ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་པ་དང་༑ ཕྱུགས་བདག་པ་དང་གོཏྟ་ཏ་མ་བ་དང་། ཞིབ་མ་ཅན་དང་ཤིན་ཏུ་ཁྲུས་བྱས་པ་དང་། མཚོ་ཐུའི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དང་། འཚོ་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐོག་མ་པ་དང་འཕོར་བྱེད་པ་དང་། བ་ར་དྭ་ཛ་བ་དང་། བ་ཤའི་གྲངས་ཅན་དང་། བ་དན་འཛའ་བ་དང་ལྟ་མཆོད་པ་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་༑ གོས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཅན་དང་། ཐུག་པའི་གཞོག་པ་ཅན་དང་། ལན་གསུམ་རྒྱུར་འཇུག་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། མེས་པོ་ཅན་དང་། མཁའ་ལྡིང་བ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་རབ་ན་གནས་པ་དང་། མཆོག་གི་མཆོག་པ་དང་། གཅེར་བུ་གཉེན་གྱི་བུ་བ་དང་། འགེངས་བྱེད་པ་དང་❶དགེ་སྦྱོང་བ་དང་ཀ་ཏྱ་ཡའི་བུ་དང་། ལྷག་སྤྱོད་ཀྱི་བུ་དང་བ་ལང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་། རྟའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་། ཁྱིའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་། གསོལ་བ་མི་འདེབས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་། ཞིབ་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་། མེའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་། གཞོན་ནུའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྨྲ་བ་དང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྲེང་བ་ཅན་དང་། སོའི་གཏུན་བརྡུངས་ཅན་དང་༑ རྡོ་འཕག་པ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ཁྲུས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུས་དག་པར་ལྟ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་དག་པ་

❶དབུས་དཔར་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཀ་ཏྱ་ཡའི་བུ་དང་།

བ་དང་། ལས་ཀྱི་དག་པ་བ་དང་། ❶ཆུ་ལ་བྲི་འཇུལ་བྱེད་པ་དང་། དགོན་པ་པ་དང་། ས་❷དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སོགས་ལྟ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་ལ། སྟག་ཚང་པས་སློབ་དཔོན་སྣང་བྲལ་ཟེར་བའང་ལེགས་ལྡན་གྱི་མིང་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་ཡང་དེར་བཤད་ཅིང་། ལེགས་ལྡན་གཞན་པ་གཅིག་གིས་དབུ་མའི་གཞུང་ཆུང་གཅིག་ནའང་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འཚོ་བ་དང་ལོ་མ་ཅན་དང་། གཙང་སྦྲ་ཅན་དང་ཁྲབ་འཇུག་སེམས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཟས་གྲང་མོ་ཅན་དང་། ཐྲག་པའི་གོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཡ་མཚན་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡ་མཚན་ཅན་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་ཆོས་འདི་ལ་རྩོད་པ་སྨྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་དག་གི་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ཡང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ལྟ་བས་ཕྲེང་འཕྲུག་འགྲོ་རྣམས་ལས། །གཉིས་མེད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་ཚངས་པའི་དྲ་བ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པའི་མུ་སྟེགས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་བཞི་ནི་རྟག་པར་སྨྲ་བའོ། །བཞི་ནི་འགའ་ཞིག་རྟག་པར་སྨྲ་བའོ། །བཞི་ནི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་སྨྲའོ། །བཞི་ནི་ངག་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཅན་ནོ། །གཉིས་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ནི་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་སྨྲ་བའོ། །བརྒྱད་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་བའོ། །བརྒྱད་ནི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མིན། མེད་པའང་མིན་པར་སྨྲ་བའོ། །ལྔ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་སྨྲ་བའོ། །བདུན་ནི་མེད་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཚངས་པའི་དྲ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་མདོ་འདིའི་ལུང་ཙམ་ཟད་དྲངས་སོ། །དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད་ནི། མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ལས། ཆོས་ལ་རྐྱལ་

❶དབུས་དཔར་ལས། ཆུ་ལ་བྲིའུ་ཟླུལ་བྱེད་པ་དང་། ❷དབུས་དཔར་དུ། ས་མི་འདུག

བཞིན་མིན་པར་སྨྲ་ཊི་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ལྟ་བ་མིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཀུན་བཏུས་ལས། ལྟ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། མཚན་མར་ལྟ་བ་དང་། བཏགས་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྒྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་དབང་ཟ་བའི་ལྟ་བ་དང་། རབ་ཏུ་འཁྲུག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། འཕེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་དང་བཀུར་སྟིའི་ལྟ་བ་དང་། རྨོངས་པ་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྩ་བའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་མིན་པར་ལྟ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་སེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་འཕེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པས་གཅོད་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། བསླད་པ་མིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ཆེན་པོ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བའོ་ཞེས་སོ། །མཚན་མའི་ལྟ་བ་གཞན་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་མཚན་མའི་ལྟ་བའི་གཞི་ཅན་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ལྟ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བས་བསྡུས་པར་བཤད་ཅིང་། རྩ་བའི་ལྟ་བས་ཀྱང་ཀུན་སྐྱེད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ནི། མདོ་དག་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མཐོན་པོ་ཉི་ཤུ། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་ཀུན་བཏུས་འཇུག་པ་སོགས་མང་པོ་ལས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་མངོན་གསལ་དང་། །འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་པ་དང་། །བདག་དང་རྟག་དང་ལས་རྣམས་དང་། །དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་རྣམ་འཚེ་དང་། །མཐར་དང་མཐར་མེད་སྤོང་བ་དང་། །རྒྱུ་མེད་ཆ་དང་མེད་པ་དང་། །མཆོག་དང་དག་པ་བཀྲ་ཤིས་པ། །ཕ་རོལ་སྨྲ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡིན། །ཞེས་རྒྱས་པར་བྱུང་བ་ལྟར་ལུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ཕན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་དང་། སྲོག་ལུས་

གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཐ་དད་པར་ལྟ་བ་སྟེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི། ཡང་མདོ་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་། འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལོག་ལྟ་སྟེ་ལྟ་བ་ལྔ་དང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བ་སྟེ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་བཞི་དང་། བདག་སྔོན་བྱུང་མ་བྱུང་སྙམ་པའི་སྔོན་མཐར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཕྱི་མར་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་སྙམ་པའི་ཕྱི་མཐར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཅིར་གྱུར་ཅིར་འགྱུར་གང་ནས་འོངས་གང་དུ་འགྲོ་སྙམ་པའི་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ལྟ་བ་སྟེ་མཐར་ལྟ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། གཞི་བསྡུ་བ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་ཚད་དུ་མ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ནང་གི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་། ཟད་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞེས་པ་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་ལ། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་དགེ་སྦྱོང་གཅེར་བུ་བ་དང་། ཟད་བྱེད་པའི་གཅེར་བུ་བའང་མི་གཅིག་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་སོ། །འོ་ན་ལྟ་ངན་འདི་དག་རྒྱུ་གང་གི་སྒོ་ནས་བཞག་སྙམ་ན། རྒྱུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་འཇིག་ལྟ་དང་། བསྟན་པ་ནི་ལྟ་བ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལོག་བཤད་དང་། བསམ་གཏན་ནི་ཏིང་འཛིན་གྲུབ་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། དུས་ནི་ལྟ་བ་གསུམ་ཅི་རིགས་སྐྱེད་པའི་དུས་ཏེ་དུས་གསུམ་གསུམ་དང་། ལྟ་བ་ནི་མཐའ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནི་བདག་འདུ་ཤེས་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་སུ་ལྡན་པར་ལྟ་བའི་སྐྱེ་གནས་ཏེ་རང་བཞིན་གཟུགས་མེད་དང་གཟུགས་ཁམས་མན་ཆད་དེ་དྲུག་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་བསྡུ་བ་ལས། འདི་ལྟ་ན་ལྟ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་དང་བསྟན་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དུས་དང་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས

སོ༑ ༑ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གྱི་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན་མཐར་གཉིས་སུ་ལྟ་བའི་ནང་དུ་འདུས་ལ༑ དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐར་གཉིས་ཁེགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟོགས་པར་སྐྱེས་ཆེ་ལྟ་ངན་གྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཇི་སྐད་དུ་དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྟ་བ་ངན་རྣམས་བཟློག་པའི་ཕྱིར༑ ༑རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་བསྟན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་ལྟ་བ་གསུམ་གྱིས་འབྱེད་པ་ལས༑ ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་གྱི་གྲུབ་མཐར་མཁན་པོ་ཁ་ཅིག་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **བཀར་བཏགས་ལྟ་དང་སྒོམ་པ་སྲིད་པའི་གཞི། །མཐར་གཉིས་སྤངས་སྤྱོད་གྲོལ་འབྲས་བཏགས་འགོག་བསྟན།** ༑ཞེས་པའི་དོན། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོ་བཞིར་འདུས་པར་བྱ་སྟེ༑ འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དབུ་མ་པའི། །གྲུབ་མཐའ་གང་ཞིག་ཆོས་སོགས་ཀྱི། །ཚིགས་བཅད་སངས་རྒྱས་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། འོད་ལྡན་ལས༑ ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ལ་གང་མི་རྟག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱས་ན་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་འཁྲུག་སྟེ། །ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམས་བཞིན། །གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག ༑སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ནི། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །ཞེས་དང་༑ བསྟགས་འོས་བསྟགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། །སྐྱེ་བོ་གཏི་མུག་གིས་ལོངས་པ། །སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་སྐྲུན། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱིས་མིག་རྣམ་བཙའ་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ

དག་ནི་བཟློག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒོམ་པ་སྲིད་རྩེ་གཅིག་པུར་མ་ཟད། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་ན་ངན་འགྲོ་ཙམ་ཡང་རྒྱུད་ནས་བཟློག་པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་དུ་མེད་པས་ན་སྲིད་པ་གང་གི་ཡང་རྩ་བ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་ལ། ལུང་ལས། དགེ་སློང་དག་མཐའ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་བསོད་ཉམས་དང་། ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའོ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟས་གོས་སོགས་ངན་པ་དང་། ཚུང་དུས་མི་ཆོག་པར་བཟང་བ་དང་མང་བ་ལ་ཆགས་ཞིང་ཞེན་པ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་ཧ་ཅང་འཚོ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་གཅེར་བུ་བའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུས་ལུས་སེམས་གདུང་བ་ནི་འཚོ་བ་ངལ་དུབ་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ཏེ། སྒྲུབ་ཆེ་ཆོས་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པས། བཟང་ཞིང་མང་བ་ལ་ཡང་བག་མི་འཁྲུམ❶པར་ཚོད་རིག་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་སྤངས་པ་སྣར་མི་ལྡོག་པའི་འགོག་བདེན་ཞེས་ཁྱད་འབྱེད་དགོས་ཀྱི། སྡུག་ཚང་བས་རྒྱུད་འཕེན་པས་ཐར་བ་དང་འབྱུང་བཞིའི་གཞི་མཐུན་འདོད་ཟེར་བ་སྨྲེན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་བཟློག་ཕྱོགས་གཞན་སྡེའི་འདོད་ཚུལ་རང་རང་གི་ལུགས་སོ་སོར་འཆད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྟོན་པ་སྐྱོན་ཟད་གཉིས་བཟློག་གཞན་གྱི་ཕྱིར། །སྐྱབས་འགྲོས་མིན་དང་སྟོན་པ་གཅིག་འདོད་འཁྲུལ།** །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོན་པ་སྐྱོན་ཟད་དང་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གཉིས་ཀྱི་བཟློག་ཟླ་ཕྱིར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་བྱིས་པ་བརྗོལ་གཏམ་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། འགྲོ་བ་བསླུ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་བསྟན་པ་གཉིས་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་གྲུབ་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲའི་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ཡང་དག་དང་དེ་འདྲའི་བསྟན་པ་བསྟན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཞེ་ཐག་པས་དམ་བཅའ་བ་གཞན་སྡེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་ཚང་བ་དང་། སྐྱོར་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཤཱཀྱ་བས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་ཅེས་པ་མི་འདོད་པར་དགག་པ་ལྟར་སྣང་བྱེད་

❶དཔྱས་དཔར་དུ། བག་མི་འཁྲུས།

པ་ལ་ཚིག་དོན་རེ་རེ་ནས་དངོས་འགལ་དང་། གནོད་པ་དུ་མ་འབབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བསྡུ་བར་བཤད་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ༏ ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ཁས་བླངས་པ། གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བ་བཞི་ཚང་བ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་མི་ཤེས་ན་ད་དུང་ཀློག་པའི་གྲྭར་འཇུག་པའི་རིགས་སོ། །མ་གྲུབ་ན་སྐྱོར་ལོས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནང་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཅི་ཡིན། ཀྱེ་བླུན་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྱད་པར་བཞི་པོ་གང་མ་ཚང་བ་དེ་སྨྲོས་ཤིག །གཞན་གཉིས་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། སྟོན་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབས་དངོས། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་ཁས་ཞེན་ཏུ་ལེན་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ཆོས་དགེ་འདུན་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྐྱབས་སྟོན་པ་སོགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང༏ སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐུབ་དགོངས་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་། མདོ་ལྟར་དད་པ་གང་རུང་ཁོ་ནར་འཇོག་དགོས་པ་ཨེ་ཤེས། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཧུད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམ་ན་ཨང་། ཡང་སྟག་ལོས་གཤེན་རབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དེར་འགྱུར་ཟེར་བ། འོ་ན་བོན་ལ་ཁྱད་པར་དེ་བཞི་ཚང་བར་ཐལ༏ དེ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཚང་བར་ཐལ་ལོ༏ ༈འདོད་ན། སྟོན་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཁྱེད་རང་གཉིས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚུལ་དེ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར། འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིད་ན་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་དག་གི་གསུང་རྒྱུན་གྱི་འོད་ཟེར་པོར་ནས། རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མེ་ཁྱེར་རྫོངས་པའི་རང་མདོག་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་ངན་གྱི་མེ་འོད་འཕྲུལ་བའི་མུན་ཁྲིད་དུ་བཏོན་ནས༏ ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་པཎ་ཆེན་ཉི་ཟླ་དག་ཀྱང་ཕམ་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་དཔྱོད་མིག་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཁྲེལ་བ་དང་། བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་སྣང་ངོ་། །སྟག་ཚང་བས། དེར་མ་ཟད་རྩ་བར་གྲུབ་མཐར་ཀུན་གསུང་ཐུབ་དབང་ལ། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། གྲུབ་མཐར་ཀུན་གསུང་བ་པོ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ༏ ཞེས་ཐུབ་དབང་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་སྟོན་པ་འམ། གསུང་བ་པོ་བྱས་སོ། །འོ་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན༏ ནང་པར་ཐལ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ

མཐར་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གསུང་པ་པོ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཨ་མཆོད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྣམས་གསུང་པ་པོར་འགྱུར་བས། མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་བརྒལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་བསྟན་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་གསུང་པ་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པུ་དེས་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞིབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཆོག་གོ །

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་ལ། སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་། གང་ལ་གྲུས་པ་དང་། འོག་མའང་གོང་མའི་སྟེགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཐ་མའི་མཐར་ལྟུང་མ་ལྟུང་གི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས། **བདག་ལྟའི་ཞེན་ལུགས་སྒྲུབ་འགོག་ཕྱི་ནང་གཉིས། །དང་པོར་མངོན་ལྐོག་རང་གིས་ཚད་ཏག་སྨྲ། །རྟེན་དངོས་འདོད་འགོག་དངོས་སྨྲ་དངོས་ཉིད་མེད། །ཕྱི་ནང་ལ་ཞེན་རྟོག་སྨྲ་སེམས་ཙམ་པ། །**ཞེས་པ་ནི། བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གཉིས་བདག་རྟག་པར་དང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་དབང་གིས་བདག་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བདག་ལྟའི་ཞེན་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས། དེའི་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་སྟོན། ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལྟ་རགས་པ་དེའི་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་ན་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཛད་རང་འགྲེལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལྟར་དུ་མ་བྱེད་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ཕྱི་པ་ལ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་ནས་ཚད་སྨྲ་དང་། མངོན་གྱུར་མ་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ཀྱང་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིའམ་རང་བཞིན་དང་། སྟོད་བཅུད་རིག་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུའི་ལྐོག་གྱུར་ཏུ་རློམ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འདོད་པའི་དབང་གིས་གཞན་སྡེ་རྟག་སྨྲ་རྣམས་སོ་སོར་བྱུང་ངོ་། །ནང་པ་ལའང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པས་དངོས་སྨྲ་པ་གསུམ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དོད་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཞེས་པའི་སྭ་བ་དངོས་པོ་དང་བྷཱ་ཝ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་དངོས་ཉིད་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། དོན་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་དག་བྱུང་ངོ་། །དངོས་སྨྲ་ལའང་གཟུགས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་སྨྲ་ཉན་

ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལ། འདི་དག་གི་འདོད་ཚུལ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་**སྟོན་སོགས་ཕལ་ཆེར་རང་སྡེར་འཛིན་གྲུབ་མཐའ།** །ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་། སོགས་སྒྲས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་དང་། དེ་མིན་པའི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཡིན་ཡང་། མཆོག་ཟུང་འོད་སྲུང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དང་། མཛོད་ལས། དབང་ཕྱུར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྡན་པས་དབང་ཕྱུར་ཡིན་པས་རང་རང་གྲུབ་མཐའ་དེ་བ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ཙམ་དུ་མཚུངས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་སྡེ་མ་རྣམས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སོགས་ལ་སྟོང་ཡང་། ཕྱིས་སུ་ནི་དེ་དག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྨོད་ལ། གསུང་གི་ཡང་དགོངས་པ་ལེན་ཅིང་། མདོ་སྡེ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ཡན་ཆད་ནི། དཔེར་ན་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་ལ། སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་རྒྱན་ལས། བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱང་ནི་བཞེད་པ་ཡི། །ཚད་མ་ལུང་དང་ལྡན་པ་ཡི། །བདེན་པ་གཉིས་འདི་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ནི་ཐོགས་མེད་གཉིས། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ་སྨྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒོམ་པའི་མེ་ཏོག་ལས་ཀྱང་མཐུན་པར་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་ཀྱང་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཞེས་བཤད་ལ། སྐུའི་འདོད་ཚུལ་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི་ཞེས་ཤེས་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་། འཕགས་སེང་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། ཛེ་ཏཱ་རི་སོགས་ནི་དབུ་སེམས་སེང་གེ་མཐིང་བསྲེལ་བ་ཁོ་ན་མཛད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སུ། །རིགས་པའི་སྲབ་སྐྱོགས་འདུ་བྱེད་པ། །ཞེས་དང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀ་རང་མངོན་རྒྱན་ལྟར་འདོད་ཅིང་། ཁྱད་པར་སེང་བཟང་གིས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་ཕྱོགས་གླང་གི་ལུང་དྲངས་པ་དང་། ཛེ་ཏཱ་རིས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་

ཚད་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས། གོམས་པར་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མར་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་ཚང་བས། འདིའི་དབུ་མ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་ཀ་སྤུན་དབྱུང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་བཤད་པའི་དབུ་མའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རང་རང་མཐར་བྲལ་རྟོག་བརྟགས་གོང་མས་འགོག། །འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་རང་གོང་མའི་སྟེགས།** །ཞེས་པ་གཞན་སྡེ་དང་། རང་སྡེ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུགས་དེ་མེད་མཐའ་དང་རྟག་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འདྲེས་པར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཅིང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་རྟོག་བརྟགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་རིམ་བཞིན་འགོག་ཅིང་། རང་གི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་གྱི། ང་ལ་ལུགས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་མི་འཐད་ཅེས་བསྙོན་འདིང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཕལ་བ་རྣམས་བྱུད་མེད་ལ་ཁྲུས་བྱས་པས་གཙང་བར་འདོད་པ་དང་། ཟས་ཤ་ཁྲག་ལྷ་བུ་དང་། གོས་གནས་སོགས་སྐྱོན་མེད་ལ་འདོད་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གཞན་སྡེ་ཡིན་ཡང་། མི་གཙང་བར་མོས་པ་དང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དཔྱད་པ་ན་གནོད་ལ་གཞན་སྡེའི་མི་གཙང་ལུགས་དང་། ཞི་རགས་རྩོལ་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི༑ བྱེ་སྨྲས་རྡུལ་ཆ་མེད་ཀྱི་བར་དུ་བསིལ་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་ལྟ་བས་དཔྱད་པ་ན་གནོད་ལ། བྱེ་སྨྲས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྫས་གྲུབ་རེ་ར་བྱས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་རྫས་ཡོད་འདུས་མ་བྱས་ལ་འགོག་རྩོལ་དང་༑ འདུས་བྱས་ལའང་བཏགས་ཡོད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་གནོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་མི་གཙང་བ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་གི་འཇུག་གཞིར་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན་འཇོག་མི་ཤེས་པས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་བདག་ཉིད་དུ་མ་འདྲེས་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཉིད་གཅིག་དུ་མར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁེགས་ཤིང་། སེམས་ཙམ་པས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ༑ དབུ་མ་པས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དུ་མས་གནོད་པ་བསྟན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་

བཏགས་བཞག་ཙམ་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། ། རྣལ་འབྱོར་བ་དང་ཕལ་བ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅིང་། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དགེ་བའི་ལྷས་དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ནི་བུད་མེད་ལ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་གཙང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་འཇིག་རྟེན་མི་གཙང་བར་མོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་མཐོང་བས་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་བར་འཛོག་པ་མིན་ཏེ། སློ་དང་འདྲའོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྲ་རབ་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་སོགས་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་བས་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་འདི་སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་དང་རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་གཉིས་ཀའི་གསུང་མཐུན་པར། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཟློག་དོན་དུ། །ཕུང་པོ་ཁམས་སོགས་བསྟན་པ་སྟེ། ། སྐལ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཡང་གནོམ། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས༔ སྐང་ཞིག་ཐུབ་པས་བསྟན་པ་ནི། །འཇིགས་པ་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་དོན་དུ། །ངལ་བསོའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ཉིད་མིན༔ ༔ཞེས་དང་། དར་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དངོས་ཁས་བླངས་ན། བྱེ་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་དང་༔ ཞེས་པ་ནས། འོག་མ་འོག་མའི་དམ་བཅའ་ལྷུར་སྟང་གི་དོན་ལ། གོང་མ་གོང་མའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་འདིའི་ཕལ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་དང་། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་མཐའ་དག་ཡོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཕལ་བ་སོ་སྐྱེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པར་འཐད་དེ། འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཚིག་གསལ་ལས༔ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མཐུན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཊཱིཀ་ཊཱིཀ་དང་དར་ཊཱི་ཀ་གཉིས་ལས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཕལ་བ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའོ། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་འཇིག

རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེས་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གནོད་ཅིང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གནོད་དེ། དབུ་མ་པས་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་རིགས་པས་ཁེགས་ལ། དེས་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་གོང་མས་གནོད་པར་མ་ཟད། དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་ཚུལ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་མ་དག་ལ་གནོད་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ལ། རྒྱུད་གཅིག་གིའང་འོག་མ་འོག་མའི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ལ་གནོད་མ་ཐུབ་པ་གོང་མ་གོང་མས་གནོད་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་སྦྱར་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློ་ཁྱད་ཀྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། རྣལ་འབྱོར་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་མལ་པའི་འཇིག་རྟེན་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་ལྟོས་པ་ཡིན་པས། གོང་མ་གོང་མའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སུན་འབྱིན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་མིན་གྱི། འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་གོང་མ་གོང་མའི་སྟེགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལས་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་གང་ཟག་ཁྲིད་སླ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་སྡེས་བདག་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་འཇོག་མི་ཤེས་ལ། བྱེ་སྨྲས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་དངོས་པོ་དང་རྫས་ཡོད་མིན་ཡང་། འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་བཏགས་ཡོད་འཇོག་ཤེས་པའི་སྟེགས་དང་། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་འཇོག་ཤེས་པ་དང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་མེད་བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པ་དེ། སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་འཇུག་གཞིར་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་གོ་བའི་སྟེགས་དང་། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་མཚན་ཉིད་གསུམ་འཇོག་ཤེས་པ་དེ། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་བརྡའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དང་། དེ་ལ་བྱ་བྱེད་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་འཇོག་ཤེས་པའི་སྟེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཀློག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་

སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྡིག་པ་ལས། །ལྡོག་པར་བཟློག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་རྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན། །ཟབ་མོ་ཁྲོ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། **གཞན་རྣམས་མཐར་ལྷུང་མཐའ་བྲལ་ཀླུའི་ཞབས་ལུགས།** །ཞེས་པའི་དོན་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཞན་རྣམས་ཕྲ་རགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ལ། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཟླ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་འདོད་མཁན་འཕགས་པའི་ལུགས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གང་ཟག་དང་ཆོས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པར་དེ་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ལ། དེ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དེ་དང་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་པས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཟླ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཁས་བླང་ངོ་ཞེས་རྩོལ་འདི་ཉིད་རྟག་ཆད་སྤོང་བའི་སྒོ་དམ་པར་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། །དེ་དག་ཀྱི་མ་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་ལྟ་བས་འཕྲོག་པ་མིན། །ཞེས་པ་ནས། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ།

གང་བློའི་མཁའ་ངོར་རྣམ་དཔྱོད་འབུམ་འོད་ཀྱིས། །
སྨྲས་པའི་ལེགས་བཤད་བཅུ་གཉིས་བདག་པོ་ཡིས། །
ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་ཆེས་གསལ་བར། །
མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འདབ་སྟོང་བཞད་ལ་བྲེལ། །

རྣམ་དབྱོད་སྤྲིན་སྟོང་གཡོ་བ་ལས་འོངས་པའི། །
མཚུངས་བྲལ་རྣམ་བཤད་ཙིཏྟ་མ་ཎི་གང་། །
ཐོས་བསམ་གཙུག་ཏུ་འཆང་ན་རྨོངས་པའི་བཞིན། །
རབ་སྤོང་དྲན་མཆོག་ལྷ་དབང་སྒྲུབ་འདི་ཉིད། །

མཁས་གྲུབ་བློ་བྲལ་རིགས་ལམ་བྱེ་བའི་ཆ། །
ཆ་ཙམ་བཀོད་ནས་རང་གཞན་སྐྱེ་པའི་ལུགས། །
ལུགས་མང་སོ་སོར་ཕྱུང་བསྡུས་སྤྱི་བཤད་གང་། །
གང་འདིས་ཀྱང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་རྟེར་གཟིགས། །

ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་བཤད་ལས་ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་གྲུབ་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་གཉིས་པ་མེད་མཐར་དགག་པ།

༄ གཉིས་པ་ལ། གཞན་སྡེའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་དགག །རང་སྡེའི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་རིམ་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱུང་རིམ་རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་གཞན་སྡེ་སོ་སོའི་བྱུང་དུས་སོགས་ནི། **ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་དུས་སུ་སེར་སྐྱ་ཡིས། །གྲངས་ཅན་གཞུང་བརྩམས་དེའི་བདག་རྣམ་དབྱེ་ལ། །སྒྲོ་བཏགས་མི་འདྲས་མུ་སྟེགས་ལུགས་མང་གྱེས། །འགའ་ཞིག་བཀོད་ནས་སྟོན་སོགས་ཐ་དད་འཆད། །ཕལ་ཆར་ཀུན་སྟོན་དབང་ཕྱུག་མཆོད་འོས་འདོད། །མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་རིམ་འདིར་བྱུང་གྲངས་ཅན་སྔ།** །ཞེས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་རྐང་པ་གཉིས་སྨྲས་ཏེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། བསྐལ་བ་དང་པོའི་ཚེ་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་ཚད་མེད་པ་ན། ཁྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དག་ལམ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་དག་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེར་སྐྱས་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་བྱས་ལ། འཇུག་པ་ལས། དེའི་དབྱེ་ཚུང་ཟད་ཚུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་བཞིན། བདག་གི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་མི་འདྲ་བས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་མང་པོར་གྱེས་སོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་པར་འཕྲིས་ནས། འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་དེ་དང་དེ་བྱུང་བ་ན་གཞུང་བརྩམས་ནས་ལུགས་དེ་དང་དེ་གསར་དུ་བྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་། འཇུག་པའི་གསུང་དང་འགལ་སྙམ། མུ་སྟེགས་མཆོད་འོས་པའམ། གཅེར་བུ་པའི་གཞུང་ལ་ལ་ལྟར་ན། ཀུན་གྱི་སྟོན་པ་དབང་ཕྱུག་མཆོད་འོས་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དེ་ཡང་འདི་སྐད་གྲག་གོ་མཆོད་འོས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ན་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ལ་རང་གི་བློས་བརྟགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ཚངས་པ་ཡང་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་ན། དེས་དེ་ལ་སྨྲས་པ། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་བར་བྱོན། །ཤིན་ཏུ་འཕྱི་བར་འདིར་འོངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟིན་པས། །ཁྱོད་

ཀྱིས་རིག་བྱེད་འདི་ལོངས་ཤིག །ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེའང་རིག་བྱེད་སུ་གང་གིས་མ་བྱས་པ་གཏོད་ནས་ཡོད་ཟེར་ཡང་། དག་མ་དག་གི་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ལས་མ་དག་པ་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ནི། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དུས་ན་ཆ་གི་སྐྱ་ཚོགས་བཟང་ཞེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་དྲང་སྲོང་རྣམས་སྟོད་ཅིང་། མཆོད་སྦྱིན་ཅན་གྱི་བུ་ཨ་ཤྭད་ཐའི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱོལ་སོང་གི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་ཟེར། སྐྲ་གཡེང་ལ་སོགས་པས་མི་བྱེད་ཟེར། དྲང་སྲོང་ཨེ་ལྡེ་ལ་དཔང་པོ་བཙོལ། དེས་མི་རུང་སྨྲས་པས། ཤ་ཟ་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བསད་དེ་ཤ་ཟོས། གཞན་ཡང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་བ་སུ་ལ་དྲིས། སྐྲག་ནས་རུང་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གསུམ་ལྡན་གྱི་དུས་ན་སྐྱ་ཚོགས་བཟང་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་དྲང་སྲོང་རྣམས་སྟོད་པར་གྱུར་པ་ན། དེར་ཨ་ཤྭད་ཐའི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པས་སྨྲས་པ། བྱོལ་སོང་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྲ་གཡེང་ལ་སོགས་པས་སྨྲས་པ། བྱོལ་སོང་བསད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་ལས་ཀྱང་། གོ་བིན་མཆོད་སྦྱིན་ཤིང་ཤུན་ཅན། །འབེ་ཤན་བ་ན་ཞེས་བྱ་དག །སྔོན་འདིར་བྱོལ་སོང་བསད་བྱ་བར། །འདི་དག་གིས་ནི་ཉེ་བར་བརྟགས། །དེར་ནི་གཉིས་སྐྱེས་མང་ཐོས་ཀྱིས། །འདི་སྐད་ཟེར་བ་ཆོས་མིན་ཞེས། །དེ་ཡི་གཞུང་དེ་རབ་ཏུ་བཀག །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྟོད་པར་གྱུར། །ཞེས་སོགས་སམ། ཡང་ལ་ལ་ལྟར་ན། གཉིས་ལྡན་ཡན་ཆད་དུ་མ་བྱུང་བར། སྟོད་དུས་མ་དག་པར་བྱུང་བར་འདོད་དེ། དྲང་སྲོང་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡལ་ག་ལས་སྨྲས་པ། སྔོན་དུས་གཉིས་ལྡན་འཇིག་རྟེན་འདིར། །ཐམས་ཅད་འཚེ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་ནས་དོན་ལ་གཏུ་གྱུར་ནས། །བྱོལ་སོང་དག་ནི་བསད་པ་ཉིད། །ཆོས་ལྡན་ཨེ་ལྡེ་བསད་བྱས་ཤིང་། །སྔོན་གྱི་རིག་བྱེད་བོར་ནས་ནི། །ཧྲས་ཀྱི་དོན་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱང་། །རིག་ལ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ལྟར་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་རིམ་བཞིན་བྱུང་ཞིང་། མདོ་ལྟར་དྲང་སྲོང་ལ་ལས་བསྐལ་བ་དུ་མ་དྲན་མོད་ཀྱང་། བསྐལ་བ་འདི་ལ་གསར་དུ་བྱུང་ཞིང་། མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་དང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་གྲངས་ཅན་སྔ་མར་བྱུང་། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི། **གཞན་སྡེ་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་མིང་།** །ཞེས་པ་རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་གྱི་སྡེ་ཡིན་པས་གཞན་སྡེ། དེའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏཱིར་ཐི་ཀ་ནི། སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། ཏཱིར་ཐི་ཀ་ནི་ཏཱིར་ཐི་ཡཱཾ་ཏེ་ཏཱིརྠ་ཀཿ

ཞེས་བྱ་སྟེ་མཆོའི་འགྲམ་ནས་མཆོར་འཇུག་པས་སྟེགས་འཆའ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཤེར་སྒྲོན་འགྲེལ་བཤད་ལས། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་དག་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་འཇུག་ངོགས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ནོར་ལྷ་དང་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་ཚངས་པ་དང་སེར་སྐྱ་དང་གཟེགས་ཟན་དང་། རྐང་མིག་དང་། འཕེལ་བ་དང་། རྒྱལ་དཔོགས་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། མུ་སྟེགས་ནི་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བྱེད་པས་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་དེ་ཞེས་དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ལ་ཆུ་ཀླུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇུག་ངོགས་ཁྲུས་དང་སྟེགས་བུ་བྱས་ཏེ། དེར་ཞུགས་པ་ཐར་པ་སྟེ་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དེ་བྱེད་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཡི། སྟག་ཡོལ་ཐར་བ་མུ་དང་དེའི་སྟེགས་ཁད་ཉེ་བའི་ལམ་བྱེད་པས་མུ་སྟེགས་པ་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས་ཀྱང་བཟང་སྤྱོད་འགྲེལ་བར་འཁྲུལ་ནས་ནང་པ་ཀུན་མུ་སྟེགས་པར་འདོད་པ་ནི་འཁྲུལ་བའོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། **ཉེར་ལྔ་བཤད་ཀྱང་འདིར་གསལ་མི་འདྲ་ཞིག །ཕྱིར་འཁྲུལ་རང་སྡེར་མི་མཚུངས་གྲངས་མ་ངེས། །ཆད་སྨྲ་གཅིག་དང་རྟག་སྨྲ་བཅུ་གཅིག་གྲགས།** །ཞེས་པ་རྗེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོང་ཐུན་ལས། གྲངས་ཅན་ལས་གྱེས་པའི་གཞན་སྡེ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། གྲངས་ཅན་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གྲངས་ཅན་དག་ལས་གྱེས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་དག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཉེར་ལྔ་འདིར་མི་གསལ་ཡང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འགོག་པ་དང་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མཐོང་བས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་མི་འབྱུང་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་མི་དྲན་པ་དང་། མར་མེ་དང་། ས་བོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཟད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པར་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བློར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་པར་ལྟ་བས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པས། མདའི་ཤུགས་ཟད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞན་གྱི་གནས་སུ་སོང་ནས་ཐར་པའོ་ཞེས་

བརྗོད་དོ། །ཡང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་བློ་དང་རིག་པར་བྱ་བ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་གཞིག་པས་ཐར་པར་བརྗོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་ཅིང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་མཐོང་བས་ཐར་པར་རྟོག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་མཚན་མར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ་སྙམ་ནས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ལ་མི་མཁས་པ་དག་ནི། མཚན་མས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། མཚན་མ་མཐོང་བས་བདེ་བ་འདོད་པའི་མཚན་མ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བློར་འགྱུར་བར་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་མི་འཇིག་སྟེ། ཡོད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་མི་མཁས་པའི་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག་ནི། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་པོའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས། ཁ་ཅིག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པས། ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དབང་པོ་རང་དབང་ཅན་དུ་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ཞུགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་པས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དེ། དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་ཁ་ཅིག་ནི། བདེན་པ་དང་ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་མངོན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པར་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བློར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྨ་བྱའི་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་། ཚེར་མ་རྣོ་བ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་དགུ་སྐྱོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དྲུག་བསྟན་པ་འཛིན་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་དུས་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་དུས་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག

གོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པ་མེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། འདིར་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ཉེར་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། སྟོན་མ་དེ་ལ་གསུམ་བྱས་པས་ཉེར་ལྔར་མངོན་ནམ་བརྟགས། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉེར་ལྔའི་ཐལ་ཆེར་སྟོན་པའི་དུས་ནས་ཡོད་ལ་སྟོན་པའང་ཉེར་ལྔ་སོགས་ཡོད་དེ། ལེགས་ལྡན་ཕྱི་མའི་གཞུང་ལས༑ སེར་སྐྱ་དང་གཟེགས་ཟན་དང་འུག་པ་དང་། ཙ་ར་ཀ་དང་དབང་པོ་དང་། གསལ་བ་དང་སྡེ་ཅན་དང༑ བདེ་ལྡན་དང་གསེར་ཅན་དང་། ཕྱོགས་ཅན་དང་ཤ་ཀུ་ན་དང་། ས་ལ་དགའ་དང་འབྲི་ཀུ་ན་དང༑ ཨང་གི་ར་བ་དང་། བུ་ལ་སྐྱ་དང་བུ་ལ་ཧ་དང་། ས་ལ་ལྷ་དང་ཕད་ཙུ་ཡ་ནི་དང་ཀོཽ་ཙུ་ཐུམ་དང་། ནར་ཡ་ནི་དང་ལོ་མ་ཅན་དང་། མ་བུ་དང་རྫ་བ་ཉེ་བ་ལ་ཀ་དང་བླ་ས་དང་། ཨ་ཤེད་ཐ་དང་བླཀྵི་དང་། ཤིང་ཤུན་ཅན་དང་མཛེའི་མི་དང་། ཤེད་དང་རྒྱན་ཤེས་ཀྱི་བུ་དང་། འཇིག་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པས་བཀོད་པ་གཞུང་ལ་འཇུག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དུས་འཁོར་ལེའུ་གཉིས་པར། ཚངས་པ་པ། དབང་ཕྱུག་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ། རྒྱང་པན་པ། གཅེར་བུ་པ། སྟག་གཟིག་པ། ལེའུ་དང་པོར་གྲངས་ཅན་པ་སྟེ་བདུན་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བར་གྲངས་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བ་པ། སྤྱོད་པ་ཅན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་སྐབས། རྒྱང་པན་པ། གཅེར་བུ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་དྲུག་དང་། གཞན་ཡང་ཚངས་པ་པ༑ ཁྱབ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ་སོགས་མདོར་བསྡུས་བཤད། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་ལས། ཞི་བ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་འདོད། །ཅེས་པའི་ཞི་བའམ་དབང་ཕྱུག་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་དུས་རྒྱུར་སྨྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་སྟེ་གཉིས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གྲངས་ཅན་སྨྲ་རྣམས་ཡོན་ཏན་མེད་ཅེས་པས་གྲངས་ཅན་སྔ་མ་ལྷ་མེད་པས༑ ལྷའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མི་འདོད་པར་བཤད་པ་སྟེ་གསུམ། དེ་ཉིད་ལས། ཚངས་པ་འདོད་པ་བྲམ་ཟེ་རྣམས༑ །ཞེས་པས་ཚངས་པའི་བུར་ཁས་ལེན་པའི་བྲམ་ཟེའམ་ཚངས་པ་པ་དང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་སྟེ་ལྔ༑ དེ་ཉིད་ལས། སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་སྟོང་པའི་ཚུལ། །ཞེས་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ལས་སྟོད་བཅུད་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་པ་སྟེ་དྲུག དེ་ཉིད་ལས། དབང་པོ་ཕྱུལ་རྣམས་ནམ་མཁའི་ཚུལ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་སྨྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྨྲ་བ་སྟེ་བདུན། དེ་ཉིད་ལས། ཟད་བྱེད་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་ཅན་རྣམས། །དད་པ་འབབ་དེ་

གཞོལ་པའོ། །ཞེས་ཟད་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད། དེ་ཉིད་ལས། དབང་པོ་ལྔ་དང་ཉེར་ལྡན་པས། །བདག་ཡོད་བྲམ་ཟེ་མཆོག་རྣམས་སོ། །ཞེས་རིག་བྱེད་མཐའ་པ་སྟེ་དགུ །དེ་ཉིད་ལས། ལས་མེད་ཐར་པ་མེད་ཀྱང་རུང་། །གཞུང་ངན་རྒྱང་པན་པ་ཡི་གཞུང་། །ཞེས་རྒྱང་པན་པ་སྟེ་བཅུ། དེ་ཉིད་ལས། དབང་ཕྱུག་པ་ཡི་བསྟན་པ་ལ༏ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་པ་དུས་འཁོར་ལྟར་འཇིག་བདེ་རྩལ་སྟོན་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག དེ་ཉིད་ལས༏ ཟླ་བས་གྲུབ་མཐའ་བ་རྟག་ཏུ། །འཕྲོག་པོ་ལ་ནི་ཀུས་གཞོལ་བ། །ཞེས་པས་ཁྲབ་འཇུག་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་བཤད་ལ། ད་དུང་འདིར་མ་བཤད་པའི་དཔྱོད་པ་པ་དང་། གསང་བ་པ་སོགས་ཡོད། གང་དག་སྟག་ལོས་འདི་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་གནས། ཞེས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་པ་གྲངས་ཅན་པ་དང་། ཚངས་པ་གསུམ་དུ་ཕྱི་རོལ་པ་ཀུན་འདུས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས། ཡང་གཞན་དག་ནི་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པ་ལྟར། འདས་མ་ཐག་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་པ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པ་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་ནི་འདས་པ་གསུམ་ལས་གྱེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་བདག་གིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་དང་། དབུས་པ་བློ་གསལ་རྩོད་པའི་སེང་གེས་ཀྱང་། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་དང་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང༏ གཉིས་པ་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་རང་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་སུ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་པ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་འགྲེལ་བར་བཀག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་དེ། རྒྱང་པན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དེ་གསུམ་སུན་འབྱིན་པ་པོ་དེ་གཉིས་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་དངོས་སུ་འགལ་བས་སོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས༏ རྣམ་པའི་སྐབས་གཟིགས་ཟན་རྒྱལ་བ་པ། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལྟའི་བླ་མ་པ་སེར་སྐྱ་པ་འོག་ཏུ་ཚངས་པ་པ༏ ཁྲབ་འཇུག་པ་དབང་ཕྱུག་པ། གསང་བ་པ་རྣམས་བཤད་པས་བཅུའོ། །ཞི་འཚོས་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས༏ ལེའུ་དང་པོས་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་པ་སྟེ་གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་གཉིས་པས་དབང་ཕྱུག་པ་གསུམ་པས་རང་བཞིན་དང་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ་དང་། བཞི་བས་རང་བཞིན་སྨྲ་བ་རྒྱང་པན་པ། ལྔ་བས་སྒྲའི་ཚངས་པ་པ་འམ་བརྡ་སྤྲོད་པ། དྲུག་པས་སྐྱེས་བུ་རྒྱུར་སྨྲའི་རིག་བྱེད་པ། བདུན་པས་བྱེ་རིག་གཉིས། བརྒྱད་པས་དཔྱོད་པ་པ། དགུ་བས་གྲངས་

ཅན་གྱི་བདག་གི་ཁྱད་པར་བཅུ་བས་གཅེར་བུ་པ། བཅུ་གཅིག་པས་གཞན་སྟོང་འདོད་པའི་གསང་བ་པ་སྟེ༑ བྱེ་རིག་སོ་སོར་བྱས་ན་བཅུ་གཅིག་དང་། མ་བྱས་ན་བཅུ། འདིའི་དཔྱོད་པ་པར་མ་འདུས་པའི་དུས་འཁོར་ལྟར་གྱི་ཁྱབ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཚངས་པའམ་བརྡ་སྤྲོད་པར་མ་གཏོགས་པའི་ཚངས་པ་པ། རིག་བྱེད་པ་གཅིག་དང་། འདིའི་རྒྱང་པན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་ལྷ་སོགས་འདོད་པ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གསུམ་བྱས་ཚིག་པས། ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་དང་། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལྟར་བཅུ་གཉིས་སམ་བཅུ་གསུམ་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆད་སྨྲ་གཅིག་དང་རྟག་སྨྲ་སྟེ་བཞིར་གྲགས༑ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱང་པན་པ། གྲངས་ཅན་པ་ཁྱབ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ་གཅེར་བུ་པ་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཀུན་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས། ཚངས་པ་འདོད་པ་བྲམ་ཟེ་རྣམས། ཞེས་པ་རྒྱང་པན་གྲངས་ཅན་གཅེར་བུ་པ་གསུམ་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་དབང་ཕྱུག་པ་གང་རུང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་ཟུར་དུ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀས་བཤད་ཅིང་དོན་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་སྡེ་ལའང་ཐལ་རང་སོགས་མི་མཐུན་པས་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་འམ་དྲུག་འཇོག་པར་འགྱུར་སྙམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་སྡེ་ལ་གྲངས་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་ལྔ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་བྲག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་དང་། དཔྱོད་པ་པ་དང༑ རིག་པ་ཅན་པ་གཅེར་བུ་པ་རྒྱང་པན་པ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པ་ཡང་ཞིགས་སོ། །ཁྱད་ལའང་ཉེར་ལྔར་བཤད་པས་གནོད་སྙམ་ན། ཕྱིར་གཞན་སྡེ་ཉེར་ལྔ་ཀུན་གྱི་གཞུང་མ་འགྱུར་བས་བཤད་མི་འདོད་ལ༑ བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཡང་མི་འདོད་ཀྱི། འདིར་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་བཅུ་གཉིས་མཐོང་པས་དེ་དག་འཆད་ཅེས་པའོ། །

བཞི་པ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཆད་སྨྲ་དགག་པ་རྟག་སྨྲ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆད་སྨྲའི་འདོད་པ་འགོད། དེ་འགོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་འཁྲུལ་སྤོང་དང་། གྲུབ་མཐའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **ཕུར་བུ་འཇིག་རྟེན་མིག་དང་འཇུག་སྟོབས་སྟོན།** ཞེས་པ་སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྷའི་བླ་མ་ཕུར་བུས་ལྷ་ལྷ་མིན་འཐབ་ཚེ་གཡུལ་རྒྱལ་དུ་རེ་ནས་བསྟེན་པ་མི་ཡུལ་དུ་བབས་པར་གྲགས་ལ༑ དེ་བཏུས་ནས་ལང་ཀ་ཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པ་ནི་འབུམ་ལས་ཕྱི་མའི་དུས་

ཕྱི་མའི་ཚེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་ངན་པའི་རྟོག་གེའི་རྒྱུར་ལྟ་བ་བསྟན་ནས་བསྟུས་པ་གྲེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་མིག་གིས་གཞུང་འབུམ་པ་བྲུས་པར་སྨྲིན་རས་གཟིར་བརྟུལ་ཞུར་གྱིས་བཤད་ལ། ཆོས་གྲགས་དང་དུས་མཉམ་པའི་དྲང་སྲོང་འཇུག་སྟོབས་ནི་དེའི་སློབ་མ་སྟེ་འཇུག་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གྲགས། ཞི་འཚོས། ལུས་ཉིད་ལས་ནི་ཞེས་པ་ནི། །སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རིར་སོ་ཞེས། །ལྦ་བ་ཅན་དང་རྟ་མཆོག་ཟེར། །གསུངས་པ་ལྟར་ན་ལྦ་བ་ཅན་དང་། རྟ་མཆོག་ནི་དེའི་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྟུར་མཇོས་ཚད་སྨྲ་མེད་སྨྲ་ཕུར་བུ་བ། །རྒྱང་པན་སོགས་སོ་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་འཕྲུལ།** །ཞེས་པ་ལ་ཚེ་འདི་ལ་གང་ལེགས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྨྲ་བས་རྟུར་རོལ་མཇེས་པར་གྲགས། ཤི་ཚེ་བདག་རྒྱུན་འཆད་པར་སྨྲ་བས་ཆད་སྨྲ། སྐྱེ་བ་དང་ལས་སོགས་ཅི་རིགས་མེད་པར་སྨྲ་བས་མེད་སྨྲ། ཕུར་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བས་ཕུར་བུ་བ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་གྱད་དུ་སོང་བས་རྒྱང་པན་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བར། ཨེ་ཡོ་ཏི་ནི་སོང་བ་དང་། བྲལ་བ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། མཁས་པ་བློ་གསལ་གྱིས་ཀྱང་། དེས་ན་ཚེ་ཕྱི་མ་རྒྱང་རིང་དུ་འཕེན་པས་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མི་འདོད་པས་རྒྱང་བ་པ་དང་། ཚེ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པས་རྒྱང་ཕན་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱང་པན་པའི་སྒྲ་དོན་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྟའི་བླ་མ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་ལྟའི་བླ་མ་པ། འཇུག་སྟོབས་སྟོན་པར་འཛིན་པས་འཇུག་སྟོབས་ཅན་པ་ཚེར་མའི་རྣོ་དང་སྲན་མའི་ཟླུམ་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བར་སྨྲ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་དང་། རང་བཞིན་སྨྲ་བ་ཟེར་གྱི། སྟག་ཚང་བ་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། འདི་པས་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་ཡང་། དེ་རྒྱུར་མི་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་འཚོས་རང་བཞིན་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི། །རྒྱུ་ཀུན་ལ་ནི་ལྟོས་མེད་སྨྲ། །དེ་དག་རང་ཡང་རྒྱུར་མི་སྨྲ། །ཞེས་དང་། ཀ་ཤཱིའི་དེའི་འགྲེལ་བར། འོ་ན་གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལས། འདི་དག་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་མ་ནི་རང་བཞིན་རྒྱུར་འདོད་ལ་འདི་ནི་དེ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་བཀག་ནས་དབྱེ་བ་འཆད། ཚད་སྨྲའི་གཙོ་བོའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་སོགས་མི་འདོད་འདོད་པ་ཀྱེ། །ཕྱི་ཞིག་གཙོ་མེད་འགྲོ་གསུམ་ཙམ**

སོགས་འཕྲུལ། །ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆད་སྨྲ་འམ་མེད་སྨྲ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ལྷ་སོགས་འགྲོ་བ་དྲུག་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་འདོད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཆད་པར་སྨྲ་བ་བདུན་ནི། འདི་ན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། ཕ་དང་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཆད་ཅིང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་ནི་ཡང་དག་པར་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་གང་གི་ཚེ་བདག་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་ལུས་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་བར་གྱུར་ཅིང་། རྣམ་པར་འཇིག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཡང་དག་པར་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གང་ཡང་བདག་གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཐོབ་པར་ཆད་པར་གྱུར་ཅིང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ནི་བདག་ཡང་དག་པར་ཆད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཞེས་དང་། ས་སྡེ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། མདོར་བསྡུ་ན་བསམ་པ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཚད་མེད་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དང་། རེས་འགའ་རྒྱུ་རྣམས་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྣང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་ལུང་ལས་ཀྱང་། མུ་སྟེགས་ཅན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནུས་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་འདི་འབྱུང་བར་བརྗོད་དེ། འདི་ན་མི་སྟེགས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཁ་ཅིག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་མི་འགྲུབ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས། དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་སྟོབས་མེད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་མེད་དོ། །སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་མེད་དོ། །སྐྱེས་བུའི་རྩལ་མེད་དོ། །ཕ་རོལ་གནོན་པ་མེད་དོ། །སྐྱེས་བུའི་རྩལ་དང་ཕ་རོལ་གནོན་པ་མེད་དོ། །གཞན་གྱི་རྩལ་མེད་དོ། །གཞན་གྱི་རྩལ་དང་ཕ་རོལ་གནོན་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུ་མེད་དོ། །སྟོབས་མེད་དབང་མེད། བརྩོན་འགྲུས་མེད། ཕ་རོལ་གནོན་པ་མེད་དོ། །འགྲོ་བ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྲིད་པ་དག་ངེས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་དྲུག་པོ་དག་ཏུ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོ་སོར་མྱོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དེའི་གཞི་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་ལྷ་དང་མི་སྟེ་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲོག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཆགས་

ཏེ༏ སྲོག་ཙམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བའི་སྲོག་ཆགས་ཏེ༏ ཡང་དག་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྲིད་པ་ངེས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འགྲོ་བ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགྲོ་བ་དྲུག་པོ་དག་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྲིད་པའམ། ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་པ་སྟེ། ལྷ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་ཉིད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་ལ༏ མི་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་ཉིད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བ་ནང་འཁྲུལ་བ་མེད་དོ༏ །ཞེས་གསུངས་པས། ལྷ་སོགས་འགྲོ་བ་དྲུག་དང་། ལྷ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའང་འདོད་ལ༏ སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དང་ནུས་པ་སོགས་འགོག་པ་དང་། རྒྱུ་ཙམ་མི་འགོག་ལ། དེར་མ་ཟད་ཁོ་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་མཁན་དེས་ཀྱང་སེམས་འབྲས་བུ་དང་འབྱུང་བཞི་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པར་རྒྱང་པན་དེ་ཀུན་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཕན་མ་བཏགས་པས་རྒྱུ་མིན་ཟེར་ཡང་། རྒྱུ་འབྲས་འགོག་པའི་འཇུག་སྟོབས་སོགས་དེ་ཁ་ཅིག་དང་སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བ་དག་ན་རེ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཚེ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སོགས་འདོད་དེ། ཚེ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཕ་མའི་ས་བོན་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་པ་དག་ནི། རྒྱུ་དམིགས་བཞིན་པ་ལ་སྐྱོན་པར་མི་ནུས་ཏེ། ནས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས། རང་གི་བློ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་ཁོའི་བློ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་དཔེར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་མིག་གི་རྗེས་འབྲངས་དག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས༏ འཇུག་སྟོབས་ཅན་དག་ན་རེ། མེར་མེར་པོ་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྐྱེན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་ལ། ལུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྐྱེན་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱེ་བས་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་འཇུག་སྟོབས་ཅན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་མིག་གི་སློབ་མ་འཇུག་སྟོབས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དེས་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པའི་ལྟ་བ་གཞན་ཞིག་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པ་གང་དག་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་འཇུག་སྟོབས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇུག་སྟོབས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་འཇུག་སྟོབས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ན་རེ་འདི་སྐད་ཟེར་རོ། །ཞེས་སྨྲོས་སོ། །མེར་མེར་པོ་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེར་མེར་པོ་དང་། ཞུར་ཞུར་པོ་དང་། ནར་ནར་པོ་དང་། འབྲང་འགྱུར་དང་། རྐང་ལག་འགྱུས་པ་དག་དང་། མྱུ་གུ་དང་འདབ་མ་དང་། སྡུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་དང་། སྤལ་མིག་དང་། མེ་ཏོག་དང་གྲ་མ་དང་། སྨིན་པ་དང་སྨྱུག་པ་[1]དང་། འབྲས་བུ་ཐུག་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། རྐྱེན་དང་བཅས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་མིག་གི་རྗེས་འབྲངས་གང་ཡིན་ལའང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྟག་ལོས། ཆད་སྨྲའམ་རྒྱང་པན་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་གཏན་མི་འདོད་པ་དང་། མི་དང་དུད་འགྲོ་དང་མི་གསལ་བའི་འགྲོ་བ་གསུམ་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་འཁྲུལ་བར་གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས། སོགས་སྨྲས་ཀུན་སློང་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱང་འཛིན་ཏོ། །དེ་དག་གི་གྲུབ་དོན་ནི་ཚེ་འདིའི་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་པདྨ་དང་བྱ་གག་གི་རི་མོ་སོགས་ཀྱང་ཚེ་འདིའི་འབྱུང་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་ཟེར་བ་ཐལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཁྱད་པར་པདྨ་དང་བལ་པོའི་སེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་རྨ་བྱ་དང་བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་བྱུས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདིར་རམ་འདིར་བྱུས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །མཛེས་མ་ལེགས་པ་སྤྱོད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལྷ་སོགས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་མི་འདོད་པ་ལ་ཡང་སེམས་སོགས་འབྱུང་བཞི་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་དེའི་རྒྱུར་འདོད་པ་དང་། སེམས་སོགས་འབྱུང་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་དེའི་རྒྱུར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྒྱང་པན་ལ་སྨྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས

[1]དབུས་དཔར་དུ། སྨྱུག་པ་དང་།

དབྱེ་ན། རྣམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ། གསང་ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ། ཚད་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་རྒྱང་པན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ནི། ཇི་སྲིད་སེམས་ནི་འཇུག་གི་བར། །དེ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་གསང་ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དགེ་སློང་དག་འཁོར་དག་གི་དབུས་ན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པའི་གཞུང་འཆད་ཅིང་། དེའི་བསྡུགས་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་བཀག་པའོ། །ཚད་སྨྲའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྨྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་དང་། བཅུ་གསུམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལང་ཀཱར་གཤེགས་པ་ལས། བྲམ་ཟེ་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བྱས་ཤེ་ན། འདི་ནི་རྒྱང་པན་པ་དང་པོའོ། །གོཽ་ཏ་མ་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པའམ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་ཤེ་ན། དེ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་དྲུག་པའོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཀྱེ་གོཽ་ཏ་མ་འཐད་པའི་གཏན་ཚིགས་མཐོང་བས་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་འམ། ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པའམ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའམ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའམ། ཐམས་ཅད་དུ་རག་ལས་པའམ། དེ་དག་ནི་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་ལྷ་སོགས་འདོད་པའི་ཚད་སྨྲ་གཅིག་དང་། འགྲོ་བ་ཙམ་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་མི་འདོད་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྟོག་གེ་པ་དང་སྒོམས་འཇུག་པ་རེ་ཡོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཚད་སྨྲའམ་རྒྱང་པན་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་གང་རུང་མེད་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྷས། ལས་མེད་འབྲས་བུ་མེད་ཀྱང་རུང་། །གཞུང་ངན་རྒྱང་པན་པ་ཡི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུང་སྨྲས་དེ་གཉིས་གང་རུང་རེས་ཀྱང་ཚད་སྨྲར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར་ཡང་ལས་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཤིང་། ཐར་པ་མེད་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའོ། །འདིར་ཐར་བ་ནི་མཐོ་རིས་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། ངན་སོང་ལས་ཐར་བས་སོ། །ཀུང་རུང་ཞེས་བྱ

བ་རེ་རེས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཞེས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་མ་ལུས་པའི་ནང་ན་སྣང་བས་ན་གཞུང་ངན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སློང་དང་། གྲུབ་མཐའ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རྟོག་གེ་སྙོམས་འཇུག་འདོད་གདུང་ཕན་རྣམ་གྱིས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱེ་སྨྲའི་ལུང་ལས། རྟོག་གེ་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྟོག་གེ་པ་དག་གིས་ནི། སེར་སྐྱ་ཅན་མི་སྦྱིན་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འབྱོར་བ་དང་། ཞེས་དང་། སྙོམས་འཇུག་པ་དག་གིས་ནི། སེར་སྐྱ་ཅན་རབ་ཏུ་མི་སྦྱིན་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འབྱོར་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། ཞེས་པ་ནས། ལོག་པར་སྨྲ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་མེད་དོ། །མཆོད་སྦྱིན་མེད་དོ། །ལེགས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་། དེ་སྐད་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ། རྟོག་གེ་ལྟར་སྣང་དང་སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡང་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མེད་པར་སྨྲ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་དགེ་སློང་ངམ་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་སྦྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པས་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ལུང་དང་། རྟོག་གེ་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཁྲུལ་བ་བཟློག་པའི་རིགས་པ་ལས། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བྱའི་ཕྱིར། །ལྷ་མཆོད་འདྲེ་སྲིན་མནན་བྱས་ན། །བཙུན་ཕྱུག་མཐུ་སྟོབས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་མིག་གིས་རང་གི་བུ་མོར་བསྒྲོད་འདོད་ནས། མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྤྱོད་ཅིང་ཟ་བར་གྱིས། །ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་འཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ། །འཇིག་མ་སོང་བ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པས་གདུང་བ་དང་། ཕུར་བུ་པས་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཕན་པར་རློམས་ནས་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་སྨྲའི་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སློང་འདོད་གདུང་ཁོ་ནར་སྣག་ཚང་པས་བཤད་པའང་རིགས་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཆོད་སྦྱིན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་མེད། །ལུས་སེམས་ཙམ་ཕྲག་ཞིག་ཀྱིར་སྔ་ཕྱི་མེད། །སེམས་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་རྒྱུད་གཅིག་མིན། །འབྱུང་ལས་སེམས་སྐྱེ་བྱུང་འདས་དངོས་པོ་མེད། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་འཁྲུལ།** །ཞེས་པ་ལ། འདི་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དང་། རིགས་པ་ལྟར་སྣང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ནི་འཚོས། པདྨའི་གེ་སར་ལ་སོགས་པའི། །སྣ་ཚོགས་པ་ནི་གང་གིས་བྱས། །རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྣ་ཚོགས་པ་ནི་གང་

གིས་སྤྲུལ། །ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་བར་གང་གིས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ་ཞེས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་དེ་དག་སུ་ཞིག་གི་ཚོན་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་ཏེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་བཀྲ་ཞིང་འཚར་བག་དག་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ནའང་དེ་དག་བྱེད་མི་ནུས་ན་ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་མིག་གིས། ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །སྐྱེས་བུའང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་དང་། འཆད་འགྱུར་ལྟར་རྟོག་གེ་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་པ་གཉིས་ཀས། རིམ་བཞིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས། རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་གིས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་འགོད་དོ། །ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་དང་པོའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །འདིར་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་གེ་པ་དག་གིས། ཚེ་གང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཁ་ཅིག་དབུལ་བ་དང་། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ཡང་སེར་སྣ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཕྱུག་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཚེ་རིང་བ་མཐོང་ནས་དང་། སྙོམས་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས། སྦྱིན་པ་ཚེ་གང་ལ་བརྩོན་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མར་དབུལ་པོ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མར་ཚེ་རིང་བར་མཐོང་ནས། ལས་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་འཆོལ་བའམ། ལས་བཟང་ངན་ལ་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པས་རྒྱུ་མེད་དོ། །སྙམ་དུ་མདོ་ལས། སྦྱིན་པ་མེད་དོ་མཆོད་སྦྱིན་མེད་དོ། །སྦྱིན་སྲེག་མེད་དོ། །ལེགས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས། ཚིག་ལྷུས་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འགོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱོར་འགོག །ཡང་རྟོག་སྙོམས་པ་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ནི། ལུང་ལས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཞི་འཚོས་དཔེར་ན་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པའི། །རྣོ་སོགས་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། །རེས་འགའ་འབྱུང་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། །ཕྱུག་བསྡུལ་ལ་སོགས་རྒྱུ་མེད་ཉིད། །ཅེས་འདོད་པ་བཀོད་པ་ལྟར། སྔ་ནས་མེད་པ་དང་། ཞིག་ནས་མེད་པར་ལྟ་བ་དག་འབྱུང་བ་སྔར་མེད་གསར་འབྱུང་དང་། བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་རྒྱུ་མ་མཐོང་ནས་མེད་པར་བསམས་ནས། ལུང་ལས། འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་དོ། །མ་མེད་དོ། །ཕ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས། ཚིག་ལྷུས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདི་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མིན་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་

ཀྱི་ལས་དང་། ཕྱི་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་མིན་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་དང་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་དང་། བུ་སྐྱེད་པའི་ལས་དང་བར་དོ་བ་འགོག་པའོ། །གཏན་ཚིགས་ནི། ཀ་ཤཱིས་གང་ཞིག་ཡོད་པར་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣོ་བ་ལ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །འདིའི་བདག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་མིག་གིས། ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །སྐྱེས་བུའང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་སྲོག་བདག་གི་ཚེ་འདི་ཉིད་འཚོ་འདུག་ཅིང་། སྲོག་དེས་ཕྱིས་འཇིག་ཏུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་ཅིང་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་ཅིང་རྡུད་ཟློས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀས་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་མི་འབྱུང་ལ། ཞེས་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་བདག་ཏུ་འདོད་ལ། བློ་གསལ་གྱིས། ཆད་སྨྲ་དག་མ་ཤི་བར་དུ་བདག་ཤེས་རིག་ཏུ་སྐྱེས་ལ༑ ཤི་ནས་ཆད་པར་འདོད་གསུངས་པ་ཚད་མའི་ལུགས་འགའ་ཞིག་དང་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། སྐྱེས་བུའང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་པ་དང་། བདག་ཟད་ལུགས་དང་འགལ་ལམ་དཔྱད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྐྱེས་བུ་དང་བདག་དང་། གང་ཟག་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་འགྲོ་བ་གསུམ་མམ་དྲུག་གོ །སྐྱེས་བུ་དེ་ཡང༑ མདོ་ལས། སྲོག་ནི་འདི་ཉིད་ལ་འཚོ་ཞིང་དེ་ཕྱིས་ཆད་པར་འགྱུར། ཞིག་པར་འགྱུར་ཕྱིས་མི་འབྱུང་ངོ༑ སྐྱེས་བུའི་ལུས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིས་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་འཆི་བའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་གི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་རོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟ་བས་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོའི་ལུས་ནི་འདི་ཉིད་དུ་ཞིག་སྟེ༑ འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་མི་འགྲོ་བས་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་མེད་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྟུབས་དབང་པོ་བློ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་དང་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ཉེར་དྲུག་པ་ལས༑ དེ་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་པ། །མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད། །ལུས་དང་བློ་དང་དབང་པོ་སོགས༑ །སོ་སོར་སྐད་ཅིག་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་པ་རིགས་མིན། །ཞེས་དང་སློབ་དཔོན་

སྣང་བྲལ་གྱིས། གལ་ཏེ་འཛམ་གོང་ཚེ་གཞན་ལ། །འགག་པ་མི་སྐྱེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར་ན་ནི། །བུམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཚེ་ན། །ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར། ཞིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་ལ། ཡང་འཕགས་པ་ལྷས་འཁྲུལ་བཟློག་ལས། མ་ཤི་བར་དུ་བདེ་བར་འཚོ། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཡུལ་མེད། །ལུས་ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་ནས། །སླར་འཚོ་བར་ནི་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་བྲིས། འཆི་འཕོའི་སེམས་ལ་མཚམས་སྦྱོར་མེད། །འཆི་འཕོའི་སེམས་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་གྱི། །ཐ་མའི་སེམས་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་ན། །ཞེས་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་པ་དང་བཅས་འཆི་ཀའི་སེམས། །སེམས་གཞན་དང་ནི་འབྲེལ་བྱེད་མིན། །འཆི་བའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་བྲལ་བ་དེ་ཇི་བཞིན། །ཞེས་དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། གང་གང་འཆི་སེམས་དེ་དང་དེ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མེད། །འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེར། །ཉེས་བྲལ་འཆི་ཀའི་རིག་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མཐའ་མེད་ལ། རང་རེ་གཉིས་རྩོད་པའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལྟ་དང་། འདིའི་མི་ལ་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་སྟེ། སེམས་དེ་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་སེམས་དག་ནི། །ཐ་དད་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །བ་ལང་རྟ་ཡི་ཤེས་པ་བཞིན། །བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིས། །བློ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཤེས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱུ་གཞན་དང་། །འབྲེལ་བའི་བློ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཚེ་འདིའི་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སེམས་མེད་རྣམས་ལས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་ལས་མྱོས་མཐུ་དང་། མེ་ཤེལ་ལས་མེ་དང་། བ་ལང་གི་སྤྱི་དང་ལུག་གི་བལ་ལས་རྩྭ་དུར་བ་དང་། རྣ་ལས་སྨྱིག་མ་དང་། ཤིང་ལས་ཐལ་བ་དང་། འོ་མ་ལས་ཞོ་སོགས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་དག་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བ་སེམས་མེད་རྣམས་ལས་ནི། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱེ་སྟེ། །སྐྱེ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མྱོས་མཐུ་དང་། །མེ་ཤེལ་ལ་ནི་མེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཞི་འཚོས། དེ་ཡི་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ལས། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ལས་ཤེས་ཉིད། །ཇི་ལྟར་སྐྱུར་དང་ནུས་སོགས་བཞིན། །སྐྱེ་བའམ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ལས་སེམས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། རྒྱ་ཞིའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཧྲས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པར་སྣ་བ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། གོས་དམར་སྤེ་དང་མདོ་སྡེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པ་ལ་

སོགས་པ་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱང་འདས་ནི་ཕུང་པོ་ཟད་ཙམ་དང་། ལུས་སེམས་ཟད་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར༑ གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད། ཅེས་པ་ལྟར། འབྱུང་བ་ལས་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་གང་ཡང་མེད་པས། སངས་རྒྱས་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དགེ་འདུན་མི་འདོད། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པས། དམ་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་མང་སྟེ། ལུང་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་སྟེ། བདག་ཅག་ནི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བསྟེན་ཏོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །སྲིད་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་དག་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང༑ དེ་སྐད་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྟོག་གེ་པ་དག་གི་དངོས་པོ་རྟག་བརྟན་གཡུང་དྲུང་མི་འགྱུར་སོགས་སྨྲ་ནས་དང་། སྒོམས་འཇུག་པ་དག་གིས་བསམ་གཟུགས་གང་དང་གང་ཐོབ་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟར་འཆི་ཚེ་རྟེན་འཛིན་ཉམས་ནས་གནས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་མཐོང་ནས། འཇིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དེའི་ལམ་མེད་དོ་སྙམ་ནས་དེ་སྐད་སྨྲ་བར་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཡང་ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ཞེས་པ་ལྟར་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་དང་། རྗེས་དཔག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ༑ ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ལས་སྤོ་བསང་དཔོག་པ་སོགས་གཏན་ཚིགས་རྣམས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ཀྱང་འཁྲུལ་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱུ་འབྲས་སྒྲུབ་པ་དང༑ རྒྱང་པན་གྱི་རིགས་པའི་སྟབ་འཁྲུལ་བར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **སེམས་སྐྱེར་དེ་སྔོན་སོང་གྱུར་གསོན་ནས་སྐྱེར།** །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངལ་གནས་ཀྱི་ཚེ་འདིའི་སེམས་སྔོན་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་སེམས་འདས་པའམ་འགག་པ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བཅོས་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན༑ སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། མངལ་གནས་སྔོན་རོལ་བློ་ལ་ནི། །མདུན་རོལ་ཕོ་ནར་འགག་བློ་ཡོད༑ །ཤེས་བྱ་གཞན་གྱིས་དེ་གཞན་ཕྱིར། །ཡང་ན་བློ་ཕྱིར་དེ་འོག་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཞི་འཚོས། དེ་ཕྱིར་ཐོག་མའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རང་གི་ཉེར་ལེན་སྟོབས་ལས་བྱུང་། །རྣམ་ཤེས་ཉིད་སོགས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས༑ ད་ལྟར་བ་ཡི་རྣམ་ཤེས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་མིན་པའི་འཆི་ཁའི་ཚེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་

ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེ་བར་བླང་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་ནུས་ཏེ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན། ཞི་འཚོས། ཤི་ཁའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་ཤེས་ནི། །རང་གི་ཉེར་བླངས་བསྐྱེད་ནུས་ཏེ། །ཆགས་པ་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་ཉིད། །སྔོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། འཕགས་པ་མིན་པའི་འཆི་འཕོའི་སེམས། །སེམས་གཞན་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། བློ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས། །དེས་ན་མངལ་གནས་སྔོན་རོལ་བློ་ཡུལ་འདོད། །དེ་འདིའི་མིན་མིག་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། །གང་གི་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་སྣང་མ་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མེར་ནུར་སྐབས་སུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། དོན་མ་ཕྲད་པར་ཤེས་བྱ་མེད་པས་དེ་མི་འཐད་ཟེར། དེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བློ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་མངོན་གྱུར་པ་བཞིན། དེས་ན་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་དོན་དང་ཕྲད་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞི་འཚོས། མིག་ལ་སོགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཕྱིར། །རང་དགའ་ཡིད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་ཉེར་ལེན་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས། །རྨི་ལམ་སོགས་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་རྣམས་ནི། །དབང་པོ་དང་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ནུར་ནུར་སོགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུ་ལུམ་མིན། །དེར་ནི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་མེད། །རྣམ་ཤེས་ཀུན་ནི་དབང་པོ་དང་། །དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞེས་པ། །དེ་ནི་མི་རིགས་གང་ཕྱིར་དེ། །གཞན་དུ་རྨི་ལམ་སོགས་སུའང་རིགས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ལུས་ཞིག་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་མི་དགོས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་བློ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་འདི་རྟེན་མིན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ལུས་ནི་འཇིག་ན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་བློ་ནི་དེར་རྟེན་མིན། །རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་སྟོབས་ཀྱིས། །འབྱུང་འགྱུར་འགལ་བ་མེད་པ་ཅན། །གང་ཕྱིར་ཡིད་བློ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་། །འགལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཡ་མཚན་པར་སྨྲས་པས་ཞིབ་པར་དེར་ལྟོས་ཤིག །བཟ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྲིས་པའམ། བེའུ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཟ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ལ་གོམས་པ་སྔོན་སོང་ཡིན་ཏེ༑ བསླབ་མི་དགོས་པར་ཟས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན༑ དབང་པོ་སྨིན་པའི་མི་བཞིན། དེ་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། བེའུ་ཡང་སྔོན་ཆད་གོམས་བྱས་པས༑ ༑བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཟས་འཚོལ་བྱེད། །ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་དབང་པོ་སྨིན་པ་བཞིན༑ ༑ཞེས་དང་། དཔའ་བོས། བློ་ཡི་མཐུ་སྟོབས་གསལ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྨིན་

པའི་རང་བཞིན་ཅན། །བཙས་མ་ཐག་ཏུ་སུས་ཀྱང་མ་བསྟན་པར། །ཁ་ཟས་ཟ་བར་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་དང་། །ནུ་
ཞོ་འཐུང་བར་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་། །དེ་དང་ཚེ་རབས་གཞན་ལ་གོམས་པའི་མཐུས། །ཞེས་སོ། །རིག་པ་
བེམ་པོའི་ཉེར་ལེན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བེམ་རིག་ཉེར་ལེན་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྟགས་འགལ་
ཡང་། ཆང་ལས་མྱོས་མཐུ་སོགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་
དཔེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། མྱོས་མཐུ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ནི་མེད་པ་
ཉིད། །རྒྱུ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་ཕྱིར། །གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཕ་རོལ་གྱི་
འཆི་སེམས་རྟགས་སུ་དགོད་པ་མ་ངེས་པ་ཚེ་རབས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདས་པའི་སེམས་ཡོད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །འདས་
པའི་འཆི་འཕོའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཚེ་རབས་དྲན་པ་སོགས་ཡོད་དང་། །ཚུལ་སྣའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་
སོ། །རང་སྲས་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡོད་པ་སྟོན།

གཉིས་པ་ནི། **གོམས་གསལ་རྗེས་འགྲོས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ།** །ཅེས་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་སྔ་
ཕྱི་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྙམ་ན། སེམས་གོམས་པའི་གསལ་སྣང་
གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཆོས་གང་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་དང་། རྒྱུ་འབྲས་འགྲུབ་སྟེ། དཔལ་
ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། འདོད་འཇིག་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམ་དང་། །རྐུན་པོ་རྨི་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པ། །མདུན་
ན་གནས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་མིན་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་
ལས། བློ་དང་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་དང་། །འདི་དག་ཇི་སྙེད་བཤད་ཆོས་ལྡན། །དེ་དག་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ། །
འོད་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་འབྱུང་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་ནི། །ཆོས་རྣམས་
དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཅིག་ཅར་གསལ་བར་སྣང་སྲིད་པས། །དེ་ལྟ་བུ་དག་རྟགས་སྦྱོར་གྱིས། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་འགྲུབ་ལ། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་དེ་ཉིད་སྣང་བའི་རབ་བྱེད་ལས། གང་ཕྱིར་རང་གི་ས་
བོན་ལས། །ཚེར་མ་ལ་སོགས་སྐྱེ་བ་ཉིད། །རྩ་སོགས་དེ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཕྱིར། །དེས་ན་དཔེ་ནི་གྲུབ་པ་མེད། །
དེ་དག་རེས་འགའ་ཁ་ཅིག་ཏུ། །འབྱུང་བར་ཡོངས་སུ་ངེས་པ་ནི། །བལྟོས་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བ་སྟེ། །
བལྟོས་བྱ་དེ་དག་རྒྱུར་འདོད་དོ། །རྒྱུ་ནི་ཕན་པ་བྱེད་པ་སྟེ། །ཕན་པ་མེད་པར་ལྟོས་བྱ་མིན། །ཞེས་སོགས་
དང་། ཞི་འཚོས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་། །རྒྱུ་བཅས་ངེས་ལས་སྐྱེ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག

པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དེ་མེད་མངོན་མིན་རྗེས་དཔག་ལ་ལ་ཀྱིས་ཡང་།** །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པ་དང་། སྨིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཟེར་བའང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འམ་ཁྱོད་རང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་གང་ལ་བྱེད། ཡང་དེ་དག་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ངམ། རྗེས་དཔག་གི་ཡིན་བརྟགས་ན། ཞི་འཚོས། ཀུན་གྱིས་མ་མཐོང་ཐེ་ཚོམ་དང་། །རང་གིས་མ་མཐོང་འཁྲུལ་བ་སྟེ། །འཕིགས་བྱེད་རི་ཕུག་དུར་བ་སོགས། །མ་མཐོང་བར་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོ་མི་འཐད་ཅིང་། ཕྱི་མའི་བརྟགས་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། མེད་པ་མངོན་སུམ་ཙམ་ཚད་མར་སྨྲ་བ་དག་ལ་ཁས་བླངས་པས་གནོད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། རྒྱུ་དང་བཅས་པས་སྨྲ་བ་རྒྱུ་མེད་ཅེས། །དམ་འཆའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་མ་ཡིན་ནམ། །ཅི་སྟེ་འང་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་ལ་སློམ་པས་ན། །དམ་འཆའ་གཅིག་པུས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སོགས་མེད་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ལ། རྗེས་དཔག་མི་བསླུ་བར་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་བསྒྲུབ་ན་རང་ཉིད་སུན་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་སྨྲས་དེ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ཟླ་བས། དངོས་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ལྟ་ཞིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་ནི། །རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཟླ་བས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་བར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཨུད་པ་ལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན། །ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲའི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རང་གི་བློ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སོགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཚིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་དཔལ་མགོན་ཀླུས། རེ་ཞིག་ཉེས་ཀུན་འབྱུང་བའི་གནས། །མེད་པར་ལྟ་བ་བཟློག་ཟིན་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚད་ལྟ་ལེགས་པར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

སྨྲས་པ།

དབྱུ་སེམས་ལྕུང་རིགས་འོད་ཟེར་སྟོང་སྤྲོས་པས། །
མེད་ལྟའི་མུན་ཚོགས་མ་ལུས་ཀུན་བསལ་ཏེ། །
ཡང་དག་ལྟ་བའི་པདྨ་འབུམ་བཞད་ཅིང་། །
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་བརྒྱ་གསལ་བར་བྱས། །

ཆད་སྨྲ་འཇིག་རྟེན་མིག་གི་རྗེས་འབྲང་ལས། །
མེད་བསམ་རྒྱང་པན་རྣམ་གཞིག་འཆད་འདོད་འགའ། །
སྤྲེའུ་ཀྱུན་པོའི་ངང་ཚུལ་ལྟར་མཐོང་ནས། །
རྒྱུ་འབྲས་འདོད་ཚུལ་ལུགས་གཉིས་མ་འཁྲུལ་བཤད། །

གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་གཡུ་འབྲུག་སྒྲ། །
བསྒྲགས་ཀྱང་གྲངས་ཅན་རྒྱན་པན་མིང་ཙམ་ལའང་། །
ཆེས་འཁྲུལ་སྨྲ་བཤད་ཀུན་སྣང་སོགས་རྨོངས་ཁྲིད། །
བཟའ་བྲལ་སྟར་ཧོག་སྐམ་པོར་ད་གདོད་ཤེས། །

ཅལ་རྒྱུགས་ཙམ་མིན་རྟེན་བཞིའི་གནད་ལྡན་པའི། །
དཔྱོད་ལྡན་སྐལ་བཟང་རྣམ་སད་མ་ལུས་ཀྱི། །
དགའ་སྐྱེད་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདུའི་ཚལ་ཆེན་པོ། །
འཇམ་མགོན་བླ་མ་མཉེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས། །

ཞེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་བཤད་ལས་མེད་མཐར་ཆད་བསལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པ་བྱས་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་གསུམ་པ་གྲངས་ཅན་སེར་སྐྱའི་རྟག་མཐར་དགག་པ།

༄ གཉིས་པ་རྟག་མཐར་དགག་པ་ལ། གྲངས་སེར་གཉིས་དང་། ཚངས་བཟ་རིག་བྱེད་མཐར་གསང་བཞིའི་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དཔྱོད་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཞི་བྱེ་རིག་གསུམ་གྱི་དང་། ཟད་བྱེད་པའི་རྟག་མཐར་འགོག་པ་ལྔ། དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ་མིང་དབྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ནི། **སེར་སྐྱ་མཆོད་འོས་དབང་ཕྱུག་ཙ་ཀླུང་སྟོན།** །ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་བསྐལ་བ་དང་པོའི་ཚེ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲང་སྲོང་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་དང་། སྔར་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དག་གི་གཞུང་ལྟར་ན་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་ཀྱང་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་བ་ལ་མཆོད་འོས་པར་མ་གྲགས་པས་ཕྱི་བ་བྱིངས་ཀྱིས་མི་འདོད་དམ་སྙམ་མོད་ཀྱང་། འདི་དག་བཤད་ཚོད་ལས། གནས་ཚོད་གང་ལའང་དཀའ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་པར་གྱིས། དབང་ཕྱུག་ཀྱང་འཆད་འགྱུར་ལྟར་གྲངས་ཅན་ཕྱི་མས་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་། ལྷ་དེས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་སུམ་ཅུ་བ་དང་། དྲུག་ཅུ་བ་སོགས་རྩོམ་པའི་སྟོན་པ་ཙ་ཀླུང་རྣམས་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གྲངས་ཅན་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་སེར་སྐྱ་སོགས།** །ཞེས་སྨྲས་ལ། སློབ་དཔོན་བོ་དྷི་བྷ་དྲས། འདི་དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གྲངས་ངེས་པ་སྨྲ་བས་ན་གྲངས་ཅན་ཏེ་ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས། གྲངས་ཀྱིས་འཇུག་པའམ། གྲངས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གྲངས་ཅན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གྲངས་ཅན་དང་། ཕྱིའམ་སྔར་ལྟར་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས། དེའི་སློབ་མ་མིང་སེར་སྐྱ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེར་སྐྱའི་བུ་ཡིན་པས་ན་སེར་སྐྱ་པ་ཞེས་གསུངས་པས་དང་། གཙོ་བོ་མཐོང་དཀའ་བ་རྒྱུར་སྨྲ་བས་གཙོ་བོ་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། **དབྱེ་ན་སེར་སྐྱ་མཐོན་གསལ་ལྷ་མེད་པ།** **གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་རྣམ་འགྱུར་ཙ་ཀླུང་ལུགས།** །ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཅུང་ཟད

དཔྱད་ན་གཞུང་དུ་མར་སེར་སྐྱ་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་ཐ་དད་དུ་བཤད་སྣང་སྟེ། ཞི་འཚོས། ནུས་པ་མ་ལུས་
དང་ལྡན་པའི། །གཙོ་བོ་ཉིད་ནི་འབབ་ཞིག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་ཡིན་ཞེས་སེར་སྐྱ་སྨྲ། །ཞེས་
དང་། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་ན་རེ། ཞེས་པ་ནས། འབབ་ཞིག་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་
ནི། དབང་ཕྱུག་དང་བཅས་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་བརྟགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུའོ། །
ཞེས་དབང་ཕྱུག་མི་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་པ་བཤད་ཅིང་། ལེའུ་གསུམ་པར། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དབང་ཕྱུག་དག་
ཅེས་སོགས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དབང་ཕྱུག་དག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་
ཏེ། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་འབབ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་འདི་དག་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནི་སེམས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་ལས། སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་སྟོངས་པའི་
ཚུལ། ཀྲངས་ཅན་སྣ་རྣམས་ཡོན་ཏན་མེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་འདིའི་གྲངས་ཅན་པས་ཀྱང་
དབང་ཕྱུག་ལྟར་མི་འདོད་པར་བཤད་ཅིང་། གྲུབ་ཆེན་སྐལྡན་ཞབས་ཀྱིས་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་སུམ་ཅུ་བ་
ལས། དུས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདོད་རྒྱལ་དང་། གནམ་གྱིས་བསྐོས་པ་དང་གྱི་ན་བཞི་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་དང་ཚད་མ་དང་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་བཞི་ནི་སེར་སྐྱ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། འོད་ལྡན་ལས། གང་དག་གྲངས་ཅན་དང་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིན་པའི་བློས་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་མི་འགལ་བ་ནི། ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་རྩ་བར་སེར་སྐྱ་ཞེས་
པར་འགྲེལ་བར་གྲངས་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞི་འཚོས། སེར་སྐྱ་སྨྲ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ཀ་
མ་ལ་ཤཱི་ལས། ཞེས་སེར་སྐྱ་པ་སྟེ་གྲངས་ཅན་རྣམས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་
ཞིང་། འཇུག་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་དབྱེ་ངོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཚུལ་ཕལ་
ཆེར་མཐུན་ཡང་། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྔོན་གྱི་གྲངས་ཅན་ནི་ལེགས་ལྡན་ལྟར་
འབྲས་བུ་རྒྱུ་དུས་ནས་ཡོད་པར་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་སྨྲ་བའི་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲེལ་
དང་ཀུན་བཏུས་ལྟར། གཙོ་བོ་ཙམ་ལས་བྱུང་གི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་བློ་གཡོ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མི་འདོད་
པས་གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་དང་། འདི་ཕྱིན་ཆད་ནས་གྲངས་གཙོ་བོར་བཤད་པས་གྲངས་ཅན། ཚད་མའི་དེ་
ཉིད་རྩ་འགྲེལ་ལྟར། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་དུ་འགྲོ་བ་ནི། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གི་

བློས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་ཕྱི་མ་ནི། སྔོན་པ་རྒྱ་ཀླུང་ཕྱིན་ཆད་ནས་བྱུང་བས། དེའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཡོ་རྩ་པ་ཞེས་རབ་རིན་ཆེན་ན་རེ། འདི་དབང་ཕྱུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པས་སོ་ཟེར་བ་ལ་མ་ཁྲབ་ཅིང་། མི་འཐད་དེ། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འདི་གྲངས་ཅན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་པ་གཉིས་གར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོ་ན་རེ་འདིའི་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་འདོད་ཟེར་བའང་དཔྱད་ན་སྙིང་པོ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཟད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སེར་སྐྱ་པའི་འདོད་ཚུལ། གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་ཀྱི་འདོད་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱའི་ཞེས་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་མངོན་རྗེས་ལུང་ཚད་མ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། **མངོན་སུམ་ཚད་མ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་གཉིས།** ཞེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས། སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད༑ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ཡིད་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ལ་འདོད་ལ། ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་མེད་པར་འདོགས་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཀྱིས་དབང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཡིད་དང་དབང་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ་གཞན་དག་ཡིད་ཀྱི་དོན་ཏེ༑ དབང་པོས་བཟུང་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱིས་རིག །དེའི་རྗེས་བློས་ཞེན་པར་འདོད་དོ། །དབང་པོའི་འཇུག་པ་ནི༑ རང་གི་ཡུལ་ཉེ་ན་དེའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འདོད། དབང་པོའི་འཇུག་པ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱན་བཅས་རྒྱན་མེད་གཉིས་སོ། །རྒྱན་བཅས་ནི་ལྟུགས་བསྡེགས་པ་ན་མེ་དང་རྫས་གཅིག་མིན་ཡང་གཅིག་པར་སྣང་བ་ལྟར་སེམས་པ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་མྱོང་བ་ན་ཡུལ་དང་འདྲེས་པས་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་མིན་ཡང་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྣང་བའི་སྐབས་དང་རྒྱན་མེད་ནི་སེམས་པ་ཅན་སྒྲོན་མའི་འོད་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་མིན་པའི་སྐབས་སོ། །གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་སྤྱིའི་རྣ་བ་དང་། པགས་པ་དང་། མིག་ལྕེ། སྣ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བརླབས་ནས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཞེན་ཅིང་ལྟ་བར་བཤད་དོ། །རྒྱ་ཀླུང་སོགས་ཁྲིད་པར་ཁ་ཅིག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྟ་བ་མཆོག་གི་འཇུག་པ་ཞེས་པ་བསླུ་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཉིད་དབང་པོའི་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །གྲངས་ཅན་ཕྱ་མ་ན་རེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཆ་མེད་ཡིན་ལ༑ དེ་ཙམ་ལྟ་དང་བདེ་སོགས་གསུམ་བསྡོམས་ནས་དབང་པོས་འཛིན་ལ་རང་རང་གི་དབྱིབས་འཛིན་པས

དབང་ཡུལ་སོ་སོར་འདོད། ཕྱི་མ་གྲངས་ཅན་ཕྱུང་བྱེད་མ་རྟུམ་པ་ན་རེ། དེ་ཙམ་ལྔའི་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་ལ་ཐ་དད་ཡོད་པས་དབང་པོའི་ཡུལ་སོ་སོར་འདོད་དེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། དུ་མར་འཛིན་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི། །བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **རང་དོན་འབྲེལ་རྒྱུ་གཞན་དོན་རྣམ་གསལ་གཉིས།** །ཞེས་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས་འབྲེལ་བ་མཐོང་སྣུམ་པ་ཅིག་ལས་ལྷག་པ་གྲུབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་སྨྲས་པ། འབྲེལ་བ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཉིད་དང་། །དེ་སྔོན་སོང་བའི་རྗེས་དཔག་ནི། །གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲེལ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་པར་བྱེད་དེ་རྒྱལ་པོ་དང་བྲན་ནམ། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་ནོར་དང་ནོར་བདག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། འོ་ཝོ་འམ་གཙོ་བོ་དང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དང་། ཤིང་རྟ་དང་ཡན་ལག་གམ་སླིང་སྟོབས་སོགས་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དང་། རྫ་མཁན་དང་བུམ་པ་འམ་སྐྱེས་བུ་དང་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གྱི་དང་། ཡལ་ག་དང་ཤིང་ངམ། དེ་ཙམ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དང་། ངུར་བ་དང་ངུར་མ་ལྟ་བུའམ་རང་བཞིན་སླིང་སྟོབས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་དང་། སྦྲུལ་དང་སྲེ་མོང་ངམ་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སླིང་སྟོབས་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་ལྟ་བུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་བདུན་གྱི་སྡེ་མ་འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔེར་འདོད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཏེ་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དང་སྤྱིར་མཐོང་བའོ། །སྤྱིར་མཐོང་བ་ལ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་སྔ་མ་ཅན་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་དཔོག་པ་ལྷག་ལྡན་ཏེ་རང་དོན་འབྲེལ་བ་བདུན་གྱི་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་འདོད་དེ། ཀུན་བཏུས་གཞན་ལེའུ་ལས། སེར་སྐྱ་པ་ན་རེ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་ལྡན་པ་དང་། གསལ་ཏེ་འོངས་པའོ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་གཉིས་སོགས་འགོག་ཚུལ་ཀུན་བཏུས་ལྟར། གསུམ་པ་ནི་**དབང་ཕྱུག་རྒྱུད་དང་སུམ་ཅུ་པ་སོགས་ལྟར།** །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཀ་ཤྲཱི། དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་དྲུག་ཅུ་པ། གསེར་བདུན་ཅུ་པ། གཞུང་ལུགས་སུམ་ཅུ་པ། ལེགས་ལྡན་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལྔ་བཅུ་པ་སོགས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ཚད་མར་འདོད།

གཉིས་པ་ལ། འདིའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་བེམ་ཤེས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་སོགས་མུ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐྱེ་ཚུལ་དང་འཇིག་ཚུལ་བཤད་པ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ་ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་བེམ་པོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ་ རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་མིན་དང་རྟག་དངོས་ཤེས། །ཟ་བོའི་བདག་ཡོད་**ཅེས་སྨྲས་ཏེ། བདག་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ་དོན་རྐྱེན་པས་ན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ། རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། བདེ་སྡུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཟ་བ་པོ། ས་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྙིང་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མིན་པས་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ། རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་བྱེད་པ་མེད་པ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་བུ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དེ་ནི་བདག་སྟེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུར་པ། མ་སྐྱེས་པ་རྟག་པ། མ་བྱས་པ་གསུམ་པའོ། །གཙོ་བོ་ཁྱབ་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་བཟློག་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །སྐྱོན་རྐྱེན་པས་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནས། མཐར་མེད་པ་སྟེ་འདི་དག་ནི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་མིན་དང་རྟག་དངོས་ཤེས། །ཟ་བོའི་བདག་ཡོད། ཅེས་སྨྲས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། འཇུག་པར་ཡང་། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **ཕྱི་གློར་གནས་མི་གནས།** །ཞེས་པ་བདག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། འཆིང་བ་མ་གྲོལ་བར་དུ་ཕྱིའི་གློར་གནས་པའམ་ལྡན་པའི་བདག་དང་། གྲོལ་ཚེ་ཕྱི་ལ་མི་གནས་པ་བདག་ཡན་གར་བ་འབའ་ཞིག་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ཆེན་ཞེར་རིན་གྱིས། ཕྱི་གློར་གནས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་འཁྲུལ་བར་སེམས་སོ། །གསུམ་པ། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འཆད་པར་**ཤེས་རིག་སྐྱེས་བུ་བདག་སོགས**ཞེས་པའི་དོན་ནི། དབུ་ཚད་མང་ལྷར་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱོར་བས། སྨྲོང་བ་པོ་དང་། སེམས་པ་ཅན་དང་། ཡུལ་རྟོགས་པས་ཤེས་པ་དང་། གསལ་བས་རིག་པ་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་དག་གི་གཞུང་ལས་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བའམ་འབྱུང་པོ

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅེའོ། །ཞེས་དང་། མཚན་ཉིད་ལྔ་བཅུ་ལ་ཞིང་ཞེས་བྱ་ལ; དེ་ཤེས་པས་ཞིང་ཤེས་དང་། སྔ་ཕྱོར་བམ་གཉིས་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དང་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་པོ་སོགས་འདོན་ལ; དེས་ན་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་ལ་བདག་གཅིག་དགོས་ལ་བློ་ལ་བེམ་པོས་ཁྱབ་པས་བློ་མིན་དགོས་སོ། ། བདག་ཤེས་རིག་ཡིན་པ་དེས་ན་ལྔ་པོ་བེམ་རིག་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འདིས་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མལ་ཆ་བཞིན་ཞེས་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ; རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་བཧྙན་ནས། དེ་ལས་གཞན་བདག་ཡིན་པར་བསམ་པས་ཉེར་བཞི་པོ་འདུས་བསགས་ཡིན་པས་བེམ་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། **ཉེར་བཞི་བེམ།** །ཞེས་སྨོས་པ་ལྔག་མ་ཉེར་བཞི་བེམ་པོར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མུ་བཞིར་བཤད་ནས། དེ་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་པ་ནི། **རྩ་བ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྟག་གཅིག་ཕྱུལ་དང་ཁྱབ། །ཡི་གསུམ་ཡོན་ཏན་མཉམ་འདོད་གནས་ཕྱུགས་སོགས། །དེ་ལས་ཆེན་པོ་ཤེས་འདྲ་གཉིས་འབྲས་འཐལ; །ཡོན་ཏན་སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་མུན་བདེ་སྡུག་སོགས། །བློ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱེ་དང་པོ་ལས། །དེ་ཚོམ་ལྔ་སྐྱེས་དེ་ལྔས་འབྱུང་བ་ལྔ། །གཉིས་པས་ལས་བློའི་དབང་པོ་ལྔ་ལྔ་ཡིད། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་འཇུག་བྱེད;** ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྟོག་པ་མེད། །ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བསྙེད་བདག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དང་། མ་སྐྱེས་པས་རྟག་པ་དང་། ཆ་མེད་པས་གཅིག་པུ། སེམས་དང་རྟོགས་པ་མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཁོ་ན་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་སྟོང་བཅུད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ། འགྲེལ་བཤད་ལྟར་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་སོགས་ལའང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱ་གཅིག་ལ་འདོད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་དེ་སེམས་དང་ལྡན་པ་མིན་པའོ། །དེ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ; རྟག་པ་བྱེད་པ་པོས་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་གཅིག་པུ་ཁྱབ་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ; །ཞེས་སོ། །དེ་མི་གསལ་ཚུལ་ནི། ཀ་པི་ལ་ལས། དེ་ཉིད་ནི་མི་གསལ་བ་སྟེ། ཁ་དོག་དང་ཚད་དང་; དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དང་། མི་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་

མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། གཙོ་བོ་དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱའི་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱས་ཚངས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མཐོང་གི །དེའི་གཙོ་བོ་དེ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་རང་བཞིན་གཞན་དང་མི་འདྲ་སྟེ༑ འགྲེལ་བཤད་ལས། སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་། མུན་པ་དེ་དག་ཆ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་ཞིག་ཤས་ཆེ་བར་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ༑ །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གནས་ལུགས་དང་། སོགས་སྒྲས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་རང་བཞིན་སོགས་རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཚད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་༑ འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཁྱད་པར་ཚད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། །ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་པའི། །རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཧ་ཅང་ཉེ་ཕྱིར་རིང་ཕྱིར་དང་། །ཆ་ཕྲའི་ཕྱིར་དང་སྒྲིབ་ཕྱིར་དང་། །ཟིལ་གནོན་ཕྱིར་དང་འདྲེས་ཕྱིར་དང་། །དབང་པོ་ཉམས་ཕྱིར་ཡིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དེ་ལ་ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་བྱས་ནས་བྱུང་སྟེ། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི༑ དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ནི། དང་པོར་གཙོ་བོ་ལས་བློ་སྐྱེའོ༑ །བློ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ལོ། །ང་རྒྱལ་ལས་སྒྲ་དང་རེག་བྱ་དང་། རོ་དང་གཟུགས་དང་། དྲིའི་བདག་ཉིད་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྐྱེ་སྟེ། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི། རྣ་བ་དང་པགས་པ་དང་། མིག་དང་ལྕེ་དང་། སྣའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་ནི། ངག་དང་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་། རྐུབ་དང་༑ འདོམས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི་ཡིད་དོ། །དེ་ཙམ་ལྔས་འབྱུང་བ་ལྔ་བསྐྱེད་དོ། །སྒྲ་ལས་ནམ་མཁའ་འོ༑ །རེག་ལས་རླུང་ངོ་། །གཟུགས་ལས་མེའོ། །རོ་ལས་ཆུའོ། །དྲི་ལས་སའོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ༑ དབང་ཕྱུག་ནག་པོས། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་དེ་དག་རྣམས་ལས་ཀྱང་། །ལྔ་པོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བཤད་པ། **མུ་བཞིའི་ཕྱིར། །ཉེར་ལྔ་གཙོ་བདག་ལ་སྦྱང་ཤིན་ཏུ་འཕྲུལ།** ཞེས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ་པོ་དེ་མུ་བཞིར་གནས་ཏེ། རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ། རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། བཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་པོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་ནི་གཉིས་པ་དང་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག །འབྱུང་བ་ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ནི་གསུམ་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ནག་པོས། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཚིག་སྟེ། རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དབུ་ཚད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་དང་། རང་ཚིག་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ཆེན་ཤེར་རིན་གྱིས། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ་པོ་གཙོ་བོ་དང་བདག་གཉིས་སུ་འདོད་པ་འཕྲུལ་བར་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་གྱིས། འདི་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་འང་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་མི་དགོས་པར་མ་ཤེས་པས་ནོངས་སོ། །དེ་དག་ལས་བློ་ནི། ཀ་ཤཱིས། དེ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློ་ལ་བརྗོད་དོ། །བློ་ཡང་འདི་བུམ་པའོ། །སྣམ་བུའོ་ཞེས་ཡུལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཆེན་པོ་ནི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བེམ་པོ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ །དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཡིད་ལས་སྙིང་སྟོབས་སྐྱེས་པ་ཅན། །སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བའམ། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་ནི། །བློ་འཇུག་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད། །ཅེས་སྙིང་སྟོབས་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ན། རྟོགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་སྐྱེས་བུ་ལ་འབྱུང་བ་ནི་ཆུ་དྭངས་པའི་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་ལྟ་བུའམ། བློ་ཤེལ་དྭངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་། ནང་རིག་པའི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཤར་བའམ་འབྱུང་བ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏ་ཀེ་ཛྭ་ལ་ལས། ཡང་བློས་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་བྱེད་ལས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར

བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས། བློ་དང་ཡིད་དང་ངར་འཛིན་པ་གསུམ་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་གི་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བློ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་བཞིན་ཞེ་སྡང་རྨོངས་པ་ཆགས་པ་གསུམ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བཏང་སྙོམས་བདེ་བ་གསུམ་དང་། འདིའི་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་བཏང་སྙོམས་ནི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་བསྐྱན་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་རྒྱ་གཞུང་གང་ནའང་མི་སྣང་། རང་བཞིན་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་ནང་གི་བདེ་སྡུག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་ན་རེ། ནང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། གཏི་མུག་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཞིག་གང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཙན་དན་གྱི་ཤོག་མ་དང་། གྱོ་མོ་དང་། འབར་བའི་སྣོད་དང་། གསེར་གྱི་རྒྱན་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེའི་བདེ་བ་ནི་སྙིང་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། གྲངས་གཞུང་ལས། རངས་དང་མགུ་དང་ཀུན་དགའ་དང་། །བདེ་དང་ཞི་བའི་སེམས་ཉིད་དག །ཡན་འགའ་ཡང་ནི❶སྣང་གྱུར་པ། །དེ་དག་སྙིང་སྟོབས་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་རྡུལ་གྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་དགའ་བ་དང་ཡོངས་གདུང་དང་། །མྱ་ངན་འདོད་དང་མི་བཟོད་དག །གང་དུ་སྣང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །དེ་དག་རྡུལ་གྱི་རྟགས་སུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཏི་མུག་ནི་མུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྨོངས་དང་དེ་བཞིན་གཏི་མུག་དང་། །བག་མེད་གཉིད་དང་གཡེལ་བ་དག❷ །ཡན་འགའ་ཡང་ནི་སྣང་གྱུར་པ། །དེ་དག་མུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལེགས་ལྡན་དང་ཀཱ་ཤཱིས་བཤད་པ་ལྟར། ང་རྒྱལ་ནི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའམ་མཛེས་པའོ་སོགས་སུ་ངར་འཛིན་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ། བློ་ལས་དེ་འདྲའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱེ་སྟེ། སྙིང་སྟོབས་ཤས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྐྱེ། ལེགས་ལྡན་ལྟར། མིག་སོགས་ལྷ་ཆོས་ཅན། བློའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རམ་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ་སྔོར་གྱུར་པ་དེ་ནས་སྐྱེས་བུའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ངག་སོགས

❶དབུས་དཔར་དུ། ཡིད་ནི། ❷དབུས་དཔར་དུ། གཡེལ་བ་དང་།

ནི་ཆོས་ཅན། ལས་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སམ་སྐྱེས་བུའི་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར༑ ཡིད་ཆོས་ཅན། ལས་བློ་གཉིས་ཀའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་བློའི་དང༑ བྱ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་དབང་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མུན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་ལས་སྒྲ་དེ་ཙམ་སོགས་ལྔ་དང་། དེ་ལྔས་མཁའ་སོགས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་ཞིང་། རྡུལ་ལས་གྱུར་པའི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དེ་གཉིས་ཀས་འཇུག་པ་བྱེད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་དཔེ་རིམ་བཞིན༑ ཐམ་ཟེ་མོ་བུ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། དམངས་མོ་ལས་བུ་ལྔ་བཙས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲོ་ཐམ་ཟེ་གཅིག་གིས་བྱིས་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྤྱི་བདག་བདེན་དངོས་གཞན་རྟེན།** ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་རྩ་བའི་སྤྱི་དང་བདག་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་གཉིས་རྟེན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དཔེར་ན་གཡེལ་བ་དང་། འགྲེལ་ལས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སེར་སྐྱས་སྨྲས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་ཡིན། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་ཏེ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་གསོག །ཅེས་སོ། །ལུང་འདིས་མི་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་དོན་དམ་དང་། གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ༑ རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་དམིགས་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་ཆ་བཅས་དང་། གཞན་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་དགུ་པོའི་རྣམ་ཅན་ནི་གསལ་བ་དང་། བཟློག་པ་དགུ་ནི་མི་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ནག་པོས། རྒྱུ་ལྡན་མི་རྟག་མ་ཁྱབ་པ། །བྱེད་ཅེས་དུ་མ་རྟེན་པ་འགྲོ། །ཆ་ཤས་དང་བཅས་གཞན་དབང་གསལ། །བཟློག་པ་དང་ནི་མི་གསལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་བ་ནི། **སྐྱེ་བའི་ཚུལ། སྣང་ཡོད་གསལ་འགྱུར།** ཞེས་པ་གྲངས་ཅན་ལུགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་འབྲས་བུ་སྣང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞིག་སྔར་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱུང་བ་སྐྱེ་བར་གྲངས་ཅན་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། ལ་ལ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་འོ་མའི་དུས་སུ་འོ་མའི་ངོ་བོར་གནས་པ་རྐྱེན་གྱིས་ཞོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ དང་པོ་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས

དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གྲངས་ཅན་དག་ལ་གྲུབ་མཐར་སྨྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དག་ནས་གསལ་བར་སྨྲས་པ་དག་ན་རེ། ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོན་ཡོད་པ་ཉིད་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པའི་ཚུལ་ཡང་། གྲངས་ཅན་གཞུང་ལས། ཇོ་གང་ཡིན་པ་དེ་འོ་མ;① །འོ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞོ་ཞེས། །དྲག་པོ་ལེན་གྱི་བཤད་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་འབིགས་བྱེད་གནས་པའང་འཆད༑ །ཅེས་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་དཀའ་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་སྤྲུལ་འཕྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བར་འགྲོ་བས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ལ; ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོ་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་འདིས་ངོ་བོ་དོར་མ་དོར་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་གམ་ཐམས་ཅད་ནས་འགྱུར་བརྟགས་ན་དེའི་ལན; དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་ཆོས་གཞན་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་ལོག་པས་ཆོས་གཞན་སྐྱེ་བ་ན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བརྗོད་ཀྱི། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྙམ་དུ་སེམས་ན་ཞེས་པ་འདིས; ཆོས་གཞན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་བཀག །དེའི་ལན་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གཉིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བཞག་གི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདིས་ཡོད་མེད་གང་ལ་འབྲེལ་བརྟགས་ནས་བཀག །མེད་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་སོ་སོར་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནུས་པ་ནི་ནུས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་རྒྱུ་དུས་ནས་ཡོད་ཅེས་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་ཀཱ་ཤྐཱིས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་དབྱེ་བ་མེད་ཅེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། **འཇིག་པ་ཐིམ་ཚུལ་ནི།** ཞེས་པ་ནི། ཀཱ་ཤྐཱིས། དེ་འདི་ལྟར་འཇིག་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཙམ་ལ་ཐིམ་མོ; །དེ་ཙམ་ནི་དབང་པོ་ལ་ལོ། །དབང་པོ་ནི་ང་རྒྱལ་ལའོ། །ང་རྒྱལ་ནི་བློ་ལའོ། །བློ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ་སྟེ; ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་པ་ནི་གསལ་བ་དེ་དང་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཐིམ་པའམ། དེའི་ངང་དུ་ནི་

①དཔྱུས་པར་ན། ཇོ་གང་ཡིན་ཡོད་པ་དེ་འོ་མ།

བར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་བཅས་གྲངས་ཅན་ལུགས་ནི། **སྣ་ཚོགས་གཙོ་ཙམ་ལས་མིན་སེམས་མེད་ཕྱིར། །ཕྱིན་མེད་མི་རྩོམ་སྐྱེས་བུས་མིན་མི་ཤེས། །རང་བཞིན་དོར་གནས་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་གྱིས། །སྐྱེ་གནས་འཇིག་ཅེར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རིམ་ཅིར་འབྱུང་།** །ཞེས་བྱ་བ་སྣོད་བཅུད་ཐ་དད་ཅིང་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ནི་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་པོ་མེད་ཅིང་དེ་མེད་པར་རང་གི་འབྲས་བུ་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ལ། སྐྱེས་བུའང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་པོར་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷ་སྦྱིན་གཅིག་པུ་བྱེད་པོ་མིན་ལ་རྫ་མཁན་འབའ་ཞིག་ཀྱང་བུམ་པ་བྱེད་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀཱ་ཤཱུ། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་འདི་དག་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བས་ན་དབང་ཕྱུག་ཉིད་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་གཅིག་པུ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ལ། རྫ་མཁན་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བུམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་རང་བཞིན་དང་དབང་ཕྱུག་གཉིས་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབང་ཕྱུག་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་རྡུལ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་ཚེ་དབང་ཕྱུག་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ནི་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གང་གི་ཚེ་སྙིང་སྟོབས་ཤས་ཆེར་དང་ལྡན་ཚེ། དེ་འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་སྟོབས་ནི་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚེ་མུན་པ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་ཚེ། དེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་པའི་དང་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མུན་པ་ནི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དེ་གསུམ་དང་དབང་ཕྱུག་དུས་རྟག་ཏུ་གནས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱེད་དེ། རྒྱུ་རྡུལ་སོགས་གསུམ་ཆ་ཤས་ཆེ་བ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། ཞི་འཚོས། ཅི་སྟེ་གཙོ་བོའི་ངོ་བོ་ནི། །ཚུལ་གསུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས། །དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་འདི་རྡུལ་དང་། །ལྡན་ན་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་རྡུལ་དང་སྙིང་སྟོབས་སོགས། །རྫས་རྣམས་འདི་ཡིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད། །རིམ་པ་ཁོ་ནར་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རིམ་

བྱེད་ཡིན།❶ །ཞེས་དང་། གྲངས་ཅན་གཞུང་ལས། སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་རྟུལ་ལ་བརྟེན། །སྙིང་སྟོབས་འཕེལ་བ་གནས་པ་ཡིན། །མུན་པ་རེག་ཚེ་སྐྱེ་དགུ་འཇིག །སྐྱེ་མེད་འབྱིན་གནས་འཇིག་པའི་རྒྱུ། །གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ནི། །གསུམ་གྱི་བདག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ནི། **བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་གཙོར་ལྷའི་ལམ་སོགས་ཀྱིས།** །ཞེས་པ་འཇུག་འགྲེལ་ལྟར་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་དང་བདག་སྒོམ་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་བདག་གཅིག་གིས་གཅིག་རང་མིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བའི་གཞན་སྟོང་སྒོམ་པ་སོགས་ཐར་ལམ་ཡིན་ཟེར། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྟོག་པ་མེད། །ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་སྐྱེད་བདག་ཉིད། །དེ་ལས་བཟློག་པས་སྐྱེས་བུ་ཉིད། །འདི་དག་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་རང་བཞིན་གཞན། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡི།❷ །བྱེད་དང་བྲལ་བ་ལྡོག་པ་ཡི། སྐྱེས་བུ་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཐར་པ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱོན་ཡོན་སོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་བདག་གནས་ཐར་བ་གཉིས།** །ཞེས་པ་གྲངས་ཅན་གཞུང་ལས། སྐྱེས་བུ་མཐོང་བའི་དོན་དུ་དང་། །དེ་བཞིན་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་དོན། །ཞ་ལོང་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀའི་ཡང་། །འབྲེལ་བ་དེ་ཡི་འཁོར་བར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་ལོང་བ་རྐང་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཞ་བོ་མིག་ཅན་ལྟ་བུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚེ་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། ནམ་ཞིག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བདག་དང་རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་གཞན་དུ་རྟོགས་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ་རྣམས་མི་སྤྲུལ་ཞིང་། བདག་ལ་མི་འགྲོ་བར་བདག་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ཐར་པར་གྲངས་ཅན་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། ཡང་གྲངས་ཅན་ལ་ལ་ནི། བདག་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་འདིའི་མིན་ལ། སྐྱེས་བུ་འདི་ཡང་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་དོན་བྱས་ཟིན་ནས། སྐྱེས་བུ་ལས་རང་བཞིན་གྲོལ་བ་ཐར་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་གྱིས། རང་བཞིན་ཀྱང་གཞན་ལ་བདག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་དེ་

❶དབུས་དཔར་ན། རིམ་བྱེད་མིན། ❷དབུས་དཔར་དུ། མཐོང་བ་ཡིན།

ཁོན་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་ལས་སྐྱེས་བུ་ཐར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་དབྱེ་བས་ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་བདག་གི་དོན་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ལས་རང་བཞིན་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་གསེར་བདུན་ཅུ་བ་ལས། རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་རྟེན་ཅན་ནི། །འཁོར་དང་འཆིང་དང་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་རང་བཞིན་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་བཤད་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བར་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས། གཉིས་པ་ནི། **མཚན་ཉིད་ལྔ་བཅུ་འཆིང་ཐར་གསུམ་གསུམ་སོགས།** །ཞེས་པ། སྤྱིར་འདི་བའི་ལམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བསྡུས་ནས་མཚན་ཉིད་ལྔ་བཅུར་བཤད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྔ་བཅུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མགུབ་ནི་དགུའོ། །གྲུབ་པ་ནི་བརྒྱད་དོ། །ནུས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལྔ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྔ་བཅུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱི། སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དགའ་བ་ནི་ཆུ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉེར་ལེན་ལས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཆུ་རྒྱུན་དང་དུས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཆུ་བོ་དང་། བསྐལ་པས་དེ་ལྟར་ནི་ཆར་འབབས་པ་དང་། སྐྱོན་མཐོང་ཐར་པར་དགའ་བ་ནི་ལེགས་རྒྱལ། བསྲུང་བའི་སྐྱོན་དང་ཐར་པ་མཐོང་བ་ནི་མིག་བཟང་། དབང་པོ་མཐོང་བ་འོད་ཅན། འཚེ་མཐོང་ཐར་དགའ་ལུས་མཆོག་དགུ་ནི་ཡོངས་སུ་མཉེས་པའི་ཕྱིར་མགུབ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། མགུབ་དགུ་ཡིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པའི་གྲུབ་པ་ནི་བརྒྱད་དེ། དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོལ་བའོ། །ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་ལེགས་སྒྲོལ། སྒྲ་དོན་བླ་མ་ལས་རྙེད་པའི་དེ་ནི་སྒྲོལ་བའི་མཐར་ཕྱིན། ཚ་གྲང་བཟློག་ཐབས་ཀྱི་དེ་དགའ་བ། ནང་གི་ནད་བཟློག་ཐབས་བླ་མས་རྙེད་པ་ནི་རབ་དགའ། འབྱུང་བ་དང་མི་མི་མིན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྩོད་སོགས་བཟློག་པ་བླ་མ་དང་། རང་གང་རུང་གིས་ཤེས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་མགུ་བར་འགྱུར་པ་དང་། ཚངས་སྤྱོད་ཤེས་པ་ནི་ཉམས་དགའ་དང་། བླ་མ་སོགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ཤེས་པ་ནི་རྟག་དགའ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཡེ་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པའི་གྲུབ་པ་ནི་བརྒྱད་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་

པར་ཡིན་ལ། །ལྷག་མ་ནུས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ནི་སྐྱོན་ཏེ། འོན་པ་སོགས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ལ་གནོད་པའི་ནུས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། མགུ་བ་དགུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཐར་བར་མི་དགའ་བའི་ཆུ་མིན་པ་སོགས་དགུ་དང་། གྲུབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བཟློག་ཟླ་སྒྲོལ་བ་པོ་མིན་པ་སོགས་བརྒྱད་དང་། ནུས་པ་ཉེར་བརྒྱད་དང་མུན་པ་རྨོངས་པ་རྨོངས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྨག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྔ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྔ་སྟེ། རིམ་བཞིན་གཞན་མིན་ལ་གཞན་དུ་དང་། ལེགས་མིན་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེ་མིན་ལ་བདེ་བར་ང་རྒྱལ་བ་དང་། མི་ནུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དང་མི་བཟོད་པ་བཟོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་རྣམས་སུ་འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། སྐྱེས་བུ་འཆིང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་འཆིང་བ། འགྱུར་བའི་འཆིང་བ་ནོར་གྱི་འཆིང་བ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་གསུམ་དང་། སོགས་སྒྲས་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་ལྟར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་འདོད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་ཚུལ་འགལ་བ་དང་། འཇལ་སོགས་མི་རུང་བ་དང་། འཆིང་གྲོལ་མི་རུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་**ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །སྐྱེ་བྱེད་རྟག་དང་མ་ཉམས་འབྲས་ལྡོག་འགལ།** །ཞེས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ཟིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྙེད་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ས་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་རིག་པའི་རལ་གྲི་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཉིད་སྣང་བའི་རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། རང་གི་བདག་ཉིད་སྐྱེད་པ་མེད། །གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་སྐྱེད་པ་བྱེད་མེད་དེ། །འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་ན་ཡང་། །དེ་ཚེ་དེས་སྐྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཉེར་གསུམ་ལྡོག་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་དག་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་ཁྱོད་རྟག་ཏུ་མ་ཉམས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱི་རྟག་པ་ཆ་མེད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ངོ་བོར་འདྲེས

བུ་ཀུན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལྡོག་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཅན་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། འགལ་འདུ་དང་ངོ་མཚར་བའི་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉ་གྲོ་དྷའི་ས་བོན་ཆུང་དུའི་ནང་ན་ཉ་གྲོ་དྷ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ནང་ཕྱི་སས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་སོགས་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཅན་དང་། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ལྷ་མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་དང་རིགས་བཞི་འདྲེས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཉ་གྲོ་དྷ་ཡི་ས་བོན་གྱི། །ནང་ན་ཡོད་པའི་ཉ་གྲོ་དྷ། །ཕྲུད་མེད་སྐྱེས་པ་འགྲོགས་ལ་བྱ། །ཛ་ཡི་ནང་ན་སྦྲ་གནས་དང་། །ཟས་ཀྱི་ནང་ན་ཕྱི་ས་སོགས། །ཤིང་ལ་འབབ་ཡོད་མི་མཐོང་ཞེས། །གང་ཞིག་མངོན་སུམ་སྤོང་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བདེན་སྨྲ་ཇི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་གྲངས་ཅན་དེ་ཉིད་ནི། །སྔོན་དང་ཕྱི་མར་འགལ་བ་དང་། །རིགས་པ་དང་ནི་མི་ལྡན་ལ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་མི་འཇུག །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **སེམས་ཕྱིར་མི་མྱོང་ཁྱབ་ཕྱིར་ཆ་མེད་འགལ་ལོ།** །ཞེས་པ་བློ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྡུག་སོགས་མི་མྱོང་བར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དང་མི་དང་། དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་ལུས་རེ་རེ་ལའང་སྐྱེས་བུ་གནས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཀ་ཤཱིས། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ནི། ལྷ་ཡུལ་དང་ས་སྟེང་དང་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། **རྟག་ཕྱིར་ཤེས་མིན་རྟག་ལ་འཆིང་གྲོལ་ཅི།** །ཞེས་པ་གཞན་ཡང་། སྐྱེས་བུ་ལས་རང་བཞིན་གྲོལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་མང་པོ་མིན་པས་གཅིག་ལས་གྲོལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབོན་པོ་མང་པོའི་ཐུན་མོང་གི་དབྱུ་བྱུ❶དེ་དབོན་གཅིག་ལས་གྲོལ་ཡང་གཞན་ལས་མི་གྲོལ་བ་བཞིན་ནོ། །དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས།འདི་ཡི་ལྡོག་པ་རིགས་མིན་ཏེ། །མང་པོ་དག་གིས་ཐུན་མོང་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་རྗེ་གཅིག་ཤི་གྱུར་ཀྱང་། །ཚོགས་པ་དག་གི་བྲན་བཞིན་འདོད། །ཅེས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཆིང་བ་དང་གྲོལ་བ་ཅི་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བཅིངས་མ་བཅིང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟག་པར་གནས

❶དབུས་དཔར་དུ། སྦྲང་བུ།

པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་གྱི་གཉེན་པོར་དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་རེ་གནས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟག་མཐའི་རི་བོ་གང་དང་གང་སྤྲོས་ཀྱང་། དེ་སྟོང་བར་གསིལ་བྱེད་ཀྱི་གནམ་ལྕགས་དུམ་རེ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཛྙས་འཕང་མདུང་སྐྲ་གྲེན་དུ་འགྲེང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཕངས་པས་སྐྲ་གྲེན་དུ་འགྲེང་བ་སྦྲུལ་དུ་བསྒྱུར་ཚོ། མདུང་དེ་མཁའ་ལྡིང་དང་། བྱི་ལར་བྱས་ཚེ་དེ་འུག་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་གང་བསྒྱུར་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་ནས་མཐར་བསད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱི། ཇི་སྐད་དུ་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྲོས་གྱུར་ནས། །རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤེད་ཀྱང་། སྨྲས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་མིན་ཏེ། །གྲེན་དུ་སྐྲ་འགྲེང་བུམ་འདྲ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

སྨྲས་པ།

སེར་སྐྱའི་ལུགས་ངན་ལྡོན་པ་ལ་འཕྲུད་པའི། །
ཚུར་ལྟུང་སྤྲོས་པའི་འཁྲི་ཤིང་ཡལ་ག་ལ། །
སྨུ་སྟེགས་ལྟ་ངན་ལོ་མ་ཕང་ཕུང་ཅན། །
ལུང་རིགས་རལ་གྲི་རྣོན་པོས་འདི་ན་བཅད། །

གྲངས་སེར་ཁྲིད་པར་བྱུང་རིམ་རྣམ་དབྱེ་སོགས། །གང་ཡང་མི་ཤེས་གྲངས་ཅན་འགོག་འདོད་པའི། །བོད་རྒན་མང་པོའི་ལུང་རིགས་མུན་པའི་མདའ། །འཕང་རྩལ་དེ་འདྲ་ཞེས་ལྡན་བཤད་གད་རྒྱུ། །མཁས་པར་གྲགས་ཀྱང་རང་བཞིན་སྨྲ་བ་དང་། །རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་གཅིག་འཛིན་ཉེར་ལྔའི་ཆོས། །རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐྱུད་མི་ཤེས་མདོག་གནག་པའི། །བྲུ་རོག་ཤི་བའི་ཕུང་པོ་ཁྲོད་སུ་ཞིག །འཕགས་ཡུལ་མཁས་མཆོག་བྱེ་བའི་ལུགས་བཟང་གི །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་སྤྲུར་བའི་སྒྱུ་རྩལ་ལས། །ཐུབ་གཞུང་སྡེ་སྣོད་བཅུ་གཉིས་ཁྲིམ་གསལ་བའི། །ཨ་ཧོ་བློ་གྲོས་འོད་སྟོང་ལྡན་འདི་རྟེན། །ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཕྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་བཤད་ལས། གྲངས་ཅན་དང་སེར་སྐྱ་པ་དག་གི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་ལེའུ་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བཞི་པ་ཚངས་སོགས་བཞིའི་རྟག་མཐར་དགག་པ།

༄ གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་འགོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚངས་པ་པ་དང་། བརྫ་སྤྱོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་མཐར་བ་དང་། གསང་བ་པའི་འདོད་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ་རྣམ་གྲངས་གྲུབ་མཐར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་།** ཞེས་པ། ཚངས་པ་དང་སོགས་སྒྲས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་སོགས་སྟོན་པར་བྱ། གཉིས་པ་ནི། **བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་སོགས།** ཞེས་པ། ཚངས་པའི་སྐད་དོད་བྲཧྨ་ཎ་ཟུར་ཆག་པའི་བྲམ་ཟེ་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པའི་བྲཧྨ་ཎ་ཟུར་ཆག་པའི་བྲམ་ཟེ་ཀུན་འདིར་བྱས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་བྲམ་ཟེ་སྟེ་ཚངས་པའི་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་ལས། ཚངས་པ་འདོད་པ་བྲམ་ཟེ་རྣམས། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་བར། བསྐལ་བ་དང་པོའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའམ། ཚངས་པའི་བུར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ནི་བྲམ་ཟེ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཚངས་པའི་སྤྲུལ་པར་འདོད་པ་ཞེས་སོ། །རིག་བྱེད་པའང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་བཤད། སྒྲ་བཤད་འོག་ཏུའོ། །འདི་དག་ནི་ཕྱིར་ཚངས་པའི་ལུགས་ཡིན། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། **ཚངས་པ་བདག་སྒོང་ལས་སྐྱེས་དུས་མི་ཕྱེད་བརྒྱ། །ཁ་ལ་བཞི་ལུས་ཆ་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི། །ཡི་རིགས་བཞི་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ༑ །རིག་བྱེད་རང་བྱུང་ཨ་ཤྭ་མེ་དྷ་མཆོག** །ཅེས་པ་ཚངས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་བློས་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་ང་དང་༑ ཡང་ཁྲབ་འཇུག་གི་ལྟེ་བའི་པདྨ་དང་། ཡང་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བར། གཞན་ཡང་མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་འདི་སྐད་ཅེས། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། མེའི་དབུས་སུ་ཚངས་པའི་སྒོང་ཆེན་པོ་འོད་འབར་ཞིང་གསལ་བ་གནས་པ། དེ་སྨིན་ཅིང་བརྡོལ་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་པདྨའི་མདངས་ལས་བྱུང་བ། པདྨ་ལ་འདུག་པ། གདོང་བཞི་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཚངས་པ་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཕྱུག་གི་ས་བོན་ཆུར་འཕངས་པ་ལས་ཚངས་པ་གསེར་སྒོང་དང་། པདྨའི་མདངས་ནས་པདྨའི་གདན་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་

པས་སྐྱེ་གནས་གསུམ་བྱུང་ལ། སྤྱིར་མངོན་བརྗོད་ལས་མིང་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་། དུས་བདུན་ལ་མིང་བདུན་བྱུང་བར་འདོད་དེ། དེའི་གཞུང་ལས། འདི་ལྟར་འདི་བསྐལ་པ་གཞན་ལ་ནི་སྐལ་ལྡན་ཞེས་བྱ། དང་པོ་ལ་ནི་རང་བྱུང་ཞེས་བྱ། །གཉིས་པ་ལ་ཚངས་པ་ཞེས་བྱ། གསུམ་པ་ལ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ཞེས་བྱ། བཞི་བ་ལ་པདྨའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ཞེས་བྱ། ལྔ་བ་ལ་ནི་གདོང་བཞི་པ་ཞེས་བྱ། དྲུག་པ་ལ་ནི་མེས་པོ་ཞེས་བྱ། བདུན་པ་ལ་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་བྱུང་ནས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་བརྒྱད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཉི་མའི་མས་ནི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དོ། །སྦྱིན་བྱེད་མའི་མས་ནི་ལྷ་མིན་བསྐྱེད་དོ། །ཀླུའི་མས་ནི་ཀླུ་རྣམས་བསྐྱེད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་མས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་སོ། །ཚངས་པའི་ཁ་ནས་ནི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་སོ༎ །དཔུང་པ་ལས་ནི་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་སོ། །བརླ་དག་ལས་ནི་རྗེའུ་རིགས་སྐྱེད་དོ། །རྐང་པའི་མཐིལ་དག་ལས་ནི་དམངས་རིགས་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དུས་འཁོར་དང་སྙན་ངག་ལྟར། ཞལ་རས་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཁ་དཔུང་བརླ་རྐང་མཐིལ་བཞི་ལས་མི་རིགས་བཞི་སྐྱེས་པས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ། རིག་བྱེད་ནི་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་རང་བྱུང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། དེར་བཤད་པའི་རྟའི་མཆོད་སྦྱིན་ནམ་བསང་མཆོད་ལས་ལྷག་པའི་མཐོ་རིས་དང་ཚངས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་མེད་སྐད་དེ། ཨ་ཤྭ་རྟ་དང་༔ མེ་དྷ་མཆོད་སྦྱིན་ཏེ། རྟ་འགྱུར་ལས་བསང་མཆོད་དུ་བསྒྱུར་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཨ་ཤྭ་མ་དང་ཨེ་དྷ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །འདི་ཤམ་བྷ་ལའི་ཡུལ་གྱི་ཚངས་པ་པའི་འདོད་ཚུལ་དུ་སྣང་། རྟའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་ཚུལ་དཔྱོད་པ་པ་དང་འདྲ་ལ། རིག་བྱེད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་། རྟ་དང་བ་ལང་དང་ར་རྣམས་བསྲེག་ཅིང་བསད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་དེ་དག་དབུགས་བསུབ་ལ་བསད་པར་བྱ་སྟེ་སེམས་མེད་པར་བྱའོ། ། ཡང་ན་མེས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་དུ་ཚ་བས་གདུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྟ་དག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་རྟ་རེ་རེ་ལ་ཁལ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བརྩུགས་པ་བཞིན་དུ་ཟླུག་གཟེར་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་སྦྱིན་བསྲེག་བྱའོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡོད་ཅེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས། རིག་བྱེད་ལས་སྨྲས་པ་ཕལ་ཆེར་ནི་འབྲེལ་མེད་པའི་ངག་ཀྱལ་བ་མང་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར། རིག་བྱེད་ལས། ལྷ་ཚངས་པས་ཁྲོད་བསྐྱེད་དོ། །ཐ་སྐར་གྱི་བུ་ནི་དཔུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ནི་ལག་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ལྷ་མཆོད་པའི་ཁས་ནི་ཁྲོད་བླངས་སོ། །ཞེས་སྦྱིན་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་སླུ་ལེན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་སླུ་ལས་འདི་

ལྟར། ཚངས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེར་གཙང་བར་བྱེད། ཕ་ཧེ❶ཧེ་ཧེ་ཧེ་ཧོ་ཧོ་ཧོ། ཧྲ་ཧྲ་ཧྲ་ཨྱི་ཧེ་ཨྱི། གཙོ་བོ་མིན་པ་ལུས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ལྷ་དེ་ཧོ་ཧོ་ཧོ། ཨུ་ཧྲ་ཨུ་ཧྲ་ཨུ་ཧྲ་ཧྲ་ཧྲ་ཧྲ་ཨུ་ཨུ་ཧྲ་ཧྲ་ཧྲ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཞེས་སོགས་དོན་མེད་པའི་ཚིག་ཉི་ཚེ་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཁ་ལས་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཚངས་པའི་ཁ་ལས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་སྐྱེས། དེས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པར་ཚངས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཕེབས་བསུར་བུ་མོ་རྣམས་བཏང་བས་དེ་དེ་དག་ལ་ཆགས་ནས་ཁུ་བ་ཤོར་བ་མེར་བསྲེགས་པའི་དབུས་སུ་ཐུབ་པ་དན་སྲོང་དང་། ཨགྣི་ར་སྐྱེས། དེའི་ལྷག་མ་དུར་བའི་ནང་དུ་ལུས་པ་ལས་དྲང་སྲོང་ཨ་ཏྲི་བྱུང་ཞིང་། རིག་བྱེད་ལུང་ལས། སྐལ་ངག་རི་ལ་སྐལ་ངག་བྱུས། །སྲིད་སྲུང་རི་ལ་སྲིད་རིག་བྱུས། །སྐལ་ལྡན་གྱི་ནི་ཕྱུག་རོན་ཅན། །ངེས་བརྗོད་ཨགྣི་ར་བས་བྱུས། །ཞེས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལྟར། རི་བོ་སྐལ་པ་དང་། སྐལ་ལྡན་ཕྱུག་པར་དྲང་སྲོང་ཨ་ཏྲེས་སྐལ་ཚིག་གི་རིག་བྱེད་དང་། སྲིད་སྲུང་གི་རིག་བྱེད་ཉི་མའི་རྒྱུད་བྱུས། རི་བོ་ངེས་པར་མངོན་བརྗོད་དང་། ཡང་མཆོད་སྦྱིན་དན་སྲོང་དང་ཨགྣི་ར་གཉིས་ཀྱིས་བྱུས་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཡང་དེ་དག་གིས་བརྩོན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ལ་ལ་ཚངས་པ་ཐོག་མ་ནས་གདོང་བཞི་ཅན་གསེར་སྣོད་ལས་སྐྱེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་འཕགས་བསྟོད་ལས། ལྷ་ཆེན་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ལ། །ཆགས་པ་སྐྱེས་པས་གདོང་བཞི་བྱུང་། །གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ནས་བྱུང་ཟེར་བ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་རིག་བྱེད་ལ་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལའང་སྟོན་པ་མིང་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **ཏྲག་ཞི་སྟོན་པ**ཞེས་པ། གངས་ཅན་སྒྲ་བསྒྱུར་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཐོན་མིའི་གསུང་ལས། གང་གི་མིང་གཞི་སྟོན་གསུངས་པ། །ཏྲག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚངས་པ་ཏྲག་ཞི་བ་དང་། སོགས་སྒྲས་དབང་པོ་སོགས་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། **ཧཱ་ཀྲོ་སྤྲ་ཏི་ཨཱ་ཀ།** །ཞེས་པ་བྷུ་ག་ར་ཙ་བཟ་སྦྱོར་པའམ། ལུང་སྟོན་པ་དང་། སྒྲ་བྱེད་པ་སོགས་མིང་ངོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཚད་མ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **སྣ་ཚོགས་གཞིར་སྡེ་སྦྲ**

❶དབུས་དཔར་དུ། ཕ་རེ།

ཡི་ཚངས་པ་སྒྲ། །ཨོཾ་རིང་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་ཆ་མེད་རྟག །རྟེན་འབྲུག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲད་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །ཞེས་པ་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་ཡང་དག་གནས། །སྒྲ་ཡི་རང་བཞིན་ཚངས་པ་མཆོག །གང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། །དངོས་པོའི་འགྲོ་འདི་རབ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གཞི་འམ། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲའི་ཚངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་ཐ་མ་འཇིག་པ་མེད་པས་རྟག་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཚངས་པའི་གཞུང་ལས་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཚངས་པ་ནི། །སྒྲ་ཡི་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གང་། །གང་ལ་འགྲོ་བའི་ཐ་སྙད་འབྱུང་། །དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་གྱུར་པ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཨ་ཨུ་མ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡི་གེ་ཨོཾ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་རིག་བྱེད་ལས། ཚངས་པ་དང་ནི་ནོར་ལྷ་ཡིས། །གླུར་བླང་གསང་བ་ཨོཾ་ཞེས་བྱ། །ཚངས་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན། །དེ་ནི་ཚད་གསུམ་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་ལ་ལར་ཨ་ཨ་ཨུ་ལམ་སྐེ་ཡི་གེ་ཕྱེད་དང་བཞིར་ཡང་བཤད་པས་ཨོཾ་རིང་པོ་ཡང་འདོད། ཡུལ་ལ་སྒྲ་དེ་དངོས་དབང་གིས་བདེན་པར་འཇུག་ལ། ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དེ་གཅིག་པུའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་གནས་ཀྱང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་ལྟར་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་མིག་བསྒྲད་པ་དག་ལ་སྔོན་པོ་སོགས་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣོམ་ནས་འཛིན་ཟེར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རིག་བྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལ། །རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲད་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །རབ་རིབ་སྣ་ཚོགས་དག་དང་ནི། །ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་པར་སྣོམ། །དེ་ལྟར་བདུད་རྩི་འགྱུར་མེད་པའི། །ཚངས་པ་འདི་ནི་མ་རིག་པས། །ཀློག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། །ཐ་དད་དངོས་པོར་རྣམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྒྲ་ཡི་རྗེས་འཇུག་མ་གཏོགས་པ། །ཤེས་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་མིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དང་ནི། །ལྡན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ནི། **ཕྱི་ནང་སྦྱིན་སྲེག་ལས་དང་།** ཞེས་པ། ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་ཕྱིའི་དང་། ནང་བུད་མེད་བྷ་གའི་ཐབ་ཏུ་ཁམས་འཛག་པའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་འདོད་དེ། ཕྱིའི་དེ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས། བར་གྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །གྲོལ་སོང་དྲུག་གམ་བདུན་སྦྱར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དཔྱོད་པ་བ་དང་ཆ་འདྲ་ཡང་། ཚངས་པ་གཏི་མུག་སྤྱོད་པར་བཤད་པས་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཁམས་འཛག་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་རགས

པ་ལོག་པའི་སྣང་བ་སྟོང་སང་ངེ་ལ་གཙོ་བོར་ལམ་དུ་བྱེད་པར་སྣང་སྟེ། རིག་བྱེད་ལས། དབང་པོས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་པ་ཡི་གཞུང་། །དགའ་བ་ཙམ་དུ་རིགས་པ་ནི། །❶ལེགས་ལྡན་སྒྲ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ། །ལུས་ཅན་དང་འདུས་རབ་བསྐྱོད་དོ། །ལུས་ཅན་དུང་ཅན་ཐམ་ཡི།❷ །བདེ་བ་གང་དུ་ཚངས་དེ་ཉིད། །བདེ་བ་དེ་ནི་ཐར་བར་བཤད། །སྡུག་བསྔལ་རྣམས་དང་ཕྲད་མེད་པས། །དེ་ལ་བདེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད། །དགའ་བ་ཚངས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡང་ཐར་བར་མངོན་པར་བརྗོད། །གང་གང་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྣང་བ། །དེ་དེ་ཚངས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སེམས་ཀྱི་ཚངས་པ་ཉིད་གནས་ཀྱིས། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད། །གང་གིས་ཆགས་བཅས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །མྱ་ངན་ལས་འདས་ཐོབ་བྱེད་པའི། །དགའ་བའི་ལྟ་བ་གཅིག་པུ་ལས། །ལྟ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤངས། །བདེན་དང་བརྫུན་པ་གཉིས་སྤངས་ནས། །སྤང་བྱ་གང་ཡིན་དེ་སྤངས་པ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤངས། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་དུས་ཀྱི་སྟོང་སྣང་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། འདི་ཡིན་གྱི་ངོས་བཟུང་མེད་པར་སེམས་ཧད་པོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འདིའི་གྲུབ་མཐའ་མདོག་མ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་ཧད་ལྟ་དེ་བཀག་སྣང་བ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། **འཇིག་བདེ་ཐར།** ཞེས་པ་དེ་འདྲའི་བདེ་སྟོང་ཧད་ཧད་དེ་ཐར་པར་འདོད་དེ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཐར་ལམ་དང་། ཐར་བ་རྣམས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདེ་བ་གང་དེ་ཚངས་དེ་ཉིད། །ཅེས་དེ་ཉིད་དང་། མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་པའི། །དགའ་བའི་ལྟ་བ་ཞེས་ཐར་ལམ་དང་། དེ་ཡང་ཐར་པར་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། བདེ་བ་གང་དེ་ཐར་པ་ཉིད། །ཅེས་ཐར་པ་ཡང་བཤད། ཡང་རིག་བྱེད་ལས། ཚངས་པ་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་འབྱིན། །སྐྱེ་དགུ་སྡུད་པ་དྲག་པོ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་ཉིད་ན་བཏང་སྙོམས་སོ། །རང་བྱུང་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་གསུམ་ཀྱང་འདོད་དེ། འཕགས་པ་ལྷས། འདི་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་གནས། །ཞེས་སོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དཔྱོད་པ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །བཞི་པ་ནི། **ཚད་མ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་ལས་གཉིས།** ཞེས་པ་བདར་སྤྲོད་པ་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་སྣང་ཅན

❶དཔྱས་དཔར་དུ། ལེགས་པར། ❷དཔྱས་དཔར་དུ། ཐ་མ་ནི།

མང་ལ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་རིགས་པ་བཟང་ངན་གྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་རང་བྱུང་གི་ཚད་མར་འདོད། སྟོན་པ་ལ་ལ་སྐྱེ་བྲི་ཧ་ཧ་རི་ནི་རིག་བྱེད་མི་བསླུ་བ་ཡང་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་རིག་བྱེད་མཐའ་བ་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་།** ཞེས་པ་རིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཚངས་པ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོར་འདོད་པ་ཙམ་མཐུན་པས། འདིར་ཡང་ཚངས་པ་སོགས་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། **རིག་བྱེད་མཐར་སྨྲ་སོགས།** ཞེས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལྟར་རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཐར་སོན་པར་སྨྲ་བས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་སྨྲ་དང་། སོགས་སྒྲས་ཀུན་བཏུས་ལས། བདག་ཡོད་བྲམ་ཟེ་མཆོག་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལས་ཁོ་བོ་ཅག་མཆོག་གོ །ཞེས་སྨྲ་བས་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྨྲ་བ་དག་གོ །གསུམ་པ་ནི། ཁྱབ་ཕྲ་ཞེས་པས་དབྱེ་བའང་འཆད་པས། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་ཉེ་བར་ལྡན་པའི་བདག་འདོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། སྨྲ་སྟེ་འབུམ་❶གྱི་ཚད་ཙམ་དང་། ཤིལ་སྙིང་དག་པ་ལྟ་བུའི་བདག་མཐེ་བོང་ཆ་དང་པོ་ཙམ་མམ། ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་མམ། རི་རབ་ཙམ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའམ། ལུས་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཡོད་འདོད་པ་ཞེས་བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྨྲའི་དབྱེ་བར་བདག་ཆེ་ཆུང་འདོད་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །བཞི་བ་ནི། **ཁྱབ་བྲ་ཞེས་རྟག་སྐྱེས་བུ་ཉི་མའི་མདོག །མུན་འདས་ཚངས་མཆོག་འཆི་མེད་སོགས་ཏེ། །གསེར་མདོག་མཆོག་ཆེ་དེ་ཆར་ཐིམ་པ་བསྒྲོལ།** །ཞེས་པ། སྐྱེས་བུ་ནི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གཅིག་པུ་བ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པ། ཉམས་པ་མེད་པས་རྟག་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ཚངས་པ། ཕྲུལ་དུ་བྱུང་བས་མཆོག །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པས་འཆི་བ་མེད་པ། དམིགས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་པ། འཇིག་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་ཡོད་པའམ། གཉིད་ལོག་པ་ལས་གཞན་པའམ། སྐྱོང་བར་བྱེད་པའམ། འགོངས་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་བུ་སྟེ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། ཉི་མའི་མདོག་ཅན། ཁམས་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་མུན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་འདས་པ་གཅིག་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། གཅིག་པུ་ཀུན་ཁྱབ་རྟག་པ་སྟེ། །ཚངས་མཆོག་འཆི་བ་མེད་པའི་

❶དབུས་དཔར་དུ། སྨྲ་སྟེ་གསུམ།

གནས༑ ༑ཞེས་དང་། རིག་བྱེད་ལས། སྐྱེས་བུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག །མུན་པ་ལས་གཞན་གྱུར་པ་དེ་རིག་ན། །འཆི་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་གིས་རྟོགས། །སྐྱེ་མེད་གནས་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་གཞན་མེད། །ཅེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འཇིག་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་ཡོད་པའམ། གཉིད་ལོག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུའམ། སྐྱོང་བར་བྱེད་པའམ། འགེངས་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་བུའོ། །ཞེས་སོ། །ཉི་མ་ནི་འོད་སྣ་ཚོགས་ཅན། དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། བ་བླ་དང་། ཡུངས་པ་དང་། ཕྱུག་རོན་དང་། བཙོད་དང༑ ཀ་པི་ཛ་ལའི་ཁ་དོག་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱེས་བུའང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་དེ་དང་ལྡན་ཏེ། བླ་བའི་བདག་ཉིད་དཀར་པོ་མི་ལྷ་དང་བླ་བ་གཉིས་ལས་ནི་ཆུ་མདོག ནོར་ལྷ་དག་གི་དམར་པོ་དང་། དྲག་པོ་དང་བདེ་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་ནི་དཀར་དམར་དབང་པོ་ལས་ནི་དུག་གཤིན་རྗེ་ལས་ནི་ཡུངས་མདོག །གཤིན་རྗེ་དང་ཆུ་ལྷ་ལས་ནི་རྡུལ་དང་ཡུངས་མདོག །ཀཀ་ཉིད་ཀྱིས་སླུག་པོ། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས་མྱུར་བ། དབང་ཕྱུག་ཡིན་པས་ཚངས་པའི་མདོག་ཏུ་འདོད་ལ༑ ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཨ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་འདིར་འགྲོ་བའམ༑ འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་འདིས་འགྲོ་བས་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ། ཧྱུ་ཏི་འམ་འབྱུང་པོ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་སྔོན་བཙུན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ས་དང་ཐིམ་ས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་འདོད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། བྱུང་གྱུར་འབྱུང་དང་བྱུང་བ་དག །ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་འདིར་འདོད་དེ། །དེ་ནི་ཕྱི་ནང་རིང་བ་དང་། །དེ་ནི་ཉེ་དང་དེ་ལས་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ནི་འདིའི་མགོ་བོའོ། །འོག་གི་ཕྱོགས་ནི་རྐང་པའོ། །ནམ་མཁའ་ནི་ལྟོ་བའོ། །ཕྱོགས་རྣམས་ནི་ལག་པའོ། །གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ནི་སྐྲའོ། །རི་བོ་རྣམས་ནི་བྲང་ངོ་། །རིའི་ཕྲེང་བ་ནི་རུས་པའོ། །ཆུ་ཀླུང་རྣམས་ནི་རྩའི་དྲ་བའོ། །ནགས་ཚལ་རྣམས་ནི་སྤུ་དང་སེན་མོའོ། །རྒྱུ་བ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །དཔྲལ་པ་ནི་ཚངས་པའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་ནི་སྨིན་མ་གཉིས་སོ། །ཁྲོ་གཉེར་ནི་འཆི་བདག་གོ །ཉི་ཟླ་གཉིས་ནི་མིག་གོ ༑ཞེས་སོགས་དང་དེ་བཞིན་དུ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་རླུང་། རི་ཕྲན་སོ་ལྕེ་དབྲུངས་ཅན་མ། ཨོཾ་དང་བ་ཥ་ཐའི་ཡི་གེ་གཉིས་མཆུ། མིག་ཕྱེ་བཙུམ་དུས། གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད། འཇིག་རྟེན་དང་དེ་མིན་པ་ནི་ཉུ་བར། སོར་མོ་རྣམས་རིའི་བར། ཕུས་མོ་གཉིས་གསེར་འབབ་གཉིས། རྗེ་ངར་གཉིས་ཐ་སྐར་

བུ་གཉིས་ཀྱེད་སྨད་ནི་ཉིན་ཞག་མཛེ་ཏྲིག་ནི་དབང་པོ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་རྒྱུའི་བདག་པོ་ཀྱང་པ་ཁྱབ་
འཇུག་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། རིགས་བྱེད་པས་❶མ་བཀག་སྒྲིབ་
མེད་ལྷ་དེ་གཅིག་པུ་གནས། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས། །ཕྲ་བ་བས་ཀྱང་ཕྲ་ཞིང་ཆེ་བས་ཆེ། །
ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ལུས་མེད་པའི་ལུས་ལ་ནི། །ཀུན་ཏུ་གནས་མེད་གནས་པ་ནི། །
ཆེན་པོ་གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཤེས་ན་མཁས་པ་མྱ་ངན་མེད། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་དེ་ཡིན་མི་
གཡོ་དེ། །རིང་ཐ་དེ་ཡིན་ཉེ་བ་དེ། །ནང་ཡང་དེ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ཉིད། །ཅེས་
སོ།། །གཞན་ཡང་། འཆིང་གྲོལ་གྱི་བདག་བུམ་པ་ལ་ཆགས་ན། མ་ཆགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
དང་།། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། དབང་ཕྱུག་ཆོས་མཚུངས་སྐྱེས་བུ་ནི། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུར་ནི་རྟོག་
པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། དབང་ཕྱུག་བཞིན་དུ་སྣོད་འབྱུང་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་པ་
ཙམ་འདྲ་ཡང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
དབང་ཕྱུག་ལས་ཐ་དད་པ་གཞན་ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུ་མལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་འདོད་
ལ།། སྐྱེས་བུ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་རྒྱུར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དེ་ཁོ་ནས་
སྣོད་བཅུད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དང་། འགྲོ་བ་འཆིང་བ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་གྲོལ་བ་དང་། བདེ་སྡུག་
ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བ་ལས་བ་ཐག་དང་། ཆུ་ཤེལ་ལས་ཆུ་དང་། ལྕུག་མ་ལས་
ཡལ་ག་བཞིན་སྐྱེས་བུ་འང་སྐྱེ་ལྡན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། དར་གྱི་སྲིན་བུས་སྐུལ་མ་བཞིན། །ཆུ་
ཤེལ་ནོར་བུའི་ཆུ་བཞིན་དང་། །ཉྭ་གྲོ་ཡན་ལག་གཞུགས་རྒྱུ་བཞིན། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །
འདིའི་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་བདག་བསྒོམ་ལ། སྐྱེས་བུ་དེ་མཐོང་ན་གདོལ་བ་དང་བྲམ་
ཟེ་མཉམ་པ་དང་། སྡིག་དང་བསོད་ནམས་མཉམ་པ་སོགས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། དེས་ན་
བདུད་རྩི་སྐྱེས་བུ་ཉིད། །མ་རྟོགས་བདུད་རྩི་ཡོད་མི་རིགས། །གཅིག་པུ་ཀུན་གྱི་རྟག་པ་སྟེ། །ཚངས་མཆོག་
འཆི་བ་མེད་པའི་གནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བསམས་བྱས་ན། །དེ་ནི་ཡང་སྲིད་ལེན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །
ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་མདོག་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་གསེར་མདོག་མཐོང་ནས། དེ་རྗེས་དེའི་ཚར་ཐིམ་པ་ནི་གྲོལ་

❶དབུས་དཔར་དུ། རིག་བྱེད་ལས་

བའམ་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱེད་པོ་དབང་ཕྱུག་གསེར་མདོག་ཏུ། །གང་གིས་མཐོང་ཞིང་ལྟ་བ་དེ། །སྡིག་དང་བསོད་ནམས་ལས་འདས་ནས། །མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདིར་རིག་བྱེད་ལ་ཞེན་ཏུ་བསྟགས་པས་དེར་མ་བཤད་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་དེ། རིག་བྱེད་ལས་ནི་གང་མི་སྨྲ། །རིག་བྱེད་ལས་ནི་གང་མི་སྣང་། །ཐམས་ཅད་མེད་པར་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །རིག་བྱེད་འདྲ་བའི་ཐོས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་བ་ལ་སྟོན་པ། མིང་ལུང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་།** ཞེས་པ་སྨོ། གཉིས་པ་ནི། **རིག་བྱེད་གསང་བ་བ།** ཞེས་གཉིས་མེད་ལྟ་བ་པ་དང་། རིག་བྱེད་གསང་བ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚངས་སྨྲ་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། **བདུད་རྩི་ཐིགས་ལུང་**ཞེས་པ་ཚངས་པས་གསུངས་པའི་བདུད་རྩི་ཐིགས་པ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་ལུང་ཚད་མའོ། །བཞི་བ་ནི། **ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག །ཆ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བརྟེན་གྲུབ་འདོད།** །ཅེས་པ་ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ངོ་བོ་རྟག་པ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ནི་བདག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཇི་སྐད་དུ། ས་དང་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པ། །དེ་ཤེས་རྟག་པའི་འཇུག་པ་འདི། །དེ་བདག་ཅན་ཉིད་བདག་ཡིན་ཞེས། །གཞན་དག་ཀྱང་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ནི། གང་དག་སྣང་བར་གྱུར་པ་ས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་བའི་དོན་མེད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་ཀྱིས་ས་སོགས་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི། །འདི་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །རྣམ་ཤེས་འགྱུར་བར་ཡང་དག་སྣང་། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་བདུད་རྩི་ཐིག་པ་གསང་བའི་ལུང་དྲངས་པར། རྣམ་རིག་ཙམ་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག །རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན། །བླངས་དང་འདོར་བ་མེད་ཅེས་རབ་བརྟགས་པ། །ཚངས་པ་མྱ་ངན་མེད་པར་རྟག་གནས་བྱོས། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཡང་། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་རིག་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་སྟེ། གསང་བ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་རྟག་པ་གཅིག་པུ་པོ་ནའི་བདག་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད

ནི་དོན་དམ་པར་ན་མི་རྟག་པ་འདོད་ཆཱ་ལ་སཱོ་པ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བླང་དང་དོར་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའམ་དོར་བར་བྱ་བའམ་ལེན་པའམ་བླང་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སཱོ་བཤད་པས་མེས་བོར་མ་བྱེད་ཅིག །

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ནི། **རིགས་བཞི་མེད་འགྱུར་**ཞེས་པ། མི་རིགས་བཞི་མི་རུང་བར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཚངས་པའི་ལུས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྗོན་པ་གཅིག་གི་སྡོང་སྐད་གང་ནས་བླངས་ཀྱང་ཤིང་རིགས་ཐ་དད་མིན་པ་བཞིན། མ་ཁྱབ་ན་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་ལྗོན་པ་གཅིག་གི་སྡོང་སྐད་གང་ནས་བླངས་པའང་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་ཤིང་དུ་རིགས་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤིང་རིགས་གཅིག་པའི་ནགས་ཚལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་བཞིར་མ་གཏོགས་པའི་ཁྲི་སོགས་གང་ནས་སྐྱེས། གཞན་ཡང་རྫོགས་ལྡན་ནས་གཉིས་ལྡན་ཡན་ཆད་དུ་རིགས་མེད་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས་ཕ་གཅིག་ལ་ནི་ངེས་པར་བུ་ནི་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། །བུ་དེ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་རིགས་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དམ་པ་གཅིག །རིགས་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་རིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་ཤིང་ལ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། གདོང་བ་དང་ནི་དཔུང་བ་བརླ་དང་རྐང་པ་ལས། །བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེའུ་རིགས་དམངས་རིགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཕྱུགས་དང་ཐ་མ་ལས་སྐྱེས་དེ་ཡི་གང་ནས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ན་རེ། འོན་འཇིག་རྟེན་བྲམ་ཟེ་ཁ་ལས་སྐྱེས། རྒྱལ་རིགས་དཔུང་པ། རྗེའུ་རིགས་བརླ་ལས། དམངས་རིགས་རྐང་པ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲགས་པའི་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་ཟེར་ན། ཁ་ལས་ཆོས་སྟོན་པས་དང་། དཔུང་པས་འཁྲུག་པས་དང་། བརླ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་མཐུན་འགྲོ་བས་དང་། གཞན་གྱི་རྐང་པའི་རྩ་བར་བསྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་གྲགས་པར་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ལས་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གྲགས་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་ཁ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ནི་དཔུང་བས་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །དཔུང་བ་དེ་དག་ལས་ནི་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བརླ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྗེ་རིགས་མགྲོན་པོར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་རྣམས་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བའོ། །རྐང་པའི་རྩ་བར་བསྟེན་པར་བྱེད་པར་གྲགས་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རྐང་པ་ལས་ནི་དམངས་རིགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

མིང་སྲིད་ཀུན་སྤྲུད་འགྱུར། ཞེས་པ། རིགས་བཞི་སོ་སོའི་མིང་སྲིད་ཀུན་སྤྲུད་པར་ཐལ། བྲམ་ཟེ་ཕོ་མོ་ཀུན་

ཞལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀླུ་ཀློའི་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཉམས་པར་འགྱུར། ཇི་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། ཁྲམ་ཟེ་མོ་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་ལས་ཡིན་ནམ་ཅི༑ གལ་ཏེ་འདི་དག་སྐྱེ་གནས་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །མིང་པོ་དང་ནི་སྲིང་མོ་བག་མའི་རིགས་མ་ཡིན༑ གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཀླུ་ཀློའི་རྟོགས་པའི་འཇུག་པར་འགྱུར། །སོགས་སོ། **།འཚེ་བ་ཆོས་ཡིན་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་བར་སོགས།** །ཞེས་པ་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱུགས་སོགས་གསོད་པའི་འཚེ་བ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོགས་སྦྲུས་སྐྱེས་བུ་ཉི་མའི་མདོག་སོགས་འགོག །ཞལ་ཆེར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་བཀག་པས་ཁེགས་ལ། བདག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ༑ དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ཕྲ་ཡིན་འདི་ནི་འདི་ཆེ་མིན། །སོགས་སོ། །འཆིང་གྲོལ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་ཆ་མེད་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོགས་སོ། །རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཚངས་པའི་ཁ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དམངས་རིགས་སོགས་ཀུན་གྱིས་འདོད་པར་ཐལ། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བསྙེན་པ་ལས། གལ་ཏེ་རང་བྱུང་ཡིན་ན་ཁ་ལས་མ་སྐྱེས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ན་ཀུན་གྱིས་འདོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

སྨྲས་པ།

ཚངས་སྦྲུས་རྟག་བདག་མ་ཤེས་མེས་པོ་རྣྭ། །ངོས་བཟུང་ཚིག་དོན་ལ་རྨོངས་སྨྲོན་པའི་གར། །ཁྲུས་པའི་ཡི་གེ་རྐང་རྗེས་ཉེས་བྱེད་ཀྱི། །གཡང་ཁར་འཕྱན་ལ་ཤེས་ལྡན་ཚོགས་རྣམས་འཛེགས། །སྟོད་བཅུད་བྱེད་པོ་ཚངས་ཡིག་ཆོས་ཀུན་ལ། །ཁྱབ་པའི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་འདོད་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུའི། །ཁྱད་པར་རྒྱ་རྫམས་འཇལ་འདོད་གཞན་སྡེ་འགའི། །བློ་ངན་སྐྱོན་ལྡན་དགུ་མའི་ལམ་འདིར་གསལ། །ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་གསལ་མི་མཐོང་ལོག་རྟོག་གི །རྨོངས་པའི་མུན་ངོར་རྟག་བདག་སྐྲར་འཛག་པའི། །རབ་རིབ་སྐྱེད་པའི་བག་ཉལ་ནད་ཀྱི་སྨན༑ །ཟླ་ཁྲལ་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་དེང་འདིར་གྲུབ། །ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཚངས་སོགས་བཞིའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་ལེའུ་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད་གྲུས་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་ལྔ་བ་ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་དབྱོད་པ་བའི་རྟག་མཐའ་དགག་པ།

༄ གསུམ་པ་ལ་འདོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁྱབ་འཇུག་པའི་དང་། སྤྱོད་པ་བའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྟོན་པ་མིང་ལུང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **ནོར་ལྷ་ཟླ་བ་གཞོན་ནུ་མ་ཡིན་སྨོས།** །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ལས། སྐལ་ལྡན་ནོར་ལྷ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ལྟར། ནོར་ལྷ་སྲིད་མེད་བུ་སོགས་མིང་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཁྱབ་འཇུག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་ལས། ཟླ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་རྟག་ཏུ། །འཕྲོག་པོ་ལ་ནི་གུས་གཞོལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟླ་མ་ཟླ་བ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། **ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་ཟླ་བ་སྒྱུའི་ཆོས་སྨྲ།** །ཞེས་པ་ཁྱབ་འཇུག་སྟོན་པར་འཛིན་པས་ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས། གང་དག་ཟླ་མ་ཟླ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དེ་དག་ནི་ཟླ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར། ཟླ་བ་བའམ། ཟླ་བའི་གྲུབ་མཐའ་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྒྱུའི་ཆོས་མང་པོ་སྨྲ་བས་སྒྱུའི་ཆོས་སྨྲ་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སྣང་བྲལ་གྱིས་ནོར་ལྷ་ཡིས། སྒྱུར་བླངས་གསང་བ་ཨོཾ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསླུ་ཆོས་དང་། སྒྱུ་ཆོས་ཟེར་བ་རྣམས་མ་དག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། **རྟོག་ཕན་ཡལ་ག་མཚན་མོ་ལྔ་སོགས་ལྷུང་།** །ཞེས་པ་རྟོག་པ་ལ་ཕན་པའི་ཡལ་ག་དང་། ཞག་ལྔ་བའམ། མཚན་མོ་ལྔ་བའམ། རྟག་ཆད་དང་གཡུལ་གྱི་ལས་སྟོན་པའི་ཚིག་སོགས་ལུང་ངོ། །བཞི་བ་ལ། ལྟའི་ཁྱད་པར་དང་། དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་དེའི་གནས་དང་། འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། **ཁྱབ་འཇུག་རྒྱུ་མེད་མང་པོས་བསྐོར་སྨོན་ལྷུན་གནས**ཞེས་པ་སྨྲས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས། དེ་ནས་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བསམ་པ། ངའི་ཆུང་མའི་ཚོགས་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱོ་ལྡན་ན་གནས་ཀྱི། ཞེས་པ་ལྟར། གཙོ་བོར་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱོ་ལྡན་ན་རྒྱལ་པོ་དཀྱིལ་བ་ལས་བུད་མེད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ།❶ རྒྱལ་པོ་བྲིས་པའི་བཙུན་མོ་གསེར་མདོག་མ་རྣམས་འཕྲོག་པའི་བུད་མེད་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་

❶དབུས་དཔར་དུ། སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག

པར་ལེགས་ལྡན་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། **ཉི་སོགས་མཆོག་ང་ཁྲམ་ཟེ་ལུས་ཀྱིས་རྟེན།** །ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ཉི་མ་ཟླ་བ་སོགས་བརྟན་གཡོའི་མཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ང་ཡིན་ཟེར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་སོགས་སུ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྨྲས་པ་དྲངས་པར། ཉི་མའི་ནང་ན་ང་ཁྱབ་འཇུག །སྐར་ནང་འོད་ལྡན་ཟླ་བ་དང་། །རླུང་ནང་ང་ནི་འོད་ཟེར་ལྡན། །སྣང་བའི་ནང་ན་ཉི་མ་ཡིན། །རིག་བྱེད་ནང་ན་སྙན་ཚིག་དང་། །ལྷ་ནང་ང་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། རི་ཡི་ནང་ན་རི་རབ་ང་། །ང་ནི་ཡི་གེའི་ནང་ན་ཨ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །ཁྲམ་ཟེའི་ལུས་ཀྱིས་སྦྱིན་བྱེད་དང་ཟ་བ་སོགས་ཀྱང་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ང་ནི་མེ་རུ་རླུང་ཡང་ཡིན། །ང་ནི་སྦྱིན་བྱེད་ཟ་བ་པོ། །ང་ནི་ཟས་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག །ཁྲམ་ཟེའི་ལུས་སུ་ང་གནས་ནས། །ཟ་བྱེད་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་པོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་ལྷ་གཞན་དད་བྱེད་ཅིང་། །དད་ལྡན་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དག །དེ་དག་ང་ལ་ཀུན་རྫའི་བུ། །ཁྱབ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟེན། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། **ངོ་བོ་གཉིས་ལས་ཞི་བསྒོམ་ཐར་པ་ཐོབ།** །ཅེས་པ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཁྱབ་འཇུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཉིས་ཡིན་ནོ། །ལྷ་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ས་སྟེང་གི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷ་རྫས་ནི་ཞི་བ་གཅིག་པུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དེའི་ངོ་བོ་ཞི་མ་ཞི་གཉིས་ལས་ཞི་བ་ཡོད་མེད་སོགས་ལས་འདས་པ་སྒོམ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་མཐོང་དུལ་ཡང་ཡང་སྲིད་དུ། །འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཡོད་མིན་མེད་མ་ཡིན། །ཡོད་མིན་མེད་པ་མིན་པའང་མིན། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་མ་ཞི་བའི་ཁྱད་པར་ནི། **མ་ཞི་བའི་ཉ་དང་རུས་སྦལ་ཕག་རྒོད་དང་། །མི་ཡི་སེང་གེ་མིའུ་ཐུང་དཔའ་ར་རྟེ་གཉིས། །ནག་པ་བཅངས་རྒྱུས་རིགས་ལྡན་འཇུག་པ་བཅུ། །བཙོན་དང་བཏེགས་མཐའ་ཡས་བཤད་བསྐུས་མགྲིན་བཅུ་བཤད། །རིགས་བཅད་ཀོ་ན་རྒྱུས་སྡིག་སྐྲུས་སེམས་ཅན་བཅུག** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ས་སྟེང་གི་ངོ་བོ་མ་ཞི་བའི་འཇུག་པ་བཅུར་གྲགས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚིག་རྐང་གོང་འོག་སྦྲེལ་ནས་བཤད་ན། ཉ་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོན་རིག་བྱེད་བཞི་དམོད་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་མཚོར་ནུབ་པ་བཏོན་པ་དང་། རུས་སྦལ་གཟུགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བཏེགས་ནས་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་དང་། ཕག་རྒོད་གཟུགས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་མནན་པ་དང་། མིའི་སེང་གེའི་སེང་གེའི་མགོ་ཅན་གཟུགས་ཀྱིས་ལྷ་མིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་བསད་པ་དང་། མིའུ་ཐུང་དུ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མིན་སྟོབས་ལྡན་ལ

གོམ་པ་གསུམ་གྱི་ས་སྣང་ཞེས་བསྒྲུས་པ་དང་། ར་མའམ་དགའ་བྱེད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུ་ར་མ་ཙའམ་དགའ་བྱེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་བསད་པ་དང་། ཛ་མད་ཨ་གྣིའི་བུ་ར་མ་ཙ་སྟེ་དགའ་བྱེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྒྲུབ་སོགས་བསད་ནས་རྒྱལ་རིགས་བཅད་པ་དང་། ནག་པས་རྩོད་དུས་སུ་ཀྲུ་པོ་བཞི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་བསྟན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་སྡིག་པ་སྤྱངས། རིགས་ལྡན་བྲམ་ཟེའི་བུ་ཀལྐི་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བས། སེམས་ཅན་མང་པོ་བཏུལ་བའི་འཇུག་པ་བཅུར་འདོད་ཅིང་། དང་པོ་གསུམ་ལ་འཐད་ལྡན་མེད་ཀྱང་དོ་མཚར་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རྙིང་བ་ལ་བརྟེན་ལ། གཞན་རྣམས་དྲང་སྲོང་གདུག་པས་དོ་མཚར་ཆེ་ཆེ་འདྲ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པར་དུས་འཁོར་ལས་བཤད་དོ། །རིག་བྱེད་ལས། ཉ་དང་རུས་སྦལ་ཕག་པ་དང་། །སེང་གེའི་མགོ་ཅན་མིའུ་ཐུང་དང་། །ར་མོ་ར་མ་ཁྱབ་འཇུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀ་ལ་ཀི་ཅན་བཅུ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། **སྐྱེ་བོ་ཀ་ག་དང་ལས་དུས་རང་བཞིན་དང་། ། ཡོན་ཏན་ཉམས་པའི་སྟོང་བརྒྱུ་འབྲས་དང་།** །ཞེས་པ་འགྲེལ་བཤད་ལས། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་རྒྱུར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། འགྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་སྲིད་མེད་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། སྣར་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས། ཁྱབ་འཇུག་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དག་གི་ཚེ་ན། སྲིད་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོད་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྟག་པ་ཆ་མེད་པའི་བདག་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་དང་། རྫས་ཡོད་ཀྱི་དུས་རྟག་དངོས་དང་། ས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྙིང་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། དངོས་པོ་ཉམས་པའི་སྟོང་བ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དག་ཚངས་པ་པའི་འདོད་པ་དང་བཅས་པར་འདོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་གི་འདོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ནི། **རླུང་ཡིག་སོགས་སྒོམ**ཞེས་པ་ཡི་གེ་ཨོཾ་ཚད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཕོ་བ་རླུང་སོགས་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་པ་བསྒོམ་ན་ཁྱབ་འཇུག་གིས་གྲོལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དབང་པོ་དག་དང་དབང་དོན་དག །རུས་སྦལ་ཡན་ལག་བཞིན་བསྡུས་ལ། །དྲན་པའི་ཡི་གེ་ཨོཾ་བརྗོད་ན། །དེ་གྲུབ་རྗེས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཕོ་དང་བསམ་གཏན་རླུང་འབྱུང་

འཇུག ཀཱ་ཁྲུང་བར་བྱ་དང་རྟག་པ་དང་། ཏིང་འཛིན①ཞེས་བྱ་རྣལ་འབྱོར་གྱི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་གིས་ཁྲབ་འཇུག་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རྟག་ཏུ་བསྒོམས་པས་བདེ་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐལ་ལྡན་ནོར་ལྷ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷར་འདྲེན་ཐར་པ་སྟེར་བར་བྱེད། ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། སྙིང་གའི་པདྨར་རླུང་གིས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པས་བསྒོམ་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། **ཐར་འདོད་ཕོར་མཐར་འདོད།** ཅེས་པ་འདིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཉམས་པའི་ཐར་པའམ། འཁོར་བ་ཉམས་པའི་སྟོང་བ་འདོད་པས་འཁོར་བ་རེ་ཞིག་པའི་མཐར་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་དགུ་ཐར་པར་བཀོད་ནས་འཁོར་བ་སྟོང་བར་བྱེད། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྟོན་པ་མིང་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **རྒྱལ་དཔོག་བ་ཧྨོ།** ཞེས་པ་ཁྲབ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་སྟོན་པར་འདོད། གཉིས་པ་ནི་**སྤྱོད་བ་རྒྱལ་དཔོགས།** །ཞེས་པ་སྤྱོད་པ་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བདག་གི་ཁྱད་པར། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། **བདག་ནི་བློ་དང་ཤེས་རིག་རྟག་རྗེས་སོགས།** །ཞེས་པ་བདག་ནི་གྲངས་ཅན་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བློའི་ངོ་བོ་དང་སེམས་པ་ཅན་དབང་ཕྱུག་པ་ལྟར་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རིག་གི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པའི་ངོ་བོ་རྒྱང་པན་ལྟར་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་མ་ཡིན་པར་ལུས་ལས་ཡན་གར་བའི་རྫས་ཡོད། རིག་པ་ཅན་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པ་ལྟར་མིན་པར། བདེ་སྡུག་སོ་སོའི་དུས་ཀྱི་མྱོང་བ་པོའི་རྣམ་གྲངས་དང་། གནས་སྐབས་མི་རྟག་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ངོ་བོ་ལ་ལྡོག་པ་དང་ཆ་སོགས་དབྱེར་མེད་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་སྦྲུལ་འཁྱིལ་བ་དང་བརྐྱངས་པའི་གནས་སྐབས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ངོ་བོ་སྦྲུལ་ཡིན་པ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཚད་ཆེན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། གཞན་དག་བདག་ནི་ལྡོག་པ་དང་། །རྗེས་འགྲོ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོད། །སེམས་པ་བློ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅན། །དཔེར་ན་སྦྲུལ་འཁྱིལ་གནས་སྐབས་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱིས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དོར་ནས་ནི། །ལྡོག་དང་རྗེས་དཔག་བདག་ཉིད་ཅན། །སྐྱེས་བུ་ཞིག་ནི་ཁས་བླང་བྱ། །འཁྱིལ་བ་སོགས་ལ་སྦྲུལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འཕགས་བསྟོད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་མོད། ཚད་ཆེན

①དབུས་དཔར་དུ། རང་བཞིན་ཤེས་བྱ།

རྩ་འགྲེལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་དེར་ལྟོས། སོགས་སྨྲས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། བདག་ནི་ཡོད་དེ། ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སོགས་དུ་མ་བཀོད་པས་དེས་བདག་མེད་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གནོད་ལ། [1]དེ་སྐད་དུ་ཚད་ཆེན་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་སྐྱེས་བུ་འདི། ངོ་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །བདག་མེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད། །ཅེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཚད་མར་བཤད་ནས་སྤྱིའི་དོན་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ལས། རིག་བྱེད་ལས་ནི་གང་མི་སྨྲ། །ཞེས་སོགས་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ནི་བརྫུན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ནི་རང་བྱུང་མ་བྱས་པ་ཆོས་དང་། དོན་དང་ཐར་པ་དང་། འདོད་པ་སྟེ། སྡེ་བཞི་པོ་མཐར་དག་འབྱུང་བ་འདི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཆགས་སོགས་རྐྱེན་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ནི་བརྫུན་ཉིད་ཡིན། །རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཕྱིར། །དེས་ན་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། བྱེད་པོ་མི་དྲན་པར་འདོད་ཕྱིར། །རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ལ། །བརྒྱུད་ནས་འོངས་པ་མ་ཆད་ཕྱིར། །ལུང་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདིར་རིགས་པས་བརྟགས་ན་འཐད་དཀའ་བ་སྣང་བས་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པ་སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྗེས་དཔག་གིས་དཔྱད་པ་ནི་ལོང་བ་ཉམ་ངའི་ལམ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྙིང་དང་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས། །ཡན་ལག་དང་བཅས་རིག་གསོ་བ། །གནང་བའི་གྲུབ་པ་བཞི་པོ་འདི། །གཏན་ཚིགས་དག་གིས་གཞིག་མི་བྱ། །ལོང་བ་རྐང་པའི་ཚོད་དཔགས་ཀྱིས། །ཉམ་ངའི་ལམ་དུ་རྒྱུགས་པ་ལྟར། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཙོར་འཛིན་རྣམས། །ལྟུང་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་འཁྲུལ་བ་བཟློག་པ་ལས། ཚངས་པར་གྱུར་ན་གཟི་བརྗིད་ཆེ། །དབང་ཕྱུག་ཐོབ་ན་མཐུ་སྟོབས་ཆེ། །བརྒྱ་བྱིན་ཁྱབ་འཇུག་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་སྨན་རྣམས་བདེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཐབས། །གང་དག་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དག །བྲེ་བ་སྟ་བ་ཅི་སྨོས་ཏེ། །དཀའ་བ་དག་ཀྱང་བྱ་བའི་འོས། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྟ་དེ་དག་བདེ་འགྲོ་སྒྲུབ་ཐབས་རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པ་རྣམས་སླ་ན་སྨོས་ཅི་དགོས་དཀའ་ནའང་སྒྲུབ་པར་བྱ་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། མི་ལྟ་

[1]དབུས་དཔར་ན། གནོད་ལོ། །

བསྟེན་ནས་ཚངས་པ་སྒྲུབ། །དབྱུག་གུ་གསུམ་ལས་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །བྱ་བའི་དཀར་ཐུབ་གཏོགས་འདོད་རིགས། །ཁྱི་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་སྨིན་དྲུག་འཁོར། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་པན་ལྷ་བུ་རེ་གཉིས་མིན་པ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ། འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **དྲི་མ་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་མེད། །མཐོ་རིས་ཐར་པ་འདོད་པའང་**ཞེས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དྲི་མ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པའི་བདེན་པའི་ངག་ཀྱང་མེད་ལ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཚངས་པ་ལྷ་བུའི་ཁྱད་པར་ངན་འགྲོ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པའམ༑ གྲོལ་བར་སླུ་ལ། འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མི་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་གསུང་ཡང་ཚད་མ་མིན། །བྲུས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཁྱེན་མིན། །སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་འདི་དག་གིས་ཤིང་སོགས་སེམས་ལྡན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་འདོད་ཚུལ་དག་ནི་གཅེར་བུ་པའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། འདི་པས་རང་གི་སྟོན་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འདོད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཛཻ་མི་ནི་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ༑ ཏེ་ལྟར་ནའང་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་མི་དང་མུ་སྟེགས་ལའང་དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་མེད་ཟེར་ཏེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་ཀུན་མཁྱེན་མིན། །ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཐུག་པ་མེད། །ཅེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་རྣམས་དང་། །མུ་སྟེགས་བྱེད་ལའང་ཀུན་མཁྱེན་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **བྲུས་ཤུགས་ཞེ་བརྒྱད་རྒྱུ། །ཧ་བཞི་ཀ་ང་གསུམ་མགོ་གཉིས་ལག་པ་བརྒྱད། །གསུམ་བཅིངས་ཁྲུ་མཆོག་ང་རོ་རིག་ཆེ་ཁྱེ། །གསུམ་མམ་བརྒྱད་བརྒྱད་མར་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་འདོད།** །ཅེས་སོ། །བྲུས་པའི་ཤུགས་ཞེ་བརྒྱད་བྲམ་ཟེ་དབང་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ ལེགས་ལྡན་གྱིས། བྲུས་པའི་ཤུགས་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དབང་དུ་བྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཁྱུར་བས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུ་ཞེས་སོ། །སྤྱིར་འདིའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། འགྲེལ་བ་ལྟར། ཟླ་མཐོང་གི་རིང་ཟླ་བ་བཞི་བཞིའི་དང་། ཟླ་བ་དྲུག་དྲུག་ཕྱུགས་འདོགས

པའི་དང་། སྨན་འོ་མའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་མེ་མཆོད་པ་འདོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པར་
བཤད། ཚོ་གའི་ཁྱད་པར། རིག་བྱེད་ལས། ཞེས་བརྗོད་བསྟོད་དང་ཚོ་གའོ། །ཞེས་པ། ས་ཞི་བར་གྱུར་
ཅིག་སོགས་ཞེས་པ་སོགས་མང་ཡང་། ཟླ་བ་བཞི་བཞི་དང་། ཟླ་བ་དྲུག་གི་ཚེ་ཕྱུགས་འདོགས་པའི་མཆོད་
སྦྱིན་གྱི་ཕྱུགས་རྣམས་ཁ་འདོགས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱོལ་སོང་བཅིངས་ཚུལ་ཡང་། བར་གྱི་དུས་ལ་བབས་པ་
ན། །བྱོལ་སོང་དྲུག་གམ་བདུན་སྦྱར་བྱ། །ཧ་ཡི་གསང་མའི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཅུང་ན་བྱོལ་སོང་གསུམ་གྱིས་
སོ། །རེ་རེ་ལའང་གྲོང་གི་མི། །བྱོལ་སོང་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་སྦྱིན། །ཚོ་ག་བཞིན་དུ་མཆོད་སྟོང་གཟུགས། །
བར་དུ་བཅུ་དང་བདུན་སྦྱིན་བྱ། །སྐྱེས་བུའང་བྱོལ་སོང་དུ་བསམས་ནས། །བྲམ་ཟེ་ལ་ནི་བྲམ་ཟེ་བསད། །
རྒྱལ་རིགས་ལ་ནི་རྒྱལ་རིགས་བསད། །མ་རུ་དག་ལ་ཧཻཙུ་རིགས་ཏེ། །དཀའ་ཐུབ་དག་ལ་དམངས་རིགས་
སོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལྔར་གསོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་ཆེ། མ་དང་བུ་སྲིང་སོགས་ལྷན་ཅིག
གཅེར་བུར་ཕྱུང་ནས། ཕྱུགས་བཞིན་རྐང་བཞི་ས་ལ་བཙུགས་ནས། རྩ་ཟ་བ་ལྔར་དང་། མངལ་སྣོར་ལྟེས་
ལྡག །ཁབ་སྣོར་སྣོམ། འཁྲིག་པ་ལྟག་པར་སྤྱོད་ལ། བ་ལང་ལ་རྐན་གཞོན་དང་། མ་སོགས་ཁྱད་མེད་པ
ལྟར་བྱེད་ཅིང་། བ་ལང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་བླངས་པ་དེས་ལོ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །སེའུ་དྲ་མིན་གྱི་མཆོད་
སྦྱིན་ལ་ཆང་འཐུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ནང་གི་མཆོད་སྦྱིན་ནི། གོ་ཏམ་མེ་ནི་བུད་མེད་དེ། །དེ་ཡི་ཉེར་
གནས་ཐབ་ཁྲུང་ཡིན། །དེར་སྐྱེས་པ་ནི་དུ་བ་ཡིན། །དེ་ན་ཞུགས་པ་སོལ་བའོ། །དེ་ཡི་ཁྲུ་བ་མེ་སྟག་ཡིན། །
དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མེ་དེ་ལ། །སྐྱེས་བུ་ལྟ་ཡི་ས་བོན་བསྲེག །སྦྱིན་སྲེག་དེ་ལས་སྐྱེས་བུ་འབྱུང་། །དེ་སྐྱེས་འཚོ་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་དེ་འདྲའི་མཆོད་སྦྱིན་མེད་པར་མཐོ་རིས་གང་ཡང་མི་ཐོབ་སྟེ། བུ་མེད་པ་ལ་མཐོ་རིས་
མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་ཚ་ཞིང་སྐྱུག་བྲོ་བ་མང་སྟེ་ཡི་གེས་མི་ལངས་ལ། དེ་འདྲའི་ཚོ་ག་བརྡ་སྤྲ
ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་ནས་བཤད་པ་ནི། རིག་བྱེད་ལས། རྣ་ནི་བཞིའོ། །དེའི་རྐང་པ་ནི་གསུམ་མོ། །མགོ་བོ་ནི་
གཉིས་སོ། །ལག་པ་ནི་བདུན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུམ་ནས་བཅིངས་ན་ཁྱུ་མཆོག་འདི་ནི་ང་རོ་འདོན་ནོ། །ཞེས
སྨྲས་སོ། །རྣ་བཞི་ནི། སྔན་ངག །མཆོད་སྦྱིན་སྲིད་སྲུང་ངེས་བརྗོད་བཞིའོ། །སྔན་ངག་གིས་མེ་ལ་བསྟོད་པ
རྣ་དང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷའི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྷ་བུ་འདི་བྱེད་པོ་ཡོ་མ་ཅན་ཤིང་ཤུན་ཅན་
སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་པ་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། དཔེར་ན་མཆོད་སྦྱིན་ལ

ཁྱོད་འདོད་དོ་སོགས་ཏེ། ཛམྦུ་ལ་དང་ཀ་ནྟ་སོགས་སོ། །མཆོད་སྦྱིན་འདུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ རྣ་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟེབ་སྦྱོར་གླུར་ལེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཚུར་སྦྱོན་སོགས་ཏེ། འདིའི་བྱེད་པོ་ནི། ཕལ་ལ་སོགས་སོ། །ལས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ རྣ་བཞི་བ་ངེས་བརྗོད་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་མོ་མཛེས་མ་དག་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །རྐང་པ་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་སྟེ། དུས་ཐོ་རངས་དུས་སུ་ཐོད་པ་བརྒྱད་དུ་ཁྱེར་བ་བརྒྱད་བཞག་ནས། ཡི་གེ་བརྒྱད་པའི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱིས་ནོར་ལྷ་བརྒྱད་ལ་འབུལ། དེ་བཞིན་དུ་དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཐོད་པ་བཅུ་གཅིག་གིས། གསུམ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟེབ་སྦྱོར་སྐོས་དུས་གཉིས་པ་ཉིན་བྱེད་དང་། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱིས་ཐོད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཐུན་གསུམ་པར་མཆོད་ཅེས་པའོ། །ཡང་ན་མེ་གསུམ་ནི་རྐང་པ་གསུམ་སྟེ་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པའི་མེའམ། གྲོང་བའི་མེའམ; ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མེའོ། །དོན་དུ་སྦྲིལ་ན་རྐང་པ་གསུམ་ནི། མཆོད་བསྟོད་གཞན་ལ་སྦྱར་ན་དུས་གསུམ་དང་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སྦྱར་ན་མེ་གསུམ་མོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས། མགོ་གཉིས་ནི། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དང་; དེའི་རྒྱུད་མའོ། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཡང་མགོ་གཉིས་ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་སྟེབ་སྦྱོར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འདོན་ཆོག་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །ལག་པ་བདུན་ནི་སྟེབ་སྦྱོར་བདུན་ཏེ། ཡི་གེ་དྲུག་པའི་དང་། བདུན་པའི་དང་། བརྒྱད་པའི་དང་། ཡི་གེ་དགུ་བའི་དང་། བཅུ་བའི་དང་། བཅུ་གཅིག་པའི་དང་། བཅུ་གཉིས་པའི་སྟེབ་སྦྱོར་བདུན་ནོ། །གསུམ་ནི་སྙིང་མགྲིན་མགོ་གསུམ་དང་; ཁྱུ་མཆོག་ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ་དང་། ང་རོ་འདོན་པ་ནི་དབྱངས་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས; གསུམ་ནས་བཅིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྙིང་ག་མགྲིན་པ་མགོ་བོ་ནས་ཏེ། ངག་ཁྱུ་མཆོག་ཡི་གེ་ཨོཾ་འདིའོ; །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཁྱུ་མཆོག །ང་རོ་འདོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་དང་སྒྲ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོག་བཏགས་མང་པོ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཡང་སྟེར་བཤད་པ་ལྟར་ཞེས་བརྗོད་སོགས་གསུམ་དང་། ཟས་བདུན་ལྟེ་བདུན་དྲང་སྲོང་བདུན; ཁྱིམ་བདུན། ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ལན་བདུན་མཆོད་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་བདུན་དུ་མར་གྱིས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བདུན་ཚན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དེ། ཋིལ་པ་དང་། བ་ལ་ཤ་དང་། ཨ་ཤྭ་དང་། ཨུ་དུམ་ཝ་ར་དང་། ཨ་རྐ་དང་ཤ་མི་དང་། སེང་ལྡེང་སྟེ་ཟས་བདུན་དང་སྲེག་རྫས་དང་། ག་ཡ་ཏྲི་དང་ཨ་ནུ་ཥྚུ་བ

དང་། ཨ་ནུ་ཥྚུ་བ་དང་། བྲི་ཧ་ཏི་དང་། པཾཀྟི་དང་ཏྲི་ཥྚུ་བ་དང་། ཛ་ག་ཏི་སྟེ་སྡེབ་སྦྱོར་བདུན་ནི་ལྟེ་བདུན་དང་། དབང་པོ་དང་གསལ་བ་དང་། སྡེ་ཅན་དང་བདེན་ལྡན་དང་། གསེར་ཅན་དང་ཕྱོགས་ཅན་དང་། ཀ་ཤྱ①ན་དང་ས་ལ་ག་སྟེ་དྲང་སྲོང་བདུན་དང་། ཨད་ཧྣ་སྟྲ་སྦྱིན་སྲེག②དང་མེ་བསྟན་པ་དང་། བྱམས་པ་རླུང་ལྷ་དང་། མཉམ་སྦྲོལ་དང་། ཚངས་པ་དང་མཐོང་དབུས་དཔར་ན། སྦྱིན་དང་མེ་བསྟན་པ་དང་། སྟོན་ཏེ་ཉིན་ཞག་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་བ་དང་། སྟོད་དུ་བཙོ་བ་དང་། འདོད་པ་བརྒྱད་དང་། དབང་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལན་བདུན་དུ་མཆོད་པ་དང་ས་དང་རྡོ་དང་ཤིང་དང་། ལྕགས་དང་གླུག་གཟར་དང་། ཆུ་དང་པདྨའི་འདབ་མ་སྟེ་སྟོད་བདུན་དུ་དང་། ཁྲོད་མར་གྱི་ཆུ་ཡི་དབང་བསྐུར་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རིག་བྱེད་ལས། མི་ཁྲོད་ཀྱི་ཟས་ནི་བདུན་ནོ། །ལྟེ་ནི་བདུན་ནོ། །དྲང་སྲོང་ནི་བདུན་ནོ། །ཁྲིམ་ནི་བདུན་ནོ། །ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ལན་བདུན་ཁྲོད་མཆོད་དོ། །སྐྱེ་གནས་བདུན་དུ་ཁྲོད་མར་གྱིས་ཆིམས་པར་བྱའོ། །སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། **མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་སྒྲ་བྱུང་དང་། །དོན་གོ་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའི་ཚད་མ་དྲུག །བ་ཙི་ཨ་རི་ག་ཤྲེ་མ་ཞིམ་ས་ཕྱུག་ས་སྙམ་སོགས།** །ཞེས་པ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། །སྒྲ་ལས་བྱུང་དང་ཉེར་འཇལ་བ། །དོན་གྱིས་གོ་དང་དངོས་མེད་པས། །གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་ཚད་མ་དང་། སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ། དོན་གོ་ཚད་མ་དངོས་མེད་ཚད་མ་སྟེ་དྲུག་འདོད་ཅིང་། མངོན་སུམ་ནི་དང་པོར་དོན་དང་དབང་པོ་ཕྲད་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་དོ། །ཀུན་བཏུས་ལས། དཔྱོད་པ་བ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བློ་དེ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་མེ་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་འགྲོ་བ་མཐོང་བས་ཉི་ཟླ་སོགས་འགྲོ་བར་དཔོག་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་མངོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་དེ། ཕྱོགས་གླང་གིས། དཔྱོད་པ་ལ་བརྗོད་པ་མངོན་སུམ་མངོན་འགྲོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་མདོར་མ་མཆིས། ཞེས་བཀག་པས་སོ། །བ་ལང་དང་འདྲ་བར་བསྟན་

①དབུས་དཔར་ན། ཤ་ཀྱུ ②དབུས་དཔར་ན། སྦྱིན་དང་མེ་བསྟན་པ་དང་།

ནས་བ་མིན་རྟོགས་པ་ནི། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་གང་གིས་བ་མིན་ཅི་འདྲ་ཞེས། །གྲོང་བ་དག་གིས་དྲིས་པ་ན། །བ་ལང་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲ་ཞེས། །འབྲོག་པས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉེར་འཇལ་བ་ལང་གྲགས་ལྡན་པ། །ཞེས་སོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི། སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་སྟེ། གཞན་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཤེས་པས་རྟོགས་པས་སྒྲ་ལས་བྱུང་། །ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་ཚིག་ཡིན་ཟེར། །ཞེས་སོ། །མ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དྲངས་ཏེ་དོན་དེ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་གོ་བའི་ཚད་མ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཚད་མ་དྲུག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་དུ་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་མིན། །མ་མཐོང་བ་ལས་རྟོགས་པ་གཞན། །དེ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བར་བསྟན་ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་མེ་ཚ་བ་ལས་སྲེག་པའི་ནུས་པ་གོ་བ་དང་། ཉི་མ་སོང་བ་ལས་འགྲོ་བར་གོ་བ་སོགས་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་སྲེག་པར་མངོན་སུམ་རིག །མེ་ལ་①སོགས་པའི་ནུས་ཡོད་དང་། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཚད་མ་གཞན་ལྔ་པོ་གང་རུང་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ལ། །ཚད་མ་ལྔ་པོ་མ་སྐྱེས་པའི། །དངོས་ཡོད་རྟོགས་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དབྱེ་ན་སྔ་ན་མེད་པའི། ཞིག་ནས་མེད་པའི། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི། ཤིན་ཏུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བཞི་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྔ་ན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི། །འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་དབྱེ། །ཞོ་སོགས་འོ་མ་ལ་མེད་གང་། །འདི་ནི་སྔ་ན་མེད་པར་བརྗོད། །ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པ་ཉིད། །ཞིག་ནས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྟ་སོགས་བ་ལང་ལ་མེད་གང་། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །རི་བོང་རྭ་དག་མེད་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེའི་ནང་ཚན་ཁ་ཅིག་སྟེ། ཙ་ར་ཀ་པའམ་སྨན་དཔྱད་པ་ནི། ཕྱིར་དུག་གི་དྲང་སྲོང་གཅིག་བྱུང་བ་ལས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་དུག་སོགས་བྱུང་བར་འདོད་པ་སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལྟར་དང་། ཚངས་པའི་དཔྲལ་བ་སྣད་པ་འཚོ་བྱེད་དྲན་སོགས་སྨྲ་ཡང་བཏང་སྙོམས་བྱས་ནས་ཚད་མ་ལ་དྲུག་ཏུ་མ་ཟད། དེ་ཡོད་པར་ནི་འདི་འབྱུང་ལ། །མེད་པར་ཡང་ནི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ། །འདི་ནི་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཅེས། །ཐུབ་པ་ཙ་ར་ཀ་སྨྲ་སྟེ། །ཞེས་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་རིག་པ་རིགས་པའི་ཚད་མ་དང་། དམིགས་

①དབུས་དཔར་ན། མེ་ལ་སྲེག

པ་གང་གི་དོན་གང་ཞིག །རྟོགས་པ་དེ་དངོས་མེད་པ་ལས། །མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ། །མ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། །དཔེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཆགས་བྲལ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་དང་། སྟོང་ཡོད་འབྲས་བུས་རྟགས་ལས་ནི། །བརྒྱ་སོགས་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས། །ཞེས་སྟོང་ཡོད་སར་བརྒྱ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཏམ་རྒྱུད་རྙིང་བ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་གྲགས་པའི་དང་། དེར་སློབས་སོ་སྙམ་པའི་ཚད་མ་སོགས་འདོད་དོ། །ཚད་མ་དྲུག་གི་དགག་པ་མདོ་ཙམ་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ནའང་སྣང་ཡང་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པ་གཞན་ན་མི་སྣང་བས་རྒྱས་པར་དེར་ལྟོས།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་ལྟའི་ཁྱད་པར་དགག་པ་ནི། **ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཕྱིར་བྲོས་འགལ་འཇུག་བཅུ་ཐུབ།** །ཞེས་པ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཀུན་ལ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྲོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ཕལ་བ་བཞིན། ཡང་དེས་བྲོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། གཞན་ཡང་། ཁྱབ་འཇུག་ཁྱབ་འཇུག་ལ་གནས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཁྱབ་འཇུག་ཟ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལག་པ་ལ་འཁར་འོང་བར་ཐལ། ཁྱབ་འཇུག་ཆ་མེད་དང་གཅིག་ཡིན་ཞིང་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། ཁྱབ་འཇུག་ཁྱབ་འཇུག་ལ་གནས་ཤིང་། །ཁྱབ་འཇུག་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཟ་དང་། །ཁྱབ་འཇུག་ཁྱབ་འཇུག་ལག་པ་ལ། །རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འོང་། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས་གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྟོབས་ཡོད་ན། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཅན་ནག་པོ་ཡིས། །འཇིགས་ནས་ཕྱུག་ཏུ་ཞུགས་ཞེས་གྲགས། །ཤུགས་ཅན་ནག་པོས་འཇིགས་སྐྲག་ནས། །རྒྱལ་པོའི་དྲུང་སྲོང་མུ་ཙུ་ཀུའི། །ཁྲི་ཡི་འོག་ཏུ་ཞུགས་གྱུར་པ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱབ་འཇུག་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཁྱབ་འཇུག་གསོད་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། གང་གི་ཚེ་ས་འདི་རྒྱུའི་ནང་དུ་ནུབ་པར་གྱུར་པ་ན། ཕག་གི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་གང་དུ་གནས་ནས་བཏེགས་པ་ཡང་སྨྲོས་ཤིག །ས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་ས་གཏིང་དུ་ནུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་བཤད་སྒྲོན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་བཀག་པས་དེར་ལྟོས། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ཡང་ཕྲུག

ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་མིའི་ལུས་སོགས་ཀྱི་ཚད་དང་གྲངས་དང་བྱུང་དུས་སོགས་འགལ་བ་ཙམ་དང་། དོན་ལ་
མི་གནས་པའི་ཟུད་ཆེན་པོ། དྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་དང་ནཱ་མ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཡ་མཚན་དུ་ལབ་པ་ཙམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་དེ་དུས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་འདོམ་པ་སྟོང་ཡོད་པར་
བཤད་པ་དང་ཡན་ལག་བཞིའི་དམག་གྲོང་གཅིག་ལ་ཤོང་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་པ་
མདོར་བསྟན་པ་ལས། ལྷ་ཡི་རྗེ་བོ་ནཱ་མ་ཏཱ། །ལྷ་ཡི་མཆོག་ནི་སྟེར་བ་དང་། །གང་ཆེ་ཚིག་མདའ་བདེན་པ་
ན༔ །མཚོན་ཆ་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་ཏི། །ཞེས་པ་ནས། ཡན་ལག་བཞི་ཡི་དཔུང་དང་བཅས། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་
བ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །མ་ཡི་ཧྲྀ་ཡི་གྲོང་ཤོང་བ། །རྫུན་ཚིག་ལས་ཅི་དེ་མེད་དོ། །གྲོག་སྦུར་ཚད་དུ་ལག་ལྡན་
གྱི༔ །བྲེ་རྣམས་ཤོང་བ་བཞིན་དུ་རྫུན། །ཞེས་དང་། ཁྱབ་འཇུག་པདྨ་ལྔ་ཡར་ལྡན། །མཁའ་ལ་ཟླ་བ་རྟག་ཏུ་
གནས༔ །སྐོབས་ལྡན་སྲིད་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་། །མཐྭ་ར་ཡི་སྐྱབས་ཤིང་གང་། །མཐྭ་ར་ཕྱུང་དེ་བཞིན་ན། །
གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནི་གང་། །ཞེས་དང་། རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་པའི་ས་གཞིར་གང་། །ཀང་པར་བཅས
པ་གྲོང་འབུམ་གྱི། །དེར་ནི་གནས་པ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི། །ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ནི་བདེན་
པ་མེད། །བྷཱ་ར་ཏ་དང་རཱ་མ་ཡི། །སླན་ངག་མུ་སྟེགས་བྱས་པ་རྣམས། །ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་འགལ་བར་ནི། །
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཉ་སོགས་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །
གཞན་ཡིན་ན་ཡང་འཆི་མེད་མིན། །ནས། གལ་ཏེ་གཅིག་ནི་ཞི་བདག་ཉིད། །ཡིན་ཡང་གཅིག་ནི་མ་ཞི་ན། །
བུད་མེད་འཕྱོན་མའང་བསྟགས་པར་འོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འགྲེལ་བ་སྐོར་གསུམ་དང་ལེགས་ལྡན་
གྱི་གཞུང་སོགས་ལྟར་རོ། །ཡང་བུ་མེད་པ་ལ་མཐོ་རིས་མེད་པར་འདོད་པ་རིག་བྱེད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
ཏེ༔ དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བའི་བུ་ནེ་ཙོ་སོགས་གཞོན་དུས་ནས་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་དེ་ཚངས་གནས་སུ་ཞུགས་པར་
བཤད་པ་ཉི་མའི་ནང་དུ་སོང་བར་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བསླེན་པ་ལས་བུ་མེད་
མཐོ་རིས་གནས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མ་གལ་ཏེ་འདོར་འགྱུར་ན། །ནེ་ཙོ་ལ་སོགས་
གཞན་ཡང་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་ནི། །དཀའ་ཐུབ་བྱས་ནས་ཚངས་པའི་གནས་སུ་ཞུགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
དང་༔ ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། ནེ་ཙོས་ཉི་མ་བསྟོད་ནས་ནི། །སོགས་སོ། །ཁྱབ་འཇུག་ཀུན་མཁྱེན་དུ་
འདོད་པ་དང་། བུད་མེད་དང་ཕྱུགས་རྣམས་གྲོལ་བ་པ་མ་ཤེས་པ་བྲིས་པ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུས་ཆེན་པོམ་

པ་གསུམ་གྱིས་མནའ་པ་དང་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་ཟམ་པ་དགོས་པ་འགལ། རང་གི་ལྟོ་བར་སྲིད་གསུམ་གནས་པ་དང་། རང་གི་རྩུང་མ་ཕྲོགས་པ་སོགས་འགལ་འདུ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། དོན་དམ་བསྙེན་པ་ལས། ཀུན་མཁྱེན་ཁྱབ་འཇུག་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ན། །བུད་མེད་བྲལ་བའི་དབང་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱུགས་རྣམས་འཚྲི། སྐང་གི་ས་ལ་རྐང་པ་གསུམ་དུ་བྲུས་པ་ན། །རྒྱ་ལ་དེ་ཡིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཟམ་པ་བཅིང་བར་བྱེད། །རང་གི་ལྟོ་བ་ལ་གནས་མ་ལུས་སྲིད་གསུམ་པ། །དེ་ཡི་རང་གི་རྩུང་མ་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྲོགས་པར་འགྱུར། །སོགས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། འོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ས་འཛིན་པར། །ནུས་ན་དྲང་སྲོང་དམོད་པ་ཡིས། །རང་རིགས་ས་འོག་འགྲོ་འགྱུར་བ། །འཛིན་པར་མི་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱབ་འཇུག་ལ་གུས་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཐར་པ་སྟེར་བ་དང་དམ་པ་སྟེར་བ་སོགས་ཀྱང་འགལ་བ་དང་མི་བདེན་ཏེ། དེ་ལ་གུས་པའི་རྩུང་མའི་ཅོ་ཏོ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགྲས་ཁྲིར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེའི་རིགས་རྒྱུད་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱང་ཁྲིད་འདོད་ཅིང་རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གུས་པ་མི་ཉམས་ཞེས། །གང་ལ་དེ་ལྟའི་བློ་ཡོད་ན། །དེ་ལ་གུས་པའི་བུད་མེད་དག །ཅོ་བཟུང་དགྲས་ཁྲིར་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་གྱི། །ཚེས་དང་གཉེན་དང་བུ་རྣམས་དང་། །དེ་ལ་གུས་པར་མཐོང་བ་གཞན། །ཀུན་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་དང་ཐར་པ་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་དགག་པ་ནི། **ཕྱིར་རྟོགས་མཐར་འགྲོས་ཉེས་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་འགྱུར།** ཅེས་པ་སྨོས་ཏེ། དཔྱོད་པ་རྣམས་སྨྲ་བའམ་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་གང་རུང་རེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐྱོན་ཟད་པའི་ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་སྟེང་གི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་མཁན་མེད་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ལས། །ཁ་ཅིག་སྨྲ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྐྱོན། །ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་དང་། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །སྐྱོན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། །བྲུ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་གྲང་ན། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཆགས་སོགས་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པས་རྟག་པའང་མིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པས་ཟད་པར་རུང་བས་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་ལ། སེམས་གཅིག་ལའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའམ་མཁྱེན་པ་ཡོད་པས་ཐབས་ཤེས་ནས་སྟོན་མཁན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཡོད་ཕྱིར་དང་

རྒྱུ་ཡིས་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཞེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། ཚད་ཆེན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་ལས། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་ནི། །ཆོས་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཅིག་ཅར་གསལ་བར་སྣང་སྲིད་པས། །དེ་ལྟ་བུ་དག་རྟོགས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་མི་ཟད་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གསེར་གྱི་གཡའ་དང་ལྕུགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་ཆེན་ལས། གློ་བུར་དྲི་མ་སྤངས་པ་ཅན། །སེམས་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་སོགས། །གང་དག་གཉེན་པོ་ཉེར་གནས་ན། །འགྲིབ་པའི་ཆོས་དང་གང་ལྡན་པ། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པ་སྲིད། །གསེར་གྱི་དྲི་མ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་སེམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཆགས་སོགས་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་པོ་ནས་ཕྱིན་པར་ཐལ། སེམས་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་བཏང་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་ལ། ཆགས་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའམ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་གཅིག་ལའང་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀ་མངོན་གྱུར་དུ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་ན། དེ་མི་སྲིད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །ཇི་འདྲ་ཞེ་སྡང་ཅན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་མཐར་ཐུག་པས་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། མཆོང་བ་སོགས་ལུས་ལ་རྟེན་ཅིང་དེ་མི་བརྟན། ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་བགེགས་གཟུགས་སོགས་མིན་པར་ནང་གི་དྲི་མ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་ན་ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བརྟེན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཡིད་ལ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་ཆེན་ལས། མཆོང་དང་ཆུ་ཡིས་དྲོ་བ་ཡིས། །འདིར་ནི་འཕྲུལ་བ་ཉིད་ཡོད་མིན། །སོགས་དང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ནི། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་སོགས་འདི་དག་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་བགེགས་ཉིད་ཕྱིར། །ལ་ལར་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པ་ཅན། །ཕྱི་རོལ་ཉིད་ཀྱིས་མིན་པ་བཞིན། །ནང་གི་ཡང་ནི་རྟོགས་པ་འགྱུར། །དེ་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཐོགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ལ། །རང་དབང་གིས་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །གང་དག་བརྟན་པའི་རྟེན་གནས་པ། །སོགས་དང་། དེ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ན། །ཕུལ་བྱུང་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །

དེ་དག་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉེན་པོའི་སྒྲིབ་པ་གཞོམ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་ཞེས་འདོད་པ་དེས་ཚད་ཆེན་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཐར་བའི་མིག་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བས་དེར་ལྟ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དཔྱོད་པ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཕྲད་ནས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བློ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཡོད་པ་སྨོས་པར་རྣམ་བཅད་མེད། དབང་དོན་ཕྲད་པ་སྨོས་པས་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་། བློའི་སྐྱེ་བ་སྨོས་པའང་རྣམ་བཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕྲད་པར་སྨོས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཡོད་པའི་བསལ་བྱ་མེད་པ་སྟེ། །ཕྲད་ཅེས་པ་ལས་དེ་རིག་བྱ། །སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་ནས་འཛིན་ན་མིག་དང་རྣའི་ཡུལ་ཐལ་ཆེར་མ་བསྡུས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་དང་རྣ་བས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་རི་བོ་སོགས་རང་དང་མི་མཉམ་པའང་འཛིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་ཏུ་དོན་དང་ཕྲད་གྱུར་ན། །གཟུགས་སྒྲ་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་། །ཆེན་པོ་འང་འཛིན་པར་མཐོང་བས་ན། །བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ལ་གནོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་ཁྱོད་དོན་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དང་ཕྲད་པ་སྨོས་པས་ཚོགས་གི་སྐྱེ་བ་སྨོས་པ་ལ་དོན་ཞིག་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པའང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་དོན་ཡོད་པའམ། བློ་ཡི་སྐྱེ་བ་ཅི་སྟེ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཐ་དད་པའམ་འགལ་བ་དྲུག་ཏུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཚད་མ་གང་ཡིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་ཆེན་ལས། སྨྲས་པ། གཉིས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་པའམ། ལྡན་ཡང་འདི་ཡི་ཁོངས་གཏོགས་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཚད་མ་དྲུག་གི་ལྷག་མ་སྒྲ་བྱུང་སོགས་བཞི་ཡང་རྒྱས་པར་བཀག་སྟེ་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །རྗེས་དཔག་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བྲལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ

ནས༑ སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་དཔྱད་པའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་བཀག་གོ །ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཡང་མཐར་གཅིག་ཏུ་
ཚད་མ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་བ་ལང་མཐོང་ནས་བ་མེན་འདི་དང་འདྲ་ཞེས་སྨྲས་
ལ༑ ཕྱིས་སུ་བ་མེན་མཐོང་བ་ན་མི་དྲན་པར་ལྐོག་ཤལ་མེད་པར་ཟླུམ་པོར་སྣང་ལ་ཡན་ལག་ཕལ་ཆེར་འདྲ་
བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། ཡང་བ་ལང་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དྲན་པ་ནི་མངོན་སུམ་
རྗེས་དཔག་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་བར་རྟོགས་བློ་ཡིན་ནའང་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བ་ལང་མཐོང་ནས་འགྲོག་གནས་པའི། །བ་མེན་གང་ཚེ་མཐོང་བ་ན། །
མི་དྲན་ཟླུམ་པོའི་རྣམ་པ་ལ། །ཡན་ལག་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བར་སྣང་། །དེ་ཚེ་བ་མེན་འདྲ་ཞེས་པ། །གཟུགས་
ཙམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་དཔེ་ནི་བ་
ལང་གཟུགས། །འདྲ་བས་གང་ཞིག་དྲན་པ་དེ། །སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་དེ་རྣམས་
ཡུལ་ཡིན་དུ། །ཇི་ཀྲུང་ཉེར་འཇལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། །ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡི་རྟགས་ཉིད་ལས། །སྐྱེས་པ་འདི་
ལྟར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ནས་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། །ཚད་མ་བཞི་པོའང་ཁྲིད་ཀྱི་གསལ། །ཞེས་སོ། །དོན་
གྱིས་གོ་བ་ཚད་མ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བརྟགས་ན་རྒྱུ་མཚན་མ་ཚང་ན་ཚད་མར་མི་རུང་། རྒྱུ་
མཚན་ཡང་དག་ཚང་ན་རྗེས་དཔག་ལས་ཟུར་དུ་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་གཞན་ལ་ནི་འཇུག
ཕྱིར་ཡང་། །ནས། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་གོ་བ་འདི། །རྗེས་དཔག་ལས་ནི་མི་ཕྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་མེད་
ཚད་མ་དགག་པར་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གསལ་བས་
ན༑ སོགས་བྱུང་། མ་དམིགས་པ་དང་རིགས་སྲིད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་འགོག་པར་དེ་ཉིད་ལས། འདི་འདྲའི་
འབྲེལ་བཅས་དུ་མ་དག །ཚད་མར་མི་སྨྲར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀག་ཅིང་ཚད་
མ་དྲུག་སོ་སོར་རྒྱས་པར་འགོག་ཚུལ་ཚད་ཆེན་ཁོ་ན་རྒྱས་པར་སྣང་བས་བལྟས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་
ཡང་བྲམ་ཟེའི་རྒྱུ་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་བྲམ་ཟེ་དགོས་པ་དང་། བུས་ལུགས་ཞེ་བརྒྱད་དགོས་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་
ཐལ༑ རྒྱས་པ་དང་སྔ་ཚོགས་ཞེས་གཉེན་སོགས་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་སྟོན་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་མོ་མ་
ཡིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་གཞན་དྲང་སྲོང་གིས་བྱས་པ་ལས། རྟལ་དང་རྟལ་གྱི་སྡེ་དག་དང་། །
དེ་བཞིན་ཐོས་རྟལ་ཅན་དག་དང་། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གོ་ཏ་མ། །ཁྲན་མོར་ཉལ་བའི་མངལ་ནས་སྐྱེས། །ཞེས

སོགས་ཆེས་མང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་སྐྱེས་པ་དང་པོ་ཕས་ས་བོན་བསྐྱེད་པ་མའི་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པས་བཤད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་རིག་བྱེད་ལྟར་ན་བྲམ་ཟེ་ལ་ཚོ་འདྲི་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བསྙེན་པ་ལས། དང་པོ་ཕས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནས་མ་ནི་མངལ་གྱི་དབང་གིས་གྲགས་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་མངལ་ནས་སྐྱེས་པར་ངེས་པར་གཉིས་སྐྱེས་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཉིས་སྐྱེས་མ་ལུས་རྣམས་ལ་ཚོ་འདྲིའི་དོན་དུ་ནི། །སྨོངས་པའི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ།

ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རྫུ་འཕྲུལ་རྨད་བྱུང་གིས། །
མུ་སྟེགས་ངན་འཛོམས་སྐལ་ལྡན་དགའ་མཛད་ལྟར། །
འཛམ་གླིང་རྒྱན་རྣམས་རིགས་པའི་འདེགས་འཕྲུལ་གྱིས། །
གཞུང་ལུགས་ངན་ཟུམ་རྣམ་དཔྱོད་འབུམ་དུ་བཤད། །

མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་གྱ་གྱུའི་སེམས་ལྡན་འགས། །སྨོངས་ཞེན་ཁྲིས་བཤུས་རྒྱ་སྐར་མང་ཚོགས་ཀྱང་། །
འཁྲུལ་མུན་མ་སངས་དགག་སྒྲུབ་ཚེ་རེ་སྐབས། །ལེ་ཚན་བཤད་འོད་སྟོང་སྤྲོས་འདི་སྐྱེ་དགུའི་མིག །

ཉིད་བྱེད་མིན་ཡང་སྣང་སྲིད་ཆོས་ཀུན་གསལ། །
ཟླ་བ་མིན་ཡང་ཕན་བདེའི་བདུད་རྩི་འབེབས། །
སྟོན་པ་མིན་ཡང་བླང་དོར་མ་ལུས་སྟོན། །
ཁྲིམས་པ་མིན་ཡང་ལུགས་ངན་ཀུན་འཛོམས་མཚར། །

ཞེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་པའི་རྟག་མཐར་དགག་པའི་ལེའུ་ལྔ་བའི་འགྲེལ་པ་བྱས་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་དྲུག་པ་དབང་ཕྱུག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་ཕྱག་མཐར་དགག་པ།

༄ བཞི་པ་ནི་བྱེ་རིག་གསུམ་གྱི་ཕྱག་མཐར་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞི་བ་བའི་ལུགས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གཞན་གྱི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ་མིང་དབྱེ་བ་ལུང་སོགས། ཚད་མ་འདོད་ཚུལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། **ཞི་བ་དྲུང་སྒྲོ་ཀ་ར་མིག་ལ་སོགས་སྐྱོང་།** ཞེས་པ་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཞི་བའི་མཛེས་པ་སྤྱིར་བ་ལས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཞི་བས་མཛེས་པ་སྤྱིར་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་སྒྲ་བསྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཁྲོ་བོ་བདུན་ཅུ་སོགས་བཤད་པས་ན། ཞི་བའང་ལྷ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྟོན་པའང་ཡིན་ལ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འདི་ཞི་བ་ཡིན་པས་ན་ཞི་བའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་བ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་ངོ་། །ལྷ་ཆེན་གྱིས་ཨུ་མ་བསྲུང་བར་དྲང་སྲོང་མཛེས་པ་བཞག་པ་ལ་ཨུ་མ་ཆགས་ནས་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཀྱང་མིག་རྐང་པར་ཕབ་སྟེ་བརྟུལ་ཞུགས་བསྲུངས་པས་དབང་ཕྱུག་མཉེས་ཏེ་གཞུང་རྫོགས་པར་དབང་བསྐུར་བར་གྲགས་པས་རྐང་མིག་དང་། སོགས་སྒྲས་བྱེ་རིག་གི་སྟོན་པ་ཕལ་ཆེར་ཀུང་འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། **དབང་ཕྱུག་ཡེ་སྦྲིད་བ་སོགས**་ཞེས་པ། སྟོད་བཅུད་སྐྱེ་སོགས་ལ་ཅི་དགར་དབང་བས་ན་དབང་ཕྱུག་དང་དེ་ལྟའམ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་དབང་ཕྱུག་པ་དང་། ཞི་བ་པ་སོགས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། བོ་དྷི་ཙིཏྟ་ཏྲས། གང་དག་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་དག་ནི་ཞི་བ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལྟར་ཡེ་ནས་སམ་གདོད་ནས་སྲིད་པའི་སྟོད་བཅུད་འབྱིན་པར་གྲགས་པས་ཡེ་སྲིད་པ་དང་ཡེ་སྲིད་ནི་ལྷ་ཆེན་པོའི་མཚན་ནོ། །ཞི་འཚོས། རྣམ་འདོར་དང་མིག་མི་བཟང་སོགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་འདོར་ནི་ཚངས་པའོ། །མིག་མི་བཟང་ནི་དབང་ཕྱུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་གི་མིང་ཞེ་བརྒྱད་འཆི་མེད་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་། སྣ་ཚོགས་མིག་དང་མིག་གསུམ་པ། །ཞེས་པའི་སྐད་དོད་དུ་བི་རུ་པཱཀྵཿཏྲི་ལོ་ཙ་ནཿཞེས་དང་། པཎྜི་ཏ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དབང་ཕྱུག་གི་མིང་བརྒྱ་དང་དོན་དྲུག་གསུངས་པའི་

མངོན་བརྗོད་ཨུཏྤལ་ཕྲེང་བར་ཡང་། སྣ་ཚོགས་མིག་དང་ག་ལས་གཡོ། །ཞེས་པའི་སྐད་དོད་བི་རཱུ་པཱཀྵཿཀུ་ཏ་ཤཱུལ། ཞེས་བྱུང་བའི་བི་རཱུ་པཱཀྵཿསྣ་ཚོགས་མིག་ཏུ་ལོ་གྲགས་ན་ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་། སྔོན་གྱི་ལོ་ཆེན་ཕལ་ཆེར་གྱིས་མིག་མི་བཟང་དུ་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ལས་འདིར་མིག་མི་བཟང་དུ་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ༑ བི་རཱུ་པ་ངན་པར་ཀུན་གྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་། ཕྲལ་ནའང་བི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་སོགས་དང་། རཱུ་པཾ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་དང་གནོད་པ་དང་བཀོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག །ཨཀྵ་མིག་དང་དབང་པོ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིག་ངན་ནམ་མིག་མི་བཟང་ངམ་རྣམ་གནོད་མིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་འདིའི་མིག་གི་མེས་གཞན་བསྲེགས་པར་གྲགས་པ་དང་མིག་ལ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་འཛིན་མངོན་བརྗོད་ལས། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མི་བཟང་མིག །ཅེས་པའི་མི་བཟང་མིག་གི་སྐད་དོད་བི་ཥམཱཀྵ་ཞེས་བྱུང་བའི་བི་ཥམ་དུག་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བི་རཱུ་པ་མི་མཐུན་པ་ལ་འཇུག་པས་མི་མཐུན་མིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། བི་རཱུ་པཱཀྵ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བི་རཱུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་གསུམ་མངའ་བས་མི་མཐུན་པ་ལ་བྱ། ཨཀྵ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་བྱ་སྟེ་མིག་མི་འདྲ་བའམ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བི་རཱུ་པ་ནི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་སྤྱན་དུག་པ་མངའ་སྟེ་གཟིགས་སོ་འཚལ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བས་མིག་མི་བཟང་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིག་མི་བཟང་དབང་ཕྱུག་གི་མིང་ཡིན་གྱི །དབང་ཕྱུག་པའི་མིང་མིན་ཏེ། སྟག་ལོས་མིག་བཙུམ་ནས་བསྒོམས་པས་མིག་མི་བཟང་ཟེར་བའང་བློ་བཟོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ༑ མིག་འབྱེད་བཙུམ་གཉིས་མིག་བཟང་ངན་ལ་མཁས་བླུན་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་བཙུམ་པ་དང་མིག་བཟང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟོབ་བཤད་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་སྨྲ་རྒྱུ་མ་རྙེད་པ་དང་མ་རིག་པ་ཆེན་ཆེ་རྟགས་དང་ལས་ངན་གྱི་དབྱུག་གུས་བསྐུལ་བའི་ཚོ་རེ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་མ་མཁས་པས་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་གྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལའང་བློ་གྲོས་འདི་ལྟར་རྟུལ་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟར་དབྱེ་དཀའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ༑ ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་བསྟོད་ཚོགས་དང་། དཔའ་བོའི་དོན་དམ་བྱང་སེམས་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རེ་སྐན། ཁྱེད་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་སྐོར་འདི་ལ་འདྲིས་པའི་ལུགས་སུ་རློམ་པར་ནི་སྣང་ངོ་། །ད་དུང་ཁྱེད་ཅག་གིས་མ་ཐོན་པའི་རང་སྡེའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་འཆད་པར་ཡོད་པ་ལ་གཟིགས་པར་འཚལ་ལོ། །སོགས་སྨྲས་དེ་སོགས་བསྡུའོ། །

གསུམ་པ་ནི་**དབྱེན་གསུམ།** ཞེས་པ་སྤྱིར་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་པ་དང་། གསལ་བྱེད་པ་དང་། རྣ་བ་མ་ཕྱུག་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་དབང་ཕྱུག་པ་ནི་དེ་དག་དང་ཅུང་མི་འདྲ། བྱེ་རིག་གཉིས་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཡོད་པས་འདིར་དེ་དག་སོ་སོར་འཆད་དོ། བྱེ་རིག་གཉིས་ལའང་ཚངས་པ་པ་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་ཟེར་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་ཁྱབ་འཇུག་པར་དེ་གཉིས་བཤད་ལ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་ཀྱང་རིགས་གཏེར་དར་ཊཱི་ཀ་ཏུ་ཀཎ་མིག་པ་ཁྱབ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་། བོད་སྔ་ཕྱི་མང་པོས་དབང་ཕྱུག་པར་བཤད་པ་དང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིའང་དབང་ཕྱུག་པའི་སྐབས་སུའང་བཤད་ལ། སྔར་ལྟར་ཟུར་དུ་བཀར་ནས་ཀྱང་བཤད་པས་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། གཞན་མང་པོས་རེ་རེ་ཁས་བླངས་ནས་ལྷག་མའི་རྒྱ་གཞུང་ཡང་འགོག་མོད། འདི་ནི་ཕྱིས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ནི་འདི་དག་གི་ནང་ཚན་ལ་ལྷ་གསུམ་སོ་སོར་སྟོན་པར་འཛིན་མཁན་ཡོད་པས་ཚངས་པ་པ་སོགས་སུ་བཤད་ལ། ཡང་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་བཤད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པས་ཞི་འཚོས་ཀྱང་ཟུར་དུ་བཤད་ཅིང་། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱེ་རིག་གཉིས་ཚངས་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་སྦྱར་བར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་བའི་སྐབས་བཀག་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་མ་ཁྱབ་ཅིང་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་ཚངས་པ་བ་ཁྱབ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ་གསུམ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་མི་འདུ་ལ། བཟློག་ནས་འདུ་སྟེ། ཁྱབ་འཇུག་པས་ཚངས་པ་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་འཛིན་ཅིང་། དབང་ཕྱུག་པས་གསུམ་གའི་ལུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཕྱུག་པས་ལྷ་གསུམ་ག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཟེར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། ཚངས་པ་བའི་འདོད་པ་ངེས་པའོ། །འདིར་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ནི། སླུའི་ཆོས་སྨྲ་བ་ཁྱབ་འཇུག་པའི༑ ཞེས་དང་། ད་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དྲུག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་འདིར་སྔར་གསུངས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་གི་འདོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་གསུམ་སྐུ་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། །ཚངས་པ་ཁྱབ་འཇུག་དབང་ཕྱུག་གོ །ཞེས་རྣ་འགྱུར་ལས་བྱུང་ལ། ཤོང་འགྱུར་ལས། ལྷ་གསུམ་ནི་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་དེ། ཞེས་བྱུང་ཞིང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་དག་གི་དངོས་པོ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། ཚངས་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དབྱེ་བ

ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་དབང་ཕྱུག་གིས་སྟོད་བཅུད་བསྐྱེད་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་དབང་ཕྱུག་པའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། **སྒྲ་བསྒྲགས་སྒྲོ་བརྩེགས་རྒྱུད་ལུང་ཚད་མ་བཅུ།** །ཞེས་པ་དབང་ཕྱུག་སྒྲ་བསྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། སྒྲོ་བརྩེགས་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད་སོགས་ལུང་ཚད་མ་དང་། ཚད་མ་གཞན་དང་❶རང་གི་སྐབས་ལྟར་ཅི་རིགས་འདོད།

ལྔ་པ་ལ་ལྔ་དང་། གྲུབ་མཐར་དང་། དོགས་པ་བསལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ་སེར་གནས།** །ཞེས་པ་ལྷ་ཆེན་པོ་དབང་ཕྱུག་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། ཕྲ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། གར་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་། འདོད་དགུར་ལྡན་པ་དང་། དགའ་མགུར་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ལག་པ་དང་ནི་རྐང་པ་དང་། །མིག་དང་གདོང་དང་ལུས་རྣམས་ཀྱི། །མང་པོ་བྱེད་ཅིང་འཇིག་བྱེད་པས། །དེས་ན་ཕྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །མཁའ་དང་རླུང་དང་ས་དང་ནི། །ཆུ་དང་མེ་དག་གནས་བྱེད་ཅིང་། །སྟོད་པ་དང་ནི་རྒྱས་བྱེད་པ། །དེས་ན་ཡང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། །གནས་པ་དག་དང་རྒྱུ་བ་དང་། །གང་དང་གང་འདོད་དེ་བྱེད་པས། །དེས་ན་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཡིན། །བདག་ལ་རག་ལུས་རང་དབང་ཅན། །འགའ་ཡང་འཇིག་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན། །དེས་ན་དབང་དུ་གྱུར་ཅེས་བྱ། །ཡུལ་དང་བཟའ་བ་བཅའ་བ་དང་། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་གང་འདོད་པ། །ཡིད་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་མི་སྟོད་པས། །གར་ཡང་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཆོད་གྱུར་ཅིང་། །གནས་པ་དག་དང་རྒྱུ་བ་དང་། །འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱིས་བརྟེན་པས་ན། །དེས་ན་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན༑ སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་དང་མུན་པ་གསུམ། །དེ་དག་གང་ལ་གནས་གྱུར་པ། །མིག་འབྱེད་ཙམ་གྱིས་ཕྱེ་འགྱུར་བ། །དེས་ན་འདོད་དགུར་ལྡན་ཞེས་བྱ། །ཐར་པའམ་ཡང་ན་ལྷ་ཡི་ལུས། །གང་དུ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་དག །ཐམས་ཅད་འདོད་པས་ཐོབ་འགྱུར་བས། །དེས་ན་དགའ་མགུར་གནས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འགྲེལ་བཤད་དང་། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་སོགས་སུ་དབང་ཕྱུག་པའི་གཞུང་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །གནས་རི་བོ་ཏི་སེ་ལ་འཁོར་དགའ་བརྙོག་མ་སོགས་མ་མོ་དང་། སྲས་ཚོགས་བདག་དང་གདོང་དྲུག་སོགས་འབྱུང་པོའི་འཁོར་

❶དབུས་དཔར་ན། གཞན་རང་རང་།

སྟོང་གིས་བསྐོར་ཞིང་གནས་པར་འདོད་དེ། ཤེས་རབ་གོ་ཆས་བསྟོད་འགྲེལ་གཉིས་ལས། རི་བོ་ཏི་སེ་ན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཨུ་མ་དང་། ཁྱུ་མཆོག་དང་བཅས་པར་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པར་ཐོས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས༔ ལྷ་ཆེན་པོ་འཁོར་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟན་ལ་འདུག་ཅིང་། འཁོར་གྱི་ཚོགས་སྟོང་གིས་བསྐོར་པ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ། གཞི། འབྲས་བུ། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་ཕྱུག་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོར་བཤད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **སྣོད་སོགས་འཚོལ་བྱེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོར་གྲུབ།** །ཅེས་པ་སྔར་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་དུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་བྱིན་རླབས་ཏེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཐ་དད་ཅིང་སོ་སོར་སྣོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྫ་མཁན་གྱི་ཁོག་མ་དང་། བུམ་སོགས་དབྱིབས་ཐ་དད་པ་གནས་སོ་སོར་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་མེད་ཀྱི་བེམ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་དབྱིབས་སོགས་འཚོས་མཁན་མེད་ན་མི་འོང་སྙམ་པའོ། །བཅུད་ཀྱི་གང་ཟག་སྐྱིད་སྡུག་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་པའང་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་གསལ་ཏེ། སྡིག་ལྡན་ཚེ་རིང་བ་དང་༔ འཛིན་པ་ཅན་ནོར་ལྡན་དང་། གཏོང་བ་ཅན་དབུལ་བ་སོགས་འཚོལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་དགྲ་གཉེན་སྐྱིད་སྡུག་སོ་སོར་སྦྱར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། འཛིན་པ་ཅན་དང་ནོར་ལྡན་དང་། །གཞན་གྱི་འཚོ་བཅས་དགེ་བ་ཅན། །ཆོས་མིན་ཅན་འགའ་མཐོ་གནས་ལྡན། །དབང་ཕྱུག་སྦྱོར་པར་གསལ་བ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་ནོར་ལྡན་ཚེ་ཐུང་དང་། །ངན་པར་སྤྱོད་རྣམས་ཚེ་རིང་དང་། །གཏོང་ལྡན་དབུལ་བོ་མཐོང་བས་ན། །དབང་ཕྱུག་སྦྱོར་པར་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། **བྱེད་པོ་ཕྱག་སོགས་ལམ་དྲུག །ཁམས་དང་རྟགས། །འདོད་པ་ཕྱག་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ལྔ། །དེ་ནི་གསུམ་གནས་སྦྱོར་གཏོང་བཅུ་གཉིས་ལྡན།** །ཅེས་པ་སྔར་ཁྱབ་འཇུག་པས་འདོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་རྟག་པ་སོགས་ཀྱང་འདོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། ❶བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་དང་ལས་དང་། དུས་དང་རང་བཞིན་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཞིག་པའི་ཆོས་མྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དེ། འདི་རྣམས་

❶སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ལས། བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་དང་ལས་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་དང་ཡོན་ཏན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཞིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་མཐའི་གནས་སྐབས་ལས་སོ། །འདི་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ལམ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །

ཀྱི་ལྷན་ཅིག་ལམ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཁྱབ་འཇུག་གི་འདོད་པ
དེའི་སྟེང་དུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་ལམ་མིག་གཟུགས་ལ་དང་། རྣ་བ་སྒྲ་ལ་དང་། སྣ་དྲི་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི
ལམ་དྲུག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལུས་ལ་ལམ་དྲུག་ནི་ཡུལ་དྲུག་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ
ཉིད་ལྔ་སྟེ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཁམས་ལྔ་དྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདྲེས་པ་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། ཨ
ཕྲེང་ཀ་ཕྲེང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། དགའ་བ་སྤྱོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་འདོད
པའི་དེ་ཉིད་དང་། བདག་རྟག་པ་བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ལྔ་པོ་དེ
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་སོགས་དེ་དང་དེ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་སུ་འདྲེས་པ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་དང་དེར
རྟོགས་པ་ནི་དེའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་མཆོག་གི་གོ་འཕང
དྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚེ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། སྔགས་སྣ
ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱངས་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རིན་གྱིས། ནམ་མཁའ་སོགས་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་འདོད་པ་ནི། བུམ་པ
སོགས་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དེ། ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་ཁམས་སོ་སོར་མ་ཤེས་པའི
ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཞེས་པ
ནི་དྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། མ་ལུས་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །
ཡང་དེ་ཉིད་མ་བཤད་པར་སྟོང་གཞི་བཤད་ཟེར་ན་སྐབས་འཚོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་དེ་བས་ཉེས་པ
ཆེའོ། །དབྱངས་གསལ་སོགས་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་། བདག་མེད་གཉིས་སོགས་བུམ་པའི་དེ་ཉིད
ཅེས་པ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་པར་མ་ཟད་སོགས་སྒྲས་གཞན་བཤད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་རྣ་འགྱུར
ལས། ཨཱ་ལི་དང་ཀཱ་ལིའི་བདག་ཉིད་དེ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤོང་འགྱུར་ལས་ཀྱང་། ཨཱ་ལི
ཀཱ་ལིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་སྔགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ལྔ་བ་ལ་ཐིག
ལེའི་དེ་ཉིད་འདྲེན་པའང་འཁྲུལ་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལྔ་བའི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་དེ་ཉིད་ལྔ
བ་ནི་ཞི་བས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དམ་པའི་ཞི་བ
ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཞི་བ་དབང་ཕྱུག

དེ་ཉིད་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་བཤད་ཡིན་པས་སོ། །ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་། དབང་ཕྱུག་གཟུགས་སྤྱངས་པ་དེའི་གོང་བུ་དང་། ཚིག་དང་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ་སྟེ། རིམ་བཞིན་སྙིང་གསུམ་ལ་གནས་ནས། སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་ལམ་དྲུག་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་འདུ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་གཏོང་བའམ་འབྲལ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཐིག་ལེ་འཛག་ཁའི་བདེ་བ་དང་། ཐིག་ལེ་དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་བོར་འདོད་ཅིང་། ཀུན་གྱི་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ནི་མདུད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། ལམ་དྲུག་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་ལྔ་དང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མ་ལུས་པ་ཡང་གཞན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུས། རིག་པ་བདག་ཉིད་དམ་པའི་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རྣམ་གསུམ་གནས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་དང་གཏོང་བའི་དངོས། ཐིག་ལེའི་དབྱེ་བ་ཞི་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་དག་ལུས་ལ་གནས་པ་བཅུ་གཉིས་མདུད་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་གང་དུ་རབ་ཏུ་གྲུར་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་ཞི་བ་པ་ཡིས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྟེ།** །ཞེས་པ། སད་དུས་གཉིད་འཐུག་དུས། རྨི་ལམ་དུས། འཁྲིག་བདེའི་དུས་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་པ་བཞི་ལས་ཤེས་པ་བཞི་བ་དེ་གྲུབ་པར་ཐར་པར་འདོད་དེ། སློབ་བརྩེགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། དབང་ཕྱུག་ནུས་ཅན་མཉམ་སྦྱོར་བས། །མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་གཉིས་མེད་མཆོག །རིན་ཆེན་ནང་དུ་གནས་པ་ལ། །དབང་ཕྱུག་མེད་ཅིང་ནུས་ཅན་མེད། །ཅེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། འཁྲིག་པའི་གྲུབ་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པའི་ལྷ་མོ་ནི་ཤཀྟི་ཏེ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་བའི་བརྡ་ལས་གྲགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཤཀྟི་ནི་ནུས་ཅན་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རླུང་སྦྱོར་དྲག་པོའི་དབང་དང་འཛག་མེད་ལམ།** །ཞེས་པ། བུམ་པ་ཅན་གྱི་རླུང་གིས་ནི། བསྐལ་བའི་བར་དུ་འཆི་མེད་སྒྲུབས། །ཞེས་པ་ལྟར་བུམ་པ་ཅན་དང་། སྦྱར་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྐབས་བཞིན་གྱི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མང་པོ་དང་། ཐ་བ་སོགས་ཀྱི་ཞི་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཡི་གེ་ཨོཾ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོམ་ན། དབང་ཕྱུག་མཐོང་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དང་པོར་སེམས་ནི་མཉམ་བཞག་པས། །བློ་ཡི་སྒོ་རྣམས་ལེགས་བསྡམ་ལ། །ཡིད་ལ་ཞི་བ་བཞག་པར་བྱ། །འདི་ལྟར་ཡི་གེ་ཨོཾ་བསྒོམ་སྟེ། །སྙིང་ལ་གཟུངས་ཀྱིས་བཟུང་བྱས་ལ། །ས་སོགས་གཟུགས་ལ་གོམས་པར་བྱ། །བདེ་བྱེད་གཅེན་ལ་ཕྱུག

བསྡུལ་ལས། །གྲོལ་འགྱུར་ཟེར་བ་ཞེས་སོ། །དྲག་པོ་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། དེའི་ཤིང་གའི་རྩེ་ནས་དབང་བསྐུར་བར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་མེད་གྱུར་པས། །མཚན་མའི་རྩེ་ནས་དབང་བསྐུར་བས། །ཞེས་སོ། །མཚན་མ་དེ་ལྟར་བཟུང་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཕྱུགས་བསད་པའི་ཁྲག་མཆོད་སོགས་བྱེད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མཚན་མ་ལྷུང་བ་དེ་ལ་ནི། །ཁྲི་དང་ཕྲེང་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་མཆོག །ཅེས་དང་། ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚར་གྱུར་པ་ཡི། །གང་ལས་མི་གཙང་ཚོགས་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་ལྷ་ཡིན་ཇི་ལྟར་འདོད། ། ཅེས་དང་། བུད་མེད་དང་སྦྱར་ནས་ཁམས་འཛག་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དབང་ཕྱུག་པ་ཡི་བསྟན་པ་ལ། །ལྷོ་བྱང་ནུབ་ཏུ་གནས་པས་ཏེ། །དེ་ཡང་ནུས་ཙན་མཉམ་སྦྱོར་བར། །བྱེད་ཅིང་མིག་ནི་འཛུམ་ལྟའོ། །ཞེས་ལྷོ་བྱང་ནུབ་གསུམ་དུ་ཁ་བལྟ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། བུད་མེད་ལ་གཞོགས་སྟེགས་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ཅིང་། དབང་ཕྱུག་སྒྲ་བསྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ལྷ་མོ་རིན་ཆེན་གནས་འདི་ནི། །དབང་ཕྱུག་དང་ནི་ནུས་ཙན་མཆོག །ཟུང་གྱུར་དེ་ཉིད་ཕན་ཚུན་ལས། །ལྟེ་བར་ཆུ་ནི་སོང་བ་སྟེ། །མཆོན་བྱ་མཆོན་བྱེད་ལས་དེས་གྲོལ། །ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །དབང་ཕྱུག་ནུས་ཙན་མཉམ་སྦྱོར་ལས། །རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད། །ནུས་ཙན་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་དངོས་པོ་མེད། །ནུས་ཙན་ཡང་ནི་སྟོང་ཉིད་ལྟ། །སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇོམས་པའོ། །ཞེས་དང་། དབང་ཕྱུག་འཕྲིག་པ་གྲུབ་པ་ལས། །དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར། འཕྲིག་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྐྱེས་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་དོགས་པ་བསལ་བ་ནི། **ཐ་སྙད་ལ་ལ་ལས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་མིན།** །

ཞེས་པ། སྤྱིར་དབང་ཕྱུག་པ་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་མང་ཡང་། དུས་འཁོར་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དབང་ཕྱུག་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཁྲབ་འཇུག་པ་ལྟར་བདག་དང་བྱེད་པོ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་ལྔ་ལམ་དྲུག་སོར་འདོད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཞིག་པའི་སྟོང་པ་སོགས་འདོད་ལ། བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་དང་། ཚིག་དོན་དྲུག་སོར་འདོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད་དོན་ཀྱང་གཏན་མི་མཐུན་པར་བཤད་ཅིང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཙེར་བུ་པ་དང་། ཤམྦྷ་ལའི་གཙེར་བུ་པའི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ལྟར། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་པ་གཉིས་ཀྱང་ལུགས་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྨོངས་པའི་

སྨིན་པ་བསམ་ཏེ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འདབ་བརྒྱའི་དགའ་ཚལ་རྒྱས་པ་གསར་བཤད་མཚུས་དུད་པར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གྱི་ལུགས་འཆད་པ་ལ་སྟོན་པ་རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **སྟོན་པ་ཡུག་པ་གཟེགས་ཟན་རྐང་མིག་པ།** །ཞེས་པ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཐུབ་པ་ཡུག་པ་ཡང་། ཞེས་དང་། དར་ཊཱི་ཀ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་ནི། ཡུག་པ་ལ་ལྟར་འབྲུལ་ནས་ཚིག་དོན་དྲུག་རྙེད་པར་རློམ་པའི་དྲང་སྲོང་ཡུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བོར་བའི་གཟེགས་མ་ཟ་བའི་གཟེགས་ཟན་པར་གྲགས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་དང་། རྐང་མིག་པ་རིག་པ་ཅན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་གཟེགས་ཟན་གྱི་སློབ་མ་དཔེ་ཐར་དང་དཔེ་ལུ་ཀ་གཉིས་དང་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་སོགས་ཕྱིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། **གཟེགས་ཟན་རྐང་མིག་ཡུག་ཕྱུག་ལྷུང་ཚེམ་པ་བཟང་།** །ཞེས་པ། དཀའ་འགྲེལ་ལས༔ བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་གཟེགས་ཟན་གྱི་སློབ་མ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར། དྲང་སྲོང་གཟེགས་ཟན་གྱི་སློབ་མ་ཡིན་པས་གཟེགས་ཟན་པ་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྐང་མིག་གི་སློབ་མ་ཡིན་པས་རྐང་མིག་པ་སྟེ་རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དྲང་སྲོང་རྐང་མིག་གི་སློབ་མ་ཡིན་པས་རྐང་མིག་པ༔ ཐུབ་པ་ཡུག་པ་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་འཇུག་ལ་ཡུག་པ་བ་ཟེར་བས་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡུག་པ་མི་འདོད་པས། །དེ་བཞིན་ཡུག་པ་བ་མི་འདོད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཐུབ་པ་ཡུག་པ་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡུག་པ་པ་རྣམས་ཐོས་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་པས་ན། ཡུཀྟ་ནི་ཊཱིཀའི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། ཡུག་པ་ལ་ལྟར་འབྲུལ་ནས་ཚིག་དོན་དྲུག་རྙེད་པར་འདོད་པ་ཡུག་པའི་བུ་བྱེ་བྲག་པ་དང་༔ ཞེས་པ་ལྟར་ཡུག་པ་བ་དང་ཡུག་ཕྱུག་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཅན་ཡུག་ཕྱུག་དག །ཅེས་སོ། །འདིར་སྐྱག་ཚང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡུག་པའི་ཐུལ་བ་གྱོན་པས་ན་ཡུག་པ་བ་ཞེས་པའང་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྟ་གྲུབ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ནང་གི་རེ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གྲངས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་། ཡུག་པ་བ་དང་ནགས་ན་གནས་པ་དང་། ནས། གོས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཅན་དང་། ཡུག་པའི་གཞོག་པ་ཅན་དང་། ལན་གསུམ་ཆུར་འཇུག་པ་ཞེས་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དང་ཡུག་པ་བ་དང་དགེ་སྦྱོང་པ་དང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ

བ་དང་། ནས། གོས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཅན་དང་། ཞུག་པའི་གཡོག་པ་ཅན་དང་། ཡན་གསུམ་རྒྱུར་འཇུག་པ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞུག་པ་བ་དང་ཞུག་པའི་ཐུལ་བ་ཅན་གར་གཅིག་བློ་གྲོས་དང་སློབ་དཔོན་མེད་པར་གླེགས་བམ་བལྟས་པ་དག་གིས་དང་རྒྱལ་སྐུ་ཚོགས་བསྟན་ཏོ། །ལྱུང་ཙམ་གཙོ་བོར་སྨྲ་བའི་ལྱུང་ཙམ་པ་སྟེ། དཀར་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ལ་རིགས་པ་དང་ལྱུང་ཙམ་ཡོད་པས་ལྱུང་ཙམ་པའོ༔ ༔ཞེས་སོ། །འང་སྨྲས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དབང་ཕྱུག་པ་སོགས་དང་། དབྱེ་བས་མིང་འདོད་བྱེད་རྣ་བ་མ་ཕྱུག་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པར་སྟོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། **དབྱེ་ངོ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན།** ༎ཞེས་པ། དབྱེ་ན་ཚིག་དོན་ཁྱད་པར་དུ་འཆད་པས་སམ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་མང་དུ་སྨྲ་བས་སམ་གཟེགས་ཟན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་བྱེ་བྲག་པ་སྟེ་གཟེགས་ཟན་པ་དང་། རྐང་མིག་གིས་བྱས་པའི་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་རིག་པ་ཅན་དང་། ལྱུང་ཙམ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། ཞི་འཚོས༔ རྐང་མིག་པ་དང་གཟེགས་ཟན་པ། །ལྱུང་ཙམ་པ་ནི་སྨྲ་བྱེད་པའི། །རྫས་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་འདི༔ ༔ཞེས་དེ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དགག་གོ །ཞེས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གྲུབ་མཐར་ལ། ཚད་མ་དང་། གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུ་འཁོར་འདས་འཁྲུལ་སྤོང་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག །ལྱུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **དོན་དྲུག་ཚད་མ་བཞིས་འཇལ་མངོན་སུམ་ནི། །དབང་དོན་ཕྲད་འབྲེལ་དྲུག་ཚོམ་བྱེ་བྲག་པ། །ངེ་ཕྲག་ཁྱད་པར་འཛིན་རྟོག་རིག་པ་ཅན།** ༎ཞེས་པ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་མངོན་སུམ་དང་། རང་དོན་གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་དང་༔ ལྱུང་ཚད་མ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འཇལ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་མངོན་སུམ་ནི་བྱེ་བྲག་པས་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་འཕྲད་པའམ་འབྲེལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་དེ། ཕྱོགས་གླང་གིས། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་དུ་འཕྲད་པ་ལས་གང་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཕྱོགས་སྔར་བཤད། དབྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་འབྲེལ་བཞི་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཏེ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དྲུག་དང་། དེ་བསྡུས་ན་སྦྱོར་འབྲེལ་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་འདོད་དེ། སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་འདུས་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར

ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་སྦྱོར་འབྲེལ་བཞི་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུས་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་བེམ་པོར་འདོད་པ་རྣམ་ངེས་རྩ་འགྲེལ་དང་དར་ཊཱི་ཀ་སོགས་ལྟར་རོ། །རིག་པ་ཅན་པ་དག་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་འཁྲུལ་བྲལ་གྱི་ཞེན་རིག་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས། རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། དབང་པོ་དང་དོན་དང་ཡིད་འདུས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **རྗེས་དཔག་གསུམ་གསུམ་ལྡོག་ལྡན་ཡང་དག་སོགས། །རྗེ་ལྡན་གཞན་དོན་ཉེར་འཇལ་འདྲ་བས་སྦྱར།** །ཅེས་པ་རིག་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀས་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་གསུམ་རེ་དང་རྗེས་དཔག་ཀྱང་གསུམ་གསུམ་འདོད་ལ་རྟགས་ལྟར་སྣང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་གསུམ་འདོད་དེ། རིག་པ་ཅན་པས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་སྔ་མ་ཅན་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་ལྷག་མ་ཅན་ནམ་ལྷག་ལྡན་དང་། ཆོས་གཅིག་མཐོང་བས་གཞན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཤེས་པ་སྤྱིར་མཐོང་ཅན་དང་གསུམ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས་རིག་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ། དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྔ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱིར་མཐོང་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་རྗེས་སུ་ལ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལྟ་བུ་སྔ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིང་ཕུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་གཟུགས་མཚུངས་པས་ཤིང་ཐོག་གཅིག་རོ་མྱང་བས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དཔོག་པ་ནི་ལྷག་ལྡན་དང་ཟླ་བ་ནུབ་རིར་ཉེ་བ་མཐོང་བ་ལས་ཉི་མ་འཆར་ནུབ་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱིར་མཐོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྔ་མ་ནི་རྒྱུ་དང་ལྷག་མ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། ལྡན་ཞེས་པ་དང་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་དེ་དང་མཚུངས་པའམ། རྒྱུ་དེའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་གང་རུང་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པས་ནི་སྔ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲར་གྱུར་པའམ་དེ་ལ་སྔ་མའི་ཆོས་ཡོད་པས་ན་དེ་དང་ལྡན་པའོ་ལྡན་

པའི་སྒྲར་འགྱུར་གྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དུ་བ་དང་། དུ་བ་བཀོད་ནས་མེ་སྒྲུབ་པ་སོགས་མིན་པས་སྐྱག་ཚང་བ་སོགས་དུ་མས་འདིར་སྦྱར་བ་ནོར་བར་ཟད་དེ། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཀག་པར་འཁྲུལ་ལོ། །འདི་དག་གི་ལྷག་ལྡན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལྷག་ལྡན་ཡང་མི་འདྲའོ། །ཡང་དག་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་སོགས་འདོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད་ལས། མུ་སྟེགས་རིག་པ་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་ཚིག་གི་དོན་བཅུ་དྲུག །ཚད་མ་གཞལ་བྱ་ཐེ་ཚོམ་དགོས་པ། དཔེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆ་ཤས་རྟོག་གེ་གཏན་ལ་དབབ་པ། རྩོད་པ། བརྗོད་པ་སུན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒོལ་བ། རྒྱུ་ལྟར་སྣང་བ་ཚིག་འདོར། ལྟག་ཆོད། ཚད་པའི་གནས་ཞེས་གསུངས་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས་འདི་དག་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་ནས་བཀག་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། དགོས་པ་དང་དཔེ་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། ཡན་ལག་དང་༑ རྟོག་གེ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་རྩོད་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒོལ་བ་དང་༑ གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དང་། ཚིག་དོར་དང་། ལྟག་ཆོད་དང་། ཚར་བཅད་པའི་གནས་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་པར་བྱས་ནས། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་འདི་ནི་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ལྟ་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་ནི། རྟགས་ལས་འབྱུང་བའི་རྗེས་དཔག་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་བུས་རྒྱུ་དཔོག་པ་དང་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལས་འབྲེལ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དང་། འདུ་བ་ལས་འདུ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དོན་གཅིག་འདུ་བ་དང་། འགལ་ཟླས་འགལ་ཟླ་དཔོག་པ་འགལ་བ་ཅན་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་འདིའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་། འགལ་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་རྟགས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལ་ལྡན་འབྲེལ་དང་༑ འདུ་འབྲེལ་གྱིས་དཔོག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་འདུ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་གཞན་འདུ་བ་གཉིས། འགལ་བ་ཅན་བཞི་སྟེ། མ་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་འགལ་ཟླས་དཔོག་པ་དང་། མ་བྱུང་བས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་དང་། བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་བས་དཔོག་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །རྒྱས་པར་མཆན་གཞི་དང་བཅས་པ་རང་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་མཐར་འཛིན་

གཏུང་འཕྲོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིག་པ་ཅན་པས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དང་ཁ་ཅིག་བསལ་འོང་ཡང་འདོད་ལ་ཉེར་འཇལ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་གཙོ་བོ་ལྟར་ལེན་པས་གཞན་ལ་སྒྲུབ་པར་འདོད་དེ། དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པ་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་བཀོད་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྐྱེ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་སྐྱེ་ལྡན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་ངག་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཚིགས་སོ་ཟེར་བ་སོགས་མང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལུང་གི་ཚད་མ་ནི། **སྨྲ་སྦྱང་ནི་རྒྱུད་འཛིན་རྟེན་མིག་མདོ་ལུང་།** །ཞེས་པ་སྒྲ་སྦྱང་གི་ཚད་མ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་ལུང་ལ་ཡང་འདོད་པས། དེ་གང་ལ་བྱེད་ན་སྔར་བཤད་པའི་ཞིའི་མཛེས་སྦྱར་སོགས་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་དང་། གཟེགས་ཟན་གྱི་མིང་གཞན་དྲང་སྲོང་འུག་པས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་མདོ་མིང་གཞན་འཛིན་རྟེན་མིག་མདོར་ཡང་གྲགས་པ་ནི་ཀ་ཤྣཱིས་ཀྱང་ཡང་ཡང་དྲངས་ལ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ལས་རེ་ཞིག་གང་འབྲེལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པ་དེ་རྫས་ལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་དྲངས་པ་དང་། ཚད་ཆེན་དཀར་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལས་ས་དང་ཆུ་དང་ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་དྲངས་པ་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པའི་ཡིན་གྱི་བཀར་མིན་ལ། དྲང་སྲོང་ཀཎ་མིག་གིས་རིག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་སོགས་ལུང་ཚད་མར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞི་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི་བྱེ་བྲག །འདུ་བ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་རྟེན་དངོས་བཞི།** །ཞེས་པ། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི། །བྱེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་དྲུག །ཅེས་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་དེ། རྫས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། འདུ་བ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཤིང་། དེ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཅན་དུ་འང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གིས་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྫས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དང་འདུ་བ་ཞེས

བྱ་བའོ། །ཞེས་དང་། དཀར་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། རྫས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དྲུག་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེ་དྲུག་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་དེ། །ཞེས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ། རྫས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་འདུ་བ་བཤད་པ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ། རྫས་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟག་མི་རྟག་དང་། བདག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **འབྱུང་བཞི་ཡིད་མཁའ་ཕྱོགས་བདག་དུས་དགུ་རྫས། །རྡུལ་བཞི་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་རྫས་བཞི་སོགས་བཞི།** །ཞེས་པ་རྫས་ནི་དགུ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། རྫས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པ་དགུ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། དུས་དང་ཕྱོགས་དང་། བདག་དང་། ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྫས་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། དུས་དང་། ཕྱོགས་དང་། བདག་དང་། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྫས་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྫས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་ནི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། འདུ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྫས་དགུའི་དང་པོ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་དང་། ཡིད་དང་ལྔ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མ་ཁྱབ་པའི་རྫས་ཡིན་ཏེ། དར་ཊཱི་ཀ་ལས། མ་ཁྱབ་པའི་རྫས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ཡིད་དང་ལྔའོ་ཞེས་སོ། །བདག་དང་ཕྱོགས་དང་དུས་དང་ནམ་མཁའ་བཞི་ནི་རྒྱ་སོགས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པའི་རྫས་དང་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཕྱོགས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། དུས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ། ཁྱབ་པ། རྟག་པ། ཆ་མེད་པ། བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ས་སོགས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་དང་། གསུམ་ལྡན་སོགས་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་ས་རྡུལ་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་ལྡན་དང་། ཆུ་དང་ཆུ་རྡུལ་ལ་དྲི་མེད་པས་ལྷག་མ་གསུམ་ལྡན་དང་། མེ་དང་མེ་རྡུལ་ལ་རོ་དྲི་གཉིས་མེད་པས་ལྷག་མ་གཉིས་དང་། རླུང་དང་རླུང་རྡུལ་ནི་རེག་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལྡན་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་པ་སྟེ། གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ནི། རེག་བྱ་དང་། རོ་དང་དྲི་དང་། གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་

ལྡན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གཞན་རྟག་ཡོན་ཏན་ཆ་གཉིས་ལས་མི་རྟག** །ཅེས་པ། ཚིག་དོན་དྲུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལས་གཉིས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྟག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཡོན་ཏན་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྟག་པ་ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། **ཟ་པོ་བྱེད་པོ་མ་བྱས་རྟག་ཤེས་མིན། །རྫས་དང་བྱ་མེད་བདག་འདོད་རྫས་ཕྲ་རིམ།** །ཞེས་པ་བདག་ནི་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀས་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་བློ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྫས་ཡོད་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཤེས་རིག་མིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་པུར་འདོད་པ། བྱ་བ་མེད་པ་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུའི་རྟེན་འདུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྣམས་འདོད་དེ༑ ལེགས་ལྡན་གྱིས། བདག་ཅག་གི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཅི་ཞིག་མིན་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལས་གཞན་པའི་བདག་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ༑ རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་ཟ་བ་པོ། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཞི་འཚོས། གཞན་དག་ཀྱང་ནི་འདིར་བདག་ཉིད། །འདོད་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་རྟག་དང་ཀུན་འཇུག་ཅན། །རང་ཉིད་སེམས་མེད་ངོ་བོར་འདོད། །ཅེས་དང་། ཀ་ཤྲཱི། གཞན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་སོ༑ ཏེ་དག་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་། བློ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་རྫས། འདོད་པ་དང་། སྡང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྟེན། འདུས་པའི་རྒྱུ་སེམས་མེད་པའི་ངོ་བོ་མི་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ། དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་ཡིན་ན་འདི་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དང་༑ ཟ་པ་པོ་དང་། སྐྱེ་འཆི་དང་གསོན་པ་སོགས་སུ་རུང་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་སོགས་འདི་ལྟར་རུང་སྟེ། དེ་ཤེས་པ་དང་། འབད་པ་དང་། བྱེད་འདོད་སོགས་བདག་ལ་འདུ་བའམ་ལྡན་པ་ནི་བདག་བྱེད་པ་པོའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། ཤེས་དང་རྩོམ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ། །དེ་ལ་བྱེད་པ

པོ་ཉིད་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །བདེ་སྡུག་སོགས་ཉམས་མྱོང་དང་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་བདག་ཟ་བ་པོའི་དོན་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ཉིད་ལས། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་རིག་པའི་འདུ་བ་ལས་ནི་ཟ་བ་པོ་ཞེས་སོ། །དེར་རིགས་མཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལུས་ཚོར་དབང་བློ་སྔོན་མེད་དང་གསར་དུ་འབྲེལ་བ་བདག་དེའི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་རིགས་མཐུན་ཁྱད་པར་དང་། །བློ་རྣམས་དང་ནི་ཚོར་བ་ནི། །སྔར་མེད་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིས༑ །དེ་ལ་སྐྱེ་བར་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །དེས་སྔར་བླངས་པའི་ལུས་དོར་བ་ནི་བདག་ཤི་བའི་དོན༑ དེས་སྔར་བླངས་པའི་ལུས་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ནི་བདག་གསོན་པའམ་འཚོ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས༑ སྔར་བླངས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། །འཆི་བ་ཡིན་ཏེ་འཚོ་བ་ཡང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་འབྲེལ་བའི༑ །ལུས་བབས་ཡོད་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲས་བུའི་རྟེན་དང་ལུས་དང་བྱེད་པོ་དབང་པོ་ལ་གནོད་པ་ནི་བདག་ལ་འཚེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། ལུས་དང་མིག་སོགས་གནོད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་འཚོ་བ་རྣམས་པར་བརྟགས། །ཞེས་སོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གྲུབ་མཐའ་མཁན་པོ་ཁ་ཅིག །བྱེ་བྲག་པ་ནི་བདག་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་དུ་འདོད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལ་ལར་ཀུན་ཏུ་སོང་བར་མཐོང་། །ལ་ལར་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཙམ་ཞིག །ལ་ལར་རྡུལ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། ཁོ་བོས་འདིའི་རྡུལ་ཙམ་རིག་པ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་རྙེད་དོ། །འགྲེལ་བར་ཡང་། གཞན་དག་གིས་ནི་འདི་ཞུམ་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་བཟོད་པས་བདག་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་རྟོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སློབ་དཔོན་བྱང་བཟང་ལྟར་རིག་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་དང་སྨྲ་རོ། །རིག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་བདག་གམ་སྐྱེས་བུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་བྲག་པ་ནི་བདག་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། སེམས་མེད་བེམ་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིའི་རེག་བྱ་སོགས་སུ་མི་འདོད་ལ། དེ་ལ་ཕྱིའི་བདག་དང་། ནང་གི་བདག་གཉིས་འདོད་ལ༑ རིག་པ་ཅན་ནི་བདག་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ཤས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡོད་དེ་ཙམ་དང་ལྡན་གྱིས་བདག་གི་ཆ་གཞན་ལ་མི་ལྡན་པར་འདོད་པ་འདི་ཙམ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་ཚུལ༑ བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ནི་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བར་

བྱེད་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་གི་བདག་དང་ཕྱིའི་བདག་གོ །དེ་ལ་ནང་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་ཁོང་ན་རྣམ་པར་གནས་ཤིང་། དབང་པོའི་ཚོགས་དེ་དང་དེ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་པོའོ། །ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་འགྲོ་བའི་ངར་འཛིན་པའི་རྒྱུ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་ཟ་བ་པོ། རྒྱུ་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བའོ། །ཕྱིའི་བདག་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ནང་གི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། རིག་པ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཨཱཏྨ་དེ་བས། ཤེས་ཡོད་ཡིད་ཙམ་ཞིག་ལ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལུས་རེ་རེ་ཞིང་ཡོད་པའི་བདག་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་པ་ཡིན། དེའི་ཡིད་ཙམ་ལ་ལྡན་པ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱང་བདག་གི་ཕྱོགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཉིད་ལ་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། ཞེས་སོ། །བདག་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། རྣ་བ་མ་ཕྱུག་པ་དག་ན་རེ། སྤྱར་བཤད་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པས་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་བྱ་བའི་ནུས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ན་རེ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། འདོད་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་དག་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཉིད། །དངོས་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲས་ཉིད་ཕྱིར། །གཟུགས་གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །འོད་བྱེད་པ་ན་རེ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་དང་དུ་མའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བརྡ་བྱས་པ་རྣམས་གར་མཁན་གྱི་སྨིན་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཅིག་དང་དུ་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ང་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་དག་མཚམས་ནི་སྦྱོར་ཉིད་ཕྱིར། །གར་མཁན་སྨིན་འཕྲུག་གཡོ་བ་ལ། །མང་པོ་དག་གི་ཤེས་པ་བཞིན། །སོགས་སོ། །ཚད་མ་སྐོར་ནས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། **ཡིད་ནི་རྟག་དངོས་རྟོག་བཅས་ལུས་ཅན་བློ།** །ཞེས་པ་ཡིད་སོགས་རྫས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཡིད་ནི་ངོ་བོ་རྟག་དངོས་བྱ་བ་དང་། བཅས་པ་དང་། བཅས་པ་མ་ཁྱབ

པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཡུལ་ཅན་བློར་འདོད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཡིད་ནི་རྟག་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས། ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །ཞེས་སོ། སྦྱོར་བ་ནི། གང་འདི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་འགོད། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལས། །ཡིད་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་སོ། །ནམ་མཁའ་ནི་རྫས་ཡོད་རྟག་པ་གཅིག་པུ་སྒྲའི་རྟགས་ཅན་འདོད་དེ། འདིའི་རྟགས་ནི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་ནི། གང་དག་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི། འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་དག་གི་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། །ཞེས་བཀོད་པས་ཤུགས་ལ་ནམ་མཁའ་རྟེན་དང་རྫས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་བོ། །ཞི་འཚོས། འཇིག་པ་ལ་སོགས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི། །སྒྲ་རྣམས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཡིན། །དེ་ནི་ནམ་མཁར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དུས་ནི་སྔར་བཤད་ཁྱད་ཆོས་དང་། སྔ་ཕྱི་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། ཞི་འཚོས། སྐྲ་དཀར་གཉེར་མ་ལུས་རྒུབ་སོགས། །ཕྱུར་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་ཕྱིར་འདི། །གང་ལས་མི་འདྲ་བ་ཡི་རྒྱུ། །དེ་ནི་དུས་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་སྐྲ་དཀར་སོགས་དུས་ཅན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྫས་ཡོད་འདོད་ཅིང་། དེའི་རྟགས་སམ་ཡོན་ཏན་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས། འཕྱི་བ་དང་། སྔ་བ་དང་། གཅིག་ཆར་དང་། གཅིག་ཅར་མིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་དང་། མྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་ཟིན། རྫས་སུ་ཡོད་ཚུལ་དང་རྟགས་ནི་རིམ་བཞིན། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། ཤར་དང་གཞན་སོགས་བློ་རྣམས་ལས། །ཕྱོགས་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས། འདིའོ་སྙམ་པ་གང་ལས་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན། ཞེས་སོ། །རྫས་དགུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཚིག་དོན་གཉིས་པ་ནི། **བཞི་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ཉེར་ལྔ་ལྡང་།** །ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ནི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རྫས་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ། འདུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་རྒྱུ་མེད་པ། རྟགས་མཚན་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་གྱིས། རྫས་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ་འདུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་རྒྱུ་མེད་པ། ལྟོས་པ

མེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྫས་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ལྡན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དག་ལ་རྒྱུ་མིན་པ། ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་ལྟོས་མེད། ཚད་མ་དང་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཚད་མར་མ་འབྲེལ་བར་གྱིས། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ལ་གང་འདྲེན་ཙུང་ཟད་མི་མཐུན་ཡང་། གྲངས་ནི་ཉེར་བཞི་ཁོ་ནར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དུ་མས་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་གྲངས་ཚད་དང་། །སོ་སོ་བ་དང་རྣམ་དབྱེ་དང་། །གཞན་དང་གཞན་མིན་བློ་རྣམས་དང་། །བདེ་སྡུག་འདོད་སྡང་འདོད་པ་དང་། །ལྕི་གཤེར་དྲི་སྣུམ་འདུ་བྱས་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཉི་ཤུ་བཞི། །ཞེས་པ་ལྟར། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚིག་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་རོ་དང་དྲི་དང་རེག་བྱ་དང་གྲངས་དང་། བོང་ཚོད་དང་འདུ་བ་དང་། འབྲལ་བ་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། གཞན་མིན་པ་ཉིད་དང་། བློ་རྣམས་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་བ་དང་། འབད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་དང་རོ་དང་དྲི་དང་རེག་པ་རྣམས་དང་། སོ་སོ་བ་ཉིད་དང་། ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དང་། བློ་རྣམས་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡང་བ་དག་དང་། འབད་པ་ཡོན་ཏན་དག་གོ །ཞེས་དང་། ཀ་ཤཱིས་ཀྱང་། དེ་དྲངས་ནས། དུང་གི་སྒྲ་ལས་ལྕི་བ་ཉིད་དང་། གཤེར་བ་ཉིད་དང་། སྣུམ་པ་དང་། འདུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དང་། སྒྲ་རྣམས་བཟུང་ངོ་ཞེས་དང་། ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཐའ་བཞི་དགག་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཡོན་ཏན་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་རོ་དང་དྲི་དང་རེག་དང་གྲངས་དང་བོང་ཚོད་དང་། སོ་སོ་བ་དང་། ཕྲད་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་མིན་དང་། བློ་ལྡ་དང་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྡང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དང་། བྱས་པའི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ་ཞེས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་། རེག་པ་དང་གྲངས་དང་། བོང་ཚོད་དང་། སོ་སོ་བ་དང་། ཕྲད་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གཞན་དང་། གཞན་མིན་པ་དང་། མིག་གི་བློ་དང་། སྣའི་བློ་དང་། ལྕེའི་བློ་དང་། ལུས་ཀྱི་བློ

དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྡང་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དང་། བྱས་པའི་ཤུགས་དང་འབད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དབུ་ཚད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མང་། དེས་ན་གྲངས་ལ་གང་འདྲེན་མི་མཐུན་པ་ནི། ལྟི་ཀ་ཤེར་རོ་སྦུམ་འདུས་བྱས་ལྔ་སོགས་འདྲེན་མི་འདྲེན་གཞུང་ལས་ཤེས་སླ་ལ། བོང་ཚོད་དང་ཚད་གཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ལྡན་ཕྲད་འདུ་གསུམ་གཅིག །དབྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་སྟེ་འདི་དག་འགྱུར་ཁྱད་ཙམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། དེ་ལ་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞིའི་འབྱུང་བཞིའི་ཡོན་ཏན་སྔར་ལྟར་དང་། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན། གྲངས་བོང་ཚོད། སོ་སོ་བ། ཕྲད་པ། དབྱེ་བ་གཞན་གཞན་མིན་བདུན་དུས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཇིག་འགྲེལ་དང་། ལེགས་ལྡན་དང་། ཀ་ཤཱི་སོགས་ལྟར། བློ་དང་བདེ་སྡུག་འདོད་སྡང་ཆོས་ཆོས་མིན་འབད་པ་འདུ་བྱས་དགུ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་བློ་ལ་ལྔ་དང་། འདུ་བྱས་ལ་ཤུགས་དང་། བག་ཆགས་དང་། གནས་པ། འཇིག་པ་སྟེ་གསུམ་དབྱེ་བས་བཅོ་ལྔར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐག་ཡོས། འདུ་བྱས་པ་དང་འབད་པའི་ཤུགས་ཞེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་བྱས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གང་གི་འདང་འདྲེན་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད་འབད་པའི་ཤུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སུས་ཀྱང་མ་བྱས། བྱས་པའི་ཤུགས་ཟེར་དགོས་རྒྱུ་ནོར་བ་དང་འབད་པ་གྲངས་ཟུར་དུ་མ་བགྲང་བས་གྲངས་གཅིག་ཆད་ལ། གཞན་གཅིག་བཙུག་པ་སོགས་བྱས་སྣང་བས། ཁྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་ཊཱི་ཀཱ་བསྟུས་པ་འདིའི་བྱེ་བྲག་པའི་སྐབས་གཅིག་བུ་ལ་འགལ་འཁྲུལ་དེ་ཙམ་བྱུང་ན། རྒྱས་པར་བཤད་ན་འགལ་འཁྲུལ་ས་ཆེན་པོས་ཀྱང་མི་ཐེག་པར་སྣང་བས་དེ་མ་དགོངས་སམ། འདི་སྐོར་ལ་ཤོག་བུ་གཅིག་ལས་མི་སྣང་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མ་བཤད་འདུག་གོ །དེས་ན་ཉེར་ལྔ་རྣམ་ངེས་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་གསུངས་མོད་ཡི་གེ་ནོར་རམ་དབྱེ་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་བྱས་ན་རུང་ཙམ་མོ། །སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། གྲངས་ནི་གཅིག་གཉིས་སོགས་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ། ཚད་ནི་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ། དབྱེ་ན་ཆེ་ཆུང་རིང་ཐུང་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་ཀ་ཤཱིས། ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའོ། །རྟག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་དུས་དང་། ཕྱོགས་དང་། བདག་རྣམས་ནི་མཆོག་ཏུ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཆུང་དུ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཉིས་པ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཉིས་ནར་མོར་སྦྱར་བ་ཐུང་དུ་དང་གསུམ་ཕན་ཆད་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་རིང་པོའོ། །སོ་སོ་བ་ནི། ཐ་སྙད་སོ་སོ་གོ་བྱེད

ཀྱི་རྫས་སོ། །ཁྱད་པ་ནི་འདི་ལ་འདི་ཁྱད་དོ་ཞེས་སྣམ་བུའི་རྒྱུ་སྲིན་ལྕ་བུ་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཟུགས་ནས་འདིའི་བར་དང་ལས་སོགས་རྣམས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས། གྲངས་དང་ཚད་རྣམས་དང་སོ་སོ་བ་ཉིད་དང་། ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དག་དང་། གཞན་དང་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དང་། ལས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྫས་དང་། འདུ་བའི་ཕྱིར་མིག་གིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱུག་མ་གོ་སླ།

གསུམ་པ་ནི། **ལས་ལྔ་པོ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་གཞན་རྫས།** །ཞེས་པ་ལས་ལྔ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། འདེགས་པ་དང་། འཇོག་པ་དང་། བསྐུམ་པ་དང་། བརྐྱངས་པ་དང་། འགྲོ་བའོ་ཞེས་སོ། །ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་བྱེད་པོ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། རྫས་གཅིག་པུ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་འདུ་བ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཆ་ཅན་སོགས་རྫས་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་ཅན་དག་ནི་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། **གསུམ་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་ཡིན་ཁྱད་པར་བཅས།** །ཅེས་པ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་གསུམ་གྱི་དོན་ལས་གཞན་པའི་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དང་འདུ་བ་གསུམ་ག་ཁྱད་པར་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འདུ་བ་ཡང་། མ་སྐྱེས་པ་ཁྱབ་པ་རྟག་པ་ཆ་མེད་པ། བྱ་བ་མེད་པ། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། བ་ལང་ལྟ་བུ་ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིས་རང་གི་གསལ་བ་ལ་ཁྱབ་ཚུལ་ལ། རྣམ་ངེས་རྒྱ་འགྲེལ་དང་། དར་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་པ་ནི། གཟེགས་ཟན་གྱིས་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པར་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་སྤྱི་དེ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དང་གསལ་བ་མེད་པའི་བར་དུ་མ་མཐོང་བར་ཡང་བཤད་པས་ནང་འགལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པར། གཟེགས་ཟན་ཤི་བ་དང་། དེའི་དངོས་སློབ་ཟད་བུའི་བུ་ཕེ་ལུ་ཀ་དང་། གླང་བུའི་བུ་ཕེ་ཐར་གཉིས་ཀྱིས

ཁྱབ་ཚུལ་ལ་རྩོད་དེ། པེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་ནི། བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དང་དེ་མེད་པའི་བར་སྟོང་ནའང་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་རང་གི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་འགྲོ་འདུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཟེར་བས། གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་ནའང་སྤྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། པེ་ཐར་ན་རེ། བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དང་དེ་མེད་པའི་བར་སྟོང་བ་ལའང་ཁྱབ་པ་མིན་ཏེ། གསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར༑ སྤྱི་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་སྟེ། བ་ལང་གི་གསལ་བའམ། ཁྱད་པར་རམ། བྱེ་བྲག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་མངོན་པར་གསལ་བས་སོ། །ཟེར་བས། གསལ་བ་མེད་པར་འདི་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པ་མི་སྐྱེ་བས་སོ་སྙམ་སྟེ། དོན་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མཐོང་བ་ལས་འདི་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་ལ༑ ཏྭེར་སྙམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེ། བ་ལང་མཐའ་དག་ལ་བ་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པའི་རྟགས་སམ། མཚན་མ་དེ་མེད་ན་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་སྙད། ནང་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བློ་སྐྱེ་བ་བ་ལང་གི་རིགས་སམ། རིགས་སྤྱི་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་ཡིན་ཀྱང་། ཆ་མེད་སོགས་མི་འཐད་པར་ཀུན་མཐུན་ནོ། །ལྔ་བ་ནི། **ཁྱད་ཞུགས་བྱེ་བྲག**ཅེས་པ། བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་བཤད་ཟིན་ལ། བྱེ་བྲག་གི་སྐད་དོད་བི་ཤེ་ཥ་ཞེས་པ་ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་སྟེ། རྫས་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་ཏེ། དཔེར་ན་དཀར་ནག་གི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཇི་ལྟར་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དྲུག་པ་ལ་དེ་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། **འདུ་བ་འབྲེལ་བ་གཉིས།** ཞེས་པ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་བཤད་ཟིན་ལ། རྫས་ལྡུ་ལས་གཞན་འདི་ལ་འདི་ཡོད་དོ། །ཞེས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་འདུ་བ་སྟེ། དེ་རྟེན་བརྟེན་པ་གོས་ཐ་དད་པའི་ལྡན་འབྲེལ་དང་། གོས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་གེ་ལས༑ ཡང་འདུ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདི་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡང་དག་པར་བློར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ༑ ཞེས་སོ། །ཚིག་གི་དོན་དྲུག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། **སྣོད་བཅུད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་དང་དབང་ཕྱུག་གིས༑** ཞེས་པ། ཞར་ལ་དེ་དག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་བློའི་གཡོ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་དོ། །དང་པོ་སྟོང་པའི་ཆོས་རྒྱུ་མི་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ

རབ་རྟག་པ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ལས། འཆགས་པའི་ཚེ་དབང་ཕྱུག་གི་བློའི་འཕེན་པ་བཏང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དབང་གིས་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཉིས་འབྱར་བ་དེ་ལ་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྫས་ཟེར། དེ་ནས་དེ་ལ་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས་ཙམ་ལ་རླུང་གི་ཕུང་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཡོ་ཞིང་འདུག་པ་བྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆུ་རྡུལ་དག་ལས་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ནས་རླུང་དེའི་སྟེང་དུ་ཆུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འཁྱིལ་ཞིང་འཁྱིལ་བ་ཆགས། དེ་ནས་སའི་རྡུལ་དག་ལས་རིམ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆུ་དེའི་སྟེང་དུ་ས་དཀྱིལ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་མཁྲེགས་ཤིང་ལྷུན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆགས། དེ་ནས་མེའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབར་བ་རབ་ཏུ་འབར་བ་མེ་ལྕེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་སྲེག་པ་འདུག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ནང་དུ་དབང་ཕྱུག་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས། ཚངས་པའི་སྒོང་ཆེན་པོ་གསལ་ཞིང་འབར་བ་ལས་ཚངས་པ་བྱུང་བ་དེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་དགུ་བྲིས་པར་འདོད་དེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། མུ་སྟེགས་བྱེད་དག་གི་གཞུང་ལས། འཇིག་རྟེན་འཇིག་ཅིང་སྟོང་པའི་ཚེ་ན། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་དག་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས། སོ་སོ་ན་རྟག་པར་འདུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཚེ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྤྲུལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལས་སྨིན་པས། དེས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པའི་དབང་གིས་བརྟས[1]པས། ས་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཉིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྫས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རླུང་གི་རྫས་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྫས་དེ་ལ་རླུང་གི་རྡུལ་གསུམ་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་དེའི་རིམ་གྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དག་འབྲས་བུའི་རྫས་རྩོམ་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དང་པོ་ཁོ་ནར་རླུང་གི་ཕུང་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤིན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་འདུག་གོ །ཞེས་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་འདུག་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཆུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁྱིལ་ཞིང་འདུག་གོ །ཞེས་པ་ནས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་མཁྲེགས་ཤིང་ལྷུན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་སྟེང་དུ་མེའི་ཕུང་པོ་འབར་བ་རབ་ཏུ་འབར་བ་མེ་ལྕེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་སྲེག་པ་འདུག

[1] དབུས་དཔར་ན། བརྟག་པས།

པར་གྱུར་ཏོ། །མིའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་དུ་དབང་ཕྱུག་གི་མངོན་པར་འདོད་པས་ཚངས་པའི་སྒོ་ང་ཆེན་པོ་གསལ་ཞིང་འབར་བ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཚངས་པའི་སྒོ་ང་ཆེན་པོ་དེ་སྨིན་ཅིང་འཕྱུག་པའི་ནང་ནས༑ འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེས་པོ་ཚངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གདོང་བཞི་པ་ལ་རལ་བ་ཅན་པདྨའི་སྐྱེ་གནས་ནས་བྱུང་བ། པདྨའི་གདན་ལ་འདུག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེས་པོ་ཚངས་པ་དེས༑ སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་བྱས་ནས། འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཤིང་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་གྲག་གོ །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ནི། **ཁྲུས་སོགས་ཆོས་ཡིན་འཁོར་བ་ཡོན་ཏན་འདུ།** །ཞེས་པ། ཁྲུས་དབང་བསྙེན་གནས་ཚངས་གནས། ནགས་གནས་སོགས་ཆོས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཆོས་མིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱུར་འདོད་དེ། རྟོག་གེ་ལས། འདིར་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་བླ་མ་དང་ཉེ་བར་སོང་ནས་ཕྱི་དང་ནང་དག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཁྲུས་དང་། དབང་བསྐུར་བ་དང་། བསྙུང་བར་གནས་པ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བླ་མའི་ཁྱིམ་དུ་གནས་པ་དང་། ནགས་སུ་གནས་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང༑ སྦྱིན་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། རྒྱུ་སྐར་དང་། དུས་ངེས་པ་ལ་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཞེས་བྱའི། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཆོས་མིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སོགས་སོ། །འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་ཐ་མ་ཡོད་ལ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདག་ལ་འདུ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བར་འདོད་དེ། རྟོག་གེ་ལས། དེས་བྱས་པས་འདི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་བཅིངས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཅི་ཐར་བ་ཡང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མ་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་འཁྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་ནི། **ཐར་བ་བརྗོད་མེད་ཡོན་ཏན་འདུ་འབྲལ་བདག །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་རྒྱུ་ཐར་པར་འཁྲུལ།** །ཞེས་པ། བདག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དག་སྤྱད་པས། སྐྱེ་འཆིའི་འཁོར་ལོ་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་མོ་ལྟར་སྤྱད་པ་དེ་བཟློག་སྟེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཀུན་བྲལ་ཏེ་མར་མེ་ཤི་བ

བཞིན་རྣམ་རྟོག་ཟད་པ་ཐར་པར་འདོད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་དྲི་མེད་པའི། །ཡོངས་སུ་འདའ་བར་དེ་འགྲོ་སྟེ། །ཤིང་ཟད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་ལས། གང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དག་སྤྱད་པས། ཡང་དང་ཡང་འཁོར་ཞིང་འཁོར་བ་བཟོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་མོའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་གནས་ལྟ་བུའི་འཁོར་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པས་ཡང་འབྱུང་བའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། སོགས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས། བློ་སོགས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅད། རྒྱུད་ནས་ཕྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ། །ཡིད་ལ་བདག་ཅེས་གནས་པ་ནི། །བྱེ་བྲག་པ་ཡི་ཐར་པར་ཤེས། །ཞེས་སོ། །གྲོལ་བའི་ཐར་པ་དེ་ལ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཟད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང་། རྫས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ཞི་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་དེ། རྟོག་གེ་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་མ་མིན། །གཅིག་མིན་ཕྲ་མིན་ཆེན་པོ་མིན། །འདི་ནི་རྟག་མིན་མི་རྟག་མིན། །བདག་མིན་གཞན་མིན་མིན་དེ་ཉིད། ཇི་ལྟར་བདག་བཞིན་ཚིག་གི་དོན། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སྟོང་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྔག་ལོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཏེ། དེ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་མཚམས་ཙམ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་འདུག་པས། ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་གཟིགས་འཚལ།

དེ་དགག་པ་ནི། **དབང་ཕྱུག་དགའ་སྡུག་རྒྱུ་དང་རིག་སྒྲོ་འགྱུར། །འདོད་ཆོས་ཀུན་མེད་ཀུན་ཁྱབ་ཆ་མེད་ཕྱིར། །རྟག་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམ་གཞན་མི་སྐྱེ།** །ཞེས་པ་ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་སོགས་དུ་མའི་དོན་དྲིལ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགྲོ་བ་དགའ་སྡུག་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲོ་བའི་དགའ་སྡུག་དང་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོད་འགྲོ་བའི་དགའ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱུགས་རྫི་བཞིན། འགྲོ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བྱེད་པོ་དབང་ཕྱུག་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་ཕྱུག་བཞིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བ་དབང་ཕྱུག་གཅིག་པུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕྲ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་གཅིག་པུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། དེས་ན་དེས་བྱས་འགྲོ་བ་རྣམས། །རྒྱུ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་ཀྱང་སེམས་དང་ལྡན་པར

འགྱུར༐ ༐གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རྒྱུ་ཡིན་ན། །འགྲོ་བ་ཕྲ་སོགས་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༐ ཡང་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་ཕྱུག་དེ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་སོགས་ལས་བྱུང་ངམ། རྒྱུ་མེད་དུ་བྱུང་བ་བརྟགས་གྲང་ན་གལ་ཏེ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་ན། འོ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ༐ རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་ཕྱུག །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་ཤེ་ན། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་གཞན་དབང་ཕྱིར། །དབང་ཕྱུག་དབང་ཕྱུག་མིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རང་བྱུང་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ཟེར༐ འོ་ན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དབང་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ༐ དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་ཕྱུག །བློ་བུར་གྱུར་པར་འདོད་ན་ནི། །དེས་ན་གཞན་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །དབང་ཕྱུག་དབང་ཕྱུག་མིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དབང་ཕྱུག་མཚམས་མེད་སོགས་སྡིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣོད་བཅུད་དགའ་སྡུག་སོགས་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དང་མ་གྲུབ་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་ལོ། །འགྲོ་བ་འཁོར་བའི་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། སྣོད་བཅུད་མཐའ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བྱས་པར་ཐལ༐ ཁྱོད་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རེ་ཞིག་བདག་ནི་མ་སྐྱེས་ཕྱིར། །དེ་ཡིས་བྱས་པར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བསྐལ་བ་དང་པོའི་ལུས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཐོག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ཅི་རིགས་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། བདེ་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་དེ་ཅི་རིགས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། དེ་ཉིད་ལས། བསྐལ་བ་དང་པོའི་ལུས་ཅན་ལུས། །སྔོན་བྱས་མ་མཐོང་རྒྱུ་ཅན་ཏེ། །བདེ་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ད་ལྟའི་ལུས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མཐའ་དག་བྱེད་པོར་དབང་ཕྱུག་མི་རུང་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱིད་པ་དང་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པ་དང༐ དབང་ཕྱུག་ལ་གུས་པ་ཁ་ཅིག་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྡིག་པ་བྱེད་ལ་བསོད་ནམས་ཅན་དག་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བདེ། །དེ་ལ་གུས་པ་ཁ་ཅིག་སྡུག །དབང་ཕྱུག་བཀགས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཅན། །དག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་སྡིག་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ལྟ་གསུམ་གཅིག

ཡིན་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས༑ དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། །ཚངས་པས་ཚངས་བཟད་ཇི་ལྟ་བུ། །བདག་ལ་དབྱེ་བ་མི་རིགས་པས༑ །གསུམ་ཉིད་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་ལས་ཀྱང་། ཚངས་པ་དབང་པོ་ཁྱབ་འཇུག་ཆེ། །ལྷ་གསུམ་པོ་ནི་གཟུགས་གཅིག་ན། །དབང་ཕྱུག་གིས་ནི་གཟུགས་གཅིག་གིས༑ ཚངས་པའི་མགོ་བོ་བཅད་པའང་ཅི། །ཞེས་སོ། །ལྷ་གསུམ་གྱི་བཤད་པའི་རིག་བྱེད་སོགས་གསུམ་དོར་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྡིག་པ་ཆུས་འཁྲུ་བ་དང་དགེ་སོགས་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆུ་ཡིས་སྡིག་པ་འཁྲུ་བ་དང་། །དགེ་སོགས་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་དག །ཉེས་བསྟན་གསུམ་ལ་མཐོང་བས་ན། །གང་ཕྱིར་གསུམ་ནི་བཏང་བའི་རིགས། །ཞེས་སོ། །ཆུ་ཡིས་ཁྲུས་ཀྱིས་སྡིག་པ་མི་འདག་པར་ཐལ༑ ཆུས་དེ་མི་རེག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆུས་བསྒོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བག་ཆགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་དང་བསོད་ནམས་ཆུས་བཀྲུར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས། འདིས་ནི་སྡིག་པ་དག་མི་འགྱུར། །མ་རེག་ཕྱིར་དང་མ་མཐོང་ཕྱིར། །མ་བསྒོམ་ཕྱིར་དང་བག་ཆགས་ཕྱིར། །དྲན་པའི་ཤེས་དང་དགེ་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལས༑ ཁྲུས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཆོས་འགྱུར་ན། །ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་བྲུས་འགྱུར། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་གནས་པ་ཡི༑ ཉ་ལ་སོགས་པ་སྣོམས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །དགེ་སེམས་མེད་པར་མེ་སོགས་སུ་མཆོད་པ་སོགས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྲོག་ལ་གནོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱེ་མ་ལེབ་སོགས་བཞིན། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། མེར་མཆོད་ལ་སོགས་ཚངས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་སོགས་ཐོབ་རྒྱུ་མ་ཡིན། །སྲོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཕྱེ་མ་ལེབ་སོགས་མཆོངས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དགེ་སྡིག་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ དེས་ན་ལུགས་ངན་ལ་དགའ་མི་རིགས་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱི་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་མ་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྷག་མའི་སྐྱོན་སོགས་ཀྱང་རིགས་འགྲེ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། འདིས་ནི་ལྷག་མའང་དགག་བྱས་ཕྱིར། །ཚངས་པ་ཁྱབ་འཇུག་བདག་སྒྲ་ལ། །མི་རིགས་ཕྱིར་ན་དབང་ཕྱུག་སོགས༑ །རྟག་ལ་བློ་ནི་དགའ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྨྲས་པ།

བདུད་རྩི་སྦྲོ་ལྡན་སྟེང་ན་ཟླ་བའི་ཞལ། །
མཁྱེན་ཡངས་སྤྱན་དཀྱུས་ཨུཏྤལ་འཛུམ་པའི་རོ། །
མྱོང་བྱེད་དགའ་བའི་དྲུག་ལྡན་མགྲིན་པའི་དབྱངས། །
ལན་འབུམ་བཏུང་བས་མི་ངོམས་སྨྲང་རྩི་བཞིན། །

དབང་ཕྱུག་བྱེ་རིག་གྲུབ་མཐའི་མིང་པོ་ཙམ། །བཀོད་པའང་འཁྲུལ་བའི་བའི་ཁྲུས་སྨྲགས་པའི་ཤ །
བླུན་རྨོངས་ནོར་སྐྱོང་མིན་པ་བློ་གྲོས་ཅན། །དཔྱོད་ལྡན་རྣམ་སད་ཚོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་དམ། །

རྒྱ་གར་མཁས་གཞུང་འོད་ནོར་འབུམ་ལྡན་པས། །
ལེགས་བཤད་འདབ་སྟོང་བཞད་པའི་པདྨ་དེ། །
ཕན་བདེའི་དྲི་བསུང་རྒྱས་སོ་ཕྱོགས་ཀུན་གྱི། །
རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཟ་བའི་རྒྱན་དུ་བཀོད། །

རྟོག་གེའི་ཐྲང་འགྲོའི་གྱ་གྱུར་དམ་འཁྱུད་པ། །སྨྲ་དོན་ལོ་མས་ཕང་ཕུང་དེ་ནང་དྭ། །
རྒྱན་དྲུག་རིགས་པའི་མན་ངག་ཐལ་བ་འགགས། །དོན་གྱི་སྤྲུལ་སྙིང་མ་ལོན་འཁྲུལ་བས་མྱོས། །

ཞིབ་ཞིབ་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོའི་རྫེས་བསྒྲིགས་བློས། །
མང་མང་མཁས་བརྒྱུས་དཔྱད་ཀྱང་རྙེད་དཀའི་དོན། །
ལྷོད་ལྷོད་ཉིན་བྱེད་འབུམ་ལས་ཆེས་གསལ་བར། །
ཅུང་ཅུང་འདི་ལྟར་ལེགས་བཀྲལ་ཨེ་མ་ཧོ། །

ཞེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཁྲུལ་སྤོང་གཏོང་ལྡའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལས་གསལ་སྟོན་མེའི་རྣམ་བཤད་ལས་དབང་ཕྱུག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་ལེའུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བདུན་པ་གཅེར་བུ་བའི་རྟག་མཐར་དགག་པ།

༄། ལྔ་པ་ཟད་བྱེད་པའི་རྟག་མཐར་འགོག་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དེ་སྤུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ༑ དེ་དངོས་དང་། དགོས་ཆུང་གཞན་མ་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ༑ གྲུབ་མཐའ་བཞི། དང་པོ་ནི། **རྒྱལ་བ་དམ་པ་ཐུབ་མཆོག་ལྡོང་རིས་སྟོན།** །ཞེས་པ། འདིའི་གཞུང་ལས༑ ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པས་བཤད། །ཅེས་དང་། བོ་དྷི་བྷ་དྲས། དེ་དག་ནི་ལྷ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་མཉེས་པར་བྱས་པས་ཀྱང་ཐར་པ་སྨིན་པ་འདོད་པས་ན་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། དད་པས་འབད་དེ་གསོལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དམ་པ་དང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་འདོད་པའི་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་དང་། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་ཐུབ་མཆོག་དང་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཅེར་བུ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་འདི་སྐད་སྟོན་ཅིང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུབ་མཆོག་དང་། འཕེལ་བའམ་ལྡོང་རིས་ཉེར་ལྔ་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། **ཟད་བྱེད་མཆོད་འོས་གཅེར་བུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ།** །ཞེས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། གང་དག་རང་གི་སྒྲ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཟད་པར་ཕྱིས་པས་ཐར་པར་འདོད་པ་ནི་ཟད་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཟད་བྱེད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཆོད་འོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་མཆོད་འོས་པ་སྟེ། སེར་སྐྱ་བ་བཞིན་ནོ། །འདོམས་དཀྲིས་ཙམ་ཡང་མེད་པས་གཅེར་བུ་བ་དང་། ཕྱོགས་གོས་ཅན་དང་། མཁའ་གོས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཁའ་ལས་གོས་གཞན་མེད་པས་སོ། །ལྷོམ་བུ་བྱེད་པས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་༑ གཞན་ཡང་འཚོ་བ་སྟེ་སྲོག་བདག་ཏུ་སྨྲ་བས་འཚོ་བ་པ་སྟེ། སྲོག་གི་སྐད་དོད་ཇི་ཝ་ནི་འཚོ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། ཇི་ཝ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་འཚོ་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྲོག་ཅེས་བྱ་བའི་བདག་དེ་ལུས་ལ་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་ན་ལུས་འཚོ་ཙམ་ལས་ཡོ་བྱད་སོགས་དངོས་པོ་མི་འཛིན་

པས་འཆི་བ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅེར་བུ་ལ་ངོ་ཚར་མི་འཛིན་པས་འཇོམ་མེད་པ་དང་ཐལ་བ་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་ན་སྲོག་ཅན་གྱི་སྡེ་དགུར་འདོད་པ་དང་། དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བ་གྲུབ་མཐའ་ལ། བདག་དང་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་ཚིག་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ་ནི། **སྲོག་ནི་ལུས་ཚད་རྟག་ཆག་སྐྱེས་བུ་འགྲོ།** །ཞེས་པ། སྲོག་བདག་ཏུ་འདོད་ལ༑ ལུས་ཏེ་སྲོག་ཅན་རང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་པ་རྫས་རྟག་ལ་རྣམ་གྲངས་མི་རྟག་པ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གཅེར་བུ་ལུས་ཀྱི་ཚད་བཞིན་དུ། །སྲོག་ནི་ཞུམ་དང་རྒྱས་པར་སྨྲ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྷས། ལ་ལའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཙམ་ཞིག །ཅེས་དང་། འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཚད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་ཡིན་པས་ན་ལུས་ཀྱི་ཚད་བཞིན་དུ་དེ་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྲ་བ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། ལུས་དེ་ནི་དེའི་ཟླ་མ་ཏོག་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཞུམ་པར་གྱུར་ན་ཞུམ་པར་འགྱུར་ལ། འདི་རྒྱས་པར་གྱུར་ན་དེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་དཔོག་པ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡང་། །རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ངོ་བོ་ཡིས། །ལྡོག་དང་རྗེས་འགྲོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྐྱེས་བུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྨྲ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། བདག་ནི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོས་གནས་སྐབས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། སྲོག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དེ་སྲིད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྲོག་ཉིད་རྟག་པ་ཐར་པ་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོ། །བདག་དེའི་རྣམ་གྲངས་ནི། སྲོག་དང༑ འཆི་བ་དང་། གསོ་བ་དང་། བདག་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། གང་ཟག་སོགས་ཡིན་ཏེ༑ འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ནི་སྲོག་དང་འཆི་བ་དང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ༑ སྲོག་གམ་སྐྱེ་བའམ་གསོ་བའམ་གང་ཟག་གམ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ལས་འགྲོ་བ་ལྔར་བཤད་པ་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི༑ **མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་སྤྱི་གསལ་འཇུག** །ཞེས་པ་མངོན་སུམ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་འཇལ་བའི་

རྟོག་བྲལ་དང་གསལ་བ་འཇལ་བའི་རྟོག་བཅས་གཉིས་ཏེ། དཔྱོད་པ་བ་དང་། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མའི་སྐོར་ཐལ་ཆེར་འདྲ་སྙམ། འདི་གཉིས་ཀས་ཡུལ་རེ་རེའང་ནོར་བུ་གཟི་འབར་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་དུ་འདོད་དེ༑ དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཡང་། ནོར་བུ་གཟི་ཡི་བདག་ཉིད་ལྟར། །དངོས་པོ་ཀུན་ཅེས་ལྟ་བ་ལ། །ཞེས་དང་། ཟད་བྱེད་པ་རང་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། དུ་མའི་ངོ་བོའི་དངོས་པོ་ལ། །བརྗོད་པར་འདོད་པས་ངོ་བོར་འདོད། །ཅིག་ཅར་རིམ་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་ལས། །ཚིག་གི་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། །དཔེར་ན་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་ལ། །ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་ཁ་དོག་འཛིན། །དེ་བཞིན་དངོས་ལའང་སྣ་ཚོགས་ཕྱིར། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པར་རྟོག །ཅེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཟད་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ནོར་བུ་གཟི་བཞིན་དུ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་དངོས་པོ་འགལ་ལ་ངོ་བོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༑ **ཚུལ་གསུམ་མི་འཐད་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གཅིག་པ།** །ཞེས་པ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་མང་བས་ན། གཞན་མཐའ་ཁེགས་པས་ཚུལ་གཅིག་པ་འཐད་པར་འདོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་འདུས་པས་སོ་སླམ་དུ་བསམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། **རྒྱུས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་ཕྱུང་།** །ཞེས་པ། རྒྱུས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་སོགས་སྟོན་པ་མཚོན་འོས་སོགས་ཚད་ལྡན་གྱི་ངག་ནི་ལུང་ཚད་མར་འདོད།

གསུམ་པ་གཞལ་བྱའི་ཚིག་དོན་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ༑ ཚིག་གི་དོན་དགུ་དང་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དུས་རྫས་སྲོག་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས༑ དང་པོ་ལ། ཤཀྱ་ལའི་མཆོད་འོས་ལུགས་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཆོད་འོས་ལུགས་གཉིས་ལས༑ དང་པོ་ནི། **སྲོག་དང་སྲོག་མིན་ཟག་པ་སྡོམ་པ་སྡོམ། །བཅིང་ཐར་འགྲོ་འོང་དགུ་ལས** ཞེས་པ༑ འདིའི་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་དགུ་པར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་དེ། དོན་དགུས་ཤེས་བྱ་ལ་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་རྟ་འགྱུར་ལས། གནས་འགྱུར་དགུ་ལྡན་ཞེས་པ་ནི། ཞེས་དང་། ཤོང་དཔང་འགྱུར་ལས། ཚིག་དགུས་སྒྲུབ་དང་། ཞེས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལྟད

ཞེས་པ་ཚིག་དང་གནས་སོགས་ལ་འཇུག་པས་འགྱུར་ཁྱད་ཙམ་མོ། །ཚིག་གི་དོན་དགུ་ནི་སྲོག་ལྡན་དང་། སྲོག་ཅན་མིན་པ་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཟག་པ་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་སྤོང་བ་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་ལྔ་བའི་མདུད་པའམ་འཆིང་བ་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་ཐར་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་དགུར་འདོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚིག་དགུས་སྒྲུབ་དང་། ཞེས་པ་ནི། སྲོག་དང་སྲོག་མིན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་། སྡོམ་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། འོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་འགྱུར་ལས། སྲོག་དང་སྲོག་མེད་པ་ཞེས་པ་འགྱུར་འདི་ལས་ལེགས་སོ། །འདི་དག་ངོས་འཛིན་ཐུན་མོང་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། **སྲོག་ཟག་སྡོམ། ངེས་རྒྱ་འཆིང་ལས་སྡིག་བསོད་ཐར་པ་དགུ།** །ཞེས་པ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གཅེར་བུ་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དགུ་སྟེ། སྲོག་དང་། ཟག་པ་དང་། སྡོམ་པ་དང་། ངེས་པར་རྒྱ་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ལས་དང་། སྡིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། **ཀུན་ཀྱང་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་རྟག་མི་རྟག** །ཅེས་པ། སྲོག་ལྔ་བུའི་ཚིག་གི་དོན་ཕལ་ཆེར་གྱི་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པས་དེའི་སྒོ་ནས་རྫས་གཅིག་དང་། གྲངས་དང་། མིང་དང་། དོན་ནམ་འབྲས་བུའི་ཐ་དད་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་དང་བུམ་པ་རྫས་གཅིག་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་ཆེན་ལས། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་དག །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་བརྗོད། །གྲངས་དང་མཚན་ཉིད་མིང་དང་དོན། །ཐ་དད་ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བརྗོད། །ཅེས་དང་། གཞན་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་དང་མིང་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། དོན་ནི་རྫས་ནི་གྲངས་གཅིག་དང་ལྡན་ལ་རྣམ་གྲངས་ནི་གྲངས་དུ་མ་ཅན་ཡིན་ལ། བུམ་གཟུགས་སོགས་ལ་སྦྱར་ན། བུམ་པ་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་དེ་བུམ་པའི་ཡུལ་དང

རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་པས་སོ། །གྲངས་སོགས་ཀྱིས་ནི་བུམ་པ་ལས་དེ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་མང་པོ་ཡིན་པས་གྲངས་ཐ་དད་དང་། བུམ་སོགས་རྫས་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་རྣམ་གྲངས་ནི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་། བུམ་པས་ཆུ་ལེན་ལ་གཟུགས་སོགས་དམར་པོ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དོན་ནམ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཚད་ཆེན་ལས། གཟུགས་སོགས་རྣམས་དང་བུམ་པ་ཞེས། གྲངས་དང་མིང་གི་རྣམ་དབྱེ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་རྗེས་འཇུག་ལྡོག །མཚན་ཉིད་དང་ནི་དོན་ནམ་དབྱེ། རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བུམ་པ་གཟུགས་གཉིས་ལྟར། སེམས་པ་ཅན་དག་གི་རྫས་དང་། བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཚུལ་མཚུངས་ཏེ། ཚད་ཆེན་དགའ་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདག་གི་རྫས་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་དག་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྫས་དང་གྲངས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྫས་ནི་མི་འཇིགས་པའམ་མི་ལྡོག་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་རྟག་ལ། རྣམ་གྲངས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མེད་པར་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟད་བྱེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ། རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྲོག་དང་། དུས་དང་། ནམ་མཁའ་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་འགྱུར་མང་དུ། གང་ཟག་དང་། བསོད་ནམས་དང་། སྡིག་པ་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་དང་བདག་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་སྣང་བར་མངོན་ཡང་། དཔྱད་ཚོད་གཞན་ལ་མི་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། **དུས་གསུམ་རྫས་དྲུག་སྲོག་ཅན་དྲུག་པ་མ་དགུ** །ཞེས་པ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་དུས་རྟག་པ་རྫས་ཡོད་གསུམ་དང་། རྫས་ནི་དྲུག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྫས་ནི་དྲུག་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། སྲོག་དང་། གང་ཟག་དང་། དུས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། སྡིག་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྲོག་ཅན་ནི་ཀ་ལ་བའི་ཟད་བྱེད་པ་རྣམས་དྲུག་ཏུ་འདོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྲོག་ནི་དྲུག་གི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། སའི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་དང་། ཆུའི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་དང་། མེའི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་དང་། རླུང་གི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་དང་། ནགས་ཀྱི་བདག་པོའི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་དང་། འབྲས་བུའི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་སོ། །ཞེས་སོ། །ནགས་ཀྱི

བདག་པོ་ལྡོན་ཤིང་ཡིན་ལ། རྡུ་འགྱུར་ལས། སའི་ལུས་ལ་རྩུང་ཟད་ཅེས་སོགས་ཚ་ཤས་རྩུང་ཟད་དུ་བསྒྱུར་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་ལུས་ཞེས་ཐར་པའི་ལུས་ལ་འཆད་པ་མ་དག་པས། ནས་སོགས་འབྲུ་རྣམས་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་འདོད་སྣང་བས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་སྲོག་ཅན་ཐམས་ཅད་འདི་དྲུག་ཏུ་ཆགས་པ་མིན་གྱི་ཡོངས་ལ་སེམས་མེད་དུ་གྲགས་པ་ལ་སེམས་ལྡན་དྲུག་བྱེད་འདོད་པས་སོ། །འདིའི་ཐད་ལ་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་ཟད་བྱེད་གཉིས་མཐུན་པར་སེམས་སོ། །འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཟད་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྲོག་ཅན་གྱི་སྡེ་དགུ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དེ་ལ་སྲོག་ཅན་གྱི་སྡེ་དགུ་སྟེ། ས་དང་ཆུ་དང་ཤིང་དང་མེ་དང་རླུང་དང་སྲིན་བུ་དང་། གྲོག་མ་དང་། བུང་བ་དང་། མི་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདིས་ཀྱང་སྲོག་ཅན་ལ་འདི་དགུ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སེམས་མེད་དུ་གྲགས་པ་འགའ་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་ཆེད་དང་། དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་སོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཙམ་བཟུང་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དགུ་མ་ཡིན་པའི་སྲོག་ཅན་དུ་མ་ཆགས་པས་སོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དེ་དག་ལས་ས་དང་ཆུ་དང་། ཤིང་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ནི་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་ཏེ་རེག་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིན་བུ་དང་། བུང་བ་དང་། དུང་དང་། ཉ་ཕྱིས་དང་། སྲིན་བུ་པདྨ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་ལྡན་ཏེ། རེག་པ་དང་རོའི་དབང་པོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོག་མ་དང་སྲིན་བུ་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་། རོ་དང་། སྣའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུང་བ་དང་། སྦྲང་བུ་མཆུ་རིང་ལ་སོགས་པ་ནི། དབང་པོ་བཞི་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་རོ་དང་སྣ་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དང་རྐང་བཞི་པ་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་རོ་དང་སྣ་དང་། མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་སྲོག་གི་ཚིག་གི་དོན་རྣམ་པ་དགུའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ནི། **སྡོམ་ལྔ་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་དང་ལེ་ཤེས་ལྔ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་གསུམ་ལམ་འདོད།** ཅེས་པ་སྡོམ་པ་ལྔ་ནི། གཅེར་བུ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དང་མི་སྨྲ་བ་སོགས་ངག་གམ་སྐད་ཀྱི་དང་། སློང་སྤྱོད་སོགས་ཡོངས་འཚོལ་གྱི་དང་། བསོད་སྙོམས་ཆུད་ཟོས་སུ་མི་འདོར་བའི་དང་། སྦྲང་ཡབ་སོགས་ཉེ་བར་རབ་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེ་ལྔའོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་ནི། མི་འཚེ་བའི་དང་། བདེན་སྨྲའི་དང་། བྱིན་པ་ཙམ་ལེན་པའི་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔའོ། །བློ་གྲོས་ཀྱི

དང་། ཐོས་པའི་དང་། འཚམ་གྱི་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའི་དང་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལྔའོ། །འདི་སོགས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བར་ལྟོས། སྤྱོད་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་སྟེ། བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་དང་། སྡོམ་པ་ལྔ་དང་། མི་ལྔ་བསྟེན་པ་དང་། ༼གཏྲུར་༽[1]འཇུག་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་གསང་བ་དང་སྔགས་བཟླ་བ་ངག་གི་གསང་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་འདི་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་བཅུ་གསུམ་དང་བཅས་པ་འདི་དག་ནི་འདིའི་ལམ་གྱི་སྐོར་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལ། ཐར་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེའི་བགེགས་བྱེད་འཆིང་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **ཐར་པ་གཞུགས་**ཞེས་པ་འདིའི་ཐར་པ་གཞུགས་དང་། འགྲོ་བའི་ནང་ཚན་ལྔ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ལྔ་བ། གནས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གདུགས་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཀུ་མུད་ཀྱི་མདོག་ཅན་ཚད་གཞན་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་འདིར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་། ཀུན་གྲོལ་ཚེ་དེར་དབྱེར་མེད་པར་འདོད་དེ། རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྐྱོས་མེ་ཏོག་མདོག །བ་ཝོ་བ་མོ་མུ་ཏིག་མདོག །གདུགས་བཀན་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཐར་པའི་ཚད་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གདུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་བར་ངེས་པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་པ་ཡི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་བརྒལ་བ་ན་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ཞོའམ་ཀུ་མུད་ལྟར་དཀར་བ། སྲོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་གདུགས་དཀར་པོ་གྱེན་ལ་བསྒྲེངས་པ་ལྟ་བུ། ཚད་འདིར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ལ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཐར་པ་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་འདུས་པའི་གནས་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་མང་བས་འགྲོ་བ་ལྔ་བ་དང་ལུས་ལྔ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བ་དམ་པས། ལ་ལར་སྲོག་ནི་སྟོབས་ལྡན་ཞིང་། །ལ་ལ་ལས་ནི་སྟོབས་ལྡན་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་

[1]དབུས་དཔར་དང་སྣར་ཐང་དཔར་མ་གཉིས་གར། གམ་གར།

འཁོར་ཚེ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ལ། གྲོལ་ཚེ་ཡེ་ཤེས་དབང་གིས་སྲོག་སྟོབས་ཆེ་བ
དང་༑ ཁམས་གསུམ་གཅིག་ལས་མེད་ལ། དེ་ཞིག་ན་སྲིད་པ་གཞན་མེད་པས་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་གང་
ལ་གནས་ངེས་ན་འཁོར་བའང་རྟག་པ་དང་། སྲོག་ཀྱང་རྟག་པར་སྨྲ་བ་སོགས་མང་པོ་སྣང་སྟེ་མ་བྲིས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། **འགྲོ་ལྔ་ལུས་ལྔ་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་སོགས།** །ཞེས་པ་འགྲོ་བ་ལྔ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས༑ འགྲོ་བའི་དབྱེ་བ་ལྔ་སྟེ། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། མི་དང་། ལྷ་དང་། ཐར་པའི་འགྲོ་བའོ། །
ཞེས་སོ། །འདིས་ཐར་པ་དང་འགྲོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་སོ། །སྲོག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ་
སྟེ༑ མི་སོགས་ཁམས་ཟས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་། ལྷ་རྣམས་འོད་ཀྱི་ལུས་དང་། སྲོག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ནགས་
ཀྱི་བདག་པོ་སོགས་དྲུག་གི་ལུས་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་དང་། མཐའི་ཐར་པའི་
ལུས་ཏེ་ལྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་ཡང་། ཡོད་པའི་ལུས་ལྔ་ཞེས་པ་ནི། ཁ་ཟས་
ཅན་གྱི་ལུས་དང་། འོད་ཀྱི་ལུས་དང་། རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་དང་། རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་དང་། མཐའི་ལུས་
སོ༑ ༑ཞེས་པ་ནི། སྲོག་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ས་
སོགས་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་ནས། མི་སོགས་ལྔ་ལྡན་དུ་ཕྱིར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །སོགས་སྒྲས་ཚིག
དགུའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་སྟོན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཟག་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་
རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོམ་པ་ནི་ཟག་པ་འགོག་པ་ཉིད་དེ། ལས་གསར་བ་མི་གསོག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ངེས་པར་རྒ་བ་ནི་སྡོམ་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། ཀློམ་མི་འཕྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་
དང་༑ སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་བཅས་པས་སྔོན་ཉེ་བར་བསགས་པའི་ལས་ངེས་པར་གནས་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྡིག་པ་ནི་ཆོས་མིན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་
སོ༑ ༑ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། **འཆིང་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལས་ཆེ་སོགས།** །ཞེས་
པ༑ ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་འཆིང་བ་དང་། ཉེས་པར་སྨྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་འདོད་དེ། དབུ་མ
སྙིང་པོའི་རང་འགྲེལ་ལས། འཆིང་བ་ནི་ཉེས་པར་སྨྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་དག་གིས་བརྟགས་
པའི་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ལྟ་བ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡང་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ལྟ་བའི་
རྩ་བ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་འགྱུར་ལ། དེའི་ཐད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འཚོ་བ

པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལས་ནི་བཞི་སྟེ་ཕྲིས་སྐྱོང་འགྱུར་དང་། མིང་དང་། རྣས་དང་༑ ཚེའི་བར་བཞི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྲིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དང་། རྣས་པ་དང་། ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ །ཞེས་སོ། །ཚེ་སོགས་ཞེས་པས་ལས་ལྟག་མ་ལུས་སོགས་འདོན་པའོ། །བཞི་བ་ནི། **མ་བརྟགས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཞུམ་སོགས་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་མེད་དང་ཞེན་སོགས་སེམས་ལྡན་སྒྲུབ།** ཅེས་པ། ཀུན་མཁྱེན་མེད་པ་དང་ཞེན་སོགས་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་རྩུལ་གཅེར་བུ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བ་མཚུངས་ལ། རིག་བྱེད་གསུམ་ལས་ཀྱང་ཞེན་སོགས་སེམས་ལྡན་དུ་བཤད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པ་མེད་དེ། གཅིག་གིས་ཀུན་མཁྱེན་པ་མུ་སྟེགས་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅེར་བུ་བ་ལྟར་ན་སྔར་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱོད་པ་བ་ལྟར་ན་མཆོད་སྦྱིན་སྲིད་སྲུང་སོགས་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་བཤད་པ་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། སོགས་སྒྲས་འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མ་ཤེས་པ་སོགས་དུ་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོའི་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ལེའུའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདིར་གཅེར་བུ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ལྟགས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ། གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ལས་སུན་འབྱིན་པར་ནུས་ཀྱི། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་མཐའ་མ་ཤེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཛེས་མ་བསད་པ་མ་རིག་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་མཛེས་མས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་པ་ཏ་ལ་བུ་ཏྲ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ནས་ཟོས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དགུས་པ་བཞིན་དུ་ལོག་པ་དང་། རྡོའི་འབྲུལ་འཁོར་འཕངས་པ་དང་། ནོར་སྐྱོང་དྲུང་དུ་འོངས་པ་དང་། ལྷས་སྦྱིན་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བཟང་པོ་བསྙེན་བཀུར་བ་འཇོག་པ་དང་། ལྷག་སྤྱོད་དང་ལ་བ་ཅན་དང༌༑ ལུ་སྟེ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། ཤིང་གི་ཕུང་པོའི་མདོ་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་བ་བཟུག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྨྱོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས

དང༌། དཔྱོད་པ་བའི་འདོད་ཚུལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བསྒོམས་སུ་མཛད་པ་ལས། གང་
ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་སུན་འབྱིན་པ། །ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་མ་གྱུར། །ཇོ་སྒྲོགས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ལྷས་སྦྱིན་
བསྟུས་པར་གྱུར་ཕྱིར་དང་། །གླང་པོའི་དབང་པོ་འོང་བ་དང་། །མ་འོང་བ་དག་ཞེས་མ་གྱུར། །ཅེས་པ་
ནས༑ ལྷ་བ་དང་ནི་བཟང་སྟེའི་ཚོགས། །ད་ལྟ་གན་འཁོད་ཅེས་འདྲི། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྨྲན་པའི་ཕྱིར། །ད་
ལྟ་བྱུང་བ་ཞེས་མ་གྱུར། །གང་ཕྱིར་རང་བྱེད་སྒྲུ་རྩལ་ཞེས། །ཤི་བ་དག་ཀྱང་ལྷས་བསྟན་པ། །དེ་ཕྱིར་འདས་
པ་མི་ཞེས་པས། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན། །གྲོང་ཁྱེར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །མི་འམ་ཆུས་ནི་མ་
ངེས་པས། །ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་ཚིག་ཅན་ནི། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་གསལ་བར་ཞེས། །ཞེས་སོགས་དང་། ངས་
ནི་སྔོན་བྱུང་མ་ཡིན་པའི། །འཕགས་ལམ་རྙིང་བ་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས། །སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཚིག་སྨྲ་བ། །ཇི་ལྟར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་རིགས། །ཞེས་བྱ་བ་དག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་མི་མཁྱེན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཚིག་སྨྲས་པ་
དང༌། གཞན་ལ་དྲིས་པ་དང་། སྔར་མེད་པའི་འཕགས་ལམ་རྙིང་པ་ཞེས་ནང་འགལ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་
མཁྱེན་མིན་ནོ་ཟེར་རོ། །ཤིང་དང་སོགས་སྨྲས་ཆལ་ཅིང་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ལྕུམ་བུ་དང་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་
དང་རླུང་རྣམས་སྲོག་ལྡན་དང་སེམས་ལྡན་དུ་འཛིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཉལ་བ་ལྟར་དགུན་དུས་གཉིད་ལོག
ལ༑ དབྱར་དུས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སོགས་འགོད་དེ། ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། མཐུན་པ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟ་ལས་རྟ་སྐྱེ་ལ་བ་ལང་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། རིམ་གྱིས
འཕེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟེའུ་དང་གཞོན་ནུ་དང་རྒན་པའི་གནས་སྐབས་ལྟར། ལྗོན་ཤིང་ཡང་མྱུ་གུ་སྡོང་བུ་
སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། སྡང་བའི་སེམས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར༑ གནོད་པའི་བསམ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་སྡང་བའི་སེམས་ཡིན་ལ། དུག་ཤིང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་
གྱི་སྲོག་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྡང་སེམས་ཡོད་དོ། །ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། དུས་སུ་ལྡན་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟ་སོགས་དཔྱིད་དུས་སྐྱེ་ལ། ཁྱི་སོགས་སྟོན་ཀ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ལྗོན་ཤིང་
ཡང་དཔྱིད་དང་དབྱར་དུས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། དགུན་དུས་གཉིད་ལོག་པའི་
ཕྱིར༑ དེ་ལ་སེམས་ཡོད་དེ། དབྱར་དུས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ལྗོན་ཤིང་ཚེའི་དབྱེ་བ་ལས། གཉིད་ལོག་པ

འམ་སྐྱོ་བའི་དུས་སུ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་སྟེ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་ནི་གཉིད་ལོག་གོ །དབྱར་གྱི་དུས་སུ་སྐྱོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྐྱང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། མཐུན་པ་ལས་སྐྱེས་འཕེལ་འགྱུར་དང་། །སྡང་སེམས་དུས་ལྡན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཉིད་ལོག་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ཡོད་རྟ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད། །ཅེས་བྱ་བས་སོ། །འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་བཞིན། རྟགས་རེག་བྱ་ཅན་ནམ་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་ཡིན་པས་བསྒྲུབས་སོ། །ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་བཅས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་བཞིན་ཞེས་སྦྱོར་བསྒྲུབས་ནས། དབང་པོ་སོ་སོ་ནས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྐུན་འབྲུ་དང་། དྲ་བུ་ཤ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲི་ཤིང་རྣམས་ལ་མིག་དབང་ཡོད་དེ། ཤིང་གཞན་ལ་བརྟེན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྨན་སྦྲུལ་མགོ་སོགས་ལའང་རྣ་དབང་ཡོད་དེ། སྤྲིན་ལས་འབྲུག་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་དུ་ལུང་ག་ལ་སྣ་དབང་ཡོད་དེ། རྩ་བར་བྲི་རོ་རུལ་བ་བཞག་ན་འབྲས་བུ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱུ་རུ་རའི་ཤིང་ལ་ལྕེ་དབང་ཡོད་དེ། འོ་མ་བླུག་ན་མངར་བོ་འབྱུང་བས་སོ། །རེག་ན་འཁྱུམ་པའི་ལོ་མ་ཅན་ལ་ལུས་དབང་ཡོད་དེ། རེག་ན་འཁྱུམ་པའི་ཕྱིར། མྱུ་དན་མེད་པའི་ཤིང་ལ་ཡིད་དབང་ཡོད་དེ། བུད་མེད་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་པས་རྐང་གདུབ་དང་བཅས་པས་བསྣུན་ན་དོ་ཆ་བ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། སེམས་མེད་པ་ཡི་བརྟན་པ་ལའང་། །སེམས་ནི་ཡོད་པར་རྟོག་བྱེད་པའི། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་ལས་སོ། །ཡང་སྨན་ས་མ་ག་དང་། ཐལ་སྦྱར་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེག་ན་འཁྱུམ་ཏེ་འཁྲིལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྲོག་ཆགས་རྐང་བརྒྱ་ལ་རེག་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཁྲིལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྨན་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཕོག་ན་རྒྱས་ལ་རེག་ན་དེ་ལྟར་དུ་འཁྱུམ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་སྲོག་ཆགས་རྐང་བརྒྱ་ལྟར། །རེག་ན་འཁྱུམ་པར་འགྱུར་བས་ན། །ས་མ་ག་དང་ཐལ་སྦྱར་ནི། །སེམས་དང་བཅས་པར་འདོད་ཅེ་ན། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ལ་ཚེའི་དབྱེ་བ་དང་། ནད་གསོ་བ་སོགས་ཡོད་པས་སེམས་བཅས་ཡིན་ལ། སེམས་མེད་རྡོ་སོགས་ལ་གསོ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོགས་སྨྲའོ། །རྒྱས་པར་དབུ་ཚད་དུས་འཁོར་ལ་བལྟའོ། །གཉིས་པ་དགོས་ཆུང་གཞན་མ་བཤད་པ་ནི། **ཕྱར་རྣ་མང་ཕང་གཏད་ཆུང་འདིར་མི་སྤྲོ།** །ཞེས་པ། ཕྱར་གྱི་ལྟ་དན་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐར་དང་། ཉེར་ལྔའི་གཞན་རྣམས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་མཆོག་རྣམས

གྱིས་ཀྱང་དགོས་པ་ཆུང་བ་དང་། འཁྲུལ་གཞི་ཆུང་བ་སོགས་ནས་ཆེར་མ་བཤད་ལ། ཀླ་ཀློའི་གྲུབ་མཐའ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཀྱང་། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་མ་བཤད་པས་དགོས་པ་ཆུང་ལ། འདོད་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་བ་བཅུད་དང་། མི་རྒྱུ་བ་མཐའ་དག་བྱེད་པ་པོ་ར་ཧྨ་ཎས་བྱེད་པས། དེ་མཉེས་པ་ལས་མཐོ་རིས་དང་། མ་མཉེས་པ་ལས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། དེ་དག་གོས་དཀར་པོ་གྱོན་ཞིང་། ཟས་དབྱུང་ཆུ་སོགས་དུས་མིན་མཚན་མོ་ཟ་བ་དང་། ཕྱུགས་བསད་ནས་ལྷ་དེ་མཆོད་པ་སོགས་བཤད་ལ། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་སོང་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ། བསྡུས་རྒྱུད་ལས་བྱེད་པས་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་མཐའ་དག་སྐྱེད་ཅིང་སྡུག་གཟིགས་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པ་དག་ནི་རྒྱུ། །དེ་མཉེས་པ་ལས་མི་རྣམས་མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་དེ་ནི་ར་ཧྨ་ཎའི་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འཇུག་འགྲེལ་ལྟར། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུའང་སྤྱོད་པ་དཀར་པོའམ། དགེ་སྦྱོང་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་ལུགས་བྱུང་བས། ལྟ་ངན་ལ་འདི་བྱུང་དང་འདི་མི་འབྱུང་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྨྲ་ནུས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དགག་དགོས་ཆུང་བ་དག་དང་། བོད་འདི་ནའང་པཎ་བོན་དག་ཅེས་པཎ་དེའི་ལུགས་ལས་སྟོན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་དུ་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་དག་དང་། རྒྱ་ནག་ལྷ་སྦྱིན་ལུགས་ཀྱི་ཧྭ་ཤང་འགའ་རེ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ནང་བ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་འཆེ་བ་དང་། ནང་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ཀྱི་རྗེས་ནས་དེད་ཀྱི་ཆོས་འདི་གསར་དུ་བྱུང་བར་འདོད་ཅེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་པ་ཁྲིམ་བརྩོན་གྱི་གཞི་མཐུན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་གི་ལུགས་རྩ་བར་མ་བརྗོད་པ་ནི། དགག་དགོས་ཆུང་ལ། གཞན་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་གྱི་མཁས་གྲུབ་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱང་མཐོང་ལ་ཤེས་མོད་ཀྱི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་དག་དང་། མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་དང་། བྱམས་ཆོས་དང་། རྒྱན་དྲུག་གི་གཞུང་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཟླ་གྲགས། ཞི་བ་ལྷ་སོགས་དང་། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ལྭ་པ་བ། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས། འཕགས་སེང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚད་ཐུབ་བྱས། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་བཤད་པ་དང་མན་ངག་མང་བའི་སློབ་དཔོན་བྱང་བཟང་ཛེ་ཏཱ་རི་གཉིས་དང་། མཻ་ཏྲི་པ། པཎ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིའང་ལེགས་ཆ་བླངས་ཏེ་བཤད་པ་ན། འཕགས་ཡུལ་གྱིའང་ཚད་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཅུང་ཟད་རང་གཞན་གྱི་ལུགས་ནོར་བ་ཁ་ཤས་དང་། བོད་ཀྱིའང་གཞུང་འདི་དག་གང་དང་ཡང་

མི་མཐུན་པའི་ལུགས་དག་ནི། ཆེན་པོ་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་བཤད་ཀྱང་འབྲུལ་བ་རྟོགས་སླ་བ་དང་། མང་དུ་སྨྲས་ན་བོད་རྣམས་དགྲ་རུ་སྡང་། །ཞེས་པ་ལྟར་དགག་བྱ་ཆེ་ལ་དགོས་པ་ཆུང་བས་ཁོ་བོས་རྩ་བ་འདིར་མ་བཤད་དོ། །བོན་ནི་ཐེག་པ་རིམ་དགུར་འདོད་དེ། རྟོལ་བོན་གཤེན་རབ་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། མོ་རྩིས་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱྭ་གཤེན། གཤེན་ཆོག་བྱེད་པའི་འདུར་གཤེན། སྣང་གཤེན་ལྷ་བོན་པོ། ལྟས་ངན་དང་མཐུ་གཏད་བྱེད་པའི་འཕྲུལ་གཤེན་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་བབས་ནས་སྨྲ་བའི་བོན་པོར་གྲགས་ཏེ། རྒྱུའི་ཐེག་པ་བཞི་དང་། འདུལ་མདོན་ཕར་ཕྱིན་འདྲ་མིན་དུ་བཅོས་ཏེ། དགེ་བསྙེན། བར་མ། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་བཞིའི་དོད་དུ། དགེ་བསྙེན་དང་། གཙང་མ་གཙུག་ཕུད་པ། དྲང་སྲོང་པ། ཨ་དཀར་བ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་བཞིར་གྲགས། འདི་བཞི་ལྟ་སྤྱོད་གཙོ་བོར་བྱེད་པའོ། །དགུ་བ་ནི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པས། རྫོགས་རིམ་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་དེ་འཛིན་པ་སྟེ། འདི་དག་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བཞག་པའི་སྟོང་ཧང་ཤར་བ་དེ་ལ་སེམས་ངོ་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། སྟོང་སང་དེ་གཅིག་ཤར་ཕྱིན་ལྟ་བ་རྫོགས་རིམ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་གཅིག་ཡིན་སྣང་སྟེ། གཟུགས་བརྙན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་གང་དུ་མི་འཛིན་པར། །མ་བཅོས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་ངེས་བཟུང་མེད། །བོན་དང་རྫོགས་ཆེན་ཧྭ་ཤང་ཉིང་འཛིན་ལ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བོད་ཕྱིངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མང་བར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། **རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཕན་ཚུན་གཅིག་མེད་འཇིག །ཐར་བ་བཏགས་ཀྱིར་ལས་ཟད་དོན་མེད་འགྱུར། །ཆེ་ཆུང་འགྱུར་ན་མི་རྟག་ཚུལ་གཅིག་དང་འགལ། །**ཞེས་ཚིག་རྐང་གསུམ་སྟེ་དེ་ལ་ཟད་བྱེད་པ་རྣམས་སྲོག་གམ་བདག་སོགས་ཚིག་དོན་ཕལ་ཆེར་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྫས་རྟག་ལ་རྣམ་གྲངས་མི་རྟག་པས། སྲོག་སོགས་ནི་མི་འཇིག་ཀྱང་འཇིག་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ། སེམས་པ་ཅན་ནམ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་རྫས་དེ་རྣམ་གྲངས་དང་འབྲེལ་ན། དེ་ལྟར་ཡོད་མ་དོར་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་ལམ་སྔར་གྱི་ངོ་བོ་དོར་བ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་པ་ཅན་འཇིག་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱིའི་གནས་སྐབས་ལ་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྟག་པ་ཉམས་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་ཅན་འགའ་ཡང་ཟུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར

ཏེ། ཚད་ཆེན་ལས། དེ་ལའང་རྫས་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་མེད་ན། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་འགྱུར་བ་ཅན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གོ་ན་རེ། སྔར་རྫས་དང་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྫས་གཅིག་པས་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་གི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཞིན། འདོད་ན། དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རྫས་ཀྱང་གཅིག་པར་ཐལ། རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཆ་ཅེ་ཡང་དབྱེར་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པར་ཁྱད་པར་ལྡན་པ་ཡིས། །རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཉིད་དེ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐ་དད་ཉིད། །ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་སྒྲུབ་དཀའ་སྟེ། །སོགས་སོ། །འགྲེལ་བར་སྦྱོར་ངག་མཛད་དེ་འདིར་ཐལ་བ་བྱས་སོ། །རྒྱས་པར་བཀག་སྟེ་དེར་བལྟའོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་འཇིག་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་གྲངས་འབའ་ཞིག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི། །རྣམ་གྲངས་ཁོ་ན་འབའ་ཞིག་དག །ཡང་དག་ཡོད་གྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་མེད་གསལ་སྣང་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་འདི་དང་དུས་འཁོར་ལྟར་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ན་མེད་པས་དེའི་ལུགས་ཀྱི་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཇིག་འགྲོ་བས། དེའི་ཚེ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་ཕལ་ཆེར་ཞིགས་འགྲོ་བར་བསམས་ནས་ཁང་པ་དང་པོ་སྨྲས་སོ། །དུས་འཁོར་ལྟར་ལས་ཟད་ཀྱང་གྲོལ་བའི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐར་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གསུམ་བརྐྱལ་ནས་ད་ལྟར་གྲོལ་ཚུལ་དཔྱད་ན་མི་རུང་བས་སོ། །ལ་ལར་སྲོག་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་ལ་ལར་སྟོབས་དང་ལྡན་ནས་གྲོལ་ཚུལ་ཡང་དེས་ཁེགས་ལ། སྲོག་ནི་ལུས་ཚད་བཞིན་ཡོད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ། དེ་རེས་ཆེ་ལ་རེས་ཆུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྲོག་ལ་བཅད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྗོན་ཤིང་དང་ལག་པ་སོགས་བཅད་ཚེ་དུམ་བུ་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་གཅིག་ལ་མི་གནས་ཟེར་ན། ཤིང་དུམ་བུར་བྱས་ཏེ། བཙུགས་ཚེ་ཆ་གཉིས་ཀ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྲོག་དེའི་ཆ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྲོག་དུ་མར་ཐལ་བ་སོགས་དུས་འཁོར་ཚད་ཆེན་དབུ་མ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་བ་སོགས་ལྟར་འཕེན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་

ཚུལ་གཅིག་པའི་རྟགས་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞན་ལ་དོན་རྟོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་སླ་སྟེ། ཚད་ཆེན་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ་ལས། ཚུལ་རེའམ་གཉིས་གཉིས་དོན་ལྡན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟགས་ལྟར་སྣང་བར་འདོད། །ཅེས་སོགས་དང་། ཕྱོགས་གླང་གིས། ཚུལ་རེ་རེ་དང་གཉིས་གཉིས་པ། །རྟགས་དོན་མིན་པར་དོན་གྱིས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་མི་མཁྱེན་པས་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཅུ་བཞི་མཁྱེན་ཡང་བསྟན་ན་དོན་མ་ཡིན་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐར་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས། །སྣོད་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུངས་པ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་བསྟན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་མེད་པར་མཁྱེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐྱོན་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཛེས་མ་བསད་པ་མཁྱེན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཡིན་པ་དང་དེའི་འཛུམ་པའི་རྒྱུ་དྲིས་པས་ཞག་བདུན་ལོན་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས་མ་མཁྱེན་པ་མིན་ལ། ལྕུང་བཟེད་དཀྲུས་པ་བཞིན་ལོག་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པའི་གདམས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཟླ་བ་གསུམ་ནས་རྟ་ལྟ་བརྒྱ་དད་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ལྷག་མ་ནི་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། གླང་ཆེན་གདུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །བཅོམ་ལྡན་གྲོང་ཁྱེར་གཤེགས་པ་ཡིན། །ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་མི་མཁྱེན་མིན། །ཞེས་དང་། ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་སྒྱོགས་འཕངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྒྱོགས་འཕངས་པ་དང་། །དེ་ཡང་འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཏེ། །གཞན་གྱི་གནོད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལྷས་སྦྱིན་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་འཁོར་སྒྱུར་ཏུ་གྱུར་ནས་གནོད་ལ་བྱུང་ན་མི་གནོད་པས་རབ་བྱུང་མ་བཟློག་ལ། སྒྱུ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་ཕན་བཏགས་པའི་ཆེད་དང་། ལྷག་སྤྱོད་འཕོས་པ་མཁྱེན་ཡང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་པས། བདུད་རྩི་བགོ་འདོད་པ་དང་། བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་ལྷ་གླུ་སོགས་དགའ་བའི་ཆེད་དུ་དྲི་ཟད་

མཛད་ལ། ཤིང་གི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་བསྟན་པ་ནི། བསམ་ངན་གྱི་དགེ་སློང་དྲུག་ཅུ་དང་། ཚེ་ཟད་པའི་དགེ་སློང་དྲུག་ཅུ་དང་། འདོད་ཆགས་ཆེ་བའི་དགེ་སློང་དྲུག་ཅུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་གཟིགས་ནས་ཆོས་བསྟན་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཞབས་ལ་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་ཟུག་པར་བསྟན་པ་རྣམ་སྨིན་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྫུལ་བསྟན་ནས་ལས་འབྲས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྨོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མེང་རིགས་མ་བསྟན་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པར་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནད་འདྲ་བ་དང་། བྲམ་ཟེ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དོན་མཛད་པ་སོགས་འདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་དང་༑ ལང་གཤེགས་སོགས་ན་ཅི་རིགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། ཤིང་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སེམས་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་འཕྲུལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་ཀྱང་ཁབ་ལྕགས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལས་ལྕགས་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་དང་འཕར་བའི་སྡོད་ལ་རྣ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྲ་སྙན་འབྱུང་བ་དང་། དྲུག་ལ་སྣ་དང་ལྕེ་མེད་ཀྱང་ཁྲག་དང་དྲིའི་རྗེས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྩྭ་དང་ཁྲག་ལས་ལྦུ་བ་འབྱུང་བ་དང་། དྲིལ་བུ་སོགས་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲའི་རྒྱུན་འབྱུང་བ་དང་། བྱི་བའི་དུག་གིས་དུས་ཚོད་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ནམ་ཞོད་འབྱུང་བའི་ཚེ་རྒྱས་ཤིང་ལྡང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་འབྱུ་དང་། ཏྲ་བུ་ཤ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་ཟླུང་གི་ཁམས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལས་འཁྲི་ཤིང་སྟེང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མེའི་འབར་བ་བཞིན་ནོ། །སྨན་སྤྲུལ་མགོ་དང་། སུ་གར་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཕོག་པར་གྱུར་པ་ན་ནང་གི་ཆུ་སྙམ་པ་ན་ལུས་ལ་འདབ་མ་རྒྱས་པ་དེ་ཉི་མ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ཏེ། པགས་པ་རློན་པ་སྙམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཤིང་དང་མ་དུ་ལུང་ག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། བུད་མེད་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་པའི་རྐང་པར་རྒྱ་སྐྱེགས་བྱུགས་ནས་བརྒྱན་ནས་མྱུ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་ལ་རྐང་པ་བསྣུན་ན་འབྲས་བུ་དང་མེ་ཏོག་འབྱུང་བ་དང་། ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ཁ་འཛུར་ཆང་གིས་བཀང་སྟེ་མེ་ཏོག་མི་འབྱུང་བའི་བ་ཀུ་ལའི་ཤིང་ལ་གཏོར་ན་མེ་ཏོག་རྣམས་བཞད་དེ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་དབང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མིན་གྱི་མཐུན་སྦྱོར་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་

ཞེས། དཔེར་ན་རིམས་ཉིན་གསུམ་པས་བཏབ་པ་ལ། ཐུན་མཚམས་སུ་སོ་ཕག་ཚག་པའི་དུམ་བུ་རེ་བྱིན་པ་ཉིན་གསུམ་དུ་བྲུས་ན་ཞི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རེག་པས་འཁྲུམ་པ་དང་ཉི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མེ་ལ་སོགས་པ་རེག་པའི་པགས་པ་དང་། སྦུ་དང་འབྲུལ་འཁོར་དང་རྒྱུ་སྐར་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་གནས་བཞིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་དུ་བཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་ཕག་དུམ་བཞིན། དེས་ན་བེམ་པོ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ལྗོན་ཤིང་སེམས་དང་བཅས་པ་མིན། །སྐྱེ་གནས་བཞིར་ནི་མ་བསྡུས་ཕྱིར། །དཀྱིལ་དུ་བཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་ཕྱིར། །ཕག་དུམ་བཞིན་དུ་བེམ་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཤིང་སོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟེའུ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་འདྲ། འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རྟེའུ་བཞིན། དུག་ཤིང་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། སྡང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བའང་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་དང་སེན་མོ་དང་སེན་ད་བའི་ཚྭ་དང་སྐྱུན་སྨན་དའི་འབྲས་བུ་བཅད་པ་དང་། བཻཌཱུ་དང་གསེར་གྱི་མྱུ་གུ་དང་། གྲོག་མཁར་དང་། ལྕོག་པ་དང་། བླུ་རུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། རིན་ཆེན་དང་གསེར་གྱི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆུ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བའི་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ལྕོག་པ་བླུ་རུ་བཻ་ཌཱུརྻ། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྨྱུག་སོགས་ཀྱིས། །ཤིང་རྣམས་སེམས་ལྡན་བཅས་པ་ནི། །འདི་ལྟར་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་མུ་སྟེགས་དྲང་སྲོང་དག་གིས་བཤད་པའི་སྨན་སོགས་ཀྱིས་ཕན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་གནས་ལུགས་དང་། འཁོར་འདས་ཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྐབས་འགའི་རུང་ཟད་བདེན་ཡང་ལྷག་མ་སྨྲོན་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་འདི་དཔྱད་ན་མི་རུང་བ་བོང་བུའི་འོ་མ་བསྲུབ་ན་ཞཤང་དྲི་བྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། འགའ་ཞིག་དོན་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིས། །ཀུན་ཏུ་དོན་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞག་རྫི་སྨྲོན་པའི་ཚིག་རྣམས་ནི། །ཀུན་ཏུ་རྫི་བཞིན་དོན་མིན་བཞིན། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དེ་ལྟར་ན་བོང་བུའི་འོ་མ་བསྲུབས་པ་ལས་མི་གཙང་བའི་དྲི་འབྱུང་བ་ལྟར་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་རྒྱ་ཆེར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དཔྱད་རིགས་ཏེ། ཞེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གྲུ་གཟིངས་ལ

བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་ཚེ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟིངས་དང་གྲུ་སོགས་བཞིན། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཀླུང་བཞིར་བརྒལ་འདོད་པ། །གཟིངས་དག་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བཏང་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཟུང་བར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ།

མཆོད་འོས་སྒྲོག་ཅན་དྲུག་དགུའི་རྒྱ་མཚན་དང་། །རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཚིག་གི་དོན་དགུ་རྣམས། །
མ་འདྲེས་མ་ནོར་ཟླ་འོག་རི་མོ་ལྟར། །རབ་གསལ་ཆེས་གསལ་ཤིང་རྟ་ཆེ་བཞིན་བཀོད། །

དེ་ལྟར་མུ་སྟེགས་ལུགས་ངན་མི་ཤེས་པར། །
ཟེར་སྒྲོས་ཁྲིས་དང་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་དང་། །
གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་འདོད་རྒྱ་མཚན་མ་གོ་ཡང་། །
ལུགས་དེ་འགོག་འདོད་བླུན་པོས་ལྦོངས་འདི་གང་། །

ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་གཞལ་བྱའི་གནས། །ཕྲ་ཞིབ་མ་འདྲེས་བློ་གྲོས་ཤེལ་མིག་འདིར། །
རྣམ་པར་གསལ་འདེབས་འཇམ་མགོན་སྙིང་དབུས་སུ། །བཞུར་སེམ་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དུ་གོར་མ་ཆག། །

འགྲན་པར་འདོད་ཀྱང་ལེ་ན་བཤད་ཟླ་བྲལ་འདི། །
ཡོངས་འདུའི་ཁང་འཕྲུང་བཞིན་དང་གདོང་ལྔ་བཞིན། །
བཅུ་གཉིས་བདག་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཞིན། །
མངོན་དུ་གྱུར་ལ་སྨྲོན་པའི་གར་གྱིས་ཅི། །

ལྷགས་ལྕི་སྨྲ་བའི་འོ་མཚོར་རྣམ་སྤྱོད་རྒྱས། །མཛེས་སྡུག་རབ་རྫོགས་གྲུབ་གཞུང་དབྱངས་ཅན་མ། །
མཐོང་ཚེ་ངོ་མཚར་ཆོ་ག་བྱེད་པ་པོ། །རྣམ་སད་ཀུན་གྱི་མེས་པོར་རྒྱལ་རྣམས་གླེང་། །

ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཕྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་བཤད་ལས་གཅེར་བུ་བའི་རྟག་མཐའ་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྐབས་སམ་ལེའུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་གྲུབ་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ལེའུ་བརྒྱད་པ་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ།

༄ བྲ་ཧ་མ་མི་ཤྲར་ཤྲཱི། བླ་མ་དང་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དཀར་སེར་རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་གཉིས་པ་རང་སྡེ་བདག་མེད་སྨྲ་རིགས་གཏན་ལ་ཕབ་རིམ་ལ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་བཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཐད་ལྡན་བཞག །འབྲུལ་བ་དགག །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བརྟད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི་**རང་སྡེ་བྱེ་སྨྲ་མདོ་སེམས་དབུ་མ་པ། །བཞིར་ངེས་འདིར་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལྔར་མི་གསུངས།** །ཞེས་པ་རང་སྡེ་ལ་བྱེ་མདོ་དབུ་སེམས་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དཀའ་ཡང་། ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་བཞི་བ་མེད་པར་མདོ་སྡེ་ཕྱོགས་དུ་མ་དང་། མཁས་གྲུབ་དུ་མས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་དང་དབུ་མ་རྣ། །འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་། ཀེ་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་འགྱུར། །རང་ཆོས་རྣམ་ཤེས་སྨྲ་བ་དང་། །དེ་ནས་དབུ་མའི་གཞུང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་པ་དང་རང་རྒྱལ་འདིར། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་བཞི་བ་དང་། །ཐུབ་པའི་གཞུང་ནི་ལྔ་བ་མེད། །ཅེས་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པའི་གྲངས་ངེས་བསྟན་ཅིང་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར། །ཡིད་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་མཐོང་སྟེ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་ལ་སོགས་པའི་ལམ། །ཆགས་པའི་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་པོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། ཡང་དག་པར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་བཞིར་མཐོང་སྟེ། གང་ཞེ་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཞེས་དང་། བླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་མི་སྲིད་པ་སྟོན་པ་ན་ཞེས་དངོས་སྨྲ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་པས་དབུ་མ་དང་བཞིར་འདོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་རྣམ་རིག །དབུ

མའི་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་ཤ་ཧྭ་ཀི་པས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་རིན་ཕྲེང་ལས། ཐེག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ། གནས་པ་བཞི་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། དབུ་མ་པས་དབྱེ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་བཞིས་སོ། །ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས་སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་ཆོས། །མདོ་སྡེ་རྣམ་ཤེས་དབུ་མ་བ། །མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་བཤད་དེ། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཨ་ར་ལིའི་རྒྱུད་ལས། ཁ་ཅིག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། །ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལམ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མདོ་སྡེ་པ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དགྲེས་རྡོར་སོགས་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་སངས་རྒྱས་གཞན་ལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། དཔལ་མགོན་ཀླུས་མདོ་ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་ཚོགས་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པ་དང་། འདུལ་བའི་དབང་དང་། ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་སྟོན་པས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་འཇུག་གོ །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡང་མ་ཟད་དེ་ཞེས་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་སྣང་བྱེད་དཔལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ་དཔལ་ཡོན་ཏོག་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་དཔེར་མཛད་པས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་སྒོས་བཞག་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའམ་ཉན་ཐོས་པ་དང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་པའམ་ཐེག་ཆེན་སྡེ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཙམ་ཁས་བླངས་ནས། དེར་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེ་ནས་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་ན་ཉན་ཐོས་པར་བཞག་ལ། དབུ་སེམས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བཤད་ཚུལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་གང་རུང་རེ་སྙིང་ནས་དམ་བཅའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་པར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འདི་བཞི་ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་སྡེ་ཚུལ་གཉིས། །ཐེག་གསུམ་ལ་སྦྱར་གསུམ་འདོད་ལྟར་དབྱེ་བཞུགས།** །ཞེས་པ་སྟེར་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་ཡང་

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། བོད་ཁ་ཅིག་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཉན་ཐོས་དང་། སེམས་ཙམ་པ་རང་རྒྱལ་དང་། དབུ་སེམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བར་སྦྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཤེས་མཁན་པོས་ཀྱང་། བྱེ་སྨྲའི་ནང་དུ་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པས་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་བྱས་པ་དང་། བོད་ཁ་ཅིག །གནས་མ་བུ་བ་བྱེ་སྨྲ་ལས་གཞན་བྱས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལྔར་འདོད་པ་རྣམས་འཁྲུལ་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་བཤད་པའི་ལུང་དང་། ལྷག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལྔ་པ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པ་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་མཁན་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དགེ་བསྙེན་དགེ་ཚུལ་སོགས་སོ་ཐར་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་མི་ལང་ངོ་། །དེས་ན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལྟར། གང་ཟག་ཉན་ཐོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་དགོས་ལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཁས་ལེན་པར་མ་ཟད་དོན་རྟོགས་ཀྱང་། བསམ་པ་ཤུགས་ཆུང་བས་རང་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་ཐེག་དམན་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལྟར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཙམ་ལམ་བཅས་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་མི་ལེན་པ་འམ་བླངས་ཀྱང་བརྗོད་དོན་ཐུན་མོང་མིན་པ་མི་འདོད་པ་དག་ཡིན་པས་དེ་དག་ག་ལ་གཅིག །འདི་དག་ལ་དཔྱད་བྱ་མང་སྟེ་མ་སྤྲོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། **ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་ཚོན་ཡོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ས་བཅུ་སྐུ་གསུམ་སོགས། ཐེག་ཆེན་སྟོན་བཀར་མི་འདོད་ཕྱིས་འདོད་གྲགས། །** ཞེས་པ། སྔོན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་སོགས་སུ་མ་བསྡུས་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་ཕྱིར་ཡང་། །ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཏེ། །རིག་བྱེད་མཐའ་ཡི་ལྟ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པར་མི་སྣང་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བྲིས་དང་སྔགས་བཟླས་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་སོགས་ལམ་གཞན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་བྱེད་མཐའི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱང་པན་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཁས་བླངས་པས་ལས་འབྲས་བདེན་བཞི་དཀོན་མཆོག་སོགས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལས། གལ་ཏེ

འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་མེད་པས། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ལྷ་བུ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གསུངས། ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ནའང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་རིགས་པ་ལས་དེ་མ་དམིགས་པ་དང་། བཀའ་བསྡུ་བ་དང་པོའི་དུས་སུའང་མ་བསྡུས་ལ། ཕྱིས་ཕྱེ་བར་གྱུར་པ་ན་ཡང་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོངས་སྐུ་དུས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ནས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྐྱིད་ལུག་འགྱུར། །ཞེས་བྱང་སེམས་བདེ་བར་འགྲོ་བར་བཤད་པས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་འགལ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྟན་པས་བདག་མེད་དང་འགལ། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་སངས་རྒྱས་པར་ལུང་སྟོན་པས་མྱང་འདས་ཞི་བ་དང་འགལ་ལོ། །དགྲ་བཅོམ་ལ་སྨོད་པ་དང་། ཁྱིམ་པར་ཕྱག་བྱ་བར་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་བྱང་སེམས་བསྔགས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཚིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤཱཀ་ཐུབ་སྤྲུལ་པར་བཤད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ཁོ་ནར་དང་། ལས་འབྲས་མེད་པའི་བསྔགས་པ་སྟོན་པ་དང་། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་རྩ་བ་ནས་འདག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོར་ཡང་ཚད་ལྷ་སྟོན་པ་དང་། ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མ་བསྟན་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་འགལ་བ་མང་པོ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དེ་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་བའམ་ལྷས་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་བ་ལང་སོགས་བསད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལ། དེས་ན་འདི་ནི་ངེས་པར་བདུད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་ངན་པ་དང་། རྨོངས་པ་རྣམས་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྣ་ཚོགས་པ་མང་པོ་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་བས་ན་སྔར་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་མི་འདོད་པས། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུང་ལས་རྒྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པས་བསྟན་པར་བཤད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འབུམ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་བདེན་མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། ས་བཅུ་དང་ཐེག་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མི་འདོད། སོགས་སྨྲས་སྔར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་བསྡུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་

ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀར་བསྒྲུབས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྔར་ལུང་མ་བསྟན་ལྷན་ཅིག་བྱུང་། །སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་། །གཉིས་པོ་དང་ནི་སྒྲ་གཞན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཐེག་ཆེན་བདུད་ལས་བསྟན་པར་གནོད་པ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལུང་སྟོན་དགོས་པ་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཀླུའི་ཞབས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཙམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཚང་ཚུལ་གསུངས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་བཀར་བསྒྲུབས། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་ཡིན་ཏེ། །བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །སྟོན་ཕྱིར་སློབ་མའི་ཐེག་པ་བཞིན། །ཞེས་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་པ་སོགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་བཞིན་ནོ། །ཡང་འདི་དག་བཀའ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལ་སྣང་། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྒྱན་ལས། རང་གི་འདུལ་ལ་སྣང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་མི་སྣང་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། དེར་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྡུ་བ་པོ་ཀུན་བཟང་འཇམ་དབྱངས། གསང་བདག་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་སྡུད་པ་པོའང་མི་གཅིག་ལ། རང་གི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་མཐུན་པ་སོགས་དང་། ཡང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བླ་མ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཕྱུང་སྟོན་ས་སྟོན་དང་། །འཆར་ཀ་སྟོང་ཉིད་ཆུ་ལ་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། བླ་མ་ཀུན་དགའ་པ་ཏ་ལེ། །སྡུག་བསྔལ་ཕྱུང་པོ་ས་བ་དང་། །འཆར་བྱེད་སྟོང་པ་འཆར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མདོ་མིང་ཡོད་ལ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མེད་པ་དང་། མདོ་འགའ་མ་ཚང་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་ཡང་དེང་དུས་

མེད་ལ་[1]དེ་དུས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མ་ཐོས་པ་མང་ཟེར་རོ། །བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འང་འདུ་ལ། །བྱེད་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གཏོགས་ཏེ༑ དེ་ན་ས་བཅུ་བའི་མདོ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་ཉིད་ཀྱི་ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་དང་། ནུབ་ཀྱི་རི་བོའི་སྡེ་དག་ལས་ཀྱང་། འཕྲུལ་སྐད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས༑ དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་སྣོད་དག་གི་འཇིག་རྟེན་སྨྲ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མ་མོ་དང་། ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པའི་བཟང་པོའི་ལམ་པ་ཕོ་བྲང་དཔལ་ཡོན་ཅན་ན་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས། སྟོབས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ། །ཐུབ་པ་ཉི་མ་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་སོགས་པ་ནི། །ས་བཅུ་པོ་ལ་གནས་བཅས་ནས། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་འཇིགས་མེད་རི་པའི་སྡེ་སྣོད་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་པ་ལས༑ གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་གོ་བགོས་ནས། །ཁམས་གྱིས་མི་ཁྱབ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་རྫོགས་གྱུར་ནས༑ །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མངོན་གྱུར་པ། །ཞེས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དྲངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་བསྡུས་པར་འདོད་པས་ན་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་ཤིང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་བདག་མེད་དང་མི་འགལ། གཙྲུ་སོགས་ལ་ཁྲུས་བྱས་ཙམ་གྱིས་སྡིག་མི་འདག་ལ། དེར་གནས་ཀླུ་མ་དྲོས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་ནམ་ཞིག་ཆ་ཤེས་གཉེན་བྱས་ནས་འདག་པར་བཤད་པས་མི་འགལ། སྒྲུང་གནས་སོགས་ལྟའི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཆེད་དང་། གཟུངས་ནི་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་ལ་གཟུངས་སྔགས་བཏགས་པས་མི་འགལ༑ སྟོབས་བཞི་ཚང་ན་ངེས་པའི་ལས་འདག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཡང་འབྲས་བུ་མངོན་བྱུང་ཡོད་པས་ཚིག་ཙམ་མིན་ལ། ད་ལྟ་མ་བྱུང་ཡང་ཡི་དྭགས་འགའི་ལྟར་དང་། ཡང་དག་ལྟ་བ་སྔོན་འགྲོ་བའི། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ལམ་འདི་ཉིད། །ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་ཉེར་བསྟན་པས། །དེ་དག་གཏན་ཚིགས་མ་

[1]དབུས་དཔར་ན། དེང་དུས་ཀུན་མེད་ལ།

གྲུབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འདོད་པ་དོན་དམ་པར་མི་
འཐད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཐུན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་དག །འཇིག་རྟེན་
གྲགས་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་དེ་ནི་འགོག་པ་མིན། །དེ་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོན་དམ་པར་མཐའ་ཀུན་འགོག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་མི་འགོག་པས་ཆད་ལྟ་བསྟན་པའང་མ་གྲུབ་
བོ༑ །ཞམ་མཁའི་ལྟའི་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་གལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཚངས་པར་ཞེན་ཆེ་བས་ཚངས་པས་ལྷ་རྣམས་
བསྐྱེད་པས་དེས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་སོ། །ཕྱུག་ཐུབ་ཀྱང་འོག་མིན་གྱི་རྣམ་སྣང་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པ་
ཡིན་ལ་དེར་མ་ཟད་སྐུ་ཆེ་འགའ་མ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་དང་། བསླུང་ཚུལ་དང་འཚོ་བྱེད་ལ་བསླུང་སྨན་ཏྲི་
ཚུལ་དག་སྤྲུལ་པ་མིན་ན་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྲོག་མི་གཅོད་པ་སོགས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་དེ་འདྲ་ཇི་ལྟར་འཐད། འདི་སྤྲུལ་བ་མིན་པར་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་
སྟོན༑ སྡེ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཡོག་ཞེན་གྱི་ཇོན་པའི་ཆེད་
དུ་ཇོན་པའི་གཟུགས་སུ་དང་། མི་དབང་པདྨ་སྐྱེས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་རྟན་པོའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་
དང་༑ མ་འགགས་པ་ལ་ལྟའི་མིག་གིས་གང་མཐོང་དྲིས་པས། མ་འགགས་པས་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་བ་དང་བར་མའི་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་དག་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱོད་
ཀྱིས་སྨྲས་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། འགའ་ཡིས་ཚིག་གིས་སྨྲར་མེད་པར། །བྲུ་བར་མི་ནུས་
ཞིབ་པའི་བློས། །སྙིང་པོ་ཡོད་དམ་སྙིང་པོ་མེད། །མཁས་པས་དེ་ལ་དཔྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་མང་པོས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པས་སོ། །དེས་ན་སྔོན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་
འདོད་ཀྱང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཡབ་སྲས། ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཕྱིན་ཆད་
ཐེག་ཆེན་བཀར་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཉིས་བྱུང་ཞེས་བོད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་འདོད་པར་
གྲགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་གོ་སྟེ། བྱེ་སྨྲ་ལ་ཡང་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་མདོ་དག་དང་ཐེག་ཆེན་མཐུན་པས་ཐེག་
ཆེན་འདོད་པ་ཁ་ཤས་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་བྱེ་སྨྲ་སྤྱི་དང་གནས་མ་
བུས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་གྲངས་ཅན་སོགས་མུ་སྟེགས་ལུགས་ཀྱི་
རྟག་དངོས་དགག་པ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་

བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟ་མིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། གནས་མ་བུའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། འདི་ནི་ལྷུར་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་བཤད་མི་ནུས་པ་ཅི་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་བཞེད་དེ། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད་ལས། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། མི་འདེབས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཇོ་བོའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། བྱེ་སྨྲའི་ནང་ཚན་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཡོད་པ་འདི་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་རང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྨྲའི་གནས་མ་བུ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མི་འདོད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པའམ། སྤོང་མི་སྤོང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རིགས་པས་སྡེ་པ་གཞན་ལའང་སྤོང་མི་སྤོང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས༔ དེར་ངེས་པར་ལྷུང་བ་ཆོས་འདི་པ་ཉིད་དེ་དག་ལས། ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤོང་བ་སྟེ༔ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་། ཡང་འགྲེལ་པ་དེ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མའི་མྱུ་སྐྱེགས་པ་མང་པོ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ཆོས་འདི་པ་ཉིད་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་པར་བཟུང་བ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ལ་མི་མོས་པ་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀ་གནས་མ་བུ་བའི་བྱེ་བྲག་བྱེ་སྨྲ་ཁ་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་པ་ཞེས་གཉིས་ཀར་བྱུང་བས་རང་སྡེ་ཡིན་ཞིང་༔ གང་ཟག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཞེས་པས་བདག་སྨྲ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་སྔ་མས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཞེས་སྤོང་བས་བཀར་ཁས་མི་ལེན། ཕྱི་མས་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་སྤོང་བས་བཀར་འདོད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་ཅིང་གཉིས་ཀས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་འདི་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ཡང་། སྔ་མ་ལ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་མེད་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་འདི་ཐར་བ་ཙམ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྐུར་བ་མི་འདེབས་པ་ཁ་ཅིག་གོ །ཞེས་སོ། །

མདོ་སྡེ་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་དང་མདོ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤད་པ་མངའ་བའི་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས། འདི་ནི་སྒོ་དྲུག་པ་དང་། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ

རྣམས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། ལུང་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ཚིག་ཟིན་ལྟར་མི་རུང་འདྲ་སྙམ་པ་འགའ་ཙམ་སྣང་ཡང་། འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་གསུམ་གསལ་བར་ཕྱིན་བཀར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལུགས་གསུམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བཞིན། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན། །ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་མདོའི་དགོངས་པ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིའང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཙིག་པུ་མིན་པར་ཕྱིས་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་བཙུན་པ་དགེ་སྲུང་ལ་སོགས་པ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེར་མདོ་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པར་མི་སྨྲ་བར་དགོངས་པ་བླངས་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་སྡེ་པ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་ཚིག་གི་འཆད་པ་ན་སྐད་པ་དང་ཚུང་བའི་དོན་ལ་སོགས་པར་འཆད་དེ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་གི་སྡེ་པ་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་པ་དགེ་སྲུང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། པཎ་ཆེན་ལྡན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས། མདོ་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་རྣམ་རིག །དབུ་མའི་རིམ་བཞིན་གསལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞིས་རིམ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བཤད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་ཅེས་པ་ལྟར་འདི་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དང་། རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྨྲ་བཤད་དབྱེ་བ་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་གཙོ་བོར་སྨྲ་སྟེར་དང་། ཁྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བྱེ**

སྒྲག །ཞེས་པ་གཞུང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་དང་། བརྗོད་བྱ་འཆད་ཚུལ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བར་བཏགས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བས་ན་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མར་ཡང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཞེས་དང་། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། ཁ་ཆེའི་གཞུང་གི་ཆུ་གཏེར་གྱི། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་འདོད་འགྱུར། །ཞེས་ཆུ་གཏེར་རམ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲས་བཤད་པས། ཁ་ཅིག་བཤད་མཚོ་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཐད་ལྡན་དང་། འཁྲུལ་བ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། **གྲེས་ཚུལ་གཉིས་སོགས་ཡོད་སྨྲ་ཕལ་ཆེན་དང་། །གནས་བརྟན་མང་བཀུར་སྡེ་བདུན་ལྔ་གསུམ་གསུམ།** །ཞེས་པ་དབྱེ་ན་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གྲེས་ཚུལ་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་། སྡེ་པ་ཐ་དད་ཀླག་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨའི་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་ལོ་དྲི་བ་གཉིས་དང་། འོད་ལྡན་དག་ལས་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི་ལས་དང་། གཅིག་ལས་དང་། གཉིས་ལས་དང་། གསུམ་ལས་གྲེས་ཚུལ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ན་གནས་བརྟན་པ་སོ་སོར་སྐད་ལེགས་སྦྱར། ཟུར་ཆག་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཤ་ཟའི་སྐད་ཀྱིས་བརྗོད་པས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞིར་གྲེས་པར་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་སོ། །རྩ་བའི་སྡེ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ལ་དུལ་ལྷ་སོགས་སྤྱིའི་ལུགས་དང་། པདྨས་གསུང་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་པར་གྲགས་པ་ནི། རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཕལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་དང་། མང་བཀུར་བ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ནི། རིམ་བཞིན་བདུན་དང་ལྔ་དང་གསུམ་དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ་དུལ་བ་ལྷས། འོད་སྲུང་ས་སྟོན་ཆོས་སྲུང་སྡེ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སློབ་མ་དང་། །རྣམ་པར་ཕྱེ་དང་གཞི་ཀུན་པ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བདུན། །ཤར་དང་ནུབ་དང་གངས་རིར་གནས། །འདུས་བྱས་རྟག་པར་སྨྲ་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་སྨྲ་ཕལ་ཆེན་ལྔ། །རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གནས་འཇིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་གསུམ། །ས་སྒྲོག་རི་དང་བསྲུང་བ་པ། །གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །འདི་བཏུས་པའི་ཁུངས་བཟང་བས་འདི་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཡོད་སྨྲ་བཞི། ཕལ་ཆེན་པར་དྲུག མང་བཀུར་ལ་ལྔ་གནས་བརྟན་པ

གསུམ་དུ་འདོད་དེ། དགེ་སློང་གི་ལོ་དྲི་བ་ལས། འོད་སྲུངས་ཞེས་བྱ་ས་སྲུང་དང་། །ཆོས་སྲུང་ཞེས་ནི་བྱ་བ་དང་། །གཞི་ཀུན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི། །ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་དབྱེ་བ་ནི། །དྲུག་སྡེ་ཤར་གྱི་རི་བོ་དང་། །རི་བཞིན་ནུབ་རི་ཞེས་བྱ་དང་། །གངས་གནས་ཞེས་བྱ་དེ་ལས་གཞན། །རྣམ་པར་ཕྱེ་སྡེ་སྨྲ་བ་དང་། །གཞན་ནི་དེ་བཞིན་བཏགས་པར་སྨྲ། །འཇིག་རྟེན་འདས་སྨྲ་ཞེས་བྱ་བ། །ཞེས་དང་། མང་པོས་བཀུར་བའི་བྱེ་བྲག་ནི། །རྣམ་པ་ལྔར་ནི་མཁས་པས་བསྒྲགས། །གོས་དམར་བ་དང་སྲུང་བ་པ། །ཀུ་རུ་ཀུལླ་དེ་ལས་གཞན། །མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་དང་། །གནས་མ་བུ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་གནས་པ་དང་། །འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ་དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ལ་གནས་པ། །གནས་བརྟན་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་སྔོན་འདི་གཅིག་བུ་ལས་མེད་པ་ལས་ཕྱིས་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་འདས་རྗེས་སུ་གཞན་རྣམས་སྐད་འདོན་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེས་པར་བཤད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྡེ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ཚུལ་ངོས་འཛིན་ནི། **ཡང་ན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་བཅུ།** །ཞེས་པ། གནས་བརྟན་པའི་འདོད་པར་གྲགས་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་ལྟར་ན་ལུགས་གཅིག་ལ། རྒྱལ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། དཔེ་ལ་ལར་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཟེར་ཡང་། ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ན་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཚེ་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པར་དགེ་འདུན་རྩོད་པའི་ཆོས་འགལ་བྱུང་བའི་དབང་གིས། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ལ། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཕལ་ཆེན་པ་དང་ཐ་སྙད་གཅིག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྨྲ་བ་དང་། མང་ཐོས་པ་དང་། རྟག་པར་སྨྲ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། ཤར་རི་བ་དང་། ནུབ་ཀྱི་རི་བོ་པའོ། །ཕྱི་མ་ལ་བཅུ་སྟེ། གངས་རི་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་དང་། གནས་མ་བུ་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སྲུང་བ་དང་། འོད་སྲུང་བ་དང་། བླ་མ་དག་གོ །མང་བཀུར་བའི་འདོད་པར་གྲགས་པ་ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་ན། རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་པདྨ་ཆེན་པོའི་དུས་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲར་བདུད་སྡིག་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་པས་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་ཀྱིས

རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ། གཞི་ལྟས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་སྔར་ལྟར་རྩ་བའི་སྡེ་གཉིས་
སུ་ཕྱེས་ནས། ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་དུ་འཁྲུགས་ཀྱིས་གནས་པ་ལས། དེ་རྗེས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་འདས་པར་གནས་
བརྟན་གནས་མའི་བུས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཕྱེས་ཏེ། ཕལ་ཆེན་པ་ལ་ཐ་སྙད་གཅིག་པ་
དང་། བ་ལང་གནས་གཉིས་ཕྱེས་པས་མ་བུ་གསུམ། བ་ལང་གནས་ལའང་མང་ཐོས། བརྟག་སྨྲ་མཆོད་རྟེན་
པ་སྡེ་གསུམ་ཕྱེས་པས་དྲུག་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པའི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །གནས་བརྟན་པ་ལའང་གངས་རི་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བ། གནས་མ་བུ་པ་གསུམ་
ཕྱེས། ཡོད་སྨྲ་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང་། བླ་མ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་
སྲུང་པ་དང་། གོས་དམར་བ་དང་། འོད་སྲུང་པ་བཞི་ཕྱེས་ཏེ་ཡོད་སྨྲ་བདུན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་བདུན་པོ་
དེ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དམ་ཚིག་དག་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །གནས་མ་བུ་པ་ལས་རི་
ཆེན་པོ་དང་མང་བཀུར་བ་གཉིས་ཕྱེས། རི་ཆེན་པོ་ལས་ཆོས་མཆོག་པ་དང་། ལམ་བཟང་པ་གཉིས་ཕྱེས་
པས་གནས་མ་བུ་སྡེ་བཞི་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་རྣམ་པ་བཞིར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །
དེ་ལྟར་གནས་བརྟན་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པའི་འདོད་པར་གྲགས་པ་ཡང་རྩ་བའི་སྡེ་གསུམ་དུ་ཕྱེས་པའི་དུས་
སོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ནས་རྩ་བའི་གནས་བསྟན་པ། ཕལ་ཆེན་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་
སྨྲ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ལ། དང་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་དང་། གནས་མ་བུ་གཉིས་ཕྱེས། ཡོད་སྨྲ་ལའང་
ཡོད་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཕྱེས། གནས་མ་བུ་བར་མང་བཀུར་བ། ཆོས་མཆོག་པ། བཟང་པོའི་ལམ་
པ། གྲོང་ཁྱེར་དྲུག་པ་བཞིར་ཕྱེས་པས་གནས་བརྟན་པ་དྲུག དེ་བཞིན་དུ་ཕལ་ཆེན་པ་བརྒྱད་ཕྱེ་ནས་སྨྲ་བ
བཞི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གནས་བརྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གནས་སོ། །ཡང་ཕལ་ཆེན་སྡེ་ནི་རྣམ་པ
བརྒྱད་དེ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོ་དང་། ནུབ་ཀྱི་རི་བོ་དང་། རྒྱལ་པོ་རི་བ་དང་། གངས
རི་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། དོན་གྲུབ་པ་དང་། བ་ལང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་ཕྱེ
སྟེ་སྨྲ་བ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ས་སྟོན་པ་དང་། འོད་སྲུང་བ་དང་། ཆོས་སྲུང་པ་དང་། གོས་དམར་བ་ཞེས
བྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ནི། ཕྱེ་བའི་ཚེ་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བ་འདུས་པས་ཕལ་ཆེན

པ༑ སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ཐ་སྙད་གཅིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་མི་མངའ་བར་སྨྲ་བས་འདས་སྨྲ་དང་། མང་ཐོས་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་མང་དུ་ཐོས་སྨྲ་དང་། འདུས་བྱས་ཕན་ཚུན་བརྟགས་པ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་སྨྲ་བས་བརྟགས་སྨྲ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་༑ ཤར་རི་དང་། ནུབ་རི་རྣམས་ལ་གནས་པས་རིམ་བཞིན། མཆོད་རྟེན་པ། ཤར་རི་བ་ནུབ་རི་བ་དག་གོ གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གནས་བརྟན་པ། དུས་གསུམ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་འམ། འདས་པའི་ལས་ལ་ཡོད་མེད་འབྲས་བུ་སྨིན་མ་སྨིན་སོགས་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང་། གནས་པའི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་བུད་མེད་ནི་གནས་མ་ཡིན་ལ་དེའི་བུ་ཡིན་པས་གནས་མའི་བུ་སྟེ༑ དེའི་རིགས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གནས་མའི་བུ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་སྟོན་པས་ན་རིམ་བཞིན་ཆོས་མཆོག་པ་སོགས་སོ། །སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་རྗེས་སྟོན་བསྒྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡང་སྲིད་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པས་ན་མང་སྟོན་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་སྦས་ཀྱི་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་ཆོས་སྦས་སོ། །འོད་སྲུང་གི་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་འོད་སྲུང་བ། བླ་མའི་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་བླ་མའོ། །ལེགས་ལྡན་གྱི་གསུང་ལྟར་བཤད་དོ། །འོ་ན་སྡེ་པའི་མིང་འདིར་བཤད་པ་དང་། གཞན་ནས་བཤད་པ་རྣམས་སོ་སོར་བགྲངས་ན་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མང་བ་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་པར་སྣང་ལ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། གནས་བརྟན་པ་ནི་གངས་རི་ལ་གནས་པས་གངས་རི་བ་དང་། ཡོད་སྨྲ་ལ་རྣམ་ཕྱེ་སྨྲ་དང་། བྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་སྨྲ་བས་རྒྱུར་སྨྲ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག་རི་མུ་རུན་ཏ་ཀའི་རི་ལ་གནས་པས་མུ་རུནྟ་ཀ་བ་དང་༑ མང་བཀུར་དང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་འགྱུར་བྱེད་ཙམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་ཨ་པན་ཏའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པས་ཨ་པན་ཏ་ཀ་དང་། ཁ་ཅིག་ཀུ་རུ་ཀུ་ལའི་རི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཀུ་རུ་ཀུ་ལ་བའོ༑ །འོད་སྲུང་བ་ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བཟང་པོ་འབེབས་པས་ཆར་བཟང་འབེབས་པ་དང་། བླ་མ་ལ་དེ་ཉིད་ལས་ཁ་ཅིག འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕུང་པོ་འཕོ་བར་སྨྲ་བས་འཕོ་བར་སྨྲ་པའོ། །འོན་ཀྱང་རྟོག་གེ་འབར་བར་ལུང་དྲངས་པར་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཞེ་བ་དང་། དོན་གྲུབ་པ་ནི་རི་གཉིས་གནས། །

བཟང་པོའི་ལམ་པ་གདངས་རི་བ། །དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་དྲུག །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གདངས་རི་པ་དང་དེ་འདྲ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་མ་མཐོང་ཟེར་བའང་དེར་འཁྲུལ་ལ། ཁ་ཅིག་འདིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མིན་ཏེ། ལ་ལ་བྱེ་བྲག་གི་མིང་སྤྱི་ལ་བཏགས་པའང་མང་པོ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡོད་སྨྲ་ལ་མུ་རུནྟ་པར་བཏགས་པ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་འདིར་དེ་ཉིད་ལས་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཐམས་ཅད་སྨྲ་བ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང་། རྒྱུར་སྨྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་མུ་རུནྟ་པ་ཡང་ཟེར་བ་དང་། ཞེས་དང་། སྒྲ་བཤད་སྐབས་སུ་གང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའོ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་ཅུང་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་སྨྲ་བས་རྒྱུར་སྨྲ་བའོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་ལས་ཁ་ཅིག་མུ་རུནྟའི་རི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མུ་རུནྟ་ཀ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་མིང་ཐ་མ་གཅིག་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་དང་དགར་ཚིག་གིས་སྒྲ་མ་བྱུང་ལ་ཕྱི་མར་བྱུང་བས་སོ། །ཟེར་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་མིང་འདོགས་མཁན་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །འདིའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཚན་པ་གསུམ་གྱི་ནང་མིང་གཅིག་པ་བྱུང་བས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པར་དུལ་ལྷ་དང་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་ལྔ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྒྱད་དང་། སྡེ་བའི་སྡེ་གསུམ་དུ་འདོད་མཁན་གྱིས་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་བརྒྱད་དང་། ཡང་སློབ་དཔོན་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་གྱིས་ཕལ་ཆེན་པར་དྲུག་བྱས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་དག་གི་སྒྲ་བཤད་ཐ་མའི་ལེགས་ལྡན་སྐབས་ཀྱིས་ཡིན་ཡང་། སྡེ་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་སློབ་དཔོན་ཕྱི་མའི་ལུགས་ལ་མཛད་དེ། གཞན་ཡང་ཞེས་སྡེ་པ་སོ་སོར་མ་སྦྱར་བའི་ཡང་འདོད་ཚུལ་བཤད་པས་སོ། །སྡེ་བའི་སྡེ་བཞིའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི། སྐད་ལེགས་སྦྱོར་དང་། མཁན་པོ་རྒྱལ་རིགས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནས་སྣམ་སྦྱར་སྣམ་ཕྲན་ཉེར་ལྔ་ནས་དགུ་ཡན། ཕྱྭ་རྟགས་ཨུཏྤལ་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་ཤིང་ལོ་བཞིའོ། །མིང་དཔལ་དང་འོད་དང་གྲགས་པ་དང་བཟང་པོའི་མཐར་ཅན་ཏེ། སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་མཚན་ལ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། ཤཱཀྱ་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པས་བྱས་པའི་མིང་གི་ངེས་བརྗོད་ལས། བློ་གྲོས་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་སྲས། །

དཔལ་བཟང་གྲགས་པ་ཡོད་སྨྲོའོ། །ཞེས་སོ། །ཕལ་ཆེན་པ་སྐད་སྦྲ་གྱི་ཧ་རང་བཞིན་པ་དང་། མཁན་པོ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་འོད་སྲུང་ནས། སྣམ་སྦྱར་ཉེར་གསུམ་ནས་བདུན་ཡན། གྲྭ་རྟགས་དུང་། མིང་ཡེ་ཤེས་སམ། སྤྲས་པའམ། སྙིང་པོའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་དང་། འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ངེས་བརྗོད་ལས། ཕཤེས་གཉེན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་། ཁབཟང་པོ་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་སྙིང་པོ་སྤྲས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མང་བཀུར་བ་ནི། ཨ་ཝ་ནྟི་མ་ཤི་ཀ་འམ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྐད་དམ་ཟུར་ཆག མཁན་པོ་དམངས་རིགས་འབྲེག་མཁན་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཉེ་བར་འཁོར་ནས། སྣམ་སྦྱར་ཉེར་གཅིག་ནས་ལྔ་ཡན་གྲྭ་རྟགས་མེ་ཏོག་སོ་སྟེ་ཀ །མིང་སྟག་ལོས། འབངས་དང་སྡེ་པའི་མཐའ་ཅན། ཆོས་འབངས་དང་། གྲོལ་སྡེ་ལྟ་བུ་ཟེར་ཡང་། ངེས་བརྗོད་ལས། མང་པོས་བཀུར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བླ་བ་སེང་གེ་སྤྲས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དན་ཤཱི་ལ་དང་། གཱུཎ་ཤཱི་ལ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་ཅན་དང་། བསྒྲོད་དཀའི་སེང་གེ་ལྟ་བུ་སེང་གེའམ་ཧ་རིའི་མཐའ་ཅན་ཡོད་པར་མངོན། གནས་བརྟན་པ་ནི། སྐད་པེ་ཤ་ཙི་ཤ་ཟའི་སྐད་དམ་འབྲིང་དུ་འདོན་པ། མཁན་པོ་རྗེ་རིགས་སྐྱིག་མ་མཁན་མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཀཱཏྱ་ཡ་ན་ནས། སྣམ་སྦྱར་སྟེ་མ་ལྟར་དང་། གྲྭ་རྟགས་འཁོར་ལོ། མིང་ལྟ་དང་། འབྱུང་གནས་དང་། གོ་ཆ་སྡེ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། ཤེས་རབ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ངེས་བརྗོད་ལས། གནས་བརྟན་པ་ལ་གོ་ཆ་ལྷ། །སྡེ་དང་འཚོ་དང་སྐྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །མཁན་པོའི་མིང་གི་མཐའ་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། མཁན་ཆེན་ཞི་འཚོས་བོད་ལ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་ཀུན་བྱེ་སྨྲའི་སྡེ་དང་སྡེ་གཉིས་ལགལ། །འདུས་ཚོགས་ལ་ཆུང་ཐེག་ཆེན་ཡོད་ཕྱིར་ཡང་། །མང་བཀུར་སྡེ་ལྟར་བརྗོད་མེད་ང་བདག་སྨྲ་ཡང་། །གསུམ་ལྡན་ང་བག་མེད་ཀུན་མཚུངས་དེ་བཞིན་མིན།** །ཞེས་པ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སྡེ་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཡང་ལོ་ཆེན་ཤེར་རིན་གྱིས། ས་སྟོན་པ་དང་། དགེ་སྟོན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པར་འདོད་པ་འགལ་བར་མ་ཟད་ཉེས་པ་ཡང་ཆེ་བར་སྣང་སྟེ། རྩ་བའི་སྡེ་བཞིའི་སྐབས་ས་སྟོན་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་ཡིན་པས། རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་མདོ་སྡེའི་ལུགས་མི་མཐུན་ལ། ས་སྟོན་པ་རང་གི་འདོད་པའི་སྐབས་སུ་འང

བར་དོ་མི་འདོད་པར་བཤད་པས། མཛོད་རང་འགྲེལ་གྱིས་དེ་རྒྱས་པར་སུན་ཕྱུང་ཞིང་། ཁྱེད་མཛོད་རང་འགྲེལ་དུས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་མདོ་སྡེ་པར་འདོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྩ་བའི་སྡེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་པ་གནས་བརྟན་པའི་ནང་ཚན་དང་། ས་སྟོན་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྨྲའི་སྡེ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཡིན་ལ༑ ཁྱད་པར་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། རང་གི་སྡེ་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང་། ཆོས་སྲུང་བ་དང་། གོས་དམར་བ་དང་། གནས་མ་བུ་དང་། ས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། ས་སྒྲོགས་རི་བ་དང་བདུན་ནི་ཕལ་ཆེར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ས་སྟོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི། སྟོན་མི་གཅིག་གིས་ཁོ་བོས་རི་བོང་འདི་ཤའི་བུ་ཡིན་པར་འདོད་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཚོ་ག་དང་ཚོགས་པ་མི་གཏོགས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་མེད་ཅིང་། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའི་ནང་དུ་མི་གཏོགས་ན་དེའི་བཀའ་མི་ཚད་པས་དེས་ན་དེར་བསྡུས་སྙམ་ན། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འདུས་ཙམ་ལ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་པོ་ན་བསྡུས་པ་རྒྱ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབུ་སེམས་དག་ལའང་སོ་ཐར་གྱི་ཚོ་ག་སོགས་སྡེ་བཞི་གང་རུང་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཕལ་ཆེན་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་སྡེར་འདུ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐབས་དེར་འདུས་ཚུལ་ཡང་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་གྱིས་སྡེ་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡེ་སྣོད་འདོད་མི་རུང་སྟེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་ལ། སྡེ་སྣོད་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་ཚུལ་ཡང་གོང་འོག་གི་ལུགས་ཐ་དད་ཡིན་པ་སོགས་བསྟུ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མང་བཀུར་གྱི་སྡེ་པ་གནས་མ་བུ་བ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུ་རུ་ཀུལླ་བ་དང་། ཆོས་སྲས་པ་དང་། བླ་མ་པ་ལྔ་གང་ཟག་གི་བདག་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་འདོད་ཟེར་རོ། །ཡང་ལོ་ཙ་བ་ཤེར་རིན་ན་རེ། གནས་མ་བུ་བས་གང་ཟག་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། འཇུག་པ་ལས་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད། །ཅེས་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་དག་ནི། རང་འགྲེལ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་རྫས་ཡོད་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཡང་དངོས་སུ་དང་པོ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྫས་ཡོད་མི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པའི་འཆལ་

གཏམ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡང་འདོད་ལ། གང་ཟག་ཀྱང་རྫས་བཏགས་གང་དུའང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ན་མུ་སྟེགས་པའི་བདག་ལྟར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ་ཕུང་པོ་ཡིན་ནའང་བདག་དུ་མར་འགྱུར་བས་གནོད། དེས་ན་བདག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མཛེས་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། མུ་སྟེགས་པ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དུ་མར་སོགས་འགྱུར་ཕྱིར་དེ་ཉིད། །མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་བརྗོད་མེད་ལེགས། །ཞེས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཅི་སྟེ་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་རིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་དུ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་གཅིག་ཕུའང་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་གཅིག་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ༔ །འདིས་ནི་སྡེ་པ་འདི་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་འདོད་ཟེར་བའི་ལུགས་ངན་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་གནས་མའི་བུ་རྣམས་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་འདི་ནི་རེ་ཞིག་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་དེ་དག་རྫས་སུ་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་བཏགས་པར་འདོད་ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའང་མིན་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཁས་བླངས་སྙམ་ན། རིགས་པ་སྔ་མ་དེ་ཡིན་ལ། ལུང་ནི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ངས་ཁྱེད་ལ་ཁུར་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཁུར་ལེན་པ་དང་། ཁུར་འདོར་བ་དང་། ཁུར་འཁྱེར་བ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁུར་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་སོ། །ཁུར་ལེན་པ་ནི་སྲེད་པའོ། །ཁུར་འདོར་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཁུར་འཁྱེར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་པོ། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ། ཕུང་པོ་སྔ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་འཁོར་བ་པོ་དང་། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་འདོད་ལ། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁུར་འཁྱེར་བ་ནི་གང་ཟག་སྟེ། རྟག

པའམ་མི་རྟག་པ་ཞེས་ནི་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །འཇུག་པའི་ལུང་དོན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། རྫས་ཡོད་ཁས་བླངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མང་བཀུར་སྡེ་ལྔས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གམ་བདག་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་སྨྲ་ཡང་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པའི་རྟག་པ་དང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་པུ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཚོགས་པ་གང་དང་ཡང་ལྡན་པའི་བདག་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། ཐུབ་པའི་ལུགས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བྱེ་མདོ་ཀུན་དང་མཚུངས་པས་གཞན་སྡེ་ནམ་ཡང་མིན་ལ་ཡང་བྱེ་སྨྲ་ལྟར་མཁའ་སོགས་དངོས་པར་འདོད་པས་བྱེ་སྨྲ་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གནས་མ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཕུང་པོ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་དེའི་འདོད་པའི་བློ་དང་སྒྲ་དང་མེ་ལྕེ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། ས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ན། ཤེས་བྱ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བྱུང་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ། །ཞེས་ཤེས་བྱ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་བས་བདག་མེད་འདོད་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གང་ཟག་གམ་བདག་ནི་རྫས་སུ་མེད་པ་དང་རྫས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་སྨྲ་བ་སོགས་ལས། བདག་སྨྲ་བ་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། སྔར་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་སོགས་བརྒྱད་དང་། ཕྱིས་བསྟན་པའི་གནས་བརྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། འོད་སྲུང་བ་སོགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གནས་མ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་བ་ལྔ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ལ། པཎ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་ཅེས་སྨྲ་བ། །རྟག་མིན་མི་རྟག་མ་ཡིན་ཟེར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་

འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལས། དང་པོ་ནི། **བདེན་གཉིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འགྲོ་ལྔ་ཟས། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གསུམ། །ནམ་མཁར་སྣང་མུན་ཁྲ་ཏྲུ་ལ་ཆ་རེག་མིན།** །ཞེས་པ། གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོས་བཤད་པ་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི། མཛོད་ལས། འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་ཚོར་བའི་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྒོས་འཆད་པས། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །ཅེས་མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཏེ་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་དང་རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་དག་གོ །དེ་དག་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཉི་ཤུ་སྒྲ་བརྒྱད་རོ་དྲུག་དྲི་བཞི་རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་ནི་གཡང་ས་སོགས་སོ། །ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད་ཅེས་པ་ལྟར། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཡུལ་དྲུག་མིག་སོགས་རྟེན་གྱི་ཁམས་དྲུག མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དྲུག་དྲུག་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཕུང་དང་སྐྱེ་སྒོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་སྤུངས་པས་ན་ཕུང་པོ། སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་དེའི་རིགས་ཡིན་པས་ན་ཁམས་ཞེས་སྒྲ་བཤད། རྩོད་དང་འདོད་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་ནི་ལྷ། ཞེས་དང་། འདིར་ནི་དམྱལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྔ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྷ་མིན་ལྷ་དང་། དུད་འགྲོའི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། དེར་ནི་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་སོགས། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །ཞེས་མངལ་སྐྱེས། སྒོང་སྐྱེས། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས། རྫུས་སྐྱེས་ཏེ། སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་། འགྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། རེག་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཟག་བཅས་ཟས་ཡིན། ཞེས་ཁམས་ཀྱི་དང་རེག་པའི་དང་སེམས་པའི་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་ཏེ་ཟས་བཞི་དམིགས་མཚུངས་གང་རུང་གི་སྒོས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རུང་ཟག་བཅས་དང་། བཟློག་པ་ཟག་མེད་དེ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཞེས་བཤད་ལ། གནས་པ་བསྡུས་པ་ལས། སྲིད་པ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ། །རྒྱུ་ནི

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྟེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་དོ། །བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཏེ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཟག་པ་མེད། །ཅེས་ཀྱང་བཤད་པས་འགོག་བདེན་ཡང་ཟག་མེད་དུ་འདོད་པའང་ཡོད། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར། ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟག་པ་ཡིན། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པ་ཡིན༑ ཞེས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྟག་པར་བཤད་པས། རི་བོང་རྭ་རྟག་པ་ཡིན་ཟེར་མི་རུང་། བུ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ། །སྣང་དང་མུན་པ་དག་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་གོ་འབྱེད་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐུས་སྣང་མུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་མཁྱེན་མ་རངས་ནས་ལོ་ཞེས་བརྗོད༑ རྡུལ་ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རབ་བམ་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་ཕྲ་རབ་སྟེ། དེ་ཆ་བཅས་ཀྱང་མིན་ལ། འདུས་པའི་ཆ་མ་རེག་པར་བར་བཅས་སུ་འདོད།

གཉིས་པ་ནི། **མངོན་རྗེས་ཚད་མ་ལམ་ལྔ་བྱང་ཆུབ་སོགས། །ཕྱིན་དྲུག**ཅེས་པ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་འདོད་དེ། མངོན་སུམ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ་རྗེས་དཔག་ནི་ཕལ་ཆེར་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྲས་མཆོག་ཕྱོགས་གླང་གིས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད་མོད། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་གཞོན་དུས་ཀྱི་རྩོད་སྒྲུབ་ནི་འདི་བ་སྨྲ་མའི་ལུགས་ཡིན་པས། ཀུན་བཏུས་ལས། རྩོད་པ་སྒྲུབ་པ་ནས་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་འདི་མཐོང་བ་ནི་དེ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཏེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་དང་སྟོབས་ལྔ་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ༑ མིང་གི་སྒོ་ནས་སོ་བདུན་བྱས་ཀྱི། གོང་འོག་གི་དད་པ་རྣམས་རྫས་རིགས་སོ་སོ་མིན་པ་ལྟར་བྱས་ན་བཅུ་སྟེ༑ མིང་གི་སྒོ་ནས་རྫས་སུ་བཅུ་ཞེས་དང་། སྤྱི་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་༑ །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །མཐོང་དང་སྒོམ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །གཉིས་ཀྱིས་མི་སློབ་ཡོངས་སུ

རྫོགས། །ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་ནི་དང་པོ་གསུམ་ལས་དང་པོ་པ་ཚོགས་ལམ་གསུམ་དང་། དབང་སྟོབས་གཉིས་དྲོད་རྩེ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་མཐོང་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་སྔ་ལམ་ལྔར་འདོད་ཅིང་། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་བློ་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་དེའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མིང་ལ་དང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཐུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་། དེ་ལའང་རིམ་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཕྱོགས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་མཐར་གནས་དགུ། ཟད་པར་བཅུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་འདོད་ལ། སྦྱོར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། །ཞེས་ཉན་ཐོས་སྦྱོར་བས་ཚེ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ། རང་རྒྱལ་ལྔ་ལས་བསེ་རུ་བསྐལ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པས་དང་། དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་རོ་མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་དུས་མར་འགྲིབ་ཀྱི་མགོ་ནས་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡན་ཆད་འབྱུང་ཞིང་། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པར། །བསམ་གཏན་མཐར་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་དང་། སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུན་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཐོག་གཅིག་གདན་གཅིག་གིས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་བགྲོད་པས་གདན་གཅིག་སྟེ་རོལ་དེ་ཡན་ཆད་སོ་སྐྱེ་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །སྨིན་པར་བྱེད་པས་སྨིན་པ་རྫོགས། །ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། །མི་འཁྲུགས་བཟོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། །སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། །དེ་མ་ཐག་ལ་ཏིང་འཛིན་བློའི། །ཞེས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་དེའི་རྫོགས་ཚུལ། སྟོན་པ་འདིའི་སྐྱོས་ཕལ་པ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ལ། ལུས་རྟེན་སེམས་རྟེན་སོགས་ཞིབ་པར་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་ལ་ཅུང་མི་འདྲ་བའི་སྡེ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་རྟོག་གེ་འབར་བར་ལྟོས། །

གསུམ་པ་ནི། **དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཕྱུགས་འབྲས་བརྒྱ། །བཅུ་གཉིས་མཛོད་པ་ཆ་གཉིས་རྫོགས་རང་རྒྱས། །ལྷག་མེད་གསུམ་པར་ཡེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་འབྲས།** །ཞེས་པ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། །

འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུར། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །འབྲས་བུ་བཞི་རྣམས་བཞག་པ་ནི། །ཞེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ་སྟེ་འབྲས་གནས་བཞི་དང་། དེ་བཞིའི་ཞུགས་པ་བཞི་སྟེ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་དང་། དེ་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དག །དད་པས་མོས་དད་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་དང་། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆོས་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན། །ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །དེ་དགུ་ཟད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་། །དེ་ནི་བར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་མྱ་ངན་འདའ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་དེ་ནི། །ཞེས་སོགས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་། ལུང་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷུམས་ཞུགས་བལྟམས་དང་། བཟོ་སོགས་གཞོན་ནུ་རོལ་རྩེད། བཙུན་མོ་དང་བཅས་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཁར་ཏུ་བཞུགས། །ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད་པས་ཀྱང་། །ཞེས་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དེ་ཡན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་ཏེ། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་བའི་དཔྱིད་ཐ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྲོད་ལ། བདུད་བཏུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སྐྱེ་དང་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ཞིང་། གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆ་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་དེ་ལའང་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཛད་པ་ལའང་ཐོ་རངས་འཚང་རྒྱ་བར་ཉེ་བ་སྐྱེ་རེངས་དང་པོ་འཆར་ཀའི་རྗེར་ཏིང་ཚུན་ཆད་སློབ་པའི་དང་། སྐྱེ་རེངས་ཤར་བ་དང་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཡན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཞག་ཞེ་དགུའི་བར་ཆོས་འཁོར་མ་མཛད་ལ། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པས་བསྐུལ་ཏེ། ཝ་ར་ཎ་སི་སྟེ་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ཝ་ར་ཎ་འཁོར་མོ་དང་སི་འཛིག་པར་འཇུག་པར་བསམ་ནས་འཁོར་མོ་འཛིག །ལ་ལས་ཝ་ར་ཎ་ཕུབ་དང་ཨ་སི་རལ་གྲིར་བསམ་ནས་ཕུབ་རལ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན། དོན་ལ་གཞི་འགྲེལ་སོགས་ལྟར་ཆུ་བོ་ཝ་ར་ཎ་དང་། ཨ་སིའི་བར་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གནས་སུ་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཟླས་པའི་ཚེ་ལྔ་སྡེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཚེ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའམ་གདུལ་

བྱེའི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །མྱུར་བར་འགྲོ་སོགས་རྩེབས་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །བཀའ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལོ་ཞི་དྲུག་གི་བར་དུ་བསྐོར་བས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བྱེ་སྨྲ་སྡེ་མས་མི་འདོད། བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ལོ་རིལ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གྲུ་གཅིག་ལ་ཞི་བར་གྲུད་ཡུལ་ཤིང་ས་ལ་ཟུང་གི་དབུས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཆེད་བརྗོད་ཚོམ་ལས། ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་བསིལ་བར་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་འགག་ཅིང་འདུ་བྱེད་ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནུབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ལྷག་མེད་གསུམ་གའི་སྐབས་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་སྨྲ་ནི་དེ་རང་གི་ཐུངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འགོག་པའི་རྫས་གྲུབ་དང་དངོས་པོར་འདོད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྨྲ་སྟེ། གྲངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཇོ་བོའི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར། ལྷག་མེད་ཚེ་རིག་པ་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད་དེ། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལུང་གིས་ཤེས་ནུས་སོ། །འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གཞན་ཡང་མང་མོད་དེ་དག་ཕལ་ཆེར་གྱིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དང་། སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དང་མངོན་སུམ་གྱི་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དང་། ཤེས་རྣམ་གཞི་ལྡིའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་། སྡེ་པ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ། **བཅོམ་དང་གཞིག་པས་བློ་འདོར་མི་འདོར་ཆོས། །རིམ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན། །**ཞེས་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེར་རིན་གྱིས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ཟེར། ལ་ལས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་འདོད་ཚུལ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཟེར་ཡང་། མི་འཐད་དེ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྡེ་བདུན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལྟར། ལུང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་བྱེ་སྨྲ་གཉིས་མཐུན་ལྟར་འདོད་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དེ་ལྟར་མིན་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ན་ཆོས་གང་དངོས་སུ་བཅོམ་པའམ། བློས་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

ན་བུམ་པ་ཀྱི་མོར་བཅོམ་པ་དང་། ཆུའི་རོ་སོགས་གཞན་བསལ་ན་དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་བློ་འཇིག་པ་ལྟ་བུའོ།། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་ཞེས་སོ། །ཆོས་གང་དེ་ལས་གཞན་བཅོམ་པ་དང་། བློས་གཞན་བསལ་བ་གང་རུང་གིས་ཀྱང་རང་འཛིན་གྱི་བློ་མི་འདོར་བ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུ། ཇི་སྐད་དུ། དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རང་འགྲེལ་ལས། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་འདུས་མ་བྱས་འདོན། བུམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིང་གདགས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཁྲོད་དང་ཁྲོད་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་པ་ན་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྫུན་མིན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པས་སོ། །གཟུགས་ཚོར་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བདེན་པའམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། **གསུམ་ཕྱིར་སྡེ་བདུན་བཀའ་དང་ལུང་འདུ་བྱེད།།** ཅེས་པ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་ལྟ་བུ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སིལ་བུར་གསུངས་པ་ཀཱ་ཏྱའི་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམ་བཞིན། ཇི་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སིལ་བུར་བཤད་ལ། བཙུན་པ་ཀཱ་ཏྱའི་བུ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་ནས་བཞག་སྟེ་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་སྡེ་ཚན་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པས། འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་བཤད་པས་མི་འཐད་ཟེར་ལ་བྱེ་སྨྲ་ན་རེ་འོ་ན་མདོ་ལས། དགེ་སློང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། འདི་དག་ལས་མངོན་པ་གཞན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །ཀང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །མིང་ཡིན་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ཤཱ་རིའི་བུས་བྱས་པའི་ཆོས་ཕུང་ཙམ་དང་། མིང་གི་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་པས་སེམས་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གཏོགས་ལ། ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་འདུ་བྱེད་སེམས་པོ་ཡོད་མིན། ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་བྱེ་སྨྲས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་པོའི་གཞི་མཐུན་འདོད་པར་གསུངས

སོ༔ །གཞན་ཡང་བྱེ་སྨྲ་ཁ་ཅིག ཏོག་གེ་འབར་བ་ལྟར། བཀའ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་ཁོ་ན་དང་། དྲང་དོན་མི་འདོད་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས་ཀ་འདོད་པའང་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཞེར་མདོ་ལས། བདེན་མེད་དང་སྐྱེ་མེད་གསུངས་པ་ཡང་གྲངས་ཅན་སོགས་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདེན་པ་དང་། ངེས་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་སྤངས་པ་སོགས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ངེས་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་སོགས་དང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པས་དྲང་དོན་དུ་བྱེ་སྨྲ་རྗེས་མ་ཀུན་དང་གནས་མ་བུས་ཀྱང་འདོད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་མིན་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། གནས་མ་བུའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། འདི་ནི་ལྟར་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་བཤད་མི་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུའང་དགོངས་པ་དེར་མ་ངེས་ཀྱང་དགོས་དབང་གིས་ཟུང་བར་དབྱེ་གཉེན་དང་ཞི་འཚོ་བཞེད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་དགེ་སློང་དག་ཁྱེར་ཡོད་དོ་སོགས་མདོ་དུ་མའི་དགོངས་པ་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས༔ ལྟ་བའི་མཆེ་བས་སྨྲས་པ་དང་། །ལས་རྣམས་འཇིག་པ་ལ་ལྟོས་ནས། །སྟག་མོས་ཕྲུག་གུ་འཁྱེར་བ་ལྟར༔ །རྒྱལ་བས་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པ་མཛད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་བཤད་པ་འདི་ནི་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་བློ་མི་ཞིབ་པའི་སྐྲག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་མི་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་དེར་མ་ངེས་ཀྱང་བློ་དམན་པའི་སྐྲག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟུང་བར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་བོད་དག་གིས་མ་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མངོན་སུམ་དབང་པོ་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་རིག་མེད།** །ཅེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་འདོད་དེ། རྟོད་སྒྲུབ་ལས་བཤད་པ་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཕྱོགས་སྔར་བླངས་སོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་འདིར་མ་གྲགས་ཤིང་། དང་པོ་ལ་མིག་གི་རྣ་བའི་སྣའི་ལྕེའི་ལུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ལྔ་ལས། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས༔ །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །ཞེས་མིག་དབང་ལ་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ལས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས

པོ་ནས་མཐོང་ན་ཅིག་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མིག་ལ་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་ལས། གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལོ། །མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །མིག་གཡས་གཡོན་ལ་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་འདོད་ལ། མདོ་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་གཉིས་སུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་གོ །དེས་ན་བ་སོགས་ལའང་འདྲ།

བཞི་བ་ནི། **རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་རྣམ་པར་རིག་མིན་གཟུགས།** །ཞེས་པ་བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང་། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཕན་ཚུན་འབྲས། །འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། །སོགས་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་བ་ནི། མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། ལྔ་བ་ནི། ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་རང་ས་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཞེས་དང་། དྲུག་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་པོ་ན། །ཞེ་སོར་ལྟར་ཕལ་ཆེར་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་མང་བར་འདོད་པས་སོ། །

ལྔ་བ་ནི། **དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་གཞི་ལྔ་དངོས་པོ་རྟགས།** །ཞེས་པ། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། དབང་སྐྱེས་བློ་ནི་རྣམ་མེད་ཀྱི། །ཕྲ་རབ་བསགས་པ་དངོས་སུ་རིག །ཅེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཕྲ་རབ་རྡུལ་ལས་གྲུབ་པ་ནི། །བློ་ཡི་རྣམ་པ་མེད་པ་རུ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྟོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་འཆར་གྱིས་དངོས་སུ་བཟུང་བར་འདོད་དེ། ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་བཅད་ཆེད་དུ། དབང་སྐྱེས་ཏེ་དབང་ཤེས་སྨོས་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་འདྲ་རྣམ་ཀྱིས་བར་ཆོད་པར་མི་འདོད་སྙམ་ནས་རྣམ་མེད་ཀྱི་དང་དངོས་སུ་ཞེས་སྨོས་ལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་དངོས་སུ་རིག་ལ་འོ་ན་དེ་དབང་པོ་ལས་མ་འདས་སམ་སྙམ་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བ་དབང་པོ་ལས་འདས་ཀྱང་རིགས་མཐུན་བསགས་པའམ་འདུས་པ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་སྐྲ་ཉག་རེ་རེ་བ་མི་དམིགས་ཀྱང་། མང་པོ་འདུས་ན་རིག

པས་སོ་སྐམ་ནས་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ལས༏ རྣམ་པ་མེད་པས་དབང་སྐྱེས་བློ། །རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་དངོས་སུ་རིག །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས༏ དབང་པོ་སྟེ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའི་བློ་གྲོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པས། དེ་དག་གི་བཞིན་དུ་རྣམ་པས་བར་ཆོད་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རེ་རེ་བ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མཐུན་པ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ། །སོ་སོར་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འདུས་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྐྲ་ལ་སོགས་པ་བཀྲམ་པ་རྣམས་ཐག་རིང་པོ་ནས་མི་མཐོང་བ་དང་། སྦྲམ་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས༏ མིག་ལས་སྐྱེ་བློ་རྣམས་མེད་ཅིང་། །མངོན་སུམ་རིག་པ་རྡུལ་གྱི་ཚོགས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར༏ མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ལ་རིག་མི་རིག་འདྲ་བ་དང༏ རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་། བློ་དང་དབང་པོ་དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྡུལ་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསྐོར་བའི་ཚོགས་སུ་འདོད་དེ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཞེས་བྱ་ལ་གཞི་ལྔ་དང་། དེའང་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་རྫས་སུ་འདོད་ལ། རྫས་བཏགས་གཉིས་ཀྱང་འདོད་པས༏ སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། གནས་སྐབས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་ལྔའི་འདོད་ཚུལ་ནི་ཕལ་ཆེར་བཤད་ཟིན་ལ། རྫས་གྲུབ་ནི་ཆོས་དེ་ལས་གཞན་རང་དབང་བ་རེ་མེད་ན་འཛོག་མི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། གཙོ་ཆེར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་རྫས་ཡོད་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཆེ། སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་སྟེ། ངེས་པའི་སེམས་བྱུང་སྔི་ལྔ་དང༏ མ་ངེས་པའི་བརྒྱད་དེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། མི་དགེ་བའི་ས་མང་གཉིས༏ ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་སོ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག་དག་དང་། །སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བདུན་ལས། ཐོབ་པ་རྙེད་དང་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དག །གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་ཐོབ་པ་ནི། དཔེར་ན་ནོར་ལ་ཁལ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་

ཐག་པ་ལྟ་བུའི་རྫས་གཅིག་སྟེ། ལས་དགེ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ལ་ལྡན་བྱེད་གཅིག་ལ་འདོད་དེ། ཐོབ་པའི་ཡང་ཐོབ་པ་སོགས་འདྲ། མ་ཐོབ་པའང་དེ་དང་འདྲ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འགོག་སྙོམས་གཉིས་སེམས་མེད་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། བྱེ་སྨྲ་ལ་ལ་སེམས་ཕྲ་མོ་ཡོད་པར་འདོད། སྲོག་ནི་ཚེ་ཡིན་དྲོད་དང་ནི༑ རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། སྲོག་ནི་རྣམ་སྨིན། ཞེས་སྲོག་ཚེ་ཡིན་ལ་རྣམ་སྨིན་དབང་འདོད༑ མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒ་དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད། །དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ལ་སོགས། །དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག །ཅེས་སྐྱེ་རྒ་གནས་འཇིག་བཞི་དང་། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་མིང་ནི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་སྟེ། ལྟ་དག་ལྟ་རྣམས་ཞེས་པ། སྒྲ་བ་རྣམས་ཚིག་ཟེར་ཡང་འདིར་མིང་ངོ་། །ཚིག་གམ་ངག་ནི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཡི་གེ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཀ་དམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཀ་སྟེ། སྤྱིར་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་དང་བ་ལང་གི་མིང་ལའང་འཇུག་པས། མིང་དང་ཡི་གེ་མི་འགལ་བར་བཞེད་ཅིང་། སྒྲ་པ་དང་བརྩད་ཚུལ་མང་ངོ༑ བྱེ་སྨྲ་ཕལ་ཆེར་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་འདོད་ཀྱང་། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་སྨྲ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཞིར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་དེ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་མེད་དགག་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་བཞིར་འདོད་པས་ན། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལའང་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་གང་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མིན་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྗོད་པ་སྨྲ་སྟེ། ཞེས་དང་༑ དུལ་ལྷ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ངོ་། །

དྲུག་པ་ནི། **གཟུགས་ཕུང་དེ་མིན་སངས་རྒྱས་མི་སློབ་ཆོས།** །ཞེས་པ། རང་འགྲེལ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མར་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་དགྲ་བཅོམ་གསུམ་ག་ལྷག་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉན་རང་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཤེས་སླ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྔར་གྱི་སོ་སྐྱེའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྡན་པར་འདོད་དེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་མི་འདོད

ཅིང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདུད་འདུལ་བའི་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་མན་ཆད་སོ་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་ལུས་ནི་སོ་སྐྱེའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་དུ་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་བེམ་པོ་ཁོ་ནར་སྣང་བ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་དེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་མ་བསྟན་པར་ལ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། ཞེས་སོ། །སྐབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་དག་གི་རིག་བྱེད་དུ་འདོད་ལ། མི་སློབ་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་མཚམས་མེད་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། དེ་ནི་རྟེན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་པའང་གནོད་པར་བཞག་ཟེར་རོ། །

བདུན་པ་ནི། **ཐུན་མོང་མིན་མང་ལེགས་ལྡན་གཞུང་སོགས་རྩོམ།** །ཞེས་པ། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས་ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟག་པ་སྟེ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །བདག་གི་སྟོང་གཞི་བྱེད་པོ་མེད། །དབང་སྐྱེས་བློ་ནི་རྣམ་མེད་ཀྱི། །ཕྲ་རབ་བསགས་པ་དངོས་སུ་རིག །ཁ་ཆེའི་གཞུང་གི་རྒྱ་གཏེར་གྱི། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་འདོད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ་འགྱུར་ཁྱད་མ་གཏོགས་ཚིག་འདི་དག་ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་དང་། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དུ་བྱུང་ལ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །ཤིན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་བྱ་འདུས་བྱས་ཀུན། །སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་བདག་པོ་མེད། །ཅེས་སོགས་བྱུང་ལ། སྟག་ཚང་བས། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ཡང་། དཔྱད་ན་དཀའ། འདིའི་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་། སྟོད་བཅུད་ལ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་དེ་དག་ཕྱིར་བསྟན་པའི་བདག་གིས་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། རྟག་པ་ལས་དབེན་པས་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཞེས་དང་། ཛོ་ཏྲཱ་རིས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་ཤིང་འདུས་ནས། བྱས་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཁ་ཆེའི་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཛོ་ཏྲཱ་རིས་རྩ

བར༔ ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་། །དེ་ལྟར་བློ་དང་ལྡན་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་སྟེ་མངོན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་བློ་དང་ལྡན་པ་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དེ། ཞེས་དང་༔ ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་ཆོས་ཤེས་འགྱུར་ལས། བློ་ལྡན་ཞེས་བྱ་མཁས་པ་ཡིས། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་དུ་བཤད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་བར། འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བློ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བོ༔ །ཞེས་དང་། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་རྒྱ་གཏེར་ཞེས་པ་མེད་དེ། འགྲེལ་བར། མུ་སྟེགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བློ་དང་ལྡན་པའི་བཤད་པ་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གཏེར་ཡོད་པའི་བཤད་པ་སྔར་ལྟར་རོ། །སྡེ་པ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཕྲ་བའི་སྡེ་པ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་སོ་སོའི་འདོད་པ་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས༔ དེ་ལ་ཐ་སྙད་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་ཕྲ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ནི་མི་མངའ་འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་རྗེས་སུ་གསུང་མི་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་ནི་སྙིང་པོ་ལ་མངོན་པར་མོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནས་དེར་གཟུགས་ཉེར་བར་ལེན་པ་མི་མངའ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་ན་ནུར་ནུར་པོ་དང་། མེར་མེར་པོ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གླང་པོ་ཆེར་གྱུར་ནས་ཡུམ་གྱི་དཀུ་ནས་རང་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་། ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པས་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ༔ སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ༔ །མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ངོ་། །དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དག་གིས་བསྟན་པ་བསླབ་པར་བྱེད་དོ། །མི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དོ༔ །མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ངག་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །མི་གཙང་བ་སྤངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱོམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྤངས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ༔ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་མི་མངའ་འོ། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་བག་ལ་ཉལ་བ་རྣམས་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞེ་འམ་མི་ལྡན་

ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་ཡང་གཞན་ལ་ཀུན་ནས་སྡང་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་དབྱོད་པ་མེད་དོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་ནི་བདེན་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་མཐོང་བས་ཡང་དག་པ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་མིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བསླུབ་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་དག་པར་བསྒྲགས་པའི་ལམ་ཡོད་དོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ངག་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །ཡང་བརྟགས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི། ཕུང་པོ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྡུག་བསྔལ་ནི་དོན་དམ་པར་རོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་མིན་པར་འཆི་བ་ནི་མེད་དོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བརྟགས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤར་གྱི་གནས་བརྟན་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་སྟོན་ཅིང་བསླུབ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་ལྔ་པོ་ཡང་མེད་དོ། །གང་ཟག་ནི་ཡོད་དེ་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ཡོད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་བརྟན་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་གོ །དེ་ལ་གངས་རི་བའི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མིན་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི་ཡོད་དོ། །ཕུང་པོ་ལས་གང་ཟག་ནི་གཞན་མིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་ན་གང་དུ་ཕུང་པོ་འགག་པ་ན་གང་ཟག་ནི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ངག་འཇུག་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ལམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་གངས་རི་བའི་དམ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། གཉིས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་སྐད་སྨྲས་པས་ཅིར་འགྱུར་གང་ཟག་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བདག་མེད་པ་ཡི་ལུས་འདི་བྱུང་བ་ན། །བྱེད་པ་མེད་ཅིང་

རིགས་པ་པོ་ཡང་མེད། །ཇི་ལྟར་འཁོར་བའི་ཆུ་ཀླུང་འཇུག་གྱུར་པ། །ཉན་པའི་མཆོག་ཁྱོད་དེ་ནི་བསྟན་གྱིས་ཉོན༔ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དམ་ཚིག་གོ །ཡང་དེ་དག་གི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དག་གིས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔས་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ༔ དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཉམས་པ་སྲིད་དོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སམ། གནོད་སེམས་སྤོང་བ་ཡོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཡོད་དོ། །ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཡོད་དོ། །མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་མིན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དམ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང་། དེ་ལ་མང་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཉིད་ནི་ཡོད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་མངོན་དུ་རྒྱུ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པ་བར་མ་ནི་མེད་དོ། །ལྷའི་གནས་ན་ཡང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་བསོད་ནམས་བསོག་གོ །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་ནི་མགོ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་མཉམ་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སམ། གནོད་སེམས་སྤོང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་གཅིག་གོ །གང་ཟག་ནི་མི་མཐོང་ངོ་། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་

ཏུ་འཕོ་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མའོ། །འདུ་བྱེད་རྒྱུས་པར་གྱུར་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་གནས་པ་ནི་མེད་དོ། །སེམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ལས་ཡིན་གྱི། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་མེད་དོ། །མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྟག་ཏུ་བ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་མཐོང་བས་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ༏ ༏ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་མང་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཆོས་སྦས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དགེ་འདུན་ལས་ནི་མིན་ནོ། །ལྷའི་གནས་ན་ཡང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་སྦས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འོད་སྲུངས་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ནི་ཡོད་དོ། །སྤངས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྦས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་དེ༏ དེ་དག་ནི་འོད་སྲུང་བའི་དམ་ཚིག་ཡིན་ནོ། །གོས་དམར་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི། གང་ཟག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་བླ་མའི་གཞུང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་འཕོ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ནི༏ ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བའོ། །ལམ་མ་གཏོགས་པར་ཕུང་པོ་འགག་པ་མེད་དོ། །རྩ་བའི་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་ནི་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་སོ། །ཀུན་ཀྱང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་འཕོ་བའི་དམ་ཚིག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། ཡང་གནས་མ་བུའི་དམ་ཚིག་ནི་ཉེ་བར་བླངས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཏགས་པའོ། །ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་མེད་དོ། །གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉེ་བར་བླངས་ནས་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་ནི་ཉེ་བར་བླངས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་དང་གཅིག་པའམ་གཅིག་པ་མིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་གཅིག་པ་ཉིད་དམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་མི་བརྗོད་དོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་བརྗོད་དོ༏ རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་མ་ཡིན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་མ་བུ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང་། དེ་ལ་མང་པོས་བཀུར་བ

རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགག་པ་དང་། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་དང་། ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆད་པ་དང་། འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། མང་པོས་བཀུར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། སྐྱེ་ལ་མ་རེག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འགག་ལ་མ་རེག་པ་དང་། འགག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་མ་བཤད། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་རྣམས་ནི་འདི་སྐད་ཟེར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ་ལེགས་ལྡན་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པར་སྣང་ལ། གཞན་ཡང་ཤར་རི་པ་དང་ནུབ་རི་པ་མཐུན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གནས་འཇིག་མེད་རི་ར་གནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གསུམ་ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་། མང་བཀུར་བའི་སྡེ་པ། སར་སྒྲོགས་རིགས་ཀྱི་སྡེ་དང་། སྲུང་བའི་སྡེ་དང་། གནས་མ་བུ་བའི་སྡེ་གསུམ་ཡང་ལྟ་བ་མཐུན་པར་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བར། ཁ་ཅིག་རྐྱེན་བདུན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་བལྟ་འདོད་ན་དེ་དག་སོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྨྲས་པ། བྱེ་སྨྲའི་དངོས་བརྟགས་རྩ་དང་འོ་མ་གཉིས། །དབྱེར་མེད་དུས་མང་སོང་བ་འབྱེད་ནུས་པའི། །འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འཕགས་ཡུལ་དུའང་། །ཅུང་ན་མ་སྦྲུང་བོད་ཀྲན་ཡོང་བས་ཅི། །བཅོ་བརྒྱད་སྡེ་པར་རང་སྡེ་ཀུན་སྡུད་ཚུལ། །མདོ་དང་མཁས་དབང་བཞེད་པ་མ་ལོན་པར། །སྡེ་གཉིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་ཆེ་ཆུང་སྡེར། །འདོད་སོགས་ཁྲུངས་བྲལ་བྱེ་མའི་ཁང་བུས་བྲེལ། །བཅོ་བརྒྱད་གྱིས་ཚུལ་རྣམ་བཞིའི་བང་རིམ་ལ། །རང་རང་འདོད་ཚུལ་མ་འདྲེས་བ་གམ་བཀྲ། །བློ་ལྡན་སྐབས་གསུམ་རོལ་གནས་ལྷའི་ཕོ་བྲང་། །ལེགས་བཤད་ཀྲང་འཕྱུང་འཕྲེང་བས་ཀུན་ནས་མཛེས། །

ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་བཤད་ལས་རྟག་མཐའ་བཀག་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་དགུ་པ་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།

༄ ན་མ་སྨྲར་སྭ་སྟི་གུ་རུ་ཛྙ་ཏྲི་ཏི་ཡ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཿཧཱུྃ། གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ལ། མིང་། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **མདོ་སྡེ་ཚད་མར་སྨྲ་བས་མདོ་སྡེ་པ།** །ཞེས་པ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། མདོ་སྡེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐར་རྣམ་པར་འཇོག་པས་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བར། འདི་ནི་སྒོ་དྲུག་པ་དང་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སྨྲ་ཌི་ལྟ་བར་ཁས་ལེན་ཅིང་མདོ་དེ་དང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་། མིང་གཞན་དཔེས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་དཔེ་སྟོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བཏགས་སྒྲའི་ནང་ཚན་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་པ་དེ་འདིར་བསྒྱུར་མི་རུང་སྟེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མི་འདོད་པར་སྨྲུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དབྱེ་བོ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་རྣམ་པའི་གསུམ།** །ཞེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་མཁས་པ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་ནི་དང་། དཔེ་སྟོན་པ་ན་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁོ་བོ་ཅག་མདོ་ཚད་མར་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དེ་དང་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིག་པའི་རྗེས་འབྲངས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི། སྡེ་བདུན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་དུ་གྲགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་སྒོས་གསུམ་དང་དབྱེ་བ་ལ། ཆོས་རྗེ་རྒྱན་བཟང་བ་ན་རེ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དང་། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་གསུམ་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཞེས་པ་ལ་གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་འདིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བས། ནང་དུ་སྡུད་བའང་

གཞན་ཉིད་ལ། ཕྱི་རུ་སྣང་བའང་དེ་གཞན་ཉིད། །གསལ་བར་བྱ་དང་གསལ་བྱེད་ཉིད། །མར་མེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་པས་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་ཟེར་ན་མ་གཏོགས་མི་འཐད་པར་སྣང་ལ། དེ་དག་གི་མིང་དོན་ཀྱུན་བཟང་བས། སྔོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་སྔོན་པོའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་ལ། ཡུལ་ཅན་དེ་ལའང་སྔོ་སོགས་དེ་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་དཔེར་ན་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོའི་སྔོ་སོགས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏད་པ་དེ་ལྟར་མིག་ཤེས་དེ་ཡང་སྔོ་སེར་སོགས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་ཞེས་བྱའོ། ༑ཡང་སྔོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་སྔོན་པོའི་སྟེང་གི་བྱས་སོགས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་གཏོད་པར་སྔོ་ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་གཏོད་ལ་ཡུལ་ཅན་དེའང་སྔོན་པོའི་བྱས་སོགས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་སྔོ་ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོའི་སྔོ་སེར་སོགས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་གཏོད་པར་ཁྲ་ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་གཏོད་ལ། ཡུལ་ཅན་དེའང་ཁྲ་བོའི་སྔོ་སེར་སོགས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཁྲ་ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་ཞེས་བྱའོ། ༑ཡང་སྔོན་པོའི་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་བྱས་སོགས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་དེ་སྔོན་པོའི་བྱས་སོགས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སྔོ་ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཁྲ་བོའི་སྔོ་སེར་སོགས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏད་ཀྱང་། མིག་ཤེས་དེ་ལ་ཁྲ་བོའི་སྔོ་སེར་སོགས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་གསུངས། ཡང་ན་སྔོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་སྙེད་དམ། མཐར་དབུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུམ་གར་སྦྱར་ན་དབུ་མ་རྒྱན་དང་མཐུན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་རིམ་འཛིན་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རི་མོ་གདེང་པ་མཐོང་བའི་ཚེ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་སེམས་མང་པོ། །ཅི་སྟེ་གཅིག་ཆའི་ཚུལ་གྱིས་སུ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་གོ །ཞེས་དང་། དེའི་སྟོ་འགྲེལ་ལས། གང་དག་རིགས་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུ་མ་བྱུང་སྐྱེ་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ

རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་དག་ཅེས་བྱ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཕྱི་དོན་དང་རྣམ་པ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། གཞན་སྡེའི་ལུགས་ནི་འདིའི་རྗེས་སུ་རིམ་པས་བཀོད་ནས་བཀག་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཉིས་བཀག་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པའི་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་འོག་དེར་བཀག་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཛཻ་ཏཱ་རིས་གྲུབ་མཐའི་རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བས་འདི་ལྟར་མི་རིགས་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཞིན་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་སྦྱར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལའང་ལུགས་གསུམ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་པུ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཞེས་ཕྱོགས་སྔར་བླངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་སྣ་ཚོགས་རིམ་འཛིན་པ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཞེས་པ་དེ་ནི་རིམ་བྱུང་སྟེ། །མགྱོགས་པར་འབྱུང་བས་བླུན་པོ་དག །ཅིག་ཅར་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྔར་བླངས་ནས་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྔར་གྱི་གྲུབ་མཐར་མཁན་པོ་སུས་ཀྱང་མ་ཐོན་པ་ཁོ་བོའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལ་དགྱེས་ལྡན་རྣམས་དགྱེས་པར་གྱིས་ཤིག

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞིའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **བདེན་གཉིས་བདེན་པར་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས།** །ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་ཀྱང་། ཆུ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གཟུགས་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་སྐབས་སུའང་བྱེ་མདོ་ཐུན་མོང་ངམ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མཛོད་ལྟར་ཡིན་པས་བཤད་ཟིན་ལ་མདོ་སྡེ་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་

པའམ༔ རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འདོད་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ༔ དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་དུ་འཇོག །དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་དུ་འཇོག་སྟེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས༔ དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་རང་མཚན་སྤྱི་མཚན་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད༔ ༔ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྟག་ཚང་བས། དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཟེར་བའི་ལྷོགས་ཕྱུང་དུར་བྱས་སྟོང་སྟེ། གང་ཡིན་པ་ཞེས་དངོས་པོ་ཡིན་ཚད་བཤད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། བློ་དོན་དམ་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་བདེན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན༔ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་བདེན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པས་སོ། །འདི་དག་སྒྲ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པས། དེ་ལ་ཁྱབ་པའང་མི་རྟེ་བ་ནི་རིགས་སྨྲ་སྤྱིའི་ལུགས་སོ༔ རྟོག་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྙམ་ན། འཁྲུལ་ཞིང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིབ་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། གང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་༔ ༔ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྟག་ཚང་བ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སྤྱིར་ཀྱི་བོད་མཁས་དག་དང་། ད་ལྟ་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བྱེ་སྨྲ་དང་མི་འདྲ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས་བདེན་གཉིས་སྐབས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ཟུར་དུ་བཤད་ཀྱང་། བྱེ་མདོའི་ལུགས་སོ་སོར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་མདོ་སྡེ་བས་རང་རིག་མི་འདོད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས་ཤེས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་དེ་སྐེད་ཅིག་ཏུ་གཞན་རིག་ཙམ་ལས་རང་རིག་མ་བཤད་པས་སོ། །འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་བརྟུད་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་

པ་མེད་བྱས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། ས་བོན་མྱུ་གུ་སོགས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས། ས་བོན་སོགས་ལས་མྱུག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་འཆོལ་བར་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ས་བོན་སོགས་ལས་མྱུ་གུ་སོགས་འབྱུང་བར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན། །ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུག་སོགས་ལ། །ནུས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། །ཞེ་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་སྤྱི་ཀུན་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་མིག་བློ་སྐྱེད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་འདིས་ནི་རྫའི་བུམ་པ་དང་། ལས་འདེགས་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་། ཡོན་ཏན་གྲངས་སོགས་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ནི་གཟུང་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེ་བརྫ་དང་། རྩོལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ༑ རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། །སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག །བློ་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར་མིན་ཏེ། །མིག་དང་གཟུགས་སོགས་བློ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་བརྫ་དང་རྩོལ་བ་སོགས། །ནང་གི་ཡན་ལག་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །བུམ་པ་འདེགས་དང་སྤྱི་དང་ནི། །གྲངས་སོགས་བློ་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྟག་ཚང་བ་སོགས་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པ་དེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལས་དམན་པར་ཐལ། བྱེ་སྨྲས་བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་སེམས་ཙམ་པ་གསུམ་ག་གྲངས་ཅན་ལས་དམན་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་བློ་དང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་གཏན་མི་འདོད་ལ། འདི་དག་གིས་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ༑ །ཀོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་འདི་དག་གི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཚང་བ་དང་༑ དེ་དག་གིས་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་སོགས་འཇོག་མི་ཤེས་ལ༑ འདི་དག་གིས་ཤེས་པས་སོ་སྙམ་ན། འོ་ན་བྱེ་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ལའང་མཐོ་དམན་འཆོལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། བྱེ་སྨྲའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཚང་ཡོད་ལ་བྱེ་སྨྲས་རྫས་གྲུབ་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཙམ་ཡང་འཇོག་མི་ཤེས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་འཇོག་ཤེས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ་སྙམ་ན

དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་མི་ཐེབས་སོ། །ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་པའི།** །ཞེས་པ་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་མཛོད་དང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་དང་། ཀུན་བཏུས་ལྟར་འདོད་ལ། དེ་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་བྱེ་སྨྲ་ལྟར་གྱི་རྫས་དང་སེམས་ཙམ་པ་འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་དང་། གཞན་སྟོང་སོགས་མི་འདོད་པ་ཙམ་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞིང་། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ལ་བཀོད་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བས་ན་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་སོགས་གང་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་མདོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ས་སྡེ་དང་ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྣོད་དུ་འཇོག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དཔལ་ཟླ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་སོ། །འདུས་བྱས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔར་འདོད། ཞལ་ལུང་ལས། འདུས་མ་བྱས་པ་གསུམ་པོ་དག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུས་མ་བྱས་ལ་གསུམ་དུ་ཡང་འདོད་ཀྱང་དེར་མ་ཟད་དུ་མ་འདོད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་སྒྲ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་མཚན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་སྡུག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་། མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཆ་སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡི་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་འདོད། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་གསལ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཚེ་བློ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞི་མཐུན་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་དང་། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྗར་བཏགས་སྟོན། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྗ་མ་ཡིན། །ཞེས་བརྗའི་ཡུལ་རང་མཚན་མིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་ཡང་བརྗའི་དངོས་དབང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་བཞག་དང་། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །དེ་ནི་དོན་ནི་མ་བཏགས་པར། །འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་

ལ༑ །ཇི་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར༑ །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཅིག་ཐ་དད་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པའི་རང་མཚན་རྟོགས་ཆེད་དུ་བྱས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག །འདུས་མ་བྱས་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འདོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས༑ འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ལ། **བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་ཐར་མཐར་གནས་བརྩེ་སོགས་ལམ།** །ཞེས་པ། ཕལ་ཆེར་མཛོད་ལྟར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་༑ འགོག་སྙོམས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལྟར། ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་སེམས་ཕྲ་མོ་དང་བཅས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་དུས་རིང་ཐུང་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་གྱིས་འབྱེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །ཁྱད་པར་བཤད་པ་སོགས་སོ། །ལམ་གྱི་ཡུལ་སྤྱིར་བདེན་པ་བཞི་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལས་མི་འདའ་བས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན༑ །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། གནས་པ་བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཡང་། །འདི་ལ་བློ་དང་ལྡན་པས་བསྒོམས། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཚོགས་མ་རྫོགས་པར་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྟོན་དུ་བྱེད་པར་མི་ནུས་ཏེ། །བྱས་ན་ཐེག་པ་གཞན་པར་འགྱུར། །ཟབ་མོའི་རིམ་ལ་གོམས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྙིང་རྗེ་སྦྱོར་བ་ལས། །སྦྱིན་སོགས་ལམ་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་རྣམས། །གནས་པའི་དབྱེ་བས་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བདེན་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་ཅེས་པའོ། །འདི་དོགས

པ་འདི་ཡོད་དེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཞེས་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང༌། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང༌། འདི་དག་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་དང༌། སྨོན་ལམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིར་སྣར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་མཁས་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་ནི་ཞི་བའི་དབྱིངས་དེར་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མ་འདའ་བར་བྱེད། ཅེས་དང༌། ཨ་ཙ་ར་ཧྲུ་ཏི་བས་ཀྱང༌། བྱེ་སྨྲ་ཉན་ཐོས་དང་མདོ་སྡེ་པ་ཐེག་ཆེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང༌། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ཀྱང་མི་ནུས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་འདི་ལའང་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་དང་དེའི་སྡེ་སྣོད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ལྷ་བ་དམན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་བྱང་བཟང་དང༌། ཨ་ཙ་ར་ཧྲུ་ཏི་པ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྨྲ་ཕྱི་མང་པོས། གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་ནོར་བར་བྱས་ཞེས་སྨ་ཚོགས་སྨད་མོད། ལྷག་ཏུ་སྟག་ལོས། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ཞིག་བཞག་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མི་འོང་བ་ལ་བསམས་ནས་དགག་པ་བྱས་སོ། །

སྨྲས་པ། ཡབ་གཅིག་མཆེད་གཏེར་གཉིས་དང་དབྱངས་ཅན་ཞབས། །གྲུབ་པའི་སྤྱི་བོར་བླངས་ནས་མཆོག་འདི་སྨོངས། །འཆད་རྩོད་གླེགས་རལ་ཡབ་གཅིག་གཉིས་ལ་ཞུ། །སྐལ་འཛེབས་རྩོམ་པའི་རྒྱུད་དཀྲོལ་དབྱངས་ཅན་གྱི། །རང་ལུགས་ལ། སྔར་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་མང་ལ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཡང་རེ་མང་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་ནི་མདོ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སིར་དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང༌། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། མ་ཚང་ཕྱིར་དང་ཐབས་འགལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང༌། དབྱིག་གཉེན་ལེགས་ལྡན་སོགས་ནི་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ལ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང༌། །སྤྱོད་པ

ཡོངས་བསྒོ་མ་ཆཡད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། སྔར་གྱི་
ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་བཟང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ལྟར་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་དོན་གཉེར་མི་རྒྱས་
པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ཚང་བ་མེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་སྐྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་
ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་འཁྲི་བ་མ་ཆོད་པས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལའང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་མ་སོང་བ་
བཞིན། དེས་ན་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ནི། བཟང་སྤྱོད་ལྟ་བུའི་སྨོན་ལམ་
ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་འདོད་པ་དག་ནི། དེའི་སྒོས་ཐེག་ཆེན་སྡེ་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ཆོག་པ་ནི། སྤྱོད་པ་
ཡོངས་བསྒོ་མ་ཆཡད་དེས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
ཡང་། ལྟ་བ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་པའི་ལུང་ཙམ་ལྟར་འདོད་པས་ན། དགེ་སློང་གི་ལོ་དྲི་ལས། ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་
འགའ་ཞིག་གིས། །རྒྱུ་ཡིས་འདི་དག་ཐ་དད་བྱས། །སྟོན་པ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྟོན་པ་གཅིག་ཀྱང་། ལྟ་བའི་སྒོས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་འཇོག་དགོས་ཤིང་། འདིར་ཡང་ལྟ་
བའི་སྒོས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འཇོག་ལ། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་། དབུ་
སེམས་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གིས་ག་ལ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་བ་མི་
ཏྲི་བའི་སློབ་མ་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས། སྙིང་རྗེ་རྩ་བ་རབ་སྦྱོར་བས། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་
རིམ་པས་བསྒོམས་པ་ཡིས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅིའི་མི་འགྱུར། །གཞན་དུ་མདོ་སྡེ་བས་རྟོགས་པའི། །བློ་
དེ་ཧི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ཡིན། །གང་ཕྱིར་དབུ་མ་དང་བྲལ་བས། །དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཡོད་མ་ཡིན། །གནས་པ་
ཙམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཐེག་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་འབབ་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་དང་། །ཐེག་ཆེན་
སྙིང་རྗེ་སྦྱོར་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་པ་ཙམ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་མི་ངེས་པ་
དང་། ཤེས་རབ་འབབ་ཞིག་གཙོ་བོར་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་གྱི། འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་སོགས་
མང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཞུགས་གནས་རང་རྒྱལ་གཉིས་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས།** །ཞེས་པ་རྣམ་འགྲེལ་དང་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལྟར། ཉན་ཐོས་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན།། རྟོག་གེ་འབར་བར་བཀོད་པ་ལྟར་ལྔའང་འདོད་མོད། བསྡུས་ན་ཚོགས་སྤྱོད་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཛོད་ལྟར་འདོད་རྟེན་ཅན་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་དང་འཛམ་བུ་གླིང་བའི་སོ་སོའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཅིག་ཆེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་དང་། མཛད་པ་སྔར་དང་འདྲ་ལ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ན་འདོད་པ་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡང་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལས་འདས་པ་གསུམ་གའི་ཆེ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་དེ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་ཕལ་ཆེར་དང་། རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། གོས་དམར་སྡེ་པའི་གཞུང་ལས། ཇི་ལྟར་མར་མེ་ཤི་བ་ནི། །ས་ལ་མ་ཡིན་མཁའ་ལ་མིན། །ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ་ཕྱོགས་མཚམས་མིན། །མར་ཟད་ཉི་ཚེ་ཤི་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡང་། །ས་ལ་མི་འགྲོ་མཁའ་ལ་མིན། །ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ་ཕྱོགས་མཚམས་མིན། །སྲིད་ཟད་ཉི་ཚེ་ཆོས་འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱང་པན་གྱི་མྱང་འདས་ལས་བྲིད་པར་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ས་ལ་དང་མཁའ་ལ་མིན། ཞེས་དང་། གཅེར་བུ་པ་སོགས་ལས་བྲིད་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ་སོགས་སྨྲས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ལུང་དགོད་པ་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་བསྐྱེད་བྱེད་ནི། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྣང་བ་མིན། །མི་ཕྱམ་བུ་དང་ནམ་མཁར་མཚུངས། །འགོག་པའང་ནམ་མཁར་མཚུངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་བེམ་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །དུས་གསུམ་རྫས་སུ་འགྲོ་བའང་མེད། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་དང་། ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། རང་གི་རིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །བལྟ་བྱ་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པ་ནི། །འདུས་མ་བྱས་པ་གསུམ་པོ་དག །མི་ཕྱམ་བུ་བཞིན་མེད་པ་དང་། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བེམ་ལྟོག་དང་། །དུས་གསུམ་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་དང་། །དམན་མིན་ཐོགས་མེད་གཟུགས་སུ་ནི། །མདོ་སྡེ་པ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲུར་ལས། མཐོང་བ་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་།། ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཅས་པར་སྨྲ། །ནམ་མཁར་མི་ཕྱམ་བུ་འདྲ་ལ། །འགོག་པ་ནམ་མཁར་དང་འདྲ་བའོ།། །འདུས་བྱས་བེམ་པོ་ཡོད་མིན་ལ། །དུས་གསུམ་དག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། །ཐོགས་པའི་གཟུགས་མེད་མིན་ཞེས་པ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་མཁས་རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་རྩ་བའི་

འགྱུར་ལས། རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ནམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བུ་དང་མཚུངས། །འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །རིགས་བྱུར་ཡོད་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །དུས་གསུམ་རྟག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཐོགས་བཅས་མིན། །ཚུལ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་ལ། འདིའི་འགྲེལ་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་རྣམ་ཅན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྣང་རུང་མིན། །ནམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་ཏེ། །འགོག་པ་གཉིས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ། །རིག་མིན་འདུ་བྱེད་ཡོད་མ་ཡིན། །དུས་གསུམ་རྫས་སུ་འཇུག་པ་མེད། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་བྱུང་བ་ལེགས་པས། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་རྭ་ཤོང་གི་འགྱུར་གཉིས་ལས་ཤོང་བཟང་བར་བཤད།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་གི་འདོད་ཚུལ། རྡུལ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དངོས་མེད་སོགས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཤེས་རྣམ་ཁྱད་པར། རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་པར། སྤང་རྟོགས་མི་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར། བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གི །མངོན་སུམ་གྱི་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་ལས། དང་པོ་ནི། **དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག**ཅེས་པ་བྱེ་སྨྲ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་འདོད་ཅིང་། དེའི་ཁ་ཅིག །འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཤིང་འདུས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་ལ། འཇིག་པའི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་ཞེས་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོ་ན་རི་སོགས་རེ་ཞིག་གནས་པ་དག་རྒྱུ་འབྲས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་སྐྱེ་བ་གནས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དེ་ཁོ་ན་མཐར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གནས་ཟེར་ནའང་། ནམ་ཡང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས་གཉིས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལའང་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱང་། དེའི་གཉིས་པ་ལའང་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུས་དངོས་པོ་དེ་བརྟན་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་འཇིག་པའི་རྒྱུས་ཞིག་ཟེར་ནའང་། འོ་ན་དང་པོར་མི་འཇིག་པར་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་མི་ཐུབ་པར

ཐལ། དང་པོ་ནས་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་ཚེ་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གོ །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་སྡེ་བྱེ་སྨྲ་ཁ་ཅིག་དང་། གཞན་སྡེ་དག་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན། དེ་དང་དེ་སྟར་མཐོང་བ་འདིའོ་ཞེས་སོ་ཧྲི་ལྟར་ཤེས་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ངོ་ཤེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱུན་འཇུག་ཅིང་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་མ་རིག་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཤེས་པའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། བྲེགས་པའི་སྐྲ་སེན་ལའང་དེ་འདིའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ཡང་སྔ་ཕྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྡེ་བདུན་བཀའ་མིན་ཐུབ། །མངོན་པ་མཛོད་འགྲེལ་རང་བཤད་རང་སྒྲོ་འཆད། །ལྔ་ནི ཚིག་བརྒྱུད་ཀས**ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ནི་བཀའ་མིན་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་བདུན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཆེད་བརྗོད་ཀྱི་ཚོམ་བཞིན། དེ་སྐད་དུ; འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མའི་དོན་མཚམས་ལྷ་ཛྙེ་གོ་ཆས་སྡོམས་སུ་བྱས་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱ་རིའི་བུས; ;གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོའུ་འགལ་བུས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་གསུས་པོ་ཆེས། །ཞེས་སོ; ;མདོ་སྡེ་པ་ཐལ་ཆེར་གྱིས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པས་བྱས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁར་རྟག་རྫས་སོགས་སྨྲས་ཤིང་། འཕགས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཆོས་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དེ་འདྲ་བའི་མིང་ཅན་དག་གིས་བྱས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ; ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པས་བཏགས་པའི། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་འཕགས་པ་མིན་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྡེ་བདུན་མངོན་པ་མིན་ན། མངོན་པ་མི་དམིགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར། ཞེ་ན་མངོན་པ་ནི་ཟུར་དུ་མེད་པ་བདེན་ཡང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བའི་ནང་ན

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐོར་བུ་ཐོར་བུ་འཆད་པ་དག་ཡིན་ཟེར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཡང་། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་ལྟར་ཕྱེ་བའི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཕུང་དེ་དག་དང་ཉན་ས་ལྟར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་སུ་འདུ་བར་འདོད་ཅིང་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དྲང་དོན་གྱི་བཀར་འདོད་དེ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གིས་ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། བཙུན་པ་དགེ་བསྲུང་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་གི་དགོངས་པ་ཡོད་དེ། འདིའི་མེད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་གཏན་མེད་ལ་མི་རུང་བས་དེའི་དོན་སྐད་པ་དང་ཆུང་བ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་སྡེ་པ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་ཚིག་འཆད་པ་ན་སྐད་པ་དང་ཆུང་བའི་དོན་ལ་སོགས་པར་འཆད་དེ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་སྔར་དྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེར་མདོ་ལས་དངོས་མེད་སོགས་གསུངས་པ་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སྐད་པའི་སྒྲས་དངོས་པོ་མེད་སོགས་གསུངས་པ། དབུས་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུ་ངན་པར་བུ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ངན་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དབུས་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་མང་ལ་དངོས་པོ་ཆུང་བས་དངོས་པོ་མེད། ཅེས་དང་། རང་བཞིན་མེད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་མ་སྐྱེས་པ་དང་འདས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་ཆུང་བ་ལ་ནོར་མེད་ཟེར་བ་བཞིན། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དངོས་པོ་དག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་མང་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། འདས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་། བོད་དག་གིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཐེག་ཆེན་བཀར་འདོད་པ་དང་དྲང་དོན་མི་སྲིད་ཟེར་འདུག་པ་དག་གི་རྨོངས་པའི་སྣང་གི་ང་རོ་དེ་འཇིགས་མེད་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་འདི་ཙམ་ལ་བག་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག །བོད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་ཚད་མ་པ་མང་པོས། དངོས་པོ་ལ་བེམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་

ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་འམ། བལྟར་བྱ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ལ། སྒྲ་སོགས་ཀྱང་རྟག་པའམ། ཤེས་པར་སློབས་ཤིག །འདི་སེམས་ལ་བཞག་པའི་བོད་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་པར་རློམ་པའི་སེམས་ཁྲིད་པ་དག་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་ཡིན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་བཙལ་འདུག་པ་འང་བླུན་པོའི་འཚོལ་ལུགས་ཡིན་པས་དོར་ཞིག །དེས་ན་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་བཞིན་ཐ་ནའང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ཙམ་བསླབ་འཚལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཕྲ་རྡུལ་ཆ་ཤོད་མེད། རིགས་མིན་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཅན་ཚད་མར་མིན།** །ཞེས་པ་ལ༔ ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་པ་བཤད་པ་མང་ལ༔ ཆ་བཅས་འདོད་ཅེས་པའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་ཆ་བཅས་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཞེས་ཏེ། ཆ་མེད་འདོད་མཁན་ལ་བར་ཡོད་ཅིང་མ་འབྱུར་ལ། ཕན་ཚུན་གྱིས་བསྐོར་ཏེ་གནས་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བསྲུང་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། ཐ་དད་ཕྱོགས་ནས་མང་པོ་དག །འཁོར་ལ་ཀུན་ནས་བསྐོར་ཙམ་དུ། །གནས་པར་ཟད་ཀྱི་རྡུལ་དེ་ནི། །ཆ་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་མིན༔ །ཞེས་སོ། །ཡང་བར་ཡོད་ན་མི་ཐུང་བར་མེད་ཀྱང་མ་རེག་པར་འདོད་པ་བཙུན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་མང་པོ་དག་བར་མེད་དེ། ཅི་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་མི་རེག་ཅིང་། བར་མེད་པར་རེག་པར་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་རེག་པ་ཡང་མིན་ལ། བར་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་མིན་མོད་ཀྱི་འདབ་ཆགས་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བཙུན་པ་ན་རེ། རྡུལ་རྣམས་ནི་མི་རེག་ཀྱང་རེག་པར་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟག་ཚང་བས། རེག་ཀྱང་མ་འབྱུར་ཟེར་བ་རྟོག་བཟོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་རྒྱས་པར་མཛོད་འགྲེལ་སོགས་ལ་བལྟའོ༔ །ཆ་བཅས་ཀྱང་འདོད་མཁན་གྱི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཡོད་དེ། དམིགས་བརྟགས་རྩ་འགྲེལ་ལས༔ མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་བསྟུད་པའི་ཚེ་མདོ་སྡེ་པས་ཆ་དང་བཅས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་ཚེ་རེ་རེས་ཀྱང་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བམ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཤོས་དེ་ལ་ཅི་ཡང་གསིལ་དུ་མེད་པ་དང་། གསིལ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད་དེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ནི་གཟུགས་འདུས་པའོ་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ

ལ༑ རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལུས་མེད་པར་རིགས་པར་བྱེད། །བློས་མཐར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་དང་མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་ཕྲ་རབ་རྡུལ་དང་ནི། །རྡུལ་ཕྲན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་རི་བོང་སྤུ་རྩེ་ཙམ་གྱི་རྡུལ་གྱི་བདུན་ཆ་གཅིག་ཆུ་རྡུལ་དང་། དེའི་བདུན་ཆ་གཅིག་ལྕགས་རྡུལ་དང་། དེའི་བདུན་ཆ་གཅིག་རྡུལ་ཕྲན་དང་། དེའི་བདུན་ཆ་གཅིག་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་འཇོག་པས་རི་བོང་གི་སྤུ་རྩེ་ཆ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཉག་མ་གཅིག་བྱས་པ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རི་བོང་གི་སྤུ་རྩེ་གཅིག་ཆ་བདུན་དུ་བསིལ་བའི་ཆ་གཅིག་ཆུ་རྡུལ་ཏེ། རི་བོང་གི་སྤུ་རྩེ་གཅིག་ལ་ཆུ་རྡུལ་བདུན་འབྱུང་༑ དེའི་ཆུ་རྡུལ་བདུན་པོ་རེ་རེའང་བདུན་དུ་བསིལ་བའི་ཆ་གཅིག་ནི་ལྕགས་རྡུལ་ཏེ། རི་བོང་གི་སྤུ་རྩེ་གཅིག་ལ་ལྕགས་རྡུལ་བདུན་བདུན་ཏེ་ཞེ་དགུ་འབྱུང་། དེའི་ལྕགས་རྡུལ་རེ་རེའང་ཆ་བདུན་དུ་བསིལ་བའི་ཆ་གཅིག་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཏེ། རི་བོང་སྤུ་རྩེ་གཅིག་ལ་རྡུལ་ཕྲན་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་བྱུང་། དེའི་རྡུལ་ཕྲན་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་པོ་རེ་རེའང་བདུན་དུ་བསིལ་བའི་ཆ་གཅིག་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏེ་རྡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྲ་ཤོས་སམ་ཕྲ་བའི་རབ་སྟེ། འདི་ལས་ཕྲ་བ་དང་ཆུང་བའི་གཟུགས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་སུ་ཡང་མི་འདོད་ལ། འདི་ལ་གསིལ་རྒྱུ་གཞིག་རྒྱུ་མེད་པར་མཐུན་ཡང་། ཆ་ཡོད་མེད་ཙམ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་རྩོད་ཅེང་། འདིའང་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་ཡིན་ཡང་། བསགས་རྡུལ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། རང་རྫོམ་བྱེད་ཀྱི་རྡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་༑ རྫས་རྡུལ་ཁམས་བླངས་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བློན་པོ་ལ་ལ་དེ་ཆ་དྲུག་བྱས་དེའི་དྲུག་ཆ་རེ་རེའང་དེ་ལྟར་དུ་བགོ་འདོད་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱིའང་དོན་སྒྲི་མ་ཤེས་པའོ། །དེས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་བཅས་ཡིན་ཡང་༑ རྡུལ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་མིན་པར་ས་སྡེ་ལས་བཤད་དོ། །བསྟན་ཡོད་དང་ཐོགས་བཅས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་དེ། བྱེ་སྨྲའི་མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། གཉིས་པ་སྒྲ་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ལ་མཚན་གཞི་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་གང་ལ

ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཕུལ་བ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཛད་པའི་ཚེ། སྦྱིན་བདག་གཉིད་ལོག་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་བདུན་འཕེལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་སྲོག་བཅད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གཟུགས་ཅན་མིན་པའོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ངག་སོགས་མཉམ་བཞག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་སེམས་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡོམ་པ་འཆལ་ཚུལ་འགོག་པའི་རྒྱུ་ལོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིགས་པ་བརྒྱད་འགོད་པ་ལ། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་ལན་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འདི་ནི་མང་པོ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདི་ནི་དེ་ལྟ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་དོན་ནི། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སྣང་ལ་དགོངས། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཟེར་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ཟག་མེད་དུ་བཤད་དེ། དེའི་རྟེན་མིན་པས་སོ་ཟེར། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་དགེ་སྡིག་གི་སེམས་པས་བསྒོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་འཕེལ་བའམ་སྐྱེ་བའི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་མགོ་མཚུངས་བྱས་སོ། །ལྔ་པའང་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་མི་བྱེད་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་བྱས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཟེར་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་མང་སྟེ་མ་བྲིས། མཛོད་འགྲེལ་ལྟོས། དེ་ལ་སྟག་ལོ་ན་རེ། གཟུགས་ལ་བྱེ་སྨྲ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ས་སྡེ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། བོད་སྔ་རབས་པ་མང་པོས། མཛོད་འགྲེལ་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་བཀག་པས་དེ་མེད་ཟེར་བ་གཉིས་ཀས་བྱེ་མདོའི་རྩོད་ཚུལ་གཏན་མ་གོ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ལས། ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཐོགས་པ་སྟེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་འབྱུང་བའི་གེགས་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རིག

བྱེད་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་གང་ལ་མེད་པ་སྟེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཚུལ་འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་གྲུར་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།། ཞེས་སོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་སྟེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཡུལ་གཞལ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་རིག་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་མཐོང་བ་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། མིག་ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་ཏེ།། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བེམ་པོ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་རྩིག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲིབས་པ་ལ་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། མ་སྐྱེས་པར་ཡུལ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྒྲིབས་པ་དང་བར་དུ་ཆོད་པ་གང་ལའང་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེའམ་ཞེ་ན། དེ་མ་ངེས་ཏེ། འཆིང་བུ་དང་། ལྷང་འཚེར་དང་། ཤེལ་དང་ཆུ་དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་མཐོང་བས་ན།། བྲེ་སྣུམ་ཁྲོད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་ལ་མི་མཐོང་ཟེར་བའང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྣང་བ་ལ་གེགས་མེད་ན་གཟུགས་བསྒྲིབས་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ལ། གང་ལ་སྣང་བའི་གེགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །མཛོད་ལས། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དགོངས་པ་དེ་ལ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་བརྟེན་པའི་ལས་རྟེན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བརྟེན་པ་གང་ཟག་དེ་འབོད་པ་ལ་དེའི་རྟེན་གདན་འབོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་བརྟེན་པའི་ལས་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྲི་འུ་དག་འབོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་ཁྲི་འུ་འབོད་ནི། ད་ལྟ་གདན་འདྲེན་ཟེར་བ་དེའོ། །ལྷག་མའི་བརྗོད་ཚུལ་ནི་གོ་སླ་ལ། མཐོང་དང་། ལྟ་བ་གཉིས་ལ་པླུ་ཤུ་ཞེས་སྐད་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པས། དེ་དང་ཤེས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོད་པའོ། །

བཞི་པ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། **མ་རྟུས་དངོས་མེད་འདུ་བྱེད་སེམས་མིན་བཏགས།** །ཞེས་པ་བྱེ་སྨྲ་སེམས་བྱུང་ཞེ་དྲུག་པོ་ཀུན་ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད། མདོ་སྡེ་པའི་བཙུན་པ

དཔལ་ལྡན་①ཆོར་འདུ་སེམས་པ་གསུམ་རང་སྐྱོ་བའི་རྫས་ཡོད་དང་། བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་དེ་གསུམ་དང་རེག་པ་ཡིད་བྱེད་ལྔ་དེ་ལྟར་འདོད་ལ་ལྷག་མ་སེམས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་འདོད་དོ། །བཙུན་པ་དཔལ་ལྡན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བཏགས་ཡོད། གཟུགས་ཞེས་རྣམས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་བཏགས་ཡོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མི་དགོས་ལ། རྫས་ཡོད་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གིས། ནམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བུ་འདྲ་ལ། །སོགས་ཀྱིས་ནི་འདུས་མ་བྱས་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་ནི་དུས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་བལྟའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྫས་ཡོད་རྫས་གྲུབ་གང་ཡང་མིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ནམ་མཁའ་དང་། རྐྱེན་མ་ཚང་བས་མི་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་ཙམ་དེ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཅེས་འཇོག་ལ། འདས་མ་འོངས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཙམ་དང་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་གི་ངོ་བོའམ་གཟུགས་ཚོར་བཞིན་འདི་ཞེས་ཡན་གར་དུ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། མིག་སོགས་བཞིན་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་འདི་བྱེད་ཟུར་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ནི་གཟུགས་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྫས་གཞན་དུ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཛྙཱ་ན་རིས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་ཤིང་། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཞིང་བསྒྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་དག་ཏུ་བལྟའོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོ་ཞིག་བཀག་ཆ་ལ་འཇོག་པས་དགག་པ་ཞིག་དགོས་པར་མ་ཞེས་པར། ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པས་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་བདག་འདོད་པ་དང་། ཡང་བོད་སྔ་ཕྱི་ཁ་ཅིག་དང་། སྟག་ཚང་བས། མེད་དགག་གི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ཐབ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་མ་གོ་བར་དངོས་འགལ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་

①དབུས་དཔར་ན། དཔེ་ཅན།

འཕགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་ལས། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མིན༑ །ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། །དཀར་པོ་མིན་ཞེས་མ་བརྗོད་བཞིན། །ཞེས་མེད་དགག་ནི་དཔེར་ན་བདེན་པར་མེད་བྱས་པའི་ཚེ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་ལས་ཕྱིར་མེད་པར་མི་སྒྲུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་བཞི་ཡོད་དེ། ལྡོག་པ་བསྡུས་པའི་ལུང་སྒྲོན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས༑ ཞེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དྲངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤུགས་ལ་ཆོས་གཞན་འཕངས་པའི་དགག་པ་དང་། ཚིག་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་དངོས་པོ་གཞན་འཕེན་པའི་དང༌༑ ཚིག་གཅིག་གིས་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀར་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་དེ་ལྡན་གྱི་དང་། རང་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་ཀྱང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་འཕེན་པ་བཞི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་མ་ཡིན་ཞེས་ཡན་ཆད་དང་། གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་མེད་དགག་བསྟན་ཏེ། ལུང་འདི་ལྡོག་པ་བསྡུས་པའི་ཡིན་པས་མདོར་འདོད་པ་འཕྲུལ་ལོ། །ཞི་འཚོའི་ཚད་ཆེན་ལས། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བློ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཀཱ་ཤིས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགག་པ་དང་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ལ། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་གཞན་སེལ་ལོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བློའི་གཞན་སེལ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་རྟོགས་པས་སྒྲ་བཏགས་མིན་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི། སྒྲ་བཤད་དོན་འདི་ལ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཤཱཀྱ་བློས། རེ་ཞིག་གཅིག་ནི་འདི་ལ་གཞན་དང་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མ་ཡིན་དགག་གི་དེ་གང༌༑ རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་དེ་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ། སྒྲ་བཤད་བློ་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཤཱཀྱ་བློས། གསུམ་པ་འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟག་པའི་བློ

ལ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་སློབ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ༎ ༎ཞེས་སོ། །དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་། དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་དེ་མེད་དགག་གི་དེའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད་དགག་བྱ་མེད་པར་བཀག་ཙམ་གྱིས་གཞན་བསལ་བའི་ཆ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཤཱཀྱ་བློས། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། གང་སློན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ༎ ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། **དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་ལུགས་གསུམ་གཟུང་རྣམ་མཉམ། །གྲངས་མཉམ་རིམ་འཛིན་སྣ་ཚོགས་གཅིག་རྣམ་འདོད། །ལུང་རིགས་སྡེའི་ལུགས**ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱེ་སྨྲའི། རྣམ་པ་མེད་པའི་དབང་སྐྱེས་བློས༎ ༎ཕྲ་རབ་བསགས་པ་དངོས་སུ་རིག །ཅེས་པ་འགོག་ཆེད་དུ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དབང་ཤེས་རྣམ་བདེན་དུ་གྲུབ་ན་ངེས་དྲངས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྒྲུབ་སླ་བར་བསམས་ནས་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པོ། །རྣམ་པ་མེད་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གསལ་བར་རིག་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་༎ གལ་ཏེ་དེ་དག་གསལ་བ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་སོགས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་ད་ལྟ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སྔོན་པོ་དང་རིང་པོ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་གཞི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་མདོ་སྡེ་པ་དག་འདོད། སྣང་གཞི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྡུལ་མེད་པ་ཙམ་དབུ་སེམས་གཉིས་སྟོང་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཅས་འདོད་མཁན་གྱི་རང་སྡེ་ཀུན་གྱིས་ཞེལ་དག་པའི་ཕར་ངོས་ལ་ཚོན་བྱུགས་ནས་བལྟས་ཚེ་ཚོན་དང་ཞལ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བར་འདྲ་ཡང་། ཞལ་ནི་རང་ངོས་ནས་དང་། ཚོན་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༎ སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་དེ་ལྟ་ན་མདོ་སྡེ་པ་འདི་དག་ནི་ཤེལ་དག་པ་དུང་གི་ཚོན་གྱིས་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བ་ལ་སྐྱེས་བུས་ལྟ་བའི་ཚེ་ཤེལ་དང་ཚོན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་དེའི་མིག་གིས་གཟུང་བ་ན་ཤེལ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཚོན་ནི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུས་གཟུང་བ་གཉིས་བཟུང་བ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་བ་ནི་ཤེས་པ་པོ་ནའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་སྣང་བའི་གཞི་ནི་ལོགས་ཉིད་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་པར་མེད་པ་མ་རེག་པ་དག་གི་ངོ་བོར་

འདོད་པས་གཟུང་བ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྨྲེ་ན། དེའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གུད་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་གོང་བུའི་གཟུགས་མེད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཛེ་ཏཱ་རི་དང་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་འདྲ་ལ་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་ཕྱོགས་ལ་ནི། །དངོས་སུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཅིང་། །དེ་དང་གཟུགས་བརྙན་འདྲ་བས་ན། །བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོར་བར་རུང་། །ཞེས་རྣམ་པ་ཡོད་ན་དོན་འཇལ་བ་རུང་བ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྒྱུར་ལྡན་པ། །རྣམ་ཤེས་སུ་ཞིག་མི་འདོད་པ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ཡི། །རྣམ་པ་འདི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྣམ་པ་མེད་ན་དེ་མི་རུང་བར་བཤད་ཅིང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་འཇལ་བ་ལ་དེ་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་གདགས་པར་བཤད་པས་སོ། །འདི་ལ་སྔོན་གྱི་བོད་མང་པོས། མདོ་སྡེ་པས་དོན་ལྐོག་ན་མོ་འདོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དེ་ལའང་འདོད་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རིགས་པའི་གཏེར་འགྲེལ་གྱི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་འདོད་མཁན་གཉིས་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་ནང་ཚན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག །སྣ་ཚོགས་རིམ་འབྱུང་འདོད་དེ། དེའི་ཚུལ་དེ་དག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ལས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་གཅིག་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། །རྣམ་པ་མང་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། །དོན་ཤེས་གྲུར་པར་བཞག་པ་མེད། །ཅེས་རི་མོ་གདིང་བ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་རྣམ་པ་འབྱུང་དགོས་ལ་མ་བྱུང་ན་ཡུལ་དེ་ཇི་བཞིན་པར་རྟོགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་སྙེད་བྱུང་ན། དེ་སྙེད་རྣམ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་དགོས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་པ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་མང་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་རི་མོ་གདིང་བ་ལ་སོགས་པ

ལྷན་ཅིག་ཏུ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས། འདི་དག་གིས་རོལ་མོ་དུམ་ལྔ་བུའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་དེ་སྐད་ཀྱི་རྣ་བའི་འབྱུང་བ་སོགས་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཁྲ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན། གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་དཀར་པོ་ལའང་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་ཅེར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དཀར་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་སྣ་གཅིག་ཤེས་པ་ཡང་། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་ཐ་དད་པས། །དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཐལ་བ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས་དུ་མར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པོ་ན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་གཅིག་པུར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་གང་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡུལ་གྱི་ཡུལ་འཛིན་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་རྩོད་ཚུལ་མང་ངོ་། །འདི་ལ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱང་ཡོད་པར་སེམས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་རྣམས་ན་རེ༑ རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལའང་རྣམ་པ་དུ་མ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལའང་ཡུལ་དུ་མ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། འདི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་རིགས་པ་བཟང་ཤོས་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། ཛེ་ཏཱ་རིས། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཐ་ཚད་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་སྟོང་ན་གང་དུ་ཡང་གཅིག་ཉིད་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡང་སྣ་ཚོགས་རིམ་འབྱུང་བ་ན་རེ། དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྲ་བོར་མ་ཟད་དཀར་པོ་སོགས་ཁ་དོག་གཅིག་པ་ལའང་མཐར་དབུས་སོགས་འཛིན་ཚེ་དེའི་རྣམ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་གི་དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་རེ་རེ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁོ་བོའི་ལུགས་ལྟར་འཐད་དེ། དེ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ད་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་དེ་ཀུན་སྣང་བ་མིན་ནམ་བྱས་ན། ཁོ་ན་རེ། དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་པ་མྱུར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མདའ་གཅིག་གིས་མེ་ཏོག་ཨུཏྤ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབིགས་པ་དང་འགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། མེ་ཏོག་ཨུཏྤ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབིགས་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་

ཏུ་སྨྱུར་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་འཆར་བ་ཅིག་ཆར་སྣང་བ་ཞེས་སོ་ཞེས་ཞིབ་བོ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཀ་བའི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེ་ནི་མྱུར་དུ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་སོ། །འདི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འཕང་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་པས་ལུང་གི་མདོ་སྡེ་པ་པོ་ནའོ། །བོད་མང་པོས་ཡུལ་ཁྲ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་དུ་མ་འབྱུང་མི་འབྱུང་དང་། རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་རྩོད་པར་འདོད་པ་བཞད་གད་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀས་ཡུལ་གཅིག་འཆར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཙོ་འཁོར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དང་རང་རང་གི་ཡུལ་བྱུང་ཚེ་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་སོ། །རྣམ་པའི་འདོད་ཚུལ་འདི་དག་སྔོན་ཆད་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་པོ་ཆ་བ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་རལ་དང་། དེའི་སློབ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་དང་། དེའི་སློབ་མ་དབུས་པ་བློ་གསལ་དང་། མཁས་པ་སྟག་ཚང་པ་སོགས་དང་། བྱ་འཆད། ཞར་རྡོར་དང་། རིགས་སྨྲའི་དབང་པོ་ཕྱོགས་ལྷ་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བཟང་བགྲེས་སོགས་སུས་ཀྱང་མ་ཐོན་འདུག་པས་ཅུང་ཟད་བཀྲལ་བ་འདི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པར་ཞུ།

དྲུག་པ་ནི། **རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ།** །ཞེས་པ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་དགོས་ལ༑ དུས་མཉམ་ལ་དེ་མི་རུང་སྟེ། དུས་མཉམ་ལ་ཡོད་ན་དེས་དེ་སྐྱེད་མི་དགོས། གཏན་མེད་ན་སྐྱེད་མི་ནུས་ཤིང༑ སྔར་ཡོད་ལ་དེ་དུས་མེད་པ་གཅིག་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་པ་སྔར་ནུས་མེད་ཕྱིར་དང༑ ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར། །རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྔར་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདི་མདོ་སེམས་དབུ་མ་བ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། དུས་ཐ་དད་པ་ཇི་ལྟར་འཛིན། །ཞེ་ན་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས༑ ༑ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཇོག་ནུས་པའི། །རྒྱུ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས། །ཞེས་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་པ་གཉིས་དུས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། **ཕྱར་སྔོགས་མི་ཉམས**ཞེས་པ། མཛོད་འགྲེལ་ལྟར་བྱེ་སྨྲ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་རྒྱུན་ཞུགས་བར་དུ་ཕྱིར་སྔོགས་ཉམས་སྲིད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་འཕགས་པ་སྟུ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཕྱིར་སྔོགས་ཉམས་པ་མི་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་འགོག་བདེན་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ལྟར་འདོད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། **ལུས་ཤེས་ཡན་ལག་རུང་།** །ཞེས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཡན་ལག་དགའ་བདེའི་ཁྱད་པར་བྱེ་སྨྲ་དགའ་བ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་མི་རུང་བས་ཤིན་སྦྱངས་ལ་འདོད་ལ་མདོ་སྡེ་པས་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ལུས་ཤེས་ལ་འདོད་དེ། དབང་ཤེས་ཐལ་བ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཡིན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་དེང་དེ་འཛིན་ལ་ཕན་པའང་ཡོད་ལ་; རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་རྫས་གཅིག་ལ་མ་ཚང་ནའང་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། ཡན་ལག་ལྟར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་ས་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེས་སེམས་ལ་དགའ་ཉམས་སྐྱེད་པས་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ལུས་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། དེའི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དགའ་བར་གྲུབ་མཐའ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། འདི་ལ་མདོ་སེམས་ལྟར་ན་ཚོར་བ་ཞིག་དགོས་ལ། བྱེ་སྨྲ་ལྟར་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཤིག་དགོས་ཤིང་། དགའ་བ་དང་དད་པ་ཡིན་མིན་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། དད་པའི་རྫས་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀས་འཇོག་པས་སོ། །རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས།

དགུ་པ་ནི། **མངོན་སུམ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་རང་རིག་བཞི།** **།མངོན་སུམ་སྔར་ཡུལ་མི་རྟག ཅར་ག་མེད་ཤུགས།** །ཞེས་པ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་སྡེ་གཉིས་ཀས་མངོན་ལྐོག་དབང་གིས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་བཞག་གོ །མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་རིག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་རིག་དང་རང་རིག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱིས་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་དབང་མངོན་དང་། བདག་རྐྱེན་ཡིད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པས་ཡིད་མངོན་དང་། བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་སྣང་གིས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ; །ཞེས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྨྲ་ལྟས་སྤྱིན་ལྟ་བུ་མིང་སྦྱི་དང་། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལང་ལྟ་བུའི་རིགས་སྤྱི། སོགས་སོ; །ཞེས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྨྲ་ལྟས་སྤྱིན་ལྟ་བུ་མིང་སྤྱི་དང་། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལང་ལྟ་བུའི་རིགས་སྤྱི། སོགས་ཁོངས་ནས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་དང་། འཚེད་པ་བསྲེགས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་; དབྱུག་པ་ཅན་དང་རྭ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྫས་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་སོགས་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་འདྲེར་རུང་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ལ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་

བསླུ་བ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་ཅིང་། ཚད་མའི་སྐད་དོད་པྲ་མཱ་ཎ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་འཇལ་བར་བཤད་ན།། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་བཏུས་ལས་ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཐལ་བས་གྲངས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ན། པྲ་དང་པོའམ་གསར་དུ་དང་མཱ་ཎ་འཇལ་བ་སྟེ། འཇལ་བའི་དོན་མི་བསླུ་བའོ་སྙམ་ནས་གསར་དུ་ཞེས་སྨོས་པས་ཚད་མ་སྔ་མའི་བྱེད་པའམ། ངེས་པ་མ་ཉམས་པར་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་རྒྱུན་ཕྱི་མ་རྣམས་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཞིང་ཚད་མ་མིན་ཡང་བྱེད་པའམ་ངེས་པ་ཉམས་ནས་སླར་ཡང་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པས། བླུན་པོ་ཁ་ཅིག་སྒོམ་ལམ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། བཞད་གད་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་ཞིག་རྟོག་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་བྱིས་པ་དང་བ་ལང་སོགས་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་བརྡ་མི་ཤེས་པ་ལ་བུམ་པའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འདྲེས་པར་མི་སྣང་ཡང་འདྲེས་རུང་བར་ཡོད། བུམ་བརྡ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྒོམ་བྱུང་གི་རྟོག་པ་དག་གིས་སྒྲ་སྤྱི་མི་འཛིན་པས་སོ།། རིགས་བརྗོད་མེད་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་མདོའི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་འགོག་པའི་དར་ཊཱིཀ་མཐར་འཛིན་གདུང་སེལ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དབང་མངོན་ལྔ་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་སྒྲ་འཛིན་དྲི་འཛིན་རོ་འཛིན་རེག་འཛིན་གྱི་དབང་མངོན་ལྔའོ། །དེ་རེ་རེ་ལའང་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད། གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རེག་འཛིན་ཡིད་མངོན་བར་ལྔ་ཡོད། དུས་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། དེ་སོ་སྐྱེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། ལུང་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འདི་སྒྲུབ་པར་ཚད་མ་གཞན་བཅལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་སུམ་སྤྱིལ་མ་དང་། འགྲོས་

གསུམ་མ་སོགས་ལྟར་ན་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཉིས། དང་པོ་ནི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་རྣམ་ངེས་རྩ་འགྲེལ་དང་། དེའི་དར་ཊཱི་ཀ་སོགས་བལྟའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་སྤྱོད་བྱའི་ཤེས་པ་གསལ་ཙམ་སྤྱོད་ཙམ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་ཆ་ཆ་ཅན་སོགས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་འཛིན་རྣམ་དེ་རང་རིག་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས། ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། འདིར་ཡང་དབྱེ་ན། ཚད་མ་བཅད་ཤེས་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད། གལ་ཏེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཤིག་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལས་ངེས་ཤིག་དགོས་པ་ལས། ས་པཎ་དང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་རང་ངེས་ཁོ་ནར་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན་དེ་ཚད་མ་ལ་དགོངས། གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་སྤྱོད་བའི་ངེས་མ་ངེས་སོ། །རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཕྱིར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱོད་ཡོད་དེ། རང་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རང་རིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱོད་ཡོད་དེ་སྤྱོད་བ་ལ་རང་སྤྱོད་གཞན་སྤྱོད་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ལ། གཞན་སྤྱོད་ཐུག་མེད་ཀྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། །དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་ནི། །ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་འགྲུབ། །མ་སྤྱོད་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་པ་གཉིས་མི་བྱ་སྟེ། གཙོ་སེམས་སྤྱོད་མཁན་ངེས་དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཡང་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་ལའང་དེ་གསལ་ཙམ་གྱི་རང་རིག་རེ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་མིན་ལ། དེ་དང་ངོ་བོའམ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་རང་རིག་གི་ཐ་སྙད་འཇིག་པས་སོ། །འདི་ལ་ལུང་རིགས་དུ་མ་དགོས་མོད། ཁོ་བོས་སྤྱི་མོ་གཞོན་དུས་ནས་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་བཻཌཱུར་དཀར་པོའི་གན་མཛོད་སྐལ་བཟང་རེ་སྐོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྤྲོ། བཞི་པ་ནི། ཕྱོགས་གླང་ཞབས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་བདག་ཆེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་གཉིས་དང་མ་འདྲེས་པར་དོན་ཙམ་མཐོང་བའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་བྲལ་མ

འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་དང་། དེར་གྱུར་མཐོང་ལམ་ལ་ཚད་མ་ཁོ་ན་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལ་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་ག་ལ་རུང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཟུང་དོར་དགག་གཞི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། མེད་དགག་གིས་བསྡུས་པའི་བདག་མེད་ནི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དགོས་པར་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་དབང་མངོན་གྱིས་བུམ་པས་དག་པའི་གཞི་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་ཀྱང་བུམ་མེད་མེད་དགག་མངོན་སུམ་དེས་ངེས་མི་དགོས་པ་བཞིན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རེ་ཞིག་སྤྱུག་བསྤལ་འགོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དབེན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དུ་མས་བཤད་དོ། །

མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་རྣམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་རྟོག་པ་དྲུག་དང་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཤིག་དང་བདུན་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོར། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་སྣམ་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་དང་། སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་འཛིན་པའི་དང་། རྗེས་དཔག་སྟེ་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་སྟེ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་། འདས་པའི་དོན་དྲན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མངོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་དྲུག་དང་། རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་བདུན་བཤད་ལ། དུང་སེར་འཛིན་ལྗོན་ཤིང་འགྲོར་སྣང་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱལ་དབང་མངོན་སུམ། ཆོས་མཆོག་ལྟར་སྣང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱི་མ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་འཐད་པར་བཞེད། སྒྲ་བཤད་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་པྲ་ཏྱཀྵ་ཕྲལ་ན་པྲ་ཏེ་ཟློས་དོན་དང་རྟེན་ལ་བྱས་ཨཀྵ་དབང་པོ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས

མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འཐད་ལྡན་ལས། བྲ་ཏིའི་ཚིག་སྒྲུད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟེན་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །རྗེས་དཔག་ནི་རང་གི་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་དཔོག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བ། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་བཤད་སླ་ལ། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཅིག་དགོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ལས་ལྷག་གཞན་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས༏ ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་སོ། །རྟགས་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཚང་བ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ༏ །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་བཞི་དང་། ཚུལ་རེ་རེ་བ་གསུམ་དང༏ གཉིས་གཉིས་པ་གསུམ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས། ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཚུལ་རེ་རེ་དང་གཉིས་གཉིས་པ། །རྟགས་དོན་མིན་པར་དོན་གྱིས་བྱས། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་རེ་རེ་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གཅིག་པུ་ཅན་དང་། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་དང༏ ལྡོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གསུམ་སྟེ་མཚན་གཞི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་གཉིས་གཉིས་པ་གསུམ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་གཉིས་ཙམ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཙམ་གྲུབ་པ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་མ་ངེས་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཚུལ་གཅིག་ནས། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། ཤེས་ཟིན་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ཚུལ་དྲུག་ཏུ་འདོད་དེ༏ རིགས་གཏེར་ལས། ཚུལ་གཅིག་ནས་ནི་དྲུག་གི་བར། །གསུངས་ལ་དེའི་དང་པོ་གཉིས་དང་དྲུག་པ་སླ

ལ༑ བར་བ་གསུམ་ནི་སུས་འདོད་པ་ནི། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་ལས། ཡང་རིག་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པ་ སྤྱི་མ་ཅན་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྷག་མ་ཅན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་སྤྱི་ལ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་མི་གནོད་པའི་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞི་ཞེས་དང་། ཡང་ཚུལ་གསུམ་དང་དེ་ཤེས་པ་སྟེ། ཚུལ་བཞིར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཚུལ་གསུམ་དང་༑ གྲངས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་སོགས་གསུངས་ལ། རིགས་གཏེར་དར་ཊཱི་ཀ་ལེགས་བཤད་སྣིང་པོར་སོ་སོར་མ་བཤད་མོད། རིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་ལྡན་དང་། སྤྱི་མ་ཅན་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་སྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེར་མ་ཟད། ཤཱཀྱ་བློའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། རིག་པ་ཅན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱི་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱིར་མཐོང་བ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྤྱི་མ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ནི་སྤྱི་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ལས་ལུས་པ་ནི་ལྷག་མ་སྟེ་འབྲས་བུའོ། །དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཐ་དད་པའི་མིང་ཡིན་གྱི། ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱི་མིང་མིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་དབང་བློ་སོགས་དང་འགལ་བར་མཐོང་ངོ་། །

བཅུ་བ་ནི། **ཆུང་འཕགས་མཉམ་བཞག་ཆོས་བརྒྱུགས་གཉིས་སངས་རྒྱས།** །ཞེས་པ་ལ། འདིར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་རྫོགས་ཡན་ཆད་སྟན་གཅིག་ལ་བགྲོད་པས་བྱང་འཕགས་ལ་མཉམ་བཞག་པས་ཁྲབ་ལ༑ དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་དགོས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཁམས་གཉིས་དང་གླིང་གཞན་ན་འཚང་མི་རྒྱ་བར་འདོད་པས་སོ། །མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱི་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཚེ་འདི་ལ་མིན་པ་སྟེ་གང་ཟག་དེ་བཞི་ནི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་བསྟད་ཚུལ་རང་འགྲེལ་ལྟར་དང་། སྟོབས་བཅུས་མཁྱེན་ཚུལ་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ལྟར་ཁ་ཆེ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། འདིའི་སྟོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་མངའ༑ ཞེས་པའི་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་འདིའི་མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི

མངའ་བར་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་གི་ཤེས་པ་ནི་ལ་ལར་འདོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དཔེ་ནི་གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་མི་ཕྱིར་བཏང་བ་དང་། བྱ་ཞིག་ཁྲུས་གཙེས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་ན་མཁྱེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༏ འདི་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྡེ་པ་སོ་སོར་འདོད་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་ལ༏ སྟག་ལོས་རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དྲངས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་ཆོས་གྲགས་འདོད་ཟེར་བའི་ལོག་རྟོག་འོག་ཏུ་འགོག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ༏ ༏ཞེས་གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཚོགས་དང་ཆོས་སྐུ་དང་འགྲོ་དོན་སྤྱོད་པས་མཉམ་ཡང་། སྐུ་ཚེ་དང་། རིགས་དང་། སྐུ་བོང་ཚོད་ཀྱིས་ཐ་དད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དད་པ་དང་དགའ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ཕན་འདོགས་པའོ། །དེ་གསུམ་རེ་རེའང་གསུམ་གསུམ་དང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་བཞི། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་བཞི། མཐུ་སྟོབས་ཕུན་ཚོགས་བཞི། གཟུགས་སྐུ་ཕུན་ཚོགས་བཞིའི་བར་ཏེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་སྟོབས་དང་སྐུ་གདུང་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ།

རྟོག་གེར་མཁས་ཀྱང་རྟོག་གེ་ཙམ་མིན་པར། །
མདོ་གཞུང་འདབ་བརྒྱའི་སྦྲང་རྩིས་དྲེགས་པ་ཡིས། །
བརྐྱལ་བརྟག་དབྱངས་སྙན་རྣ་བའི་བཅུད་མང་བའི། །
སྡེ་འདིར་སྨྲ་མཁས་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་གནས་གྱུར། །

གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་རིམ་འཛིན་པ། །
སྣ་ཚོགས་རྣམ་གཅིག་པ་སྒོ་ང་ལྟར་རྣམ་པའི་གསུམ། །
ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་རྣམས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་བཞིན་མ་འཁྲུལ་བཤད། །

བྱེ་མདོར་ཐེག་ཆེན་བཀར་འདོད་མི་འདོད་གཉིས། །
ཤིང་རྟ་ཆེ་བཞེད་མ་ཤེས་མཁས་རློམ་འགགས། །
འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་འགོག་བློའི་རྫོངས་སྐད་དག །
ཉེས་བཤད་ཚོ་དེ་ཇི་བཞིན་རྣ་བར་སྦུབ། །

ཐེག་ཆེན་མདོར་བཤད་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀུན་འདོད་ཀྱང་། །
ལྟ་བ་མདོ་སྡེ་པ་ལས་མ་འདས་ཕྱིར། །
ཐེག་ཆེན་མི་འགྱུར་དབུ་སེམས་ལྟ་བས་དབེན། །
སྟོན་བསྟན་གཅིག་ཀྱང་ལྟ་བས་བཞིར་བཞག་ཕྱིར། །

ལུང་རིགས་ཚོན་བརྒྱུས་སྤྲས་པའི་ལྷའི་ཕོ་བྲང་། །
སྟོན་བསགས་ས་འཛིན་དབང་པོའི་སྟོར་གནས་པར། །
ཐུབ་བསྟན་སྤྲིན་སྟོང་ཁྲིར་འཁྲིད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི། །
ཉོ་འཕྲུང་རྩེ་བརྒྱུས་སླེམས་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་གཏོང་ལྷའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་སྟེ་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བཅུ་པ་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།

༄ ན་མ་སྶྭ་ར་སྭ་ཏྱཻ་ཙ་གུ་རུ་ཛྙཱ་ན་ཐ་མཉྫུ་གྷོཥ་བི་ཧྲི་ཧླི་བ་བི་ཤྲཾ་ཀ་ཡ་སྨ། གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་མི་མཐུན་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཙམ་དང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྲགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ལ་གནོད་པ་མི་འཇུག་པས། ཕན་ཚུན་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་གང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་བཀག་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་དང་༑ འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །མིན་ན་གྲུབ་མཐའ་གང་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་མིན། དེ་ཐུབ་པའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྱུར་བས་གཞན་སྡེར་ཐལ་བའམ། གྲུབ་མཐའ་ཕུང་གསུམ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་མི་ཟད་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྟོན་པའང་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་ཞེན་བྱེད་དུ་འདྲེན་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མང་བས་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན༑ **འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྨྲ་དང་། །ཕར་མཐའི་ལུགས་བཞིན་དབུ་སེམས་གཉིས་བཞག་ཕྱིར༑ །གྲུབ་མཐར་བཞི་ཡང་ཐུབ་དགོངས་མཆོག་དམན་ལྟར་བཞེད། །**ཅེས་པ་ལ། བློ་དམན་པ་ལ་དགོས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་བདེན་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་ཐུབ་པའི་ལུགས་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ལ་དེ་དག་ཀུན་ཐུབ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློ་ཁྱད་ཀྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། །ཅེས་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གོང་མ་རྣམས་ལྟར་གནས་པ་དང་། གནོད་བྱེད་གང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ

སོང་བའི་སྐྱོན་མེད་ལ། གནོད་བྱེད་དེ་ཡང་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པ་གཞན་གཅིག་གིས་མིན་པས་ཐུབ་པའི་ལུགས་བཀག་པར་ཡང་མི་འགྱུར། འཆད་འགྱུར་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་མེད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཡོད་ལ། བདེན་གྲུབ་ལ་དཔེ་ཡང་དག་སོགས་མི་རྙེད་པས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་མེད་ལ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་མིན་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱེ་སྨྲའི་ནང་ཚན་གནས་མ་བུས་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའང་སྟོན་པའི་བཀའི་བསམ་དོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཡང་སྨྲས་ཟིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་མདོ་གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་ཕུང་ཁམས་སོགས་བཞི་དང་། ཕྱིར་ཕྱོགས་སོགས་ལམ་དང་། འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་བཞི་སོགས་ནི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟར་ཡིན་ལ། བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ལུགས་བཞིན་དབུ་མ་དང་། དེ་ཕྱིར་མི་ཤོང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མང་པོ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཀུན་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་ཙམ་ལའང་མཐོ་དམན་སྐས་གདངས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་མཆོག་དམན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སོགས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བར། །ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཀློག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་སྡིག་པ་ལས། །རྣམ་པར་བཟློག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མེད་བརྟེན། །ཟབ་མོ་ཁྲོ་འཁྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཚོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། །ཕྱིས་ནས་ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཐེག་དམན་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་མང་དུ་ཡོད་པས་དེ་གང་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ཐལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདོད་ན། དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཐེག་ཆེན་རྣམས་ནི། བརྒྱ་པ་ལས། ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀུན། །སྨན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག

གིས་ནི་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཁྲིས་ལེན་པས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའང་ཤཱན་ཏི་པ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་རྒྱ་འགྲེལ་ལྟར་བཀར་འདོད་པས། **ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས། །རི་རིའང་མཁས་རྣམས་དབུ་སེམས་ལུགས་སུ་བཀྲལ།** །ཞེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀར་ཁས་བླངས་མོད། དགོངས་པ་བཞིན་བྱས་ན་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་ལུགས་སུ་ཚད་ལྡན་གྱིས་བཀྲལ་ཏེ་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་དབྱིག་གཉེན་ཕྱོགས་གླང་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་བློ་བརྟན་གསེར་གླིང་པ་ཤཱནྟི་པ་སོགས་སེམས་ཙམ་དུ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་དབུ་མ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ལྟ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། ཞི་འཚོ་དཔོན་སློབ། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས། ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་སོགས་དབུ་མར་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་དབུ་མ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་སོགས་ཚད་ལྡན་སུས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་མ་བཀྲལ་ཞིང་། བཀྲལ་ཐབས་ཀྱང་མི་སྣང་སྟེ། གླང་པོ་ཆེའི་གདན་བྱི་བ་ལ་བཀབ་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས། །ཀླུམས་མགོན་འཇམ་དབྱངས་རྗེས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་དང་། །ཐོགས་མེད་མདོ་བཞིན་དབུ་སེམས་སྲོལ། །གསར་བྱེ་བཞིན་གྲགས་མི་འཕྲད་གསུམ་ཙུང་བཞེད།** །ཅེས་པ། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །དགེ་སློང་ཀླུ་ཞེས་དེ་འབོད་འབྱུང་། །བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་ཕན། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ། །ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཚོ། །རིག་པ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་བསྒྲུབ། །བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་དོན་དང་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིག །གང་ཚེ་ལུས་དེ་བོར་བ་ན། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་འཐོབ། །ཅེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱན་རས

གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་སྔོན་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ན༔ ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀློག་པ་ན་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བརྙེས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་དང་མདོ་དག་གི་བཤད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་འདི་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ། ཁྱེའུ་འདི་ནི་ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཀུ་བོ་མུ་ར་ན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྟེན་གྲོང་ཁྱེར་དམག་གིས་མི་ཚུགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཉེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་བ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཀ་ཡོ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་རྒྱུད་དེར་སྐྱེས་ནས། ངའི་མིང་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལུས་དེ་བཞག་སྟེ། སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཅིང་ཞེས་རྔ་བོ་ཆེ་དང་སྤྲིན་ཆེན་གྱི་དོན་བསྡུས་ནས་བཀོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཕྱི་མར་ཡང་ལན་དུ་མར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི། དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལས། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས༔ །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་དུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད༔ །གཞུང་འཆད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། །ས་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྡུད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་མྱོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་དུས་དང་། ལྔ་དང་། དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་དང་། ལོ་གྲངས་རྣམས་བཤད་ལ༔ འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྙེས་ཀྱང་། དབྱིག་གཉེན་གདུལ་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་དང་། སེམས་ཙམ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་

ཀྱང་༑ ཐོགས་མེད་ནི་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོ་ཞེས་སོགས་ས་གསུམ་པར་བཤད་དོ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱམས་པ་ལོ་གསུམ་བསྒྲུབས་ཏེ་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་སྐྱོ་སྐྱེ་ཕྱིར་ཐོན་པ་རྒན་པོ་ཤིང་བལ་གྱིས་ལྕགས་སྡོང་ཕྱིས་ནས་ཁབ་བྱེད་ཟེར་བས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསྟུགས་ནས་བཟློག །ཡང་ལོ་གསུམ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཐོན་པས་ཆུ་ཐིགས་ཀྱིས་བྲག་ཟད་པ་མཐོང་ནས་བརྩོན་བློ་སྐྱེས་ཏེ༑ ཡང་ལོ་གསུམ་བསྒྲུབས་ཏེ་སྐྱོ་ནས་ཐོན་པས་བྱ་སྒྲོས་བྲག་ཟད་པ་མཐོང་ནས་ལོ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབས་ཀྱང་རྟགས་མ་བྱུང་བས་སྐྱོ་སྐྱེ་ཕྱིར་ཐོན་པས། ཁྱི་མོ་ཁོག་སྨད་འབུས་གཡེང་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ༑ བརླ་ཤ་བཅད་པས་དེ་ལ་བྱམས་མགོན་དུ་གཟིགས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཆེན་པོ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་། བྱམས་ཆོས་ལྔ་སོགས་གསན་ཏེ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཞིན་སེམས་ཙམ་གྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ལེའུ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་འགལ་སྤོང་དང་། དྲང་ངེས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲངས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རིགས་ངེས་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་དྲངས་པས་སོ། །ཐེག་བསྡུས་སུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱིའང་ལུང་དྲངས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར། ཀླུ་སྒྲུབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་ལ་དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ་ལས། བླ་མ་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་ལ་བླ་མར་བྱས་དངོས་སུ་ཆོས་གསན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པར་གྱུར་ཏེ། འབུམ་སོགས་ཀླུ་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལ་མདོ་ཀུན་བཏུས་སོགས་མཛད་དེ། འོན་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ལྟར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་མ་དྲངས་ཀྱང་དྲང་ངེས་འདི་ལྟར་མཛད་པ་མདོ་སྡེ་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་དང་མཐུན་པར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་སྲོལ་གསར་དུ་ཕྱེ་བས། མིའི་རྟེན་ཅན་དང་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་ནི་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་

སྣང་༐ དེས་ན་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། འདིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔལ་མགོན་ཀླུས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དང་། སྔོན་གྱི་བོད་མང་དག །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྒོ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གིས་ཡུམ་གསུམ་བཀྲལ་ཟེར། སྟག་ལོ་སོགས་བོད་སྔ་ཕྱི་ཁ་ཅིག་དཔའ་བོས་མཛད་པར་འདོད་པས་དཔའ་བོའམ་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་གླང་གི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་དང་༐ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་སྦས་དོན་གྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བས་བཞི་པོ་འདིས་འགྲེལ་བཤད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པས་ན་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་བཞི་ཞེས་གྲགས་ཤིང་ཐོགས་མེད་མི་འདོད་མོད། མི་འཐད་དེ༐ སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ལྟར་བཀྲལ་བས་དེ་ལས་བཤད་སྲོལ་ཐུར་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ལས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་ནི། །བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་དབུས་མཐའ་དང་ཐེག་བསྡུས་ལྟར་ཡིན་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟེ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་མཁན་པོའང་འགྲེལ་བཤད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱུང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་རྩ་ཤེའི་ལུང་དྲངས་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་བཞིན་འཆད་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་བཙུན་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ལ་ཁ་འཕངས་པ་དང་། ལྟ་བཀྲ་ཐ་མའི་འགྲེལ་བར་རང་ལུགས་བཞག་ནས་ཤཱནྟི་རཀྵི་ཏའི་བསམ་པ་ནི་ཞེས་ཞི་འཚོའི་བཞེད་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་གྲངས་ཅན་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཆེན་པོ་སུ་གང་གི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དཔའ་བོ་དང་དབྱིག་གཉེན་གང་ཡང་མིན། སྔོན་གྱི་ཡིག་རྙིང་ལས་དཾ་ཥྚ་སེ་ནའི་ཡིན་པར་བྱས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གསུམ་རུང་ཞེས་མཁས་པ་དག་བཞེད་དེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་དེ་མིའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་བཤད་ལ། རྗེ་བཙུན་ཀླུ་སྒྲུབ་གཉིས་ལུགས་བསྟན་སྦས་དོན་དང་། དངོས་བསྟན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟ་ན་བཞི་པོ་འདིས༐ ཞེས་པ་ནས། རྗེ་བཙུན་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིར་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ། །

ཞེས་སྤྲོལ་འབྱེད་བཞིའི་གཞན་བཀག་ནས་འདི་གཉིས་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཐལ་ཆེར་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་མཐུན་ཟབ་ལ་མིན།** །ཞེས་པ་ཐེག་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་ལ་བདེན་གཉིས། ལམ་ལ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ལམ་ལྔ་ས་བཅུ་སོགས་དང་། སྒོམ་ཚུལ་ཡང་དཔྱད་འཇོག་གི་སྒོམ་གཉིས་དང་། ཞི་ལྷག་དང་དེ་ཟུང་འབྲེལ། ཡིད་བྱེད་བདུན་བདུན་གྱིས་བསམ་གཟུགས་སྒྲུབ་དགོས་པ་སོགས་མཐུན་ལ། ས་བཅུ་ལྔ་བུའི་མིང་མཐུན་ཡང་སྒྲ་བཤད་ཙུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཡོད་པ་སོ་སོར་འཆད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐུ་གཉིས་དང་སྐུ་གསུམ་གྲགས་ཆེ་ལ་བཞི་ལྔ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གནད་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད་འགལ་བ་ཆེར་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཆུང་མར་འདོད། །གསུངས་པ་ལྟར་འདི་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས། ཞར་ལ་འབྲས་བུ་ཐེག་པའི་དོགས་གཅོད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་སྒྲ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། དབྱེ་བ་གྲུབ་མཐའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **ཁམས་གསུམ་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་དུ། །སྨྲ་བས་རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ།** །ཞེས་པ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་དགུའི་རྫས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པས་རྣམ་རིག་པ་དང་། མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ་བདེན་པར་སྨྲ་བས་སེམས་ཙམ་པ་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་། །མོས་པའི་དབང་གིས་ས་ལ་སོགས། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་ལ་དེར་སྣང་རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་སྨྲ་བས་སམ། མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་པའི་

རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་རྩུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱོད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་ལས། བློ་མཆོག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་བསྒྲགས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་བློ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེའི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའམ། ཡང་ན་བློ་ཉིད་འཕྲུལ་བའི་འཇིགས་པ་ཆུ་སྲིན་འཛིན་ཁྲིམ་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམ་ང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གི་མདོ་སྡེ་པའི་བར་གྱི་འཁྲུལ་བའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ན། ཞེས་པ་ནས། ལུང་གི་དོན་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་རྩུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱོད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་སྟེ། ཡོ་ནི་ཤ་མན་ཤི་ཀ་རྣ་ཏ་ཡོ་ག་ཞེས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་ཏྭ་རིས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་དེ་སྐད་སྒྲོགས། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བའི་གཞུང་ཁོ་ན་ཟབ་ཅིང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་རིན་ཐང་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཞི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་ཆུ་གཏེར་ཡིན་ལ། དེའི་ཕ་རོལ་ཕ་མཐར་སོན་པ་རྣམས་དེ་སྐད་སྒྲོག་གོ །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་རང་སྡེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་སྡེ་སྨྲས་པས་གཞན་སྡེ་དེ་འདྲ་ཚངས་པ་པ་སོགས་འགོག་གོ །གཉིས་པ་ནི། **དབྱེ་བ་ལྔ་རིགས་རྗེས་འབྲང་རྣམ་ཅན་ཀ་ཧྭ།** །ཞེས་པ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ས་སྡེ་སོགས་གཙོ་བོར་སྨྲ་བ་གཅིག་དང་། ཀུན་བཏུས་དང་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཡོད་ལ། སློབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གིས། འདིར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་མེད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཇོ་ཏྭ་རིས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཞེད་པར་བཤད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལྷ་ཤཱཀྱ་གཉིས་ཀས་རྣམ་བདེན་དུ་བྱས། རྒྱན་མཁན་པོས་གཙོ་བོར་རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་གཙོ་བོར་རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་སུ་བཤད། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས། སྡེ་བདུན་གྱི་སྐབས་སེམས་ཙམ་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཚེ་རྣམ་རྫུན་ལུགས་བྱེད་དགོས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་དེ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་བཤད་ཀྱང་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ལས་རྣམ་བདེན་གྲུབ་མཐར་བཟླིང་བས་སྡེ་བདུན་ནི་རྣམ་བདེན་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལུང་དུ་མ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་གསུངས་ལ། དེ་

ལྷ་ན་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རེ་རེའི་གཞུང་ནང་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འོང་བ་རྗེ་ཡབ་སྲས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་འདོད་པས། འདི་གཉིས་སོ་སོ་ཕྲབ་མཉམ་བྱས་ནས་སྦྱར་བར་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས། རྣམ་བདེན་ལ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དང་། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་གསུམ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་མཁན་གཉིས། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་སྨྲ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཡོད། རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་ཡོད། ཡང་རྣམ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོས་བཞི་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྨྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུ་འདོད་མཁན་ཡང་གྲགས་ཤིང་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་བསྟེན་པའི་གཞུང་དང་། དེ་ལས་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲང་ངེས་ཀྱི་གཞུང་དང་། གང་གི་སྒོས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་དང་། ཚུལ་དེས་སོ་སོར་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **ལེགས་བྱེ་ངེས་དོན་གཞན་གཉིས་དྲང་བའི་དོན།** །ཞེས་པ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སཱིར་དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྔོན་ལྷར་གྱུར་པའམ། མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་། བླ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ

མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ནི། འཁོར་ལོ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་དུས་གནས་གདུལ་བྱ་དང་། གང་བརྩམས་སྟོན་ཚུལ། དྲང་ངེས་ཁྱད་པར་དྲུག་དྲུག་གིས་བཤད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་པོ་བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བས་དུས་དང་པོར་ཀུ་ཀླུང་ཨ་རྣ་ཎ་ཨ་སིའི་བར་གྱི་གནས་མིང་ཀུ་ཀླུང་བ་ར་ཎ་ས་མཆོད་པས། ཨ་རྣ་ཎ་སིར་དུས་རྟག་ཏུ་དྲང་སྲོང་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཅི་རིགས་དང་། དེ་དག་མེད་ཚེ་ལྷའི་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་བ་དག་གནས་ནས་ཆོས་སྨྲ་བས་ན་དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་དང་། བྱང་སེམས་རི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པ་བཞེས་པས་ཚངས་བྱིན་བརྟུལ་ནས་གནས་དེའི་རྒྱ་སོགས་རི་དྭགས་ལ་བཏང་སྟེ་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ནས་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་གྲགས་པ་དེར། ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དམན་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་སོགས་ཅི་རིགས་བསྟན་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྔོན་ཆད་དེ་འདྲ་མ་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་བ་དང་། དེ་འདྲ་མ་ཐོས་པས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྟོན་ལྟར་གྱུར་པ་འམ། མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མ་བསྐོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཏེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་། འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་བླ་ན་མཆིས་པ། འདིས་བཤད་པ་ལྟར་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། རྩོལ་བ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འགོག་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་མཆིས་པ། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའི་དོན་ཅན་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཡོད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཙམ་མ་གཏོགས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་དུ་ཡོད་གསལ་བར་མ་བསྟན་པས་འདིའི་དོན་གང་ཡིན་ལ་མི་མཐུན་པས་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཏེ་ཁྲུམས་སོ། །ཞེས་པའོ། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ནི། དུས་བར་པར་གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་ལ

སོགས་པར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་མ་མཆིས། གཟོད་མ་གདོད་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལ་བརྩམས་ནས། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྔར་ལྟར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་པ་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་བསྟན་པ་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྔར་ལྟར་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་གི་འཁོར་ལོ་བརྗོད་བྱ་སྔ་མ་དང་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྔ་མ་ལྟར་དྲང་དོན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པས། འདིའི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པ་དང་བཅས་ལ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགོག་པའི་རྒོལ་བས་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་སྐྱེད་པའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་སྦྱར། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི། དུས་ཐ་མར་གནས་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་མི་ཡུལ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་སོགས་ལྷ་ཡུལ་དུ་མར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་བར་པ་དང་མཐུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་སོགས་ལ་བརྩམས་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྔར་ལྟར་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་གི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་སྔ་མ་གཉིས་གང་དང་མི་འདྲ་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་འདི་ནི་རང་ལས་ལྷག་པའི་ངེས་དོན་གཞན་མེད་པས་བླ་ན་མ་མཆིས་པ། རྒོལ་བའི་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ལྟར། འདིའི་དོན་ངེས་པར་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་ངེས་པའི་དོན། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་གསལ་བར་ཕྱེད་པས། མདོ་འདིའི་དེ་ལྟར་ཕྱེད་མ་ཕྱེད་ལ་ཁ་མི་གསལ་བའི་དབང་གིས་རྩོད་པ་མེད་པས་རྩོད་གཞིའི་གནས་མིན་པ་ལགས་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཕྱེད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ལྟ་བུས་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་ཤེར་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་འདིའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་ནས་ལྷའི་བུ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དག་བར་སྣང་ལ་ཙ་ཅོ་དང་ག་ཞ་དག་བྱེད་དོ་གོས་དག་འཕྱར་ཞིང་། ཨ་ལ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་བ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པས་ཁེགས་ལ། པཎྜི་ཏ་གཞན་ཕན་བཟང་པོས༔ རིགས་མེད་ལ་མངོན་མཐོའི་འཁོར་ལོ་ཟུར་དུ་བསྐོར་ཟེར་བ་དང་། སཛྫ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་རིགས་ཅན་

ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟླུར་བ་བསྐོར་ཟེར་བ་གཉིས་ནི། མྱང་འདས་རྒྱ་ནག་མ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་འབྲིང་དང་དབང་པོ་རབ་བོ། །དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ལ་ནི་ཝ་རཱ་ཎ་སིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། དབང་པོ་རབ་ལ་ནི་མིའི་ནང་ནས་ཁྱུ་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དབང་པོ་ཐམ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྐོར་ཏེ། དབང་པོ་ཐམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་སྲེད་ཅན་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པས་ཁེགས་སོ།། །ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་བཞེད་ཚུལ་ནི། མཆིམས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལོ་བདུན་བར་པ་ལོ་ཉེར་བདུན་ཐམ་ལོ་བཅུ་གསུངས། ཚག་ན་རེ། དང་པོ་ལོ་བདུན་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཚང་བ་དང་བར་པ་སོ་གཅིག་ཐམ་བདུན་ནམ་དགུ་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དང་པོ་ལོ་དྲུག་ཟླ་དྲུག་བར་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐམ་ལོ་ཉེར་དྲུག་གམ་ཉེར་བརྒྱད་ཟེར། ཁྲོ་ལོ་ན་རེ། བར་མ་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐམ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པས། ལྷག་མ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དུས་སུ་གསུངས་མོད། འདི་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དང་པོའི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་ཅག་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོས་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དེ་སོགས་སྐྱོན་མང་། ཡང་ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་གསུམ་བརྗོད་བྱའི་སྒོས་མ་གཏོགས་དུས་ལ་གཏན་མི་སྦྱོར་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུས་དང་པོ་ར་ཝ་རཱ་ཎ་སིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་རྗེའི་གསུངས་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཅིག །སྟོན་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་རྗེས་མ་དེར་གསུངས་གསུངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་དུས་སྟོན་པར་མ་མཇལ་ལ། སྟོན་པས་ཕྱིས་བསྐྱར་ནས་གསུངས་པ་གཏན་མི་འཐད་ཅེས་བཞད་གད་བྱེད་པའང་རྨོངས་པའི་རང་མཚང་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་གཅིག་གི་ཚེ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་སྲས་མོ་ལྷ་མོ་དཔལ་ཕྲེང་མ་གྲོང་ཁྱེར་མཐར་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པའི་ཆ་ཤེས་གཉེན་གྱི་བཙུན་མོ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ལ། གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་འཕྲིན་ཡིག་བསྐུར་བས་དད་དེ་སངས་རྒྱས་འདིར་ཕེབས་ན་སྙམ་མ་ཐག་ནམ་མཁའ་ལ་ཕེབས་ནས། ལྷ་མོ་དཔལ་ཕྲེང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེའི་ང་རོའི་ཆོས་བཤད་དེ་སྐྱེ་དགུ་དུ་མ་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་དེ་སྣང་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མདོ་དེ་སྔར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གའི་ང་རོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱོན་ཏེ

ནང་དུ་གཤེགས་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཡང་བཀའ་བསྩལ་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་མཚན་བརྗོད་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་བཤད་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔར་མ་ཐོས་པ་རྣམས་གསུངས་པར་བཤད་པས་སོ། །འདི་དག་ལ་སྤྲོ་བྱ་མང་སྟེ་བཞག་གོ །རང་ལུགས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དངོས་དང་དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ལུང་སྡེ་བཞི། མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་བརྒྱ་བ་རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་བ་སོགས་དང་། བར་པའི་མཚན་གཞི་ཤེར་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་རྡོར་གཅོད་མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་དཀོན་བརྩེགས་ཕལ་ཆེན་སོགས་སོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་གཞི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། དེའི་འཕགས་ལུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་གཏོགས་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཡིན། དབུ་མ་པས་གཞལ་ན་ལང་གཤེགས། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཕྱོགས་མིན་ཡང་། སེམས་ཙམ་པས་འདི་དག་དྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱོགས་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པས་ལེགས་ཕྱེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་མདོར་འཇོག་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་འཁོར་ལོ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་དྲང་དོན་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དྲང་ངེས་དེ་ཚུལ་གང་འདྲ་ཅིག་གི་སྒོ་ནས་འབྱེད་སྙམ་ན། **དྲང་ངེས་རྟོན་རིགས་དགོངས་ལྡེམ་བཞི་བཞིས་འབྱེད།** ཅེས་བྱ་བ་ནི། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་རྟོན་པ་དང་། རིགས་པ་བཞིས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད། དགོངས་ཅན་བཞི་དང་ལྡེམ་དགོངས་བཞིས་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པས་འདི་དག་གོ་ན་གསུང་རབ་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེ་བས་མདོར་བསྡུས་སྙིང་པོ་གསལ་བ་རེ་བྱ། དེ་ལ་རྟོན་པ་བཞི་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཚིག་འབྲུ་ལ་མི་རྟོན། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་ལ་མི་རྟོན། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་སྐྱོན་དང་། དུས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། ཚད་མ་བཞིའི་སྐྱོན་དང་། གང་ལ་རྟོན་པ་བཞི་ངོས་འཛིན་དང་། གང་ལ་མི་རྟོན་པ་བཞི་ངོས

འཛིན་དང་། རྟོན་པ་བཞིའི་ཕན་ཡོན་དྲུག །དང་པོ་ནི། ཚུལ་འཆོས་དང་རྒྱང་ཕན་དང་། རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་དང་ཐོས་པ་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པའི་གང་ཟག་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟོན་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བཞག་སྟེ། ཚུལ་འཆོས་པ་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མིན་པ་དང་། རྒྱང་ཕན་ལྟ་བུ་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་མིའི་ངེས་ཚིག་ལ་མིན་པ་དང་། རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མིན་པ་དང་། ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་རྣམ་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཚུལ་འཆོས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་བཞིར་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བཞག་སྟེ། ཆོས་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་དུས་རྟོན་པ་དང་པོ། འཛིན་དུས་རྟོན་པ་གཉིས་པ། དོན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པའམ་སེམས་དུས་རྟོན་པ་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་དུས་རྟོན་པ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། དེ་ལ་མདོར་བསྡུ་ན་དུས་བཞིར་ཆུད་ཟར་འགྱུར་བ་དང་། ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་ཆོས་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་དང་། འཛིན་པའི་དུས་དང་དོན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པའི་དུས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྒྲུབ་པའི་དུས་ལས་རྟོན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོན་པ་བཞི་ཚད་མ་ཉིད་བཞིའམ། མི་བསླུ་བ་ཉིད་བཞི་བསྟན་ཏེ། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཚད་མ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་རིགས་པ་ལ་རྟོན་པའི་རིགས་པ་ཚད་མ་ཉིད་དང་། དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཚད་མ་ཉིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་བསླུ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། རྟོན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་ཚད་མ་ཉིད་བཞི་བསྟན་ཏེ། བསྟན་པའི་དོན་དང་རིགས་པ་དང་སྟོན་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་ཚད་མ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའམ། དེས་ཚད་མར་མཛད་པའི་ངེས་པར་བྱས་ཤིང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས

སོ༏ །བཞི་པ་ནི། གང་ལ་ཡིད་རྟོན་ན་ཆོས་ལ་རྟོན། དོན་ལ་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཅིག་ཅེས་
གང་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་བཞི་བཤད་དེ་དེ་རྣམས་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོངས་པའི་
ཕྱིར༏ མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཙུག་ལག་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་ནི། །དེ་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དང་ནི། །ངེས་དོན་
ཚད་མ་ལྡན་པ་དང་། །དེ་ཡི་བརྗོད་མེད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་རྐང་པ་བཞི་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱོར། ཐོགས་མེད་
ཀྱིས་ཆོས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་འབྲུ་དང་དོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ལ་ཚིག་དོན་གཉིས་
དང༏ ཚིག་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་དང་། དོན་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཏེ། བློ་
གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་
ལས༏ དེ་ལྟར་རིགས་པ་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལས་མི་ཉམས་སོ། །ཞེས་སོ། །ངེས་
ན་རིགས་པ་ལའང་རིགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དོན་གྱི་དབྱེ་བའང་དེར་འདུས་སོ། །ངེས་དོན་ལ་བཀའ་
བསྟན་བཅོས་གཉིས་དང་། འདི་བའི་སྐབས་ཉིད་དུ་ཕྲ་ཧེ་བཞིན་རྣམས་ངེས་དོན་དང་། དབུ་མ་པའི་སྐབས་
དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཁྱད་པར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་
བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི། གང་ལ་མི་རྟོན་ན་ཆོས་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས་
མཚོན་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཇི་སྐད་བཤད་ཙམ་གྱིས་ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་
པར་དེ་དགག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་ཀྱི་འཕད་བྲལ་ཡིན་པའི་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ༏ མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྟོང་དང་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་། །ལོག་པར་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་། །བརྗོད་དང་
བཅས་པ་ཐོབ་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་གང་ཟག་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བློ་
གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གང་ཟག་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་བའི་གང་ཟག
དང༏ ཞེས་པ་ནས། དགྲ་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་གང་ཟག་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཟག
གཅིག་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། རབ་ཏུ་
ཤེས་ནས་ཀྱང་རིགས་པ་ལ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གནས་བརྟན་ནམ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གམ་དེ་བཞིན་

གཞིགས་པའམ། དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོས་དེ་དག་བཤད་དོ། །ཞེས་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། ། དེས་ན་འདིའི་མི་རྟོན་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདིའི་ཚིག་ལ་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་། དོན་ཡོད་པ་ལའང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཏ་ཙང་དེ་ཙམ་ལས་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་ཞིག་སོགས་དགོས་ཏེ། ལ་ལར་ཡི་གེ་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་དང་། ཡི་གེ་དང་སྣང་བ་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ནི་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ༑ ༑ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོན་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་ཞེ་ན༑ འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིའི་དྲང་དོན་ནི། མདོ་ལས། མདོ་གང་ལས་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ཚིག་གམ་ཡི་གེ་དང་། འདིའི་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པ་གཉིས་མི་བློས་ཚུལ་དང་སྐབས་སོགས་མི་འདྲ་ལ། སྦྱོར་མི་འགལ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ༑ ཕྱོགས་ཙམ་བདག་གིས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མིག་སོགས་དབང་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་དང་དྲུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དོན་དམ་འཚོལ་ཆེ་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ལ་མི་རྟོན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོ་ལ་རྟོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་རྣམས་དང་༑ སྣས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དྲི་རྣམས་དང་། ལྕེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རོ་རྣམས་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རེག་བྱ་རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ༑ ༑ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་འཛོག་སྟེ༑ ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་གཟུགས་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅི་

ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་མི་རྟོན་ལ། བདེན་བཞི་སོགས་ཤེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར༑ སའི་དངོས་གཞི་ལས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བར་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྙིང་པོར་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། རྟོན་པ་དང་པོས་ཆོས་ལས་མི་ཉམས་པས་རིགས་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པས་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། གསུམ་པས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐོས་པ་ལས་མི་ཉམས་པས་ལུང་དོན་ལ་ལོག་པར་མི་འཛུག་པ་དང་། བཞི་པས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་རབ་ལས་མི་ཉམས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མོས་དང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། །གཞན་ལས་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་དང་། །བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། །བརྟན་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་བཞིས་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས༑ ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་ན་རིགས་པ་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཅེ་ན། བཞིས་དཔྱོད་དེ༑ ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པའི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་སུ་དེ་དག་གི་གཞི་སོ་སོའི་སྣོས་འཚོལ་བའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཆོས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་འཐད་པའོ། །འཐད་སྒྲུབ་རིགས་པ་ནི། ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ཚད་མ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་ངང་ཚུལ་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའོ། །དགོངས་ལྡེམ་ལ་དེས་གང་འཆད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་དྲང་ངེས་གང་ཡིན་དང་། འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འཆད་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ༑ ཐེག་བསྡུས་ལས། ཡང་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དགོངས་པ་ཅན་དང་། ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་

ལས༔ དང་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། ང་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཆོས་སྐུར་མཉམ་པས་སོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དུས་གཞན་ན་སླམ་དུ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། དགེ་རྩ་གཅིག་ཁ་ཅིག་ལ་བསྔགས་ལ། དེས་ཆོག་འཛིན་ཁ་ཅིག་ལ་སྨད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞུག་པ་ལྡེམ་དགོངས། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས། གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས། བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་དགོངས་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་སྐྲག་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་བརྙས་པ་དང་། །ལེ་ལོ་ཕྲུང་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་དང་། །འགྱོད་དང་མ་ངེས་ལྡོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །དེའི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུངས། །ཞེས་ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་༔ བཞི་པ་ནི། གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ངན་པ་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྙིང་པོ་མེད་པ་སྙིང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྙིང་པོ་སྟེ་རྣམ་གཡེང་དང་། དེ་མེད་པ་སྙིང་པོ་མེད་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིས་ལོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་བརྩོན་པས་དུབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ༔ བཞི་པོ་དེ་དག་ནི། རྒྱན་ལས། གཞུག་པར་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། །གཉེན་པོར་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་གདུལ་བ་དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི༔ ༔ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དགོངས་པ་སྒྲ་ཟིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདི་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དགོངས་པ་ཅན་དང་། ཐད་ཀར་མི་སྟོན་པར་འཁྱོག་པོའི་ངག་གིས་

བསྟན་པའི་དགོངས་པ་འདིའོ། །ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པ་ནི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ༑ ཐེག་བསྡུས་བཤད་སྦྱར་ལས། དགོངས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ལྟོས་པར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། །ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་ཕ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དྲང་ངེས་གང་ཡིན་ན་འདི་གཉིས་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་བསྡུས་ལས། གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། གང་དུ་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའོ༑ །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་ཕུང་ཀུན་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་སྙམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་མི་སྡུག་པ་དང༑ བྱམས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་བགྲང་བ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོས་ཛོགས་པར་སྤོང་བར་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེས་མ་ལུས་པ་སྤོང་མི་នུས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་སོ། །ལྔ་བ་ནི། དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་འདི་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ལྡོག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་མདོ་གཅིག་ལའང་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། ང་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྨོན་པ་དེར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་རྒྱན་འགྲེལ་ཐེག་བསྡུས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བོད་ཁ་ཅིག །དགོངས་པ་ཙམ་གཙོ་བོར་བསྡུས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་དུ་མས་བཤད་པ་དང་། དགོངས་པ་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་ཞེས་འགལ་བར་འདོད་པ་སོགས་མི་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ལ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་དང༑ མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་དང་། བར་བ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། **དང་པོ་དྲང་དོན་ལུང་དང་ཕྱི་རོལ་དོན། །མེད་ཕྱིར་དོན་སྣང་ལ་དགོངས་དེ་གཞུགས་ཀྱང་།** ཅེས་པ་ལ། དགོངས་གཞི་དང་། དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། དགོངས་པ་བཞིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གནོད་བྱེད་དང་། དགོངས་པ་བཞིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ། །རྣམ་རིག་སྣང་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དོན་སྣང་ལ་དགོངས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །བརྫུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་མི་རུང་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་སྟོན་པའི་སྣོད་རུང་གི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་པས༑ དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་པོའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཞུག་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྣོད་མིན་ཆད་ལྟ་བ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། མདོ་ལས། ཁུར་ཡོད་དོ། ཁུར་འཁྱེར་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། བརྫུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ༑ །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་དང་དུད་འགྲོ་ཙམ་ལས་འགྲོ་བ་གཞན་མེད་སྙམ་པ་བཟློག་ཕྱིར་བརྫུས་སྐྱེས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་བརྗོད་བྱ་དང་། སྒྲས་ཟིན་གཉིས་ཀ་ཡིན༑ དེ་ལ་ལུང་གི་གནོད་བྱེད་ནི། ས་བཅུ་བ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཀུན་བརྟགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དང་འགལ་བས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་སྐྲག་སྟེ་ཆོས་སྤོང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡང་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ནི། དེ་དག་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཐོས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོས་ནས་སྐྲག་ཅིང་དངངས་ལ། ཀུན་ཏུ་དངངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་གྱི། འདི་ནི་བདུད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ངན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་གཞི་དེས་ནི་ཕོངས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་ནི། དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སོགས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། མིང་གི་སྔ་རོལ་བློ་མེད་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དོ། །བཞི་པ་ནི༑ འདིའི་དགོངས་གཞི་དང་། དགོངས་པ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དགོངས་པ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་

མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱར་མི་རུང་ལ། ཞེས་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་གཞི་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་། ནང་རྣམ་སྨིན་བག་ཆགས་དབང་གིས་དོན་སྣང་བྱུང་བ་དེ་སྟོན་པར་ཐུབ་དབང་མི་བཞེད་ཕྱིར་ན༑ གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའང་མིན་ལ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་དེ་རྟོགས་པའི་སྣོད་རུང་མིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དགོངས་གཞི་དང་༑ དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། **བར་པ་ཐེག་ཆེན་ཟབ་མདོ་སྒྲ་བཞིན་མིན། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །དགོངས་ཕྱིར་**ཞེས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་ལམ་རྒྱས་པར་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེའི་མཆོག་ཡིན་ཡང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་རྣམས་དྲང་དོན་དགོངས་གཞི་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ༑ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་༑ བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཞེས་སོ༑ །ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། བྱིས་པའི་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱན་ལས༑ རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། །མེད་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་ཏེ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། །ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ

ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **སྒྲ་བཞིན་ན་མི་རུང་སྐུར་འདེབས་འགྱུར།** །ཞེས་པ། ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་གཉིས་ལས། ལུང་གི་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངས་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་ནའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་ཕྱེའི་མདོ་དུ་མ་དང་འགལ་བས་སོ། །རིགས་པས་གནོད་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ན་༑ མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་མདོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ༑ རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལན་མང་དུ་བསྟན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པ་ལ་སོ་ཏྲ་པ་ཡང་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་ནས། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོ་ཏྲ་པའི་ཚིག་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་འདི་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གླང་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འདི་ལས་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་རུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཚིག་དེ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་སོགས།** །ཞེས་པ། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་

གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དང་རྒྱན་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་དང་། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གཉིས་སྦྱར་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་ལ། དེས་ན་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཀུན་ཉོན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་ཉིད་སྔ་ཕྱི་ལ་འགྱུར་མེད་པས་སྐྱེ་འགག་མེད། གཞན་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་པ་དགོངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས༑ དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་བསྡུས་ནས། རྒྱན་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཟོད་ནས་ཞི། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་གྲུབ། །ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟ་གཟོད་མ་ནས་ཞིའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་བོན་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྐྱེ་མེད་ཆོས་བཟོད་རང་གཞན་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི།** །ཞེས་པ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཟོད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད། འཁོར་བར་སྔོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད། སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་གཞན་འགག་པ་མེད། ཀུན་བཏགས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། གཞན་དབང་ལ་རང་སྐྱེ་མེད། ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད། ཟད་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་བ་མེད། ཆོས་སྐུ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བརྒྱད་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཁྱད་པར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །སོགས་སྒྲས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དང་། ཡོད་མེད་བཞིར་མིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིའང་འདིར་བཤད་དགོས་པར་སྟོན་པས། ཐེག་གཅིག་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཆོས་དབྱིངས་དང་། བདག་མེད་དང་། རྣམ་གྲོལ་མཚུངས་པ་གསུམ་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བདག་མཚུངས་དགོངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཞན་མེད་ཐེག་པ་གཅིག་པ་དགུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་རྣམས། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བདུན་པ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གཅིག་པོ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད་པས། ངས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཁ་དྲངས་པའི་བྱང་སེམས་རིགས་མ་ངེས་པ་དག་གཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲངས་ཕྱིར་དང་། །

གཞན་དག་ཡང་དག་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་ཐེག་བསྡུས་ལ་བལྟ་འདིར་བྲིས་ན་མང་དོགས་སོ། །དེས་ན་ཤེར་མདོར་དེ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་བཅུའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པས་ན། དགོས་པ་རྟག་ལྟ་བཟློག་ཆེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགོངས་གཞི་སྔར་ལྟར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྙོམས་ཅན། །གླང་ཆེན་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས། །འཇིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་འབབ་ཞིག་གིས། །ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད༑ ༈ཅེས་སོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ལུང་རིགས་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གོ །དགོངས་པའང་འདྲ༑ གཉིས་པ་ནི། **གཟུང་འཛིན་རང་མཚན་**ཞེས་དང་། ལ་དགོངས་དེར་བཤད་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་། ཞེས་པ༑ འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་འབྱེད་པའི་གཉིས་སྣང་གིས་བསླད་པ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་སྐྱེ་སོགས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསླད་འགྱུར༑ ༈གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །དགོས་པ་ཕྱོགས་གླང་གིས་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ཐེག་བསྡུས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་ལྟར་ཏེ་བསྡུ་བ་དང་མཐུན། དེས་ན་འདིའི་ལུགས་ལའང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རང་མཚན་རྒྱུ་འབྲས་མཚན་མཚོན་སོགས། །བྱ་བྱེད་ལ་དགོངས་དེར་བཤད་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་།** །ཞེས་པ། མདོ་སྡེ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ངེས་དོན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་འདོད་ཚུལ་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་འགྲེལ་ཚུལ། བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། གཟུགས་རྟུང་སོགས་འདིས་མཚོན་པར་བྱེད

པའི་ཆ་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་འདེར་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཆ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཟུགས་དང་གཟུགས་རྫུང་མཚན་མཚོན་གཞི་གཅིག་ལ་ལྡོག་པས་ཐ་དད་པ་ཙམ་མིན་པར་འགྱུར་བས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་མེད་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །བྱེད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་འབྲལ། །ཞེས་སོ། །ཀྱང་སྒྲའི་དགོངས་གཞི་ སྔ་མར་མ་ཟད་འདིའང་རྫུང་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པར་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའང་འདོད་པ་བསྟུའོ། །གཞུང་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱོར་བ་རྒྱན་མཁན་པོ་ ལྷ་དབང་བློ། ཛ་མ་རི་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀུན་གྱི་དགོངས་པར་སྣང་སྟེ། ལྷས་གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་ནའང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་དང་། ཛ་མ་རིས། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། དབུམ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་དེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་ཀྱང་རྣམ་བཞག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། ། འདི་དག་ད་ལྟར་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་ཚིག་དོན་མ་སྤྲོས་སོ། ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་སྤྱིར་བཤད་པའི་རིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་གི་རྩ་བ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་དག་གནས་བརྟུ་ཚང་ལ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་གཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་འདོད་ཀྱི། དེ་རེ་རེ་ཙམ་མམ་རྣམ་གྲངས་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པས་ནི་མིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་ས་བརྟུ་དང་། ཀུན་གཞི་དང་། ཕྱིན་དྲུག་སོགས་འགའ་ཞིག་མིང་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཐེག་བསྡུས་ལས། གནས་བརྟུ་པོ་འདི་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ནི་བསྟན་པ་མི་སྣང་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏུས་ལས་ལོངས་སྐུ་ཡང་མ་བསྟན་ལ། ས་བརྟུ་ལའང་མིང་ཙམ་ལས་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མ་ཡིན་ནོ། །གནས་བརྟུ་ནི། སློབ་

དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསླབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། ། ཞེས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་གཞི་དང་། ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་གྲུབ་དང་རྣམ་རིག་ཙམ་དེར་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། དེའི་སྒོམ་པའི་རབ་དབྱེ་ས་བཅུ་དང་། །བྱང་སྡོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དེ་འབྲས་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་བཅུ་ལ་འདོད་དེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཆོས་མངོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་བཅུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུངས་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གནས་བཅུ་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་ལའང་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཙུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐེག་བསྡུས་སུ་བྱང་སེམས་ཐོག་མར་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མཁས་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་གཞི་ཐོག་མར་བཤད་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་འདོད་པ་སྟོན་ལ་བཀོད་ནས། བྱེ་བྲག་དེ་རྗེས་བཤད་ན་གོ་སླ་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་སྐོར་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་བཤད་དུ་ཡོད་པས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་རིགས་པ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ། དང་པོ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་སྤྱིའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཡ་གྱལ་སོ་སོའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག །དེའི་འཕྲོས་དོན་སྣོད་བཅུད་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མིན་པའི་ཁྱད་པར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ངེས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད། དང་པོ་ལ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་ལུགས་དང་། རིགས་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། **སྡོམས་ཁམས་ནི་ཀུན་ངེས་པ་ཅན་གྱུར་ཕྱིར། ཐེག**

གསུམ་རིགས་ངེས་རིགས་ཆད་ཕྲོས་སོགས་ཀྱིས། །ལུགས་ཀྱང་སྒྲོ་སོགས་ངེས་འབྱུང་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཞེས་པ༑ ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ལྔ་ཡོད་དེ༑ ལྔ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་། རིགས་མེད་པ་དང་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་༑ མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནམ། རིགས་མེད་པའི་རིགས་ཅན་ལྔ་ཡོད་ལ། དེ་དག་བསྡུས་ན་རིགས་ཅན་དང་། རིགས་ཆད་གཉིས་སུ་འདུ་བས། རིགས་ཅན་བཞི་ལས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི༑ ཉན་སའི་བར་སྡོམ་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་རྣམ་བཞག །རྟགས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་དག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ཏེ། །རིགས་ཀྱི་སར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་༑ དེའི་རྣམ་བཞག་དང་དེའི་རྟགས་དང་། དེར་གནས་གང་ཟག་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་གྲངས་ནི། ཉན་ས་ལས། ས་བོན་དང་ཁམས་དང་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་གནས་འཕེལ་བྱེད་རྒྱུད་གི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་གཅིག་ལ་འདོད་དེ། ཉན་ས་ལས། འོ་ན། རིགས་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ཟིན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་གསང་དང་། རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན་ཐེག་བསྡུས་སོགས་མཐུན། འདི་ནི་རྫས་བཏགས་གཉིས་ལས་བཏགས་ཡོད་དང་། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་པས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལས་ལོགས་ན་མེད་ཅིང་༑ སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་མིང་དང་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྣམ་བཞག་ནི། རིགས་ཀྱི་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུ་གཅིག་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། རིགས་དེ་རྒྱུ་ཙམ་ལས་རང་འབྲས་མ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་རྟོགས་དཀའ་བས་ཕྲ་ལ༑ འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དུས་རགས་པ་དང་། རིགས་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྒྱུད་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་རྒྱུད་

གཅིག་པ་དང་། རིགས་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཉེས་པར་མི་ལྟ་བའི་བག་མེད་དང་། ཚད་ལྟ་སོགས་ལོག་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཀླུག་གླེན་སོགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། མཚམས་མེད་སོགས་ལས་སྒྲིབ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆེ་བ་ཉེས་པ་སྡིག་སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི། རིགས་མེད་ཀྱི་རྟགས་བཟློག་པ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། ལུས་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆུང་བ་རྟགས་དང་པོ་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བ་རྟགས་གཉིས་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་སྙིང་རྗེ་དང་བག་ཡོད་སོགས་ཀྱིས་སྡིག་ལས་ལ་ཆེར་མི་ཛམས་པ། སྡིག་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་སོགས་བྱེད་པ་རྟགས་གསུམ་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་འཇུག་ལྡོག་སོགས་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་སྤུ་ལྡང་ཞིང་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲིན་པ་རྟགས་བཞི་བ་དང་། འཛིགས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་དང་། བསླབ་པ་བླངས་ནས་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འདོད་པ་སོགས་མིན་པར། ཐར་པའི་ཆེད་དུ་ལེན་ཅིང་། ལུས་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་བསླབ་པ་མི་གཏོང་བ་ནི་རྟགས་ལྔ་བ་དང་། དགེ་རྩ་གང་བྱས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་རིགས་ཀྱི་རྟགས་དྲུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་བ་ནི། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས། ངེས་པར་བྱུང་མ་བྱུང་། སྨིན་མ་སྨིན་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཉེར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་རིགས་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་ངེས་པར་མ་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད། རིགས་ལ་གནས་པ་ཞུགས་ཤིང་ངེས་པར་མ་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད། རིགས་ལ་གནས་ལ་ཞུགས་ཤིང་ངེས་པར་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། འདོད་ཆགས་སྤྱད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་སྤྱད་པ་དང་། གཏི་མུག་སྤྱད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། བག་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བག་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ལོག་པ་མིན་པར་ཞུགས་པ་དང་། བསྒྲིབས་པ་དང་། མ་བསྒྲིབས་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དང་། ཐག་ཉེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོགས་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དག་ནི། །

རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་རིགས་དང་ལམ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། །གནས་དང་དེ་བཞིན་སྤྱོད་པའོ། །
ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་ཀྱང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་རིག
པར་བྱ་སྟེ། རིགས་དང་། ལམ་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། གནས་པ་དང་། རྒྱུ་བའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ལྔ་དང་། སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དང་། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཚོགས་
བསགས་པ་དང་། སྒྲ་བཤད་པ་བཅུ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་དག་གདོད་ནས་ཉོན་
མོངས་ཆུང་བའི་རིགས་དང་། སྙིང་རྗེ་དམན་པའི་རིགས། ང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་དབང་པོ་འབྲིང་གི་རིགས་གསུམ་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཆུང་བས་འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་ཞིང་གཅིག་པུར་དགའ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་
ཆུང་བས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་སྙིང་ལས་ཆུང་
ངུར་འཇུག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་དབང་པོ་འབྲིང་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་རྒྱུན་དུ་གསང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་
མེད་པ་དང་། འགྲན་ཟླ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཡིན་པས་སོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས། རིགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཉིད་དེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འབྱུང་བ་ཉིད། །དང་པོ་ཉིད་ནས་འདོད་ཆགས་ཆུང་། །
སྙིང་རྗེ་ཆུང་བའི་རིགས་ཅན་པ། །ཁྱད་འཕགས་ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ། །དེས་ན་དེ་ནི་འདུ་འཛི་དང་། །སེམས་
ཅན་དོན་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཡིད་མི་འཇུག་སྟེ་དེ་ཕྱིར་འདི། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་
ཀྱང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །
རིགས་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རིགས་ངེས་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་པ་གཉིས་མ་ངེས་པར་
འཇོག་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་བཏུས་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའམ་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་
པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ལམ་དག
ཀྱང་། ཏེ་ཡིས་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལམ་དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས
བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས། རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་
ཅིང་། ཕྱིས་རང་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཁས་བྱའི་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དེ། གནས་
དྲུག་ནི། ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། རྟེན་འབྱུང་དང་། གནས་དང་། གནས་མིན་པ་
དང་། བདེན་པ་རྣམས་ལ་མཁས་པའོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས། འགའ་ཞིག་བསྐལ་པ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས། །

འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་མཆོད་ཅིང་། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བརྩམས་ནས། །སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་མོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་གཉིས་པ་ནི། ལ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་ཚེ་དེ་ལ། ཆོས་མངོན་རྟོགས་སམ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་ནུས་ཀྱི། ཕྱིས་དེ་གཉིས་ཐོབ་ཆེད་དུ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གཞན་དག་ནི། །སངས་རྒྱས་མཉེས་བྱས་ངེས་འབྱེད་ཀྱི། །ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་བཞི་པོ་སྔ་མ་འདི་ཉིད་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་འཐོབ་མི་ནུས་པས། ཕྱིས་འདས་ལམ་གྱིས་དེ་ཐོབ་བྱའི་ཆེད་དུ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ལ་འབྲས། །འཐོབ་བྱེད་དགྲ་བཅོམ་མངོན་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །འདིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་ཐོབ་པ་གཅིག་བསྟན་པར་འདོད། གསུམ་པ་རྒྱུ་ལམ་དེ་གསུམ་ལ་བསླབ་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དག་ནི། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དག་གིས། །སངས་རྒྱས་མེད་པར་དགྲ་བཅོམ་ཉིད། །སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཐོབ་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ། །འགྲུབ་ཚུལ་དང་པོ་ནི། བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འདིའི་ལུགས་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡང་བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ། ཚེ་འཕོས་པས་ཕྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བཞེད་ཀྱང་། གདན་ཐོག་གཅིག་ལ་ངེས་པར་མཛོད་ལྟར་བསྐྱེད་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ལམ་དང་པོས་བསྐལ་བ་བརྒྱ་ཚང་བར་ཚོགས་བསགས་ནས་བསྐལ་བ་བརྒྱ་འདས་པའི་འོག་ཏུ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་པོས་ནི་བསེ་རུ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ནས་ཚེ་འཕོས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་བཞེད་ཀྱང་མཛོད་པ་ལྟར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ངེས་པར་བསྐྱེད་པ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་རང་

སངས་རྒྱས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འགྲུབ་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དང་དེས་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཆོས་སོ་བདུན་བསྒོམས་ནས། འགྲུབ་པ་གཉིས་པས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། འགྲུབ་པ་གསུམ་པས་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཚོགས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ལྷག་མ་དག་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ། །རྐྱེན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ལས། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་ནི་ཚོགས་དང་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་བ་གནས་པ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཚོགས་སྤྱོད་པ་རྣམས་མཐུན་ཏེ། ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་དེ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། འདི་ཉིད་ལས། གནས་པ་ལྷག་མ་ནི་དེ་ཡང་བསེ་རུ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། ཟབ་མོ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་ཡི། །མོས་པ་དང་ལྡན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བསེ་རུ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་གཅིག་པུར་དགའ་ཞིང་གཅིག་པུར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དང་པོ་གཅིག་པུར་གནས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་གཉིས་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་གཉིས། །ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལྔ་བ་ནི། དེ་དག་གྲོང་དམ་གྲོང་རྡལ་གང་དུ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཀྱང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྲུང་བ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པ་དང་། དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་གྲོང་སོགས་བསོད་སྙོམས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དམན་པ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་ན་ཡང་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ཀྱི་ངག་གིས་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་གྱི་ངག་གིས་མི་སྟོན་ལ། ཞེ་འགྲས་པ་ལ་ཡང་། ལུས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་དུ་མ་བསྟན་ནས་དད་པར་བྱས་པས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ལུས་ལ་སོགས་པ་ལེགས་བསྡམས་ནས། །དེ་ནི་བསོད་སྙོམས་དག་ལ་འཇུག །དམན་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་རབ་ཞི་ལྡན། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ལས་ཟུར་དུ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རང་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གཞན་མི་སྤྱོང་བའི་

ཕྱིར༑ ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་
པའམ་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པའམ། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འབྲིང་། བདག་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་
བསམ་པ་ཅན་དང་། བདག་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་
དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཉན་རང་ལ་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
དང་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་གཞན་བྱེ་
མདོ་གཉིས་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དབུ་མ་ཐལ་རང་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
བདུན་པ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ནང་ཕན་ཚུན་ལ་ལྟོས་ནས་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱི་
དབང་པོ་འབྲིང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྟུལ་རང་
རྒྱལ་རིགས་ངེས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་འབྲིང་། བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྣོན་དུ་
བཞག་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་རུང་སྟེ། ས་སྟེར་འབྲས་བུ་སྔ་ཕྱིའི་ཐོབ་
ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ལམ་ཁྱད་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་
འགྲེལ་སོགས་དུ་མས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་
བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར༑ ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྔོན་མ་བསྐྱེད་པ་
དང༑ བསྐྱེད་པ་དང་། སྔོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་པུར་གནས་པའམ་རང་རྒྱལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྦྱོར་ལམ་མ་
བསྐྱེད་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་སྦྱར་ལ་སྦྱོར་ལམ་བསྐྱེད་ལ་མཐོང་ལམ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་
གཉིས་སོགས་ཐོབ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཚོགས་སྤྱོད་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྔར་
བཤད་པའི་ལམ་དང་འགྲུབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་བར་དང་། ཕྱིར་འོང་ནས
སམ་ཕྱིར་མི་འོང་ནས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་འགྲུབ་

སྟེ། འགྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ། ལམ་མང་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་བ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་སྨོན་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱུ་བ་ཚོགས་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་ལ་ཚོགས་བསགས་པའི་ལག་རྗེས་གཙུག་ཏོར་སོགས་མཚན་དཔེ་ཆ་འདྲ་འབྱུང་ལ། མ་ངེས་པ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་གཙུག་ཏོར་སོགས་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ངེས་པ་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ཞུགས་གཅིག་ཆར་བ་དང་། ཕྱིར་འོང་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་གྱིས། འགའ་ཞིག་བསྐལ་བ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་མཆོད་ཅིང་། །ནས། སྨིན་པར་བྱེད་དོ་གཞན་དག་ནི། །ཞེས་སྔ་མ་བསྐལ་བརྒྱར་བཤད་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་ས་སྡེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་ལས། བསེ་རུ་བསྐལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་བཤད་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་གསལ་བ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་དག་ལ་སྤྱད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་ཡེ་བར་བསྐལ་ལ་འདོད་པའང་འཁྲུལ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག རིགས་ངེས་ལ་ཚོགས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱས་ནས་བསྐལ་བ་བརྒྱ་ཡི་སུམ་གཉིས་དང་སུམ་ཆ་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག ཉིས་བརྒྱ་དང་སུམ་བརྒྱ་ཟེར་བ་ལ་ཞེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། ལུང་འདི་དག་གིས་ཁེགས་སོ། །དེས་ན་མཛོད་ལུགས་ལ་ཚོགས་སྤྱོད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྔོན་སོང་དང་མ་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་པས། ཚོགས་དེ་སྙེད་མ་བསགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནུབ་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་འདིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་འདི་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པས། རང་རྒྱལ་མ་ངེས་པ་ལའང་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་ཚོགས་བསོག་མི་བསོག་གཉིས་

ཡོད་དེ། གཞན་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་སྤྱོད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བསེ་རུ་རིགས་ངེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མ་ངེས་པ་ཚོགས་སྤྱོད་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱའི་ཚོགས་བསགས་ཡིན་པས་སོ། །བཅུ་བ་སྒྲ་བཤད་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་པྲ་ཏྱེ་ཀ་བུད་དྷ་ཞེས་པའི་པྲ་ཏི་རྐྱེན། ཨེ་ཀ་གཅིག་བུདྡྷ་རྟོགས་པའམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་པས། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལྷུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ལྟར། ལྷུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་པུས་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རུས་གོང་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་བཟློག་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་རྣམས་རྟོགས་པས་རྐྱེན་རྟོགས་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྐྱེན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས། ཇི་ལྟར་བསེ་རུ་དག་གཉིས་པ་དེ་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་དག་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བར་གནས་པས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གྲོགས་ཚོགས་དང་ལྡན་ཅིག་སྤྱོད་པས་ན་ཚོགས་སྤྱོད་པ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ལྷག་མ་ནི། །ཚོགས་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ་ནི། ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དག་ལས་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་དུ་མ་ལས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་མི་རུང་ལ། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་རང་བྱུང་གི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་སྟོན་གྱི་བོད་ཀྱི་ཕར་མངོན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བ་དུ་མས་མ་བཤད་འདུག་པས་འཁྲུལ་བ་སྤངས་ཏེ་ཅུང་ཟད་རྣམ་གསལ་དུ་བཀོད་པས་བློ་གསར་བ་རྣམས་ཡིད་དགའ་བར་གྱིས། གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །ཉེས་དམིགས་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །དཔེ་རྣམས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་ཡོད་པ་དང་། མཆོག་དམན་དང་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲ་བཤད་དང་། རྟགས་དང་དབྱེ་བ་ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་དང་དཔེ་སྟེ་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་དད་ཡོད་དེ། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་གི་གང་ཟག་ལ་འང་ཁམས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རྒྱ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་སོ

སོ་ལ་མོས་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་པ་དམིགས་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་དད་དེ་ལྟར་ཡོད་པས་ན། འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱན་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་ལས་རིགས་འདི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། སྟོབས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་དང་། དོན་གཉིས་འབྱུང་བས་དོན་ཆེ་བ་དང་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཟད་པ་མེད་པ་བཞིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེ་དགེ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དང་ནི་དོན་ཆེན་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །རིགས་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། གསོས་བཏབ་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་རིགས་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ལ། དྷཱ་ཏུ། ཞེས་པ་ས་བོན་དང་། ཀུ་ལ་ཞེས་པ་གདུང་ངམ་རུས་མིང་དང་། གོ་ཏྲ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། འདིར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ངེས་ཚིག་གོ་གུ་ཎ་དང་། ཏྲ་ཏ་ར་ན་ཏེ། འདི་ལས་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་ཞིང་འབྱུང་བས་ན་རིགས་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། རིགས་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཡང་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་ཞིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུའི་རྟགས་གང་ལས་རིགས་འདི་ངེས་པའི་རྟགས་ནི་བསམ་པ་སྙིང་རྗེ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པར་སྦྱོར་བ་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ། ངང་ཚུལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་། སྙིང་རྗེ་སོ་སོར་བྱས་པ་བཞིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། སྦྱོར་བའི་སྔོན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བའང་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ནི་རིགས་ལ་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་དང་། རྐྱེན་གྱིས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ངེས་པ་དང་མི་འཕྲོག་པ་དོན་གཅིག་ལ། གཞན་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ནི་ངེས་

དང་མ་ངེས་པ། །རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་འཕྲོག་པ། །འཕྲོག་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་རིགས། །དབྱེ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་གྲོགས་ངན་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་འཕོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་བཞིས་རིགས་ལ་གནས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །འཕོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། །ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་རིགས་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི། ངན་འགྲོར་འགྲོ་དཀའ་བ་དང་། སོང་ཡང་མྱུར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བ་དང་། སྙིང་ནས་དེར་གནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དུ། །འགྲོ་ཞིང་མྱུར་དུ་ཐར་བ་དང་། །དེ་ནའང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་མྱོང་། སྙིང་བརྩེས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དགུ་པ་ནི། གསེར་གྱི་རིགས་ཆེན་པོ་ནི། མང་པོ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ལས་སུ་རུང་བ་བཞིན་དུ་རིགས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་བཞིའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱན་ལས། གསེར་གྱི་རིགས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་དྲི་མེད་ལྡན། །མཐུ་ལྡན་གྱི་ཡང་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རིགས། །ཁ་དོག་དབྱིབས། ཚད་ཕུན་ཚོགས་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བཞིའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། རིན་ཆེན་མཆོག་རིགས་བཞིན་ཤེས་བྱ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཆེ་དང་ཏིང་འཛིན་འཕགས། །སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །བཞི་བ་མ་ངེས་པའི་རིགས་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གང་ལ་ཞུགས་གང་ལ་འཇུག་རྐྱེན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཐེག་པ་དེར་ཞུགས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དང་གྲོགས་རྐྱེན་གྱིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བཏུབ་པ་ཅིག་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ལྔ་བ་རིགས་མེད་ལ་གནས་སྐབས་རིགས་མེད་བཞི་དང་། གཏན་ནས་རིགས་མེད་གཅིག་དང་ལྔ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྤྱོད་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པའང་རྒྱུ་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་གཏན་ནས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ

སྟེ། གང་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ནི་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་གཏན་ནས་ཇི་ལྟར་མི་གྲོལ་ཞེ་ན། འདི་བ་ན་རེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱང་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པས་ན་འདིའི་སྲིད་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲངས་པར་མི་ནུབ། ནང་ན་ཁོ་རང་ལའང་ལན་ཅིག་ཙམ་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱོ་བའམ། སྙིང་རྗེའམ་ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་སོགས་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་སྐད་དེ། ཉན་ས་ལས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་རྒྱན་ཆེད་ཀྱང་རུང་མ་ཆེད་ཀྱང་རུང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་ལུས་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀུན་ཏུ་ཞེན་པ་གཞིའི་སྲིད་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲངས་པར་མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། མ་རྨོངས་པ་རིང་དུ་སོང་བ། རབ་ཏུ་དམ་པོར་ཀུན་ཏུ་ཞེན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རིགས་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟགས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཕྱི་མས་མི་རྟག་ཐལ་ཡོད་དེ་ཤེས་ཡོད། །སྐྱོན་དང་དོན་གཉེར་སྲིད་ཕྱིར་ཐེག་གཅིག་པར་འགྱུར།** ཅེས་པ། ཕྱི་མ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་རྣམ་འགྲེལ་ལས། །ཁ་ཅིག་སྔ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྐྱོན། །ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་སྡེས། སྔ་བ་དང་ལུས་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐྱོན་ཟད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ་ལ། རྟགས་དེ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱོན་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རམ། གཉོམ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཐབས་མི་ཤེས་པའམ། ཤེས་ཀྱང་སྟོན་མཁན་མེད་དམ། དོན་གཉེར་མི་སྲིད་པའམ། སྐྱོན་འཛད་མི་སྲིད་དམ། ཞེས་བརྟགས་ན་དེ་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་གྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདིས་ཤུགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཀྱང་བསྒྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་འབྲལ་རུང་མིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ནས། རྒྱུ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས

པ་ཡི། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །སོགས་སྤང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ལ་དྲངས་པ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པ་ལས༑ སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ༑ མཐའ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **ཀུན་བརྟགས་བདེན་གྲུབ་སྒྲོ་འདོགས་གཞན་གཉིས་པོ། །བདེན་མེད་སྐུར་འདེབས།** ཞེས་པ། ཆོས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་སོགས་རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་དུ་དང་། རང་དབང་གིས་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་དང་། གཟུང་བ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་༑ དེར་བརྟགས་པའི་ཆ་སྒྲོ་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་དེར་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་དང་། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་༑ དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མང་ངོ་། །དེས་སྒྲོ་འདོགས་དང་མཐའ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་དང་། དོན་དམ་པར་དང་། རང་མཚན་གྱིས་དང་༑ རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲ་རྟོག་གིས་བརྗོད་པ་དང་། བཟུང་བ་རྣམས་སྐུར་འདེབས་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བརྟགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་བརྟགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ༑ བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་ཤིང་ཆུད་གཟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་དང་། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ༑ ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ཕྱིར་

ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཞེས་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མང་པོ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་དགག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་ཡང་དག་དང་། རིག་པ་ཡང་དག་གམ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐ་མ་འཐད་པ་ཡང་དག་དང་རྟགས་སམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་བློ་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བཟློག་པ་དབུ་མའི་ལམ།** །ཞེས་པ་མདོར་བསྡུས་ན། མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་བཟློག་པ་སྒྲ་རྟོག་གི་ཞེན་གཞིར་དོན་དམ་པ་སོགས་སུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་དང་། བདེན་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུང་ལེའུ་ལས། འོད་སྲུང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་ཀྱང་། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་མིན། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་སྤང་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་ལེགས་པ་མ་ཟིན་པ་སྤངས་པ་ཡོད་དེ་ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ས་ལས། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདིར་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྤོང་ཚུལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་ལ། ཆད་མཐའ་སྤོང་ཚུལ་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ། རིགས་པ་མིན་པར་

བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སུ་འདི་ལྟར་བལྟ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྨྲ་བའོ། །དེའི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན༑ བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་དེས་ན། དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་། བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ན། མེད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྐབས་ཟིན་ལྟར་བྱས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ། སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས༑ དངོས་པོ་ཡིན་ཕྱིན་བདེན་པར་མེད་ན་མེད་དགོས་པ་ནི། འདི་བ་མན་ཆད་ཀྱི་དངོས་སྨྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན། བདེན་གྲུབ་མི་རུང་བར་ཤེས་ནས། གཞན་དབང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་རྩོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞི་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་པ་པོ་དང་། འཁོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་འདི་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་བསམས་ནས་སོ། །བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རང་གི་ཉེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་གོ །ཡང་གཞི་ལམ་སོགས་དང་བྱ་བྱེད་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་བཟློག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་དང་། ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་སྟོན་པའི་དང་། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པའི་དང་། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དང་། དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དང་། དེར་ཞུགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་མ་ཟིན་པའི་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ལ་མོས་པའི་དང་༑ བདག་མེད་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་དང་། སྟོང་ཉིད་མཐུ་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པའི་འོད་སྲུང་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་སྟོན་ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་

ནི། དང་པོ་ནི། འོད་སྲུང་ལེའུ་ལས། འོད་སྲུང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། འོད་སྲུང་གང་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྲོག་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བདག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུང་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་གང་གཟུགས་ལ་ཡང་རྟག་པར་མི་རྟོག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་ལ་བྱིས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་རྟག་པ་མེད་པར་བཤད། གསུམ་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མི་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་བྱིས་པས་མི་རྟག་གོ་ཞེས་སོགས་བརྟགས་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་སོགས་ན་མེད་པར་བཤད། བཞི་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་སྤྱིར་དྲངས་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པ་དཔྱད་པ་དང་བསྟན་པ་སོགས་ཁྱད་པར་དྲུག་ཏུ་བྱིས་པས་བཟུང་དུ་མེད་པས་བཤད། ལྔ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བདག་མེད་ཅེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་མིན་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཞེས་པ་དང་། འོད་སྲུང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ་ཞེས་པ་དགུས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་དགུ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་གཞན་ལ་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་མི་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན། དྲུག་པ་ནི། མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ་ཞེས་པས་ཡོད་པ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལོག་པར་མོས་པ་དང་ཞེན་ནས་ཁས་ལེན་པ་སོགས་མི་བྱ་ཞེས་བཤད། བདུན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་དེ་དག་གཉིས་མིན་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དེ། འོད་སྲུང་འདི་ལ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདུས་བྱས་དང་གཉེན་པོ་དང་འདུས་བྱས་སུ་བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པར་དེ་གོམས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བཤད། བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུང་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞི་སོགས་རྟོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྒྱུར་བར་བསྟན། དགུ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཚིག

བདུན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་སྤངས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སོགས་རྟོགས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེའི་སྐྱེ་བ་སྐྱིད་མོས་ཚལ་འགྲོ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སེམས་མི་ཟིན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན། བཅུ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མིན༑ ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་པར་བྱ་ཡི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང༑ དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ལ་གནས་པ་བླ་ཡི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཞེན་ནས་ཀུན་བཏགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སུ་ཞེན་པ་བདག་ལྟ་བས་ཀྱང་དམ་བཅའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་ནམ་མཁས་འཇིགས་སྐྲག་ནས་བྲང་རྡུང་ཞིང་ངུ་སྟེ། ནམ་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདག་མེད་ལ་གནས་ནས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་ལ་སྐྲག་ནས་མེད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྤོང་བ་རྣམ་པར་འཁྲུལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རི་མོ་མཁན་ཞིག་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་ཞིང་བྲིས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། བྲིས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་གནས་ཀྱང་ཡུལ་ལྟ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཆོས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཁྲུལ་བའི་ཁྱད་པར་བཞིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ལ། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྒྱུ་མ་མཁན་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་ལ་སྤྲུལ་ནས་སྤྲུལ་པ་དེས་སྒྱུ་མ་མཁན་དེ་ཟོས་སོ་ཞེས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་སྒྱུ་མ་མཁན་ལྟ་བུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལོག་པ་ནི་སྤྲུལ་བས་སྒྱུ་མ་མཁན་ཟོས་པའི་དཔེ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུང་དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་དྲུད་པ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ་ཤིང་དེ་ཉིད་སྲེག་གོ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་ལས་ཡང་དག་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བྱུང་ནས་རྟོག་པ་མེད་པར་བྱེད་པར་བཤད། བཅུ་གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུང་དཔེར་ན་མར་མེ་བུས་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་ཕྱོགས་གང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དང་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་སྟེ་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་རྩལ་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དུས་སུ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མུན་པ་ལོག་པར་བཤད་ལ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི། མར་མེ་མ་བུས་པའི་ཁང་

བར་སྨྲུན་པ་ལོ་འབུམ་བསགས་པ་མར་མེས་སྐད་ཅིག་གིས་སེལ་བ་ལྟར་ལོ་འབུམ་དུ་བསགས་པའི་མཐོང་སྤང་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྐལ་བ་འབུམ་དུ་བསགས་པ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཐུའམ་དབུ་མའི་ལམ་མཐུའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོད་སྲུང་ལེའུ་འདི་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་ལམ་འདི་ལ་བསྟེན་ཅིང་དེ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པས། དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཞོད་ཐུབ་པར་སྣང་བས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བར་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དངོས་ཀུན་བདེན་ན་སྐྱེ་བོ་རང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་དབུ་སེམས་ཡོད་མེད་རྩོད་སོ་དང༌། །གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་སྣང་རུང་ཕ་སྨྲ་བ་ནི། །ཡིན་མིན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཡོད་གསུངས་ཙམ། །རྫས་བཏགས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྫུན་གྲུབ་འཁྲུལ།** །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པའི་དོན་མི་འདྲ་བ་མ་གོ་བ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཙམ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་ལ་འང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་མ་གོ་བ་མང་པོ་དང་སྤྱག་ཚང་བས་རང་སྡེའི་དམའ་ཤོས་བྱེ་སྨྲས་ཀྱང་རྫུལ་ཕྲ་རབ་ལྟ་བུའི་དཔྱད་བཟོད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ན། མདོ་སེམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྨྲ་ནས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་མིན་དགོས་པར་བཤད་པ་དང༌། དབུས་མཐའ་ལས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བསྡུ་བ་ལས། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང༌། དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང༌། དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས། ལས་ཀྱང་ཡོད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་དོན་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། དེར་ནི་གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་རྫས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། བློ་ཆུང་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཀུན་རྫོབ

དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་ལ་དུ་མར་མ་གོ་བའི་ཚིག་སྤྱིའི་རྟོག་པ་རྣམས་རྨོངས་པ་བདེན་ཡང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འགལ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལའང་དུ་མ་ཤེས་དགོས་ལ། དེར་ཡོད་པའི་དོན་ཡང་དུ་མ་ཡོད། དོན་དམ་ཞེས་པ་ལའང་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེར་ཡོད་ཚུལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལྟར་དུ་སེམས་ཙམ་པས་དབུ་མ་པ་ལ་བརྩད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་སེམས་ཙམ་པས་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་ཚུལ་དབུ་མ་སྣང་བར་བཀོད་པ་ལས་གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཡིན་པ་བརྗོད་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནས། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སྨྲས་ན་ནུས་པ་མེད་པར་སྨྲ་བར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱས་ན་ནི་ནུས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཅིག་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེ་ན་ནི། དེའི་ཚེ་བརྩད་པ་མེད་དེ༑ ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་གཉིས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མི་རྟག་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། ཞེས་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པ་གཅིག་དང་གསུམ༑ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་གང་ཡིན་པར་འདོད་ཅི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་སམ། འོན་ཏེ་ཕལ་བ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དེས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་བཞི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན། ཞེས་མིང་ངམ་སྒྲ་ཙམ་ཀུན་རྫོབ་དང་དེས་བཞག་ཙམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་ལྔ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྟེ་སྒྲའི་དོན་ཞེ་ན། ཞེས་པས་སྒྲ་སྤྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དེར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་དྲུག ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཏེ་སྣང་བ་དང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་བཟུང་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་ནི། ཞེས་པས་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེར་ཡོད་པ་དེའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཅིག་དང་བདུན་དང་འདི་བདུན་གྱི་བཟློག་ཟླ་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མངོན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྟེ་སྐད་ཅིག་ལས་ཕན་ཆད་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་བརྟན་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ནོ། །དེ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་ན། ཞེས་པ་དང་བརྒྱད༑ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཏེ་མི་བདེན་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་དགུ ཡང་དེ་ཉིད་

ལས༑ གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཚད་མའམ་ཚད་མ་མིན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་ན་ཞེས་སོགས་དང་བཅས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དོན་དམ་གྱི་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་པས་ངན་པ་ཞིག་དོན་དམ་བྱས་ནས་དེར་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བྱེད་ན་དེ་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བཀག་པ་དང་བཅས་གཅིག་བཤད་ལ༑ དེས་ན་བསྡུ་བ་ལས། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན༑ འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་དུ་རྟོག་ལ་རག་གོ །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཚུལ་སྤྱི་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ཅིག་བཤད་པ་དང་། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་དུ་ཞིག་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཉིས་བཤད་ཅིང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཞེར་མདོ་སོགས་ལས་གཉིས་སུ་མེད་མེད་ཅེས་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཐ་མི་དད་སོགས་བཅུ་སོགས་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ། དགོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལེའུ་ དུམ་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་སོགས་དུམ་ལས་མིང་དང་ཐ་སྙད་དང་བརྡ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེར་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སོགས་མི་འདྲ་བར་བཤད་དགོས་པ་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་པས་དེ་ལྟ་ཤེས་ན་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་འགྲེལ་ཚུལ་གོ་ཞིང་གསུང་རབ་ལ་ནང་བྱིན་ཆུད་པ་དང་སློབ་པ་ལ་ བླ་མེད་པར་འགྱུར་བས༑ ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྗེས་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གིས་དེ་དག་གི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་ཕྱེད་ན་གྲུབ

མཐར་གཡལ་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་ཤིང་། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་དང་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་མང་པོ་དབུ་མ་པས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་རྣམས་
ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མཐར་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་
དང་༑ རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་ལས་ཀྱང་། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུ་འང་། །ངལ་བ་མང་
བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང་། །འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་
གྱུར་གནས་དེ་ནི། །འཇམ་མགོན་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བདག
གིས་བཤད། །བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་འདོད་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། །
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་ལྟ་བུའང་མེད་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་
ལུང་ཙམ་འདྲེན་པ་དང་། ཡང་དེ་དག་ཀྱང་མེད་ལ་གསུང་རབ་ཀྱང་མ་བལྟས་པར་བློས་བྱས་ཀྱི་ཡི་གེ་དག་ནི་
དཔྱོད་ལྡན་མགུ་བྱེད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་གཙོ་
བོ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་མིང་བརྡའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་
མིན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ་གྲུབ་ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ
གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རྩོད་ས་ཡིན་ལ་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་པོར་གྲུབ་པ་དང་། གཞན
དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཕྱི་མར་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དེར་མ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་འབྲས་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་
གནས་ལུགས་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་འདོད་པར་སྔར་བཤད་པའི་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་། ལང་གཤེགས
ལས༑ བཏགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་དངོས
སྨྲས་ཚུལ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། འདི་ལས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་
དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
བཅས་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་འདི་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དག་དོན
དམ་པར་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
དང་༑ འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་དང་སྤྲོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དེར་ཡོད་ཚུལ
གཉིས་པ་ནི། སྔར་དགོངས་འགྲེལ་དང་བསྡུ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས

པ་སྔོན་རུང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་ནི་ཀུན་ཉོན་འཇོམས་བྱེད་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུས་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཙམ་སྦྲུས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་པར་བརྟེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་ནི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དབེན་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པས་གཟིགས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། འདི་ལ་དགོངས་ནས། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཞེས་གསུངས་མོད། རྗེ་བཙུན་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་སེམས་སྣང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དམིགས་བྱེད་དུ་བཤད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེའི་ཚེ་ན་སེམས་འགག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད་ཀྱི་ཞེས་སྦྱོར་ལམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་ན་མཐོང་ལམ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས། །སེམས་མེད་པ་ཡི་སེམས་ཉིད་དེ། །ཞེས་དང་། མི་ཞིག་མིག་ནི་བཙུམ་པ་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དང་། དེ་ཉིད་མིག་ནི་ཕྱེ་བ་ལྟར། །དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་རྗེས་ཐོབ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི། །དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་

པའི་འགྲེལ་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དོན་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནས། སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་ནི་ལམ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་མེད་པར་བཤད་ལ། སེང་རྒྱན་གྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། རིག་པ་ཡང་དག་ལྟ་ཐོབ་ཕྱིར། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས། །ཚུལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་། །ཞེས་འབྱུང་ལ། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཚིག་ལྷུག་པོར་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་བའི་འགྱུར་ལས། ཚིག་ལྷུག་ཏུ་འབྱུང་བས། རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཐོབ་ཅིང་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞེས་བརྗོད་དེ། ནས། ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན་གསུངས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་དུའོ། །ཞེས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཞུ་བ་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་བཟློག་ནས་ཡང་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དངོས་པོར་བཤད་པས། ཞེས་སོགས་ནས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ང་ནི་སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲག་པའི་གནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་དབེན་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་སྐྲག་པ་སྤང་ཆེད་དུ་དངོས་པོར་བསྟན་པར་བཞེད་པས་ན། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་རྫས་ཡོད་ཀྱིའང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ། བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ནི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། དེར་ནི་གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་རྫས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དེའི་མིང་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་བསྡུ་བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྫས

སུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་བློས་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་ནི་རྫས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་དབང་པོའི་ཡུལ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བཤད་པའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། ཡང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྫས་ཡོད་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་དང་རྫས་ལ་འང་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ཡང་བསྡུ་བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཡི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཏགས་སུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་གཞན་གཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་ལྟོས་ནས་གཟུང་དགོས་པའི་ཆོས་གཅིག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ལྡན་མིན་རྣམས་དང་། དགག་པ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ནགས་ཚལ་ལྟ་བུའང་འཛིན་ལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལའང་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཅི་རིགས་འདོགས་སུ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས། དེས་ན་རྫས་བཏགས་ལའང་གཉིས་སོགས་དགོས་ལ་བཏགས་ཡོད་ལའང་རང་ཉིད་ཕན་ཚུན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྫས་བཏགས་ཡོད་པ་རྫས་འཛིན་བཏགས་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་དག་གིས་རེ་རེ་ལ་འང་བཞིར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚིག་སྐམ་འགའ་ཞིག་དྲངས་ནས་དངོས་པོ་རྫུན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ལོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དང་། གཞན་དབང་གི་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **བཏགས་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་ཆད་རྣམ་གྲངས་གཉིས། །མེད་དང་མ་སྒྲིབ་ཀུན་རྫོབ་རིམ་བཞིན་འཇོག** །ཅེས་པ། ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི། དཔེ་དང་ལྡེ་ལས། གཞི་གང་ལ་སྒྲ་རྟོག་གམ་མིང་བརྡ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གནས་

ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཇི་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དང་བརྡས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ཚུལ་བསྡུས་ན་བཅུ་དང་གཉིས་སོགས་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་བཅུ་དང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་རྟོག་གིས་དམིགས་པ་གཞན་དབང་ལ་མིང་དང་མཚན་འཛིན་དང་ལྟ་བས་ཞེན་ནས། གནས་ལུགས་བཞིན་མིན་པར་ཀུན་ཏུ་སྒྲོ་སྣ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཅེ་ན། དམིགས་པ་གང་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་གང་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་དང་། ངག་ཀུན་ནས་སློང་བ་གང་དང་། ཐ་སྙད་གང་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པ་གང་གིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཅེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པས་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྟོག་པས་ན་ཀུན་རྟོག་སྟེ་རྣམ་རྟོག་གིས་ཀུན་ཏུ་བརྟག་ཆ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་བཏགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྡས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་གཉིས་དང་སྦྱོར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་གཉིས། ངོ་བོས་དབྱེ་ན། མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། ཕྱི་མ་འདི་ལ་དབྱེ་ཚུལ་མང་། བཞི་པ་མཚན་གཞི་ནི། བརྟག་པ་མཐའ་བརྒྱུད་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་གཏན་མེད་རྣམས་དང་པོ་དང་། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཚན་གཞི་གཉིས་པའོ། །ལྔ་པ་དཔེ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མིང་གིས་བཏགས་

ཙམ་ཡིན་པ་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དབང་ནི། **འཁྲུལ་གཞི་འཁྲུལ་བ་གཞན་དབང་དག་མ་དག །རྨི་ལམ་བཞིན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་རྣམས།** །ཞེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁྲུལ་གཞིའི་གཞན་དབང་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས༔ ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་དང་དོན་དང་ལུས་སུ་སྣང་བ་གསུམ་དང་། ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་དང་དབང་ཤེས་ལྔ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་སྣང་བའི་འཁྲུལ་བ་གཞན་དབང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་༔ ཐེག་བསྡུས་ལས། རང་གིས་བོན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་གཞན་གྱི་དབང་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་སྡོད་མི་ནུས་པས་ན་གཞན་དབང་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར༔ ཐེག་བསྡུས་ལས། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་ནུས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྐྱེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་ན། དག་མ་དག་གི་གཞན་དབང་གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་དག་པའི་མཚན་དཔེ་སོགས་དང་པོ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྟ་བུ་གཉིས་པའོ། །བཞི་པ་དཔེ་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་བས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞིའི་སྣང་

པ་བསྐྱེད་པ་ནི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་དང་སྦྲང་མ་སོགས་ལྟ་བུ། སེམས་ལས་དོན་གཞན་མེད་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་འདོད་མི་འདོད་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་དཔེ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ། དོན་མེད་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་བྱུང་བའི་དཔེ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སོགས་ཐེག་བསྡུས་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། **བདག་གཉིས་བཏགས་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་རེ་རེའང་ཉི་ཤུ་སོགས། །སྒྲས་བརྗོད་དོན་ཐོབ་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་གསུམ།** །ཞེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད༑ དབྱེ་བ། དཔེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་བདག་གཉིས་སུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབུས་མཐར་ལས། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐར་ལས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡོངས་གྲུབ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་དགེ་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དོན་དམ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ན་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སོགས་དང་༑ དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་ན། བདག་མེད་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། དོན་དོན་དམ༑ ཐོབ་པ་དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་གསུམ་དབུས་མཐར་བཤད་དོ། །བཞི་པ་དཔེ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་དག་པས་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་སོགས་མེད་པ་ལྟར་འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་ལ༑ ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་དང་། ཕྱོགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ལྟར། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡང་དགག་

བྱའི་བདག་བཀག་ཙམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་སྟེ། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ན། མིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ནོར་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བདུན་པ་ལས། ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་དེའི་འཕྲོས་དོན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། **སྣོད་བཅུད་ཆགས་འཇིག་གནས་སོགས་ཆ་འདྲ་ཡང་། །འདོད་པ་སོ་དྲུག་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་གཟུགས། །རི་དབྱིབས་སོགས་མིན་ངེས་པའི་ལས་འདག་སོགས། །ཆུ་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་དག་སོགས་མི་འདྲ་ཡང་།** །ཞེས་པ་ལ་འདྲ་བ་བཤད་མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་སྤྲོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་རི་གླིང་ནས་ཁང་ཁྱིམ་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་གང་ཟག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པའི་བསྐལ་བ་ལ་ཉི་ཤུ་དེ་རྗེས་ཆགས་པ་ལའང་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྣོད་དམ་ཁང་པ་ཆགས་པ་ནས། འཐབ་བྲལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྣོད་ཁང་པ་དང་བཅུད་གང་ཟག་ཆགས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འོག་གཞི་རླུང་དཀྱིལ་ཆུ་དཀྱིལ་གསེར་དཀྱིལ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དང་གསེར་དཀྱིལ་སྟེང་དུ་མཚོ་བྱུང་བ་བསྒྲུབས་པ་ལས་རི་རབ་རྣམས་དང་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་དང་གླིང་དག་མཉམ་དུ་ཆགས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་ཐ་མ་མནར་མེད་པར་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཆགས་བསྐལ་ཏེ་དེ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རྗེས་གནས་བསྐལ་འཇིག་དགོས་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཆེན་པོ་མི་བྱེད་པར་དུ་ཆགས་བསྐལ་དུ་འཇིག་དགོས་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་མདོན་པ་གོང་འོག་དང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ག་མཐུན་ལ་གནས་བསྐལ་གྱི་མགོ་ནས་མནར་མེད་པས་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་མེད་པ་ཡན་ཆད་གནས་བསྐལ་ཏེ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་དང་། འཇིག་བསྐལ་གྱི་མགོ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གང་གིས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ལ་ཐུག་ནས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་འཇིག་བསྐལ་ཏེ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱུ། མཛོད་ལས། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཕྱི་མཐུན་གྱི་ལས་སྣ་ཚོགས་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པའང་མཐུན་ལ། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་རགས་པ་མཐུན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བར་གྱི་བསྐལ

བ་ཉི་ཤུར་འཇིག་རྟེན་འཇིག་གོ །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་ཞིག་ནས་འདུག་གོ །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་སོ། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ནས་འདུག་གོ །དེ་དག་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས། །ཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་འདི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་འཇིག་གོ །ཞེས་སོགས་དང་། འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ཡང་མཐུན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། འཇིག་པར་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་ངོ་། །འཇིག་པ་ན་ལུས་པ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་ནི། གནས་བསྐལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་གནས་པའི་མིང་འདྲ་ཡང་། མཛོད་ལྟར་ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་མར་འགྲིབ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་དང་། ཡར་འཕེལ་བ་དང་མར་གྲི་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་བ་གཅིག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་གཉིས་རྐྱང་བ་དང་། བར་གྱི་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཁྲུག་པ་ཡིན་པས་ཡ་རྐྱང་སོ་བརྒྱད་ལས་མེད། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཚེ་ཡང་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མར་འགྲིབ་པ་ཉི་ཤུ་དང་ཡར་སྐྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སྟེ་མར་གྲི་བ་དང་ཡར་སྐྱེ་བ་བཞི་བཅུ་ནམ་ཐལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་ཡར་སྐྱེ་བ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་བསྐལ་གྱི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྲུག་པ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་ལ། ཁྲུག་པ་ཉི་ཤུ་བའི་ཡར་སྐྱེ་བའི་བརྒྱད་ཁྲི་མན་ཆད་གནས་བསྐལ་དེའི་ལྷག་མ་ནས་འཇིག་བསྐལ་འཛིན་དགོས་ལ་འདི་ནི་མཛོད་ཀྱི་མཐོག་ལའང་རིགས་པ་སྦྱར་དགོས་ཤིང་མེས་འཇིག་ཚུལ་ད་ལྟའི་ཉི་མ་འདི་དང་ཉི་མ་གཞན་དྲུག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཚ་ཞིང་གཟི་འོད་ཆེ་བ་བྱུང་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ནི་ཉི་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་སྐར་ལྟར་མི་སྣང་བ་དང་རང་གི་འོད་ཀྱི་མེས་སྲེག་པ་གཅིག་ས་སྡེ་དང་མཛོད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ནས། ཐན་པ་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་བསྲེག་པར་བྱེད་དོ། །བསྲེག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དྲུག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་ཀྱང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་

འཁོར་འདི་དག་ལས་བཞི་འགྱུར་བཞི་འགྱུར་གྱི་མཐུས་བསྐྱེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་བདུན་དུ་གྱུར་ནས་བདུན་འགྱུར་དུ་བསྐྱེག་པར་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན་ལྟེང་ཀ་ཆུང་ངུ་དང་ལྟེང་ཀ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་པས་སྐེམ་པར་བྱེད་དོ། །ཆུ་ཀླུང་ཆུང་ངུ་དང་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པས་སྐེམ་པར་བྱེད་དོ། །མཚོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་དེ་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པས་སྐེམ་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་བ་དང་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སྐེམ་པར་བྱེད་དོ། །རི་རབ་དང་ས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཆེས་སྲ་བའི་ཕྱིར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་པ་དང་བདུན་པས་བསྐྱེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་མེ་ལྕེ་རླུང་གིས་བདས་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་དུ་འགྲོ་ཞིང་བསྐྱེག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་དུས་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ཉི་མ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བས་ཆུ་མིག་དང་། ཆུ་ཕྲན་རྣམས་སྐེམ་པར་འགྱུར་རོ། །སོགས་དང་ལུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ཆུ་འཇིག་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། གང་ཚུན་ཆད་མེས་འཇིག་པ་ལན་བདུན་འདས་པར་གྱུར་པ་དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཆུའི་ཁམས་བྱུང་སྟེ། ཆུའི་ཁམས་ཀྱིས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལན་ཚ་བཞིན་དུ་བཞུས་ནས། ཆུའི་ཁམས་དེ་ཡང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཆུའི་འབྱུང་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ་གཞན་འདྲ། རླུང་གིས་འཇིག་པའི་དུས་དང་འཇིག་ཚུལ་མཛོད་ལྟར་ན། མཛོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ནི། །མཐུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མེ་འཇིག་ང་དྲུག་ཆུ་འཇིག་བདུན་ཏེ་མེ་ཆུས་འཇིག་པ་རེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རླུང་གིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འཇིག་པར་བཤད་པ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། གང་ཚུན་ཆད་ཆུས་འཇིག་པ་ལན་བདུན་འདས་པར་གྱུར་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མེས་འཇིག་པ་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་གི་ཁམས་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་དུས་དང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ཞིག་པ་དང་སྟོང་བསྐལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་ཚུལ་ཐལ་ཆེར་འདྲ་ལ། ཐལ་ཆེར་གྱིས་མཛོད་ལས། ཆགས་པ་དང་པོའི་རླུང་ནས་ནི། །སྐྱུལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འབྱུམ་ནོན་པར་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་འོག་གཞིའི་

རླུང་དཀྱིལ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། ལ་ལས་མཛོད་ལས། བར་གྱི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས། །ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་འཁྲུལ་ནས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་གླིང་འདིའི་འགྲོ་བ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་བུ་དེ་ནས་ཡ་ཐོག་འཛིན་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག གནས་བསྐལ་གྱི་ཡ་ཐོག་མགོ་འཛམ་གླིང་པའི་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་བརྩམས་མ་ཐག་ནས་འཛོག་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་འཛིན་སྙམ་པ་སོགས་འཁྲུལ་བ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ནི་བོད་འདིར་ཕོ་ཆོད་དང་སྤྱི་བརྗོད་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་ཡངས་ཤོར་གྱི་སྐྱོན་དྲམ་ཡིན་ལ། དང་པོ་མི་འཐད་དེ་མེ་འཇིག་ལྷ་བུའི་ཚེ་ཐོག་མར་ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་། དེ་ནས་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ནས། འཐབ་བྲལ་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་ཆགས༑ དེའི་འོག་ཏུ་རླུང་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་། གླིང་རི་རབ་རྣམས་རིམ་པས་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དང་པོར་ནི་ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་ནི་འཐབ་བྲལ་བའི་བར་དུའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ནི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མངོན་པར་གྲུབ་ནས། ཐ་མ་ཁོན་བཞིན་དུ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་སྐྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཉིད་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །ཚུལ་འདིས་ལོག་རྟོག་དུ་མ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་ད་དུང་ཉི་ཟླ་མ་བྱུང་བར་དུ་ལོ་དང་ཞག་སོགས་མེད་པས་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་གི་ཉི་ཟླ་མ་བྱུང་བར་དུ་ཉིན་ཞག་ལོ་སོགས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་ཆགས་བསྐལ་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལྷ་བུ་ཚེ་དཔག་མེད་ཐུབ་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ། ཁྱེད་ཅག་གིས་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་ལ་ཆགས་བསྐལ་དུ་གཏོགས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཁྲི་བ་ནས་གནས་བསྐལ་དུ་གཏོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སོ་སོར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཟླ་བྱུང་ནས་ཀྱང་མི་ཚངས་སྤྱོད་མ་བྱུང་བར་དུ་དགེ་བཅུ་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པར་འདུལ་ལུང་ནས་བྱུང་ལ་མི་དགེ་བ་གང་ཡང་མ་སྤྱད་པར་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་དུ་དམྱལ་བ་བརྒྱད་མ་ཚང་བས་ཆགས་བསྐལ་གྱི་མཇུག་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། མ་སྨོས་པའི་འབྲས་བྲོས་པ་ནས

ཕོ་མོའི་དབང་པོ་བྱུང་ཞིང་མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱུང་ལ་དེ་སྤྱོད་མཁན་བཟང་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་འབྲས་དེ་ལ་ལེ་ལོས་གསོག་འཇོག་བྱས་པས། མི་སྐྱེ་བར་ཞིང་རྣམས་བགོས་པར་འཕྲོག་པ་སོགས་ཆོམ་རྐུན་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ནས་བྱུང་ལ་དེ་ནོར་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་དགག་པར་ཞིང་དཔོན་བསྐོས་ཤིང་ཞིང་གི་དྲུག་ཆ་སྟེར་བར་བྱས་པས། སྐྱེ་དགུ་ཀུན་དགའ་བས་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བ་ཞེས་མིང་ཆགས་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་རྒྱལ་རིགས་ཐོག་མར་དེ་ནས་བྱུང་། དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་ནས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དེ་དག་ལ། ཤཱུ་ཧླ་ཙ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ཟུར་ཆག་སྟེ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་དེ་ནས་བྱུང་། དེ་ནས་ཡང་རྐུན་པོ་ལ་ཆད་པ་བྱས་པས་འགའ་ཞིག་སྐྲག་ནས་རྫུན་སླས་སོགས་བྱུང་བ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་དབང་གིས་ཚེ་ལོ་མར་བྲི་བ་ནས་གནས་བསྐལ་གྱི་ཡ་ཐོག་གི་མགོ་བཞག་ན་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མར་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ལས་རིགས་བཞི་པོ་དེ་བྱུང་བ་ན། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་འགྲོ་བ་ལྟ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བདག་པོར་གྱུར་པའི་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ན་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གནོད་པ་དང་ལྕགས་ཟངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མེ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ༑ འདིས་དམྱལ་སྲུང་ལ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་འགྲོ་བ་མིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྷགས་པས། །ཚེ་ཐུང་། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་དེ་ལྟར་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་འཕེལ་བ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཁད་ཀྱིས་ཐུང་ངུར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མར་མི་ཚེ་ལོ་བཅུ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ནི། མཛོད་ལས། བར་གྱི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས། །སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས༑ ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་འགྲིབ་པ་ན་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཆགས་ནས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣོད་ཆགས་རྗེས་སུ་ཚངས་པ་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་ཡན་ཆད་བརྒྱུད་ཆགས་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་སོང་བ་དེའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་

པ་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་དགུ་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་འགྲིབ་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གསུམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་འཛིན་པ་ས་སྟེ་དང་མཐུན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡ་ཐོག་རྐྱང་པ་དང་དེ་ཡང་མཛོད་ཚིག་དེའི་དགོངས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཁྲི་ཙམ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིར་འགྱུར་བ་ལ་ལུང་རིགས་དུ་མས་གནོད་པར་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གངས་ཅན་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་བཙོམ་ལྡན་རལ་གྲིའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་བྱེ་བའི་འབྲུ་མཛད་པ་ནི་ཚིག་ལ་ལམ་རྐྱུས་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །

གཉིས་པ་མི་འདྲ་བ་ནི། **ཆ་འདྲ་ཡང་། །འདོད་པ་བསོད་དྲུག་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་བརྟགས། །རི་དབྱིབས་སོགས་མཚན་ངེས་པའི་ལས་འདས་སོགས། །རྒྱུ་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་དགོས་སོགས་མི་འདྲ་ཡང་།** །ཞེས་པ་ལ། མི་འདྲ་བ་སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོད་བཅུད་ཆགས་བསྐལ་འཇིག་བསྐལ་གནས་བསྐལ་སྟོང་བསྐལ་གྱི་བར་བསྐལ་མིང་དང་གྲངས་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆགས་ཚུལ་ཡང་མདོན་པ་གཉིས་ལས་ཆར་གཞུང་ཞིང་ཙམ་བབས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་སོགས་ལས་ཀྱང་སྣང་ལ། མདོ་ལ་ལ་ན་སྤྲིན་ཡང་མི་འདྲ་བ་སོ་གཉིས་དང་། ཡུན་ཡང་བར་བསྐལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བབས་པར་བཤད་ལ། ཆར་ཡང་བར་བསྐལ་ལྔ་ལ་གཡོལ་མདའ་ཙམ་དང་། དེ་ལྔ་ལ་གླང་པོའི་ཕོ་མཚན་ཙམ་སོགས་བབས་པར་བཤད་པ་དང་། དེས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བར་དུ་ཁྱབ་པར་བཤད་དེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་འཇིག་རྟེན་འདི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་འདི་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་སྟུག་པོའི་ཚོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འཁྲིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་འཁྲིགས་པས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་གཡོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བསྐལ་པ་བར་མ་ལྔའི་བར་དུ་གཡོལ་མདའ་ཙམ་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་འབབ་བོ། །བསྐལ་པ་བར་མ་ལྔའི་བར་དུ་གླང་པོ་ཆེའི་ཕོ་མཚན་ཙམ་གྱི་ཆར་འབབ་བོ། །བསྐལ་པ་བར་མ་ལྔའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཆར་འབབ་བོ། །བསྐལ་པ་བར་མ་ལྔའི་བར་དུ་ཐིགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆར་འབབ་བོ། །དེས་ས་འདི་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ཆུས་ཁྱབ་པར་གང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། རིའི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྣང་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དག་དང་། གཉའ་ཤིང་འཛིན་དག་དང་། མུ་ཅུན་འཛིན་དག་དང་། གཡོལ

མདའ་འཛིན་དག་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་དག་དང་། སེང་ལྡེང་ཅན་དག་དང་། རྣམ་པར་འདུད་དག་དང་། རི་རྟ་རྣ
དག་དང་། བལྷ་ན་སྨུག་དང་། བལྷ་ན་སྨུག་ཆེན་པོ་དག་དང་། ཐེར་སྒྲེ་དག་དང་། སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡང་དག
དང་། གངས་རི་དག་དང་། དེ་མིན་པའི་རི་ནག་པོ་དག་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཊཱི་ཀ་ཆེན
དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཤིང་ཏཱ་ལ་བདུན་བརྩེགས
པའི་ཚད་ཙམ་པ་དང་། ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་མི་རྣམས་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷའི་སྡོང་པོའི་ཚད་དང་མཚུངས་པ་ཙམ
གྱི་ལུས་སུ་བཤད་པས་མཛོད་དང་མི་མཐུན་ལ། གཞན་ཡང་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ་བ་ལང་སྤྱོད་པའི་མི
རྣམས་ཉུ་མ་གསུམ་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་མིག་གི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ཐོས་པ་ལྟར། བ་ལང་སྤྱོད
པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཐོས་ཤིང་དྲི་འཛིན་ལ། རི་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང
བ་དང་། ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་མཚན་མོ་མུན་པའི་ནང་གི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་ཉིན
མོ་དང་ཁྱད་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། མདའ་འཕངས་པས་སླེབ་པ་ཙམ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྒྲ་མི་ཐོས་པ་མཛོད་དང
གདགས་པ་དང་ས་སྡེ་སོགས་ནས་མི་འབྱུང་བའི་རྣམ་བཞག་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ
དང་། གཞན་ཡང་དེར་མ་ཟད་རི་རབ་ཀྱང་ཆུའི་སྟེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ
དང་། གླིང་སོ་སོའི་ཚད་ཀྱང་མི་མཐུན་པ་སོགས་ཡོད་དེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟླ་བའི
དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་གཉིས་སྟོང་ནས་འགྲོ་སྟེ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང
ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གནས་པ་དང་། ཛམས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་ལ། རྒྱར
དཔག་ཚད་དྲུག་ཁྲི་ཡོད་པའི་ས་ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་བཤད་ཚུལ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད
ལས། རི་རབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་སྟེང་དུ་འཕགས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་འོག་ཏུ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ
བཤད་ཅིང་། ཁ་དོག་ཀྱང་རི་རབ་ཀྱི་ཤར་དངུལ། ལྷོ་བཻཌཱུརྻ། ནུབ་གསེར། བྱང་ཤེལ་དཀར་པོར་བཤད
ལ། ཉི་མའང་ལྷུན་པོའི་རྩེ་མོའི་ཐད་ནས་འཆར་བ་ནུབ་པ་དང་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཡར་འཕེལ་བ་ན་ཉི་མའི
དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དཔག་ཚད་བརྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གླིང་བཞིའི་ཚད་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གླིང་ནི་དཔག་ཚད
སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཡིན་ནོ། །བ་ལང་སྤྱོད་ནི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་ནི་དཔག་ཚད
སྟོང་ཕྲག་དགུ་ཡིན་ནོ། །བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ

དང༌། གསེར་གྱི་རི་ལས་བརྒལ་བའི་རི་རབ་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ན་ཡང་གླིང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང༌། མཚོ་དང་རི་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཤད་ལ༌། གསེར་གྱི་རི་བོ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ན་ལྷུན་པོ་གནས་ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་གསེར་གྱི་རི་བོའི་དཔང་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་བཤད་པ་སོགས་མངོན་མཛོད་དང་ས་སྡེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེ་ཞིང་དུས་འཁོར་དང་ཡང་གཏན་མི་མཐུན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་མདོ་དང་ལུང་གཞན་ལས་ཀྱང་མངོན་པ་དང་དུས་འཁོར་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་བཞག་ཟུར་ཙམ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་འདི་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་མ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚད་བཞག་དཀའ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་ལས་ཉོན་སྤྱོད་པའི་མཐའ་མ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་ས་ལྟ་བུར་འདུག་གོ །ཁ་ཅིག་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་དབྱིབས་སུ་འདུག་གོ །ཁ་ཅིག་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་སུ་འདུག་གོ །སྟེང་གཡོགས་མེད་པ་དང༌། སྟྲིལ་ཞི་དང༌། སྤྲིའུ་ཚུགས་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་འདེབས་པའི་ནང་གི་སྨོན་ལམ་དྲུག་པ་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་འཇུག་པར་སྨོན་པའི་མདོ་ས་བཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང༌། ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་དང༌། ཚད་མེད་པ་དང༌། སྲབ་པ་དང༌། རགས་པ་དང༌། འཁྱོལ་བ་དང༌། སྟེང་གཡོགས་མེད་ཅིང་གཞི་ཕྱུལ་བ་དང༌། འཇུག་པའི་ཁྱིམ་ཅན་དང༌། ཞེས་སོགས་དང༌། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཆེ་བ་དང༌། ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་དང༌། ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་གོ །ཕྲ་བ་ནི་གང་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །རགས་པ་ནི་གང་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་ལུས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །འཁྱོལ་བ་ནི་གོ་རིམས་སུ་མི་གནས་པ་རྣམས་སོ། །སྟེང་གཡོགས་མེད་ཅིང་གཞི་ཕྱུལ་བ་ནི་ཁྱིམ་གནས་པ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །འཇུག་པའི་ཁྱིམ་ཅན་ནི་ཁྱིམ་གནས་པ་བྱས་པ་རྣམས་ཏེ་འདི་ནི་མཐའ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌། ངོ་བོ། གནས་ཚུལ༌། རྣམ་དབྱིབས། ངེས་ཚིག་ལྔ་ལས། དང་པོ་མ་དག་པའི་དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀྱིས་སྣ་

ཚོགས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལས་ཀྱིས་བོན་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན་ཏེ། ཐལ་ཆེན་ལས། ཇི་ལྟར་ས་བོན་ཁྱད་པར་གྱིས། །འབྲུ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སྨིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས༑ ༑སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཞིང་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དག་པའི་ཞིང་ནི་ཀླུའི་ནུས་པས་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཆགས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྔོན་བྱང་སེམས་དུས་སུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་དབང་གི་སྣ་ཚོགས་སུ་གྲུབ་སྟེ༑ ཐལ་ཆེན་ལས། ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་སྤྲིན་ཕུང་རྣམས། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སྨོན་ལམ་གྱིས། །ཞིང་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི། མ་དག་པའི་དེ་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ན་མ་དག་ལ། དག་པའི་དེ་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པར་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པས་ན་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་དག་ཚུལ་ཡང་། ཐལ་ཆེན་ལས། ཞིང་གི་དབྱིངས་རྣམས་ལ་ལ་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་གནས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལས། །ཆོས་ཉིད་དེ་དག་དེ་ན་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པས་དབྱིངས་ནི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་ལ་ལར་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་ཅན་ལ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནམ་ངང་ཚུལ་ཀུན་སྣང་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དག་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས༑ ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་འོད་བཏང་བ། །རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དྲི་མེད་དག ༑སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས། །ཞེས་གསུངས་པས་དྲི་མེད་ཕྱ་མ་ནག་ནོག་མེད་པ་དང་ཕྱི་མ་ལས་ཉོན་དྲི་མས་མ་བསླད་པའི་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ནི་ཞིང་ལའང་སྦྱར་ལ་གཙོ་བོར་ཕྱུག་ཀུན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བྱས་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་འདི་མཐའ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། སྨོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལ་འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཐལ་ཆེར་གྱིས་མི་འདོད་ཀྱང་དབུ་སེམས་ཀུན་བཞེད་ལ་ཕྱིར་སོ་སྐྱེའི་གཟུགས་ཕུང་ལ་སྡུག་བདེན་དགོས་ཀྱང་། དག་ཞིང་སོ་སྐྱེའི་གཟུགས་ཕུང་དེ་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་བསལ་གཅེས་སོ༑ ༑གསུམ་པ་གནས་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དང་། འབྱུང་བ་ལ་དང་འོད་ལ་དང་། སངས་རྒྱས་

སྐུའི་བྱིན་ལ་གནས་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཕལ་ཆེན་ལས། ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ལ་དྲི་མེད་འོད་ཅན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་གནས། །སྣང་བའི་སྙིང་པོའི་འོད་ཅན་ནོར་བུའི་རྒྱ་མཚོ་དག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་རྒྱ་ཆེན་པདྨའི་རྒྱ་མཚོ་དག་ལ་གནས། །ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱིངས་རྣམས་ལ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱིན་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིས་རིམ་བཞིན་དུ་ཞིང་ཁམས་དྲི་མེད་ཀྱི་འོད་ཅན་མཁའ་ལ་དང་། སྣང་བའི་སྙིང་འོད་ཅན་ནི་ནོར་བུའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་དང་། ཞིང་མཐའ་དབུང་སྟེ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་རྒྱ་ཆེན་ནི་པདྨའི་མཚོ་ལ་དང་། དེ་ལ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱིན་ལ་གནས་པར་བཤད་པས་སོ། །བཞི་བ་རྣམ་པ་དང་དབྱིབས་ནི། ནོར་བུ་དང་། རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་རབ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། སེང་གེ་ལྟ་བུ་དང་། ཟླ་གམ་དང་། ཁྲི་དང་། པདྨ་དང་། མིག་དང་། མཛོད་སྤུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་དེ། ཕལ་ཆེན་ལས། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ན་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་སྣང་། །ལ་ལ་ཟླུམ་པོ་ལ་ལ་ཟུར་གསུམ་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ལ་ཕྱོགས་ནས་གྲུ་བཞིར་གནས། །ནོར་བུ་པདྨ་འཁོར་ལོ་ཡན་ལག་བརྒྱད། །ཀུན་ཀྱང་ལས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་པར་བྲིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཞིང་ལ་ལ་ན་གླིང་བཞི་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། གླིང་བཞི་མེད་པ་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ། ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རི་རབ་འོད་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ན། འཛམ་གླིང་ལ་དཔག་ཚད་བྱེ་བ་དང་། གཞན་གསུམ་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་རེ་རེ་ཡོད་པ་དང་། མངོན་དགའི་ཞིང་ན་གསེར་དངུལ་གྱི་སྐས་ལ་འཛེགས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་ལ་ལར་འོད་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། ཡོད་པ་ལའང་ལྷའི་དང་། ཁྱིམ་གྱི་དང་། ཉི་ཟླའི་དང་། རང་གི་དང་། རིའི་དང་། ཤིང་གི་དང་། ནོར་བུའི་དང་༔ མར་མེའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་། པདྨོའི་དང་། སྤོས་ཆུའི་འོད་ཅན་སོགས་ཡོད་དེ། ཕལ་ཆེན་ལས༔ ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་འོད་མེད་དེ། །མུན་པའི་འཇིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །རེག་ན་སྡུག་བསྔལ་སྤུ་གྲི་འདྲ༔ ༔བལྟན་མི་ཟད་སྐྱི་ཡང་གཡར། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་ལྷ་འོད་ཅན། །ལ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་འོད་ཅན་ཏེ། །ལ་ལ་ཉི་ཟླའི་འོད་དང་ལྡན། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་རང་གི་འོད། །ཤིང་གི་འོད་ཅན་དྲི་མ་མེད། །ལ་ལ་རིའི་འོད་ཅན་ཏེ༔ ༔ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་ནོར་བུའི་འོད། །ལ་ལ་མར་མེའི་འོད་ཅན་ཏེ། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་སངས་རྒྱས་འོད༔ ༔ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་པདྨོའི་འོད། །སྤོས་ཆུའི་འོད་དང་ལྡན་པའང་ཡོད། །སྨོན་ལམ་དབང་གི་རྣམ་པར་

སྤྲུངས༔ ༔ཞེས་གསུངས། འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས་སངས་རྒྱས་ནོར་བུ་བརྩེགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ནི་ཟླ་མེད་པར་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ནོར་བུས་གསལ་བ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར་མི་འཇུམ་ཞིང་ན་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ནི་ཟླ་རེ་རེས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱན་དང་ཚུལ་རྣམས་ཐ་དད་པར། །སྣ་ཚོགས་མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་སྣང་། །གསུངས་པ་ལྟར། ཞིང་ལ་རྒྱན་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་སོགས་ཀྱི་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་རྣམས་ལ་ལར་སངས་རྒྱས་མེད། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལར་སངས་རྒྱས་བཅས། །ལ་ལའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག ༔ལ་ལ་སངས་རྒྱས་མང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་༔ ཡོད་པ་ལའང་ཞིང་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ཅན་དང་། བདེ་གཤེགས་ཀུན་བཟང་གི་ཞིང་མིག་མི་འཇུམ་ལྟ་བུ་དང་། དུས་གཅིག་ལ་ཞིང་གཅིག་ལའང་འཛམ་གླིང་གི་གྲངས་ལྟར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མི་མཇེད་ཀྱི་ཞིང་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ལས་གཅིག་ལས་མེད་ཟེར་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྔ་མ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞིང་གི་གནས་ཚད་བསྐལ་བ་གཅིག་དང་། བཅུ་དང་། རྡུལ་གྲངས་དང་། བྱེ་བར་གནས་པ་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་བསྐལ་བ་ཙམ། །ལ་ལ་བསྐལ་བ་བཅུ་བ་སྟེ། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་རྡུལ་མཉམ་པའི། །བསྐལ་བ་བྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ༔ ༔འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐད་ཀར་མཐར་མེད་ཀྱང་སྟེང་འོག་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ལ་འདོད་ཀྱང་༔ ཐེག་ཆེན་པ་བཟང་སྤྱོད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པར་འདོད་དོ། །ལྡེ་བ་རེས་ཚིག་ནི༔ བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གནས་པས་ན་སྣོད་དང་། འཇིག་པ་དང་ལྡན་པས་ན་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ། སྟོང་གསུམ་མི་མཇེད་འདི་ལའང་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ན་གླིང་བཞི་རི་རབ་ནི་ཟླ་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་རེ་རེ་སྟོང་ལ་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་བར་མ་ཟེར༔ སྟོང་གཉིས་པ་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོར་བཤད་པ་རི་རབ་སོགས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུའང་གསང་འདུས་འགྲེལ་བ་སོགས་དུ་མར་པཎ་གྲུབ་དུ་མས་བཤད་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་སྟེ་མཛོད་ལྟར་དུ་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཕལ་ཆེན་ལྟར་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་གཞི་ཀུན་ནས་སྟོན་པའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་

སོགས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དང་མཉམ་པའི་སྟེང་ན་སྤོས་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་ནོར་བུ་ཀུན་ནས་སྣང་བའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ལ་པདྨ་ཆེན་པོ་སྤོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཕྲེང་བ་འོད་ཟེར་དང་ཟེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ། ཞེས་པ་ལ༔ འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་གཞི་དང་སྙིང་པོར་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་གནས་དེ་ནི་གྲུ་བཞི་པ་རྡོ་རྗེ་དང་ནོར་བུའི་འཁོར་ཡུག་ཅན་ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ། མཐོ་དམན་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲུབ་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་བ་འདི་གནས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་སྤོས་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་དེ་སྙེད་གནས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གཞི་གཞན་དང་གཞན་ལ་གནས་པ༔ དབྱིབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འདུག་པ། ངོས་གཞན་དང་གཞན་ལ་ལྟ་བ། རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཇུག་པ། རྒྱན་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཚོ་དབུས་མ་ལ་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་པདྨོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མ་ཡོད་པའི་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་མི་མཇེད་འདི་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་མཐིལ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། མེ་དང་༔ ཆུ་དང་། སའི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མེ་ཏོག་མཚན་མེད་དང་། ཕྱག་མཐིལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་དབུས་མ་ནི་མི་མཇེད་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལའང་ཁ་ཅིག ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་གཞི་སྙིང་མི་མཇེད་སོགས་དུ་མ་ཆུད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་དེ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཆུད་པ་མེ་ཏོག་རྒྱན་ཅན། དེ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཆུད་པ་འོག་མིན་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་ཆེན་ལས་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་རྩེ་ཚུལ་ཡང་མི་སྣང་ལ་རྒྱུད་དག་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་མང་པོས་ཀྱང་། སྟོང་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་རྒྱུད་དང་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ལ་ལས་རྒྱུད་གསུམ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་བཀོད་པར་འཇོག་པ་དང་ལ་ལ་དེ་ཡང་མི་འཇོག་པར་ད་དུང་བར་དུ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་འཇུག་པ་དག་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་མ་མཐོང་བའི་འོལ་ཚོད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གླིང་བཞི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་ཉི་ཟླ་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གོ །སྟོང་གསུམ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་མཚམས་སྦྱོར་གཅིག་གོ །གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་བྱེ་བ

ཕྲག་བརྒྱ་ལ་གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་གོ །གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱུད་དང་པོ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་བར་མ་གཅིག་གོ །དེའི་རྒྱུད་བར་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་པ་དང་དེ་ཉིད་རང་ལ་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའམ་བཀོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་འཇོག་གི་དེའི་བར་ལ་གཞན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ༔ དཔེར་ན་སྟོང་གཉིས་པ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་ཆེན་པོ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་ཏོག་གི་གཞིའི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རབ་འབྱམས་དུ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་རེ་རེ་ངེས་པར་སྟོན་པ་རེ་རེ་ལའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་བཀོད་པ་རབ་འབྱམས་དུ་མ་ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཞི་སྙིང་མེ་ཏོག་བཀོད་པ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་གསུམ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དགོས་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་གླིང་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དག་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏོག་གི་གཞིའི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་གཅིག་གོ །མེ་ཏོག་གི་གཞིའི་སྙིང་པོ་རྒྱན་བཀོད་པ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏོག་གི་གཞིའི་སྙིང་པོ་རྒྱན་བཀོད་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་གོ །མེ་ཏོག་གི་གཞིའི་སྙིང་པོ་རྒྱན་བཀོད་པའི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་རྣམས་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏོག་གི་གཞིའི་སྙིང་པོ་བཀོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་བར་མ་གཅིག་གོ །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་བར་མ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་

པ་དེ་མི་རྟོག་གི་གཞིའི་སྙིང་པོ་རྒྱན་བཀོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཀོད་པ་གཅིག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེས་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། རྗེ་བླ་མས། མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི། །ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱི་སྣོད་ནང་སྐྱེས་བུའི་རྡོ་རྗེ་ལུས་མཐུན་པར་ཚད་དབྱིབས་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་གཞན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་དབྱིབས་སོགས་ཁམས་དྲུག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པའི་ས་བོན་སྦྱར་ཏེ་དབང་པོ་རབ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་སོགས་ཚེ་གཅིག་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སྟེར་བ་འདིའི་བཤད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་ནོར་བཟང་ཞབས་ཀྱིས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བར་བལྟ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་སྤྱི་དོན་འོད་རྒྱན་རྗེས་འབྲང་བ་སོགས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་བར་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་དེར་ལྟ་ལ་འདིར་རྣམ་གྲངས་ཙམ་བཀོད་ན་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་འབུམ་ཕྲག་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ནང་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་སྲིད་ཞིང་ལ་ཁྲུ་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར་སྲིད་པ་གསུམ་མམ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་བསྡོམས་པའི་ཆུ་ཞིང་གཉིས་ཀར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་བཞི་སྟེ་ནང་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་ཁྲུ་གང་བྱུང་བ་དེའི་དོན་ལ་ཕྱིའི་སྣོད་ལ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་སྦྱར་བའི་རིགས་པ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་སྟེ་ལུས་ཁྲུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འོག་གཞི་རླུང་དཀྱིལ་ཟླུམ་པོ་རྒྱར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་པ་དང་ནང་ལུས་ཀྱི་འདོམ་ལ་ཁྲུ་བཞི་སྦྱར། དེའི་སྟེང་དུ་མེ་དཀྱིལ་ཟླུམ་པོ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་དང་ལུས་ལ་དཔུང་ལྟ་ནས་ཁྲུ་གསུམ་སྦྱར། དེའི་སྟེང་དུ་ཆུ་དཀྱིལ་ཟླུམ་པོ་རྒྱར་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་དང་ལུས་ཁྲུ་གཉིས་སྦྱར། དེའི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་ས་དཀྱིལ་ཟླུམ་པོ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་བྲང་ཁྲུ་གང་སྦྱར་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རེ་རེའི་དཔང་ལ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་རེ་ཡོད་ལ་འཁོར་ཡུག་ལ་རང་རང་གི་སུམ་འགྱུར་ཡིན། དཀྱིལ་འཁོར་རང་རང་གི་མཐའ་གྲིབ་ཏུ་འཕགས་པ་ལྟུགས་རི་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཐོ་བ་ཅན་ས་དཀྱིལ་མན་ཆད་ལ་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ལུས་ལ་རྐང་པ་ནས་རྐེད་པའི་བར་ལ་ཁྲུ་དོ་ཡོད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་འོག་མ་གསུམ་རེ་རེའི་ནང་ན་དམྱལ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རླུང་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱེད་འོག་མར་དམྱལ་བ་བདུན་པ་ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་གནས་ལ། དེའི་གནས་ན་བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་དམྱལ་བ་ཡང་གནས་པས་གནས་གཅིག

བྱས། སྟེང་ཆ་ལ་མུན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་དམྱལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་དཀྱིལ་ལ་ཆ་འོག་མར་མེའི་དམྱལ་བ་དང་། ཆ་གོང་མར་དུ་བ་མི་ཟད་པའི་དམྱལ་བ་དང་། ཆུའི་ཆ་འོག་མར་འདམ་གྱི་ཆུ་ཡང་དག་ལྡན་པའི་དམྱལ་བ་དང་ཆ་སྟེང་མར་བྱེ་མའི་ཆུ་བྱེ་མ་ཡང་དག་ལྡན་པའི་དམྱལ་བ་གཉིས་དང་། ས་དཀྱིལ་ཆ་གཉིས་སུ་བགོས་པའི་འོག་མ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་གསེག་མའི་ཆུའི་དམྱལ་བ་དང་དེ་སྟེང་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔ་བགོས་པའི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལྔ་བརྒྱར་ལྷ་མིན་གྲོང་དང་། དེ་སྟེང་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལྔ་བརྒྱར་ཀླུའི་གྲོང་དང་། སའི་སྟེང་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷུན་པོ་ཚད་ནི་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷུན་པོ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་རྐེད་པ་ནས་མགྲིན་པའི་འོག་གི་ཁྲུ་གང་སྦྲར། དེའི་སྟེང་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔ་ནི་ལུས་མགྲིན་པ་སོར་དྲུག་དང་། དེ་སྟེང་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ལྷུན་པོའི་གདོང་བར་གྲགས་པ་ལུས་ཀྱི་མཐོང་སྐྲ་མཚམས་བར་གྱི་གདོང་ལ་སྦྱར། དེ་ནས་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔ་ལྷུན་པོའི་གཙུག་ཏོར་གྲགས་པ་ལུས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་དང་གཟུགས་མེད་གནས་དང་སྦྱར། ལྷུན་པོ་དེའི་ཤར་ཨོཏྟ་ཀུ་ལ་དང་། ལྷོ་པདྨ་རཱ་ག་དང་། ནུབ་ཆུ་ཤེལ་དང་། བྱང་གེ་ཏ་ཀ་དང་། སྔོན་པོ་མར་གད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྟེང་གི་རྒྱ་ཚད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷུན་པོ་ཡི་ནི་སྟེང་གི་རྒྱ། ཤར་ནས་ནུབ་དང་བྱང་ནས་ལྷོའི་ཆའི་བར་དུ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྩ་བ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེགས་བུ་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་པས་བསྐོར་བ་གཞན་དུ་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་དུ་བཤད་པ་འདིར་རིའི་དབང་པོའི་རྣ་ལྔ་ནི་གདུགས་ཆེ་ཆུང་ལྔ་ཆུང་རིམ་ནས་བརྩེགས་པ་ལྟར་སྐོར་མོར་གནས་ཤིང་། རྣ་འོག་མ་དང་འབྲུམ་སྟེགས་མཉམ་ལ། རྣ་སྟེང་མ་ནི་ཁ་བའི་རིའམ་བསིལ་རི་ལ་རེག་པ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་ན་རིའི་དབང་པོའི་རྣ་ལྔའི་ཁོངས་སྐྱིབས་སུ་རི་དྲུག་ལ་རིམ་པས་གླིང་རེ་འབྱུར་བ་སྟེ། ནང་ནས་ཟླ་བའི་གླིང་དང་འོད་དཀར་གྱི་དང་རབ་མཆོག་གི་དང་ཀུ་ཤའི་དང་མིའམ་ཅིའི་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་གི་དང་དྲག་པོའི་གླིང་སྟེ། གླིང་དྲུག་གླིང་སོ་སོའི་མཐར་མཚོ་རེ་རེ་ཕྱི་ནས་ནང་ལ་ཆང་དང་ཆུ་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་སྦྲང་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་མཚོ་དྲུག་དང་རི་ནང་ནས་ཕྱི་ལ་རིམ་པས་འོད་ལྡན་དང་མཆུ་ར་དང་ནི་ཥ་ཏ་དང་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་དང་། དྲྭ་མེད་དང་བསིལ་རི་སྟེ་རི་དྲུག་གི་རི་རབ་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་ཏེ་གནས་ལ་རེ་རེའང་ཕྲ་སྲོམ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པ་གླིང་བདུན་པ་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་བ་ཞེང་ཕྲ་སྲོམ་ལ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་ཀྱིས་དང་། དེའི་མཐར་ན་བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ

བདུན་པ་རྒྱ་དཀྱིལ་དང་དབྱེར་མེད་པ། དེའི་མཐར་ན་རི་བདུན་པ་རྡོ་རྗེའི་རིར་གྲགས་པའི་མཐའ་བསྐོར་བ་གཞན་དུ་ཧྲ་གདོང་གི་མེར་ཡང་གྲགས་པ་མེ་དཀྱིལ་གྱི་ཆ་ཤས་སོ། །འཛམ་གླིང་ཆེན་པོའི་སྟེང་ན་ཤར་གླིང་ལྷུང་གི་རང་བཞིན་ཟླུམ་པོ་དང་། ལྷོ་གླིང་མེའི་རང་བཞིན་གྲུ་གསུམ་དང་། ནུབ་གླིང་སའི་རང་བཞིན་གྲུ་བཞི་པ༑ བྱང་རླུའི་རང་བཞིན་ཟླ་གམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆགས་པའི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་དང་། ས་དཀྱིལ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་དམྱལ་བ་དང་། ལྷ་མིན་དང་སྟེང་འོག་ཏི་རིགས་ན་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་མི་སྟེ་འདོད་པ་འོག་མ་ལྔ་དང་། རི་རབ་མགྲིན་པ་མན་ཆད་ལ་མས་རིམ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་འཐབ་བྲལ་དང་དགའ་ལྡན་དང་འཕྲུལ་དགའ་དང་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དེ་འདོད་ལྷ་དྲུག་དང་འདོད་པ་བཅུ་གཅིག་དང་རི་རབ་ཀྱི་གདོང་བར་ཚངས་རིས་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་དང་། འོད་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་འོད་དང་། འོད་གསལ་དང་༑ དགེ་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་དགེ་དང་། དགེ་རྒྱས་དང་། སྤྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་༑ འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གདུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། འོག་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གཙུག་ཏོར་ལ་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ། སྲིད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་ནས་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་སྟོང་ཕྲག་རེ་རེ་སྟེ། ཤར་དང་ནུབ་དང་བྱང་དང་ལྷོ་དང་བདེན་བྲལ་དང་དབང་ལྡན་དང་ལྷུང་དང་མེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་དང་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོང་གསུམ་རྣམ་བཞག་ཀྱང་འདོད་པས། ལ་ལས་གཟུགས་གཟུགས་མེད་རི་རབ་ལ་བརྩད་པ་དང་སྟོང་གསུམ་ཆད་གསུངས་པ་ཁེགས་སོ། །ནང་ལུས་ལ་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕྱི་ལ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་མང་། ཟླ་བ་གང་བྲིའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དོགས་པ་མང་བ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ས་སྟེ་དང་མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རི་རབ་ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་ལ་རྒྱ་དཔང་གཉིས་ཀར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད། ཆུའི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་ནུབ་པ་བྱང་ནས་ངོས་བཞི་རིམ་བཞིན་གསེར་དངུལ་བཻཌཱུ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་དང་གསེར་དངུལ་ཤེལ་བཻཌཱུརྻའི་རང་བཞིན་དུ་ས་སྐྱེས་བཤད། གདགས་པ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ༑ ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ནི་བཻཌཱུརྻ་ལས་གྲུབ་པ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ནི་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས

གསུངས། དེའི་མཐར་མཚོ་བདུན་དང་གསེར་རི་བདུན་གྱིས་གྲུ་བཞིར་སྐྱིལ་མར་བསྐོར་བའི་རི་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཧྲམས་དང་དཔང་མཉམ་ལ་ཕྱམ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཀྱིས་དམན་པ་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱེད་དང་གཉའ་ཤིང་འཛིན་མཉམ་པ་སོགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ། ས་སྡེ་ལས། གསེར་གྱི་རི་བདུན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་འདུད་དང་། རྟ་རྣ་རི་དང་། ལྟ་ན་སྡུག་དང་། སེང་ལྡེང་ཅན་དང་། གཡོལ་མདའ་འཛིན་དང་། མུ་ཁྱུད་འཛིན་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པར་རི་རབ་འཁོར་བར་འདུག་གོ །ཞེས་དང་། རི་དེ་དག་གི་མིང་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་རྩེ་མོའི་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མཛོད་ལས། གཉའ་ཤིང་འཛིན། །གཡོལ་མདའ་འཛིན་དང་སེང་ལྡེང་ཅན། །དེ་བཞིན་བལྟ་ན་སྡུག་རི་དང་། །རྟ་རྣ་དང་ནི་རྣམ་འདུད་དང་། །མུ་ཁྱུད་འཛིན་རིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གོ་རིམས་སུ་གནས་ལ། མཛོད་ལས། འཛམ་བུ་གླིང་སྟེ་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས། །གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཞེས་ངོས་ཕྱུང་ཤོས་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་བཤད་ལ། ས་ལས། འཛམ་གླིང་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུ་ངོས་གསུམ་ལ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་དང་ཕྱུང་ཤོས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་མཐའ་བསྐོར་དྲུག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། བ་ལང་སྤྱོད་ཟླུམ་པོ་དཔག་ཚད་བདུན་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་གྲུ་བཞི་དཔག་ཚད་བརྒྱད་སྟོང་སྟེ། ཤར་ལུས་འཕགས་ཟླ་གམ་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ་ཉིས་སྟོང་རེ་དང་ཕྱུང་དུ་ལ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག མཛོད་ལས། ངོས་ཕྱུང་དུ་ལ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུར་བཤད། གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་རྟོགས་སླ་ལ། ཐལ་ཆེན་ལས། གླིང་བཞིའི་འཁོར་གླིང་ཕྲན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། གླིང་དེའི་རྭ་བའང་རི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ལ་རྩེ་མོ་གླིང་དང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གླིང་དེའི་གླིང་གཡོག་སྟེ། གསེར་གླིང་། ཟངས་གླིང་། སེང་ག་ལའི་གླིང་སོགས་གླིང་འདིའི་གཡོག་གམ་འཁོར་ཡིན་ལ། ས་ལྟར་ན་གླིང་བཞི་ལ་གསེར་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། ས་ལས། འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ལམ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་མོའི་ཚད་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ནུབ་ཅིང་འདུག་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ན་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ལུས་ནུབ་ཙམ་ཞིག་སྐམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་བ་ཚེས་གཅིག་ལ་མ་རངས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། མཛོད་པ་དང་དུས་འཁོར་བ་ན་རེ། ཉི་མ་དང་ཉེ་བའི་འོད་ཕོག་པའི་གྲིབ་མའི་དབང་གིས་ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ཉི་མ་དང་ནི་ཉེ་བ་ལས། །རང་གི་གྲིབ་མས་སྒྲིབ་

པར་སྣང་། །ཞེས་དང་། དབང་མདོར་བསྟན་པ་ལས། རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་ཤར། །ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར། །འཕེལ་འགྲིབ་གྲིབ་མའི་དབང་གིས་ཏེ། །ཟླ་བ་ཆ་དང་རྫོགས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ལ་གྲིབ་མས་བསྒྲིབ་ལུགས་ལ་གདགས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ཉན་ཐོས་མངོན་པ་པ་ན་རེ་ཆུ་རོལ་ལ་ཉི་འོད་ཕོག་པའི་གྲིབ་མས་ཕོངས་བསྒྲིབ་པར་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཆུར་དངོས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་གྲིབ་མས་མ་བསྒྲིབས་སར་ཕར་དངོས་ཀྱི་མཐིལ་བསྒྲིབས་པ་ཡ་མཚན་ཏེ། གྲིབ་མ་ཆུ་རོལ་གྱི་དངོས་ནས་འབབ་དགོས་སོ། །དགོངས་ནས་གྲགས་སོ་ལོ་ཞེས་པ་མ་རངས་པ་སྨྲས་སོ། །རང་འགྲེལ་ལས། གདགས་པ་ལས༑ ནས། དེས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་དངོས་སུ་གྲིབ་མ་བབས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་རངས་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གྲགས་སོ་ལོ་ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལས། ཀ་བ་ལ་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བཀོད་ཀྱང་ཟླ་བའི་ཉི་མ་དངོས་ལ་ཟླ་ཚེས་ཕྱེད་སྐོར་ཡོད་པའི་ཆ་དེ་ལྟུགས་རིས་བསྒྲིབས་པའི་ཆ་ལྟ་བུར་མངོན་པས་ཉི་གྲིབ་ལ་མི་འགྲིབ་པས་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་མིག་ལ་མུན་པ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རང་གྲིབ་ཡིན་པར་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །ས་སྡེ་ལས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཡུད་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཛུར་བ་ན་ཟླ་གམ་དུ་སྣང་སྟེ། དེའི་ཕ་རོལ་གྱི་དངོས་དེའི་ཆུ་རོལ་གྱིས་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འཛུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གང་བར་སྣང་ངོ་། །མར་གྱི་ངོ་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཐུར་དུ་འཛུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྲི་བར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཟླ་འོག་འཛུར་ཙམ་མ་གཏོགས་ཟླ་འོག་བསྒྱུར་བར་མ་བཤད་ཅིང་མི་འཐད་ལ། ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཉི་མའི་མཐིལ་གྱི་སྟེང་གསེར་གྱི་རྭ་བས་བསྐོར་བ་དངུལ་དང་བཻཌཱུརྻ་དང་ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་རྩིག་སྐྱིབས་བཞི་དང་། མདའ་ཡབ་དང་ཐམ་པ་རྒྱུད་མ་བཞི་དང་ལྡན་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་སྐྱེད་མོའི་ཚལ་སོགས་གནས་པ་ལྟའི་བུ་ཟླ་བ་འཁོར་བཅས་བཞུགས་པར་བཤད་པས་ན། མཁས་རློམ་ཁ་ཅིག་ཕོ་ཆོད་ཀྱིས་དུས་འཁོར་དང་ས་སྡེའི་ལུགས་ལ་ཟླ་བའི་འོག་ཆུ་ཤེལ་དང་སྟེང་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ཡིན་ལ་གནམ་གང་ལ་ཟླ་འོག་བསྒྱུར་སྟེང་གི་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་བསྟན་པར་འདོད་པ་རྨོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བརླམས་པའི་བླ་བརྡོལ་ལོ། །ཡང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཟླ་བ་བྲི་གང་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་ཡང་མ་རངས་བསམ་ནས་མཁས་པ་ཛོ་ནང་ཕྱོགས་ལས་པའི་གསུང་ན་རེ། གླིང་འདིར་ཉི་འོད་ཀྱི་འོད་དམར་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཚན་དུས་བཅུ་གསུམ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ནའང་ཟླ་བ་མ་གང་འདུག་ལ་དེའི་ཚེ་ཉི་མའི་རྗེས་དང་ཟླ་བའི་བར་ན་སྐར་ཁྱིམ་བཅུ་གསུམ་མ་ལོང

ཚམ་སྣང་ལ་དེ་ལའང་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ན་ཉི་མའི་མདུན་ནའང་དེ་ལྟར་ཁྱབ་དགོས་པས་སྐར་ཁྱིམ་གཅིག་མིན་པའི་མཁའ་ངོས་ཀུན་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བས། ས་སྟེ་ལས་གླིང་གཉིས་ལ་མུན་པ་དང་གཉིས་ལ་སྣང་བར་བཤད་པ་དང་། མཛོད་ལས། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་སོགས་དང་འགལ་ཚུལ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་མཆན་བུར་བཤད་པ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་འདོད་པ་དེ་བཀོད་ནས་ལན་མ་མཛད་ལ་བྱམས་གླིང་བ་སྟག་ལོ་ཕུག་པ་ཀཱར་འབྲུག་སོགས་དུས་འཁོར་ལ་ཡིག་འཇོག་མཛད་པ་ཀུན་གྱིས་དེ་མ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱས་ནས་སླད་འཁྲེར་སྣ་ཚོགས་སྨྲས་སོ། །རང་ལུགས་ནི། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གླིང་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་ནུབ་ལ་མཁའ་ངོས་ལ་ཉི་འོད་མ་ནུབ་པ་ནམ་སྟོང་གི་སྐྱ་འོད་དང་། ནམ་སླད་ཀྱི་སྐྱ་འོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ས་སྟེ་དང་མཛོད་ཀྱིས་གླིང་ལ་གསུངས་ཀྱི་གླིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས། ནམ་མཁའ་སྐར་ཁྱིམ་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་མིན་པ་ཉི་འོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་ན། ཆོས་བཅུ་བཞི་བཙོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཀུན་ལ་འདྲ་བར་ཉ་གང་བས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ༏ བསྡུས་རྒྱུད་རྩ་འགྲེལ་འདིར་ཡང་དེ་ནི་མིག་དམར་ལ་སོགས་པའི་གཟའ་རྣམས་ནུབ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དཔེར་ན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དབང་གིས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་གཟི་བརྗིད་དང་འོད་རབ་འབྲིང་ཐ་མར་སྣང་ཡང་། ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་དཔེར་ན། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་མའི་དབང་གིས་གྲི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་མི་སྣང་བར་ཡང་འགྱུར་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་གྲི་བ་དང་མི་སྣང་བ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཉི་མའི་གྲངས་དང་ཡུད་ཙམ་དང་། ཡུད་ཙམ་ཕྱེད་དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་། ཟླ་བ་དང་ཟླ་བ་ལོ་བགྲང་བའི་གྲངས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་བྱུང་ཡང་། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའི་མདོ་དུ་མ་དང་། ངོ་ཏ་ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱང་། ཟླ་བ་འགྲིབ་དང་རྒྱས་པ་ནི། །ཟླ་བ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཉི་མའི་རྐྱེན་གྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་སྣང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་དུ་མ་དང་། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་མི་ཟད་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་མདོ་རྒྱུད་བྱེ་བའི་དོན་ལ་བློ་འོད་འབུམ་ཕྲག་འཕྲོས་པའི་དཔྱོད་ལྡན་ཅིག་སྨྲའོ། །འདི་དག་ནི་དཀར་གནས་ངོར་ཧེ་སླ་བར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དཀར་འགྲེལ་ནི་མིན་ནོ། །སྤྲོ་བྱ་མང་མོད་ཡི་གེས་མི་ལངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་འདིར། དཀྱུལ་བ་ཡི་

དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྔ། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངལ་སྐྱེས་སོགས་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཡོད་པ་མཐུན་ལ་རི་རབ་སོགས་རི་སོ་སོའི་མིང་དབྱིབས་དང་སོགས་སྨྲས་ངོ་བོ་ཚད་གནས་གཞི་དང་སྤྱོད་ཡུལ་སོགས་མི་འདྲ་ཚུལ་སོགས་དང་། ཡང་རི་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་གླིང་ཉི་ཟླ་སོགས་མི་འདྲ་ཚུལ་ཅུང་གསལ་སྤྲོས་ནས། མཛོད་ལས། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་གཉིས་ཏེ་ངན་འགྲོ་བཅུ་དང་༑ འདོད་ལྷ་དྲུག་གླིང་བཞིའི་མི་སྟེ་འདོད་པ་ཉི་ཤུ་དང་། ས་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་གནས་གཞན་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདོད་པ་སོ་དྲུག་སྟེ་ཚ་གྲང་གི་དམྱལ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡི་དྭགས་ལྷ་མིན་གཉིས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མི་ལ་གླིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་འདོད་ལྷ་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་སོ་དྲུག་བཤད་ནས་དུད་འགྲོ་ལ་གནས་ཐ་དད་མེད་པས་མ་བགྲང་ངོ་། ས་སྡེ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྒོམས་པས། ཞེས་སོགས་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞིའི་རྒྱུ་སྒོམས་འཇུག་ཐ་འབྲིང་རབ་གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་རེ་རེ་ལ་སོ་སྐྱེའི་གནས་གསུམ་གསུམ་དང་། འཕགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་དྲུག་སྤེལ༑ ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་ལྔ་སྟེ་སྤེལ་སྒོམ་ལས་རིམ་བཞིན་མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྱ་ནོམ་སྣང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། འོག་མིན་ཏེ་གནས་གཙང་ལྔ་དང་བཅུ་བདུན། དེའི་སྟེང་ན་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་ནས་སྐྱེ་བའི་གནས་འོག་མིན་ཆེན་པོ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུའང་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་མི་འདོད་པར་གནས་གཙང་ལྔའི་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འདོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས་ཞེས་དང་། ས་ལས། གནས་གཙང་མ་རྣམས་ལས་འདས་པ་ན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། སོ་སོ་རང་རིག་རྣམ་དག་ན། །ས་རྣམས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་གནས། །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་དང་། །འོག་མིན་ཉིད་དེ་རྣམ་མཛེས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་མཐུན་སྣང་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འོག་མིན་ནི་ཁམས་གོང་དུ

མི་འདོད། རང་གི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཙམ་ལ་འདོད་པ་དང་ཡང་འོག་མིན་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་དག་ས་པའམ་ས་བཅུ་བ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུང་གཉིས་ལས་སྒྲུབ་ལ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ། ལེགས་ལྡན་ཆུང་བའི་དབུ་མའི་ཚུལ་དགུ་བ་སོགས་དང་འགལ་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་ཁམས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཀླུང་དཀྱིལ་སོགས་གཞི་དང་པོ། གནས་ཁང་སོགས་གཉིས་པ་དང་། ལོ་ལེགས་གསུམ་པ་དང་། བདེ་བ་བཞི་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ལྔ་པ་དང་། ཁ་ཟས་དྲུག་པ་སྟེ་གཞི་དྲུག་དང་། དུས་ཚིགས་དང་ལོ་སོགས་དུས་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་དངོས་པོ་སོགས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་བདུན་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བཅུ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བཅུ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཕྱོགས་གསུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། གཏམ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཉེས་རྩོམ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། འདི་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་དགོས་ཏེ། བསྐལ་བ་དང་པོར་རིགས་བཞི་སོ་སོར་གྱེས་ཚེ་རྐུས་སོགས་མི་བྱེད་པ་རྗེ་རིགས་དང་། བྱེད་པ་དམངས་རིགས་དང་དེ་ལའང་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཚོས་བྱེད་པ་དང་། ཐགས་འཐག་པ་དང་། མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་འཚོས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཞེས་བཏགས་པས་ན། བརྒྱ་བ་ལས། བྱ་བའི་ཆ་ནི་ཅོག་ལ་ཡང་། །རིགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། འཆི་མཐོང་ལོ་གྲགས་འགྱུར་ལས། ས་བོན་ལས་བྱུང་རུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་རུས་གཅིག་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་རིགས་དུ་མར་གྱེས་པ་ཡོད་དེ། དུས་བརྒྱད་དང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་བཞི་དང་། སྤྱོད་ལམ་བཞི་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་། ཀུན་ནས་བསྲུང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་། སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་བདུན་དང་། ང་རྒྱལ་བདུན་དང་། རྒྱགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་དང་། ཐ་སྙད་བཞི་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཆེས་མང་པོ་རྣམས་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་ཀྱི་གོང་བུ་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་རེ་རེ་ལའང་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་དབུ་སེམས་མཐུན་པར་འདོད་དེ། འདོད་པར་འབྱུང་བཞིའི་གཟུགས་གང་སྐྱེ་ཡང་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ལྡན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད། །ཅེས་དང་། སའི་དངོས་གཞི་

ལས༔ གཟུགས་འདུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཐུས་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་རྣམས་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས༔ ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ནི། །རེ་རེའང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད། །གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད། །གཅིག་མེད་པ་ཡང་གསུམ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་སོ་སོ་རང་ཡོད་ན། །བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཅིས་མེད༔ །གཡོ་དང་ཐོགས་དང་སྡུད་པ་དག །ཆུ་དང་རླུང་དང་ས་དེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བཞི་གཅིག་མངོན་པ་དང་། གཉིས་མངོན་པ་དང་། གསུམ་མངོན་པ་དང་། བཞི་ཆར་མངོན་པ་ཡང་འདོད་དེ། ས་ལས། ལ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་གཅིག་པུ་དམིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་གཅིག་པུ་མངོན་པ་རྡོ་དང་ནོར་བུ་སོགས་དང་། ཆུ་གཅིག་པུ་མངོན་པ་མཚོ་དང་མཆེའུ་སོགས་དང་། མེ་གཅིག་པུ་མངོན་པ་མེ་ལྕེ་དང་མར་མེ་སོགས་དང་། རླུང་གཅིག་པུ་མངོན་པ་རྡུལ་མེད་པའི་རླུང་སོགས་སོ༔ །ཡང་ས་ལས། ལ་ལ་ལ་ནི་གཉིས་དམིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་ཆུ་གཉིས་མངོན་པ་ཆབ་རོམ་དང་། ཤིང་རློན་དང་། ས་མེ་གཉིས་དམིགས་པ་ནོར་བུ་སྲེགས་པ་དང་། གསེར་སྲེགས་པ་སོགས་དང༔ ཡང་ས་ལས། ལ་ལ་ལ་ནི་གསུམ་དམིགས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ས་མེ་རླུང་གསུམ་མངོན་པ། ཤིང་མེས་སྲེག་པ་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྫ་སྲེག་པ་འགྱུལ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། ཡང་ས་ལས། ལ་ལ་ལ་ནི་བཞི་ཆར་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་གི་གཟུགས་འདུས་པ་ལྟ་བུ་དག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་ལུས་ལ་ཁམས་བཞི་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་། ཚ་ཚད་བོད་ཚད་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེར་མ་ཟད་ལུང་དུ་མ་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པའི་ལས་འདག་པར་གྲུབ་ལ༔ སོགས་སྨྲས། ཐེག་ཆེན་ལ་གཟུངས་བཞིར་བཤད་པས་ཟབ་མོའི་སྙོམ་སྟོན་པས། བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཕྱོགས་དང་མི་འདྲ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉན་རང་རིགས་ཅན་ལ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ས་མཐོན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་དུས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་དང༔ ཐོབ་ཚུལ་དང་ལྡན་ཚུལ་ཁྱད་འཕགས་སོགས་ཡོད་ཚུལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལན་གྱི་སྐབས་དུ་མ་འདིར་སྦྱར་བར་བྱ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཐལ་ཆེ་བས། མདོ་ལས། ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་

ཟ་བའང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ངེས་པའི་ལས་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ངེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་ཟེར་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་དག་གིས་བརྒྱུར་ཡང་ཞེས་དང་། འང་སྲ་གཉིས་པས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་གཞོམ་པར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྲ་དང་འང་སྲ་གཉིས་པས་ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར༑ ཁྱབ་སྟེ། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་མེད་པར་བྱས་ནའམ་ས་བོན་ཉམས་པ་གང་བྱས་ནའང་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་རུང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཕྲད་རྒྱུ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་མ་འཛོམ་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་ན། དགུན་གྱི་ས་བོན་མ་ཉམས་པ་རྐྱང་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་ཐལ་བས་ཞིང་པ་དག་གི་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་མ་ཚང་བར་རྐྱེན་རྐྱང་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད་པ་སོགས་རིགས་པ་དུ་མ་དང་། ལུང་ལས། ཆོས་འཛིན་པ་དེའི་ལས་ཚེ་དེ་ལ་མྱོང་བ་དང་མགོ་བོ་ན་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་དུ་མ་དང་། དགའ་བོ་དང་སོར་ཕྲེང་དང་མཐོང་ལྡན་དང་ལོག་པའི་སྙིང་པོ་སོགས་མིང་དུ་མ་ཅན་གྱི་མ་སྐྱེས་དགྲ་དང་བདེ་བྱེད་དེ་མ་གསོད་པ་དང་ཕ་གསོད་པ་སོགས་སྔོན་བྱུང་མདོ་དུ་མས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་༑ རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འང་གི་སྲ་གཉིས་པས་འགྱུར་བ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་འཛོམས་ཚུལ་རྒྱས་པར། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་ལ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དགེ་བས་དགེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་རྣམ་པ་བཅུ་དག་གིས་ཏེ༑ ཞེས་དང་། ཁྱད་པར་བཅུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་ལྡན། །ས་ཉིད་འབྲས་བུ་རྣམ་གཉིས་ཉིད། །འཆད་དང་ཆུང་ངུས་ཡང་དག་འཛོམས། །སྦྱོང་དང་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཆེ་བ་དེས་ཆུང་བ་འཛོམས་པའི་ཁྱབ་མཐའ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་། འཕེན་པས་ཟིན་ན༑ གཞོམ་པ་དང་། འཕེན་པས་མ་ཟིན་ཀྱང་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ལྡན་དག་བསྟན་ལ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་མ་འབད་པ་དང་འབད་དགོས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དགེ་རྩ་གསུམ་དང་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་སམ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དམིགས་སོགས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་པ་དང་ས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་སའི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུ་ལྔ་དང་བཞི་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དང་། བར་བསྐལ་ཙམ་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དགེ་བས་མི་དགེ་བ་རྩ་བ་ནས་གཅོད་ལ་མི་དགེ་བས་དགེ་བ་དུས་རེ་ཞིག་ལས་མི་ཆོད་པ་ནི་འཆད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། སྤྱོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཞུགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་ནི་ཡང་དག་འཇོམས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གཉེན་པོས་མི་དགེ་བ་སྤངས་ཀྱི། དགེ་བ་སྤོང་བྱེད་མེད་པ་ནི་སྤོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། དགེ་བ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཕྱོགས་དང་། མི་དགེ་བ་འཛིན་པ་ལ་བདུད་ཙམ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་མུན་པ་སྒྲོན་མེའི་སྣང་བས་སྐད་ཅིག་གིས་སེལ་བ་སོགས་དཔེའི་ཁྱད་པར་ཏེ་བཅུའི་སྒོ་ནས་སྤོབས་ཆེར་བཤད་པ་སོགས་དང་། ངེས་ན་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་མ་བཅོམ་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་ངེས་པ་ནི་ངེས་པའི་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། མ་ངེས་པ་ནི་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་མ་བཅོམ་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་མ་ངེས་ལ། བྱས་བསགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ད་གདོད་རྐྱེན་གྱིས་མ་བཅོམ་གོང་དུ་ངེས་པའི་ལས་དང་། བཅོམ་པ་ནས་བྱས་བསགས་གཉིས་ཀའི་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སའི་དངོས་གཞི་དང་བསྟུ་བར་བཤད་པས་དབུ་སེམས་མཐུན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཐུན་མོང་ཙམ་ནི་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོབ་ཚུལ་ལྡན་པ་དང་གཏོང་ཚུལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལུང་སྡེ་བཞི་ལྟར་ཡིན་པས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་དང་། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། འཇུག་སྡོམ་རྟེན་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོ་ག་དེང་སང་མེད་པས་དེ་ཉམས་ལེན་མི་འོང་བར་དགོངས་ནས་ལམ་སྒྲོན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་འཇོག་ཁྲུལ་བྱས་ནས་མདོ་འགའ་ཞིག་གི་ལུང་གི་ཚིག་སྐམ་ཙམ་དྲངས་ཀྱང་ལྡན་ཐོབ་གཏོང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྡེ་བཞིའི་བཤད་ཚུལ་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བ་དང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་ཡང་། འདྲེན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་ཚུལ་ཅིག་དང་། སོགས་ལྟར་རང་བྱུང་གི་བསྙེན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་། རང་རྒྱལ་གཉིས་ལས། བྱང་སེམས་ལ་འོང་མི་འོང་གི་དོགས་གནས་ཙམ་ཡང་མ་ཕར་བ་དང་། སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། རྒྱལ་སྲས་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་

སོགས༑ ༑བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། །མཁན་པོ་མཛད་ནས། ཞེས་པ་འདིས། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་བུའང་ཁྲིམས་པར་བྱས་ནས་མཁན་པོ་མཛད་ཚུལ་བསྟན་སྙམ་སྟེ། རྗེས་འཇུག་ཏེ་ཀ་སྒྲོ་ཐར་ཕྱོར་བྱེད་མཁན་མང་པོས། ཐེག་ཆེན་སྐབས་ཁྲིམས་པས་མཁན་པོ་འོང་སྙམ་པ་དང་། སྡོམ་གསུམ་ལས་ལྷ་དང་བྲིས་པའི་དགེ་སློང་ནི། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དག་ལས་བཀག །ཅེས་པའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལའང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་དགེ་སློང་ཡིན་པ་དང་། ལྷར་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་ཙམ་ཡང་མེད་སྙམ་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག སེམས་ཅན་གཞིར་བཞག་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དུ་མ་དང་༑ རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་ཚབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཆེས་མང་པོའི་གསུང་དང་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྟོན་པ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ས་རྣམས་ཀུན་ལ་བློ་ལྡན་གྱིས། །རབ་བྱུང་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པ་གཞན། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོན་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར༑ དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྟོན་པ་ལའང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་སོགས་སྟོན་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་ཚུལ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཡིན་པར་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆ་བས་བཤད་པ་སོགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས༑ རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ། །སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར༑ དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཁྲིམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་ཆ་བས་འགྲེལ་བ་ཉི་འོད་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་༑ རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི་ས་རྣམས་ཀུན་ལ། ཞེས་པ་སྟེ་ལེན་པས་ཐོབ་པ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་ཏུ་འབྲེལ་བའམ། ཞེས་དང་༑ མདོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་ལས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ལོངས་སྐུའི་ཆ་བྱད་ཅན་

གསུངས་ཀྱི་ཁྲིམ་པར་མ་གསུངས་སོ། །ད་ཕྱིན་ཆད་པཎྜི་ཏའི་ཁ་ནས་རབ་བྱུང་མིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཁྲིམ་པས་ཁྲབ་སྐམ་པའི་བླུན་སྐད་མ་སྨྲ་བར་ཁྲིམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། འདིར་རྒྱས་པར་སྤྲོ་རིགས་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་དོགས་ལ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྲེར་ཞེས་པ་ལ་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ལེན་ཐོབ་གཏོང་གནས་སོགས་ཞེས་དགོས། དེ་ལ་རྒྱན་དྲུག་སོགས་པཎ་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་བཞིན་རང་བཟོ་མེད་པར་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནད་ཤེས་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཙམ་དང་རྒྱུད་ཚིག་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་གཙུས་རྒྱུད་དཀྱུགས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐོར་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་པས་དེར་ཞེས་དགོས་སོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སོགས་སྨྲས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་མཛོད་དང་མི་མཐུན་པ་ནི། ཕུང་ཁམས་རེ་རེའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་བཅུ་ཙེ་རིགས་དང་རྐྱེན་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ལྔ་སོགས་ཙེ་རིགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། མིག་སོགས་ལ་གཅིག་ནས་བཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་དབྱེ་ཚུལ། སའི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་ས་ལས། མིག་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། གཟུགས་ལ་ལྟ་བའོ༏ རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། རྣམ་པ་གསུམ་པ་དང་། རྣམ་པ་བཞི་པ་ལ་ནི་བྲི་བྲག་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མིག་ལ་བྱེད་ལས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བས་གཅིག་དང་། སྐྱེད་བྱེད་དམ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་བྱུང་གི་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་མིག་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤའི་དང་། ལྷའི་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གསུམ་དང་། འཛུམ་པའི་མིའི་དང་། མི་འཛུམ་པའི་ལྷའི་དང་། བརྟན་པའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དང་༏ མི་བརྟན་པའི་འདོད་པའི་མིག་བཞི་དང་། འགྲོ་བ་ལྔའི་ལྔ་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། གཞན་རྒྱུད་དང་༏ སྡུག་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་། དྲི་མ་ཅན་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ་དྲུག་དང་། རྣམ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས༏ མཐུ་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྟེན་དེ་བདུན། གནས་ཀྱི་མིག་དང་། སྤྲུལ་བའི་མིག དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་དང་། ཁ་ཟས་དང་། གཉིད་དང་༏ ཚངས་སྤྱོད་དང་། སྙོམས་འཇུག་བཞིའི་རྒྱས་བྱུང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་དང་༏ སྔོན་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཐོབ་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། སྤངས་མ་སྤངས་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་དགུ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་གསུམ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གཉིས་དང་། རགས་ཕྲ་བའི

གཉིས་དང་བཟང་ངན་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་དང་། ཉེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྡེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བའི་བར་བཤད་ཅིང་། རྣ་སོགས་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ་སུམ་ཚན་དང་བཞི་ཚན་དབྱེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། ཡིད་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཅིག་དང་། ཤེད་བྱེ་བའམ་བརྡ་བྱུང་གི་གདགས་པར་གཏོགས་པ་དང་། ཤེད་མ་བྱེ་བའམ་བྱིས་པའི་གདགས་པར་མི་གཏོགས་པ་སྡེ་གཉིས་དང་། ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཏེ་གཉིས་དང་། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་གསུམ་དང་། དགེ་མི་དགེ་བའི་གཉིས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་བསྒྲིབ་མ་བསྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྡེ་བཞི་དང་། རྒྱུ་འབྲས་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ལྔའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་བདུན་དང་ཚིག་བླ་དྭགས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་ལྡན་དང་། ཐོགས་འདུས་རེག་ལྡན་དང་། ཞེན་པ་དང་མངོན་བྱུང་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་དང་། ཟང་ཟིང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་དང་། འཇིག་རྟེན་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་། སེམས་ཅན་གནས་དགུའི་དགུ་དང་། བཅུ་ཚན་མེད་ལ་བཅུ་གཅིག་སྤར་བཞིན་དང་། འདོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་བསྒྲིབ་མ་བསྒྲིབ་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། ལུང་བསྟན་བསྒྲིབ་མ་བསྒྲིབ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་གསུམ་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ། ས་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ནི་གཅིག་སྟེ། མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་གྱིས་སོ། །སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལྔ་ལ་གཅིག་ཚན་ནས་བཅུ་ཚན་བར་བཤད་ལ། ཡིད་ཀྱི་ས་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། གདགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བཅས་པར། །ཆོས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡོད་དེ། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་བྱུང་ང་གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་སྡོམ་སྡོམ་མིན་གཉིས་ནས། ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཉེར་དྲུག་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱ་དང་གྱ་བདུན་བཤད་ལ། ཡང་ཆོས་ཁམས་ལ་གཅིག་ཚན་ནས་བཅུ་ཚན་བར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ནང་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་དག་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྡོམས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་བྱུས་ལ། སྤྲ་བཤད་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་ས་ལས། ཟད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པས་ན་མིག་གོ །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པས་ཆོས་རྣམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི་བྱིངས་སྒྲུབ་ཀྱིས་མི་ཐོན་པས་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། མ་ཟད་པར་དུ

གཟུགས་སྐྱོད་དང་། །ཞེས་མིག་གི་སྐད་དོད། ཙཀྵུའི་ཙ་ལ་ར་བསྟན། ཀླུ་ཀླཱ་ཡ་བྱས་རྡུ་བ་མ་ས་ཕྲུ་གོང་དུ་བཞག་སྟེ། རྡུ་བ་མ་ས་ཕྲེ་ཏྲ། རླཱ་ཡ་ལྷ་བུ་ཙི་རིགས་བྱས་ཚིག་ལ་བོད་སྐད་ལྷ་བུ་མིན་འདུག་པ་ནི་ཚད་མངོན་སོགས་དུ་མས་བཤད་ཚུལ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སྒྲ་བཤད་བསྡུས་ན། འདི་ལ་གྲགས་པར་དམིགས་པས་ན་རྣ་བ་དང་། དྲི་རྣམས་སྣོམ་པས་ན་སྣ་དང་བགྲེས་པའི་ཉམ་ཆུང་བསིལ་བ་དང་། བཟོད་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་འདྲིས་པས་འབོད་པར་བྱེད་པས་ན་ལྕེ་དང་། འདི་ནི་དབང་པོ་ཟད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བས་ན་ལུས་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཙོས་ཤིང་བསྲུང་ལ་བདག་གིར་བཟུང་སྟེ། བདག་དང་བདག་གིར་སྨྲམ་ནས་སེམས་ཅན་ནས་ཤེད་བུའི་བར་མིང་བཏགས་པས་ན་ཡིད་དང་། དེ་དང་དེ་ཞེས་བཏགས་སུ་རུང་བ་དང་གནོད་པ་བྱར་རུང་བས་ན་གཟུགས་དང་། བརྗོད་བཞིན་དུ་འཇིག་པས་སྒྲ་དང་། སྣ་བ་སྣ་ཚོགས་གནས་པས་ན་སྣ་དང་རྗེ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱུགས་པས་ན་དྲི། ནད་རྣམས་སྤྱོད་པ་དང་མྱང་བར་བྱས་པས་རོ་དང་། ལུས་ཀྱི་རིག་པར་བྱས་པས་རེག་བྱ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པས་ན་ཆོས་ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལྟར་དུ་དབྱེ་བ་དང་དེ་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལེགས་པར་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གོན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མིན་དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུས་པར་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པས་མཁས་པའི་དོན་དང་མིང་གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་གཅིག་བྱ་འཚལ་ཞིང་། དགེ་སོགས་མི་འདྲ་ཡང་། ཞེས་པ་ལ། དགེ་བ་ལ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་དགེ་བ་ཡིན། དགེ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞེས་དྲིས་པའི་དགེ་བར་འཇོག་ཚུལ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་ནས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་བར་བཅུ་གསུམ་བཤད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་ནས། རྒྱུ་མཐུན་པས་ཀྱང་དགེ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། དགེ་བའི་ངོ་བོ་ཀུན་སློང་དམིགས་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་སོགས་ལ་མཁས་ཤིང་འདོར་ལེན་ཆེད་དང་། དགེ་བ་ལ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཡོད་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ལ། སོགས་སྒྲས་དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་ཕུང་པོ་སོགས་གང་ཙམ་ཡོད་དང་། ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་དང་། ཕུང་སོགས་དུ་ཡོད་དང་། ལས་དཀར་ནག་བཞི་དང་མཐོང་ཆོས་སྨྱོང་འགྱུར་གསུམ་སོགས་འཛིན་ལ། ཡང་སྒྲས་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་སོགས་མི་འདྲ་ཡང་མདོ་གོང་འོག་གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་ལ། སྡོམ་གསུམ་ལས། ལས་

དང་རྣམ་སྨིན་གཉིས་ཀ་དཀར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ནག་པ་དང་། ལས་དཀར་རྣམ་སྨིན་ནག་པ་དང་། ལས་ནག་རྣམ་སྨིན་དཀར་བ་བཞི་གསུངས་པར། འགྲེལ་བ་དུ་མས་ཀྱང་དགོངས་པ་མ་ལོན་ལ། ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་མཆོག་གི་དྲི་བ་དང་རང་ལན་གཉིས་དང་། དེའི་ལན་གོ་རམས་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རྩོད་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་ལ། འདི་ལ་ད་དུང་ལས་དཀར་ནག་གི་དོན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་བྱས་ན་ལས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོ་སྔགས་གོང་འོག་ཆེས་མང་བར་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པ་དང་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པར་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུང་སོགས་ལས་ལས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་བླང་བྱ་དང་གཅིག་ཏུ་ནག་པ་དང་འདྲེས་མ་སྤང་བྱར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་སླམ་ན་ས་སྡེ་ལྔ་དང་མཛོད་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལུང་སྡེ་བཞི་སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཆེས་མང་བར་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་དང་འདྲེས་པ་སྟེ་གསུམ་བཤད་པ་དང་ནག་འདྲེས་གཉིས་འདོར་བར་བཤད་པ་བདེན་ཡང་སྤྱིར་འདྲེས་པ་དོར་དགོས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་སྲས་མཐོན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྤྱོད་བྱར་ཡང་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྟོན་པས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་བསྔགས་ལ། ཐར་འདོད་ཆེན་པོ་ལ་ལར་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་འབྲས་སྨད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཆེས་ཆགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོ་རིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས། །ཐར་པ་འདོད་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད། །སྨད་འགྱུར་གཞན་དུ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་པ་ཟླ་འགྲེལ་དང་། མདོ་ལས། ཀུན་འབྱུང་མཐར་དག་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་དེ་ལྟ་བུ་མང་ཡོད་དང་། སྤྱོད་འཇུག་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་སྦྲིན་པའི་དུས་ཚུལ་ཁྲིམས་བཏུལ་བར་བཤད་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མི་དགེ་བཅུའི་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཐོབ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམ་པ་བཅུ་སྤྱོད་ཀྱང་། གང་གིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ལྷས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱོང་འཕགས་པའི་རིན་ཕྲེང་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་སོགས་མདོ་དུ་མས་སེམས་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་འདི་འགྲུབ་པ་ལ། ཀུན་བཏུས་

ལས༑ གཞན་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གང་མི་དགེ་བའོ། །དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བའོ། །དཀར་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་རབ་ཏུ་འདྲེས་མ་སྟེ། བསམ་པས་ནག་ལ་སྦྱོར་བས་དཀར་བའམ། སྦྱོར་བས་ནག་ལ་བསམ་པས་དཀར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མཛོད་ལྟར་མིན་ལ་ཚིག་མི་མཐུན་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། འདིར་གཞི་བསམ་སྦྱོར་མཐར་ཐུག་གི་བར་མི་དགེ་བས་བྱས་པ་དང་པོ་དང་། གཞི་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དགེ་བས་བྱས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ནི་གཉིས་པ་དང་༑ འདྲེས་མའི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ནག་ལ་སྦྱོར་བས་དཀར་བ་བྲམ་ཟེ་སེམས་ངན་པས་དགེ་འདུན་ལ་སྟོན་མོ་བྲངས་ཏེ་ཀླུར་སྐྱེས་ནས་སོག་མ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སྨོན་པས་སོག་མ་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་བས་ནག་ལ་བསམ་པས་དཀར་བ་དེད་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པ་དང་༑ དགེ་སློང་དག་ལ་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་སྡིག་ལྟ་བསྒྲགས་སུ་བཅུག་པ་དང་། ལྷ་སྦྱིན་དང་འཁོར་རྣམས་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལས། དེ་འདུལ་བྱ་བའི་བློ་ཡིས་ནི། །མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་ཉེས་མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྲོག་གཅོད་ལ་ཡང་དགེ་བ་གཅིག་བསྟན་ཏེ༑ རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྲོག་གཅོད་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་དང་བསམ་པ་དེ་དགེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལོག་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ངན་པ་སྐྱེད་པ་ནི་ཕྲུག་འཚོལ་བའི་ལུས་སྒུར་ཙམ་བྱས་པས་སྒུར་པོར་སྐྱེས་པ་དང་། ཕོད་པ་ས་ལ་མ་གཏུགས་པས་ཕོད་སྐྱོན་ཅན་སོགས་སུ་སྐྱེས་པར་ལས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མཁས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིའང་སོམ་ཉིའི་ཡུལ་བསལ་ཟིན་ཏོ། །མཁས་པས། བརྒྱ་ཡི་ནང་ནས་དོན་ཤེས་པ། །ཚིག་གི་མདུད་འགྲོལ་རེ་རེ་ཙམ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལགས་སོ། །

ལྔ་བ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། **ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལྡོག་དབྱེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟེ ཙུང་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་བཏགས་བདེན་སོགས་དབྱེ་བ་གསུམ། །རྣམ་དག་ཡུལ་མ་དམིགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་སོགས་དབྱེ་ཟླ།** །ཞེས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་

དབྱེ་གཞི་ཞེས་བྱ་རིགས་ཏེ། ལོ་ཙཱ་བ་སང་ཅན་གྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་སོ༔ ༔ཞེས་བྱུར་དབྱེ་ན་རྣམ་འབྱེད་འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་མེད་པ་ཡིན་པས༔ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཅིག་མེད་ན་མི་རུང་བས་ཆུང་ན་མི་འདུ་འཁོར་བར་ལྡོག་འཇུག་ལ་ལྟོས་ན་དེ་གཉིས་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མེད་སྣང་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག །མེད་ན་འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་མེད་པ་དང་སྣང་བ་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་མེད་པ་མི་འདོད་ཅེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆུང་ན་མི་འདུ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ༔ ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་སྡོམས་པ་ཡང་དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ནི་འདི་ཉིད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཁོལ་ཕྱུང་མིན་པར་འཁོར་བ་ཀུན་ཆོས་དང་ཐེག་གསུམ་མྱང་འདས་ཆོས་ཉིད་དུ་འདུ་རྒྱུལ་སྒོ་ནས། བདེན་པ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་པར་བཤད་པས། དངོས་སྨྲ་བས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་ཟད་ལུགས་མདོ་ལྟར་བཤད་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྲོ་སྐྱུར་དག་སླ་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་གང་ཡིན་སྙམ་ན་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བློ་བཟོ་མང་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་བར་འགྱུར་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མཚན་འཛིན་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་འཆིང་བ་གཉིས་ལས་མི་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་བླ་ན་མེད་པའི་ཐར་པ་དང་རྫོགས་བྱང་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་བཞི་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འོང་ལ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བ་

རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ༏ ཞེས་སོགས་ཀྱིས། བཟློག་ཟླ་བཞི་སོགས་གྲུབ་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཡང་གྲུབ་ཅིང་། ལྡོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་དད་མིན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་སོགས་ཀྱིས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ། དེས་གྲུབ་པ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་སྣ་ཚོགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འོངས་ལ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མིན། ཞེས་པ་ནས༏ དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་ཟླ་རྣམས་གྲུབ་པས། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་གྲུབ་པས་ན་ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་དང་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་པ་གང་དུ་ཡང་ཁས་བླངས་ན་ཉམས་པར་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་ཚབ་དང་། དབྱིག་གཉེན་སོགས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བློ་གྲོས་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་༏ ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཉིས་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་དང་། །སོ་སོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་༏ དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱའམ༏ འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྙམ་ན། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པོ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ། ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་རུང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫས་སུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་གང་ཟག་དང་། དེས་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཆ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཐ་

སྣང་གསུམ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པ་ལྟ་བུའམ། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་སྟེ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ༑ བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བརྗོད་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་བཤད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དེ་གསུམ་གྱི་ངོར་རམ་དབང་གིས་བདེན་པའམ་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་བྱུར་གྱི་བདེན་པའི་སྐད་དོད་ས་ཏ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་སོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་གཞིའི་ཆོས་སོགས་སོ། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་ལྟ་བུ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རབ་འབྱོར་ལེའུ་ལས། རབ་འབྱོར་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅིང་༑ ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱི་བཤད་དང་། རྣམ་གྲངས་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བདེན་པ་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། དམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ༑ །ཞེས་གསུངས་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་རུང་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ན་ཡང་དག་མཐའ་དང་། སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་འགོག་པས་ན་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཀླུཾ་ཀླུ་ཏུའི་ཀླུ་ཏུ་ནི། ཁམས་དང་དབྱིངས་དང་ས་བོན་དང་བད་ཀན་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་བཤད། འཕགས་པའི་ཆོས་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པས་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཏེ། དབུས་མཐར་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ༑ །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་བདེན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བྱུང་༑ དབྱེ་བ་བསྡུས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་དང་། རྒྱས་པར་ན་བདག་མེད་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རེ་སྟེ། དབུས་མཐར་ལས། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་ཏེ་ལྟག་མ་ནི་སྔར་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་གཞན་དུ་སྤྲོས་ཟིན་ཏོ། །

དྲུག་པ་བདེན་གཉིས་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། **མངོན་ལྐོག་དབང་གིས་ཚད་མར་མངོན་རྗེས**

གཉིས༔ མངོན་སུམ་བཞི་དང་དཔང་མངོན་ལོག་མ་འཁྲུལ། །ཞེས་པ་ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་འདྲ་ལ༔ དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་དབང་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་ཀུན་མཐུན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་ན། མངོན་པར་བརྟགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། བརྟགས་བྱའི་ཡུལ་གསར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན༔ རྟགས་སམ་མཚན་མ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་ཆོས་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྔ་དང་། དེ་ཙི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཚད་མར་འཇོག་སྟེ༔ སའི་དངོས་གཞི་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཞེ་ན། མངོན་པར་བརྟགས་པ་དང་བཅས་པས་མངོན་པར་བརྟག་པ་དང་མངོན་པར་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རྟགས་དང་༔ ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་། ཆོས་དང་། རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཚད་མ་དོན་གྱིས་བཤད་དོ། །གཏན་ཚིགས་ལྔའི་རྟགས་སམ་མཚན་མས་གཞལ་བ་ནི་དཔེར་རམ་སྦྱོན་མཐོང་བའི་མཚན་མ་འགའ་ཞིག་ལས་ཡུལ་བརྟགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་མཆོན་ལས་ཤིང་རྟ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལས་ཡུལ་འཁོར་དང་ནོག་དང་རྭ་ལས་བ་ལང་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་དང་༔ ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མངོན་གྱུར་ལས་སམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྐོག་གྱུར་དཔོག་པ་སྟེ༔ དཔེར་ན་ད་ལྟར་བ་ལས་འདས་པ་དང་། འདས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་དང་། རྒྱན་དང་གོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་རྒྱན་དང་གོས་དེ་འདྲའི་ཚོགས་ཀུན་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་ནི། བྱེད་པ་ལས་ལས་ཀྱི་རྟེན་བརྟགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་འགུལ་བ་དང་བྱ་ཚང་སོགས་ལྡན་པ་ལས་སྡོང་དུམ་དང་། རྗེས་ལས་གླང་པོ་དང་༔ སྐད་ཅོར་རེ་ལས་རྟ་སོགས་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་དང་ཆོས་ལས་ནི། མི་འབྲལ་བའི་ཆོས་ལས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་རྟོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས༔ སྟོང་དང་བདག་མེད་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ནི། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་དཔོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འགྲོ་བ་ལས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དཔོག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པས་འགྲོ་བ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ཅིག་དགོས་འགྲོ་སྟེ། བཤད་ཆོད་ཙམ་བཀོད་དོ། །མངོན་སུམ་ནི། ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་དང་། མངོན་པར་བརྟགས་ཟིན་དང་། བརྟགས་བྱ་མིན་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས

པ་སྟེ། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་སྒྲིབ་གཡོགས་ཀྱི་དང་། མི་སྣང་བར་བྱེད་པའི་དང་ཟིལ་གནོན་གྱི་དང་རྨོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བཞི་དང་ཡུལ་གྱི་དང་། དུས་ཀྱི་དང་། ཕྲ་བའི་ཐག་རིང་བ་གསུམ་གྱིས་ལྐོག་གྱུར་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་གྱུར་བྱས་སོ། །མངོན་སུམ་ལ་དབྱེ་ན། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དག་དབང་ཡིད་རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི་འདོད་དེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་ལྟར་ན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དག་པའི་མངོན་སུམ་བཞི་ཡོད་དེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། མངོན་སུམ་དེ་སུའི་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་མྱོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། དག་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་ཡུལ་མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་གཉིས་བསྡུས་པ་ནི༑ འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་དང་། དག་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དག་པའི་མངོན་སུམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པའི་འཁྲུལ་བ་ལ་ཅི་འདྲ་དགོས་སྙམ་ན། ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་མམ་ལྟར་སྣང་ལྔའམ་བདུན་ཡོད་དེ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟ་བུ་གྲངས་འཁྲུལ་བ་དང་། མགལ་མེ་འཁོར་ལོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དབྱིབས་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། དུང་སེར་འཛིན་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། ལྗོན་ཤིང་འགྲོར་སྣང་ལྟ་བུ་ལས་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་ལྔ། དེ་ལྔ་ལ་དགའ་བས་སེམས་འཁྲུལ་བ་དང་། ལྟ་བོ་དེར་ཞེན་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་བ་དང་བདུན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་གཏོགས་པའི་ས་འོག་མའི་དབང་མངོན་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བས་བསླད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་མངོན་ལྔ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གིས་མ་བསླད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་རྣམ་རིག་གི་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ལ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། མཚན་སྣང་རྣམ་རྟོག་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་ཀ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་དང་ཆགས་སོགས་ཁམས་སོགས་འགྱུར་བའི་རྣམ་རིག་དང་༑ མཚན་སྣང་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་ནི་དེ་དག་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་བསྟན་པའི་དམ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆོས་

ཉན་པའི་དང་། ཚུལ་མིན་རྣམ་རྟོག་ནི་ཕྱི་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། ཚུལ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་ནི་འདི་བའི་དང་། མངོན་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི་ལྟ་ངན་རི་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དེ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས༔ དེ་རྣམས་བསྡུས་ནས་ཐོག་མར་ཀུན་རྟོག་གིས་ཀུན་ནས་བཏགས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་འཁྲུལ་རྟོག་གཞན་ལྡོག་སླ་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་བསྡུས་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་མ་སད་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པས་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རིགས་དུ་མ་ལས་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་སྒྲ་རྟོག་གིས་ཀུན་བཏགས་པ་སྟེ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་སྣང་བར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྨྲས་པ། **སྔ་རོལ་དེ་བློ་མེད་ཕྱིར་དེའི་བདག་འགལ་ལ། ཏེ་མིང་མང་ཕྱིར་དོན་གཅིག་བདག་མང་འགལ་ལ། །མིང་དོན་གཅིག་འདུག་མ་ངེས་བདག་འདྲེས་འགལ་ལ།** །ཞེས་བྱ་བ་ལ༔ རིགས་པ་དང་པོ་ལྟོ་ལྡིར་བ་བྲུམ་པའི་ཐ་སྙད་བརྟགས་པའི་ཚའམ་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པར་སྣང་བ་དེ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་མིང་དམ་བརྡའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པའི་བརྡ་སྦྱོར་མི་དགོས་ལ་བུམ་པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྔོན་དུ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། མིང་གི་སྔ་རོལ་ན་བློ་མེད་པས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བ་དང་། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཇོམས་སོགས་མིང་ཐ་དད་པ་དུ་མ་འཇུག་པ་ལྟར་དོན་གཅིག་པུ་དེ་མིང་འགལ་བ་དུ་མ་ལྟར་བདག་འགལ་བ་མང་པོར་ཡོད་དགོས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མིང་མང་པོས་བདག་མང་པོར་འགལ་བ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཉེར་སྦས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་བཞིའི་སྐྱེས་བུ་བཞི་ལ་འཇུག་ཚེ་དེ་བཞིའི་བདག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་ཐལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདྲེས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས། མིང་ངེས་པ་མེད་པས་བདག་འདྲེས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ༔ །ཞེས་སོ། །དེས་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་རྣམས་གནས་ལུགས་སུ་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་འཁྲུལ་བ་སྒྱུ་མའི་རྟ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ནི་སོགས་སྨྲས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་

ཕན་གནོད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། གནས་ལུགས་ནི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་གཅད་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་མིང་ལ་དམིགས་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་རྣམས་དག །སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་འདྲ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་མཁའ་འདྲར་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྡུས་ལས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་མའི་རྣམ་གཡེང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་དང་། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟེ་བཅུའི་དང་པོའི་གཉེན་པོར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་སོགས་དང་། དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སོགས་དང་། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཅིག་རྟོག་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་བ། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐ་དད་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཟུགས་གཞན་མིན་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མིང་ལྟར་དོན་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ལ། བཀའ་བསྩལ་བ། མིང་བཅོས་མ་ལ་ཆོས་དེ་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མིང་གློ་བུར་གྱི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དོན་བཞིན་མིང་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡང་

དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་བཤད་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་གི་ལོག་པ་གཅིག་འཛིན་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བཤད་ལ;① རྣམ་རྟོག་ཕྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཚོལ་བ་བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞི་བཤད་པ། **ཚོལ་བ་བཞིས་བཙལ་བཞིན་མེད་ཕྱིར་དེར་དེ་མེད།** །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མིང་དང་དོན་དག་ཕན་ཚུན་དུ། །གློ་བུར་བ་ནི་ཉིད་དུ་ཚོལ། །ཞེས་སོགས་རྣ་འགྲེལ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་བཞི་སྟེ། མིང་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་བསྡུས་དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་མིང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་གང་མིང་ལ་མིང་ཙམ་དུ་ལྟའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མིང་ལ་མིང་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་བཞིས་བཙལ་བ་བཞིན་དུ་མེད་ཅིང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། བཙལ་ན་དེའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་ངོར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཐེག་བསྡུས་ལས; ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བཟློག་ནས་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། བྱམས་ཆོས་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་དུས་སེམས་འགོག་པར་བཤད་ན་དབུ་མ་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ནས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ། **ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་ཕྱིར་དེ་གཞན་མིན།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས; ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་པ་ཆེས་མང་ཡང་འདིར་མི་སྤྲོ་ཞིང་། མདོར་བསྡུ་ན། ཁ་ཅིག་རྩོད་གཞི་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དང་དེའི་རྣམ་པ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་འདོད་པ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱེ་སྨྲ་ལ་ཟེར་བའང་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པར་སྔོར་སྣང་དང་དེའི་དབང་ཤེས་རྩོད་གཞིར་བྱེད་པ་ཡང་སྒྲུབ

①དཔྱད་དཔར་ན། གཉེན་པོར་བཤད་དོ། །

ཆོས་ཚད་བསལ་ལོ། །ཡང་ལ་ལ་སྔོན་པོ་དང་དེ་སྣང་དབང་ཤེས་རྩོད་གཞི་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན་སྔོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དམིགས་བྱེད་དུ་ཐལ། སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་རྟོག་པ་རྩིང་བ་དག་སྐབས་འདིའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་རྟགས་ཀྱིས་སྔོ་སོགས་དང་དེ་འཛིན་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ་མཉམ་དུ་བསམ་ནས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཆེས་འཁྲུལ་ཏེ། འོ་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པར་བུམ་པ་སྣང་བ་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ཕྱིར་སྣང་དོན་དེ་བློ་དག ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཡང་མང་པོས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དང་བློས་པ་སོགས་སོ། །དེས་ན་འདིར་རྩོད་གཞི་ནི་སྔོ་དང་དེ་བློ་ཞེས་པས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ཆོས་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པས་རྫས་གཞན་བཀག་ཙམ་དང་། རྟགས་ཀྱི་དོན་ནི་ལྷན་ཅིག་ནི་དུས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། ངེས་པ་ནི་ཕན་ཚུན་ངེས་པ་སྟེ་ཁྱབ་པའོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟླ་གཉིས་བཞིན། འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྔོན་པོ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་རྟགས་སམ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་མ་དམིགས་ན་གཞན་དམིགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དེ་འདིའི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ངེས་ན་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྫས་གཞན་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་

འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་འཐད་ལྡན་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་དབེན་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རང་རིག་གིས་མ་ངེས་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོན་འཛིན་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་སྔོན་པོ་མ་དམིགས་ཀྱང་སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་དམིགས་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དང་དེའི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན༑ རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་ཐུགས་ལ། ཞེས་པ་ནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རང་གིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །སེམས་བྱུང་དང་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ལ། སྣང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཟེར་ན་བར་མ་ཆོད་པའི་སྣང་གཟུགས་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དངོས་རྒྱུ་ཚར་གཅིག་གིས་ངོ་བོ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་བར་ཆད་མེད་པས་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྣང་གཟུགས་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མ་དམིགས་ཀྱང་བར་སྣང་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད། འུག་པ་དང་བྱི་བས་མཚན་མོ་སྣང་བ་མ་དམིགས་ཀྱང་གཟུགས་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བུད་གཟུགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་མིག་ཤེས་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་དམིགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ༑ དེའི་ཚེ་དེ་བུད་གཟུགས་གཅིག་གི་གཟུགས་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་ཀྱང་གཅིག་ལ་སྣང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་སྣང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན

ལྷ་སྦྱིན་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ལ་ཟླ་གཉིས་སྣང་ཚེ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སྣང་བ་ལྷ་སྦྱིན་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དགྲ་གཉེན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་སོགས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་རབ་ཞིའི་འགྱུར་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་གཅིག་ལ་ཡང་། །ཤེས་པ་ཐ་དད་རབ་འཇུག་སྟེ། །ཡིད་འོང་གཟུགས་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་གཞན་དུ་སྣང་། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། །རྐྱེན་དང་དེ་བཞིན་རྡུལ་རྣམས་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་དག །སེམས་ཙམ་པོ་ལས་རྣམ་པར་བརྟགས། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། །རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟག་ན་ནི། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི། རྡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་ཉི་ཤུའི་རིགས་པ་དང་། གང་ཟག་དང་རྒྱུན་སོགས་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྡུལ་རྣམས་དང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟག་ན་ནི། །ཞེས་པའི་དོན་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྡུལ་གྱིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་འགལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་ནི། **ཕྲ་རྡུལ་བསྐོར་ཚེ་ཤར་ངོས་ནུབ་ཕྱོགས་ལ། །མི་ལྟ་ཆ་བཅས་བལྟས་ན་རགས་པ་མི་འགྱུར། །ཕྲ་རབ་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་སྨྲའི་མིན་ཅི་ལགས།** །ཞེས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་འབྱར་བ་ལས་གོང་བུ་འོང་བ་དང་བྱེ་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་དགེ་འདུན་སྲུང་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་དུ་མ་མ་ཕྲད་པར་བསྐོར་བ་ཙམ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་བཙུན་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་པ་མང་པོ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་དུ་མ་བར་མེད་ཀྱང་མ་རེག་པར་འདུས་པ་ལས་གོང་བུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དཔྱུས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་བཞི་སྟེང་འོག་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དྲུག་གིས་སྦྱར་བའི་ཚེ༑ཤར་རྡུལ་ལ་འབྱར་བའི་ཆ་ངོས་ནུབ་རྡུལ་ལ་མ་རེག་ན་ཕྲ་རབ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། རེག་ན་ཕྱོགས་དྲུག་ག་ལ་རེག་པའི་དྲུག་གའི་གོ་ས་གཅིག་པའམ་ཕྱོགས་གཅིག་པས་གོང་བུ་ཆེན་པོ་འང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་ཐལ་ཞེས། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཕྲད་པར་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཟེར་ན། དབུས་མཐར་ལས། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐོར་བའམ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཕྲད་མ་ཕྲད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དེའི་ཚེ་ཕྲ་རབ་རྡུལ་གིས་བསྐོར་བའི་དབུས་ཀྱི་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ཕྲ་རབ་ཕྱོགས་ལ་མི་ལྟ་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ནུབ་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བལྟས་ན་ཕྲ་རབ་ཅི་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་བོང་ཚོད

རགས་པ་རི་སོགས་འོང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲུག་གིས་བསྐོར་ཆེ་ཤར་ངོས་ཀྱི་གོ་ས་ཙམ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར༏ ཞེས་འདིས་ཐམས་ཅད་འགོག་ནུས་པས་རྩ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྔག་ལོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་ན་རྡུལ་ཕྲན་མིན་པར་འཕགས་པས་བཤད་ཟེར་ལ། སྐབས་འདི་ལའང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཟེར་རྒྱུ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་སྨྲས་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ནང་པ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བསིལ་ན་ཕྲ་རབ་དུ་མའི་ཕྱུང་པོར་མི་འདོད་མཁན་མེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་དང་གླང་། །སོགས་ལྟར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཕགས་པས། གང་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་ལྟར་འདོད༏ ༑ཅེས་དང་། བཞི་བ་ལས། གང་གི་རྡུལ་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ། །དེས་རྡུལ་རྡུལ་ཕྲན་མིན་པར་བསྙད༏ ༑ཅེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྨྲས་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲའི་ཡོང་གཏམ་འབའ་ཞིག་རང་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡང་དཔྱད་ན་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་རིགས་པས་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་བརྟགས་པ་བྱུར་རྟུང་བ་དེ་ནི་བྱེ་མདོ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ཕྱེད་ཅག་གིས་འདོད་པའི་རྡུལ་ཆ་མེད་པའི་ཕྲ་རབ་ཏུ་གང་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྡུལ་ཕྲ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མཐོང་། །གང་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་ལྟར་འདོད༏ ༑ཅེས་དང་། བཞི་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཤར་གྱི་ཆ་ཡང་ཡོད༏ ༑གང་གི་རྡུལ་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ། །དེས་རྡུལ་རྡུལ་ཕྲན་མིན་པར་བསྙད། །ཅེས་དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཤད་ལ། བློ་བས་ཀྱང་བཞི་བརྒྱའི་འགྲེལ་བར། འབྲས་བུ་རྫོམ་པའི་སྔ་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་ཉལ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སྨྲོས། །གནས་སྐབས་དེར་ཡང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་ངེས་པར་གང་ལ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་ངེས་པར་གང་ལ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཤར་གྱི་ཆ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་དངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་ཏུ་ཕྲ་རྡུལ་ཇི་ལྟ་བུར༏ ༑གཅིག་པུ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་འཇུག་རྩ་འགྲེལ་སོགས་དུ་མ་དང་སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་འདུས་པ་ཡང་ཕྱོགས་དང་བཅས་པས་ཡིན་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་མདོ་བྱེ་བྲག

པ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆ་མེད་མིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ་ལ། དེར་མ་ཟད་སྟག་ལོས་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་དབུ་སེམས་རང་ལུགས་ལ་འཇོག་པ་ལ་འགལ་འགྲུབ་གཞན་ཡང་སྨྲས་པ། **མང་པོས་བཀག་ཕྱིར་དབུ་སེམས་དེ། འདོད་འགྱུར**ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལང་གཤེགས་ལས། གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་ཇི་ལྟར་མི་འོང་ལ། །སྣང་ཡང་དེ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་མདོ་དུ་མས་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྲལ་བསྟན་ལ༔ འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་བརྟགས་ན། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་པ་མེད། །གང་ལ་གཅིག་པ་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ལ་དུ་མའང་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཀྱི་བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ལས༔ གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས། ཛེ་ཏཱ་རི། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དུ་མས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་གཟུགས་ཅན་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་ཕྱོགས་ཆ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྣམ་པའི་ཆ་དང་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་སྟག་ལོས་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟུལ་དང་ཤེས་སོགས་འདོད་པ་ནི། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཆེན་པོས་བློ་གྲོས་ངན་པའི་མིག་ཡོར་མེད་ལ་ཡོད་མཐོང་གི་སྤྲང་མ་དང་སྐྲ་ཤད་སོགས་ཆེས་མང་བར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་སྣང་ངོ་། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། **མཉམ་བཞག་ངོར་མེད་དངོས་གཅིག་ཡིད་མང་ཕྱིར། །དེ་ཡིད་འོང་དང་མི་འོང་སྤྱོར་སྣང་སོགས། །ཚི་སོགས་མཚུངས་ཕྱིར་དོན་མེད་སེམས་ཙམ་བདེན༔ ཀོན་རྟོག་ཞེན་གཞི་མེད་བས་རྟོགས་མེད་ལ། །དེར་སྣང་འཁྲུལ་བས་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཁྱིས༔** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཟབ་པོ་རྣམ་རིག་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིའི་དོན་སྣང་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་བཞི་ལས། དང་པོ་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ནི་དཔེར་ན་ཡི་དྭགས་དང་མི་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས༔ ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ཞེས་དངོས་པོ་གཅིག་ལའང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་བག་ཆགས་སད་ལུགས་མི་འདྲ་བས་དོན་སྣང་ཐ་དད་པའི་ཡིད་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། དམིགས་པ་མེད་

པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དམིགས་པས་ན། དཔེར་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་རྨི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྙན་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་རྨི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རྨི་ལམ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ལ། །དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། །ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་སེམས་རྨོངས་པས། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་དྲི་ཟ་ཡི། །གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མས། རྨི་ལམ་དང་སོགས་སྨྲས་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྱུ་མ་སོགས་ཏེ། དོན་མེད་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་སྙམ་པ་ལ་སྒྱུ་མ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དོན་མེད་ན་ཇི་ལྟར་སྙམ་པར་སྨིག་རྒྱུ་དང་། དོན་མེད་ན་འདོད་མི་འདོད་ཇི་ལྟར་སྙམ་པར་རྨི་ལམ་དང་། དོན་མེད་ན་དགེ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྙམ་པར་གཟུགས་བརྙན་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་སྙམ་པར་མིག་ཡོར་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་སྙམ་པར་བྲག་ཆ་དང་། དོན་མེད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་སྙམ་པར་ཆུ་ཟླ་དང་། དོན་མེད་ན་བྱང་སེམས་བསམ་བཞིན་སྤྱོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་སྙམ་པར་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་ཤེར་མདོ་ལས་གསུངས་པར་བཤད་ལ། མདོ་ལས། འབད་པ་མེད་པར་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ན། དོན་ཡོད་ན་དོན་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབད་པ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དོན་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་གྱུར་ན། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་ལུས་ལ་དགྲ་གཉེན་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མར་དམིགས་པ་དང་མདོ་ལས། ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་པས་ནི། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། བསམ་གཏན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལ་མོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དོན་དེ་དག་སྣང་བ་དང་། ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ལ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་གཟུགས་སོགས་ཐོབ་པའི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོགས་སྤྲུལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་སྟེ་ཡོ་གི་ཞེས་པ་རྣལ་འབྱོར་དང་

སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀར་བསྒྱུར་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་སྟེ་དེའི་གང་མོས་པ་ལྟར་ས་རྒྱུར་སྣང་བ་སོགས་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་གཟུགས་སོགས་དོན་གྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་བདེན་པར་ཡང་ཡོད་པ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །སོགས་དང་། ཟླ་བས་ཀྱང་། ཡོད་དང་སྤྲོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །ཅེས་དང་། མཉམ་བཞག་གི་ངོར་མེད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། དོན་གྱི་སྡེ་ཚན་གྱི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད། །དེ་ཀུན་ཐུབ་པས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། བཏགས་པ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། བསྡུམ་བྱེད་ཀ་ཏྱའི་བུ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་བསྡུམ་བྱེད་ནི་ས་ལ་རྟེན་ཅིང་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ལུགས་འདི་ལ་ས་སྡེ་ཀུན་ལས་ཐེག་བསྡུས་ཉིད་རྩ་བར་སྣང་ལ། དེ་མ་ཤེས་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་གོ་དོན་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེར་མདོ་སོགས་མདོ་དུ་མའི་དགོངས་པ་འཆད་མི་ཤེས་པར་སྣང་བས་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་པས་ཆུ་ཡོད་སར་མི་ཚོལ་མེད་སར་ཚོལ་བ་ལྟར། གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ཆུང་དུ་མ་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཤས་ལས་མ་མཐོང་བས་དེ་དག་འདིར་མ་སྤྲོས་ལ། ད་དུང་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་པ་དྲུག་གི་ཆོས་དག་ལ། །འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། །ཞེས་ཆོས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། གྲུབ་པ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་མིན་པ་དང་། གནས་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་དང་། གཟུང་འཛིན་སྣང་མེད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་དྲུག་དང་། ཡང་དེ་ལས། རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལས། །འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་དང་། ངེས་འབྱེད་དང་། རེག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེར་འཇུག་པ་སྟེ་དྲུག་སོགས་ཤེས་དགོས། དབུས་མཐའ་ལས། རྩ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་བོ་ན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡི་དེ་བོ་ན། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བ་དང་། །གྲགས་དང་རྣམ་པར་དག་ཡུལ་དང་། །བསྡུ་དང་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། །མཁས་དེ་བོ་ན་རྣམ་བཅུ་ནི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཐེག་བསྡུས་དྲངས་པ་དང་བྱང་སའི་ཚོལ་བཞི་

དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དེའི་སྐབས་ལྟར་ཞེན་གཞི་འམ་ཞེན་པ་དང་།[1] འབྲས་དེར་ཞེན་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མེད་པས། རྟོག་མེད་ལ་དེར་སྣང་གི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་སྣང་བ་འཁྲུལ་བར་རྟོགས་ལ། དེས་ན་སེམས་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་དེ་བཀག་པས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་བཀག་པས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་དང་འཕྲོས་དོན་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། **ཏེན་ཕྱིར་འདི་བཀག་ཀུན་རྟོག་བརྒྱ་སོགས་ལྡོག** ཅེས་བྱ་བ་ལ་དེ་བཀག་པས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་ཞེས་དགོས་པར་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་ཚུལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་འདི་བཀག་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་བསྡུས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་དུ་མཆིས་གནས་ངན་ལེན་དུ་མཆིས། སྦྱིན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་བཅུའི་རེ་རེ་ལ་ལྡོག་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ས་རོལ་རྒྱུན་མཐའི་གཉིས་ཏེ་ཉེར་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས། འོད་སྲུང་གི་ལེའུས་སྟོར་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་བསྡུས་ན་བཅུ་གསུམ་བཤད་པའི་དོན་འདིར་ཡང་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་རེ་རེའི་ལྡོག་བྱ་མཐར་འཛིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཉེར་དྲུག་དང་། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་ཉིད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བཅུ་དྲུག་རེ་དང་། ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་བཅུ་དང་། ཐེག་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གཡེང་བཅུ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་དང་མེད་པ་དང་། །སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྣམ་རྟོག་བཅུ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་བཤད་ལས། མེད་ལ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་བཤད་པ

[1] དབུས་དཔར་ན། ཞེན་ས་དང་།

དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་གཟུང་འཛིན་བཞི་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འདི་ལྟར་སྦྱར་ནས། དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་པོ་ཕྲག་གསུམ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སོགས་སྐྱོན་ཀུན་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་སྦྱོར་བས་ཆོག་གོ །

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་འཁྲུལ་རྟོག་ལྡོག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་བདེན་མི་བདེན་ཇི་ལྟར་སླམ་ན་དེ་ལ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱིས་རྟོད་གཞི་གང་ལ་རྟོད་ཚུལ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་དོན་དང་། སེམས་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཙུང་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **འཇུག་པའི་ཤེས་པར་རིགས་སྣ་ཚོད་པའི་གཞི། །ཚོར་ཚུལ་བདེན་མི་བདེན་ནམ་ཡོད་མེད་དམ། །རྟོགས་པས་མ་བརྟགས་བརྟགས་པས་བདེན་རྫུན་ཚོད། །ཁུ་སེམས་བདེན་རྫུན་ཡོད་དང་དངོས་སོགས་མིན། །**ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིའི་དོན་སྤྲོས་ན་མངས་དོགས་ལ་འོན་ཀྱང་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་དག་གི་རྟོད་རིགས་ཕྲ་ཞིང་མཛངས་པ་དང་། དེའི་གཞུང་བཀླིང་བས་རང་གཞན་དུ་མས་རྟོད་ཚུལ་མང་པོ་སྨྲས་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དང་མ་སྦྲེར་བ་དང་མི་འབྱོར་བ་མེད་པར་སྣང་བས་བློ་གསལ་རྣམས་ལ་ཕན་སྙད་རྟོད་ཚུལ་ཕྲ་མཛངས་ཙམ་གསལ་ཅིག་བཤད་ན་ཀུན་གཞི་སོགས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་དུ་མ་ཡོད་པས། དེའི་སྣང་ཚུལ་རྟོད་གཞིར་མི་རུང་རང་རིག་ཀྱང་ས་སྦྱོར་མ་བཤད་ཅིང་འདོད་མི་འདོད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཁས་ལེན་ཕྱིན་དེའི་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་མཁན་མེད་པས། དེའི་སྣང་ཚུལ་རྟོད་གཞིར་མི་རུང་བ་སོགས་ནས། འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་གམ། དེ་ལ་ལུས་ཅན་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་རགས་པར་སྣང་བ་རྟོད་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གི་རྣམ་ངེས་འགྲེལ་བཤད་ལས། ལུས་ཅན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་འགྱུར་གྱི་ལུས་ཅན་མིན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཕྱི་དོན་ལུས་ཅན་ལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་བདེན་པོ་བོ་ཕྱི་དོན་གྱི་ལུས་ཅན་མིན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་མིན་ནམ། ཞེས་པའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྣ་ཟེར་ངེ་བ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚད་ཆུང་དུ་མང་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་ལ། ཞེས་རྟུལ་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཉི་ཤུ་བའི་རིགས་པས་གནོད་པ་ལྟ་བུ་ལུས་ཅན་སྣང་བ་རྟོད་གཞི་དང་རྟོད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་པ་དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཅེའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་གཟུང་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པའི་རྟུལ་ཆ་མེད་དུ་སྣང་བ་ལྟར

གྲུབ་ན་གཅིག་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བརྩད་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣང་བ་རྩོད་གཞི་རྩོད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་ནི་རགས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་རགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རགས་སྣང་རྩོད་གཞི་དང་རྩོད་ཚུལ་སོགས་ཡང་ཡང་བཤད་པས། སྣང་བ་དེ་དག་དང་སྔོ་སོགས་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་བ་དང་རིང་ཐུང་སོགས་དབྱིབས་སུ་སྣང་བ་དང་། རྒྱུན་སོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་རྩོད་གཞི་བྱས་ནས༔ རྩོད་ཚུལ་རྣམ་རིག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་རྫུན་གྱི་དོན་དུ་རྩོད་པར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་རྫུན་གྱི་དོན་ལ་འཁྲོས་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་དང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གང་ཡིན་ལ་རྩོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་རྫུན་གྱི་གོ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་ཡང་མི་བདེན་ན་རིགས་པ་ཡང་བདེན་པ་ཉིད་དུ་གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅེས་པས་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་མི་བདེན་ན། གསལ་རིག་གི་མངོན་སུམ་ཡང་བདེན་པར་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་མགོ་མཚུངས་སུ་བརྩད་པ་ན། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་གལ་ཏེ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གཅིག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆ་ཅན་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་སྐྱོན་བཤད་པ་ལྟར་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་ཆེད་དམ་གཅིག་པུར་མི་རུང་བ་སོགས་དང་། ཛེ་ཏཱ་རིས་གྲུབ་མཐའི་རང་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་རྣམས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མི་བདེན་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཇི་ལྟར་བདེན་པ་ཡིན༔ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་མི་བདེན་རྩོད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དེ་ནི་དུ་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྣང་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མེད་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་ལྡན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རགས་པའི་རྣམ་པ༔ ཞེས་པ་ནས། རགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཞན་ཅི་ཞིག་ལུས་ལ། དེ་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་མེད་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཏེ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན་ཚངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འབྲུལ་བར་བརྟགས་པར་མི་

ནུས་སོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་སྣང་ཚད་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྟེ་མི་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འཁྲུལ་བའི་མི་བདེན་པ་དང་ཉམས་མྱོང་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བརྒྱ་བྱིན་དང་སུས་ཀྱང་གཞག་པར་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མང་ལ་དེ་དག་བདེན་མི་བདེན་གྱི་ཕྱོགས་ཆ་རེ་ཡིན་ཡང་། འཇུག་ཤེས་འཁྲུལ་གྱི་གནོད་མེད་ལ་རགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་རྣམ་བདེན་པས་མ་རིག་པས་མ་བསླད་ལ། དེ་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པས་རང་རིག་མ་གཏོགས་པའི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་མ་རིག་པས་མ་བསླད་པ་མེད་པས་མངོན་སུམ་དེ་དག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་རགས་སོགས་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་དེ་ལ་སླུ་བར་སོང་བ་དང་རྫུན་པར་སོང་བ་རྣམ་རྫུན་པས་དབང་མངོན་སོགས་མི་བདེན་པའི་དོན་དང་། ཡུལ་ལྟ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡུལ་མི་བདེན་པའི་དོན་དང་། རྣམ་བདེན་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྐབས་འདིའི་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་མི་བདེན་པའི་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་དོན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ངེས་པའི་མི་སླུ་བ་ནི་སྤྱངས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་གནོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སླུ་བ་དེ་ནི་སྤྱངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཞེས་བསླུ་མི་སླུ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གནོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བ་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནོད་བྱེད་རིགས་པ་དམ་པ་ནི། །མེད་ན་ཉམས་མྱོང་སྤང་བྱ་མིན། །ཞེས་དང་། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། གནོད་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན། མི་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གནོད་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེས་གཟུང་བ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་བཤད་པ་སོགས་དུ་མས་སྒྲུབ་ཅིང་། དེས་ན་བོད་དུ་མས་འཇུག་ཤེས་ལ་རགས་པ་ཡོད་མེད་རྣམ་བདེན་རྫུན་དུ་འདོད་པ་དང་རྡུལ་འདོད་མི་འདོད་དག་མི་འཐད་དེ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྔ་བཤད་ལ་དེ་རྣམ་རྫུན་པའི་གཞུང་དུ་ཛེ་ཏཱ་རི་བྱང་བཟང་པཎ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་སོགས་དུ་མས་རྣམ་རྫུན་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དབུས་མཐར་སོགས་དང་འགལ་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་དཔག་ཚད་དང་རྒྱང་གྲགས་སོགས་དང་སྟོང་

ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་ས་སྡེ་འགོག་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དབུས་མཐའ་སོགས་ལ་འབྲེལ་ནས་སྤྱི་སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་མིན་ཟེར་བ་ཡང་། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ༑ རགས་པར་སྣང་བ་ལྟར་མི་ཟེར་བར་རགས་སྣང་དེ་དབུ་སེམས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་། རྫས་སོགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་དེ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་རྣམ་འགྲེལ་མདོར་སྡུམ་ལེའུ་དང་། རྣམ་ངེས་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དབྱེ་བ་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་དང་། ཛོ་ཀུ་རི་དང་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་ལ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གསལ་བར་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ནས་བྱུང་བས་དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཡང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བདེན་བཤད་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་བཤད་པ་གཉིས༑ དང་པོ་ནི། **རྣམ་བདེན་ལ་གསུམ་སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་དང་། །གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་རིམ། །ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་ཁྲམ་ཞེ་འདོད། །གཟུང་བའི་གྲངས་སྙེད་རྣམ་འདོད་ཤེས་སྒྲོ༑ །སྣ་ཚོགས་ཤེས་རྣམ་གཅིག་འདོད་ཚོགས་གྲགས་ཞེས། །**ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་རྣམ་བདེན་ལུགས་འདི་སྟོན་པ་སོགས་དུ་མས་གསུངས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་སྟེ། དུས་གསུམ་ཡང་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་བཤད་པར་བྱང་བཟང་དང་མི་ཧྲི་པ་སོགས་འདོད་ཅིང་༑ ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་ཅན་དུ་སྣང་། །ཞེས་དང་༑ གནས་པ་བསྡུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སོ་སོར་སྣང་བའི་སེམས། །བག་ཆགས་ལས་ནི་རྣམ་གནས་པ༑ ཇི་སྐྱེ་དོན་མེད་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཇི་ལྟར་གཞན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར། །དོན་གྱི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་ནི། །ཕྱི་བུར་❶ལྟ་བུར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་སྣང་འགྱུར་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་ལས་ནི་ལོགས་ཤིག་ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་དང་། དཔའ་བོས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒོམ་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་རྩལ་གྱིས་ནི། །གཟུང་བ་སྟོང་པར་རབ་ཤེས་ཤིང་། །འཛིན་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ལྟ། །ནས། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀུན་

❶དབུས་དཔར་ན། བེ་བུར།

རང་རིག་ལུས། །སྣ་ཚོགས་བརྟགས་པས་རྣམ་པར་དབེན། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ཉམས་མྱོང་བཞིན། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་སྔར་ལྟར་བཤད་པ་དག་དང་། རྣམ་བཤད་རིག་པས་དེ་ལྟར་དང་། ཕྱོགས་གླང་གི་དམིགས་བརྟགས་ལས། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་དེ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དུལ་ལྷས་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཟུང་བའི་ཆ་ཤས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གཟུང་བའི་ཆ་དེ་ནི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རྐྱེན་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་པའི་གཟུང་ཆ་འཛིན་མཁན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཤད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་གང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ། །དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་མྱོང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། །སྣ་ཚོགས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །རབ་ཞུགས་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་རྟོག་མེད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་བདེན་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས། །བཀག་མེད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད། །ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཤེས་ངོ་བོ་ཡི། །དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུས་སོ། །རྣམ་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། ཚུར་དུ་མང་མོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་ནུས། གྲགས་ཆེ་བ་གསུམ་སྟེ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་ལའང་འཁྲུལ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་འདོད་པ་དང་། སྔོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ་གྲགས་ཆེ་བ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་ལམ་ཕྱེད་གཤགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི། སློབ་དཔོན་འཕྲོག་བྱེད་བློ་བས། རྣམ་པ་སྒོང་གཤགས་ལྟ་བུར་ནི། །སྨྲས་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པས། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། །གཟུང་བ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་དང་། །འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ནང་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འདི་དག་གཞན་ཡིན་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་

སྣང་བའང་གཞན་པོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །བཞག་ཕྱིར༔ ཞེས་སོགས་དང་། བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བས། གང་སྣང་དེ་འདིར་རང་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གང་དེ་ནི་མི་སྣང་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་གིས་མྱོང་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་རང་རིག་གི་མྱོང་བྱ་ཙམ་དེའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་དེ་དག་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་དེས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟར་གྱི་གཉིས་ནི་རྫུན་ཡིན་ལ། གཉིས་མེད་པ་ནི་རྫུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ༔ རང་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནས། དེ་སྐད་དུ། རྟོག་པ་གཅིག་ནི་ནང་དུ་སྣང་། །གཞན་གྱི་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་སྟེ། །དེ་དག་མར་མེ་གཉིས་བཞིན་དུ། །གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཉིད་མིན་པའི། །དཀར་དང་བདེ་སོགས་རིག་པ་ཡིན། །རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ངོ་བོ་ནི། །དེ་ཡི་ནུས་པ་ལས་བྱུང་བའི། །རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲུལ་བ་ཡིན༔ ༈ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འདི་བས་སྔོན་འཛིན་དང་དེའི་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཉིས་སྐྱེ་དུས་སམ་གྲུབ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་པར་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། འདི་ལ་དཔྱ་མ་བས་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྒྱུད་གཞན་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་ལྐོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཕན་ཚུན་དམིགས་ངེས་མིན་པར་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ཛེ་ཏཱ་རིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཕན་ཚུན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་མོད་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྔར་དམིགས་ལ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཆོས་མཆོག་གིས། ངེས་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་གཅིག་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་ནི་སྔར་དམིགས། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འདི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་བྱེད་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པར་འདོད་པས་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ༔ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་དེར་ཤེས་དགོས་ལ་འདི་བས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འདོད་པར་སྟག་ཚང་པས་སྨྲས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ

སྟེ། ཀུན་གཞི་ས་ཕྱི་ཐ་དད་ཀྱང་ནང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆ་གསུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བའི་ཆ་དང་འཛིན་པའི་ཆ་དང་། འཛིན་པའི་རང་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པ་གཅིག་པུའི་རྣམ་པར་རྟོགས་ལ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ལ་ལྡོག་པས་དབྱེ་བས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་རིག་པའི་ཆར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཉིད་ལྡོག་པའི་དབྱེ་བས་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་རྫུན་ལྟར་དབུ་མ་པས་འོ་ན་སྔོན་པོ་འདི་ངས་རིག་གོ་སྙམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། འདི་བ་ན་རེ། སྐྱོན་དེ་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་དུས་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀས་ངས་རིག་གོ་སྙམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་གཉིས་ཀའི་ནུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། ཅེས་སོ། །གོ་ན་རེ། རྒྱུད་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་ཡང་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུད་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྨྲ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཇི་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུ་མི་འདུ་དང་གསལ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུ་མི་འདུའི་རྩོད་རྩོལ་ཆོས་མཆོག་དང་ཛེ་ཏཱ་རི་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་གོ་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་མཁས་པར་འགྱུར་གྱི་མིང་ཙམ་ཤེས་པས་དོན་གོ་བར་མི་འགྱུར་ཡང་མཁས་པར་རློམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་ལ་བོད་ཀྱི་རྟོག་གེར་རློམ་པ་དག་གིས་གྲུབ་མཐའ་དང་ཚད་མ་ཞུས་པས་གཞན་སྡེ་བོད་དུ་མི་འོང་ཁྱེད་ཅག་ལ་གཞན་སྡེར་རྩོད་པའི་ནུས་པ་མི་སྣང་གསུངས་པ་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚིག་ཕྱིའི་བཤད་སྒྲུབ་ཅེས་སྨད་པ་དེ་དོར་ནས་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་རེ་མཛད་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་འདོད་པ་ལ་མདོ་སྡེའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རིམ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆ་གསུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་བདེན་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་ནས་དེ་དག་དགག

པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཉིད་ལས། དུས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། མྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་འཁྲུལ་བའང་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་མྱུར་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ཕྱོགས་སྔས་སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་གཅིག་པུའི་རྣམ་རྟོག་ལ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཉམས་མྱོང་ལ་ལྟོག་པས་ཕྱེ་བའི་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། རིག་པའི་ཆ་གསུམ་བརྟགས་པའི་དེ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་མ་མྱོང་བར་བཤད་པ་ལ༑ ཅིག་ཅར་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་སྣང་དུས་ཐ་དད་མིན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔས་དུས་ཕྱིར་མྱོང་ཡང་འཇུག་པ་མྱུར་བར་ཅིག་ཅར་སྣང་བས་ན་དེ་འཁྲུལ་ཟེར་བར། འོ་ན་རིམ་གྱིས་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ་བས་བཀག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྲ་བོའི་སྔོ་སེར་སོགས་ཁ་དོག་གི་གྲངས་ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་གཅིག་དང་། དེའི་སྔོ་སེར་སོགས་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་མ་ཟད་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་འདབ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་འདོད་པ་ནི་ཤཱཀྱ་བློའི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློའི་འགྲེལ་པར། དཀར་དམར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པའི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པར་ཤེས་པའི་གྲངས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་འདོད་ཅེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས༑ གང་དག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་མང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ༑ ཇི་ལྟར་བཤད་པས་སུན་དབྱུང་བར་ཐལ་བས་འཇིགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་པ་མང་པོ་ཡང་ཅིག་ཅར་སྐྱེའོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས་ཀྱང་། མཐོང་བ་ཐ་དད་པར་མེད་པར་སྣང་ན་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ན་སོགས་ཀྱང་ཆ་འདྲ་བར་སྣང་ལ། དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཞི་འཚོ་སོགས་ན་རེ། འོ་ན། མདོ་ལས། གང་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་པ་ན། འདི་དག་ན་རེ། མདོ་ལུང་དེ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱི་འཇུག་ཤེས་ལ་མིན་ལ། ཀུན་གཞི་དུ་མ་དུས་གཅིག་ལ་ཡོད་ན་གང་

ཟག་ཀྱང་དུ་མར་འགྱུར་བས་གཅིག་ལས་མེད། འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་དུ་མར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཅིག་བཞིན་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་དེ་སྐད་སྨྲ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དེ་སྐད་གསུངས་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི །དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལའང་ཞི་འཚོ་སོགས་ན་རེ། དེར་མ་ཟད་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་སློབ་དཔོན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་རྣམས་ལས་རིགས་མཐུན་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་འགལ་ལོ་གསུངས་པ་ལ། འདི་དག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་བོར་ནས་རང་དགར་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཁོ་བོ་ཡང་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་བྱས་ཆོག་སྟེ། མདོ་སྡེ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་སེམས་གཉིས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རིགས་པས་འོས་མེད་ཀྱིས་ཁེབ་ལ། མདོ་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་གཅིག་ཅེས་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱེད་རིགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་གཅིག་ལ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བདག་དང་བདག་གི་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་བཀག་སྟེ། ཞེས་དང་། གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འབའ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་ནི་མིན་གྱི་སོགས་སོ། །འདི་བཤད་པ་དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། གནས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཐ་དད་པར་ཐལ་བ་འཇུག་ཀྱང་འདོད་ལ་མི་གནོད་དེ། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་

ལོངས་སྤྱོད་དང་། གནས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་གནོད་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ༔ །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཤཱཀྱ་བློ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་འགའ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་ཚིག་ཟུར་བྱུང་བས། དེ་ཡོད་པ་རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པར་འདོད་པའི་སྟག་ལོ་སོགས་ཀྱིས་ནི་འཚོ་ཡབ་སྲས་སོགས་དང་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་རིགས་བྱེ་བའི་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་ཀུ་བོ་ཟླས་སུ་རྣོམ་ལ་འཕྲུང་བར་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་འཁྲུལ་བས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་པའི་དོན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དོན་སྣང་དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་དུ་མ་རིག་པས་སོ་སོར་སྣང་བས་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྟོང་པའི་རྣམ་རིག་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དེ༔ བདེ་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་རེ་ཞིག་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་དོན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ལ་དེ་ནི་གཅིག་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྟོང་པའི་རྣམ་རིག་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེ་སྐད་དུ། ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ལྟར། །གནས་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་ཏེ། །ཐ་དད་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ། །ཐ་དད་སྣང་བ་བསྙད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་ལུགས་འགོད་དུས་དང་དགག་དུས་གཉིས་ཀར་ཐ་དད་དུ་བྱས་སྣང་ལྟར་འདིར་ལོགས་སུ་བྱས་སོ། །རྣམ་བདེན་བཞི་བ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། གང་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ནའང་འཇུག་ཤེས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་མིག་གི་སྒོ་ནས་གཟུགས་དང་རྣ་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་འཛིན་པ་སོགས་དཔེར་ན་ཁང་པ་སྐར་ཁུང་དྲུག་པའི་ནང་གི་སྤྲེའུ་མགྱོགས་པ་གཅིག་གིས་སྒོ་སོ་སོར་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྩ་བ་ལས། ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་དྲུག་གི །རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ། །སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ། །ཞེས་དང་། དེ་སྐད་དུ་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ནོར་བུ་གཟི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་སྣ་ཚོགས་ངོ་བོ་བླངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་དག་ནོར་བུ་གཟི་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པས་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་པོ་ན་སྐྱོན། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྔར་བཤད་
པའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྣ་འདི་གཉིས་ཀ་རྣམ་བདེན་པར་མཚུངས་པས་རྒྱན་
འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། རྣམ་རྫུན་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། སྔ་མ་རྣམས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་གཅིག་པུ་པོ་ནར་ནི་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་པར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས། གཅིག་པུ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དག་གི་
ཡང་ཁ་ཅིག་གོ །ཞེས་སོ། །འདི་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ལས་མེད་ལ་མི་རྟག་
པར་འདོད་པ་ཙམ་ཁྱད་པར་རོ་གསུངས་ལ་དེ་ལྟ་ནའང་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས་འོང་བ་དང་ཤེས་བྱེད་སོགས་
རྣམ་རྫུན་གཅིག་སྣ་དང་མཐུན་ལ་རྒྱས་པར་ཐེག་བསྡུས་དང་། གདན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་དོན་གསང་
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་བདེན་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ནི། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཞེད་པར་
འདོད་ལ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་དབུ་སེམས་གང་གི་སྐབས་སུའང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་དུ་མའི་
རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་འདི་ལྟར་དགོས་པ་སོགས་ནས་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཞན་ལས་འདི་བསྙིང་བར་མཁས་གྲུབ་རྗེ་
ཡང་བཞེད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། བཤད་པ་མཛད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཕུལ་དུ་
བྱུང་བ་དང་ལྡན་པར་སློམ་གསུངས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣ་
ཚོགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་པོ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ན།❶ ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། དེ་ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་ཅན། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་
བཞིན། །ཤེས་པ་སྔོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ། །ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྟེན་མེད། །མཐོང་ནུས་མ་ཡིན་དེ་ཡི་
ཚེ། །རྣམ་དབྱེ་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ། །དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་མྱོང་བ་ཡིན། །དེ་
ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། །སྣ་ཚོགས་གཅིག་གིས་ངོ་བོར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་
ཅན་རྫས་གྲུབ་མེད་རྟུལ་དུ་མས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་འགལ་ཞེ་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འགལ་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེས་པར་

❶དཔྱུས་དཔར་ན། ཡིན་ནོ། །

གྱུར་པའི་རྡུལ་སོགས་ཡུལ་མང་པོས་ཅིག་ཅར་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་དབང་ཤེས་གཅིག་སྐྱེད་པ་བཞིན། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱད་པར་སྐྱེས་གྱུར་མང་པོ་དག །ཅིག་ཅར་བློ་ཡི་རྒྱུར་གྱུར་ཡང་། །འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །རྒྱུ་ཡིན་མོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་དེ་ལ་བློ་ནི་གང་རྣམ་ལྡན་དུ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ནི་བློ་དེ་ཡི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བརྗོད་དེ། རང་འཛིན་ཤེས་པར་རང་འདྲའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་འང་མེད། །དེ་ལ་བློ་ནི་གང་དུ་སྣང་། །དེ་ནི་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །འདི་འདོད་ཚུལ་བརྙིང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཕྱི་ནང་དང་སྔ་ཕྱི་དང་སྔོ་མི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྟོང་བའི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ལ། འོ་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་གཅིག་ཀྱང་བཤད་དེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། ཡང་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་དང་ནང་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་དང་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྟོང་པའི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །འོ་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པ། ཕྱི་དང་ནང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་དུས་ལས་ལྟོས་པ་ཡིན། །རང་གི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་པ། །ཡུལ་དང་དུས་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྔ་མ་སོགས་ཐ་དད་པ་སྒྲོ་བཏགས་དང་། རྟོག་པ་ཡང་རང་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ལས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མི་སྣང་བ་དང་། རང་རིག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་མ་འདུས་གང་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བར་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་སྔ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། རྟོག་པ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་ན་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་འགགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་ན་ནི་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ནི་རང་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཐ་དད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་དང་དོན་གྱི་ཐ་དད་མིན། །སྔོན་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའང་མིན། །སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་ངོ་བོ་ནི། །མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གང་བཤད

པའོ༑ ༑ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ་བས་བརྟུད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་གཉིས་སུ་མེད་དེ་སྣ་ཚོགས་མིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། དེ་ལ་དབུ་མ་པས་འོ་ན་གཉིས་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་མིན་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་མིན་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྟུད་པར་འདི་དག་གི་དོན་དམ་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར། དབུ་མ་པས་འོ་ན། རང་གིས་ཀྱང་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བར་བརྟུད་པ་ན་འདི་དག་ན་རེ་སྐྱོན་མེད་དེ། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་དད་སོགས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་དེ་སོ༷ར་སུ་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྣམ་རྫུན་ལ་གཉིས་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྣང་དྲི། །ཡོད་དང་མེད་པས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གྲགས།** ༑ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྣམ་རྫུན་གྱི་ལུགས་འདི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་གསུངས་ཏེ༑ ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྣམ་བརྟགས་པའི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྲུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྣང་བ་རབ་ཏུ་འཇུག །གང་ཞིག་ཇི་སྲིད་སྣང་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་། །སྣང་བ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི། །ནམ་མཁའ་མཐའ་མེད་དག་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། སེམས་ཙམ་དུ་ཟད་པ། རྫས་མ་མཆིས་པ། སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟ་བ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཕྱོགས་གླང་གིས། རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར༑ ༑གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་རྐྱེན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ནང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། དེའི་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ནང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྐྱེན། ཞེས་དང་། དུལ་ལྷས། གང་ཕྱིར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་སོ་སོའི་རྣམ་རིག་པ། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔའ་བོས་དོན་དམ་སེམས་སྒོམ་ལས། །ཁ

ཅིག་རྣམ་པ་འཕྲུག་པར་སྨྲ། །དཔེར་ན་མཁར་ལ་གཟུགས་མཐོང་བཞིན། །སོགས་དང་ཤཱཀྱ་བློས། ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ལ་བརྒལ་བ་འདི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་ནང་ན་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་རྭ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས༑ ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་ཞེས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ༑ །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་འོང་བ་ཡིན། །ཞེས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་དེ་ཅིར་འགྱུར༑ །བློ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དོན་སྣང་བདེན་མེད་དང་། དེའི་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །རང་སྣང་ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད། །གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ནས། ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཟུང་རྣམ་བདག་མེད་རྩོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ། གནས་པ་བསྡུས་པ་ལས། བག་ཆགས་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུང་བ་དང་། །འཛིན་པ་ལྟ་བུར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། །སྣང་བའི་བྱེ་བྲག་སྔོན་པོ་སོགས། །བདེན་མིན་འཕྲུལ་པས་རྣམ་པ་མེད༑ །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མས་སོ། །འདི་དག་གི་འདོད་ཚུལ་བདེན་རྫུན་རྩོད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་ཡོད་ལ། ཕྲ་མོས་དབྱེ་ན་མང་ཡང་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་བོད་འདིར་གྲགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མའམ་རྫུན་པས་བསླད་མ་བསླད་ཀྱིས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལ་དྲི་བཅས་ནི། ཆོས་མཆོག་གི་ལེའུ་དང་པོའི་མཇུག་ཏུ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའམ། དོན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་ཟླ་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ནའང་མངོན་སུམ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་དུལ་ལྷས། མཉམ་པར་བཞག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་མཁྱེན་ལ་ཡེ་ཤེས་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཟེར། དྲི་མེད་ནི་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་བ་ལ། །དོན་ཀུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱམས་པས། དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་དམིགས་

མེད་ཅིང་། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས། །རབ་ཕྱེ་བ་ནི་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཐེར་བ་འཐད་དཀའ། རྒྱན་མཁན་པོས། ད་ལྟའི་སོ་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་ནས། །གནོད་བྱེད་ཤེས་པས་མེད་པ་ལ། །མ་འཁྲུལ་བར་བཤད་དོན་དམ་དུ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ཐེར་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐམས་ཅད་སྣང་མི་སྣང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་མང་དུ་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་ཀྱིས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་བཞག་སྟེ། ཉན་རང་རིགས་ངེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་མཐུན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མང་མི་མང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །གྲགས་ཞེས་པ་གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལ་མ་རངས་པའོ། །བཞག་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་སོགས་དུ་མ་དང་མཐུན་པས་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤུ་བར་རྒྱལ་ལ་ཞེས་པ་དོར་ཏེ་གཉིས་སྣང་སོགས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་གཉིས་སྣང་སོགས་དྲི་མས་བསླད་པ་དྲི་བཅས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཤེལ་སྒོང་དག་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དྲི་མེད་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་བཅས་ནི་རྣམ་ཤེས་འདི་རྣམས་སེམ་གདུང་སོགས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་དུ་དོན་དམ་པར་གནས་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་མཐུས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བས་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་རྫུན་པའམ་འཁྲུལ་བ་ངེས་གོས་པར་སླ་བས་དྲི་བཅས་སུ་འདོད་དེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་སྣང་སྟེ་གཅིག་དང་དུ་མས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཙམ་སྟེ། །བློ་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མེད་ཡིན། །འཁྲུལ་བ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་རྣམས། །སྒྱུ་མ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དྲི་མེད་ནི་དོན་དམ་པར་ཕྱིའི་དོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པས་གོས་པ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་ཤེལ་སྒོང་དག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་དེར་སོ་སྐྱེས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་མཁྱེན་པར་སླ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་དོན་དམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་སྒྲུབ་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་གཞི་མེད་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

རྟོགས་ཏེ། འདི་ཡི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་འདོད། །རྣམ་པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད། །སངས་རྒྱས་མིན་པས་ནམ་ཡང་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཤེས་མི་ནུས། །ཞེས་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་སོ། །འདི་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མེད་ཅིང་། །གོས་མེད་དང་བ་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་ནི་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས། །ནམ་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་ཤེལ་སྒོང་དག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་མཐུས་རྣམ་པ་རྣམས་སྣང་སྟེ། ཞེས་སོ། །འདི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ལས་དྲི་མ་གློ་བུར་བར་བཤད་པ་དང་གཞུང་གཞན་གྱིས་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་སོགས་དང་མཐུན་ལ། རྣམ་རྫུན་ཕལ་ཆེར་ལས་རྣམ་བདེན་ལྟ་བ་བསྙིང་བ་མཁས་གྲུབ་དགོངས་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་རྣམ་རྫུན་བསྙིང་བར་བཤད་པ་ནི་འདི་དག་ལས་གཞན་ཏེ། ཛི་ཏཱ་རི་ལྟར་དོན་བསམ་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་ངེས་ལྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱས་པར་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་དུང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྨྲ་བ་ཡང་ཡོད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པ་ལས༔ རྣམ་པ་མེད་པ་ནི་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་༔ ཁ་ཅིག་གཅིག་བུ་སྨྲ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་གཅིག་སྨྲར་མངོན།

གསུམ་པ། སེམས་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ། འཁྲུལ་བ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་གཉིས༔ དང་པོ། **རྣམ་རྫུན་ཕྱི་དོན་ཡུལ་རྒྱུས་ཚད་འབྲས་ལོག །མི་འཐད་ཕྱི་དོན་གྲུབ་ན་སེམས་ཙམ་ཅི། །རྟོག་ངོར་ཟེར་ན་རྣམ་བདེན་ལ་མཚུངས་འཁྲུལ། །ཆོས་ཀུན་སེམས་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་ཅིང་། །སྐྱོན་ཡོད་འཁོར་འདས་གཅིག་འགྱུར་སྐྱོན་སོགས་མང་།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ལོ་ཞེས་པ་ནི་མ་རངས་པའི་ཚིག་སྟེ། རྒྱ་སྐད་ལ་ཀི་ལ་ཞེས་པ་ཙ་ཅོ་ལའང་འཇུག་པས་ཡུལ་གང་ལ་ཙ་ཅོ་སྨྲས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་དུ་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་རྫུན་གཉིས་ཀའི་ཕྱི་དོན་ཡུལ་དུ་ཚད་འབྲས་འདོད། ཅེས་སྟག་ལོས་བྱས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདི་དག་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་ཡོད། །ཅེས་དང་༔ དེའི་འགྲེལ་པར་རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག །ནས། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་རྟོག་སོགས་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ཞེས་དང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ༔ །འདི་ནི་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས། འདིར་འཐད་པ་འདིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་

གྱིཿ ཞེས་སོགས་ལ་འཁྲུལ་ནས་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་སེམས་ཙམ་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དེ་སྔར་བསྒྱུར་བ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས། འོ་ན་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་དང་། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱོད་རང་ཡང་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་སྟག་ལོ་སོགས་ན་རེ། ཕྱི་དོན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པས་ན་སྐྱོན་མེད་ཟེར་ན། སྔར་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་འདི་གཉིས་ཀས་ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་གྲུབ་ཏུ་སྨྲས་པས། འོ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལའང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་གནོད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ་འཐད་པ་ནི། ཚད་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྲིད་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་སུན་ཕྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ལུགས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་གཟུགས་རྟེན་བརྟེན་པར་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཐ་སྙད་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པ་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་ངོར་མིན་ཕྱི་དོན་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གམ་མདོ་སྡེའི་རྣམ་རྟོག་ངོར་ཟེར་ན། འོ་ན་འདི་རྣམ་རྫུན་ཁོ་ནར་སྨྲ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བདེན་པས་ཀྱང་དེ་འདོད་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་བྱེད་པ་ཡང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ལོག་རྟོག་མང་ཡང་དགོས་པ་ཆུང་བ་དང་སྙིང་པོ་མེད་པས་དོར་ལ། འདིར་འབྲས་རྟོག་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དང་། དོན་རིག་གི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཏེ། ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོ་སོགས་གཞལ་བྱ། ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོ་སོགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་སྤྱོ་སོགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ། མདོ་སྡེ་

པས་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་བྱས་ན་ཡང་དེ་གཞལ་བྱ། གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དང་། ནང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་སྐབས་འདིར་གསུམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། འཐད་ལྡན་ལས༏ ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། དོན་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ༏ ཞེས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་པ། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། རང་རིག་པ་ཞེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་རིག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས༏ རང་ལུགས་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ནའང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་དོན་གཞན་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཕྱི་དོན་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་མི་རིགས་ལ་འགྲེལ་པ་དག་གི་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་དབང་བློས། སྨྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན༏ ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ། དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཞག་གསུམ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ༏ ཞེས་སོགས་ལྟར་ཏེ་རྒྱས་པར་དེ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྟག་ལོས། འགྲེལ་པ་དེར། དེང་སང་རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་པོ་ཤེས་པར་འདོད་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐན་ལྟས་བྱས་ནས་ཞེས་སྔོན་པོའི་མཚན་པས་ཤེས་པ་ལ་གང་སྣང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་བསམ་ནས་གོང་འོག་ཏུ་ཟར་ཟུར་ཡང་ཡང་སྨྲས་པ་དང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བླུན་པོ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གཅིག་འཛིན་ལྟ་བུའི་སྟེང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྡེ་བདུན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལྟར་གྱི་སྐྱོན་ཆེས་མང་སྟེ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་སོ་སྐྱེའི་ཕུང་པོ་ཡང་སེམས་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་གང་མཐོང་མཁན་དེའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འོངས་ཏེ་དཔེར་ན་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལེགས་སྐར་གྱི་གཟུགས་གཉིས་ཅིག

ཅར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཚེ་སྐྱུ་དང་གཟུགས་གཉིས་སོ་སྐྱེ་དེའི་དབང་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཡང་ཡིན་པས་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྲོ་སླ་ལ།

གཉིས་པ་ནི། **སེམས་ཙམ་དོན་ཅི་མི་ལམ་མིར་སྣང་བ། །སེམས་ཡིན་མི་སྣྲ་དེ་མིན་གཞན་མིན་བཞིན། །སྣང་གྲགས་སེམས་མིན་སེམས་ལས་རྫས་གཞན་མིན།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་སྔག་ལོ་སོགས་སྔོ་སོགས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པས་དེ་དག་རང་འཛིན་པའི་སེམས་མིན་ན། སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་སེམས་ཕོ་ནའོ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཨེ་མ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་མི་དགོས་པ་མི་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འགྲེལ་པ་དང་འཆད་པ་པོར་ཞུགས་ཤིང་གསུང་རབ་དང་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པར་སྨྲས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་སོགས་མིན་ན་དེའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱི་སྐྱོན་བཞི་སོགས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དག་དང་སེམས་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་སུ་ཐལ་བ་བཟློག་པར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ནི་ཡོད་དེ་འཁོར་བཅས་དང་། ཙམ་གྱི་སྐད་དོད་མ་ཏྲ་ཚད་དང་ཡུན་ཚད་དང་མ་མོ་འམ་ཕྱི་མ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་སེམས་ཡིན་པར་སྟོན་བྱེད་མིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་མེད་པར་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སེམས་སམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ན་སྣང་བ་ལྟར་མེད་ཀྱང་ཁང་མིག་ཆུང་ངུར་ཉལ་བའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་། ཁང་ཁྱིམ་ནགས་ཚལ་དང་ས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་། དེ་ནི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རི་སོགས་མེད་ལ། དེ་དག་གི་སྣང་བ་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ལ་རིར་སྣང་བའི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་རིའི་ཆ་ཤས་ལའང་དེ་འགྱུར་དགོས་པ་ནི། ཤཱཀྱ་པའི་སློབ་དཔོན་ལས། དོན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཙམ་གྱིས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་

འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐེ་དོན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་ཕྱོགས་དྲུག་ནས་བསྐོར་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ནི་ཕྱོགས་བཞི་འོ་ཞེ་ན། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྷ་དང་རི་སོགས་སེམས་ཀྱང་མིན་ལ་སེམས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་རི་སོགས་དོན་གཞན་ཡང་མིན་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་རི་དང་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་སེམས་ལ་སྣང་ཞིང་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་དེ་ཡིན་ན་གནོད་བྱེད་མང་བས་མིན་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་རྫས་གཞན་ནམ་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་དེ་དག་དང་ལུང་དུ་མས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཐེག་བསྡུས་ལས། རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་དཔེ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་རྨི་ལམ་སོགས་པ་ནི་དཔེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ན་དོན་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཁང་ཁྱིམ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། ས་དང་རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་གི །དེ་ན་དོན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤཀྱ་པས་ཀྱང་། དེ་བས་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོ་མིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཐམ་པོ་དང་སྣང་བ་དག་གཅིག་ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཞུས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཅི་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱི་འམ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྟུག་བཀོད་པ་ལས། རྡུལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིབས། །སྣང་བ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་བློ་ཙམ་པས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་སོ། །དཔེ་ལྟག་མ་སྟར་བཤད་ལ་མཇོར་ན་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་མིན་ལ། དེར་མ་གཏོགས་པ་མིན་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་མིན་ལ་དེར་མ་གཏོགས་པ་མེད་དེ། མདོ་བྱམས་ཞུས་ལས་དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱིས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་མཐོང་ཡང་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་དེ་དང་། གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་དོན་ཐ་དད་པར་སྣང་ངོ་། །དེ

བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དེ་ལས་དོན་ཐ་དད་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་གིས་བསླད་བདག་ཉིད་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཤཱཀྱ་བློས། ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མེའི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མེ་སྟེ། སོགས་དང་། ཉི་ཤུའི་འགྲེལ་པར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཁམས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཙམ་སྨོས་པ་ནི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དོན་གཞན་བཀག་གི་སེམས་ཡིན་པར་མ་བསྒྲུབ་ལ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དུལ་ལྷས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་གསལ་བའི་ཐུས་དང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་སོགས་ཡིན་ཀྱང་སེམས་སོགས་ཡིན་མི་དགོས་ལ། ཞི་འཚོས་ཀྱང་། ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་རྫོངས་སྐད་མ་དབྱུངས་ཤིག །

བཞི་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་ནི། **ཀུན་གཞི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས། །ཐབ་བསྐོག་ཀྱང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཉོན་ཡིད་དེར་དམིགས་ངར་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྒྲ་མཆེད་རྗེས་འབྲང་འདོད། །མ་ཕྱེད་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཆར་མིན་སོགས་ཕྱིར། །བརྒྱད་མིན་ཚོགས་དྲུག་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལུགས**ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མདོར་བསྡུ་ན་དངོས་སྨྲ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བདུན་དུ་འདོད་པ་དང་། བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་དང་། དགུར་འདོད་པ་དང་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ལཀྵྨཱིས་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་བར་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀར་གནས་ལས་ཀྱང་། བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། དགུ་པ་དྲི་མ་མེད་རྣམས་སུ། །འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། །ཞེས་དང་། རྒྱུའི་སློབ་དཔོན་ལེན་ཚོགས་ཏེ་རྫོགས་གསལ་གྱིས། དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་དོན་ལྔ་བ་ལས། རྒྱ་གར་

ཡུལ་བའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་པོ་དེ་ལེའུ་ཕྱིའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་ཡང་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་དད་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །གཉིས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུའི་དོན་འཇུག་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུའི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་ཐལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་གཞན་དག་ལས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ༔ བརྒྱད་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་མེད་དེ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་བོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འདི་ཡང་གསུམ་མོ༔ ༔ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་འགྱུར་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་མ་དམིགས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། དབང་པོ་དོན་དང་བདག་རྣམ་རིག །སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། །དེ་དང་འདྲ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱེས། །ཞེས་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱད་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱིས་གང་ཟག་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐད་དུ་འཆད་དོ། །དགུ་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པས་དང་པོ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཟོད་མ་ནས་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཛྙ་ཙང་གིས་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཏེ་རྫོགས་གསལ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བོ་དེ་ལེའུ་སྤྱིའི་རྗེས་འབྲང་སྟེ། དེའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྨྲ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་དགུར་སྨྲས་ཏེ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་དང་བདུན་པ་ཉོན་ཡིད་དང་བརྒྱད་པ་ཀུན་གཞི་དང་དགུ་བ་དྲི་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ།། །འདོད་ཚུལ་གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་ཛྙ་ཙང་སྟེ་ལང་གཤེགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་འདོད་པའོ།། །རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་དང་། ཚོགས་དྲུག་ཉོན་ཡིད་དང་བདུན་འདོད་པ་དང་། ཚོགས་དྲུག་འདོད་པ་དང་། བརྒྱད་འདོད་པ་སྟེ་ལུགས་བཞི་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་འདོད་མཁན་ལ་ཀུན་གཞི་ལ་འདོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་གཉིས་གྲུབ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཡོད་པར། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་ཁ་ཅིག་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་སྟེ།། གཅིག་པུ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དག་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གོ །ཞེས་སོ། །འདི་རྩ་བའི་འདོད་མཁན་ནི་གཅིག་སྨྲ་བའི་བྱང་སེམས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་སྦྱར་དུ། གཅིག་པུར་སྨྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུང་སློས་པ་ཞེས་སོ། །ལུང་ནི་བྲམ་ཟེའི་ཚོམས། གང་ཞིག་ལུས་མེད་ཕུགས་གནས་ཤིང་། །རིང་དུ་འགྲོ་ལ་གཅིག་པུར་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་དང་། དབང་པོ་ལྔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིད་ཀྱིས་མྱོང་བར་བཤད་པ་དང་། ཚོགས་དྲུག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ལས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་སེམས་བྱུང་ཡང་མི་འདོད་པ་ལ། འོ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན་དེ་གཅིག་པུའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་འཇོག་པར་སྨྲ་སྟེ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཚོར་བ་འདུ་བྱེད་གསུམ་མེད་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ལའང་ཚོར་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་ན་རྫས་གྲུབ་དང་མི་ནུས་ན་ལྟར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་དང་། ལུང་ལས་ཆགས་སོགས་སེམས་ཀྱི་འཆིང་བར་བཤད་པ་དང་། ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་

ཚོར་འདུ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚོར་འདུ་སེམས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་འདྲེས་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བར་ཐལ་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་སེམས་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུས་པ་ལས་དགེ་སློང་དམ་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་མིང་ལས་སེམས་ཙམ་ཞིག་རྫས་སུ་འདོད་ལ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྐྱོན་ཕྱིར་དང་། །བྱེད་རྒྱུ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། །ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་རྫས་བཏགས་སོགས་བཤད་རིགས་ཀྱང་མངས་དོགས་ལ་སེམས་བྱུང་ཡང་མངོན་པར་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་བཤད་ལ། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཉེས་རྩོམ་དང་སྐྱོན་བློས་སོགས་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་གསུངས་ལ། འདིར་ལང་གཤེགས་ལས། ཆོས་ལྔ་དག་དང་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་རབ་རྟོགས་ནས། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལྔ་ནི། མིང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ཀཱ་ཤྲཱི་དང་ཤཱཀྱ་པས་བཤད། འདི་དག་ནི་དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སུ་བཀྲལ། རང་བཞིན་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྐབས་བཤད་ཟིན་ལ། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ནི། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྣམ་སྨིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་དང་མི་རིག་པ། །རྟག་ཏུ་རེག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །རིགས་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། །དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ། །དེ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། །རེག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱུན་བབས་ཆུ་བོ་བཞིན། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ལྡོག་གོ །ཞེས་པའི་དོན་བསྡུ་ན་རྗེའི་གསུང་ལྟར། དམིགས་པ། རྣམ་པ་ངོ་བོ་གྲོགས་བཞི་སྟེ། དམིགས་པ་དོན་ལྔ། དབང་པོ་ལྔ་དང་། མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྣོད་བཅུད་དེ་དག་སྣང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་འཛིན་མི་ནུས་པས་ན་ཕྲ་བ་དང་། ངོ་བོ་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་གཉིས་ལས་མ

བསྒྲིབས་པ་དང་། དགེ་རྩ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་འང་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་རམ་གྲོགས་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བོ་ལྟར་མི་འཆད་པ། དགེ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ། དབང་པོ་དང་ས་བཟང་པོ་ཆེན་ན་རེ། ཐར་པ་ལ་མི་བསྒྲིབས་པས་ན་མ་བསྒྲིབས་པ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་གཞན་དག་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་མ་བསྒྲིབས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་འཁྲུལ་ཏེ། ཐུམ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ལྡོག་པས་གནོད་ལ་ཕྱི་མ་ཉོན་ཡིད་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་འོག་གི་ཉོན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་དོ། །དེས་ན་བློ་བརྟན་གྱིས༏ དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ས་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གློ་བུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་པས་མ་བསྒྲིབས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་དང་ཡང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡིན་པས་ན་མ་བསྒྲིབས་པ་དང་། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཙམ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡིན་པས་ན་ལུང་མ་བསྟན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྟུག་ལས། སྙིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་། །བློ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ༏ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲིས་ན་ཕྲ་བ་དང་། སྟུག་བཀོད་ལས། སྟོན་མེད་བག་ཆགས་ལྡན་པས་ན༏ །ཀུན་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཅན། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྒྱུན་ཀྱང་མི་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི། བསྒོ་གཞི་གློག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུན་ཆགས་པས་བརྟན་པ་དང་། ཏ་ཅང་སེམས་གསལ་མི་གསལ་བ་མེད་པར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། བསྒོ་བར་ནུས་པ་དང་༏ སྒོ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མཐར་གཅིག་ཏུ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་ལ་དགེ་སོགས་ཀྱིས་བོན་བཞག་པའི་ནུས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་ཐེག་བསྡུས་ལས། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱི་ས་སོགས་ཀྱི་དང་། ནང་ཀུན་གཞིའི་དང་། མི་གསལ་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཉིས་དང་། ཕྱིའི་ས་བོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་དང་། ནང་གི་དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ཏེ་དྲུག་དང༏ ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་དང་། བདག་ལྟའི་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཏེ་གསུམ་དང༏ ཡང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ཚོར་བཅས་དང་། ཚོར་བཅས་མ་ཡིན་པའི་བཞི་དང༏ ཡང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དང་། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་དང་། སྨྲད་ཟིན་གྱི་དང་། མ་ཟིན་པའི་ས་བོན་དང་བཞི་

སྟེ༑ རྒྱས་པར་ཐེག་བསྡུས་དང་། བཤད་སྦྱར་དང་། དོན་གསང་དང་། ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བག་ཆགས་འཇོག་ཚུལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྙིང་བ་གསོ་བ་ཙམ་དང་གསར་བ་ཁོ་ན་འཇོག་པ་དང་། སྙིང་བ་གསོ་བ་དང་གསར་བ་སྐྱེད་པ་གསུམ་འདོད་དེ། དོན་གསང་ལས༑ འདི་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་ཆགས་ནི་བསྒོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་གསོ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དག་ནི་ཉིལ་ལ་སོགས་པ་ལ་དྲི་གསར་དུ་བསྒོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པར་མཐོང་ནས་སྔོར་བྱེད་པ་སྔོན་མེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྔོར་བྱེད་པ་སྔོན་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་གསོ་བར་ཡང་འདོད་དེ། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་མེད་དོ༑ ༑ཞེས་དང་། གཞན་དག་ན་རེ། བག་ཆགས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་ཡོངས་སུ་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་སྔོན་མེད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེའི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཆགས་སོགས་ཀུན་གཞིའི་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཐེག་བསྡུས་སུ་དེ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དོན་གསང་དུ། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ལ་གླེང་བར་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གསོ་བ་ཙམ་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འགལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ། ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པས་བག་ཆགས་འཇོག་ན་འོ་ན་གཞན་སེམས་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་བག་ཆགས་འཇོག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གསང་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་འང་ཁ་ཅིག་གླེང་ལ། ཞེས་པ་ནས། དམིགས་པ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེས་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་གཞན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་༑ འཕགས་པའི་ལམ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་བཞིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མ

བཀག་པས་རང་ཡང་འདོད་པར་སེམས་ལ། བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལུགས་དང་པོ་བློ་བརྟན་དང་། གཉིས་པ་བཙུན་པ་ཡང་དག་བདེན་སྐྱ་དང་། གསུམ་པ་མཆོག་གི་སྡེ་དང་དགའ་བའི་སྡེར་འདོད་པ་དཔང་ལོ་ས་བཟང་ལོ་ཆེན། དང་པོ་ཟླ་སྐྱོང་དང་ཡང་དག་བདེན་སོགས་དང་། གཉིས་པ་དགའ་བོ་དང་མཆོག་གི་སྡེ་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་འདོད་གསུངས་ཀྱང་ལུང་དང་རྒྱུ་མཚན་སྦྲེལ་བ་མ་མཐོང་། ཉོན་ཡིད་ནི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་དང་ང་ཡིའོ་སྙམ་པའི་ངར་སེམས་པ་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་བསྒྲིབས་ལ། དད་སོགས་མི་ལྡན་པས་དགེ་བ་མིན་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་སེམས་ཡིན་པས་ན་ལུང་མ་བསྟན་དང་། གྲོགས་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་བདག་ལྟ་བདག་རྨོངས། བདག་ལ་ང་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཆགས་བཞི་སྟེ་དགུ་དང་འགྲོགས་པ། རྒྱུན་འགོག་སྙོམས་དང་འདས་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་དུས་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་གནས་ཏེ་རང་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ། །རྣམ་ཤེས་བདག་ཉིད་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། །བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་རྨོངས། །བདག་རྒྱལ་བདག་ཆགས་དེ་དག་ཀྱང་། །གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིའོ་གཞན། །རེག་སོགས་ཀྱང་དེ་དགྲ་བཅོམ་མེད། །འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་ལ་མེད། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །ཅེས་སོ། །རྒྱན་སྟུག་ལས། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོའི་སྐྱེས་བུ་ནི། །ཀུན་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་སྟེ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པ་སྐྱེས་བུ་དང་ཀུན་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་བརྟེན། །འབྲས་བུ་བདག་དང་རྒྱུའི་བདག །ནང་གི་བདག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ཟླུག་རྟག །ཅེས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྤྱོད་པའི་བདག་དང་ཕྱིའི་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ནང་གི་བདག་ཀྱང་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྣ་ཚོགས་བདག་རྟོག་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། །བདག་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་འཇིག་ལྟས་ངའོ་སྙམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡང་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་དུ་མ་དང་ཐེག་བསྡུས་རྩ་འགྲེལ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་སུམ་ཅུ་པ་སོགས་དུ་མས་བཤད་པས་གྲུབ་པར་དེར་བལྟ་ལ། ཀུན་གཞི་ཁས་བླངས་ནས་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ

མཚན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨོངས་པ་དང་འགལ་བ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ནོ། །ལྟག་ལོ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀུན་གཞི་བཞེད་ལ་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་མི་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དུ་མས་བཤད་ལ་སྐུ་མཆེད་མ་བཀག་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་ཀུན་གཞི་ཡན་ཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རིག་རྒྱུན་མེད་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ལང་གཤེགས་སོགས་མདོ་དུ་མས་ཀུན་གཞི་མི་རུང་ལ་དེ་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དག་ཀྱང་འཆད་པར་ཐལ་བ་དང་བདེན་མེད་སོགས་ལའང་ཐལ་བ་དང་། སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་དུ་མ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྡེ་བདུན་ན་ཚིག་དེ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐའ་བཀག་ནས་ཅིག་ཅར་སེམས་དུ་མ་འཇུག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཚུལ་ལ་རུང་གི་གཞན་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ལུགས་སུ་འགྱུར་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཅུ་སོགས་བཤད་པ་ཀུན་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་གཞི་མིན་པའི་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་བརྟན་པར་འདོད་པ་སྐབས་འདིར་མི་རུང་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དབུ་ཚད་པཎ་གྲུབ་དུ་མས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་དུ་འདིར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་ཉོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐབས་དུ་མར་ཀུན་གཞི་འདོད་ན་བཤད་དགོས་དུ་མར་མ་བཤད་པ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་ལས་ཚད་མ་བཞིའི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་འཇོག་ཚུལ་སོགས་ཕྱོགས་གླང་གིས་ལྷག་པར་མཁྱེན་ནས་ཚད་མ་ལ་སློབ་དཔོན་རང་ལས་མཁས་པར་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་གྲགས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྨྲས་ན་ད་དུང་སྨྲོ་ལབ་དེ་འདྲ་བྱེད་དམ། དེར་མ་ཟད་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་། མདོ་ལས། གང་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་༑ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས༑ རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲོང་ཡིན་ན་ནི། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མང་ལ། ལྷག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ཟེར་ནའང་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ནི་འཚོས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་རྣམས་ལས་རིགས་མཐུན་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ

རྣམས༔ ༔རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་འཚོ་ཀ་མ་ལ་འཕགས་སེང་ཐུའི་ལུགས་ལའང་དེ་མེད་ལ་སྐབས་འདིར་ཡང་ཚོགས་བརྒྱད་ཁས་ལེན་རུང་བ་མ་ཡིན་པས༔ ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ༔ ནས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་སྨྲ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལྷ་དབང་བློ་ཆོས་མཆོག་རྒྱན་མཁན་པོ། ཛེ་ཏཱ་རི་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པར་བློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་གྱིས།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་ལས་དང་པོ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཆུན་བཤད་པ་དང་ས་བཅུ་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **སྒོམ་ཐབས་ཡིད་བྱེད་དམིགས་པར་མཁས་དགོས་ཕྱིར། །ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞི་བདུན་དང་གཞན་བཞི་བཅུ། །དམིགས་པ་མཚན་མའི་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་གཉིས། །བསྡུས་ན་གཉིས་སམ་སེམས་དཔུང་ཕྲ་སྦྱོང་སོགས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྔོན་གྱི་དགེ་སློང་དག་དང་བར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སོང་བ་མང་པོ་དག་གིས་མཚམས་དང་གཅིག་དྲིལ་མ་བྱས་པར་ཐོས་བསམ་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཐོབ་པ་དག་ནི་སྒོམ་པའི་ཐབས་གནས་དང་དུས་སྦྱོར་ལམ་སོགས་དང་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་ལ་ཆེས་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་དང་སྐུ་མཆེད་གསུམ་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་འཁོར་བཅས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྣ་སྙིང་དུ་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཞི་གནས་རྣལ་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་པས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་སྒོམ་ཚུལ་ལ་མཁས་ཤིང་དམིགས་པ་སྐྱོང་མཁས་ན་ཨུ་འདྲའི་ཏིང་འཛིན་ལའང་ལོ་ལས་རིང་བ་དགོས་པར་མ་བཤད་ཅེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཙ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རིང་ཤོས་པར་ཕྱིན་དོན་ལོ་འབྱུང་སྐོར་ལ་སེམས་པ་ལ་བཞག་པས་སོ། །དེ་དག་ལ་མི་མཁས་ན་ཚེ་ཧྲིལ་པོ་ལའང་སྒོམ་མི་སྐྱེ་ལ་བྱིང་བ་དང་འདྲེས་པའི་སེམས་གནས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གང་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་ན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགྱེས་པའི་ལམ་མི་རྙེད་པར་དགོངས་ནས། མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལས་གོལ༔ ༔ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚེ་གང་ལ་བླ་མའི་དབུ་སྒོམ་ཀྱང་མ་ཤར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུས་སོ། །དེས་ན་གནས་དུས་སྦྱོར་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་། ཙནྡྲ་གོ་མིས། སེམས་ཀྱི་ཤིང་ནི་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། །ཉོན་

མོངས་ཁ་བའི་ཁྲུ་བས་བསྣན་བསྒོས་ནས། །ཞེས་སོགས་བཤགས་བསྟོད་ལྟར་སེམས་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཏད་ཀྱང་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐྱོན་ལངས་འོངས་པ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་དང་དམིགས་པར་མཁས་དགོས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པ་ནས་ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ནི་ཡིད་བྱེད་དངོས་ཡིན། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྲིད་རྩེའི་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ས་ལས། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་ནི་དངོས་གཞི་བདུན་དང་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་བཅུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་བདུན་དང་། གཞན་བཞི་བཅུ་ནི་ཆོས་ལ་དང་། དོན་ལ་དང་། ལུས་ལ་དང་། ཚོར་བ་ལ་ནས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་བཞི་བཅུ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དབྱེ་བསྡུ་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལ་གང་གིས་གཉེན་པོར་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ཡང་ས་དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན་མཚན་མའོ། །མཚན་མ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་མཚན་མ་དང་། གཞིའི་མཚན་མ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་སོ་སོར་བརྟེན་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚོགས་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། བྱིང་རྒོད་གཡེང་ཆགས་བཞིའི་མཚན་མ་དང་། བཞི་པ་ནི་དེ་བཞིའི་གཉེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ས་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་མཚན་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བསྡུས་ན་གཉིས་སོགས་སུ་སྡུད་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རིགས་གསུམ་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད། །མི་གནོད་རྟེན་བཅས་གཞན་ཡིན་ཏེ། །ནས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་འདི། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ། རིགས་ངེས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་སོགས་དང་། མདོ་དུ་མ་དང་ཉན་ས་ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་བཤད་པའི་སེམས་གནས་དགུ་ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟོབས་དྲུག་དང་། དབུས

མཐར་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལྡན་ཚུལ་དང་སོགས་སྦྲས་ཁྲབ་པོ་དང་། མཁས་པའི་དང་། དཔྱད་སྒོམ་གྱི་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་འདིར་བཤད་པ་ལ་མཁས་པར་ཡིད་བྱེད་དེ་དག་ལམ་ལྔ་གང་ལ་སྦྱོར་སོགས་ཞེས་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །དམིགས་པ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་ཉན་ས་དང་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་ནམ་ཞེ་ན་ཐེག་པ་སོ་སོ་དང་། ཁུངས་སོ་སོའི་དབང་གིས་དོན་མི་འགལ་ཡང་འཆད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ་འདིར་ཞེས་ཚུལ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞིར་ཡང་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སའི་ལྔ་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་བཞག་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བདུན་བདུན་ཡོད་པས་ན་ཤེས་པ་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་དུ་འགྱུར་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཚུལ་གྱིས་བརྟག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་སྒོམ་བྱུང་གི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་འབྱུང་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུ་ཐོས་པའང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཐོས་པའི་རྣམ་པ་ནི་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བསམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ། ཞེས་དང་། བསམ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་དོན་ཆུང་བ་དང་། བྱ་བ་ཆུང་བ། སྨྲ་བ་ཆུང་བ་དང་། སྲོད་དང་ཐོ་རངས་ལ་མི་ཉལ་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ནས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཡང་ཡང་ཚོལ་བ་དང་། སེམས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམས་གནོན་པ་དང་། ལྟུང་བ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་ཤིང་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བློ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བློ་མ་ཞུམ་པ་དང་། བློ་མ་གྲུས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དང་སོགས་དང་། ཞི་གནས་ལྟ་བུ་ལའང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཞི་གནས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། མི་

གཡེང་བ་དང་། དབང་པོ་བསྡམས་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། མི་འཕྱུ་བ་དང་། མུ་ཅོར་མི་སྨྲ་བ་དང་། མི་བརྟན་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ངེས་པ་དང་། བསྲུང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བཅུ་གཉིས་པ་ནི་སོགས་ས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཀྱང་།** ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ཁྱད་པར་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་སོགས་ཀྱིས་ས་བཅུ་དང་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་དང་ས་བཅུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་སོགས་མདོ་དུ་མ་དང་། བྱང་ས་དང་། ས་བཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཉི་མ་གྲུབ་པས་མཛད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །འདིར་འདི་དག་བྲིས་ན་མངས་དོགས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ནི། **བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་མིག་སོགས་གནས་སྒྱུར་དང་། །སྐུ་ཡི་ལྔ་སོགས་བཅུ་གཉིས་འཕྲིན་ལས་སོགས། །འབྱེད་གཉིས་རྒྱན་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་བཤད།** ཅེས་སྨྲས་ཏེ་གནས་འགྱུར་བདུན་ལས་འཁོར་བ་བདུན་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་གཞན་འགྱུར་ན། །དོན་ཀུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །འཁོར་བ་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། དབང་པོ་ལྔ་གཞན་འགྱུར་ན། དབང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་འཁོར་བ་དག་པ་གཉིས་འཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པད་དཀར་ལས་མིག་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་རྣ་བ་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ། སྣ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ། ལྕེ་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ། ལུས་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ། ཡིད་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་ཡང་མཚོན་ཙམ་མོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དབྱེ་བ། །རང་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། །གཞན་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་བ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ལྟ་བུ་དང་། སྔར་གྱི་གསུམ་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །ཞེས་བཟོ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་ཕྱེ་བས་སྐུ་ལྔ་

དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཕྲིན་ལས་ཟབ་པ་འདི་བཤད་པ༑ ༑ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། འཕྲིན་ལས་ཟབ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་དང་། བསྡུས་ན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་སོགས་སྨྲས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཉེར་བདུན་བཤད་པ་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་སོ་གཉིས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། འདིར་མ་བཤད་པའི་གཞི་ལམ་སོགས་རྒྱས་པར་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དང་། དབུས་མཐར་རྣམ་འབྱེད་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་བསྡུས་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྨྲས་པ།

སྣོད་བཅུད་ས་ལམ་རྒྱ་ཆེ་ངོ་མཚར་བའི། །
མདོ་ཕྱོགས་བྱེ་བའི་བཅུད་མྱུར་སྙེམས་པ་ཡི། །
པཎ་གྲུབ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་འབུམ་ཕྲག་གི །
འབྱུང་གནས་རྣམ་རིག་ཆུ་གཏེར་བསྡུགས་པར་འོས། །

སེམས་ཙམ་ཚུལ་ལུགས་ཉི་ཧྲུལ་ལས་བརྐལ་ཀྱང་། །བློ་གྲོས་མཁའ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཀུན་གསལ་ངོར༑ ༑འཁོར་འདས་བརྟན་གཡོ་དོག་མེད་ངལ་གསོ་ན། །ཁང་དེར་མི་འཆར་རིགས་ཚུལ་རྒྱ་སྐར་ཅི། །ཕྲོག་མེད་བག་ཆགས་སྟོན་པོའི་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ། །སེམས་ཀྱིས་ཆུར་བསམ་གདངས་ལྡོངས་རི་དྭགས་རྣམས། །དོན་བྲལ་མྱུ་ངམ་ཐང་ལ་རྒྱུགས་བྲེལ་ངལ། །རྣམ་རིག་བདེན་རྫུན་ཟ་འོག་རི་མོ་ལྟར། །བཀྲ་ཡང་བོད་ཆེན་མ་རིག་ཡོང་བ་འགགས། །རང་བློའི་དྲི་མས་སྒྲིབས་པས་མི་གསལ་བ། །ཟུམ་རྩེན་ཡོངས་འདུའི་རྒྱན་འཕྱུར་རྗེས་འགྲོ་བྱས༑ ༑ཚུལ་ངེས་གཟིགས་མོར་མཚར་བས་རྒྱན་དྲུག་སོགས། །ཕྱིན་ནས་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྫུན་འདི་འདི་ཞེས༑ ༑གསལ་བར་སྨྲས་སམ་འཕྲུལ་བས་དག་པ་འདི། །ཟླ་བ་དག་པའི་དཀྱིལ་ནས་འོངས་སམ་སྙམ། །

ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཕྲུལ་སྟོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་པའི་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།

༄ ན་མཿསྭར་སྭསྟི་གུར་བེཙཱ་ན་མ་ཧྲཱིཿཧྲཱིཾ་ཧྲཱིཾ་ཡེ་ཧཱུཾཿ འདིར་བརྒྱ་བ་ལས། ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བཙོག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་སྦྱོར་བ་མཐར་དག་གཅོད་པའི་མཁས་མཆོག་དབུ་མ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། བྱུང་རིམ། སོ་སོའི་ལུགས་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། **མཐར་བྲལ་དབུས་སྨྲ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས།** །ཞེས་པ་ཆོས་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རྟག་མཐར་འམ་ཡོད་མཐར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཆད་མཐར་འམ་མེད་མཐར་དག་ཞི་ཐག་པ་ནས་འགོག་ཅིང་། བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཆོས་རྣམས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དེ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ནོ། དངོས་འཛིན་གྱི་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་སེང་གེའི་སྒྲ་སོགས་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་འཆད་པ་དང་རྩོད་པའི་ཚེ་ནའང་ཐུབ་དབང་དང་མཚུངས་པར་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་མཆོན་པས་རང་གཞན་གྱི་དངོས་སྨྲའི་རི་དྭགས་རྣམས་སྐྲག་པར་བྱེད་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོག གཞན་དང་མི་མཚུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྔ་བརྡུང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོས་ས་གསུམ་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དུང་འབུད། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆོས་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འགྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། དངོས་འཛིན་འཇིགས་པ་གཅོད་བགྱིད་ཅིང་། །མུ་སྟེགས་རི་དྭགས་འཇིགས་བགྱིད་པ། །བདག་མེད་སེང་གེའི་ང་རོའི་སྒྲ། །རྨད་བྱུང་དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་གསུང་། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཟབ་ཟབ་པའི། །ཆོས་ཀྱི་རྔ་ཆེན་བརྡུངས་པ་ལགས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲ་བོ་ཆེའི། །ཆོས་ཀྱི་དུང་ནི་བུས་པ་ལགས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བདུད་རྩི་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་རྔས་ནི་གསུངས་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **དབུ་མ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ** ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཡང་ས་ཆེན་པོ་བཞིན་གང་དུ་ལྷུང་ན་ལྷུང་བ་དེ་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་རྟག་མཐར་དང་ཆད་མཐར་གཉིས་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ནི། མ་ཧཱ

མ་ཀཱ་སྟེ་དབུ་མ་འམ་དབུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐའ་སྤངས་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་སྲས་
མཆོག་ལེགས་ལྡན་ཞབས་ཀྱིས། མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དབུས་དང་འདྲ་བས་ན་དབུ་མ་སྟེ་དབུས་
ཉིད་དབུ་མའོ་ཞེས་རང་གི་དོན་དེ་ལ་ཕན་པ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་
སྲུངས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་
བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཛུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་
ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་འཛིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་
ལ། མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་
རྣམས་མིང་མི་འདྲ་ཡང་དོན་མྱུ་ངན་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དུ་དོན་ཐ་དད་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུགས་ཐུབ་བམ་ཐུས་ཡོད་མིན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདོད་ནས་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་ལ་གདོད་
ནས་ཆུ་མེད་པས་དེ་ཆུར་གྲུབ་པའི་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་
པ་ལས། ཇི་ལྟར་རི་དྭགས་སྐོམ་ཆུ་ནི། །ཆད་མེད་རྟག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། །ཆད་མེད་རྟག་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཡང་སློབ་དཔོན་ཀླུས། ཡོད་དང་མེད་ལས་རྣམ་
པར་འདས། །གང་ཞིག་བློ་ཡི་རྟེན་མེད་པ། །ཟབ་མོ་དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད། །སྤྲོས་ཀྱིས་དོན་ལ་རྣམ་པར་
སྨོས། །ཞེས་དང་། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག
ཅེས་སོགས་སོ། །དབུས་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཀཱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དང་། དབུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་ཡོད་
པའི་གང་ཟག་ལའང་དབུ་མ་སྟེ། མ་དྷྱ་མ་ཀཱ་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་སྤྱིར་
བཏགས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་ལྷ་བྱས། དབུ་མའི་ལམ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲོག་པར་བྱེད་
པས་ན་ཀཱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བསྟན་བཅོས་བྱ་བའམ། དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གང་ལ་
ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་སྟེ། ཡང་ན་ཀཱ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབུ་མའི་

གྲུབ་པའི་མཐར་འོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་དོན་གསུམ་གསལ་བ་མདོར་བསྡུས་ན། རྩ་ཤེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གཙོ་བོར་འཆད་ཅིང་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་དུ་སྨྲ་བས་རྣམ་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཡང་ཁ་དང་བྲལ་བའི་སའི་དཀྱིལ་གྱི་ཆ་ལ་དབུས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་ཚུལ་ལྟར་ཚུལ་དག་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམས་སྤངས་ནས། །མཁས་པའི་དབུས་ལའང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །ཅེས་དབུས་ལའང་མི་གནས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའི་ཕྱོགས་ཉི་ཚེ་བ་རེ་བཀག་པའི་དབུས་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལྟར་གནས་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་དབུས་མེད་པར་ག་ལ་སྟོན། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། འགྲེལ་བ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྨྲ་བོ་ཆེའི། །ཆོས་ཀྱི་དུང་ནི་བུས་པ་ལགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ༼གསུམ་པ་ལ་༽ དབྱེ་བ་དང་དེ་དག་དབུ་མ་བར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **དབྱེ་བ་ཐལ་རང་གཉིས་དང་གཞན་མིང་ཙམ།** །ཞེས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་དབྱེ་ན་འཆད་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་མིང་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་དོན་མི་རུང་ངོ་། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་རང་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་སེམས་ཙམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་དང་། ཟབ་མོའི་ལྟ

བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ངེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་ནའང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང་། །རྟེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས། །དབུ་མར་འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ། །ཕྱི་མོའི་མཐའ་ཀུན་བྲལ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ལུགས། །**ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་མིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པར་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་འདི་དག་གིས་མཐའ་གཉིས་བཀག་ནས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འདི་དག་ཀྱང་དབུ་མ་པར་བཞག་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་མེད་མཐའ་དང་། དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་འམ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་རྟག་མཐའ་དག་རྒྱས་པར་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཞག་རགས་པ་ཕལ་ཆེར་འདོད་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་གཉིས་ཀའང་དབུ་མ་པར་བཞག་དགོས་ལ། དེར་མ་བཞག་ན་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དུའང་འཇོག་མི་ཐུབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལྟ་བ་མཐོ་བའི་རང་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཞེས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་བོས་ཀྱང་། དབུ་མ་པ་ལ་མི་མཐུན་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་ཉེས་བྱས་སྤྱད་མི་རིགས་ཀྱང་། དེ་སྤྱད་པའི་དགེ་སློང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་འདི་དག་གིས་མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མི་གཙང་བས་སྦགས་ནས་འབྲུ་བ་ལས་མ་སྦགས་པ་བཟང་བ་ལྟར། སེམས་ཙམ་པ་དང་མ་བསྲེས་པར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་བཀྲལ་བ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་

སྤྱུའང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་གསུང་དང་ཐལ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་གཞུང་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་གཅིག་པུ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རྒྱ་གར་དུའང་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལན་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བོད་དུའང་དེ་ལྟ་གསུངས་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བུམ་པའི་གདགས་གཞི་དང་བུམ་པའི་ཚོགས་ཙམ་དང་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་བུམ་པར་འཛོག་པ་ལྟ་བུའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པས་བདེན་གྲུབ་ཕྲ་མོའི་མཐའ་ཀུན་བྲལ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལས་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་བྱུང་རིམ་ནི། **བྱུང་རིམ་ཐུབ་རྗེས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་ཀླུས། །ཐེག་ཆེན་སྤྱན་དྲངས་དབུ་མར་བཀྲལ་སྒྲོལ་བསྒྲེ།** །ཞེས་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལོ་དེ་ནས་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་སོགས་བྱུང་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། སྔར་ལུང་མ་བསྟན་ལྡན་ཅིག་བྱུང་། །ཞེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་ལྡན་ཅིག་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་སོ། །སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་བར་དུ་མི་ཡུལ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་དག་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་དུས་འཁྲུགས་སོགས་ཀྱིས་ནུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་ཀུན་དགའ་བོས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ཀྱང་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་བར་བསྟན་པ་སྐྱོང་བར་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྲིན་ཆེན་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་སྤྲིན་ཆེན་ལས་ལྷའི་བུ་དགའ་ང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱས་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དེ་དག་མདོ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ཡང་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་བར་དུ་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་མའི་དུས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་འཁྲུག་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པར་འགྱུར་བ། ཞེས་སོགས་དང་། འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་བཀར་སྒྲུབ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་ཡོད་མེད་ལི་ཙ་བྱི་དང་སྨྲ་བའི་བྲམ་ཟེ་གོ་ཏུ་དི་ཏུ་སྣར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ཨ་ཤྭ་ཀ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་བྱུང་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཆོས་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་ཆེར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིན་ཆེན་ལས་ལྷ་མོ་སློབ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་བྲམ་ཟེ་གོ་ཏུ་དི་ཏུ་ཡང་ང་འདས་པའི་འོག་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ན་མོའུ་རྒྱའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ནས་ལྷ་མོ་དགེ་བསྙེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མོ་ཁྲིད་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་ཆོས་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་སྒྲོགས་ཤིང་མངོན་པར་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དུས་དགྲ་བཅོམ་པ་མང་ཡང་ཐེག་ཆེན་མེད་པར་མངོན། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླུ་རིགས་སྒྲོན་མའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་ཀླུ་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་གོའུ་དི་ནྱ་ལ་རིང་བསྲེལ་གྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་ལི་ཙ་བྱི་མཐོང་ན་དགའ་བ་སྐལ་ཤཱཀྱའི་རིགས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཁྲུངས་ཤིང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིན་ཆེན་ལས་རྒྱལ་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་ཀླུ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །དགེ་སློང་ཀླུ་ཞེས་དེ་འབོད་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཚོ། །ཞེས་དང་སྤྲིན་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི་ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ཀླུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་གྱིས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཞེས་སོ། །མི་རྣམས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་འདི་འཁྲུངས་པར་འདོད་པ་དང་། ལོ་བརྒྱ་ལས་མ་བཞུགས་པར་འདོད་པ་དག་མི་འཐད་དེ། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་དུས་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་ཡུལ་དུ་ལན་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པའི་ཐ་མའི་དུས་ཡིན་ལ། ལོ་བརྒྱ་ཡང་ཆོས་དེ་འཆད་པའི་ཡུན་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་། ཛ་བོ་ཆེ་ལས་དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་བརྒྱ་ལས་མ་བཞུགས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་མ་ཟིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་གནོད་བྱེད་མང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་འདིས་རྟོགས་པ་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ནི་ཚེ་དེ་ལ་སྔགས་ལུགས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཤིང་། མདོ་ལྟར་ནའང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་

ཅིང་། མཐར་རང་གི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ལྷ་དང་ལྡན་ཅིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་བཞག་ནས་སྤྲུལ་བ་དུ་མས་གཅིག་གིས་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སླར་ཡང་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཛ་བོ་ཆེ་ལས། དེ་ནི་ངས་ས་བདུན་པ་ལ་བཞག་སྟེ་མི་ཕལ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་མང་དུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཞིང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་ཏེ་ལུས་གཅིག་གི་ནི་བདེ་བ་ཅན་ན་འདུག ལུས་གཅིག་གི་ནི་སྤྲུལ་ཏེ་དགའ་ལྡན་དུ་བཞག་ནས་མགོན་པོ་མི་ཕམ་པ་ལ་མདོ་འདི་འདྲི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ན་ས་བདུན་པ་བ་ཞིག་ཕལ་བ་སོ་སྐྱེའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་ས་རབ་དགའ་གསར་དུ་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་བྱས་ན་མི་ཕལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དང་འགྲོར་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། ཡང་གཤེགས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དག་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་གྱི་ལུང་བསྟན་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་ཅིང་། ཚེ་དེ་ལ་ས་བརྒྱད་པ་གསར་དུ་ཐོབ་ཅེས་པ་འདི་མདོ་ལུགས་སྤྱི་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པར་སེམས་ཀྱང་ཛ་བོ་ཆེ་ལས། དེ་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྟོང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་བསྐལ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་འདས། རང་སངས་རྒྱས་འབུམ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ངའི་མིང་འཆང་བའི་དགེ་སློང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྲིན་ཆེན་ལས་རིགས་ཀྱི་བུ་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་འདི་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྐལ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་འབུམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བསྐལ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་དེ་དག་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་གཞན་བདུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བདུན་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དང་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དང་བར་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་བར་བསྐལ་བཅོ་ལྔར་གནས་ཤིང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སོགས་ས་དེར་སྐྱེ་བ་དང་ཞིང་དེར་ཉན་རང་དང་མུ་སྟེགས་མེད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་མེད་པ་དང་། དེར་བྱུང་སེམས་མང་བ་དང་། སྒྲ་སྙན་པས་རྟག་ཏུ་བརྒྱན་པ་དང་། དེ་འདས་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བླངས་ཚུལ་ནི་སྤྲིན་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླུ་རིགས་སྒྲོན་མེའི་མདུན་དུ་ཤཱཀ་ཐུབ་བསྟན་པ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ལན་གསུམ་སྒྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ལྟར་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིན་ཆེན་ལས། གཞན་ཡང་ངའི་ཉན་ཐོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མིང་མཐུན་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་མངོན་པར་བསྒྲགས་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་བ་ལ་ལྟོས། ཞེས་སོ། །དང་པོར་མཁན་པོ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ལས་རབ་བྱུང་དང་། བསྙེན་རྫོགས་མཛད་ནས། མཚན་དཔལ་ལྡན་བློ་འཆང་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། ན་ལེནྡྲར་དགེ་འདུན་གྱི་གཉེར་མཛད་ནས་གསེར་འགྱུར་རྩིས་དགེ་འདུན་མུ་གེའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་ཤིང་། དགེ་སློང་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བསླབ་པ་ལ་གཡེལ་བ་ལ་ལར་ཆོས་སྤྲུངས་ཡོད་བཅུ་གཉིས་སོགས་འདོམས་པ་དང་། འཆལ་བ་རྣམས་བསྐྲད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་དང་པོ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིན་ཆེན་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དུས་ན་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བའི་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱུང་ནས་རིམ་གྱིས་མུ་གེའི་མགོ་བྱེ་བ་གདུལ་དཀའི་དམུ་རྒོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཅིང་། ནས་དགོན་པ་ན་གནས་དང་། འདུལ་བའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཅིང་། མ་དུལ་བ་ཚར་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཇོ་བོ་ཆེ་ལས། དེ་ནི་ངས་ས་བདུན་པ་ལ་བཞག་སྟེ་ཕལ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། གང་གི་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་རུ་མུན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ན་རྒྱ་བོའི་འགྲམ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དམག་གིས་མི་ཚུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཉེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་བ་ཆེན་པོ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བར། ཀ་ཡོ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་བརྒྱུད་དེར་སྐྱེས་ནས། ངའི་མིང་འཆང་བའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཞིང་བསྲུང་བའི་ཐབས་མཁས་པས། ངའི་དགེ་སློང་གཡེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། དེ་དག་བསྡུ་བའི་དངོས་པོས་

བསྡུས་ཏེ་མདོ་འདི་ཉིད་ནས་ལུས་ལ་བཅངས་ཏེ། དགེ་འདུན་དག་པར་བྱས་ནས། དང་པོ་རྟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་པར་འགྱུར། རྔ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དུང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དང་པོ་རྟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་པ་ཞེས་བྱེད་དངོས་ཡིན་ལ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་དང་། རྔ་བོ་ཆེ་ཉིད་པར་བཤད་པ་ཕྱིས་ལ་དགོངས་འདི་དུས་ནས་ཡིན་ན་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲོགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། བཞི་བརྒྱ་ན་བྱོན་པ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པས་ལྔ་བརྒྱ་མ་ལོན་ཙམ་གྱི་བར་སློབ་དཔོན་གྱི་དགུང་ལོ་བརྒྱ་མ་ལོན་ཙམ་ན། འབུམ་སོགས་ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ཀླུ་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་རིགས་ཚོགས་རྣམས་བརྩམས་ནས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མར་དགོངས་པ་བཀྲལ་ནས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཞིང་། མཚན་ལའང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་འབོད་ཅིང་། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་འཆད་ཅིང་ཡོད་པའི་ཚེ་བྱིས་པ་གཉིས་ཆོས་ཉན་དུ་བྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་དྲི་བཟང་པོས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་སོང་བ་ན་དྲི་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས། དེ་དག་ནི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འཇོག་པོའི་བུ་ཡིན། མི་ཡུལ་དུ་འོང་བར་ཙན་དན་གོར་ཤིའི་བསྲུང་བ་བྱས་ཟེར། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཙན་དན་དེ་བླང་དུ་ཡོད་དམ་དྲིས་པས་ཡབ་ལ་འདྲི་ཟེར། ཡབ་ལ་དྲིས་པས། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་འབྱོན་ན་འབུལ་ཟེར་བས། དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། གཙོ་བོར་ཤེར་ཕྱིན་སྤྱན་འདྲེན་ཞིང་། ཀླུའི་འདམ་ལས་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་པའི་ཆེད་དུ་ཐེབས་ནས། ཀླུ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་བསོད་སྙོམས་བཞེས་པས། ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་གསོལ་ཡང་མ་བཞུགས་པར་འབུམ་སོགས་ཤེར་མདོ་རྣམས་དང་། ཀླུ་འདམ་བསྣམས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་མ་ལོང་ཙམ་དང་། སྐུ་གཟུགས་དུ་མ་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྔ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་སྒྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་བསྟན་ཆོས་དུ་མ་དང་། དངོས་མེད་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག །ཅེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་ཅིང་། །ང་ཡི་ཐེག་པ་བླ

མེད་འདི། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐད་དོད། ནཱ་ག་རྫུ་ནའི་ནཱ་ག་ཀླུ་དང་༑ ཨརྫུ་ན་སྲིད་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཀླུ་ལ་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སོགས་ནོར་གྱི་མཛོད་ལྡན་པ་དང་། ཁ་ནས་དུག་གི་མེས་བུད་ཤིང་བསྲེག་ཅིང་། གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ལའང་གཉིས་སྤངས་ཟབ་མོའི་བློ་མངའ་བ་ཆོས་ཟབ་མོའི་མཛོད་དང་ལྡན་པ། ལྟ་ངན་གྱི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པ། ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་སེལ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་མཐའ་གཉིས་གནས་ལ་གནས་གསལ་ཞིང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་བློ་རྒྱ་མཚོར་སྐྱེ་བ་བརྙེས། །དམ་ཆོས་མཛོད་ཀྱི་ཟབ་མོ་ཉིད་ཇི་ལྟར། །རྗེས་སུ་རྟོག་ཅིང་ཐུགས་རྗེས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ལྟ་བའི་མེས་དག་གིས༑ ཏ་དུང་ཕས་རྒོལ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །བུད་ཤིང་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཡིད་ཀྱི་མུན་རྣམས་འཇོམས་པར་མཛད། །ཅེས་སོ། །སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་པ་དང་། དགྲ་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་པ་དང་འཁོར་བའི་དགྲ་སྡེ་འཇོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས༑ གང་གིས་གཉིས་མེད་གསུང་བ་མཛད་པའི་ཚོགས། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་ལ། །ཁམས་གསུམ་དག་ཏུ་རྒྱལ་ཐབས་ལེགས་མཛད་པ། །སྲིད་པའི་དགྲ་སྡེ་མ་ལུས་འཇོམས་མཛད་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་མཚན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་ཨ་ཐྲུས་གསུངས་པའང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་བསྒྲགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྲིན་ཆེན་ལ་ལྷ་མོ་དྲི་མེད་འོད་འདི་ནམ་ཐབས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡུལ་འཁོར་མུན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་འཁོར་མུན་ཅན་དེ་ནི་ཆུ་ཀླུང་ནག་པོ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གྲོང་ཁྱེར་དཔལ་ཡོན་ཅན་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་དང་། དེའི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕེལ་གྱི་བུ་མོ་ལོ་ཏོག་འབྱོར་མར་ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་འབྱུང་བར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་སོང་ཞིང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལོན་པའི་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཀར་གྲོང་ཁྱེར་དཔལ་ཡོན་ཅན་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱིས་པ་ཛཻ་ཏ་ཀའི་ལག་རིས་ལ་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན་ཏེ་སྒྲ

མི་སྣན་དུ་ལོ་ཉིས་བརྒྱར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ཏེ། སླར་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཐེབས་ཏེ། མི་རྣམས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་སོང་བ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྷ་བརྒྱ་བཞེས་པའི་ཚེ་ཛ་བོ་ཆེའི་མདོ་དང་། སྤྲིན་ཆེན་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཁམས་ཆོས་དབྱིངས་རྟག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་མཛད་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་བསྒྲགས་ཤིང་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་བཤད་ནས་མཐར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཛ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་མགོན་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་མཐོང་ན་དགའ་བར་འགྱུར། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེར་མགོན་པོ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ན། དགེ་སློང་ཀླུ་འཆང་ཞེས་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་མདོ་འདི་འབྲིན་པར་འགྱུར་རོ༑ ༑དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་ཤི་ནས་ཞེས་སྔར་ལྟར་སྒྲོལ་བ་སྟོན་ཚུལ་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ལས༑ གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྟགས་པའི་གཏམ་དང་། ཛ་བོ་ཆེའི་མདོ་གཏམ་སྒྲ་བར་འགྱུར༑ ཞེས་པ་ནས། ཕྱིས་མདོ་འདི་ཐོས་ནས་དེ་ན་རྩོད་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ལོ་བརྒྱར་མདོ་འདིའི་གཏམ་སྒྲ་ཞིང༑ ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོ་བརྒྱ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྷོ་ཕྱོགས་དེར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་འདས་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཁམས་སྟོན་བསྟན་བཅོས་དུམ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་རྒྱུད་བླ་མ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ལུགས་འདྲ་བར་གོ་བོ་སླ་ལ་དེ་ཡང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཁམས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་འཛོག་པ་དང༑ མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་མཐུན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུན་གྱི་རྟག་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་ངེས་དོན་མི་འདྲ་ཚུལ་བྱས་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་པ་ལས་ཟུར་དུ་གསུམ་པར་བྱས་སོ༑ ༑**དགུ་བརྒྱར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བྱེད་ཐོགས་མེད་ཀྱིས།** །ཞེས་པ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་སྒྲོགས་པ་དང་དུས་རགས་པ་མཚུངས་པར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བྱོན་ནས་དྲང་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ས་སྡེ་ལྔ་སྡོམ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་བཀྲལ་ཅིང་། ངེས་དོན་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་སྙིང་པོའི་མདོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་

འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་བར་བཤད་ཅིང༌། གཙོ་བོར་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཞིང་ལོ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་ནས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོར་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཞིང་། ཁར་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའང་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་སོགས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྷག་མེད་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་དགོངས་པར་བཤད་པ་དང་། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་མང་ལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་ཐེག་བསྡུས་སུ། རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་སོགས་བསྟན་པར་བཤད། བྱང་སར་མཐར་གཉིས་འགོག་སྐབས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུང་གསུམ་དྲངས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སར་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་མང་པོ་དྲངས་ཤིང་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བས་སོ། **།རྩ་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བཀྲལ།** །ཅེས་པ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གླིང་འདིར་བྱོན་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་རྗེས་ཙམ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྩ་ཤེ་ལ་འགྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། འགྲེལ་བ་གཞན་དྲུག་གིས་ཕལ་ཆེར་སྦྱོར་ངག་མཛད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་འདིས་ཐལ་འགྱུར་མང་པོ་འཕེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ག་ལེས་འཇིགས་མེད་དང་། ཚིག་གསལ་གཉིས་མིན་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱི་བཤད་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར་བཀོད་པ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་ངག་གི་ཕྱོགས་སུ་སྣང་ཞིང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། འོན་ཏེ་སྦྱོར་བའི་ངག་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །འདིས་རྩ་ཤེ་སྦྱོར་ངག་མི་གསལ་ཡང་རྩ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ་སྦྱོར་ངག་རྒྱས་པར་འགོད་པ་འདིའི་འགྲེལ་བ་དག་གིས་མཛད་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་ཅེས་པའོ། །

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་ཐལ་བས་བཀག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་
འགྱུར་མང་པོ་མཛད་ནས་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ༑ ༑འདི་ལྟར་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་
ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
མང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པ་བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་རྣམ་
བཤད་མཛད་ཅིང་རིག་འཛིན་གྱི་སར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཀྱི་བཀའ་གྲུབ་ཅིང་། །གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་གནས་སུ་གཤེགས་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཞེས་
དང་༑ འགྲེལ་བའི་འགྱུར་བྱང་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་བཀའ་གྲུབ་པ་བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་རྣམ་
བཤད་མཛད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། རིག་སྔགས་འཆང་གྲུབ་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་
དུ་གཤེགས་པས་མཛད་པ་ཞེས་སོ། ༑**[illegible]** ༑ཞེས་པ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་
ཟླ་གྲགས་ཀ་ར་སྟེ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། འགྱུར་ལ་ལར་སྐལ་ལྡན་དུ་འང་བསྒྱུར། སློབ་དཔོན་སྣང་བྲལ་ཡང་
ཟེར་བ་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ཆེན་མོ་ལྟར་ན་སྐུ་ཆེ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་གདན་སྤྲུལ་པར་དམ་བཅས་ཀྱང་། སྐུ་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་རྡོ་རྗེ་
དྲིལ་བུ་བར་གྱུར་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ་དེས་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དབུ་མ་
རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་རང་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་། གཙོ་བོར་བྱང་
སེམས་དང་ཞི་ལྷག་སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཆར་སྟོན་པ་དབུ་མ་སྙིང་པོ་
དང་༑ དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་མཛད། སློབ་
དཔོན་མང་པོའི་འདོད་ཚུལ་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་གི་སྐབས་ལ་

སོགས་པའི་ཐལ་བ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ནས་སྐྱོན་བཟུང་ནས་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་སོགས་བཀག་ནས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབུ་མའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཏོད་དེ། སློབ་དཔོན་འདི་དེ་བ་ཤར་མའི་འགྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བཤད་ཀྱང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སེམས་ཙམ་པ་མི་འཐད་ལ། དབུ་མའི་ཚུལ་འཐད་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྲོལ་འབྱེད་པ་སློབ་དཔོན་འདི་སྔ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེས་ཀྱང་། དེའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུན་ཕྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱིའི་དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ཤིང་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་བླངས་པས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་སོ་སོ་ལ་སྐྱོན་བཟུང་ཚུལ་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཐལ་བ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་གྲགས་ཆེ་ལ། དོན་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་འདྲི་བའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་མེད་དགག་ཏུ①འགྱུར་པས་ཤེར་མདོ་དང་། རྩ་ཤེས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འམ་ལུགས་དང་འགལ་བའི་དོན་ནི། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བའང་སྐྱོན་བརྗོད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། དེས་ན་དེ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཟློག་པར་བྱས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

①དབུས་དཔར་དུ། མེད་དགག་ཏུ་མི་འགྱུར་པས་ཤེར་མདོ་དང་།

བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གོང་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་འང་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སུན་འབྱིན་སྨྲོས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་བཟློག་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བས་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་མེད་ལ། གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་གང་ཡང་མ་བསྟན་པས་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པའང་མེད་པས་འབྲེལ་མེད་ལ་བཟློག་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་བཟློག་དོན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པའི་བཟློག་དོན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ་དོན་དམ་པར་དེ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་ཙམ་ལོག་ནས་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་དགོས་པས། ཕྱོགས་གོང་མ་རྣ་བའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཞེས་པའི་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་མེད་པས❶སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་ཡང་སྐྱོན་བརྗོད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། དེ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གསལ་བ་ངག་གི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་ན། དེའི་ཚེ་འདི་སྐད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡན་འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་ན། བཤད་པ༑ དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ སྔར་སྨོས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སུན་འབྱིན་པ་སྨྲོས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་དངོས་ཟིན་ལ་བཟློག་པ་མི་རུང་ལ་ཐལ་བ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མེད་དགག་གི་བཟློག་དོན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་སྟོན་ཅིང་། སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་བཟློག་དོན་རིམ་བཞིན་ཡན་འགའ་ཞིག་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པའི་མཐར་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་པའོ། །ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མིག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར༑ དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། མིག་གི་རྒྱུ་ཁྲུ་ཁྲག་དང་། འབྲས་བུ་མིག་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་གང་དང་གང་

❶དབུས་དཔར་དུ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ།

གིས་སྟོང་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིམ་པ་ལས་སྣམ་བུ་བཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་དེ་འོང་བའི་ཕྱིར། མིག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པར་གློ་བུར་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཕྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐོར་རྒྱ་ཆེར་འགོག་སྟེ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་འདི་ལྟར་སྲོལ་ཕྱེ་བ་འདི་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་རྗེས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོའི་ལེའུ་ལྔ་བ་ལས། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །མཁས་པར་རློམ་གཞན་འདི་སྐད་སྨྲ། །དེ་ཉིད་བདུད་རྩིར་འཇུག་པ་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་ལེགས་པར་བསྟན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས༑ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཞིང་། ས་རབ་ཏུ་བརྙེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ལུགས་གཞན་དུ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་། མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་སྨྲས་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པ་བྱུང་ནས་བརྩམ་པར་མངོན་པས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་དང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གཉིས་ཕྱི་ཆར་གྱི་སློབ་མར་འཐད་ཅིང་ལོ་དྲུག་བརྒྱར་བཞུགས་པའང་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །

ཟླ་བས་ལེགས་པ་བཀག་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྒྲུབས། །ཞེས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ལུགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་བཀག་སྟེ། དེ་ཡང་བཀག་ཙམ་མིན་པར་ལེགས་པར་བཀག་ནས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྲོལ་ཙམ་ཕྱེ་ཡང་རང་རྒྱུད་བཞེད་མི་བཞེད་མི་གསལ་བ་ལས། ཟླ་བས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དང་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། བཟློག་ཕྱོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོན་བ་དང་། རང་མཚན་ལ་གནོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་

བསྒྲུངས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་པོ་མི་བཟློག གལ་ཏེ་ནང་འགལ་མཐོང་ཡང་བསྙོན་འདིངས་ན་དེ་ལ་རྟགས་སྦྱོར་བཀོད་ཀྱང་མི་བཟློག་ལ། ཕ་རོལ་པོ་ལ་འགལ་བ་མཐོང་བ་ཙམ་ཐལ་རྟགས་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་མི་བཞེད་ལ་ཁྲོད་རང་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁས་ལེན་ན་ཕྱོགས་བཞི་གང་རུང་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་དབུ་མ་པས་ཕྱོགས་བཞི་གང་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མིག་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་མི་འདོད་པས། རྟགས་དེར༑ གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་ཡང་མི་དགོས། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བརྗོད་དགོས་ནའང་བརྗོད་ལ། ཐལ་བའི་བཟློག་དོན་ཕ་རོལ་པོ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པས་ཁོ་བོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་སོགས་ག་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བའང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ༑ འགྲེལ་བ་མཛད་ཀྱང་འཕགས་པས་སྦྱོར་ངག་མ་མཛད་པས་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྩོད་པ་བཟློག་པའི་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་ངག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ༑ །རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་པའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ་ནི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཕྱོགས་རྟགས་སོགས་རེ་རེ་ནས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་ཅིང་ཁོ་བོ་ཅག་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས། དབུ་བའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་

ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་དུ་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་ལུགས་སུན་དབྱུང་ནས། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་སྐྱོན་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བས་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་འཐད་པས་དེ་ཁོ་ན་མི་ཤེས་པའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདི་ནི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ནས་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གཅིག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆད་པའི་ཚེ་ཚད་མར་བཟུང་ཆོག་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདི་ལ་འཕགས་ཡུལ་ན་ལེགས་ལྡན་རྗེས་འབྲང་སོགས་སུས་ཀྱང་མཚན་སྨོས་ནས་དགག་པ་བྱས་པ་མེད་ཅིང་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་སོགས་ཀྱི་མཚན་སྨོས་ནས་དགག་པ་མཛད་ཀྱང་དབུ་སེམས་གང་གིས་ཀྱང་རང་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་སྤང་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་མོའི་བ་ལས་འོ་མ་བཞོས་ནས་བདེན་ཞེན་བཟློག་པར་མཛད་ཅིང་སྐུ་ལུས་རགས་པ་དེས་ཀྱང་ལོ་སུམ་བརྒྱར་མི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་འཇའ་ལུས་བརྙེས་ནས་ད་ལྟའང་བཞུགས་པར་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་གདན་པའི་གསུང་བ་ཚབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་སོགས་ལས་བཤད་པས་སོ། །ཕྱི་དོན་མེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཚུལ་ནི། **དེ་རྗེས་ཞི་འཚོས་རང་རྒྱུད་གཉིས་པ་བཀྲལ།** །ཞེས་པ་བོད་ཁ་ཅིག སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་གསུང་ལ་འཁྲུལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་ཡན་ཆད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྔོན་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་མི་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་མཐོང་ནས། །དབུ་མར་གནས་པའི་བློས་རྣམ་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་ཀྱང་དེའི་དོན་དབུ་མར་བཀྲལ་ཞིང་། རྩ་བར་གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་

འགོག་པའི་དབུ་མ་པ་ཕྱོགས་སྔར་བླངས་པ་ལའང་སྟོན་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་ནས་སླར་སེམས་དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་འཆད་ཅེས་པ་ལ་ཐོག་མར་མི་གཙང་བས་སྦྱགས་ནས་སླར་བཀྲུ་བ་བས་དང་པོ་ནས་མ་གོས་པ་བཟང་བའི་དཔེས་དང་པོ་སེམས་ཙམ་བསྟན་ནས་ཕྱིས་དབུ་མ་སྟོན་པ་བས་དང་པོ་ནས་དབུ་མ་སྟོན་པ་བཟང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་བླངས་ཕྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་ནའང་འདབ་ཆགས་ཀྱིས་སྦགས་ནས་འཁྲུ་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མི་རེག་པར་ཐག་བསྲིང་བ་བཟང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོག་པར་བྱ་བར་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བར་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་ཡང་། ལུང་འདིའི་དོན་སེམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་རུང་ཞེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དག་ཅེས་སེམས་ཙམ་པ་ལས་ཐུར་དུ་དགར་ཚིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་གཞན་བརྗོད་པ་ལ་འདི་སྨྲས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཡན་ཆད་དུ་དེ་འདྲའི་དབུ་མ་པ་མ་བྱུང་ཟེར་བའང་ལེགས་པར་ཁེགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་འཚོའི་སྟོན་ནས་ཕྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་དབུ་མ་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཀག་པ་ལས་ཞི་འཚོས་དེ་གཉིས་དཔྱད་ནས་དབུ་མ་པ་སྡེ་མའི་ལུགས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དམ་བཅས་པས་རྒོལ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལན་གདབ་པར་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་དཔྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་སློབ་དཔོན་སྐལ་ལྡན་གྱིས་དབུ་མའི་སྙིང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་སེམས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཁོ་ན་རིགས་པར་མཐོང་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས་ཞེས་པ་ལྟར་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་རང་ལ་དབུ་མ་པར་འདོད་ཀྱང་། དབུ་མ་པ་སུས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་བ་དབུ་མ་པར་མི་འབོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ཅེས་པའི་

གཉིས་ཚིག་དང་། མཐོང་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་པའི་རྣམས་སྒྲས་གཞན་དག་ལ་དུ་མ་ཡོད་པར་བཤད་པས་ཞི་འཚོ་
དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་ཞི་འཚོས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དུས་
ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདིས་བླ་གྲགས་ཀྱིའང་རྗེས་ཙམ་ན་
དེ་འདྲའི་ལུགས་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་སོགས་གཞུང་རྒྱས་པར་བརྩམས་ནས་སྲོལ་ཆེན་པོ་བཏོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྔོན་ནས་ཀྱང་སྲོལ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འགྲོ་སའི་
ལམ་ལ་ལམ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི ལམ་སྲོལ་ཡངས་ལ་ཆེ་བ་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་
དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་པས་དབུ་མ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་སོ། །འདི་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡང་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་མོད་
ཀྱང་། གཞུང་རྒྱས་པར་བརྩམས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སློབ་
དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་སྲོལ་ཕྱེ་བར་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་
བོད་ཁ་ཅིག་ལེགས་ལྡན་ཡན་ཆད་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་དབུ་མ་པ་སུས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་མ་
བཀག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་གསུང་ལས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་
པ་ལས་ཕྱིའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སོ། །སྨྲས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་
ཙམ་པ་གསལ་བར་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བརྟག་
པའི། །བདག་དེ་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱད་ན། །ཕུང་པོ་ཀུན་གྱི་ནང་རྣམས་ན། །གང་ཞིག་ནས་ཀྱང་སྐྲེད་མིན་
ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་པས་བསྟན་པར་གང་མཛད་དེ། །བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྲག་པ་ནི། །སྤངས་བའི་ཕྱིར་ཡིན་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྡེས་འདོད་པའི་བདག་
དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་འདོད་པའི་རྡུལ་ཆ་མེད་དང་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ཀུན་

གཞི་སོགས་རེ་རེ་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་གསུང་ལེགས་ལྡན་དང་ཞི་འཚོས་སྒྲོལ་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་ཕྱི་ཙམ་འཆད་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་བཤད་པ་ཀུན་དེ་ལྟར་མི་འཆད་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ཞེས་བཤད་པ་ནི་བྱུང་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲས་པ། སྤྱི་བོར་བླ་མ་སྙིང་ལ་འཇམ་དཔལ་གཉིས། །ལྟེ་ལ་ཚངས་སྲས་བཀོད་ནས་དབུ་མའི་ལམ། །དབྱངས་ཅན་ཕང་འགྲོའི་རྒྱུད་དུ་བཀུག་པ་ཡིས། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་མཁས་རྣམས་དགྱེས་འཛུམ་བཞད། །

ལྔ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། འབྲུལ་ལྡན་དགག་པ་དང་། དོན་ལྡན་དབུ་མའི་ལུགས་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲུལ་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **ཅི་ཡང་མེད་དང་གཞན་སྟོང་དགག་དགག་སྒྲ། །བདེན་གཉིས་མི་འདོད་ལུགས་མེད་ཚད་གྲུབ་མེད། །ལ་སོགས་མཐར་ཕྱུང་དབུ་མར་རློམ་ཡང་མིན།** །ཞེས་པ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷིས་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྨྲས་པ། །ཕྲིས་པ་བྲིད་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་སྦྱངས་པའི་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་བླུང་དོར་ལ་རྨོངས་པ་ཤེད་མ་ཕྱེད་པའི་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་དག་གི་མགོ་བོ་བསྐོར་བའི་ལྟ་ངན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྨྲས་པ་དེ་རྣམས་ནི། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། རྨོངས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་ན་ཡང་། །སྙིན་པ་དག་ནི་འདི་འདྲ་བས། །བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །ངན་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་། །ཡོད་པའི་མི་ནི་ལ་ལ་ཞིག །གཞན་དག་ལ་ནི་རབ་སྟོན་བྱེད། །གང་དང་གང་དག་དེ་དང་དེ། །འདྲི་བར་བྱེད་རྣམས་དེ་མི་འདྲི། །གལ་ཏེ་རྨོངས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་། །མི་མཐོང་དེ་ནི་རྟོག་བྱེད་ཀྱང་། །སྡིག་ཅན་གྱིས་ནི་ལམ་དེ་ཡིས། །བགྲོད་པ་ཉམས་པ་ཐོབ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོང་བས་ལམ་བསྟན་པས་གཞན་ཕུང་བར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སྡིག་ཅན་ཆོས་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལྟར་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་ལྟར་ལུང་རིགས་ལ་སྦྱངས་པ་ཞིག་གིས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་འགོག་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་གྲུབ་དོན་བཤད་པ་ལས། ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ལུང་དང་རིགས་པ་ལེགས་ལྡན་པས། །ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ནི། །དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཀག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་འགོག

དགོས། ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པར་བོད་རྒན་བླུན་པོས་སྨྲས་ཚད་སྲུས་བློས་པར་བྱེད། འདི་ནི་དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོའི་མིང་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷི་དང་མཚན་གཞན་ལྭ་བ་པ་ཡང་ཟེར་མོད། སངས་རྒྱས་ལ་མཛལ་བ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་དེ་ག་ལ་ཡིན་ལ། འདི་གཉིས་མིང་དང་མཛད་པ་མི་འདྲ་མོད་བོད་དག་གཉིས་ཀར་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་ཟེར་བ་ནི་དཔེ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །དེ་འདྲའི་རྟག་ཆད་སྨྲ་བ་དགུ་མ་པའི་མིང་ཅན་ཅི་འདྲ་ཡོད་སྙམ་ན་འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་སྡོམ་གསུམ་ལས། ད་ལྟའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་ལ། །ཡས་འབབས་དང་ནི་མས་འཛེག་གཉིས། །རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་བར། །མིང་འདོགས་བསྒྱུར་བ་མ་གཏོགས་པར། །དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྐྲ་ཤད་ལྟར་གཞི་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་བློ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། ལམ་སྒོམ་ཚེ་ཡིད་ལ་གང་བྱུས་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་བདུད་ལས་སུ་བསམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ཀུན་འགོག་ཅིང་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་དང་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་སོགས་ཐམས་ཅད་བླུན་པོ་མས་འཛེག་གི་ཆེད་ཡིན་པས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཧྭ་ཤང་གི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐོར་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲངས་མིང་དོན་བྱ་སྤྱོད་སོར་བཞག་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་དང་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་མར་མི་དག་གི་ཕྱག་ཆེན་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མོད་བར་སྐབས་ནས་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཧྲུན་མཁན་མང་པོས་གྲུབ་སླེང་སྐོར་ནས། ས་རྗེ་ཞིང་གི་རང་བཞིན་གྱི། །གླེགས་བམ་དག་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། བླ་མེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཉམ་བཞག་ན་རྣམ་རྟོག་བྱ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་རྣམས་ལས་དང་པོ་བའི་དབང་རྣོན་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་ཡིན་པར་བསམས་ཤིང་། ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་གོ་ནས། ཧྭ་ཤང་གི་ཡས་འབབས་ལ་ཅིག་ཅར་དང་མས་འཛེག་ལ་རིམ་གྱིས་པ་བཏགས་ནས་གཞི་ལམ་ལྟ་སྤྱོད་དེ་ལྟར་བྱས་ལ་གཞན་ཡང་། དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་ནང་ལྟར་རེས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུ་དང་ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རེས་རྣམ་རྟོག་གང་ཡིན་མཚན་འཛིན་དང་བདུད་ལས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་ལྟ་བུའི་ལྟག་སྤྲོད་ཀྱི་འགལ་བ་མང་ཡང་དེ་མ་གོ་བར་བླུན་པོ་རྣམས་ཅལ་རྒྱུགས་བྱེད་པ་ནི་མི་གཙང་བ་མི་གཙང་བ་དང་མཐུན་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱིས་པ་དང་ནི་བྱིས་པའི་མཐུན་འགྲོགས་པ། །ཇི་ལྟར་མི་གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུས་ཤེས་ལ་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་ལ་ལ་ན་རེ། ཁྱོད་རང་ཁྲིམས་སེང་གེ

གང་དུ་འདུག་ལྟོས་ལ་ཕྱོད་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡང་སྣང་
ན། དེ་ནི་ཐུན་སྣྲས་ལ་ཚད་ཅི་ཡོད། ལྟ་བ་ལོག་པ་དེ་འདྲ་སྟོན་མཁན་དང་ཉན་མཁན་དེ་གཉིས་ངོ་མཚར་
ཆེ། འདི་དག་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དུ་མས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པས་འདིར་རྒྱ་ཆེར་མི་སྤྲོ
ལ། མདོར་བསྡུས་གཅིག་སྨྲས་ན། ཁྱེད་ཅག་གི་ལུགས་དེའི་ཁྲིད་ཚུལ་དང་། ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་
དང་། སྒོམ་ཚུལ་དང་། མིང་དོན་དང་། བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལྷ་ཀ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཐོག་
མ་ནས་ཐུན་པོ་ལ་སྟོང་ཉིད་འཆད་པ་མདོ་སྔགས་གཉིས་དང་འགལ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་མ་དཔྱད་པར་སྟོང་པ
རྟོགས་པར་འདོད་པའང་མདོ་སྔགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་པར་སེམས་ཧད་པོར་
འཇོག་པ་ཡང་མདོ་དང་གྲུབ་སྙིང་སྐོར་ཀུན་དང་ཡང་འགལ་ལ་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་དང་
མིང་མདོ་ལུགས་ལ་བྱེད་པའང་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲ་དོན་ལ་རྨོངས་རྟགས་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་བྱ་མེད་པར་བློ་
ཟད་ཆོས་ཟད་དུ་འདོད་པ་མདོ་སྔགས་རྣམ་དག་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱད་པར་དང་པོ་ཡིན་
ཏེ། ཐུན་པོ་ལ་ཐོག་མ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ན་གཏི་མུག་ཆེར་འཕེལ་ནས་ཕུང་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པ་ནི
འཕགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཚོལ་ལ་ཐོག
མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། སྐྱེ་བོ་བློ་
གྲོས་མ་བྱང་པ་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ན། ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་སྙིང་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ
གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་འདུས་པར་ཡོངས་གསང་བ། །འགྲོ་བའི་མགོན་གྱིས་གང་
གསུངས་པའི། །གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས། །བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བཞི་པོ་ཉིད། །ཅེས་བསྐྱེད་རིམ་དང་
རང་བཞིན་དང་ཡེ་རྒྱ་དང་དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་ཏེ་བཞི་པོ་རིམ་པས་སྒོམ་དགོས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྨོངས་པའི་བློ་ངོར་ན་ཕུང་སོགས་འགག་མི་འཆར་བར་མཚན་མོའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ
གཅིག་ཡོད་པ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱའི་རབ་དབྱེ་ལ་མ་སྦྱངས་པར་བཤད་ན་དེ་འདྲའི་གཏི་མུག་གིས་སྟོང་
ཉམས་ཆེར་འཕེལ་ནས་ཁྱད་གཞི་མ་ངེས་པར་ཁྱད་ཆོས་སྟོང་ཉིད་ངེས་དཀའ་བས་ཐོག་མར་ཕུང་སོགས
ཐམས་ཅད་སྟོན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་ཆོས་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན

ནི་སྤྲོད་པ་འཇུག །ཅེས་དང་། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོལ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་བླ་མ་ཕན་པར་འདོད་པར་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའིཿཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་དབང་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པར་མར་མེ་འབར་བ་བསད་རྟུང་གི །ཤིན་ཅི་ཡང་བྱུར་མེད་ལྟར། །དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་རྟུང་གི །དངོས་མེད་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་མ་དཔྱད་པར་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་དང་རྒྱུབ་འགལ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྔགས་ཀུན་མཐུན་པར་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དཔྱད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཞེས་དང་། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་འདི་པཎ་གྲུབ་དུ་མས་སྔགས་ལ་དྲངས་ནས་བཤད་པ་སོགས་ཆེས་མང་ཞིང་། སམ་བུ་ཊ་ལས། དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྣམ་བསམ་ནས། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་བཀྲུ །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་སྟོང་པའོ། སྒྲ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་བྱ། །ནས། ཡིད་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱ། །ཞེས་བཤད་ནས་དེའི་དོགས་གཅོད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། མིག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡི། །ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་ལགས། །རྣ་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡི། །ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་ལགས། །ནས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡི། །ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་ལགས། །ཞེས་རྟེན་དབང་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཡུལ་རྟེན་བརྟེན་པ་གསུམ་ག་བདེན་པར་མེད་པར་གསལ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ལྟ་བ་མེད། །སྒྲ་མེད་ཐོས་པ་པོ་ཡང་མེད། །དྲི་མེད་སྣོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །རོ་མེད་མྱོང་བ་པོ་ཡང་མེད། །རེག་མེད་རེག་པ་པོ་ཡང་མེད། །སེམས་མེད་སེམས་ལས་བྱུང་བའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདན་བཞི་སོགས་ལས་ཀྱང་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་དང་། དེའི་བཤད་རྒྱུད་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གུར་དང་བདེ་མཆོག་རྩ་བཤད་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་རྣམས་དང་

གྲུབ་སླེང་སྐོར་ནས་ཀྱང་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་ཏ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་མི་ཤེས་བྲམ་ཟེ་ནི། །ཀྱི་ན་རིག་བྱེད་བཞི་དག་འདོན། །སོགས་ཀྱིས་ཚངས་པ་བཀག ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱུག་གུ་རྩེ་གསུམ་ལེགས་ལྡན་གཟུགས། །སོགས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་བཀག ། དེ་ཉིད་ལས། ཨེན་རེ་ཐལ་བས་ལུས་ལ་བྱུག་ནས་སུ། །སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་འཇུག་པ་བཀག ། དེ་ཉིད་ལས། སེན་མོ་རིང་ལ་མ་ལུས་དྲི་མས་གཡོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟད་བྱེད་པ་བཀག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། བདེ་བའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་སྡེ་གོང་འོག་གི་ལུགས་མི་ལེགས་པ་དག་བཀག་པས་མཚན་ཉིད་ལས་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་ཅི་དཔྱད། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་མཐར་ཐུག་པ། །ཁམས་གསུམ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཡམ་གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་བྱས་ན། །ཕྲུང་པོ་བདེན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །སུ་ཞིག་གིས་ནི་སོ་སོར་རྟོག །འདི་ནི་གང་ལ་བརྟག་པར་བྱ། །འབད་པས་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། ཇི་སྲིད་བར་དུ་བརྟགས་བྱས་པ། །སོགས་ཀྱིས་འབད་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡུལ་དཔྱད་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་དཔྱད་ཚུལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཅིག་དང་དུ་མིནའང་མ་ཡིན་ལ། །བརྟབས་མེད་སྣང་བ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། གྲུབ་དབང་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱག་བསྐལ་མ་ལུས་ཟད་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ནས་ནི། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །སེམས་ནི་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་འབད་དེ་དཔྱད་བྱས་ལ། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་བདག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་ཕྱག་བསྐལ་ཟད་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བརྟན་པོར་བྱས་ནས་དེ་རྗེས་སུ་འབད་པས་དཔྱད་ནས་བདག་ཀྱང་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཤད་ལ། ཨིནྡྲ་བོ་དྷིས་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གཉིས་དང་བསམ་དུ་མེད་པའི་རྫོངས་པ་སོགས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་འདོད་པ་ལེའུ་སོ་སོས་བཀག་ཅིང་དེ་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགོག་དགོས་པར་ཕྱིར་དྲངས་པ་ལྟར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས། །རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། །བླ་མའི་ངག་གིས་མ་➊བརྒྱན་པའི། །དབུ་མའང་འབྲིང་པོ་ཙམ་དུ་གནས། །ཞེས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སོ་སོར་དཔྱད་ནས

➊དབུས་དཔར་ལས། བླ་མའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི། །

སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སོགས་མདོ་སྔགས་གཅིག་དང་ཡང་ཁྱད་ཅག་མི་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་དུས་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་མན་ལ་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཡང་རྫོགས་རིམ་ལྷན་སྐྱེས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཞེས་བྱེད་དོ་ཏ་སོགས་ལས་དང་པོ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ལྡོན་ཤིང་གི་ཚད་དེའི་སྒྱུ་གུ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་ད་དུང་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཅིག་བསྟེན་པར་གྱིས། མདོར་ན་འདི་དག་གི་གཏུལ་བྱས་དེ་ལྟར་དཔྱད་མི་དགོས་ན་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་སུ་ལ་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་པར་གྱིས་ཤིག ཁྱད་པར་གཉིས་པ་སམ་བུ་ཊ་ལས། སྟོང་པ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ལ་འབྲུལ་ནས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་པ་སོགས་འདོད་པ་ཡང་མདོ་སྔགས་ཀུན་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ཏེ་གདན་བཞི་དང་སམ་བུ་ཊ་གཉིས་ལས། དོན་དམ་པར་རྣམ་པ་དང་རི་དོགས་དང་འདོད་སྡིག་ཐོག་མཐའ་སོགས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་མེད་ཙམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སམ་བུ་ཊ་ལས། རྣམ་པ་མེད་ཅིང་དོགས་པ་མེད། །འདོད་པ་མེད་ཅིང་སྡིག་པ་བྲལ། །ཐོག་གམ་ཐ་མའི་རྟོག་ལས་གྲོལ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཁས་པས་སྒོམ། །ཞེས་དང་། དཔལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མགོན་པོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱས་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཤེས་མཆོག་ཐབས་དང་ནི། །བཅས་པར་ཡང་དག་སྒོམ་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་དྲག་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཐབས་དང་བཅས་པས་ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་དྲག་ཏུ་བསྒོམ་ན་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པར་བཤད་པས་གྲུབ་སྙིང་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འདིས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་ལུང་དྲངས་ནས་བཤད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི། །གནས་མེད་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པའི། །ཞི་བ་སྲིད་པ་འཇོམས་བྱེད་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ། །ཞེས་ཐེག་གསུམ་སྤངས་རྟོགས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་གང་ཡང་རང་ངོས་ནས་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་ངོ་ན་སྤྲ་རྟོག་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་སྲིད་པ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་ཞེས་བཤད་ལ། མི་ཏྲི་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བཅུ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རོ་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་པཎྜི་ཏ་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། དེ་ལ་དང་པོར་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ལུང་གི་དོན་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བསམ་པ་ལས

བྱུང་བའི་རིག་པ་དང་ལུང་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་ངེས་པ་དྲང་བའི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཡང་ཡིད་དོན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོང་པ་མ་བསྒོམ་པར་འདོད་དམ་བསྒོམ་པར་འདོད་ཀྱང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་བསམ་རྒྱུ་མེད་པར་སེམས་ཧད་དེ་བསྒོམ་ན་ཅི་འདྲ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་བསྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ་དེ་མང་དུ་བསྒོམ་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨིནྡྲ་བོ་དྷིས་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཉེས་པའི་ཚོགས་འགྱུར་བ། །དེ་བས་རྣམ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་སེམས་མེད་དེ་ཉིད་ནི། །དེ་ནི་རབ་ཏེ་དགག་པར་བྱ། །ཤིན་ཏུ་རྨོངས་སྐབས་ཡེ་ཤེས་སུ། །རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་ལ་ལ་འདོད། །ཅེས་རྣམ་པ་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་ང་དེ་དགག་པར་བྱ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་བློ་ལ་རྣམ་པ་གང་ཡང་འཆར་བའམ་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐབས་དེ་འདྲ་སྐྱེད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལ་འདོད་ཅེས་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་སྔར་དེ་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་ལས། རྨོངས་པ་བསྒོམ་པས་རྨོངས་པ་ནི། །ཚུལ་ངན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ། འདིས་རྨོངས་པ་བསྒོམ་པས་ཞེས་མ་རིག་པ་བསྒོམ་པར་བསྟན་ནས་ལྷག་མས་འབྲས་བུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔར་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་འདི་འདྲའི་རྨོངས་པ་དེ་བསྒོམ་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཞི་གནས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་རིམ་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་དེ་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་ཀ་དགེ་བ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་རྨོངས་པ་དེ་འདྲ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་བསྒོམ་པས་དགེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །འོ་ན་སྒོམ་གསུམ་ལས། བླུན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེར་བསྒོམ་པ། །ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་རྒྱུ་རུ་གསུངས། །མིན་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་ལྷུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་མི་འགལ་ན་འདི་དག་དང་འགལ་ཡང་འདི་དག་གི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་ཏེ་བླུན་པོ་ཞི་གནས་སོགས་མ་ཐོབ་པས་རྨོངས་པ་བསྒོམ་པ་ཕལ་ཆེར་རམ་མང་ཤོས་དེ་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཞི་ལྷག་གམ་བསམ་གཟུགས་ཐོབ་པ་གཅིག་གིས་གཟུགས་སྣང་བཀག་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁའ་བསྒོམ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཞི་ལྷག་སྐྱོན་མེད་གཅིག་དང་སྟོང་རྐྱང་བསྒོམ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པར་ལྷུང་ལ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་སྲིད་མཐར་སྣང་སྟེ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་

གསུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས། རྟོག་པ་ནང་དུ་ཁ་ཆོམ་པའི། ནས་ནི་གནས་སྐྱོན་མེད་གཅིག་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་བསྒོམ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་འཛིན་སྒྲུབ་ཚུལ་སྐྱོན་མེད་ཙམ་ཡང་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་ལ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷིས་རྒྱས་པར་བཀག་འདུག་པས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བག་བྱ་བའི་གནས་སུ་སྣང་ངོ་། །ཁྱད་པར་བཞི་བ་མདོ་ཕྱོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ཀུན་དོན་གཅིག་པར་འཆད་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཚན་ཆེ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་མིང་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ་ཕར་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ལག་རྟགས་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་དེའི་མིང་བཏགས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་དོན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སམ་པུ་ཊ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བོད་དག་གིས་འདྲ་མིན་མང་ཡང་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་ཞིབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་དེ་ལྟར་དགོས་ཏེ། ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་རྒྱའི་དོན་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོར་ཕྲེང་གི་ཞེ་བཞི་བ་ལས། ཕྱག་རྒྱའི་དབྱེ་བ་བླ་ན་མེད། །ཆོས་དང་ལས་དང་དམ་ཚིག་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་ལས་རྒྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས་ངོས་འཛིན་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ངེས་པ་ཡིས། །ཀུན་ནས་རྒྱས་བཏབ་ལྷ་བུར་གནས། །ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྒྱས་བཏབ་ནས། །ཞེས་དང་། དམ་ཚིག་རང་གི་ཡོན་ཏན་དངོས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ། །སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་ཚིག་ནི། །ཡོངས་དག་པ་ཡི་མཛད་པའི་ས། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་རང་བཞིན་མེད། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཤད་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས། ཁམས་གསུམ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། འབྱུང་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན། ཞེས་དང་། སྦས་དོན་ལྟ་བའི་མིག་འབྱེད་ལས། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདིར་ཆོས་ཉིད་ལ་བཙུན་མོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་མའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པའི་ངེས་དོན་མི་ཤེས་པར་སྣང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་ཕྱག་ཆེན་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་རྣམ་མེད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་རྣམ་བཅས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་གཉིས་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པ་སོགས་དང་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་བཤད་པ་ཤེས་དགོས། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུ་དག

ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཇི་སྙེད་འཇུག་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁའི་སྒོས་རྒྱས་བཏབ་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་ཞེས་གསུངས་ལ་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་པས་རྒྱས་འདེབས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་མ་བསྟན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ཙམ་ལ་འཁྲི་འདོད་ན་མདོ་གཞན་རྒྱས་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་འདི་ནའང་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་མང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཞེར་མདོ་སོགས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཙ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བཤད་དགོས་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཡུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་ཀྱང་ཆུང་མའི་ཐ་སྙད་མིན་ལ། ཁྱེད་ཅག་གིས་གྲུབ་སླེང་གི་ཕྱག་ཆེན་དུ་འདོད་པ་དང་ཕྱག་དང་རྒྱ་སོགས་ཕྲལ་ནས་བཤད་ཚུལ་དེ་མདོ་སྔགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་ཆེན་དུ་བཤད་པས་དེ་དང་མཐུན་སྙམ་ན་མི་རུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་སྦྱིན་པ་བཤད་ཚད་མེད་མཐུན་ཡང་བྱང་སེམས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པར་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱེད་པར་ལྟ་བ་འབྲས་བུའི་ཆོ་ལྒ་དང་ཕྱུང་སོགས་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་མྱང་འདས་ཐོབ་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་བདུན་དང་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཡོད་པ་གྲུབ་སླེང་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞི་འདོད་ལྟར་སེམས་ཀྱང་ཟད་མི་འགྲོ་བར་དྲི་མ་ཟད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དེ། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཆགས་སོགས་འབྲལ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲི་མ་སེམས་ལ་གནས་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་དེས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་མདོ་དུ་མར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ས་བོན་གྱུར་པ་ཁམས་དེ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད། །རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པར་

གྱུར་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ས་བོན་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བསྟན་ནས། སྦྱོད་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོ་སེམས་སྦྱོང་བྱེད། །མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མི་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྣ་ཚོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། །ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཙུག་ན། །དྲི་མ་འཚིག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཅན། ། ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་སྲེག །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་གང་། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྡོག །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མདོ་རྒྱུད་སྔ་འགྱུར་ཕྱིས་འགྱུར་དུ་མ་ལས་བློ་ཟད་ཆོས་ཟད་ལ། བསྟགས་པ་དེའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་དོན་དམ་པར་སྲིད་ཞི་རོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དགོད་དེ་དང་བྲལ་བ་དང་སྐྱེ་འཆི་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀུན་ཟད་པ་མྱང་འདས་ལྟ་བུར་གདོད་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། དེའི་འཁོར་བ་དང་དེ་སྤངས་པའི་ཆ་གང་ཡང་མེད་པས་སྲིད་ཞི་རོ་མཉམ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། ཆོས་གང་ལ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའོ། །དངོས་པོ་མཆིས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །གང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའོ། །གང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་མི་འགག་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན། །གཟོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་དང་། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཞེས། །མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་བཤད། །ཅེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། གདོད་མ་ཉིད་ནས་མཉམ་གྱུར་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་མྱ་ངན་འདས། །ཡང་དག་པར་ནི་མ་སྐྱེས་ལགས། །ཀེ་སྣད་ཆོས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་དུ་མས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཛོ་ནང་པ་ཆེན་པོས་སྙིང་པོའི་མདོ་བཅུ་དང་རྒྱུད་བླ་མ་དང་དུས་འཁོར་དགོངས་པར་བྱས་ནས་གཟུགས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་ཆེ་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རང་སྟོང་

དང་དེ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཆད་སྟོང་ཡིན་ལ་དེས་ན་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་སྟོང་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སྟོང་ཚུལ་གཞོན་འཇོམས་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོང་པ་དེ་དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པར་འདོད་ལ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ངོ་བོ་དྲི་བྲལ་དང་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་ཐུགས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་གློ་བུར་དྲི་མས་བཀུམ་སྟེ་གནས་ཞེས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་འབུམ་མཆན་སོགས་ལས་བཤད་ལ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་མཆོག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་ངོ་ཙམ་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་ཇོ་ནང་པ་ལྟ་བུ་གང་ལའང་མ་ལྟོས་པའི་རྫས་ཡོད་དང་སྒོམ་དུས་སྟག་ཚང་པའི་གྲུབ་མཐར་འཁྲུལ་ནས་གང་ལ་མི་སེམས་མི་གནས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞེས་དབུ་མ་རྣམ་ངེས་སུ་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་ཀུན་བཀྲས་དང་ཕར་ཊཱི་ཀ་རྩ་ཊཱི་ཀ་སོགས་དང་ཉི་ཤུ་པ་སུམ་ཅུ་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་རྩོལ་བ་རྒྱ་བོད་སུ་དང་མི་བསྟུན་རེ་བྲིས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་ལ་དགག་ཁྲུལ་གྱིས་བརྩོན་པར་བྱས་སྣང་། ཆེན་པོ་གོ་བོས་ཀྱང་འཇུག་ཊཱི་ཀ་ཏུ་ལུང་རིགས་བྲལ་བའི་དགག་པ་དང་ཆང་གྱུ་བའི་སླུ་བྲོ་ལྟ་བུ་བྲིས་པ་བལྟས་ན་བླུན་པོ་དང་སྨྱོན་པའང་སླམ་པ་བྲིས་སྣང་བ་འདི་དག་ནི་ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་དང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནང་བྱིན་ཆུད་པའི་དོན་གྱི་པཎ་ཆེན་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡབ་སྲས་དང་བཅས་པས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དགག་གཞག་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་སྨྲ་ངན་ཉི་འོད་དང་ཕྲད་པའི་མུན་པ་ལྟར་བྱས་ལ་ཆེན་པོ་གོ་ཤཱཀྱ་གཉིས་ཀས་རྗེའི་རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་དགོངས་གྲུབ་སྙེ་མ་སོགས་ལ་དགག་པ་ཐན་ཐུན་གྱི་ལན་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་མགོན་མཚུངས་མེད་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་དཔལ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྡེས་སྡོམ་གསུམ་རྣམ་བཞག་ཏུ་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ཚུན་ཆད་ལ་བརྟག་དཔྱད་མཛད་འདུག་པས་དེ་དག་ལ་དགག་པ་འདིར་མི་སྤྲོ་ལ། ཀརྨ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་ཕར་འཇུག་གི་བཤད་པ་དང་འབྲི་གུང་དགོངས་གཅིག་གི་ཊཱིཀྐ་སོགས་ལས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགག་སླས་འགའ་མཛད་ཀྱང་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཆབ་ཤོག་དང་གསུང་མགྲུར་ལས་བཤད་ཅིང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་མཆོག་ཏུ་ཡང་ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་འདིར་དགག

མི་དགོས་རྗེ་བཙུན་པ་དང་པཎ་ཆེན་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀར་ལན་རེ་བྱས་སོ། །ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་དེ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་དང་གནས་རྙིང་བ་དང་ཡར་འབྲོག་པ་སོགས་དུ་མས་བཀག་པའི་གཞན་རྣམས་གྲགས་ཆེ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རེད་མདའི་རྒྱུད་བླའི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བར། །གང་དག་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྔོན་ལན་གཅིག་མིན་པར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས། དུག་སྦྲུལ་གྱིས་སྣ་རྩེའི་དྲི་ཚོར་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུག་པ་དག་ན་རེ། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རྟག་པ་དང་གཙང་བ་དང་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ཆས་སུ་ལྡན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་སོ། །ཞེས་ཟེར་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་པ་དང་གསང་བ་པ་དག་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པ་དག་ཁྱབ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་དབང་ཕྱུག་ལྷ་བུ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལུས་ཅན་མིན་པ་དང་། བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་གདོད་མ་ནས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་གསང་མཐར་སྨྲ་བ་དག་བྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཚངས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གདོད་མ་ནས་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་གང་གིས་རྣལ་འབྱོར་པས་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་སྟེ་ལྟའི་མིག་གིས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྔོན་ཆད་རྒྱ་བོད་བལ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་བྱུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། མཇུག་ཏུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐེར་ཟུག་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་ཅན། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྒྲ་ཙམ་སོ་སྐྱེ་དེ། །ནས། ལྟ་ངན་དམན་པའི་ཐད་ལ་མངོན་ཞེན་ཅན། །རྟག་ཆད་མཐར་ལྟའི་ཕ་སྐད་ཆེར་སྒྲོགས་པ། །དེ་དག་དུར་སྒྲིག་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་ན་ཡང་། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་མུ་སྟེགས་ཐན་སྐྱེལ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨད་པར་བྱས་སོ། །འདིར་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་བཟུང་ན་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་

དག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་པ་ནི་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྨྲ་བ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་མ་
ལགས༑ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། དགོངས་གཞི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། དགོས་པ་
མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཞེན་པ་ཁ་དྲང་བའི་ཆེད་དང་བྱིས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཚིག
གིས་མུ་སྟེགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མུ་སྟེགས་པ་ལྟར་འགྱུར་ན། མ་འོངས་པ་དང་
ད་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཚིག་ཟིན་ལྟར་གྱི་བདག་གམ་གང་ཟག་ཏུ་ཞེ་ན་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་
ཕྱིར༑ དགོངས་གཞི་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐར་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་
མ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་བྱས་ནས་ཞེས་དང་། དགོས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་
ལས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པ། ཞེས་
དང༑ བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་ནས། ཞེས་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་
ནི༑ དེ་ཉིད་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་
པ་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ །མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཀུན་བརྟགས་དང་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིག་གིས་སོ། །སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དེ་
བཞིན་དུ་རྣ་བ་རྣ་བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་མིག་གིས་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་
གཞི་བྱས་ནས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཤིན་ཏུ་
མི་འཐད་དེ། དེའི་སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་དང་མི་མཐུན་ལ་
གྲངས་ཅན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་པས་སྟོང་ཚུལ་ཐ་ཤལ་ལམ་ཕྱུག་ལོས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་ལ་མཁས་པ་
དུ་མས་ཀྱང་སྨད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་འདི་ནི་

ཐམས་ཅད་པའི་ཐ་ཚད་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཁྲིད་ཀྱིས་ཐུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ལྟར་མིན་གྱི་ཐག་པ་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུང་པ་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱུད་བླ་མའི་ཊཱིཀྐ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཐང་སག་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་རིམ་ལས་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེས་པ་བཀག་པའི་སྐབས་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཏེ། དེ་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་། དེ་ཡིན་ན་དཔྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར་སྙམ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཐང་སག་པའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟོག་ངོར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་པར་བསམས་ནས་བདེན་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་པས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དག་སྤྱིར་དབུ་མའི་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་དུ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟླ་བའི་ལུགས་མིན་ཏེ་ཆད་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་ཅག་གིས་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་འགོག་བྱེད་རྟེན་འབྱུང་ཡང་བཀག་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དེ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྩོད་བཟློག་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་འདི་སྲིད་པ། །དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྲིད། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་སྲིད་པ། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག །ཅེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མེད་པ་པ་མིན་ཏེ།ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་བཀག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཞེས་རྣམ་

པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་མི་འཐད་ཚུལ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་རྗེས་འབྲང་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་མིན་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ་པ་ཚབ་ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་ཤར་བའི་དྲིས་ལན་དུ་གཞི་ལ་བདེན་གཉིས་དང་ལམ་ལ་ཚོགས་གཉིས་དང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུ་གཉིས་དགོས་པར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱང་བརྩོན་དང་གངས་གཉན་གངས་རྒྱ་དམར་སོགས་དབུ་མ་ཐ་འགྲེལ་ལ་ཕྱོགས་རྒྱུགས་བྱེད་པ་དག་ན་རེ། རྩོད་བཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན༑ ༑ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་རྒྱུའི་ལྟ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་མེད་ལ་གཞན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ནང་འགལ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་སླ་ཚུལ་ཚིག་གསལ་གྱི་བཤད་པ་མང་པོ་དང་དབུ་མའི་སྟོང་ཐུན་དག་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་དང་བར་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་མེད་པར་འདོད་པ་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པ་ཚད་གྲུབ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་། ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ཐ་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མའི་མིང་དོན་སོགས་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་དབུ་མ་པར་མི་རུང་སྟེ། མཐར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ༑ ཀྱེ་དག་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ་དམ་བཅའ་བཞི་བཞག་ནས་དེ་སྒྲུབ་པར་བཤད་པས་དམ་བཅའ་མེད་པའང་མི་འཐད་ལ་དམ་བཅའ་དང་ཁས་ལེན་མེད་དགོས་པ་ལ་ཁས་ལེན་དང་འདོད་ཚུལ་ཆེས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་བཟློག་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་བར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྒྲུ་མ་བྱུས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །ཅེས་དང་། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པ། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག །ཅེས་དང་། འཇིག་རྟེན་འདས་བསྟོད་ལས། གང་དག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། །དེ་མེད་པར་ནི་ཡོད་མིན་པས། །གཟུགས་བརྙན་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་རུ། །གསལ་བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད། །ཅེས་དང་། ཚོར་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། །ཡོད་པ་མིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་

བཞེད། ཅེས་དང་། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཅན་ཉིད་དུ། །གྲུབ་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལགས། །མ་ཞིག་ལས་མིན་རྨི་ལམ་དང་། །འདྲ་བའི་སྐྱེ་བ་ཁྱོད་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོན་པར་བཞེད། །ཅེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཕྱོགས་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ་ཕ་རོལ་པས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་བར་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཚིགས་གསལ་ལས། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླང་བའི་སྒོ་ནས་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བཞེད་པ། ཞེས་དང་། དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་ཏེ་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་པ་ལས། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དེ་ང་ཡང་ཡོད་པར་སྨྲའོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ལ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ང་ཡང་མེད་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ནས། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་དེའི་ཚེ་ན་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ངན་སྐད་མ་དབྱུངས་ཤིག །

གཉིས་པ་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་བསྟན་བཤད་འཁྲུལ་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **ཕྱི་མར་བྱ་བའི་ལུགས་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་པ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འགལ་བ། །འཕྲུལ་མང་།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་སྟོང་གི་ཉེས་སྤྲ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་སྟག་ལོ་ནི་མ་རིག་པའི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་གྱིས་ཟིན་ནས་བརླབ་བརྗོལ་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་འདུག་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡུམ་ཆེན་

མོའི་རིག་སྔགས་རྣོན་པོས་བཟློག་པར་བྱའོ། །འདིས་ནི་ཟླ་བའི་ལུགས་འཆད་པར་རློམ་ཡང་ཟླ་བའི་ཁྱད་ཆོས་
བརྒྱད་དང་ཚད་མ་བཞི་སོགས་གསལ་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དྲངས་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་ནས་དེ་དག་མི་འདྲེན་པར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲེལ་དང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་ལུང་ཕོར་ཙམ་བྲིས་ནས་བཤད་ལ། ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་
ཆེར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་བཀག་པའི་ཐང་སག་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དེ་བསྐྱུར་ནས་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་
གནོད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་དང་རིགས་པ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པས་མ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱས་ནས་ཀྱོར་འགལ་བ་ཡོད་དོ་
ཞེས་རྩ་བར་ཧམ་མདོག་བྱས་ཀྱང་འགྲེལ་བར་འགལ་བ་འདི་དང་འདི་ཁས་མ་བླངས་ཞེས་རྐང་རྗེས་ཀྱིས་
ལག་རྗེས་བཞིན་རང་ཚིག་ཕྱི་མས་སྔ་མ་སུན་ཕྱུང་སྣང་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་དང་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་
སོགས་དུ་མར་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་སྨྲས་ཤིང་། དེ་འདོད་མཁན་གྱི་རྒྱ་བོད་ལ་ཀུན་ཏུ་དགྲ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་
རྒྱུད་སྡེའི་དོན་བཤད་ཚུལ་སོགས་བྲིས་ན་ཆེས་མང་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་པུ་འདི་ལའང་སྔར་ལྟར་མང་མོད་ད
དུང་ཡང་འགལ་བ་ཆེ་བ་འདི་ཙམ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉེར་བདུན་ལས་དང་པོ་ནི། **ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་ཡང་ཇི་སྙེད་མི་མཁྱེན་འགལ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་དེའི་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དཔྱོད་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་པ་འདི་འགལ་འདུ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལྟ་ཞོག་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡང་འཛིན་བྱེད་མེད་
པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ཇི་སྙེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་ཀུན་
མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མངོན་གསུམ་
ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བླུན་པོས་
ཀྱང་ཤེས་སོ། །གོ་ན་རེ། འཇུག་པའི་དེ་ཇི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་བ་ནི་དེ་བས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཞིང་
བླུན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་དྲེད་མོང་ལ་རྨ་ཆུང་གཅིག་བྱུང་ན་དེ་འགེབས་འདོད་ནས་ལྷགས་པ་གཞན་དང་
གཞན་བཅད་པས་རྨ་མང་དུ་དང་ཆེར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ན་
ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་མིན་པར་འགྱུར་ཐུབ་དགོས་ཟེར་ཞིང་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ཁྱབ་མཉམ་བྱས་པ་དང་
དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། དེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གལ་ཏེ་དངོས་འགལ་ཆེ་ཡང་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་གཅིག་ཆར་མི་འདོད་ཅེ་ན་ཨེ་མ་སྨྱོན་པའི་ཕྲང་རྗེས་ཆེས་མང་དུ་སོང་། འོ་ན་མདོ་ལས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་མོ། །གཞན་ཡང་། འཇུག་པའི་ལུང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བྱང་སེམས་མན་ཆད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཉི་ཆེ་བ་སྐྱེ་ཕྱོགས་རེ་འཇལ་བྱེད་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་སོང་བར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ་དོན་འདི་ནི་ཐལ་རང་པཎ་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱལ་བའི་ཟབ་དོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཁྲུལ་བྲལ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་སྟོང་གྱི་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། ཞེས་པ་ནས༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ༑ ༑ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འདི་ནི་བདག་དང་དེ་བཞིན་གཞན་དག་གིས་སྟོན་གྱི་མཐར་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དག ཐོགས་པ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མའི་དྲན། །སྐྱུ་རུ་ར་ལྟ་ཕྱག་མཐིལ་བཞག་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པར་མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་འབྲུ་ལྟ་བཀོད་པ་བཞིན། །མ་འོངས་པ་ན་གང་ལ་མཆོད་འགྱུར་བ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་དག་ནི་ཁྲག་སྟོང་དང་། །དེ་ལས་ལྷག་པ་གང་གའི་བྱེ་སྙེད་ཤེས། །ཞེས་དང་། འཆི་འཕོ་མཁྱེན་སྟོབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་མ་ལུས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། ལས་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པས་བཟློས་སྤྱོར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ལ། ཞེས་དང་། བསྐལ་བ་བཏུས་སུ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཡང་ཡང་དྲངས་པའི་མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེས་སུ་སེམས་ལ་

སོ་སོ་ན་ལས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ན་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དུས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས༔ ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་དང་། བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་གནས་གང་དག་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་ཚད་མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། བསམ་ལས་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཀུན་དེ་འདྲ་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། རྒྱ་རོལ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་སོགས་མདོ་དུ་མ་དང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་གི་ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་སྤངས། །ཤེས་བྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་མཆོག །ཡེ་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་གཅིག་པུ་ཡེ་ཤེས་གསལ། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད། །ཅེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་པུར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་ཀྱང་འཇུག་པ་ལྟར༔ ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཀོ་ན་ལྐོག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་ཀྱང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་རྣམ་གྲོལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་བཞག་མི་

རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་འོད་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་སྟེ་འོད་དང་འོད་ཟེར་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཡང་བཤད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་པཎ་གྲུབ་དུ་མ་དང་རྒྱུད་དུ་མས་ཀྱང་བཤད་པས་ན་སྟོད་སྟོང་ལ་ལག་པ་བརྡབ་པའི་སྒྲ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་རང་གི་ལེགས་བཤད་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བཅུད་བསྟན་སྣང་ངོ་། །འདི་དག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཡང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཞི་བ་ལྷའི་མདོ་བཏུས་གཉིས་དང་ཟླ་བས་རྩ་ཤེ་འཇུག་པ་རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དག་ཏུའང་མདོ་དེ་དག་སྐབས་ལ་གང་བབས་སུ་དྲངས་པ་དང་མ་དྲངས་ཀྱང་དོན་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་འཆད་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མི་རུང་བའི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་བར་མངོན་གསུམ་གྱིས་རང་རེ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་སོགས་མི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི་འགལ་བརྗོད་གཉིས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གྲུབ་མཐའི་ཊཱི་ཀཱ་ལས། ལས་ཉོན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྣང་བའི་སྣོད་བཅུད་འདི་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལས་ཉོན་དབང་གིས་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མུན་པ་གཟུགས་གཞན་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་དང་། མཚོན་ཆའི་ཆར་བ་རྣམས་སྐུ་ལུས་གཏུབ་བྱེད་སོགས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་བདེན་པར་མི་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སོ་སྐྱེ་ལ་རྗེས་བཅས་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བསམས་ནས་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་འདི་ཀ་རང་སྨྲས་སོ། །སོ་སྐྱེ་ལ་རྗེས་བཅས་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྣང་བ་ལྟར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བས་མ་སླད་པ་མེད་པས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། སྔོན་པོ་ཡང་རྗེས་བཅས་སུ་སྣང་བ་ལ་ཡང་བདེན་སྣང་ལས་ལོགས་སུ་སོ་སྐྱེ་ལ་སྣང་བ་ཕྲ་རབ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྟེང་ནས་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ་འདི་ཙམ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེ་མི་ནུས་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང་། རང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་དཔེར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་པོ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ན་ཡང་སྔོན་པོའི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་གང་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང་། རང་གི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཕྱོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་དགོངས་པའོ། །ཁྲིད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་སྒྲིག་རྒྱུས་སྒྲག་སྟེ་བརྒལ་བའི་གྲུ་བཟོས་པར་སྣང་ངོ་། །སྣང་བ་ལྟར་མི་ཟེར་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ངེས་པ་ཆེན་པོར་སྣང་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་ཟེར་ན་ཚད་མ་ལྟ་ཅི་སྨོས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མ་དག་པའི་འཁྲུལ་སྣང་གི་བདེན་སྣང་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་སྣང་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བདེན་སྣང་མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་རིགས་ཏེ། འཁྲུལ་སྣང་ཡོད་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྟོབས་སོགས་སྐབས་སུ་བཟླ་བས་ཡང་ཡང་བཤད་པས་གྲུབ་ལ། སངས་རྒྱས་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟིགས་སྣང་ལ་འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ཟད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་ཡོད་པས་གཟིགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གངས་རི་སྔོར་སྣང་ཅན་གྱིས་དེ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལའང་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་འཆར་ཡང་རང་ལ་གངས་རི་སྔོན་པོར་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་གི་དག་ཚུལ་ཟག་ཟད་མཁྱེན་སྟོབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པའི་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཞག་སྟེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མེད། སྤྱོད་ལམ་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རྡུལ་དང་དུ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཟད་པས་འཁྲུལ་སྣང་མི་འོང་བར་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱལ་བས་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་

ནི༑ ༑གཟུགས་ཅན་དང་ཡང་འདྲར་མཁྱེན་པས། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་པོ་མི་རྟག་སླུ་བའི་ཆོས། །སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། འཕགས་པ་མཐོང་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀོ་ནས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པར་མ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དག་མ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་གཟིགས་པར་བཤད་པས་དེ་དག་མ་གཟིགས་ཟེར་མི་ཐུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀུན་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་ཚུལ་ཡབ་སྲས་མཐུལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེལྟར་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། ཇི་སྐད་དུ་ཡུམ་རིམ་ལས༑ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་ངོར་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ། དེར་སྣང་བའི་དོན་རྣམས་སྣང་བ་ནི། མི་རིགས་པས་བསྙད་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དག་སྣང་བ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྣང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐོར་རྒྱས་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ཟབ་རྒྱས་ཀུན་གསལ་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས་དང་སྐབས་བརྒྱད་པ་སོགས་སུ་ལེགས་པར་སྤྲོས་ཟིན་ཏོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་མུན་པ་མུན་པར་སྣང་ན་གཟུགས་གཞན་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་སྨྲ་བས་ནི་རང་ཉིད་གཞུང་ལུགས་གང་ལའང་ཁ་མཐོང་སྣ་མཐོང་ཙམ་ལས་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྨྲ་ཕྱོགས་ཐལ་འགྱུར་ཐོལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་ལས༑ མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་མིན་ཞེས་མུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བར་བཅད་པའི་ཡུལ་ལ་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་བཅོམ་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོའི་སྟོབས་ཡིན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ལ་མུན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་མི་ཐུབ་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས༑ མིག་ནི་འབྱུང་འགྱུར་རྣ་དེ་བཞིན། །མིག་གིས་མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་འདི་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྟོན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པ་ཞིག་གོ །འདི་ལྟར་མིག་གིས་གཟུགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་སྒྲ་མི་ཐོས་ལ། རྣ་བས་ཀྱང་སྒྲ་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་དོན་སྤྱི་ཡང་མ་ཤར་བ་ནི་ཅོས་མ་ཆེ་འདོན་པ་ལྟར་འདུག་པ། ཅི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་བེམ་པོ་ཡིན་ནམ་ཡང་མཚན་མོ་མུན་པའི་ནང་གི་གཟུགས་བུམ་སོགས་རྒྱུས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མུན་པ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡིད་ཤེས་ལ་འཆར་མི་རུང་ངམ། ཕྱུགས་རྫི་ལས་ཀྱང་བླུན་ཡང་ད་དུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དཔྱོད་འདོད་འདུག་གོ །གཞན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སྐབས་སུ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས༑ ཡང་ན་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་འཐད་ལྡན་ལས་གཟུགས་དང་བྲལ་བའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་སྣང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་བྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྣང་བ་མེད་པར་མུན་པ་དེ་བཙས་བཞིན་དུ་བྱི་བ་ཞུམ་བུ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་བཤད་པའི་གཞུང་གོང་འོག་དུ་མ་དང་ཡང་འགལ་མོད་ཡི་གེས་མི་ལྡང་ཡང་། གཅོད་བྱེད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་མཚོན་ཆར་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་ན་དེས་སྐུ་ལུས་ལ་རེག་པ་གཅོད་པར་ཐལ་བ་དང་མེ་ཚ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་ན་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྲེག་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ཁོ་བོ་ལ་རྒྱལ་བའི་གསང་གསུམ་ལྟ་ཅི་མདོ་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་དཔེ་ཀློག་ཙམ་ཡང་མཐོང་སྐྱོང་མེད་པའི་གླེན་པའོ། །ཞེས་དྲང་པོར་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ལུང་བྲིས་ན་མང་འགྲོ་ཡང་སྤྱིར་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཙུགས་ན། །དྲི་མ་ཚིག་གྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །ཞེས་མེས་ཚ་བར་བྱས་ཀྱང་མི་འཚིག་པ་རྫ་རྒྱུས་ཀྱི་གོས་ལྟ་བུ་དང༑ བསྲེགས་ཀྱང་ཚ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ཐུབ་པ་མི་འཚིག་པའི་རིག་སྔགས་བཏབ་པའི་གོས་རས་ལྟ་བུ་དང༑ རྫས་འགའ་ཚིག་གིས་མི་འཚིག་པ་དང་། མདོ་ལས། བསྐལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་རབ་བསྲེགས་ཀྱང༑ །ནམ་མཁའ་སྔོན་ཆད་ནམ་ཡང་མ་ཚིག་བཞིན། །ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པར་རྣམ་རིག་པ༑ །དེ་ནི་གཞན་ཡང་མེ་ནང་ཡོང་མི་འཚིག །ཅེས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་གང་ཏིང་འཛིན་མཆོག་འདི་འཛིན་པ་ནི། །དེ་དག་མེ་དང་ཆུར་ཡང་མི་འཆི་ཞིང་། །དེ་ལ་དུག་དང་མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཏེ༑ །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དུས་མཐའི་མེས་ཀྱང་མི་འཚིག་པར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ

མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བསྐལ་བའི་མེས་ཀྱང་མི་འཚིག་པར་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ནི་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་མི་ལྡང་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྨྲའམ། གཞན་ཡང་། དག་ས་ལ་གནས་པ་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཐོབ་པས་མེས་མི་ཚིག་མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་ན་རྒྱལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ནི་མི་ཤིགས་པ་སྲ་བ་བརྟན་པ། འཆི་འཕོ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཇིག་སྟེ་མེས་མི་འཚིག མཚོན་གྱི་མི་ཆུགས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་ཞིང་བརྟན་ཏེ་མི་ཤིགས་པའོ། །ཞེས་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཆོས་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མི་ཤིགས་པའི་སྐུ། བརྟན་པའི་སྐུ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕགས་པའི་སྐུ་དེ་བདག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། གང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཞི་བའི་སྐུ་དང་། མི་མཉམ་པའི་སྐུ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྐུ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སྐུ་དང་། ཐལ་བ་མེད་པའི་སྐུ་དང་། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཐོབ་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཟ་བོ་ཆེ་དང་། སྤྲིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་དུས་འཁོར་ལས་སྐུ་རགས་པ་བེམ་པོ་གཅིག་དང་ཕྲ་བ་བེམ་མིན་དུ་བཤད། མདོ་ཇི་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གསང་ལུགས་འདུས་ལུགས་ཞེས་དགོས་ཁྱེད་ལ་དེའི་རེ་བ་མི་སེམས་སོ། །ཏ་ནི་དཔལ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྤྲོ་བྱ་མིན། །ཞེས་དང་། ལན་ནི་འཁྲུལ་མེད་བཞད་གད་དེ། །ཞེས་པ་ལྟར་དགག་པ་ཐལ་ཆེར་ལ་དོགས་གནས་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་བས་བཞད་གད་མཚོན་ཙམ་རེ་བྱས་ན་ཡང་འགྲེལ་བ་དེ་ལས་ཚུགས་ཐུབ་མ་སླེས་སོ་ཞེ་ན་རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གལ་ཏེ་སོགས་སྨྲ་བ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་མདོ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫས་ཡོད་མིན་པའི་བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཚད་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པར་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ལ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་གྲུབ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་པར་མེད་ན་མེད་པར་འགྱུར་འགྲོ་བ་དེ་དག་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ཐུབ་པ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་མ་གོ་བའི་རྨོངས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། བརྒྱའི་འགྲེལ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་དུ་རྫུན་པར་གྲུབ་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་རྣམས་མི་སྣང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྨྲ་བ་ནུས་མེད་དུ་ཐལ་བ ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་མིང་ཡིན་འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཇོག་ལ ཞེས་དང་། འདིར་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའམ། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའམ། རབ་བྱུང་མ་བྱས་པ་སོགས་ལ་མི་བྱ་བའི། ཞེས་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་འདི་ལ་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་སྨྲ་བའི་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་དེ་དག་མི་འདོད་པ་འཇུག་པའི་གོང་འོག་གི་སྐབས་འདི་དག་གི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ལ་གང་ཟག་སྐྱེ་འཕགས་སམ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དང་རབ་བྱུང་ཡིན་མིན་གང་ཡང་མི་འཇོག དེ་ལ་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་ངར་འཛིན་ལ་འདོད་ཅེས་འཇུག་པའི་གོང་འོག་གི་འཇིག་རྟེན་དང་། གཏི་མུག་ཅེས་པའི་ཚིག་འགའ་དྲངས། འདི་ནི་གླེགས་བམ་ཙམ་ཡང་མ་བཀླགས་པའམ་བཀླགས་ཀྱང་མ་གོ་བ་ལྡེར་བཟོའི་ལག་གི་པོ་ཏི་ལྟ་བུའི་རྫོངས་རྟགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྨྲ་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཅིག་དང་སངས་རྒྱས་སམ་བྱང་སེམས་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཅིག་སྟོན་འདོད་པ་སོགས་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་ལ་གནས་ཚོད་དུ་གྲུབ་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔྱད་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གང་ལས་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་འདིར་དཔྱད་པ་དེ་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་གཅིག་འཇོག་ནའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་གནས་ཚོད་མ་ཡིན་པའི་རབ་རིབ་ཡུལ་བཅས་སོགས་འཇོག་རིགས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་དང་ལིང་ཐོག་སྔོན་སོང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པས་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་

མང་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ལུང་དོན་ལམ་རིམ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་བསྟན་པས་དམ་བཅའ་ངེས་ཅི་ཡང་མི་འོང་སྟེ། དཔའ་བོས། དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་གནོད། །ཅེས་སོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཇོག་པར་ངར་འཛིན་གཅིག་པོ་ན་འཇོག་པ་ནི།མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་མུན་ནག་རྣམ་པ་ལ། །ཞེས་པའི་མུན་ཚོགས་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་གང་ཞེ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕུང་པོར་རབ་གྲགས་པ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ངེས་པར་བརྟེན། །ཞེས་བྱུང་བ་ལས་ན་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་༏ གཞན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་གིས་བློའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྫུན་པའི། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་འཇོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཕྱེད་པའི་རྨོངས་པ་ཡིན་ལ་རི་དང་ཆུ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ངར་འཛིན་གྱིས་འཇོག་པ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་དཔྱོད་བཟང་དྲག་ཅིང་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་རགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཞི་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ངར་འཛིན་གྱིས་འབྱེད་ཐུབ་པ་འདི་འཕགས་པ་ལྟས་མ་དགོངས་པར་བཞི་བརྒྱ་པར་ལེའུ་བཞི་ལས་དཔྱད་འདུག་ཅིང་། དེ་དག་གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་པ་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་ལ་མདོ་དང་རྒྱན་སོགས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མས་རྒྱས་པར་དཔྱད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་ལ་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་འགལ་འདུ་གཉིས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། **དེ་མེད་ན་སྒྱུ་ཐུགས་ཅན་ཡང་སྤྲུལ་མར་སྤྲུལ།** །ཞེས་པ་ནི་ཡང་འགྲེལ་ལྡན་དེ་ལས། སེམས་འགགས་པ་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མཛད་ཀྱི་སེམས་མེད་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་མ་གསུང་ངོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མེད་པར་བཤད་ལ་ཡང་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་ལས༏ གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཏན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་དགོས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་

ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པ་དང་སྟོབས་སོགས་བཤད་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་དག་མེད། ཡང་དེས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའམ། སྐུ་འདྲ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སྨྲས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟད་བྱེད་པ་ནི་གཅེར་བུ་པ་དང་སྤྱོད་པ་བ་ནི་རྒྱལ་དཔོགས་པ་དག་གིས་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་དེ་ཟད་ན་སེམས་ཀྱང་བཟློག་དགོས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ངན་དབུ་སེམས་ཀྱི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མཐར་ལྟ་ཆེ་ཤོས་ཁས་ལེན་མཁན་ཡིན་འདུག་པས་མཐའ་གཉིས་བཀག་པའི་ལུགས་མཆོག་དབུ་མ་བའི་ནང་དུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱང་ཚད་པར་ལྟ་བའི་གཡང་ཆེན་པོར་ལྷུང་སྟེ་འཁྲུལ་བའི་ཚེ་དེ་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་ལས་གཡོམ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོབས་བཅུ་སོགས་མེད་ན་ཚད་ལྟ་ཡིན་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་མདོ་སྔགས་ཀུན་དང་འགལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་བོད་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ལྟར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ན། འཇུག་པ་ལས། སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲར་ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་། །འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ས་བཅུའི་མཐར་ཡང་སྟོབས་བཅུའི་དོན་དུ་འབད་རྩོལ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ༔ རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེང་གེ་བཞིན༔ ༔ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་མདོ་དང་རྩ་འགྲེལ་ཀུན་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། དེའི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་མཁྱེན་པ་ཡང་བསྒྲེལ་བ་མི་མངའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཞེས་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་གསང་བ་བཤད་རྒྱུ་མི་སྣང་ལ་དེའི་རྣམ་རྟོག་གི་དང་འབད་རྩོལ་གྱི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་བྲལ་ཡང་སེམས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ། དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ༔ གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ཟླ་བས་སྟོབས་བཅུ་བཤད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན། ཞེས་པ་ནས༔ རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་སྦྲེལ་ཞིང་ཡང་ངོ་། །ཏིང་འཛིན་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་ཞེས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག

བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། གལ་ཏེ་མཉམ་བཞག་ལས་བཞེངས་པ་མེད་པས་རྣམ་ཐར་ལ་ལུགས་མཐུན་མི་མཐུན་སྙོམས་འཇུག་མི་འཐད་སྙམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལྡང་ཡང་མི་དགོས་ཏིང་འཛིན་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པར་ཡང་མི་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་མངའ་བ་ཞེས་པ་ནས། སྟོབས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འོད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མ་འདྲེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་མི་འདོར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེར་མི་གཏོང་❶ཞེས་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་ལ༑ མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཤེ་དང་རབ་ཞིའི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔའི་དབྱེད་པ་མཛད་པ་དང་། སེམས་བྱུང་ཡང་ཡོད་པར་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མས་གྲུབ་མོད་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །འོ་ན་སེམས་འགག་པས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །གསུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། མདོ་རྣམས་ལས་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བའམ་རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་འགག་ནས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འགག་པས་ན་སེམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་མི་ཟེར་བར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དེ། རང་གིས་རིག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཉིད་མ་ལགས་སམ༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ

❶དབུས་དཔར་ལས། སེམས་དེར་གཏོད།

ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་། །ལུས་ཀྱིས་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སེམས་འགག་ན་བྱ་བ་མི་འཐད་པར་བརྩད་པའི་ལན་དུ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་ཀྱང་མཛད་པ་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དཔེར་བཀོད་ནས་བཤད་པས་སོ༑ །སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་རང་ངོར་མེད་ན་སོ་སོ་རང་རིག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་༑ ཚོགས་གཉིས་གོ་ལོག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་སྦྱོར་བས་ཆོག

ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་གསུམ་པ་སྨྲས་པ། **དོན་ལ་རྟེན་འབྱུང་ཚུགས་ཐུབ་གྲུབ་ཆེས་འགལ་ལ།** །ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགྲེལ་བ་དེ་ལས། རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་ན་གྲུབ་འགལ་ཏེ་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ནི་བསླུ་མེད་དང་། བསླུ་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་ཚུགས་ཐུབ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚད་གྲུབ་དང་བསླུ་མེད་དང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་བྱས་པ་དང་། ཡང་རྩ་བར། སྐྱེ་མེད་བདེན་པ་བསླུ་མེད་ཡུལ་གྱི་མཆོག །དེ་འཇལ་ཚད་མར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ། ཅེས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཚད་གྲུབ་དང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟླ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན༑ རྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་མི་ཐུབ། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར༑ འཁོར་གསུམ་ཁས། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར༑ འཁོར་གསུམ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་སྨྲ་མཁན་ནང་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འོང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་དང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས། ཁྱབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བྱུང་མིན་པའི་ཆོས་མེད་ལ་སྣང་འདས་ཀྱང་རྟེན་

བྱུང་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་སོགས་གོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །གང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། གང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་བསྟན་པ་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དང་། བརྟགས་པ་ཙམ་དང་། བརྡ་ཙམ་དང་། དོན་དམ་པར་མངོན་པར་འབྱེད་པ་ཙམ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་མོ། །འདི་ནི་སྟོན་པ་པོའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྙིང་པོ་ལེགས་སོ་ཞེས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པས་ཁྱེད་འདིའི་ཕྱོགས་སྔར་སྣང་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། འདི་ནི་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རང་ལས་མ་གྲུབ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། མདོ་ཤེར་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྨྲའམ། ཤཱ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་འདི་དྲངས་ནས་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་འཁོར་བར་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་འཁོར་བ་ལ་ལྟོས་པ་སོགས་བཤད་པའི་ལུང་མང་ལ་གསལ་བ་འདི་དག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདྲེན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་བསླུ་འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྣང་གལ་ཏེ་ཅུང་དུར་བཤད་འདོད་སྙམ་ན་མིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་དང་པ་ཚབ་བུ་བཞི་སོགས་དང་ཤེས་བྱེད་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པར་ཇོ་བོ་པ་ཚབ་ཏུ་སྐྱེ་ཚུལ་ཕྱོག་ཕྱོག་པོ་སོགས་བཤད་མི་དགོས་པ་མི་འཐད་པ་མང་པོ་སྣང་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྒྱུ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད་ཅེས་དང་། ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་ཞུས་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་མེ་ཏོག་ཡིད་དགའ་ཁ་ཕྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ལ་དེ་ལ་བྱེད་པ་དགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་

གིས་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ཆོས་འདི་སྤྱི་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་མི་འགྱུར། །བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བརྟགས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པར་ཟབ་པར་ཡང་། །སྒྲ་ཡིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་རྙེད་དེ༑ དེ་ཡི་སྒྲ་ཡང་མི་རྙེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ལྟར་སྣང་གྱུར་ཀྱང་༑ གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག །ཅེས་དང་ཤེར་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ༑ གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་མིང་ཙམ་ཕར་བཏགས་ལས་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་ད་དུང་ཚུགས་ཐུབ་དང་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་འབད་ནས་སྒྲུབ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་སྤྲིན་ནག་པོས་བློ་མཁའ་ཁྱབ་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆེའི་རྟགས་ངན་ནོ། །འོ་ན་དབུ་མ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། འདི་ནི་འདུས་བྱས་ལྟར་གསར་བྱུང་གི་བཅོས་མ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་བཤད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བཅོས་མིན་ཡང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡི། །གང་བྱ་བས་བསྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ཡང་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། སྭ་བྷཱ་ཝ་ཧྲ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀར་འཇུག་པས་འགྱུར་ཁྱད་ཡིན་ལ། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཅོས་མ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚ་བ་ཉིད་མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱུ་དང་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལྟོས་མ་ལྟོས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་བོ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པས་ཚུགས་ཐུབ་སྙམ་ན་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ་འདི་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་དབང་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་རང་དབང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་དེར་གྱུར་པས་དོན་སྤྱི་སོགས་ཀྱང་རྫས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་༑ དུས་གསུམ་དུའང་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་མ་བཅོས་ཚུལ་དང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུའི་ཚ་བའམ་ཚུ་རོལ་

དང་ཕ་རོལ་པོ་ལམ་རིང་དང་ཐུང་དུ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྲུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གནས་ལུགས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པས་འཇུག་འགྲེལ་ཡང་ཞེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཟད་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་འགལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་སོགས་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་རྩུགས་ཐུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཆེར་གྱིས་ཞིག་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

ཚད་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རིགས་དྲུག་མི་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་བཞི་པ་སྨྲས་ཏེ། **ལས་འབྲས་འདོད་དང་རྣམ་སྨིན་གཞན་མེད་འགལ།** །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བ་ལས། ཕྱི་དོན་ཚད་གྲུབ་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་བཅས་འགལ། །རིགས་དྲུག་ཚད་མ་རྟོས་བཅས་ཚད་གྲུབ་འགལ། །སྐྲ་ཤད་མེད་དང་གླུང་རྣག་ཡོད་པ་འགལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ཆེར་སྨྲ་རྒྱུ་མི་སྣང་ལ། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དུ་འདིར་ཡང་ཡང་སྨྲས་པ་ནི་དྲན་པ་མི་གནས་པ་སྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་འདུས་པ་ལ་ཆ་མེད་ཟེར་བའི་ནང་པ་མི་འོང་། བཞི་བརྒྱའི་འགྲེལ་བར་རྡུལ་ཕྲན་ཞེས་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བཤད་པས། རྡུལ་ཕྲ་འམ་ཕྲ་རྡུལ་ལ་ཡིག་ནོར་ཙམ་དུ་སྣང་བས་འབྲུལ་བ་དོ་མཚར་མ་བྱེད། དེས་ན་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་གཞན་ཡང་ལས་འབྲས་ཐོར་ཙམ་འོག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རིགས་དྲུག་གི་དམྱལ་བའི་མེ་དང་ཁྲོ་ཆུ་སྐོལ་བ་དང་གྲང་དམྱལ་གྱི་ཁ་བ་དང་མུན་པ་སྣང་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཞེས་པ་ཚད་མར་མི་འདོད་ལ་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ན་མེད་པ་ནམ་མཁའ་སྐྲ་ཤད་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཁྲག་སོགས་དང་། ལྷ་ལ་བདུད་རྩི་དང་མི་ལ་ཡིད་འོང་མི་འོང་དང་མེ་ཆུ་སོགས་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་འབར་དེ་ལྟར་ཡང་ལྷ་མིན་ལ་འབར་དེ་ལྟར་ཏེ་མདོར་ན་ཡུལ་ལྟར་རིགས་དྲུག་ལ་གང་སྣང་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་མེ་དང་མེ་གཉིས་ལ་འབར་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་སྨྲ་ན་ཐལ་འགྱུར་བར་མི་རུང་བར་འདོད་དེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཕྱི་དོན་སོགས་ནི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་འཁྲུལ་སྣང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་ལ་གང་ཡང་སྲིད་མོད་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་མེས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ལ་སད་པའི་མེས་ནུས་པས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་འགལ་འདུ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་ཡང་གང་ཞིག་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་འདོད་པ་དང་རྒྱུ་གླུང་གི་གཞིར་རྣག་ཚད་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྨིན་མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་བསླབ་བཏུས་མདོ་བཏུས་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་གཏན་མེད་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བོད་སྔ་མ་དག་གིས་གཟུགས་སོགས་གང་ཡང་མེད་པས་བློས་གང་བཟློས་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ངོར་གང་ཡང་སྲིད་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གང་བཟློས་ཡིན་སྙམ་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མེད་དང་བདེན་རྫུན་གྱི་རྣམ་བཞག་འཕྲུལ་གྱིས་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སླད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་དང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་སོགས་མེད་ཅེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསང་བ་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ཚུལ་བཞིན་ལ་བརྩོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་མེད་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ནི་ཡོད་དོ། །རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་། ཐེར་ཟུག་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཡང་དག་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཞིག་གིས་གནོད་པར་རྟོགས་སླ། རྨི་ལམ་གྱི་མེ་དང་མེ་དངོས་གནས་གཉིས་དང་རྟ་དང་སྒྱུ་མའི་རྟ་རྣམས་ལ་བདེན་རྫུན་དང་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་ནང་པའི་ལུགས་མཐའ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དེ་དག་རིགས་ངོར་མེད་པར་འདྲ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་གནོད་མི་གནོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྒྲིད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལས་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་མུ་སྟེགས་པའི་བརྟགས་པའི་བདག་དང་སྒྱུ་མའི་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་རྟ་དང་སྒྱུ་མའི་བརྟགས་དོན་གྱི་མེ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་ལ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་སོགས་ལ། །སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་སྡིག་མེད་དེ། །སྒྱུ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །བསོད་ནམས་དང་ནི་སྡིག་པ་འབྱུང་། །ཞེས་དེ་གཉིས་ལ་བསད་མ་བསད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་དེའི་ཚེ་ན་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་དེ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་ལ་བདེན་རྫུན་མེད་བྱས་ན་ལམ་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གནོད་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་དག་ལ་རྫ་དང་མེ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིར་འཛིན་པ་མི་བདེན་པ་དང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་མི་གཙང་བ་བདག་མེད་བཞིར་ལྟ་བ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གནོད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ནས། ཕྱིས་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། འཐགས་པས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླང་བར། །དོན་དམ་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་ཅིང་འགལ་བ་ཆེས་མང་བར་སྣང་བས་ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ན་ཆེས་མཛེས་སོ། །རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་དང་ཆུ་ཟླུང་ལ་ཡི་དྭགས་ལས་ངན་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་པའི་རྣག་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ནི་དབུ་སེམས་སོགས་ནང་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའི་སྐྲ་ཤད་ནི་དབང་པོ་འཁྲུལ་འཁྲུལ་གྱི་སྣང་བ་མེད་ངེས་ཡིན་ལ། དེས་སྤྱད་པའི་རྣག་ནི་ལས་སྨིན་གྱིས་ཆུ་རྣག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམ་མེད་པར་བཤད་ཟིན། ཕྱི་མ་ནི་བསླབ་བཏུས་སུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། འོད་སྲུང་དགེ་སློང་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་གང་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་སྙེད་པ་འདུས་ཤིང་འདུས་པ་བཞག་སྟེ་དུས་སུ་མི་སྦྱིན་ཞིང་མཐོ་བཙམ་ལ་གཙེས་ནས་བྱིན་པ་དང་ཁ་ཅིག་ལ་མ་བྱིན་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཡི་དྭགས་སྐྱེ་གནས་སྐྲག་འཛེམ་བྱེད་པ་ཞུབ་ཅེས་བྱ་བ་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ནས་ཇི་སྟེ་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ལམ་ན་ཟས་དེ་ཐོབ་ཀྱང་ངན་སྐྱུགས་དང་རྣག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟས་སྐོམ་ཐོབ་པ་རྣག་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་ལ་ཆུ་ཀླུང་མི་མཐོང་བ་ནི་ཆུ་དེ་དབང་པོ་ལྔའི་ལོངས་སྤྱད་པའི་ལས་མེད་པས་མ་མཐོང་བ་དཔེར་ན་གང་གཱའི་འགྲམ་གྱི་གཞི་གཅིག་ན་ལྔ་མི་ཡི་དྭགས་ལྡོབ་རི་ཡི་གདོས་ཅམ་པ་ལས་ནྲབས་ཆེ་བ་གཅིག་དང་གསུམ་འདུས་ཚེ་མིས་གཞན་གཉིས་མ་མཐོང་ཀྱང་མེད་པ་མིན་པ་དང་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཁྲོན་ན་མི་ཐལ་ལ་མི་སྣང་ལ་ལྟའི་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱིས

མཐོང་བ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ལ་སྣང་བའི་འགྲོ་བ་ལས་ཀྱང་མང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་འཕགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྣང་བར་མདོ་དུ་མ་ལས་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་སྣང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་གཟིགས་ནས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་བཟླས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཉི་ཚེའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་དམིགས་ཏེ་གནས་བརྟན་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་ཇི་སྐད་དུ། ངས་སེམས་ཅན་འབར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་ལ་ཀུན་ཏུ་མཆེད་ཅིང་རབ་ཏུ་འབར་ཏེ་མེ་ལྕེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། བསླབ་བཏུས་སུ་ལུང་དྲངས་པ༔ དགེ་འདུན་སྐྱུང་ཚོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་ལོ་མ་ལྟ་བུ་དང་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་གང་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྔོན་དགེ་སློང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གིར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་སྤྱད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལྟ་བུར། ཞེས་དང་༔ ཏོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོན་ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ནོར་གྱི་ཆར་བབས་པར་གྱུར་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་པར་གྱུར་པའམ་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་རྡོ་བོར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ༔ ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གིས་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་ཆུའི་ཆ་ཤས་གཅིག་རྣག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་མི་སྲིད་སྙམ་པ་ནི། ཕ་རོལ་གྱི་དབང་གི་འབྲས་བུ་ལ་རྨོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ༔ བྱང་སེམས་དང་འཁོར་སྒྱུར་དང་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གི་འབྲས་བུས་གཞན་གྱི་ལས་ངན་པའི་ནད་རིམས་མུ་གེ་སོགས་ཟློག་པར་བཤད་པ་དང་། བསྐལ་བ་དང་པོའི་སའི་རོ་སོགས་གང་ཟག་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེས་སྤྱད་ཀྱིས་ནུབ་པར་བཤད་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ༔ དཀོན་བརྩེགས་ལས། གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་བཞི་གསུངས་ཏེ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། །སོགས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ལས་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདོད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་སུ་མི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །ལས་འདིས་ལུས་སྣ་ཚོགས་སུ་

འགྱུར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་གནས་དང་དངོས་པོ་དང་རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་དང་། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད། ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་དུ་མར་བཤད་ལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་སྤྲོས་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་ལ་དཔྱད་དོའི་ལས་མ་ཞིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་ལྔ་བ་སྨྲས་ཏེ། **མ་ཞིག་ལས་ཀྱིས་འབྲས་སྐྱེད་དུས་མཐའ་ཡང་འགྲུབ།** །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འགལ་བརྗོད་དྲུག་པ་མངོན་སུམ་ལ་བསློན་པར་བསྟན་པ་ནི། **བསྐལ་པར་མི་འཛིག་ལས་དང་དཔུམ་འཁས་པ།** །ཞེས་པ་གཉིས་སྨྲས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡན་ལག་ལ་དཔྱད་བུམ་པ་མི་རྙེད་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་དཔྱད་ཞིག་པ་རྙེད་པ་འགལ། །ཞེས་དང་། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་མ་བརྟགས་འཕྲུལ་དོར་འབྲས་ཚེ་རྒྱུ་གནས་པས། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་ལས་མ་ཞིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ལྟར་ན་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི། དེའི་ལས་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་དྲངས་ཏེ། འདིར་སྨྲ་ཚུལ་དང་ལུང་གི་ཕྱེད་བཅད་ནས་འདྲེན་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་གཡང་ས་ལ་གྲེམ་གྱི་རྩད་ཁྲོད་ཀྱིས་གཏུལ་བྱ་ལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སློང་མི་བཟྩེའམ་བསྟན་པ་འདི་ལྟར་དཀྲུག་པར་ཡང་བར་མི་འགྱུར་རམ། འདི་ལྟར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་ན་རང་བཞིན་ནི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་འགྱུར་ལྡོག་མི་འཐད་པས་རྟག་ཆད་གཉིས་པའི་མཐར་ལྟུང་ཡང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཁོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལས་འགག་པར་ཡང་མི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་དང་ལས་ཆུད་ཟ་བ་སོགས་མེད་ཀྱང་བརྒྱུད་རྒྱུའི་ལས་སྔ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུན་རིང་པོ་སོང་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་འཐད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགག་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བ་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་འདིའི་ཐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྨྲས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད

ལ་། དེ་ཡང་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་ཡང་། དཔེར་ན་ཚིག་རྩུབ་ལྐུ་བུའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་ལྐུ་བུའི་ལས་སྔ་མ་འགག་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་དོགས་གཅོད་ཡིན་པས་ལ་ལར་ལས་འགག་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཞེས་སྐྱེ་འགག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལས་ལོང་བ་སུ་ཡོད། ལས་དེའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་གནས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་། རྒྱུ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་འགག་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུ་ལས་དེ་མ་འགག་པར་དེ་བར་དུ་གནས་ན་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་ལས་། གལ་ཏེ་སྨིན་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འོན་ཏེ་རྒྱུ་དང་གཅིག་པར་ཡིན་པར་བརྟགས་ན་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པ་གཉིས་གང་གི་རྒྱུ་གང་ཡིན། གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ཞིག་པ་དང་འབྲས་བུ་དུས་མཉམ་པས་རྒྱུ་ཞིག་པ་ལས་ཀྱང་མིན་ལ། རྒྱུ་མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་བྱུང་ན་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་མ་བརྟག་པར་རྒྱུ་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དབུ་མ་ལས། ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། །སོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་། ཞིག་དང་མ་ཞིག་པ་དག་གིས། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དག །སྒྱུ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། ཐ་མ་འཆི་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་འགག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཁར་དོ་རྒྱུ་དུས་ཡིན་ལ་ལས་དེ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཚུལ་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོར་བཤད་པ་བསླབ་བཏུས་འཇུག་འགྲེལ་སོགས་སུ་རྒྱ་ཆེར་དྲངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་ལས་དེ་བྱས་ནས་བསྐལ་པ་སོང་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་བར་དུ་ལས་དེ་མ་ཞིག་པར་གནས་པར་ལྟ་བ་རྟག་ལྟ་ཡིན་

པས་དེ་དབུ་མར་འདོད་པ་ལ་བྱེ་སྨྲ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བྱེ་བ་དང་འགལ་བའི་ཁུར་བོ་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཡོད་པར་ཀུན་ལ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པས་མ་སྦྱོས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་པའི་འབྲུལ་ངོར་སྣམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གཞན་ལ་ཚིག་རྒྱབ་སོགས་སྨྲས་པ་ད་ལྟ་དྲན་ནམ། གཉིད་ལོག་པའི་རྨི་ལམ་ལྟར་དྲན་པའང་ལས་དེ་དང་སྣང་བ་མཐུན་པ་ལ་བློ་འགྲོ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་བདེན་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བསྟུས་ནས་བཞིར་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཚུལ་དང་དབྱེ་བ་ལ་འགལ་བརྗོད་བདུན་པ་སྨྲས་ཏེ། **རང་ལུགས་ནི་ཀླུས་མི་འདོད་དབུ་མ་པ་ཡི།** །ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐར་དེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྨྲར་བ་ནུས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་ཚད་མ་བཞི་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ནས། དེས་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་ན་སོགས་དང་། གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དམ་ལམ་སྤྱོད་པ་ཐབས་ཕྱོགས་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུང་འཕྲིན་ལས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་སྦྱར། ཞེས་སོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཡང་ལོག་བྱེད་ཀྱང་དེ་རང་ལུགས་མིན་སོགས་སྨྲ་མའི་རྟ་དང་རྟ་གཉིས་ལ་རྟ་ཡིན་མིན་མེད་པར་འདོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཡོད་ཅེས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་འདོད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འཇིག་རྟེན་འཕགས་ཤེས་འཛིན་པ་སོགས་ནི། འཇུག་པ་ལས; བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པའི་དབུ་མ་པར་འདོད་པ་ལ་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕུང་པོ་ས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པ་དང་ཁས་བླངས་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུམ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྡ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་ཡི་དོན་དམ་པར་གང་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་གཟུགས་སམ་ཚོར་བ་འམ། འདུ་ཤེས་སམ་འདུ་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རིག་པ་དྲུག་དང་ཞེས་པ་ནས་འབྲས་བུ་བཞི་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མེད་དེ། ཆོས་འདི་དག

ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དགོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལེའུ་ཐལ་ཆེར་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་སོགས་དུ་མས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་རམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བྱས་ཚད་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་པར་མ་ཟད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཅན་ཉིད་དུ། །གྲུབ་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལགས། །ཞེས་དང་༏ མ་ཞིག་ལས་མིན་རྐྱེ་ལམ་དང་། །འདྲ་བའི་སྐྱེ་བ་ཁྱོད་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་དང་། གཟུགས་བརྙན་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་རུ། །གསལ་བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད། །ལྟ་བུ་མང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཡོད་པར་སྤྱོད་འཇུག་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་བཤད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅིང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློ་ཁྱད་ཀྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། །ཅེས་དང་༏ འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོག་པ་དག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་ནི་བརྒྱད་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་རྟོད། །ཅེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་གནོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྲགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ནས༏ དེའི་གོང་མ་དྲི་མ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུས་གོང་མ་གོང་མ་གཞན་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཚིག་གསལ་འཇུག་འགྲེལ་སྤར་དྲངས་པ་ལྟ་བུས་སྒྲུབ་ལ། འཇིག་རྟེན་དེ་ལ་ཤེས་པ་གཉིས་སྣང་ཅན་ཡང་ཡོད་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། མི་དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༏ །ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲུབ་ལ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས༏ འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་སྨྲད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ

ལས༔ བདག་གི་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་། །ཞིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་དེས་ན། །ཞེས་པ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བུའི་ས་བོན་དང་ལྗོན་པའི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་པ་ལས་བུ་དང་ལྗོན་པ་སྐྱེས་པ་ལ་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་པར་ཐ་སྙད་རགས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། མིའི་ལུས་བརྟེན་ནས་མི་ལ་རེག་པ་དང་སྦྱོ་བསང་དང་དཀར་ཞམ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་མ་བརྟགས་པའམ་མ་དཔྱད་པའི་ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས༔ མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྒྱུད་མུ་སྟེགས་ཅན། །ནས། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ། ཅེས་དང་། ལྷག་མ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས༔ ཡིད་ཀྱི་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པས་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐར་ལ་སོགས་པ་དག་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྣང་བ་དག་སྟེ་ཞེས་པ་ན། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་། རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དང་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཞན་དུ་བུད་མེད་མི་གཙང་བར། །དེས་རྟོག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར། །སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་བློ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱོད་མི་དཔྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རེ་རེ་ལའང་སོ་སྐྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་རྩིང་བ་དང་ཞིབ་པ་གཉིས་རེ་ཡོད་དེ་སྐྱེ་འཕགས་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རགས་པ་རེ་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་བདག་མེད་རགས་པ་སོགས་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཕྲ་བ་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ཡན་དུ་མར་བྱས་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ཡང་སྨོན་པ་གསུམ་ལྡན་ལས་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་རྩོད་སོགས་དང་། ཤར་རིའི་སྤྲེའི་ཚིགས་བཅད་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་། །སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར༔ །ཞེས་སོགས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས། །བཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ༔ །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་བཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པས་ན་སྟག་ཚང་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ཡི་ས་

མཚམས་སོགས་ཐམས་ཅད་སྣིག་རྒྱུའི་རྒྱུ་འཕྲུང་བའི་གཏམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལྟར་ཐལ་རང་སྲུའི་ལུགས་ལ་འདང་བཏགས་དོན་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པར་འདྲ་ཡང་། དེའི་དཔྱད་མཚམས་ལ་དགག་བྱའི་དབང་གིས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་འཛོག་ཐུབ་ན་བདག་མེད་རགས་པ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཆེས་མང་པོ་དང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དུ་མས་ཀྱང་བཤད་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་བྱམས་ཆོས་རྗེས་འབྲངས་བཅས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་ལེའུ་དང་པོ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཞི་དཔྱད་པའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་༑ དཔྱོད་པའི་རྙེད་དོན་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་པ་མི་ཟད་པ་འབབ་ཚུལ་སྤྲོ་སླ་ལ༑ དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ཡུལ་དེ་དབུ་མ་ཡིན་ལ་དབུ་མ་དེ་རིགས་ཚོགས་སུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་དེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་ལའང་བདེན་རྫུན་མི་འོང་བས་དབུ་མ་རང་ལུགས་སམ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་མི་འཛོག་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབང་པོ་དྲུག་ཅར་གྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོག་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་དུ་ཊཱི་ཀཱ་དུ་ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ངེས་པར་གྱུར་པའི་ངག་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རིག་པ་མི་མངའ་འམ་ཞེ་ན་ཡོད་པའམ་མེད་པ་འདི་སྨྲས་སླས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་ལ་དེའི་དོན་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་ལ་འདང་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་མེད་ལ་བདེན་རྫུན་མི་འབྱེད་ཀྱང་༑ སྣང་གཞིའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདེན་རྫུན་ཡོད་མེད་སོ་སོར་ཤེན་ཏུ་ཁས་ལེན་ཏེ། སྒྱུ་མའི་རྟ་ལ་སྣང་གཞི་རྡེའུ་ཤིང་བུ་ལྟ་བུ་ལ་རྟའི་ཆ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མིག་ཤེས་མ་སླད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་ལ་རྟའི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ནི་རྟའི་གདགས་གཞིའི་མགོ་ཡང་རྟའི་མགོར་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་མི་རྙེད་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་མིན། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་གཅིག་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་མིན་ན་དབུ་མ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་གི་ཁས་ལེན་དང་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་གཅིག་མེད་པར་

འགྱུར་བས་དེ་ཁས་ལེན་ན་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་བླུན་སྐད་ཅི་ཞིག་འབྱིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་བ་སྐོར་གསུམ་དང་དུས་རྒྱུད་སོགས་དུ་མར་གཟུགས་སོགས་དང་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དང་ཞི་སོགས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་དང་སྟོང་ཉིད་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བ་ལྷག་སྒྲོད་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་འཕགས་པ་དག་གི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་འགལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟུད་པའི་ཁེ་སྒྲོགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་དེ་དག་གིས་གཟུགས་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་འཛིན་བྱེད་དེའི་ངོར་མི་བདེན་པ་ཡང་ལྷག་སྒྲོད་དང་བློ་དེས་དབེན་པར་མ་གཟིགས་ཀྱང་བློ་དེའི་དོན་གཞན་གྱི་བློས་བདེན་པར་བཟུང་བ་མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་ཞེན་ཏོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་དེ་ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གསུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གཉིས་བཤད་པ་སྐྱེ་འཕགས་སོ་སོར་མི་སྦྱོར་ན་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན། བླུན་པོ་དང་མཁས་བློམ་མང་པོ་འཁྲུལ་ཏེ། ཅལ་ཀྱུགས་བྱེད་པར་སྣང་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་པ་ལའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྲབ་སྙམ་པར་སྣང་ངོ་། །རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་རིག་པའམ་ཀུན་རྫོབ་དེའི་དོན་ཙམ་དུ་བདེན་པ་དང་། གཟུགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་བརྫ་ཙམ་དང་མིང་ཙམ་དུ་བཤད་པས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་བདེན་ཚུལ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ༏ ༏དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད༏ ༏ཅེས་པའི་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆུག་པ་འདིར། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ༏ ༏དེས་གང་བཅོས་མར་བདེན་པར་ཞེས་ཟླ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་བརྫ་ཙམ་མིང་ཙམ་སོགས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇོག་ཚུལ་ཡང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ན་

འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་གང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཙམ་གདགས་པ་ཙམ་ཏེ། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ལས༑ ཉི་མས་བྱིན་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རི་མོ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་ན་མངོན་པར་མ་གྲུབ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཙམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ཉི་མས་བྱིན་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བྱུང་མ་འགགས་པ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མེད་པ་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་ཙམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་༑ ཤེར་མདོ་སོགས་དུ་མས་བཤད་པས་གཟུགས་སོགས་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་གཞན་གྱི་བདེན་འཛིན་ངོར་བདེན་པ་མི་འགལ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གདོང་ལྔའི་ང་རོ་གཅིག་གིས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་རི་དྭགས་བྱེ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྲད་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་གཉིས་དབྱེ་གཞི་ལ་འགལ་བརྗོད་བརྒྱད་པ་སྨྲས་ཏེ། **མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།** ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དེས་ཀུན་རྫོབ་རིགས་དོའི་ཤེས་བྱ་དང་། དོན་དམ་འཕྲུལ་དོའི་ཤེས་བྱ་མིན་ཡང་མ་ཕྱེ་བར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཙམ་འདི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཉིད་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་འགལ་བ་བྱེ་བ་འདུ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྣང་སྟེ། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས༑ འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བརྟགས་དོན་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་ཁས། དེ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་སྐྱེ་མེད་སོགས་འཕེན་ལ༑ ཡང་གང་ཟག་ཕུང་པོ་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན༑ མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པའི་གྲུབ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ འཁོར་གསུམ་ཁས་སོགས་བྱ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སོགས་དང་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་སོགས་དཔེ་བཅུ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ནས་འཕེན་ལ་འགལ་འདུ་སྣ་ཚོགས་བསྣུས་ཏེ་འགལ་ཁྱེར་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཙམ

ཐེག་པའི་གླང་ཆེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བཞུགས་ལ་ཨེ་མ་ཁྱུར་ཆེན་པོ་ཁྱུར་ཆེན་པོ་རྐྱེད་འདུག་ཅེས་བཤད་གད་བྱེའོ། །

སྟོང་ཉིད་ངོས་འཛིན་དང་སྒོམ་ཚུལ་ལ་འགལ་བརྗོད་དགུ་པ་དང་བཅུ་བ་གཉིས་སྨྲས་ཏེ། **སྟོང་མིན་ཐར་ལམ་ཞི་སྒོ་གཉིས་མེད་འགྱུར། ཅི་ཡང་མ་བསྒོམས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་འགལ།** །ཞེས་པ་ནི་ཁོས་དོན་དམ་ཚུང་ཟད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ངོར། །སྤྲོས་བྲལ་ལེགས་པར་དཔྱད་པའི་བརྗོད་མེད་ངོར། །ཞེས་སོགས་དང་། དེས་ན་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། །དེ་ཡོད་ཐ་སྙད་བདེན་པར་འཐད་མོད་ཀྱི། །དེ་ཉིད་ལེགས་པར་དཔྱད་མཐར་འདོད་པ་དང་། །རྣམ་གྲངས་དོན་དམ་དུ་འདོད་གཉིས་ཀ་འཁྲུལ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་མ་གཏོགས་པའི་བདག་འཛིན་སྲུན་འབྱིན་པའི་ཐར་ལམ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ལེགས་པར་དཔྱད་ངོའི་སྤྲོས་བྲལ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་མིན་པ་གཅིག་འདོད་པ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འོང་དོན་མེད་དེ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་དང་། ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་ལ་ཐར་བའི་སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི༑ སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་ཞི་སྒོ་གཅིག་པུར་བཤད་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་འགལ་ལ། ཡུམ་ལས། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་རྣམ་སེམས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི༑ མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་མོད་རེ་རེ་ནས་ཡི་གེས་མི་ལྡང་ངས༑ ཡང་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་དོན་དམ་བདེན་པ་ལེགས་པར་དཔྱད་ངོར་མེད་ལ་ཚུང་ཟད་དཔྱད་ངོར་ཁོ་ནར་འཛོག་པའི་ཁུངས། དཔའ་བོས། སེམས་ནི་བདེན་པའི་དེ་ཉིད་ལ། །འདི་ལྟར་ཚུང་ཟད་རྣམ་དཔྱད་ན། །ཞེས་འདྲེན་པ་ནི་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཚང་སྟོན་ཞིང་འགལ་འདུ་འབོད་པའི་གཡབ་མོ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེས་ནི་འདིར་རྒྱས་པར་མི་འཆད་ཀྱི་བསྡུས་ནས་སེམས་བདེན་གྲུབ་ལ་མཐའ་བཞི་འགོག་བྱེད་ཀྱིས་ཚུང་ཟད་དཔྱད་ན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་མི་དཔྱོད་པ་མིན་ཏེ། བསྡུས་ནས་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཐད་ལྡན་གྱི་དཔྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ གཞན་དུ་ན་ཡོག་པར་དཔྱད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འབུམ་དང་རྩ་ཤེ་ལྟར་རྒྱས་པར་མ་དཔྱད་པར་དུ་ལེགས་པར་དཔྱད་པའི་སྤྲོས་བྲལ་མི་འོང་བར་འདོད་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་

ཏེ༑ ཉན་རང་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྟུལ་འབྲིང་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་མི་དགོད་པ་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་མཁས་མང་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ཀུན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུ་མ་བྱས། །ཞེས་སོགས་དང་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་སོགས་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་མཉམ་བཞག་སྤྲོས་བྲལ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་ཁས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དཔྱད་པ་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་དང་རྫོགས་པ་ཡོད་མེད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱིས། མཚན་མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་བ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བསྟོད་ཚོགས༑ རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་ཡོད་པས། དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཤངས་ལ་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས། དཔྱད་ཚུལ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བས། ལེགས་པར་དཔྱད་ཚུལ་མིན་སྙོམས་ལ། དཔའ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྨྲ་བར་མཛོད༑ ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་བྲལ་ཚུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་མ་ཡིན༑ ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སྨྲ་འདོད་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་དང་འཇམ་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །དང་རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སོགས་དྲངས་པ་དང་། ཡོད་པ་མིན་ན་མེད་པ་ཡིན་མི་དགོས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཆ་བསྡུས་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་སྙམ་པ་སོགས་ནི་ཉེས་པ་དཔག་མེད་ཀྱི

འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་འགལ་མེད་ན་དགག་གཞག་གཏན་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ་དངོས་འགལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆ་བའི་ཞོན་ནས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མཛད་དེ། ལུང་ལས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་སྟོད་རིང་གིས་ཁོ་བོ་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །ཞེས་ཞུས་པར་ཁྲོད་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་པ་དེ་ཡང་མི་བཟོད་དམ་ཞེས་དངོས་འགལ་བསྟན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཀྱང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་མིན་མེད་པ་ཡིན་ན་འགལ། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་འགལ་ཏེ་ཞེས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་མེད་པ་མིན་པ་འགལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་ན་ནི། དེའི་ཚེ་འདི་ཡོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཟུང་བ་དང་དེ་མེད་པར་བཟུང་བ་དོན་གཅིག་པར་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྨྲས་ན་ཚིག་བཅོས་པ་ལས་ཁྱད་མེད་པར་བཤད། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ལ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་རྒྱང་པན་ལྟར་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའང་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཛེ་ཏཱ་རིས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཡོད་མིན་ཏེ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་མིན་ཏེ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་མེད་མིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡོད་དང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་མིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡོད་དང་མེད་པ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མིན་ཏེ། ཞེས་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ན་ཡོད་པ་ལའང་འགྲེལ་བ་ལས་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བཤད་ཅིང་བརྒྱ་བ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །ཡོད་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ། །འདི་ནི་མཁས་པས་གཅིག་ཉིད་སོགས། །དག་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་སོགས་ལ་གཅིག་ཉིད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་སྦྱར་དགོས་པར་

བཤད་ལ་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་སྦྱར་ལ་མདོར་ན་རིགས་ཚོགས་དང་བརྒྱ་བ་ལས་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤད་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མ་སྦྱར་ཅི་རིགས་སྒོ་ནས་མེད་པར་བཤད་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐའ་
བཞིའི་དངོས་འགལ་དེ་འདྲ་དབུ་སེམས་སུ་ཡང་མི་འཆད་ལ་བྱམས་ཆོས་དང་དབུ་མའི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་
ཚིག་དེ་འདྲ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་ངན་སྐྱུགས་བཞིན་
དུ་དོར་བར་བྱ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་འཇོག་པར་ཞེས་བྱ་
སོགས་སེམས་ལ་དྲན་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྤྲོས་བྲལ་དུ་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མིག་འབྱིན་པ་དང་ཐར་བའི་སྲོག་གཅོད་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆོམ་རྐུན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ནི་སྤྲོས་པ་
མཐའ་དག་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་སོ་སོ་རང་རིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
རྩ་ཤེ་ལས། དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་
བྱ་བ་བཟློག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བཟློག་པས་སོ། །ཞེས་པ་དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་གཉིས་དང་ཚིག་
གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་
ཏེ༑ ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ཀྱང་སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས
གོམས་པ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་དང་ཤིང་རྟ་དང་གཟུགས
དང་ཚོར་བ་དང་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་དང་། རྙེད་པ་དང་། མ་རྙེད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ
དང་༑ གྲགས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལས་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྲོས་པ་དེ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་སྤྲོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་སོགས་དང་། མདོ་དེ་ལས། འོན་
ཀྱང་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སོགས་ལྷ་བུའི་མདོ་
བསྟན་བཅོས་ཆེས་མང་ངོ་། །ཡང་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཚུལ་དང་མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྡན་ཚུལ་ཡང་། དབུ

མ་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལ་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མེད་པ་སྟེ། ལུང་མེད་པར་བདག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་སོགས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་བསྟན་པས་རྟོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་བྱིས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མཛད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་དུ་མའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་བློ་གསུམ་ལས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྒོམ་པ་ནི་བདག་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་མེད་ཅེས་དང་སྟོང་ཞེས་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད། །དམན་པའི་བདག་ཉིད་གང་བསྒོམ་པ། །དེ་ནི་འདི་ན་བདག་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཟེར་བ་ནི་འཕགས་པ་ལྟས། དམ་ཆོས་འདི་ཡི་མིང་ལས་ཀྱང་། །དམ་པ་མིན་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་འདི་སྒོམ་པ་ལྟ་ཅི་མིང་ལའང་སྐྲག་པའི་ཚོ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ན་ཆད་སྟོང་དུ་འགྱུར་བས་སེམས་སྤྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་ཞེས་དང་། སེམས་གསལ་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་སྒོམ། ཞེས་དང་། ཧྭ་ཤང་ལྟར་ཡུལ་གང་དུའང་འདིའོ་ཞེས་བཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་ལྟ་ངན་གྱི་སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་སྨྲས་མོད་ཕལ་ཆེར་བཀག་ཟིན་ལ་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་མེད་དང་། སྟོང་ཉིད་དང་། བདག་མེད་གསུམ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་དམན་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་སྒོམ་པ་ནི་བདག་བསྒོམ་པའམ་མཐར་ལྟ་བསྒོམ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མི་འཐད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་སྨྲ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས༔ བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། །བརྩེར་ལྡན་ཀུན་གྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ། །སྟོང་པ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་མཁྱེན། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཞི་ཞིང་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར། །གཞི་མེད་སྲིད་པ་འཇིག་བྱེད་པའི། །སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་སྒོམ། །སྐྱེ་མེད་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད། །བདག་ཉིད་དམན་པ་གང་སྒོམ་པ། །དེ་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་རབ་ཞིའི་འགྱུར་ལ་པ་ཚབ་ཀྱིས་བཅོས་པ་ལས་བྱུང་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡི། །གནས་པ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །དེ་དག་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་སྒོམ་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བརྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །རྨོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒོམ་བྱས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་བློ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་བཅོས་རེ་རེ་ནང་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ལ། །སུན་འབྱིན་པ་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒོམ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རྣམ་འབྱོར་གཅིག་གཅིག་ཤེས་བྱས་ནས། །དབེན་པར་སོང་སྟེ་རབ་འབད་ན། །ཕྱིག་དག་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ༔ །ཆོས་བདག་མེད་པར་རབ་བསྒོམ་པས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཕོད་དུ་རྒྱུད། །ཅེས་སྤྱོད་འཇུག་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་བཙལ་ཚུལ་དང་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་བཤད་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ཡང་ཡང་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་ཏེ༔ མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སུ་དག་ནགས་ཁྲོད་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡི། །དགེ་སྦྱོང་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་སྤྱོད། །སུ་དག་ཅི་ཡའང་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤངས། །བསེ་རུ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གནས། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ལྡུང་དག་རྒྱུ་བ་བཞིན། །ལམ་རྣམས་བསྒོམ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ

ཞུགས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་བདག་མེད་པར། །ཆོས་རྣམས་འདི་དག་གང་གིས་རབ་བསྒོམ་པ། །དེ་ཡི་སྤྱོད་པ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་འགྱུར། །ཞེས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་ཆོས་འདི་སྟོང་པར་གོམས་བྱས་པ། །དེ་དག་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་རྟག་ཏུ་འཕྲོད། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གཟི་མེད་བྱས། །དཔའ་བོ་དེ་དག་མི་རིང་འདྲེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྒོམ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ངས་སྔོན་སྤྱོད་ཡུལ་ཞི་བ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམས། །བསྐལ་བ་མང་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་དུ་ཡང་། །ལམ་འདིར་ངས་ནི་ནམ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་མ་བཅད། །དེ་ཚེ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་ལུང་ཡང་བསྟན། །མདོ་སྡེ་འདི་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ཡི་རྗེས་སུ་སློབས། །ཞེས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་དུ་མར་བསྒོམ་པ་ལྟར་ང་ཡི་རྗེས་སུ་སློབས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ཕྱི་མའི་ཚེ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ན། །དགེ་སློང་མུ་སྟེགས་བློ་ལ་བརྩོན་པ་དག །དེ་དག་ང་ཡི་ཞི་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱོངས། །ཞེས་དང་། དེ་དག་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་ཁྲིམ་སྤངས་ཏེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཤིན་ཏུ་དམ་དུ་འཛིན། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཐེག་པ་སྤངས་བྱས་ནས། །བྱེ་བྲག་ལྟག་པར་འདོད་པ་བརྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཟེར་མཁན་གྱི་ལུགས་སྤྱོངས་བ་དང་དགྲ་ལྟར་འཛིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་དེར་དེང་སང་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཀུན་གང་བར་འགྱུར་བས། ནས། མདོ་སྔགས་ཀུན་ནས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མང་པོ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཕྱོགས་ཀུན་གང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཤོག་གུའི་མཁའ་རོས་ཀུན་སྣུག་ཚོས་ནག་པོར་བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་ལ་བལྟས་ན་ཕྲག་དོག་གི་མེས་རང་རྒྱུད་ཐལ་བར་བྱས་ཚུལ་ལ་ཡ་ང་ལ་གང་ལྟར་ཟབ་མོ་མ་སྤྱོངས་ཤིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་དང་མདོ་རྒྱུད་ངེས་དོན་དུ་མ་ལ་འགལ་བརྗོད་དུ་སོང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ནུས་པས། །མི་སྨྲ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ཚན་རེ་རེའམ་ཚིགས་བཅད་རེ་གསུངས་ནའང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་ཡང་དེ་སྐད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསང་འདུས་ལས་རྒྱུད་བཤད་མ་ཐག་ནམ་མཁའི་

ཁམས་གང་བ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་གསར་ཐོབ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུང་མཁན་དང་ཆོས་དེ་དག་མི་འཐད་སྨྲའམ། ཡང་ན་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མི་དགོས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པའི་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་གཅིག་འདོད་དམ། ཡང་ས་དང་པོའི་སྐབས་སུའང་སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་ཤོས་གཅིག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ལ་འགྲོ། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པ་སོགས་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐུབ་ན་བྱང་སེམས་གོང་མ་དག་བསམ་གྱིས་ཁྱབ་བམ། དེ་དུས་དབུ་མ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་ཀུན་གང་བ་བདེན་ཡང་ངོ་མི་མཚར་ཏེ། བྱང་སེམས་དག་ལའང་མཐུ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཁོ་བོའི་རྗེ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས་སུ་ངེས་དོན་དུ་གནས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་ཚུལ་བྱས་ནའང་མདོ་ཀུན་བཏུས་ལས། སྔོན་བསྐལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་སྔོན་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དེའི་འཁོར་རྒྱལ་སྲས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུའང་ཟབ་མོ་སྤྲེལ་བ་ལ་ས་མཐོན་པོ་དག་གིས་འགྲན་མི་ནུས་པ་དང་ལུང་བསྟན་བསྔགས་བརྗོད་དཔག་མེད་མཛད་ན་དེང་དུས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཉན་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་བསྐལ་པ་དུ་མར་གཏོང་བ་ལ་ངོ་མཚར་ཅི་ཆེ་གཞན་གྱི་འདིའི་ཚིག་སྒྲ་ཙམ་འཆད་པ་པོ་རང་གི་བླ་མ་མིན་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལྟར་གུས་ཤིང་དེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་སྔོན་རབས་ཀྱི་གཏམ་ལྟར་འབད་ནས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྨྲ་དབྱངས་སྲས་པོའི་ཤེར་ཕྱིན་བཙལ་བ་ལྟར་རིགས་ཏེ༑ སྐྱོན་ཐམས་ཅད་འགོག་བྱེད་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བཙོན་ལས་སྒྲོལ་བྱེད་འདི་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོར་གསུང་རབ་གཞན་ཀུན་ནུབ་པ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་གཅིག་ནུབ་པ་གནོད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་མཛད་པ། །ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་བཏང་ནས་འཛིན་པ་ལ༑ སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལྷོད་པར་མ་གྱུར་ཅིག །སོགས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཟས་ལ་མི་ཆགས་མི་སྐམ་ཟ་བ་ཡིན། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་ལྟ་བ་རབ་སྤོངས་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ཞི་བ་བསྒོམ་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་༑ ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྲོག་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ངུས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཧེ་ལྟར་བཙལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་བྱུང་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དེ་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་པར་སེམས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཧྭ་ཤང་གི་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་འཆད་པ་སྣང་། ཏེ། ཧྭ་ཤང་གིས་གང་ལ་དམིགས་སམ་བཟུང་ན་མཚན་འཛིན་དུ་འགྲོ་བས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་

ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ་བདེན་མེད་དོ་དང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་འགྲོ་བས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གང་ཡང་མི་བསམས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། ཤེས་པའང་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་བཞག ཅེས་དྲང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སེམས་གཅིག་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མི་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སེམས་མེད་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྲོས་མེད་སྒོམ་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་བ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་སེམས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་དགག་པ་མདོ་གོང་འོག་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་དམིགས་མེད་དང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དཔྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྣང་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་ཤེར་མདོ་རང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེས་གཉེན་མི་ཟ་བར་ཅི་ཞིག་ལ་དམིགས་དགོས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་གློ་བུར་དུ་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྟེ་མེད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་བ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སེམས་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ནུས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞི་རྟགས་ཟུར་བཞི་དང་སྦྱར་བར་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་དོན་ཡང་ཤེར་མདོ་མདོ་བཅུས་སུ་དྲངས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཇི་ཙམ་དུ་གཉིས་པ་དེ་ཙམ་དུ་དམིགས་པའོ། །མི་གཉིས་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལྟ་བ་ལ་དཔྱད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་གཉིད་འཐུག་པོའང་ལྟ་བའི་སྒོམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན

ཨིཥྚ་བོ་ཧྲིས་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་མིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ་སྒོམ་རིམ་གསུམ་སོགས་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་དེས་ནི་ཤེས་པ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་འཇོག་པར་བཤད་ལ་དེ་ལ་ཤེས་པ་འཇོག་པ་དང་གནས་པ་ནི་འཛིན་སྟངས་སྒོ་ནས་འཇུག་གནས་སོགས་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་མེད་པར་མི་སྟན་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་ཞི་ལ་གནས་མི་གནས་བཤད་པས་སོ། །ལུང་དེ་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལའང་སྦྱོར་དགོས་པས་ཉིན་མོའི་སྒོམ་དང་མི་འབྲེལ་ལ། ཐོས་བསམ་དུས་སུ་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བས་དཔྱོད་ཀྱང་སྒོམ་དུས་ལྟ་བ་མི་སྒོམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོམ་ཟེར་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་བཞེད་དེ། བོ་དྷི་པའི་བེའུ་བུམ་ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རིག་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། །སྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒོམ་ཟེར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །ཡོགས་སུ་སྒོམ་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་འགྲེལ་དང་། ཇོ་བོའི་ལམ་སྒྲོན་ལས། སྟོང་ཉིད་བདུན་བཅུའི་རིགས་པ་དང་། །ནས། སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ན་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་བས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས། །བདག་མེད་པ་ནི་སྒོམ་གང་བཞིན། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་རིགས་ཚོགས་ལྟར་སྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་དེར་མ་ཟད་འཇོག་སྒོམ་དུས་སུ་ཡང་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་མ་མཐོང་བར་བདག་མེད་དུ་སྟོང་ཚམ་གྱིས་སོང་བ་དེ་ལ་མི་རྟོག་མི་དཔྱོད་པར་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གང་གི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིགས་དཔྱད་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་དེ་སྒོམ་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། རྟོག་མེད་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་གསལ། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། དེ་ཁོན་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིག་ཅིང་བཙལ་ན། སྒྲའི་རྩེ་མོ་བཀྲུར་བཀཡགས་པའི་ཚད་ཙམ་ཀྱང་གཟུང་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ནས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབུ་མའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་གནས་པར་བཤད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དུ་མས་ཀྱང་བཤད་པ་ལམ་སྒྲོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་པའི། །རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་བྱས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་སྒོམ་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད

སྒོམ་བྱས་ན། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །ཞེས་སངས་རྒྱས་པར་དུ་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་དུ་སླེང་བོ་བསྒྱུ་བ་དང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་སོགས་དུ་མས་བཤད་དོ། །

ཡང་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་བཅུ་གཅིག་པ། **དེ་གཞན་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དང་། རྐྱེན་འདོད་ཙམ་གྱིས་རྐྱེན་སྐྱེ་མི་འདོད་འགལ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། རྫས་གྲུབ་མེད་དང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འགལ། །གཞན་སྐྱེ་མེད་དང་ས་མྱུག་རྫས་གཞན་འགལ། །ཞེས་རྩ་བར་འགལ་བ་ཡོད་ཁྲུལ་ལ་འགྲེལ་བར་རྫས་ཡོད་མི་འདོད་པར་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་ན་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་ནས་རང་རེའི་ལུགས་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་ལ་རྫས་ཙམ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ནི་ཁོ་བོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལ་ལྟ་ཙམ་ཡང་མྱོང་རི་ཞེས་རང་མཚང་སྒྲོགས་པ་སྟེ། བུམ་པ་ཕྲོག་པ་ལ་རྫས་ཕྲོག་པའི་ཐ་སྙད་སུན་འབྱིན་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་ལ་ལན་ལྟ་ཅི་རྫེས་ཟློས་ཡང་མི་འོས་སོ། །འགྲེལ་བ་དེས་ས་མྱུག་རྫས་གཞན་ཁས་མི་ལེན་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྫས་གཞན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་གཞན་སྐྱེ་མི་བྱེད་པའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། གཞན་སྐྱེའི་གཞན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ས་མྱུག་ཐ་སྙད་དུ་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དང་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ས་ལུ་ལྗང་བའི་མདོ་ལས། མིག་སོགས་བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་ལ། འཕགས་པས། སྡུག་བསྔལ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱུ་མེད་པར་ནི་རྟོག་གེ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་དེ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་ན་བདག་ལས་སམ་གཞན་ལས་སམ་གཉིས་ལས་སམ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱད་པའི་ཚེ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཞན་སྐྱེ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར༔ འཁོར་གསུམ་ཁས། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་རྫས་གཞན་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ན་འོ་ན། བུ་དང་བཙུགས་པའི་ལྗོན་པ་གཉིས་ཀྱང་བདག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བདག་གིས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཤིང་འདི་བཙུགས་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་གྲགས་པའི་ཕྱིར འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །འཇུག་པ་ལས༔ གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཁྱེན་པར་མི་འདོད་པ་དང་ལམ་བགྲོད་ལུགས་ལ་འགལ་བརྗོད་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ནི། **བསྐལ་པ་མང་གནས་ཀུན་བསླབ་ཀྱང་འབྲས་དུས་ན། །ཇི་སྙེད་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་ལམ་རིམ་འབྱུང་ལ། །ལྷག་མེད་བརྟགས་རིག་གཏན་མེད་སྐུ་བཞི་འགག་ལ། །**ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདི་ནི་སྔར་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་སྙེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་སྔ་མ་དང་གོང་གི་རྩ་བར། འཕྲིན་ལས་བསམ་ཡས་གཞན་སྣང་རྣམ་རོལ་རྣམས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་དང་འཕྲིན་ལས་བསམ་ཡས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་རྣམས་ནས། གདུལ་བྱའི་ལས་བཟང་པོའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་དང་དེའི་གཞན་སྣང་གི་རྣམ་རོལ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བཞེད་དེ་ཞེས་སྐུ་བཞི་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ལས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་གཉིས་པ་བྱས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། དེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡི་གེ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་རྩིས་དང་རྒྱ་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་རིག་པའི་གནས་ཀུན་བསླབ་ཀྱང་འབྲས་དུས་ཇི་སྙེད་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ལམ་བགྲོད་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་རང་ཚིག་ཡང་འགལ་ལ། ལྷག་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་མེད་ན་སེམས་བྱུང་ཡང་ལྡོག་དགོས༔ དེ་ལོག་ན་དེ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སུ་ཡང་མི་འདོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་དགོས་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མེད་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་མེད་དགོས་པས་སྐུ་བཞི་འདོད་པ་ནང་འགལ་དང་གསུང་རབ་ཀུན་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ལ། ཡང་རྒྱུ་མཐུན་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་འདྲ་ཙམ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་སྟོན་པ་བེམ་པོ་དང་བསྟན་པ་དེ་སྟོན་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་བསྟན་པ་དང་རང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་བསྟན་པ་ཞུགས་པར་སྨྲ་བ་ལས་ཁྱོད་རང་དམའ་འབབ་ལུགས་ལྟ་འདྲེ་སྟོང་

གིས་ཀྱང་ཅི་བྱེད། དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ལུགས་མཐའ་དག་དང་། སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་ལུགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ལུགས་ཐམས་ཅད་དང་རེ་རེ་ནས་རྒྱབ་འགལ་བྱེ་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ནས་སུ་ཞིག་གིས་ཡི་གེར་ནུས། གསུང་རབ་གཅིག་དང་ཡང་མཐུན་མི་མཐུན་བལྟས་ན་ཤེས་ལ། འདིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ལུགས་སོགས་དང་འགལ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བསྟན་ན༏ ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ས་བོན་གྱུར་པ་ཁམས་དེ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད། །རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རྒྱས་པར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས། །རིམ་གྱི་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྔ་ལ། །ཟླ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན༏ །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་ཁམས་རྒྱས་བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་རྫོགས་ཤིང་གསལ་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱི་དོར་མ་བྱས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱི་དོར་བྱས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནོར་བུ་དྲི་མ་དག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་། ས་བཅུ་ལ་ལུས་མཉམ་པ་སོགས་བརྩུས་མ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཆོས་སྐུ་མ་དག་ཅེས་བཤད་པ་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་པའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ༏ དཔེར་ན་ཚེས་གཉིས་ཀྱི་ཟླ་བ་ནི་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ནས་ཟླ་བ་ཉའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་ཡང་ཟླ་བ་ཞེས་བྱའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་མོད་ཀྱི་ཚེས་གཉིས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཟླ་བ་ཉ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསགས་པའི་ལུས་མ་རྫོགས་པ་ཟླ་བ་མ་གང་བ་དང་བདེན་གཉིས་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསགས་ནས་རྫོགས་པ་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་འཛིན་མདོ་ལས། འཕོང་གི་སློབ་མ་ནི་སྐྲུས་མཚོན་པ་ལ་ཕོག་པར་བྱེད་པར་གནས་པས་ཕྱིས་གང་དུའང་མི་སློབ་བོ༏ ཞེས། །ཟླ་གྲོགས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བསླབ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྔོན་ལེགས་པར་བསླབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ༏ ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བ་ཐམས་ཅད་

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཔེར་ན་འཕོང་གི་སློབ་མས་དང་པོ་བ་ལང་གི་ཀོ་བ་ནས་མཐར་སྐྲ་བཅུ་དང་། སྐྲ་གཅིག་ལ་ཕོག་པར་བསླབས་པས་སྐྲས་མཚོན་པ་ལ་ཕོག་ལ་དེས་དེ་གང་འདོད་ལ་ཕོག་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་བསམ་པ་དང་དེ་ནས་སྦྱོར་བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་ལྷག་བསམ་དང་། དེ་ནས་བྱམས་སོགས་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་དང་དེ་ནས་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལ་ལོབ་པས་ཕྱིན་དྲུག་ཚར་ཕྱིན་ནས། དེ་ནས་ཐབས་མཁས་ལ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་བཟོད་པ་དང་ལུང་བསྟན་ལ་དང་། དེ་ནས་ཞིང་བཀོད་དང་། དེ་ནས་བཅུ་བར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་ཆོས་གང་ལ་གསར་སློབ་མི་དགོས་ལ་དེ་བར་དུ་བསླབ་དགོས་ཤིང་མདོ་གཞན་ལས་ས་སོ་སོ་ལ་ཡོན་ཏན་སྟོང་འགྱུར་སོགས་སུ་གོང་འཕེལ་དུ་བཤད་པ་མཐའ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ས་ན་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་དང་ཁབ་མིག་ཙམ་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་བྱའོ། །ཡང་གསུང་རབ་ནས་སྒྲིབ་པ་ཇི་དག་ཏུ་སོང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་རུ་དང་ཐུགས་ཡང་གསལ་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེར། །སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟོག་དང་ནི་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉི་མས་ས་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྤྲིན་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ན་དོན་དམ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཉི་མ་ནུབ་སྟེ་མུན་འཐིབས་པ་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ལས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མར་མེ་བུམ་ནང་གནས། །ཅུང་ཞིག་སྣང་བ་མི་འགྱུར་བ། །ནས། གང་ཚེ་ཏིང་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །བུམ་པ་དེ་ནི་བཅག་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡི། །མཐར་ཐུག་བར་དུ་སྣང་བར་བྱེད། །ཅེས་བུམ་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་མི་གསལ་བ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པས་མི་གསལ་ལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བུ་ག་ཅུང་ཟད་བྱུང་པས་ཕྱོགས་རེ་

གསལ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཙུང་ཟད་རེ་སྤངས་པས་ཕྱོགས་རེའི་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཐུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཅག་པ་ན་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་བྱ་གང་ཡོད་ལ་མཁྱེན་པའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པར་ཐུམ་པ་བཅག་པ་དང་འོད་མེད་པར་འདོད་པས་སོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་མཁྱེན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཁས་བླངས་ནས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་ཟད་པར་སྤངས་ཡང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཅིག་ཅར་མི་མཁྱེན་པ་ཡང་སྤངས་གཉེན་ལ་སྒྲ་སྤྱི་ལས་མི་ཤེས་པའི་སྟོད་སྟོང་བར་ལག་པ་བརྡབ་པའི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཚུལ་དང་མདོ་དུ་མ་སྦྱོར་སླབའོ། །ཡང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཀྱང་མི་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་བཞི་མི་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བཅུ་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ནས། ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན། ཞེས་དང་། བཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་སྐབས་སུ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་སྙེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་དང་། བྱིན་གྱིས་རླབས་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་ཚད་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅི་འདྲ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་མི་གཅིག་གིས་རྡེའུ་གཅིག་བླངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ན་སའི་ཁམས་ཅི་ཙམ་ཡོད། རྡེའུ་འདི་ལས་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཆེ་དྲིས་པ་ཁྱད་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་ས་གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་ཟིལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་གནོན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་སེང་གེ་ལྟར་གནོན་པར་བཤད་པ་སོགས་མཐའ་དག་དང་འགལ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་སྐུ

བཞི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་སྣང་འདོད་པ་ཡང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཉོན་ཟད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་མེད་ཟེར་ནའང་ལས་ཉོན་གྱིས་མ་སྤགས་པའི་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཡས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལག་རྗེས་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཙམ་ཡང་རང་སྣང་ལའང་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱུད་མི་ཟབ་བ་ལ་སྐུར་འདེབས་དང་དུས་འཁོར་གྱི་སྟོང་གཟུགས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་སོགས་མཐའ་དག་ལས་ཕྱིར་ཕྱུར་པ་ཡིན་པ་སོགས་བྱ།

ཡང་ཚད་གྲུབ་མི་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་བཅུ་བཞི་བ་དང་། བཅོ་ལྔ་བ་སྨྲས་ཏེ། **མངོན་རྗེས་གཉིས་འདོད་ཚད་མ་མི་འདོད་འགལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དང་ཚད་གྲུབ་དངོས་མེད་འགལ།** །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དེའི་རྩ་བར་ཡུལ་ཀུན་རྫུན་དང་ཡུལ་ཅན་སླུ་མེད་འགལ། །ཡུལ་དེར་འཁྲུལ་དང་དེ་ལ་ཚད་མ་འགལ། །རྗེས་དཔག་ཡོད་དང་སྒྲུབ་ངག་མེད་པ་འགལ། །སྔེ་བདུན་ལས་གསུངས་ཚད་མ་མི་འདོད་ཀྱང་། །རང་ལུགས་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་ཞེས་པ་འགལ། །ཞེས་པ་རྣམས་དང་། གོ་རང་ལུགས་ལ་མ་བརྟགས་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པས་རང་གཞན་ལ། །རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ལ་འགལ་བ་མེད། །རྟོག་གིས་བརྟགས་པའི་རང་རྒྱུད་མི་སྲིད་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅེས་སྨྲ་བ། །ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་མཐུངས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མང་དུ་སྨྲས་པ་རྣམས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལས་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། ཚད་མས་མ་གྲུབ་དམ་བཅའ་འགལ་ཞེས་དང་། ཕྱོགས་གླང་གིས་མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་རྟེན་རྩོད་གཞི་ལ་ཚད་མ་བཞིས་མ་བསལ་བ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཚད་མས་གནོད་ན་ཚད་མའི་བདག །ཡིད་བརྟན་དུ་ནི་མི་རུང་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཚད་ཆེན་ལས་ཀྱང་། སློ་འདོགས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡིས། །ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ངེས་པར་མི་སླུའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཚད་མ་བཞི་ལས་ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཚད་མ་མེད་ན་གཞལ་བྱ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་གཞལ་

བྱ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་གང་གིས་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་བ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ཡང་བཤད་པ་དང་རྩོད་ཟློག་ལས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཚད་མའི་ཐ་སྙད་དང་ཚད་མ་བཞི་སོགས་ནི་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་གློ་བུར་དུ་བྱས་པའམ་སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཚད་མའི་དོན་མི་འཆད་པའི་མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་གང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགྱུར་ཁྲིད་མ་གཏོགས་ལུང་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དང་ཚད་མ་བཤད་པ་གྲངས་ཀྱིས་གར་ལངས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་འོད་གཅིག་པུ་ལས༑ སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ། སྤྱན་དུ་གྱུར་པ། ཚད་མར་གྱུར་པ་མཁྱེན་པས་གཟིགས་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར། ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྡན་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་དང་༑ དཀོན་བརྩེགས་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་གང་དག་ལ་འདིའི་བློས་གཏིང་མི་དཔོག་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མར་བྱས་ནས། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། །ལྷག་པའི་ཚད་མ་གཞན་སུ་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་བྱས་ཤིང་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་མཐོང་བ་ལས་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ལུང་ཚད་མ་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་མོད་གཞན་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཁས་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ནའི་གསུང་ཚད་མར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། འཐད་པ་དང་བཅས་པས་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་མདོ་ཀུན་བཏུས་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀར་བར་ཅེས་མངོན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ལས་ཤེས་ཏེ་ཞེས་དང་། གཞན་དུ་ཡར་ཞོག མདའ་བསྟུན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་དེ་ལ་སྐྱུ་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆེས་མང་ལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མས་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་པའི་མདོ་ན་རྒྱས་པར་ཡོད་པར་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་འདི་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་

དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པས་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཁྲིད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་བ་སྐོར་གསུམ་དང་ཡང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སྣང་སྟེ། དྲི་མེད་འོད་ལས། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སླད་དུ་ལྷའི་དམིགས་པ་གསུང་བ་ལྷ་ཡི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དག་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེས་མང་བ་དྲངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་རིམ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ལམ་དུ་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་རིམ་པ་དང་པོ་ནི་རིགས་པ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ལམ་པ་དང་མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་ནས་དབུ་ཚད་ལྟར་ལོང་པ་ལག་བརྒྱུད་ལྟར་མི་བསླིང་བར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཞི་བའི་ལུས་བཞིན་མི་བསླིང་བར་བཤད་དེ། དྲི་མེད་འོད་ལས༔ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞི་བའི་ལུས་བཞིན་དེ་ཉིད་མིན་པ་ཡིས་ནི་བརྟགས་པ་གང་། དེ་ནི་རི་མོ་ལ་སོགས་བལྟ་བྱ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རི་མོ་དང་སྐུ་གཟུགས་བྱས་པ་དང་བླུགས་མའམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བྲིས་ནས་ངེས་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བྲིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒོམ་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཉན་སར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཁྲབ་མཁས་སྤྱོད་སྒྲོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་བཞིས་སྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཚངས་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འཕྲུལ་གྱིས་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སླད་པས་ན་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་སྤྱན་ལྔ་དང་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་དང་སོ་སོར་ཡང་རིག་སྟེ་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༔ རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་བློ་བརྟན་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལས། འདིར་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་བསྒོམ་བྱ་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ༔ རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བརྙན་མཐོང་པའོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་སྟོན་པར་

བྱེད་པ་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྤྱན་ལྔ་དང་སྦྱར་ཚུལ་ནི། དྲི་མེད་འོད་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་དག་ལས་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཞེས་པ་ནས་འདིར་ལས་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་ཤའི་མིག་གིས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་མཚམས་ཀྱིས་དབང་གིས་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཤའི་མིག་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་; རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། ལས་དང་པོ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་པའི། །དང་པོ་ཤ་ཡི་སྤྱན་དུ་འགྱུར། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ལྷ་ཡི་སྤྱན། །ལྷ་ཡི་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དུ་འགྱུར། །ཉན་ཐོས་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་ཤེས་རབ་མིག་ཇི་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྤྱན། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་སྤྱན། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེས་ནའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་དང་ཡང་རྒྱབ་འགལ་ཁོ་ནར་སྣང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཕྱི་ནང་སུའི་ཡིན་ཁོ་བོས་མ་ཤེས་སོ། །ཡང་ཞིབ་དཔྱོད་བྱེད་པ་དང་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་བདེན་གཉིས་དང་ཉི་སྣང་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུང་འདྲེན་མི་རིགས་ཏེ།ཚིག་གསལ་དམ་བཅའི་སྐབས་སུ། རྟོག་གེའི་ཧླུང་གིས་མ་དཀྲུགས་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་སྨྲ་དང་། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་བདེན་གཉིས་དྲངས་པ་དང་། སེང་བཟང་གིས་གང་དུ་སུན་འབྱིན་མི་ཉན་པར་དྲངས་པ་ཡང་དྲན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་ནང་འགལ་དང་གཞུང་གང་ལའང་མ་བལྟས་པའམ་བལྟས་ཀྱང་རྨོངས་པ་བེམ་པོ་ལྟ་བུར་རང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུང་འདྲེན་མི་རུང་ཞེས་དེའི་ལུང་བདེན་གཉིས་དང་འགྲེལ་ཆུང་དྲངས་པས་ངའི་མ་མོ་གཡམ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་རང་ཚིག་གཅིག་པོ་དེས་དེ་དངོས་འགལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་གྲོལ་འཕགས་པར་ཁས་བླངས་པ་ནས་རྟོག་གེ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པར་བྱས་པ་ཡང་བྱམས་པས; རྟོག་གེ་རྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྲབ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོ་བ་ཅན། །ཁྲིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད། །ལྟ་བུ་དུ་མ་དང་འགལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གང་དང་བསྲེ་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཚིག་གསལ་དམ་བཅའ་དྲངས་པས་ནི་མཁས་པ་མཐའ་དག་ངོ་མཚར་བར་བྱས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ནི་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་བསྟོད་ཚོགས་སོགས་འཕགས་པས་མཛད་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་བ་སོགས་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་ཟབ་པའི་མདོ་སྡེ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་ལེགས་

ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཡང་བཤད་ཚུལ་གཅིག་གཉིས་བཀག་པ་མ་གཏོགས་དེའི་ལེགས་བཤད་གང་ཡོད་དང་སློབ་དཔོན་དེ་དག་སོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ལེགས་བཤད་དང་དཔའ་བོའི་གཞུང་དང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་རང་གིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ལས་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་བཤད་པ་རྙེད་པ་གང་ཡོད་པན་ཚུན་བསྡོམས་ནས་བློ་ལྡན་མཁས་མཆོག་རྣམས་མགུ་བྱེད་གནམ་ལ་ཉི་ཟླ་གཉིས་དང་ས་ལ་གསལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡ་གྲུབ་ཚིག་གསལ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་བརྩམ་ཚུལ་མཛད་བྱུང་སྐབས་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་ཡང་དག་བསྟོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་ནི་དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམ་མང་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ལས་འོངས་དང་བདག་གིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ལས་རྙེད་པ་གང་། །དེ་དག་བསྡོམས་སྟེ་བློ་ཆེ་ལྡན་རྣམས་མགུ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཐལ་རང་དང་དབུ་སེམས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་བྱས་ཤིང་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཞལ་གང་གསལ་རེ་དྲངས་སོ། །ཡང་འཐད་པ་བཅུག་ནས་དཔྱད་ཅིང་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཞེས་ཞིབ་དཔྱོད་ཀུན་རྫོབ་གང་ལའང་མི་རུང་སྙམ་པ་རྨོངས་པའི་ལོང་གཏམ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཞིབ་མོར་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཐོབ། །ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཅི་སྟེ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཞེས་དངོས་སྨྲ་བས་ཀྱང་ཟླ་བར་དེ་ལྟར་སྨྲ་པའི་ལན་དུ་ཁོ་བོ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ལྟར་སྨྲ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཐད་པ་ལྟར་སྣང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེལ་བ་ཟློག་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པ་ཟློག་པར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལྟར་འཐད་པར་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བཅུག་པ་འདིས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་འཐད་པ་འཐད་པ་[1]གཞན་གྱིས་ཟློག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་དང་། དེའི་

[1]དབུས་དཔར་ལས། བསལ་བའི་འཐད་པ་འཐད་པ།

ཕྱིར་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་མཚན་ཉིད་བཞིན་དུ་མཚན་གཞི་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་ཞེས་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་མིག་ཕྱིས་ལ་ལྟོས་ཤིག ཡང་ཡུལ་དེ་སླུ་ཆོས་ཡིན་ན་བློ་དེ་ཚད་མར་སོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་འགལ་ཁྱབ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྫུན་པ་དང་སླུ་བའི་ཆོས་ལ་རྫུན་པ་དང་སླུ་བའི་ཆོས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་ཚུལ་མི་སླུ་བ་དང་ཡང་དག་པར་སོང་བ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་ལ་མཁས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། །དངོས་པོ་མི་རྟག་སླུ་བའི་ཆོས། །ཞེས་པའི་སྟ་འགྲེལ་དུ་ཟླ་བས། དེ་རྟོགས་པ་ན་སླུ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡིད་མི་རྟོན་པ་ངེས་པར་འཕགས་པར་འགྱུར་ཞེས་སླུ་བའི་སེམས་པའི་སེམས་ལ་སླུ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བཤད་པས་ན་ཡང་དག་ལས་ལྷག་པའི་མི་སླུ་བ་རྣ་ཅན་གཅིག་ནི་མི་ཡོང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ལས། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོར་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཐོབ། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཞིབ་པར་མཁས་ཚུལ་ཡང་ས་ལྟའི་མདོ་དྲངས་པས། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །ནས། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བདེན་པ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པ་བྱས་ཚད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བྱེད་དམ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། འཁོར་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འབར་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ནས། འདུས་བྱས་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ནི་སྤྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཆོས་དེའི་སྡོད་ལུགས་ཤེས་པའམ་ངོ་བོ་སོགས་ཐ་སྙད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་མི་སླུ་བར་ཤེས་པ་དང་ཚད་མར་སོང་བ་འདོད་

རིགས་ཀྱི་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་གཅིག་དགོས་པར་སྨྲས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་ནས། འཇུག་པའི་གནས་གང་དག་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་དམ་བཅས་པ་ཕལ་ལ་མེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཡངས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ༑ །འདི་ནི་མི་བསླུ་བའོ་སྙམ་སྟེ་གནས་འདི་ལ་ནེམ་ནུར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོད་པ་དང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལངས་གཤེགས་སོགས་དང་། དཔའ་བོས་ཀྱང་། དོན་གཟིགས་པས་ན་མི་སླུ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་། །ཡང་དེ་ལྟར་ཚད་མ་བཞིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་ཞེས་གསུངས་པས། ཚད་མ་བཞི་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་དང་། རང་གི་ཚད་མའི་དོན་མི་སླུ་བར་འདོད་པ་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་སླུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་སུན་འབྱིན་བྱེད་པ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དམ་པའི་ཆོས་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལ་སུན་འབྱིན་ཡིན་ཏེ། དཔའ་བོས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒོམ་པདྨ་སྤྲུངས་པ་ལས། ནགས་ཚོགས་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོ་ཡིས། །ཀུན་རྫོབ་སླུ་བ་མེད་པ་སྟོན། །ཞེས་དང་། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་འགྱུར་ཡང་། །ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཚིག་མི་གསུང་། །ཞེས་དང་། དཔའ་བོས་སྤྲིལ་བསྟོད་ཀྱི་གསུང་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་ལ་ཐུགས་ཐོགས་མི་མངའ་ཞིང་། །དགོངས་པའང་ཀུན་ཏུ་ཉེར་གནས་པ། །དེ་སྐད་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཀུན། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསླུ་མི་མངའ། །ཞེས་དང་། རབ་ཞི་རྣམ་ངེས་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད༑ གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལོག་པར་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ཡང་དག་པར་སྨྲ་བ་ཤེས་པར་སྨྲ་བ༑ ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྣང་གཞིའི་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་ལའང་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ཅིང་རྟག་པ་སོགས་ལའང་བདེན་སྒྲ་འཇུག་སྟེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། བདེན་གནད་ལེགས་གསུང་ཡོད་པ་དང་། །

བསྔགས་པ་མཆོད་འོས་རྣམས་ལས་ཏེ། །ཞེས་❶བདེན་པའི་སྐད་དོད་ས་ཏྱ་ཞེས་པ་རྟག་པ་ལའང་འཇུག་ལ་ས་ཏྱ་དང་སཱ་དྷུ་བ་ཏྱ་སོགས་སྐབས་སྐོབས་ཀྱིས་བཤད་དགོས་ཤིང་དེའི་དོན་གྱིས་རྫུན་ལུགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐར་གོང་འོག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་ངག་མེད་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་འགལ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་འགྲེལ་བར་ཡང་སྨྲ་རྒྱུ་མི་སྣང་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གང་གི་གཞུང་ནའང་སྒྲུབ་ངག་མེད་པའི་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་གཏན་མེད་པས་ན་གཉིད་ཀྱིས་མྱོས་པའམ་རབ་རིབ་ཀྱི་ནད་ཚབས་ཆེ་བས་བརླབ་བརྗོལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྡེ་བདུན་གྱི་ཚད་མའི་སྒྲ་དོན་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་འཇོག་པ་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་བྱེད་རྩད་ནས་དབྱུང་འདོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་འགལ་བའི་ཁུར་པོ་སྟོན་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། ཚད་མའི་སྒྲ་དོན་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་གེ་བས་དེ་གཉིས་བཀག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གེ་བས་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་ཞེས་པའི་གསར་དུའི་དོན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དཔྱད་ན་མི་འཐད་པ་ནི་རྩོད་ཟློག་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་གྲུབ་མིན་ལ༑ །བར་མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས། ཚད་མ་དེ་གྲུབ་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་ན། དེ་ཉིད་ལས༑ གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཀྱིས། །སྒྲུབ་བོ་སྙམ་ན་ཐུག་པ་མེད། །ཅེས་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱུང་ལ༑ དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཏེ་ཚད་མ་མེད་པར་ཡང་། །དེ་རྣམས་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་པ་ཉམས། །ཞེས་ཚད་མ་མེད་ན་དེ་རྣམས་གྲུབ་པ་འགལ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །རང་གཞན་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་ཅེས་ན༑ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་རིག་གིས་སྒྲུབ་ན་མེས་རང་སྲེགས་པ་དང་མུན་པས་རང་སྒྲིབ་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་དུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། ཡང་མདོ་རྒྱུད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་དུ་མས་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གང་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡེ་བདུན་འདོད་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་བཀག་པས་སྟོན་པ་ག་ལ་སྲིད། དེ་ཕྱིར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་འདོད་པའི་དབང་མངོན་རྒྱས་པར་

❶དབུས་དཔར་ལས། བདེན་པའི་སྐད་དོད་ས་ཏྱ། ཞེས་པ་རྟག་པ་ལའང་འཇུག་ལ་ས་ཏྱ་དང་ས་དྷ་དང་ཏུ་ཏྱ་སོགས།

བཀག་ལ། ཚིག་གསལ་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་རྟོག་གེའི་ཡིད་མངོན་བཀག་ཅིང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་ཡང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དག་ཐ་དད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པས། དེའི་ཚིག་འདི་ནི་ངེས་པར་བརྟགས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡོན་སྟེ་ཞེས་ཀུན་བཏུས་དང་སྡེ་བདུན་གྱིས་བདག་མེད་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པས་མཐོང་ལམ་དུས་བདག་དེ་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་དེ་གསུམ་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བར་འདོད་ན། མངོན་སུམ་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ཤོག་ཏུ་བྲུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟ་ཇི་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པ་ནང་འགལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་སྟེ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ན། རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སླུ་བར་མ་སོང་བ་འགལ་བར་བླུན་པོས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཡང་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡིན་ཟེར་ནའང་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན་རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ་ལ་སོང་ཁྱབ་བསལ་གཉིས་ཁས། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསླུ་བའི་ཆོས། །ཞེས་བསླུ་ལུགས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ལུགས་མི་མཐུན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པར་སྣང་ན་ལོག་པར་བཟུང་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འཁྲུལ་ཙམ་གྱིས་ག་ལ་ཆོག །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསླུ་བར་བཤད་པའི་དགོས་བསྟན་དང་ཚད་མ་འགལ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། རྣམ་མཁྱེན་སྣང་བའི་ཡིད་མངོན་ལོག་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་སྡེ་བདུན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྣམས་རང་གི་གཞལ་བྱའི་སྟོད་ལུགས་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་དེ་གཙོ་བོར་བཀྲ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཡང་འདིའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གཞན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་གེ་སྡེ་བདུན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་སྟོད་

ལུགས་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་པ། སྔེ་བདུན་ལ་སྐུར་འདེབས་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས༑ འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། རྟོག་གེ་པ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་འདི་དག་རྒྱས་པར་ཚིག་གསལ་སྟོང་ཐུན་གྱི་ཚད་མའི་རྣམ་བཤད་ཚད་མའི་འོད་བརྒྱ་འབར་བ་སྐལ་བཟང་སྙིང་གི་མུན་སེལ་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་༑ གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟེན་འགྱུར་ན། །སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་རང་རྒྱུད་པས་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ༑ དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དབུ་མའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་ལན་ཐེབས་པར་འགྱུར་བ་བཞད་གད་ཆེ་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འདི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དངོས་འགལ་སོང་མ་གསུང་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་འཁོར་གསུམ་དངོས་སུ་ཁས་མ་བླངས་ཡང་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་རྣམ་དག་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་བོའི་མདོ་སྔགས་གང་དང་མི་མཐུན་པའི་འཁོར་བ་དངོས་གནས་གསུམ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་བཅུ་དྲུག་པ། **མཐྲེས་སྟོབས་ཕྱིན་འཁོར་བའི་རྟོགས་སངས་འགག** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་བར་ཞིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཕར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་འཁོར་བ་ཞིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་རང་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་རང་ལམ་དུ་སྨྲས་པ་སྔགས་ལམ་དུ་ཕྱུང་བའི་ཐེམ་ཆོས་ཕྲ་མོ་མ་སྤངས་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རྐྱང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སོགས་ཀྱིས་ཐེམ་པོའི་རང་བཞིན་ལས་རླུང་དེ་སྙེད་ཡོད་པར་བཤད་ལ་ཡང་འགྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱ་སྤྱོང་མི་ནུས་ན་ཞེས་སོགས་བྲིས་སོ། །འདི་ལ་གནོད་བྱེད་དང་རང་ལུགས་ཞུང་གསལ་རེ་སྨྲས་ན་མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་དཀའ་གནད་འགྲོལ་ཅིང་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་དཔྱོད་ལྡན་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་རིགས་ཏེ༑ ཁྱེད་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཤད་པའི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོབས་བཅུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱག་པའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བདེན་ཕྲ་མོའམ་འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་བསྐྱེད་པའི་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་

དྲུག་བཅུ་འཇོག་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་སངས་ཡིན་པ་དང་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་རང་ཚིག་ཀྱང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་རྨོངས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བླ་ན་ཡོད་མེད་དང་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་རྒྱས་དབྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་ལ། བོད་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་མདོ་སྔགས་ཟབ་རྒྱས་དག་ལ་དཔེ་ལྟོག་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་བླུན་རྟགས་དང་། དེ་དག་དང་རྒྱབ་འགལ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་བེམ་པོ་མེད་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དང་སྐུ་ལ་ཁོང་སྟོང་དང་ཤ་ཁྲག་སོགས་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། རིམ་ལྔ་ལས། ཁོང་སྟོང་ཁྲོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད། །ཤ་དང་རུས་པ་ཁྲག་མེད་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འཇའ་ཚོན་བཞིན། །ཁྲོད་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དབང་པོ། །དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཤ་ཁྲག་རུས་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུར། ལུས་ནི་རྡུལ་ཕྲན་མཉམ་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྫོགས་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་ལྟར་མཁྲེགས་པ་སྲ་བ། སྙིང་པོ་ཅན། མི་ཤིགས་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ནི་ཕོ་བ་དང་ལོང་ཀ་མེད་དོ། །རྣག་གམ། ཁྲག་གམ། མཆི་མའམ། ངར་སྣབས་སམ། ངན་སྐྱུགས་སམ་མི་གཙང་བ་མེད་ཀྱི་ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་གར་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཁོང་སྟོང་མིན་བུ་ག་མེད་པ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་ཕུང་པོ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན། ནས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནུར་ནུར་པོ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཤ་དང་ཁྲག་གིས་གསོས་པ་མ་ཡིན། རུས་པ་རྒྱུ་བའི་ཐོག་རེས་སྦྲེལ་བ་མ་ཡིན། སོགས་དང་གསེར་འོད་ལས་ཀྱང་། སྐུ་ལ་ཤ་རུས་ཁྲག་མེད་ན། །རིང་བསྲེལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོབས་དང་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིན་ཆེན་སོགས་མདོ་དུ་མ་དང་། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུགས་སྐུར་ཤར་བར་བཤད་པ་དང་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བཤད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐུ་ལ་བེམ་པོ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྟོབས་སོགས་མི་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱང་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཟློག་པ

ལ་གནོད་བྱེད་བླ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱར་འདོད་པ་ནི་མདོ་རྒྱུད་གོང་མའི་ཚིག་ཟིན་ཀྱང་མ་ཞེས་པའི་ངན་སྐད་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་ན་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་སོགས་ཀྱང་མེད་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རླུང་སེམས་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པར་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས༔ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དབུགས་འབྱུང་བའམ་རྔུབ་པ་མི་མངའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ །རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ན་ངག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། རབ་ཞིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ནམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། སྟོབས་བཅུ་དང་ལྡན་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ། མི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མི་གོས་པ། ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ སྔར་དྲངས་པའི་མདོ་དུ་མ་དང་བྱམས་ཆོས་རྣམས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྩད་ནས་བཏོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཚན་མ་མི་འབྱུང་ན་བཞེངས་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པའི་གསུང་སྟེ་མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་འདི་འདྲ་དགོས། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རྣམ་རྟོག་གཉིད་ནི་སངས་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་མེད་པས་རྒྱས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉིད་སངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་དམིགས་སུ་མེད་པ་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། དེ་ལྟའི་རྣམ་རྟོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཐུགས་ནི་ཆགས་པར་གྱུར་མ་ལགས༔ ཞེས་དང་། མགོན་པོ་སེམས་པ་མི་མངའ་ཞིང་། །རྣམ་རྟོག་གཡོ་བ་མི་མངའ་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ངང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པའང་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་ལས༔ ཉིན་དང་མཚན་མོ་རྟག་ཏུ་ནི། །བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལྷག་གསལ་བར་ཡང་། །རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་རླུང་རྣམས་ནི། །ཞེས་རླུང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྣ་ཚོགས་པ་ཡི

རྟོག་པར་འགྲོ། །ནས། རྟག་ཏུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལྷག་པར། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་རྟག་ཏུ་ནི། །རླུང་གི་རང་བཞིན་རྒྱུ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཀུན་རྟོག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་ལ་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་མཉམ་བཞག་མི་འོང་བ་མདོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ན་འབྲས་བུའི་མཐོ་དམན་གང་ཡིན། དེ་ལ་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ཙམ་ཡང་མེད་ན་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གང་གིས་འཇོག གཞན་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་དོས་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་ལས་རླུང་སྤངས་དགོས་པར་ཐལ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ལ་ལས་རླུང་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྲབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལན་མི་ཐེབས་པ་ལ་ལྟོས་སོགས་སྤྲོས་པའི་ཚིག་གོ །ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་སྲིད་པ་ཐ་མར་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་མཚན་ཐོག་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དེས་དུས་འཁོར་ལྟར་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་གསུམ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རེ་སྐྱེད་དགོས་ན་འོ་ན། དེ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དུས་འཁོར་ལྟར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས༔ མ་ཁྲབ་ན་ཞག་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བགྲོད་པ་དུས་འཁོར་རམ་མདོ་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ནས་བཤད་སོགས་བྱུའོ༔ །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལམ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡོད་ཀྱང་མདོ་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་རྟོག་ལྟ་ཅི་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་མ་ལོག་བར་དུ་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཐེམ་མིན་རླུང་གིས་རྒྱུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་མི་འོང་སྟེ། ལས་རླུང་མ་ཟད་བར་དུ་རྣམ་རྟོག་གཏན་ལོག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར༔ ལྷན་སྐྱེས་རླུང་གི་ནུས་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་བར་དུ་དེ་ཟད་བྱེད་མེད། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དེའི་ནུས་པ་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་གཅིག་དགོས་ན་དེའི་སྒོམ་ཚུལ་ཕར་ཕྱིན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མཐར་ཐུག་བསྟན་ཀྱང་དེའི་ལམ་རགས་པ་ལས་ཞིབ་པའི་གནད་གསང་མཐར་ཐུག་སྦས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕར་ཕྱིན་ལས་འཆི་སེམས་ཕྲ་མོ་ལྷུང་མ་བསྟན་ཙམ་ལས་དེ་ལའང་སྟོང་བཞི་སོགས་མ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐེམ་མིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་

ཐོབ་ཆེ་དབུ་སྒྲ་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྐད་དང་བསམ་པ་བཞིན་ཆོས་གསུངས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་རེས་ཞལ་གྱི་དོན་གསུང་བ་དང་བཞེས་པ་སོགས་དང་ཕྱག་གི་དོན་ཀྱང་བྱེད་ལ་དེའི་ཚེ་བེམ་པོའི་དབང་པོ་མེད་པས་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་སྤྱན་ལྔ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་གཟུགས་དང་མདོག་དང་། རྟགས་དང་། དབྱིབས་དང་། སྤྱོད་ལམ་དུ་ཤེས་ཤིང་སེམས་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའམ་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྔོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཚིམ་པར་མཛད་པའི་གཟུགས་དང་། མདོག་དང་། རྟགས་དང་། དབྱིབས་དང་། སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་སྐུའི་སྟོན་ཚུལ་དང་ཞི་བའི་བློ་གྲོས་ནམ་མཁས་ཇི་ཙམ་ཁྱབ་པ་དེ་ཙམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུས་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་དང་། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་ཁྱབ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་དང་གསུང་གིས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་ཡིན་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རྟག་པར་མཚན་ཉིད། རྣམ་པར་རྟོག་པར་མཚན་ཉིད། མི་གསུང་མི་བརྗོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེམས་དང་སྨྲིས་དང་ཞལ་གྱི་སྐན་དང་། ལྗགས་དང་། ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་ལ་འབྱུང་བར་ཡང་གྲག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་མན་སྙེར་ལུང་དྲངས་པའི་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་སྤུས་ཀྱང་གཟིགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཚན་རེ་རེས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་ཕྱག་དང་ཞབས་ལྡན་ཞིང་། །ཀུན་ཏུ་སྤྱན་ལྡན་དབུ་དང་ཞལ། །ཀུན་ཏུ་གསན་ལྡན་འཇིག་རྟེན་ན། །ཐམས་ཅད་གཡོགས་ཏེ་རྣམ་

པར་བཞུགས། །ཞེས་དང་། མཚན་བརྗོད་ལས། སྒྲ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་སྟེ། །སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གསལ་བར་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། སྣ་ཚོགས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཉིད་ནི་དྭངས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་བྲལ་བ་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་སྣང་། སྐད་ནི་ཀུན་ནས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་། སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཁོང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད། །ཤ་དང་རུས་པ་ཁྲག་ཀྱང་མེད། །ནམ་མཁའི་དབང་པོའི་གཞུ་བཞིན་དུ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །སྐུ་ལ་སྙུན་མེད་རུས་པའང་མེད། །བཀྲེས་དང་སྐོམ་པ་འབྱུང་མེད་ཀྱང་། །ཁྱེད་ནི་འཇིག་རྟེན་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་པའང་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ། ཞེས་པ་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ལུས་སྤོང་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཐར་དང་ཏིང་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་མིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་མཐོང་བ་དེས་བས་ནི་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཆེས་མང་ངོ་། །ཞེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཁམས་ན་ལྷ་མི་ཐལ་བས་མཐོང་བ་ལས་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོའི་ཁྱོན་ན་གཟིགས་པ་མང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་བར་ལ་སྦྱར་ཞིང་བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དང་། གསང་བ་བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །མདོ་ལུགས་ལའང་རྫོགས་སངས་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ནི་ཁོ་བོའི་ཐལ་བ་རྣམས་ནི་ཐལ་བ་རྡུལ་དུ་རང་ཞུགས་ཀྱིས་སོང་ངོ་། །

ཡང་བདག་ལྟའི་ཡུལ་སུན་འབྱིན་ཚུལ་ལ་འགལ་བ་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཏེ། **འཇིག་རྟེན་ཞེན་ཡུལ་སྒྲུབ་དང་འགོག་པ་འགལ། །བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ལྟ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་འགལ།** །ཞེས་པ་ནི་ཁོའི་གྲུབ་མཐའི་མགོར། ལྷན་སྐྱེས་འཁྲུལ་བའི་འཛིན་སྟངས་སྒྲུབ་འགོག་ཕྱིར་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་འཁྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པར་བཤད་པ་འདིས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་འཛིན་སྟངས་གཏན་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ

དང་ཀུན་བཏགས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ལྷན་སྐྱེས་མི་ཁེགས་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གཉིས་ལེགས་པར་
བཀག་སྟེ། ཞེས་སོགས་གོང་འོག་ལ་འགལ་བ་བསྡུས་ནས་གཉིས་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་
སོགས་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ཡུལ་བཀག་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ལ་
མི་གནོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་གྲུབ་མཐའ་འབའ་ཞིག་དང་པོ་ནས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཡུལ་བཀག་པས་
ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་ཅེས་བཤད་པ་ལ་ཁོས་དེ་ལྟར་སྨྲས་སོ། །འོ་ན། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པས་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་གནོད་
པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ལྷན་སྐྱེས་མི་ཁེགས་པར་འདོད་པ་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། ང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་བཀག་པས་ང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པར་
ཐལ༑ ཐལ་འགྱུར་སྨྲ་མར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། ང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
ཅན་དུ་མ་བཟུང་ཡང་ང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་མཐའ་ཡས་པ་མེད་པར་ཐལ། ང་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཁེགས་ན་ང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། འཇུག་པ་
ལས༑ གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་
འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ལ་མི་འདོད་ནའང་དངོས་
འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཙམ་མན་ཆད་ཀྱིས་ང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བརྟན་
པར་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་གཞན་སྟེང་ཀུན་བཏགས་པའི་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་རྒྱས་པར་བཀག་ལ་དེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་མི་ཁེགས་ན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཁྱོད་
ཀྱིས་འགྲེལ་བར་ལྷན་སྐྱེས་འཁྲུལ་བའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་འགོག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས
སྨྲས་པ་མི་དྲན་ནམ། དེར་མ་ཟད་ང་བདེན་གྲུབ་མི་འདོད་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་བཟང་། འཇུག་པ
ལས༑ ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི། །ཨྠི་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །ཅེས་པ་རྒྱ
འགྲེལ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཡུལ་ལ་རང་སྡེ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུང་
རིགས་གཉིས་ཀས་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཇུག གཞན་ཡང་། སྨྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས

དཔག་གིས་སྒྲ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་ཕུང་པོ་མ་འབྲེལ་བའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་བཀག་པས་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར༎ འཁོར་གསུམ་གང་ལ་ལན་བཏབ་ཀྱང་རང་ཚིག་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེའི་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཐུན་པའི་ཕྱིར༎ འཁོར་གསུམ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཐུན་པར་བསྟན་ཅིང་སོགས་སྨྲས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་རྟག་པའི་བདག་ཁེགས་ན་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །ཞེས་ཡ་མཚན་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་ལྷན་པ་མ་ཐེབ་པར་ལྷེ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་དུར་གྱུར་ཚུལ་བལྟས་ན་སྙིང་ཚབས་ཆེར་སྣང་། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཆེས་རགས་པ་འཇུག་པ་ལས། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་གནས་མ་བུ་བས་ཀྱང་འདོད་པར་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་ཐུང་ཟད་ཕྲ་བ་ཕྱུགས་དང་ཕྱུགས་རྫི་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་དང་བདག་གཉིས་རྗེ་ཞོལ་ལམ་དབང་བསྒྱུར་བྱ་དང་སྒྱུར་བྱེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྫས་ཡོད། རང་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་འདོད་པའི་བདག་མེད་དང་། དེ་ལས་ཐུང་ཕྲ་བ་འཇུག་པ་ལས༎ རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བདག་མཚན་ཉིད་མཐུན་ཡང་རྗེ་ཞོལ་ལྟར་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། འདི་ལའང་ཕྲ་རགས་ཕྱེ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་ཕུང་པོ་མཚན་ཉིད་མ་མཐུན་ཕྱིན་ཆོག་ལ་མེད་ཀྱང་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། བླ་བས། བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོངས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཉིས

དང་ཆོས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་དང་གསུམ་ཡང་འདོད་བཞིན་དུ། བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཅིག་ཅར་འདོད་པ་ལས་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་རེ་རེ་ནས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འགལ་བར་བློ་གསར་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བལྟས་ཙམ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ཡང་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་བཅུ་དགུ་བ། **ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་འགལ། །** ཞེས་པ་ནི་ཁོ་བོའི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་རྩ་བར་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གཞུང་དང་འགལ་བར་མཐོང་། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྫུན་དང་བདེན་པ་ལྟ་བུར་ནི། །འགྲོ་དང་འོང་བས་རྣམ་གཡོ་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ལེན། །ཞེས་དྲངས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་གཞི་འདོད་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་འཆི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཐར་དག་གི་དམིགས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་པའི་དབང་ཕྱུག་དང་རིག་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་མེད་པར་བཤད་ནས་སུན་ཕྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་དོན་ཤེས་ཡོད་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཇུག་པས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་འཛོག་པར་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་མི་ཟད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལུང་དེའི་དོན་ནི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྫུན་པར་ཡང་བདེན་གྲུབ་ལྟར་སྣང་ནས་འགྲོ་འོང་དང་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། །ཁབ་ལེན་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་བཞིན་ལྕགས་ལ་སོགས་པ་གཡོ་འགྱུལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུད་ལས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་དག་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། གཟུགས་དང་དབང་པོ་ལྔ་ཡུལ་ལྔ་འབྱུང་བཞིའི་དག་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁོའི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འགལ་བ་ཉི་ཤུ་བ་དང་ཉེར་གཅིག

པ། **དོན་དམ་རིགས་གྲུབ་མཉམ་བཞག་ཡུལ་མེད་འགག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་མིན་བདག་མེད་མངོན་གྲུབ་འགག་ལ།** ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་རང་གིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པར། འཁྲུལ་ངོར་རྙེད་དང་རིགས་ངོར་རྙེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་བར་རིམ་པ་བཞིན་མ་དཔྱད་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་ངོར་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་དང་། མ་འཁྲུལ་འཕགས་པའི་རིག་ངོར་རྙེད་པའི་རྙེད་དོན་ཞེས་སྨྲས་མཚན་ཉིད་ཚིག་མང་བ་ལ་ཟུར་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀུན་འཇལ་བ་ལ། །ཤེས་བྱའི་ཁྱད་ལ་ཚད་མ་མིན་པ་འགལ། །རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་དང་། གནས་སྐབས་གསུམ་པར་མེད་དགག་ནན་འཛིན་འཁྲུལ། །རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་འགལ་བརྗོད་དང་པོ་སྟེ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། རབ་རིབ་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྐྲ་ཤད་དང་། ནམ་མཁའི་སྦྲང་མ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐལ། མ་དཔྱད་འཁྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་ངོའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཡེ་མ་འདོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་བཟང་ངོ་། །འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐལ། མ་དཔྱད་འཁྲུལ་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་ངོའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མི་རྟག་སྟོང་བདག་མེད་རགས་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྐོག་གྱུར་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་དཔྱད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྲ་མོ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཤིན་ལྐོག་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་མ་དཔྱད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། དེ་སོགས་འཁོར་གསུམ་དང་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་སོགས་ཀྱང་འཕེན་ལ་དེ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་བྱེ་བ་དང་རྒྱབ་འགལ་སྟོན་པར་གྱིས། འདི་ནི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་དཔྱད་པ་མ་རྫོགས་པའི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་རེས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་རེས་ཡོད་པར་བཟུང་ན་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་ནུས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི

འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སླམ་དུ་བསམ་ན་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྐྲ་ངན་གྱི་རི་བོ་འཛོམས་པའི་རྩེ་བརྒྱའི་ཆར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྲ་མོ་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། མ་འཁྲུལ་འཕགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལུང་རིགས་འབུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ་སོང་། དེས་སྒྲོ་སྐྱ། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཀྫོབ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དོན་དམ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་ཁས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་རྙེད་དོན་དུ་ཐལ། མ་འཁྲུལ་བའི་འཕགས་པའི་རིག་པའི་རྙེད་དོན་གང་སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་གཉིས་སྣང་ཅན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཨེ་མ་འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན་སྤྲོས་བྲལ་ལེགས་པར་དཔྱད་པའི་བརྗོད་མེད་ངོར་དང་། གནས་སྐབས་གསུམ་པར་མེད་དགག་ནན་འཛིན་འཁྲུལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །མི་འདོད་ནའང་ཀྫོབ་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ་ཟླ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐ་དད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། འཇུག་པ་ལས་ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་དང་། འགྲེལ་བར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྙེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཡོད་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། །དེ་ཡིས་སྦྱོར་ལམ་རྟོག་པར་མི་སླེབས་འགལ། །གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་། །བདེན་བཞི་ཤེས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འགལ། །ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་འགྲེལ་བར་ལམ་གཞན་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཚོགས་ལམ་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་འདི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་པའི་གནས་ལུགས་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཡིད་མངོན་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་རྗེ་ལེབ་ཕར་སྨྲུར་ཚུར་སྨྲུར་གྱི་ཨུ་ཚུགས་ལས་ལུང་རིགས་ཅི་ཡང་སྨྲ་རྒྱུ་མ་རྙེད་ཅིང་དོན་ལའང་མི་སྣང་བས་འདི་ནི་ཁོ་བོ་གསུང་རབ་དང་རིགས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་མཁས་པ་ལ་ཕྲག་དོག་གིས་འགལ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྐད་ངན་ཆེར་འབྱིན་པའི་ལྐས་ངན་གྱི་ཨུ་ལཱུ་ཀའོ་ཞེས་སྐྱི་ཕྱོགས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འགལ་བརྗོད་གཉིས་པ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མ

མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་བློ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མོ། །ཞེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་འཇོག་ཅིང་བླ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཁྲིད་པར་ལ་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེའི་ང་རོའི་མདོ་ལས། བདེན་པ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ནས། མངོན་པར་མཁྱེན་པ་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་དེ་མངོན་སུམ་མཁྱེན་པའི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་རིག་པའི་སྒོ་ངའི་སྦུབས་སུ་བཅུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་བརྟགས་ཏེ། ནས། འཕགས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་ལ་བརྟག་དཀའ་བ་སྟེ། ཡིད་དུ་རུང་བར་དཀའ་ཞིང་བརྟག་མི་ནུས་ལ་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་པ་མ་ལགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་མདོ་དུ་མ་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། བློ་བས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་མི་གསུང་བར་མངོན་དུ་འགྱུར་ལུགས་ཙམ་ཞིག་བཀག་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་སུ་ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར་ཅིང་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་དང་དངོས་པོ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ཙམ་མཐོང་①བ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སྨྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བཀག་གི་མི་རྟག་བསྒོམས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་མ་བཤད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ལས་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་ཀྱིས། མདོ་དུ་མ་ལས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་ཅིང་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞུགས་པས་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འཇོག་ལ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་ཡང་མཐུན་ཚུལ་སྨིག་སྒྱུ་ལ་ཆུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཞེས་པར་བཤད་པ་དཔེར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་མོད་ཡི་གེ་མང་དོགས་ལ། ཡང་དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གཞན་སེམས་ཞེས་པའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་སྟོད་

①དབུས་དཔར་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ཙམ་མཐོང་། །

ལུགས་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་མགོ་མཚུངས་བྱས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མིན་ཡང་སྤྱིར་འཕགས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་པས་འཇུག་མི་ཐུབ་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ལ་རྨོངས་པའི་སྐྱོ་ལབ་ཡིན་པས་ལན་སོགས་མི་འོས་ལ། འགྲེལ་བ་དེར་ཟླ་བས། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཉེ་བར་རྟོགས་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མའི་ཆས་སྟོང་པ་དངོས་པོ་ཙམ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ་ཕྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་མེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུགས་ཕྲ་མོ་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་གིས་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ཡང་རྟོགས་པའི་གཞན་སྡེ་གཏན་མེད་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་སྡེ་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དང་། རང་སྡེ་འདས་ལམ་ལ་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བཤད་ཅིང་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ནས་ཡོད་པར་ལམ་སྒྲོན་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །འོ་ན། མཛོད་ལྟར་འཕགས་ལམ་ཁོ་ནར་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྦྱོར་ལམ་མན་ཆད་ནའང་དེ་འདྲ་གཅིག་བཤད་པ་མི་འཐད་སྙམ་པ་ནི; མདོ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་བླུན་སྐད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེར་མདོ་རྒྱན་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ངོ་བོ་དང་རྟགས་སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དུ་མི་འཕོ་བར་བཤད་པ་དུ་མ་དང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་མི་རྟག་སོགས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བསྒོམ་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་ལོག་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་སྲིད་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གཅིག་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་ཚིག་གསལ་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པར་བསམ་གཏན་དཔེ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་དྲངས་པ་ལས་འཇམ་དཔལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་ཤེས་པས་བདག་དང་གཞན་དུ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ནས། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ནས། ཆོས་འདི་དག་ནི་ཐུང་ངམ་པར་བྱའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་མངོན་དུ་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱའོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། །ལམ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་གོ །ནས། དེ་

གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་ནས་ཆོས་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ནས་དེ་འདི་སྐད་ཏུ་བདག་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏོ། ཡང་ཕྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་བདག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །ཞེས་མངོན་པ་ལྟར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པར་དུ་བསྒྲོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། དེ་འཕགས་པ་ལྟ་ཅི་རྟེ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་ཚེ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉིར་འགྱུར་རོ། །དེ་སོམ་ཉིར་ལྷུང་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདི་དང་ཡང་འགལ་ལ༔ ལྷག་བསམ་བརྟན་པས་ཞུས་པ་ལ་ལས་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་ལ། ཞུགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཕགས་པ་གཉིས་སྣང་མེད་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་འགལ་ལ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །སོགས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས༔ །འགག་པ་སྙར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །སོགས་དང་འགལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་སོགས་དང་འགལ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁོའི་འཁོར་བ་གསུམ་དང་འཁོར་རྩ་གསུམ་བློས་བཟློས་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་ཉེར་གཉིས་པ༔ **འཁོར་རྩ་གསུམ་དང་ཞི་སྡོམ་གཅིག་བཅས་ལ།** །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་རགས་པ་མ་དག་སྐྱེ་འཆི་སྟེ། །དེ་ཡི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྨོངས་ཡིན། །ཕྲ་བ་ཡིད་ལུས་དག་པའི་སྐྱེ་འཆི་སྟེ། །འདི་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་བག་ཆགས་ས། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་ཕར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཏེ། །འདི་ཡི་རྩ་བ་འཕོ་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཡིན། །ཞེས་དང་༔ འཁོར་བ་གསུམ་ལ་འཁོར་བ་དངོས་བཏགས་གང་ཡིན་ཅི་ཡང་མ་སྨྲས་ལ། འགྲེལ་བར། འཁོར་བ་ཕྲ་བའི་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་དག་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འཆི་ཡིན་ཏེ༔ སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་ས་བཅུ་བར་གྱི་ཡིད་ལུས་ཐོབ་པ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ཟད་པར་སྤངས་པར་འདོད་ལ་ཡང་འཁོར་བ་འདིའི་རྩ་བ་བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའོ། །དེས་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཉོན་མོངས་དང་སོགས་ཀྱིས་མ་རིག་བག་ཆགས་སའི་ཉོན་མོངས་འཁོར་བ་ཕྲ་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་དང་། ཡང་འགྲེལ་བ་དེར་འཁོར་བ

འདིའི་རྩ་བ་ནི་རླུང་དང་ཁམས་འཕོ་བའི་ཆགས་པའམ་ཞེས་འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྩ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་རླུང་བཞག་གོ །འདི་ནི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སླ་ཞིང་སྤྱིར་བཤད་པས་ཀྱང་ཁེགས་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་རིགས་པས་ཀྱང་ཁེགས་ཏེ། འོ་ན། བདག་འཛིན་མེད་པར་ཆགས་པ་གཅིག་པས་ཀྱང་འཁོར་རྩ་བྱུས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་རྩ་གསུམ་པའི་འཁོར་ལུགས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ལན་མི་མཛད་པ་འདི་འདྲ་དགོས་ལ་རེ་རེ་ནས་ཁས་བླངས། འདོད་ན་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཏི་མུག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། ཅེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །སོགས་རྩ་འགྲེལ་དང་མདོ་དུ་མ་དང་འགལ། རྩ་བར་འདོད་ན། གཏི་མུག་མེད་ན་སྲིད་སོགས་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དུ་མ་དང་། མདོ་དག་ལས། མ་རིག་པའི་མུན་པ་མེད་ན་སྲིད་པའི་རྣལ་མེད་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་རྩ་ཞེས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འདོད་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་བར་ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་འདོད་པའང་འགལ་ཏེ། འོ་ན། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའང་སྲིད་རྩ་སུན་འབྱིན་གྱི་གཉེན་པོར་ཐལ། འཕོ་ཆགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཁོར་རྩ་བྱེད་ཐུབ་ན། སེམས་ཅན་ལ་མི་ཐུབ་པ་ཡང་འགལ་བས་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཞེ་སྡང་ཟད་པར་བྱེད་མི་འགྱུར། །ནས། གཏི་མུག་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་གསུང་བ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཇོམས། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་རྨོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚར་གཅོད་མིན། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱུད་བླ་མའི་ལུང་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་གང་ཡང་མེད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་རགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་སོ་སྐྱེ་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདོར་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

པ་ཁེགས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བླངས་པའི་འཁོར་བ་རགས་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལྟར་དགོས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་མཐོང་ལམ་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་འཁོར་བ་མ་དག་པའི་རྒྱུན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་འདོར་ལེན་ཀུན་དག་པ་རྣམ་བྱང་གི་སྐབས་ལ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་ལམ་མན་ཆད་རྒྱུད་བླ་མའི་སྐབས་འདིར་མ་དག་སའི་སྐབས་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་ས་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ན་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ལྡན་པའི་ལས་ཡོད་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་མ་དག་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་རབ་སྦྱོར་གྱིས་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དག་པ་སྟེ། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མ་ཟད་པར་དུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཙམ་གྱིས་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཀུན་རྟོག་གཅིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གང་ཞིག་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་མེད་པར་གྱུར་བས་གཅིག་ཤོས་གཏན་འབབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་། རིས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡིད་ལུས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་བཤད་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་དང་ལང་གཤེགས་ལྟར་ཡིད་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་མགྱོགས་པའི་ཡིད་ལུས་ཞེས་བྱ་ཡི་ཡིད་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡིད་ལུས་མིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ་ལྟར་ས་དང་པོ་ནས་འཁོར་སྒྱུར་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་མཚན་དཔེར་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཐམལ་བའི་དབང་མཛོད་ཚད་མས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རགས

ལ། བར་དོའི་ལུས་དང་བླ་མེད་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐིམ་མིན་གྱི་གཟུགས་ཐ་བ་སྟེ། འདིའི་ཡིད་ལུས་གསུམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དུས་འཁོར་ལྟར་ན་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་མཆོག་སྤྲུལ་གྱི་སྐུ་སོ་སྐྱེས་མཐོང་ལ། ཡང་དེ་དག་གིས་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་སྤྲུལ་བར་ཡང་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དུ་མས་བཤད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་རང་གཟུགས་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཀླུའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་ནོར་བུ་ཤེལ་དག་ལྟར་ཁ་དོག་སོགས་མི་དཔོག་པ་གཅིག་ཡིན་པར་སྣང་བཤད་པའི་མདོ་དག་གིས་སྒྲུབ་ལ་ས་བརྒྱད་པར་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཐོབ་པར་བཤད་པས་རྒྱལ་བ་གོང་མས་སློན་ལམ་བདུན་ཅུ་བའི་རྣམ་བཤད་ལྟར་སྐྱེ་འཆི་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་བསྟན་ཙམ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་ན་དང་ན་བར་སྟོན། །ཞེས་དང་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བར་ཡང་སྟོན་ལ་ན་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཀྱང་མེད་དེ། །ཁམས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་དང་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ལུས་དེ་ལ་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ཟེར་ཡང་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་སུ་མི་རུང་ལ་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་འགྲེལ་ལས་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མྱང་འདས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཡང་མཆིས་ལ་འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ཕྱིའི་རིག་གནས་སྐབས་རྣམ་འགྲེལ་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་ནང་རིག་མིན་པར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་ཉེར་གསུམ་པ། **དེ་འགོག་བསྟན་བཅོས་པ་དེའི་ལུགས་ཡིན་ལགས་ལ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་རིག་གནས་རྩ་བ་ལས། ནང་པའི་རིག་གནས་བཞི་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་། །སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་ལས་གཞན་མེད་ཕྱིར། །འདི་དག་ནང་རིག་ཡིན་པར་འདོད་རྣམས་འཁྲུལ། །གསུང་རབ་སྤྱི་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན་སྒྲ་མདོ་ཀུན་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། །ནས། ཚད་མ་མདོའི། མཆོད་བརྗོད་དོན་

ཙམ་རྒྱས་པ་བཤད་པ་སྟེ། ནས། དེ་ནས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། །གནས་གསུམ་གཞལ་བྱ་རྟོགགེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད། །ཡིན་ཕྱིར་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཉིད་དུ་བཟུང་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་ཆེར་འགའམ་སྨྲས་ལ་གཙོ་བོ་རིག་གནས་ལྔ་བ་ནང་རིག་ཡིན་ན་བཞི་བ་མེད་པར་འགྱུར་སྙམ་པ་དང་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་འདོད་ལ་འདི་ལས་བཤད་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཚིག་དོན་བརྒྱད་དུ་འདུ་སྙམ་པདང་། བདག་མེད་སྟོན་དང་དེ་མཁྱེན་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཙམ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱསཔར་བཤད་ཀྱི་ལུས་ལ་མེད་སྙམ་པ་རྣམས་ལོག་རྟོག་གི་གཙོ་བོར་སྣང་ངོ་། །འདི་ནི་རང་འདོད་ཕྱུག་འཚང་གིརྗོལ་གཏམ་བླུན་པོའི་རང་མཚང་སྒྲོགས་བྱེད་ཕ་བསད་ཀྱི་རྒྱལ་རྔ་བརྡུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་རིགསཔས་བཀག་ན་ནང་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཚུལ་རིགས་ལམ་ནས་དྲང་སྟེ་སྟོན་པའི་གཞུང་མེད་པར་ཐལ། ནངརིག་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་སྤྱི་སྟོད་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། དབུམརིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པས་གཞན་ལུགས་སྒྲུབདང་སུན་འབྱིན་གྱིས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་གཞི་ལམ་སོགས་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོརགསུམ། གཞན་ཡང་། རིག་གནས་གཞན་རྣམས་བཟོ་རིག་པར་མི་འདུ་བར་ཐལ་བ་དང་མདོ་དགོངས་འགྲེལདང་ལང་གཤེགས་སོགས་མང་པོས་གཞན་ལུགས་བཀག་ནས་ས་ལམ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བདང་། རྩ་ཤེ་ནང་རིག་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་མི་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་མི་སྟོན་པའིགསུང་རབ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཐལ་བའི་ཕུང་པོའི་ཁྲེད་ན་ཨོག་གེར་སྡོད་ཨེ། གཞན་ཡང་། འཇུག་པཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁྱོད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདགམེད་གཉིས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་འདོད་པའིཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེའི་བདག་མེད་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་གཏན་མི་འདྲ་བས་མ་ཁྱབ་སྙམ་ན། འོ་ནམདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་དུ་འདུ་ཡང་དོན་གཏན་མི་འདྲ་བར་དེའིརྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་སོ་སོ་ནས་བཀག་པར་སྤྱིར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཚད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལལས། གཞན་གྱི་ཚད་མ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་རང་གི་ཚད་མའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིརདང་། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ་མང་བས་ནའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་སྡེའི་ལུགས་རེ་རེ་ནས་གཙོ་བོར་འགོག་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་
ཡིན་པ་དེ་གཞན་སྡེ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་སྙམ་པ་ལས་ངོ་མཚར་བའི་འགལ་འདུ་ཇི་ལྟར་སྨྲ་གཟུར་
གནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱོད་ཅིག ཅ་བར་འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མིན་
པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་
སོགས་སྟོན་པའི་མངོན་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་སྡེ་དང་ཐུན་མོང་གི་མདོར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུད་དུ་མ་ཡང་ཐུན་
མོང་གི་རྒྱུད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་སྦྱ། གཞན་ཡང་། གཞན་སྡེས་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་མངོན་
སུམ་རྗེས་དཔག་སྒྲུབ་ངག་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་བཞི་འཐད་ལྡན་དང་ལྟར་སྣང་བཞི་འཐད་བྲལ་དུ་ཁས་ལེན་
པར་ཐལ། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གྱིས་དེ་དག་བཤད་ཅིང་། གཞན་སྡེ་དང་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་ཙམ་སྟོན་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྡེས་མངོན་སུམ་བཞིར་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པོ་ནས་
འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་འདུས་བྱས་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་
ནུས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གནམ་ལྕགས་བྱེ་བའི་ཚོགས་སྦྲ
བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་བདག་མེད་སྟོན་པ་དང་དེ་མཐུན་པའི་ཚད་མ་བཤད་པ་སོགས་
རང་སྡེའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་གང་བཤད་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་མདོའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་ཅི་ཡང་མེད་
པར་ཐལ། ཚད་མ་མདོའི་མཆོད་བརྗོད་དོན་ཙམ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་འདོད་ན་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་
ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཏུ་འཐད་ཚུལ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་གྲངས་ངེས་
སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །སོགས་དང་ཀུན་
བཏུས་ལས། ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རེ་རེ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྡེའི་གཏན་ཚིག་རྣམས་གཏན་ཚིགས་
ལྟར་སྣང་དུ་འཆད་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
ལས། རྟགས་ངན་གཞན་ཡང་སུན་དབྱུང་བྱ། །བློ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན། །ཁས་བླངས་མངོན་སུམ་
གྲགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅིག་ཅར་གནོད། །ཅེས་དང་། ལུང་འགལ་དྲུག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་
འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་བཏུས་མངོན་སུམ་ལེའུའི། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའོ་

མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་
ཚད་མ་གཉིས། །ནས། དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་སོགས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་མིང་དང་
སོགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། །རང་གི་
མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཞི་འཆད་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས་
མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །
སོགས་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱང་རྩ་འགྲེལ་
སོ་སོར་སྦྱར་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་ལུགས་དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་
དང་༑ དེའི་སྣང་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། དེའི་གྲོགས་བསྐྱེ་སོགས་དང་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་གསུམ་སོགས་སྒོ་
ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སོགས་
དང་༑ འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སོགས་གནོད་བྱེད་བྱེ་བ་
འབྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏུས་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ནང་རིག་ཡིན་པར་
ཐལ༑ ནང་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་གཉིས་དང་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་པར་སོགས་གཙོ་བོར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ཤེ་དང་ཤེར་མདོ་བཞིན། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་
ལས༑ བདག་དང་ས་ལ་ཞེན་ཡོད་སོགས། །མེད་པ་རབ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པ། །ཞེས་དང་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་བྱེད་
པོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་དང་། རིག་བྱེད་ཚད་མ་དང་ནི་འགའ་བྱེད་སྨྲ། །སོགས་དང་། ལེའུ་གཉིས་པ་
ལས༑ བདག་མེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའང་མིན། །རྒྱུ་མིན་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའང་མིན། །སོགས་ནས། དེ་
ནི་རྟག་རྣམས་ལ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་བར་ཕལ་ཆེར་གྱིས་རྟག་བདག་བཀག རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག
བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ནས། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་བར་ཕལ་ཆེར་དང་། བདག
གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད། །བྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་ཅན། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་བདག
ཀྱང་མེད། །ཅེས་དང་། རྟག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ནས། བྱེད་པོ་ཟ་བོ་ཉམས་ཕྱིར་རོ། །ནུས་པ་ཡང་
ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་དང་། ལེའུ་གསུམ་པར། གལ་ཏེ་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག །གཟུང་འཛིན་

མིན་ན་སྐྱེས་བུ་ནི། །ཀུན་གྱིས་འཛིན་བྱེད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེས་ན་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཉམས། །སོགས་དང་། བདག་ཡོད་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་ནི། །སྐྱེ་ནའང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདི་ལུས་སྐྱེས་བུ་བཤད་པ་ཡིན༑ །སོགས་དང་། ལེའུ་བཞི་བ་ལས། ངེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན། །ངེས་པ་མེད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད༑ །ཅེས་པ་ནས། རྫས་འགྲོ་ཅན་མིན་ལྡོག་མིན་ན། །བདག་མེད་མ་ཡིན་བདག་བཅས་མིན། །ཞེས་པའི་བར་ཐལ་ཆེར་དང་། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡི། །དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན། །ཞེས་པ་ནས༑ དངོས་རྟེན་མ་གྲུབ་འདི་ཆོས་སུ། །རིགས་པ་སྨྲ་བས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་དང་གཞན་སྡེའི་རྟག་བདག་རྒྱས་པར་བཀག གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་པར་གྲགས་ཀྱང་ཆེ་ལ་རྣམ་བདེན་རྫུན་སོ་སོའི་གཟུང་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་སེམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བྲལ་ཞེས། །ཞེས་པ་ནས༑ ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་ཚུལ་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་བསྟན་ནས། ཡང་དེའི་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་སྔོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་རྒྱས་པར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ཉིད་ལས༑ བློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། །སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རགས་སྣང་མི་བདེན་པའམ་འཁྲུལ་ལུགས་ཀྱི་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །ངོ་བོ་སྣང་གཞན་དངོས་གཅིག་ལ། །སོགས་ཀྱིས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་རྒྱས་པར་རྩོད་སྤོང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་ཅིང་། བདག་མེད་གཉིས་པོ་རྒྱས་བཤད་འདི་ནི་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡུལ་གྱི་སྐབས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོས་རྣམ་མཁྱེན་བཞིན་དང་། ཡུལ་ཅན་སྐབས་ནས་བཤད་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མངོན་འདུའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཡང་དང་༑ ཟིལ་གནོན་རྟོགས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཆོས། །ཞེས་པའི་ཡང་ཡང་དང་ཟིལ་གནོན་ཚང་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་དང་། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་ཚུལ་མ་ཚང་སྟེ། ཚོགས་སྦྱོར་མ་བཤད་པ་དང་༑ སྒོམ་རིམ་མངོན་པ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ཡང་མ་རིག་པའི་ལོང་སྐད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཁྱད་པར་བཞི་ཀ་དངོས་བསྟན་དང་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ལ་མ་ཚང་ན་མངོན་པར་མི་འགྱུར་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་བ་དང་

བྲ་ཀ་ར་ཎ་སྟེ་བརྒྱད་ཕལ་ཆེར་དང་རིགས་ཚོགས་ཕལ་ཆེར་དེ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ལམ་ལྔ་དང་སྒོམ་ཚུལ་མངོན་པ་ལྟར་དངོས་བསྟན་ལ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད། བསྟན་ཙམ་ལ་ཟེར་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དེ། བཀའ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལའང་བཞི་ཚང་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་སོགས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་དང་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བཤད་པས་ཡང་ཡང་དང་ཟིལ་གནོན་ཚང་བར་བསྙོན་ས་མེད་ལ། བདག་མེད་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཚོགས་སྦྱོར་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་སྒོམ་པ་ལས་མཐོང་ལམ་སྐབས་སུ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་མཚན་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །འཕྲུལ་བར་རྟོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །ངེས་བཤད་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཚོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ༑ །སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱོད་ཚུལ་ལེའུ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚེ་ནའང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི། །རྒྱུ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་བོན་ལས། །བྱུང་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དག །རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་བས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། །མ་བརྗོད་སྲིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱུན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་རྗེས་སུ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་བླ་མེད་པར་བདག་མེད་སྒོམ་རིགས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དྲུག །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲེད། །ཡོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་གིས་སྲེད་ཚུལ། །དེ་ཡིན་གཉེན་པོ་སྒོམ་ཚུལ་ཡང་། །ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱོད་པ། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་མི་རྟག །ལ་སོགས་རང་བཞིན་རྟོག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་

ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་བསྒོམ་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡིས། །སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་བཅས་འཇོམས་བྱེད། །ཅེས་དང་། འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་ལ་དགོངས་ནས། །སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །དེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྒྱན་ལས་སྐྱེས། །དེ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་རྟེན་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་བཤད་པ་རྣམས་དང་། བསྟེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་བསྐལ་བ་དུ་མར་སྒོམ་མི་སྒོམ་དང་བསྒོམ་ན་འཕེལ་བ་རབ་ཀྱིས་མཐར་འགྲོ་ཚུལ་སོགས། དེ་ཉིད་ལས། བསྟེ་རང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །ནས། འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྔ་མ་དང་། །སྔ་མའི་སེམས་ཆོས་བསྟེ་བ་དང་། །ཆགས་བྲལ་བློ་སོགས་གཞན་དག་གིས། །གསལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོར། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། ས་བཅུའི་རིག་གནས་སློབ་ཚུལ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཁྱོད་ལ་བསྒོ་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སོགས་ཀྱི་དོན་རིགས་པས་བཤད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་ལུགས་འདིས་སངས་རྒྱས་ས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་སྐྱེག་མེད་པར་བཀག་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་དཔེ་དང་བཅས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྔར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་ནི་སྒོམ་བྱུང་ཡིན། །རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་བས། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམ་གྱུར་པ། །བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན། །དེ་ལ་སྔར་བཤད་དངོས་པོ་བཞིན། །བསླུ་བ་མེད་གཞན་གང་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། །ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་པ་སོ་སོར་སྤངས་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ལྟར་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དང་དེ་སེལ་བྱེད་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དང་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད། ཅེས་བསྟོད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་མ་ལ་གཉིས་དང་མངོན་སུམ་བཞི་དང་

དེའི་ཡུལ་གཉིས་དང་། རྟག་པའི་ཚད་མ་བཀག་ནས་གྲུར་པ་བཤད་པ་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དགག་ལྷག་ཆད་མེད་ཅིང་མ་འཁྲུལ་བ་སྟོན་བྱེད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལེའུ་དང་། དཔེ་རྣམ་དག་གིས་བཤད་རྒྱུལ་སྟོན་པ་དཔེ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གི་ལེའུ་དང་ལྟག་ཆོད་སོགས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་བསྐྱོན་དུ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བོད་སྔ་མས་ཚད་མ་ཞེས་པ་ཚིག་གི་ན་ཡམ་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ་ཕྲག་དོག་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱང་མཁས་པས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁྲེལ་བར་འགྱུར་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་ཁྲབ་སྒྲིགས་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཙཎྜ་གོ་མི་ལ། །དངོས་སུ་འདི་རྩོམས་འདི་ནི་མ་འོངས་དུས། །ཞེས་རྒྱ་བར་སྨྲས་པ་ཡང་རྗེད་བྱེད་གདོན་གྱིས་བརླམ་པའི་རྫོལ་གཏམ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་དང་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལྟར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཙནྡྲ་གོ་མི་ལ་ཁྲོན་པ་ནས་སྒྲ་མདོ་ཐོན་ཅིག་ཅེས་གསུང་གི་རྩོམས་ཤིག་ཅེས་མ་གསུང་ལ་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འགྲེལ་པར་དེ་ལྟར་བྲིས་ནས་ཁྱོད་རང་བླུན་པར་བསྟན་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐད་དག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཀག་ཡོད་པས་འདིར་དེ་ཙམ་མོ། །

ཡང་ཁོའི་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རིགས་པ་ལ་འགལ་བ་ཉེར་བཞི་དང་ཉེར་ལྔ་བ། **འཆད་པ་བྲལ་ཡང་རུང་དང་རིགས་པ་འགལ། །གཞི་ཀུན་མེད་དང་ཚད་གཞི་བཀག་པ་བཞིན་འགལ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། འཆད་པ་བཙུགས་ནས་དཔྱད་ཅིང་བསྒྲུབ་པས་སོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་རྟོག་གཞི་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཆད་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གསལ་གྱི་མགོའི་ཚིག་རེ་གཉིས་དང་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་རེ་གཉིས་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་ཁོ་ནའི་ངོར་འཇོག་དགོས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡང་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་འཆད་པ་མེད་སྙམ་འདུག་གོ །འདི་ལ་འགལ་བརྗོད་དང་པོ་བྱས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པ་དེ་འཇུག་ན་དོན་དམ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནི་འཆད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཆད་རིགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གསུང་རབ་དུ་མ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཆེས་མང་བར་འགྱུར་

ཏེ༑ དེ་འཆད་ཅེས་པ་དང་དེ་རིགས་དང་དེ་རུང་དང་། དེ་ཆོག་གོ་དང་དེ་ནུས་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་མིང་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། རིགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་མཐོང་སྟེ། དམིགས་ལྡན་ཁྲིད་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ནས། སྐྱོ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་ལས་ལམ་འདི་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མི་ཕོད་ཅིང་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བས་ནི་ཆོག་གོ །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཆོག་གོ །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྟོང་ཉིད་འཆད་པ་དང་རུང་བ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞི་ལུགས་གནས་བརྒྱད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་འཆད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏས། གང་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས༑ ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བ་མི་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུང་བ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་རུང་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་དགོས་དབང་ཡིན་གྱི་གནས་ལུགས་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་དང་ལུང་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བསྟན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། འདི་ནི་འཆད་པ་དང་ལུང་ལས་ངེས་ཏེ། ཞེས་དང་འཇིག་རྟེན་ནི་རྟོག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་སོགས་རེ་རེ་ནའང་མང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གོ་ན་རེ་ལུགས་འདིས་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་ཏ་ཙང་ཡང་ཆེས་ཏེ། ནས་ཆད་པའི་མཐར་
ལྷུང་ངོ་། །ཞེས་སྨྲང་སྨྲས་ཀྱི་དུག་གི་ཚེར་མའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་སྤྲད་བུ་ལ་བརྒྱུས་ཏེ་ཤོག་བུའི་མཁའ་
ངོས་ནག་པོའི་དྲ་བས་ཁེབས་པར་བྱས་པ་མ་བཟོད་པའི་ཀུན་སླངས་ཏེ་ཙུང་ཟད་ཐལ་བར་ཟད་དེ། འཁྲུལ་བའི་
སྣང་བ་ཆགས་སྡང་གི་འཇའ་ཚོན་མདངས་བཀྲ་བ་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་རྩ་བ་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་བཟོད་
པ་ཆེན་པོའི་རྐྱེན་གྱིས་སྤྲོས་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་དུ་ཞི་གྱུར་ཅིག ཅེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་
བ་མེད་པའི་བྱིན་རླབས་དང་། ཞེས་སོགས་དག་བྱེད་དང་། འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་ལ་སོགས་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་མེ་
དང་དམྱལ་བའི་མེ་ལྟ་བུ་ལའང་སྣང་གཞི་དངོས་གནས་པ་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་འགལ་བརྗོད་
གཉིས་པ་བྱས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང་ཀུན་སློང་དང་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོད་མི་འདུག ཁྱད་པར་དུ་
ཐུགས་བསམ་དང་སྤྲོས་བྲལ་གྱིས་རྟོགས་པ་མཐོ་བས་སྨོན་ལམ་གྲུབ་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་གྲྭ་སློབ་ཡིག་རིས་
ཐམས་ཅད་ཆགས་སྡང་གི་མདངས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་གྱུར་འདུག་ཅིང་། འོན་
ཅག་གི་རྣམ་འདྲེན་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་
བསྟན་པ་གསོ་བའི་གང་ཟག་འདི་ལྟར་རོ། །ང་ལྟ་ང་ལ་ཤེལ་དཀར་གྱི་ཕྲེང་བ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཕུལ་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་པ། མ་འོངས་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལ། །འབྲི་དང་ལྡན་གྱི་ས་མཚམས་སུ། །དགེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པ་
འདེབས། །བློ་བཟང་ཞེས་པའི་མཚན་ཅན་འབྱུང་། །འཁོར་ནི་རྣམ་བཞི་རབ་བསྡུས་ནས། །ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་
རྒྱུན་འཛུགས་ཤིང་། །ལྷ་ཁང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། །ང་ཡི་སྐུ་གཟུགས་རྣམ་གཉིས་ལ། །དབུ་རྒྱན་སྒྲིན་ཅིང་
མཆོད་པར་བྱེད། །སྟོན་པའི་མདོ་བཞིན་གསུང་སྒྲོགས་ཤིང་། །ང་ལ་གསོལ་ལ་རབ་བཏབ་ནས། །བསྟན་པ་
ལོ་སྟོང་བར་དུ་གནས། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་དང་པོ་བ་གྲགས་པ། །ཕྱོམ་
བརྩོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲགས་པ་ཡང་། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་པ། །བསྟན་པ་དེ་ཚེ་ས་སྟེང་དུ། །རྣམ་
པར་ཉམས་ཤིང་སྣང་མེད་ལ། །བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡོད་དུ་འོང་། །བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་
མེད།། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །ང་ཡི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་ཐོབ་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྒྲིན་
གནས་འགྱུར། །སྲིད་པ་གསུམ་ནི་མཐར་ཡང་བྱེད། །ཕྱོགས་དང་རྒྱུད་ལ་མངོན་བརྩོན་པ། །གྲགས་པ་འཛིན་
པ་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤྲུལ་པའི་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མར་མེ་མཛད་ཀྱང་གནས་མཆོག

འདིར༑ སྒྲོལ་མར་བཅས་ཏེ་སྤྲུལ་སྟོང་འགྱེད། །ལྷག་པར་ཆགས་མེད་བསོད་སྙོམས་པས། །ཕྱོགས་བཞིའི་ལས་ཅན་དབང་དུ་སྡུད། །ང་ཡི་མཆོད་ཚོགས་རྒྱས་པར་བྱེད། །དད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། །མར་མེ་མཛད་དང་བྱམས་པ་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་བཟང་སྤེལ་བར་བྱེད། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་གནས་མཆོག་འདིར། །མཆོག་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་འདུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་ལུང་བསྟན་ཆེས་མང་མོད་ཀྱང་འདིར་སྐབས་དོན་ང་ལ་གསོལ་བ་རབ་བཏབ་དང་སྟན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་སོགས་ལྟར་རིས་མེད་པའི་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་མ་རྒན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ཡུལ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་ཕུལ་ཏེ། རྒྱལ་བ་དུ་མའི་སྤྱན་སྔར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་བར་དམ་བཅས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ་ཞལ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་གསུང་རབ་དག་གི་མཇུག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྲིས་ཤིང་། སྨད་བྱུང་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རླབས་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། །བདག་གི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །རྣམ་དག་སྨོན་པའི་གནས་འདི་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་བདེན་བརྗོད་དང་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བསྟན་འབར་མས་རྒྱས་བཏབ་པའི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཞལ་བཞུགས་རིང་ལ༑ ❶དགེ་དྭགས་ས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་དུ་མ་གསར་དུ་ཆགས་ཤིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འདུ་འགོད་སོགས་རྟོགས་ལྡན་མངོན་སུམ་གྱུར་ཅིང་ད་ལྟར་གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་པ་འདི་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལ་ལྷག་ཆད་ནོར་འགལ་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བར་འདུག་སྟེ། བསླབ་བཏུས་ལས། གཞི་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མི་རུང་། ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ན་རྩ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། སྨྲས་པ། གང་རྟེན་མེད་པ་དེའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་མེད་པའི་རྩ་བ་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་འམ་རྩ་བ་གང་རུང་གིས་ཆོག་པར་གཉིས་ཀ

❶དབུས་དཔར་ལས། དགེ་འབྲས་སེར་གསུམ།

སྨོས་པ་ལྟག་སྐྱོན་དང་། བསླབ་བཏུས་ལས། སྟོང་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དང་། ཡང་དག་པར་ན་རྟ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དང་ཡང་དག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་རྒྱུ་ཆད་སྐྱོན་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་གང་ཡང་མེད་པ་དབུ་མར་འདོད་པ་ལ་རྟག་ཆད་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་ལྟ་ངན་དུག་སྦྲུལ་བྲང་གིས་ཙིག་ཙར་རྟག་ཆད་ཀྱི་རྨ་གཉིས་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྨི་ལམ་གྱི་མེར་སྣང་བློ་དང་། ཤིང་གི་མེར་སྣང་གི་དབང་མངོན་གཉིས་ཀྱི་སྣང་གཞི་ཡོད་མེད་འདྲ་ན་འོ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་མེ་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་གཉིས་ཀྱི་འཁྲུལ་ཁྱད་གཞི་དང་གདགས་གཞི་མཁས་པས་འདི་ཞེས་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་མེ་དང་སྐྲའི་གདགས་གཞི་བུད་ཤིང་འབར་བཞིན་པ་དང་རྡུལ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤུ་གཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཁྱད་གཞི་སོགས་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སོགས་ལུང་རིགས་དུ་མ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྦྲོ་བར་བྱའོ། །

ཡང་ཕོའི་ལམ་གྱི་མཐར་བགྲོད་ཚུལ་ལ་འགལ་བརྗོད་ཉེར་དྲུག་པ་དང་ཉེར་བདུན་པ། **རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཚོགས་ལམ་སྔར་འཇུག་འགལ། །ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་འཕོ་འགྱུར་བས་ཆགས་འགལ། །**ཞེས་སྨྲས་ཏེ།། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཕྱིར་འོག་མའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་། །གོང་མར་འཇུག་ཚེ་དེ་ཡི་ཚོགས་ལམ་བཅལ།། །དེ་ཕྱིར་ཉན་རང་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དང་། །ས་བཅུ་མཐོང་ལམ་ནས་འཇུག་རྣམ་བཞག་འགལ།། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མི་སྣང་། འདི་ལ་འགལ་བརྗོད་གཉིས་བྱས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལྟར་སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་ལུང་རིགས་བྲེ་བ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་ཡང་❶མི་གཅིག་པར་མ་ཟད་གོང་འོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་ནས་མ་སྐྱེས་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁོ་ན་ནས་འཇུག་དགོས་པ་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་དང་སྔགས་ལའང་ཐེག་པ་ཐ་དད་དབང་གིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པར་བགྲོད་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལམ་གོང་མར་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་ན་འགལ་ཁུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཐེག

❶དབུས་དཔར་ལས། ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་།

པ་ཐ་དད་པར་ཐལ། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་མཐོ་དམན་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཐོ་དམན་ཡོད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དང་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་ཐལ། ལམ་བགྲོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་མཐོ་དམན་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འདོད་ན། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་བ་དང་། །ལྔ་བ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །གསུངས་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཅིག་ཅར་བ་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བླ་མེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་མི་ཟད་པ་འབབས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་སོགས་ལས་ཕར་ཕྱིན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མས་སྤྱགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ས་བཅུ་བ་དང་ས་བཅུ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པའི་བླ་ན་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་སམ། བླ་ན་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ༔ གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། དེ་འདྲ་རབ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སུམ་སོགས་པས་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དཔྱུད་མཁན་གྱིས་མི་ཤེས། །མི་ཤེས་འཕྲུལ་པའི་རབ་གཡོགས་པའི། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ༔ སྤྱོད་ཡུལ་བག་ཉལ་ཤེས་པ་ཡིས། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས། །ཞེས་དང་། ཞལ་ལུང་ལས་འཇམ་དཔལ་གྱིས། དེ་འདྲའི་རབ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ག་ལ་ཤེས། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་དང་དབུ་མ་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ས་བཅུ་བ་པས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བླ་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །འདི་ནི་ཙུང་ཟད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་སྨན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་བཅུ་བ་ལ་གནས་པའོ། །བླ་བཅས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་ཙུང་ཟད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་

ནི༑ ༑ཀྱང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱ༑ ༑ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ནས་སླར་ཡང་ཐེག་པ་དེའི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་འདོད་པ་མདོ་སྔགས་པཎ་གྲུབ་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་རང་གི་ཁས་བླངས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཅི། གཞན་ཡང་། ས་བཅུའི་མཐར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ནའང་ལུང་རིགས་དུ་མས་གནོད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསྐུལ་བར་གྱུར་པས་ཞེས་པ་ལྟར་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྐུལ་ལ་བསྐུལ་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྔར། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཞེས་པ་ནས༑ རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སེ་གོལ་དང་། །དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུང་བ། །བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། །འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་བསྐུལ་ཞིང་། རིམ་ལྔ་ལས། ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་སོགས་ཀྱིས་དུས་ནམ་ཕྱེད་ན་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་པ་བསྟན་ཅིང་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བ་ན་འོད་ཟུང་གཉིས་དབང་དང་ལྡན་ཅིག་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་སྒྲ་འདི་གསན་པ་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་རྨད་པོ་ཆེ༑ ༑དངས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་དྲིན་གྱིས་ནི། །དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་འགྱུར༑ ༑ཞེས་དང་། ཞག་དེའི་སྐྱ་རེངས་དུས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུས་སྒྲིབ་ཀུན་བཅད་དེ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། །སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། དེ་ཚེ་བདེར་གཤེགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །ཐལ་འབྱུང་བློ་ཅན་དེ་བསྒྲོག་སྟེ། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་རྣམ་དག་པའི། །ཟབ་གསལ་དྲི་མེད་རབ་བསྟན་ཏོ། །ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་བརྒྱལ་བ་ལྟར། །དེ་ཉིད་བསྒོམ་པས་ཐོ་རེངས་དུས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་རྟོག །ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའོ༑ ༑ཞེས་དང་། མན་སྙེ་ལས་ཀྱང་། མཆོག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཡང་ངེས་པར་ཐབས་འདི་ལ་ལྟོས་སོ། །ནས༑ ༑ཤཱཀྱའི་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེད་དུ་མཚན་ཕྱེད་ན་ལྟོས་པ་བཞིན་དང༑ ཞེས་སོགས་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་དུས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་

བྱུང་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་བསྐྱེད་རིམ་ནས་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་བོའི་ཕ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེའི་རི་སོགས་ཀྱང་གཟིངས་ཀྱིས་བགྲོད་དགོས་སྙམ་པ་དང་། སྐམ་གདང་གོང་མར་ཕྱིན་ཀྱང་སྔར་ཡང་གཞི་ནས་སྐམ་གདང་འོག་མ་ནས་བགྲོད་དགོས་པར་སྙམ་པ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། མ་བཅོས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྟེན་ཀྱང་། མ་བཅོས་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་པ་ནས་གཟིངས་ལྟར་འཇོག་ན་ལམ་མཐོན་པོ་འོད་བྱུང་ནས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་དབྱེད་ཐིག་ལས། ཕྱི་རོལ་བཅོས་མ་རབ་ཕྱེ་བ། །རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་ཏེ། །རང་བཞིན་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་ན། །རབ་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་མིན་ཉིད། །ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་དོན་གཉེར་འགས། །གཟིངས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱོར་འགྱུར་བ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པས་འདོར་བ་ལྟར། །རབ་ཏུ་བྱ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ། །བྱེད་པ་མེད་ཅིང་བྱ་བའང་མེད། །དཔེར་ན་མི་གང་ཆུ་ཀླུང་གི །ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་འགྲོ་བ་དག །རྩ་དང་ཤིང་སོགས་བསྡུ་བྱས་ནས། །དེ་ལས་བརྐྱལ་བའི་གཟིངས་བྱས་ཏེ། །འཇུག་ཏུ་རབ་ཏུ་བརྐྱལ་བྱས་ནས། །ཕོར་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལྟར། ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྤངས་ཕྱིར་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དོན་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན། །ཞེས་དང་། འཕོངས་ཀྱིས་ཀྱང་བསླབ་ཟིན་པའི་རིགས་པ་ལ་ང་མི་སློབ་སོགས་དང་། གྲུབ་སྙིང་ལས་དེ་ལ་དམིགས་ཕྱུག་ནས་བཀག་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་པའི་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་པྲ་མོ་ལྟ་ཅི་ཁམས་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱང་ལྟ་ཅི་སྨོས་བག་ཆགས་ངན་པ་ཙམ་ཡང་འདོད་ན་ནམ་མཁའི་པདྨ་འདོད་པ་དང་འདྲ་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ཏེ། དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཟླ་བས་མདོ་དུ་མས་བསྒྲུབས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོན་སྤྲེའུར་གྱུར་

པ་མཆོང་ཞིང་ཞེས་པ་ནས། བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མེད། སྤྱོད་ལམ་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རྡུལ་དང་དུ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་སོགས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྲིན་ཆེན་དང་ཐ་བོ་ཆེ་སོགས་ལས་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཞི་བ་དང་གཡུང་དྲུང་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་ཡིད་ལུས་གཉིས་མེད་པ་དང་༑ ཀུན་རྟོག་ཕྲ་མོ་དང་། བག་ཆགས་ངན་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དེ་ནི་རྟག་དང་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་དྲུང་ཕྱིར། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི། །ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་རྟག་པའི་ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བསྒྱུར་བ་ཡི། །འཆི་འཕོ་བརྟན་ཕྱིར་དེ་མི་འཆི། །བག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས། །གནོད་མེད་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་༑ མི་ཟད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཕྱིར། །ནས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་ཕྱིར། །གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན། །སོགས་དང་། མདོ་དྲངས་པ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་རྟག་པའོ། །ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་ཞི་བའོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་མ་བཅོས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་གཡུང་དྲུང་ངོ་༑ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེའི་ང་རོའི་མདོ་དང་ཟག་མེད་སྟོབས་ཀྱི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་སོ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཀྱང་མི་ལྟ་མི་བསྟུན་པར་བློན་པོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཁ་ཆོན་དེ་འདྲ་བཅད་ཅིང་། རྒྱན་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཆད་མ་ཐོན་པའི་སྣོམ་སེམས་དེ་འདྲ་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ཁོ་དེ་ལྟར་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ནི། **ཞོད་གྲོལ་ཁ་རྒྱ་སྒོམ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེར་མདོ་ལས། མི་གཉིས་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་མ་ཟད་གཉིས་སྣང་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དེ་སེམས་པ་ལ་དམིགས་པར་སེམས་པ་དང་། དེ་སྒོམ་པ་ལ་དམིགས་པར་སྒོམ་པ་སོགས་བཀག་ལ། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དམིགས་མེད་དང་སྣང་མེད་དང་སྤྲོས་བྲལ

སོགས་བཤད་ལ། དེ་སེམས་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་སེམས་པ་དང་གཉིས་སྣང་གིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སེམས་པ་དང་བདེན་གྲུབ་དང་གཉིས་སྣང་གི་མཚན་མ་མེད་པས་མཚན་མར་མི་སྤྱོད་པ་དང་། དབུས་མཐའ་ལྟར་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྟོག་པ་དེ་དག་མེད་པས་མི་རྟོག་པར་གསུངས་པ་སོགས་དགག་བྱ་དང་སྤྲོས་པ་དང་གཉིས་སྣང་སོགས་ཡུལ་ལ་དང་རྗེས་དཔག་སོགས་ཡུལ་ཅན་ལ་དང་བརྗོད་བྱེད་ལ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རགས་པ་སོགས་ལྟར་མི་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཚུལ་དུ་མ་ཤེས་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་སྔར་ལྟར་ཧྭ་ཤང་གིས་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་པའི་བོད་ཀྱི་སྒོམ་ཡིག་ངན་པ་དུ་མ་དང་བརྗོད་བྲལ་དང་བློ་འདས་སོགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་སྒོམ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གདན་པ་སོགས་མི་ཆེན་འགའི་ངོ་འཛིན་དང་སྐྱེད་བཀུར་ཐུང་ཟད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བརྗེ་ཚོང་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་སྨོད་པ་བསོད་ནམས་རེ་ཆུང་ནའང་སྙམ་པ་ལགས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་ལྡན་དབུ་མ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མིང་དོན་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **རང་རྒྱུད་རྟགས་ཚམ་རང་དབང་རྟགས་གཅིག་གིས། ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་རང་དབང་གིས། །སྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཕྱིར་རྟགས་འགོད་རང་རྒྱུད་པ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དང་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ལ་ཛ་ཡ་ཨ་ནནྟ་སོགས་རྒྱ་གར་བ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་སྨྲས་པ་དང་། པ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་འཐད་སྦྱོར་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་དང་རྣམ་བཞག་ཆེན་པོ་བཞི་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་བྱོན་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། བར་དུ་ལེགས་ལྡན་དང་། མཐར་ཟླ་བ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་རང་རྒྱུད་ཕྱོགས་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པས་ཐལ་རང་གཉིས་པོ་གསུང་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། པ་ཚབ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཁས་ལེན་པ་རང་རྒྱུད་དང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཟེར་སྐད་དོ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྨྲ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རྒྱང་པན་དང་། འཛེམ་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་བྱང་གི་སློབ་མ་མཁས་པ་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་ན་རེ། འཕགས་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་དགག་སྒྲུབ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་དགག་སྒྲུབ་

གཞན་གྲགས་སམ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ་ཐལ་རང་གི་དོན་དེས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་རང་གཉིས་གས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཙམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ས་ན་རེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཚུལ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཟེར་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་སོགས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་ཐལ་ལོ། །མཁས་པ་བསོད་ནམས་སྙིང་པོ་ན་རེ། བདག་མེད་སྒྲུབ་པར་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་རྟགས་དང་རྟགས་ལས་འོང་བའི་བློ་འཛིན་སྟངས་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་རློམ་པས་གཞན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་བསལ་ནས་རང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་དང་། དོན་དམ་སྒྲུབ་པར་ཚུལ་གསུམ་ཕ་རོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པའམ་ཁས་བླངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྟགས་དང་རྟགས་ལས་འོངས་པའི་བློ་གཞན་ལས་གྲགས་པའི་ཚད་མས་གཞན་ཕྱོགས་གཅིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་བསམ་ནས་རང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དམ་བཅའ་མི་སྒྲུབ་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དོན་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་ཟླ་བ་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ལ། རང་ཕྱོགས་མ་སྒྲུབ་ན་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ་འདི་ནི་རང་ལུགས་མེད་པའི་དོན་དུ་བསམ་པར་སྣང་བས་སྤྱིར་བཀག་ཀྱང་ཟེར་ཏོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཡང་བློ་གསར་བ་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་ཅིང་དེ་དག་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་གཉིས་བཅར་གྱིས་ངོས་མ་ཟིན་པས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་། རང་དབང་གི་རྟགས་དང་བདག་དབང་གི་རྟགས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དང་རང་དབང་སོགས་དོན་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད་ལས། སྐྱེ་ན་སྭ་ར་འཇིགས་པའི་ངང་ཅན།། སྭ་ཏནྟྲཿརང་དབང་སྭ་བྷ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན། སྭ་རུ་བམ་རང་གི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་ལས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ཟླ་བས་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་ལ། བདག་དབང་གི་སྐད་དོད་སྭ་ཏནྟྲ་ཞེས་པ་ཡང་རང་དབང་གི་སྐད་དོད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། སྭ་ཏནྟྲ་ཞེས་དང་རང་འདོད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྭ་རང་དང་ཨི་ཏྲ་འདོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དབྱངས་ཅན་མ་ལས། ཡི་གེ་གློ་བུར་བ་གླང་དབང་པོ་སོགས། ཞེས་དང་། ཚནྡ་བ་ལས། ཤ་ཀཱ་ཀྵ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་འམ་ཕྲི་འོ་ཊིད་

ར་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཨ་ཡིག་ཨཱ་ག་མ་ཕྱིན་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་བས་སྭཻ་ཏྣི་རང་འདོད་ལའང་འཇུག་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐད་དོད་སྭ་ཏནྟྲའི་ཏནྟྲ་ནི་གྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལ་སྦྱར་ལྟར་འཇུག་པས་འདིར་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི། སྐབས་འདིའི་རང་རྒྱུད་དང་རང་དབང་གི་དོན་དང་དེ་འདྲ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་རྟགས་སྦྱོར་ནི་རིམ་བཞིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་རང་དབང་གི་རྟགས་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རང་དབང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེ་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ད་ནི་སུན་འབྱིན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཐུས། འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་མེད་པ་བཅུ་གསུམ་པ་བརྩམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ལེའུ་དེའི་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་ནི། ཕ་རོལ་པོས་སུན་འབྱིན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མཐུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱེད་སྒྲ་དོན་འདི་ལྟ་བུ་གསལ་མང་ཡོད་པས་ན་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་གསུངས་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁྱེན་གོ་ཤཱཀ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རང་དབང་ལ་བཤད་པ་གང་ལའང་མེད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ནི་གསུང་རབ་བྱིངས་དང་སྒྲ་སོགས་ཕར་ཞོག་རྩ་ཤེ་རྩ་འགྲེལ་ཙམ་ཡང་ཀློག་སྦྱོང་རི་ཞེས་དགག་པ་བྱས་ཏེ་རང་མིང་གི་མགོར་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པའང་བཀུས་ནས་བླུན་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་ནན་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། མཁས་པ་ལོ་ཆེན་སྟག་ཚང་པས་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་བཞེད་ཟེར་བ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དོན་དམ་པར་མ་སྦྱར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་ཅེས་སྨྲས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ནང་འགལ་བཏང་སྟེ། རང་མཚན་གྱི་མགོའི་ལོ་ཆེན་དང་མཁས་པ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཕྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་བས་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་པ་བཅུའི་འགྲེལ་བར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ཨ་མ་ར་སེང་ཧས། ཡང་དག་གྲུབ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ཐལ་འགྱུར་བས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གཟུགས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་ངོ
བོ་ཉིད་དང་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་འདྲ་བར་བཞེད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དོད་སྭ་བྷཱ་བ་ཏཱུ
དང་། རང་བཞིན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད། སྭ་བྷཱ་བ་ཞེས་པ་རང་དབང་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ
ལ་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས
གྲུབ་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པར་ག་ལ
འགྱུར། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། རྐྱེན་དེ་རྣམས་ནི་རང་ལས་གྱུར་པ་མ་ཡིན་རང་ཉིད་རབ
ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། རང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན། རང་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པས་དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་འཇོག་ཚེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར
ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་ལྟར། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས་ཤིང་རྟའི་མིང་དམ
ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞི་སྒྲོག་ཤིང་གཟེར་བུ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་འདུས་ཙམ་མམ་འདུས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས
ཁྱད་པར་བ་གང་རུང་ཞིག་ཤིང་རྟར་འཇོག་པས་ཤིང་རྟ་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མིན་གྱི་གདགས་གཞི
གང་ལ་མིང་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་གཞི་དེ་ཤིང་རྟ་ཡིན་ན་ཤིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་སོགས་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ
གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་མམ་དབྱིབས་བཀོད་པ་གང་རུང་གང་ཟག་ཡིན་ཞིང་། མཆུ་ཞབས་ལྟོ་བ
ཚོགས་ཙམ་དང་དེའི་དབྱིབས་གང་རུང་བུམ་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀཱ་བ་སོགས་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར
བ་རྣམས་ནི་མདོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་གདགས་གཞིར་གྲུབ་ཀྱང་ཤིང་རྟ་མིན
ཏེ། ཤིང་རྟ་མ་བསྒྲིགས་པར་ཡན་ལག་ཚང་མ་སྤུངས་པ་དེའང་ཡིན་དགོས་པ་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར
དང་། ཚོགས་ཙམ་བསྒྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཟེར་ནའང་། དཔྱད་ན་བསྒྲིགས་མ་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཡན་ལག
སོ་སོ་ལ་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས
འགལ་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཉེ་བར་བླང་བྱ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མི་འགལ་ན་གཞི
གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་རང
འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་བ་གླང་རྫི་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་རྣམ
པར་གནས་ཀྱི་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒོལ་བ་དང་ཕྱི་རྒོལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ལ་ནི་རྩོད་པ

སུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་གནག་ཐེ་སོགས་ནས་སྤྱི་རྒོལ་ཕྱི་རོལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་གང་སྣང་རང་གི་ངོས་སམ་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་སམ་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་པས་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་འགྲུབ་ཅིང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྔ་རྒོལ་གང་ལ་དཔག་འདོད་དམ་གཞལ་འདོད་དམ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྐད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་འགོད་པ་འཐད་པར་ཁས་ལེན་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་དབུ་མ་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཚད་མའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་གྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་གཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། **མདོ་སྡེ་རྣལ་འབྱོར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་གཉིས།** །ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདིར་བདེར་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་དང་མེ་ཏྲི་བའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་ན་རང་རྒྱུད་ཟུ་བའི་དབྱེ་བ་མི་སྣང་ལ་བོད་དག་གིས་མིང་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཆེ་བ་ལམ་རིམ་ལས་བཀག་ཅིང་། དེས་ན་འདི་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ་ཟུ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་སླ། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དང་། སྐྱེད་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སོགས་དང་བདེན་མེད་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་ན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ལཱུ་ཡིས་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པར། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིའི་དོན་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་བའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེད་མཆེད་བཅུ་གཉིས་གཟུངས་པ་དང་འཛིན་པའི་གཟུགས་སུ་སོ་སོར་ཡོད་པ་སྟེ། དོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལེགས་ལྡན་གཞུང་དང་མཐུན་ཚུལ་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཕྱིའི་དོན་མེད་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། ནང་གི་སེམས་ལ་ཡང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲས་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཞི་འཚོས་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སུ། །ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། ཞེས་བཤད་པས་བོད་ཀྱིས་དོན་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་ཙམ་མོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་ལུགས་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སེམས་ཙམ་འགོག་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ༑ དངོས་སྨྲའི་མཚན་ཉིད་མདོ་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་༑ ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོན་པ་པོ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་ཁྱད་པར་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་འོ་ན། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་འགོག་ཚུལ་མཐུན་ནམ་སྙམ་ན་དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། **སྔ་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ཕྱི་མས་འགོག །རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་ཀྱང་། །གཉིས་མེད་ལ་དགོངས་དེ་དང་དེ་མེད་གསུངས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་སྔ་མ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་བྷ་བྱ་ཀ་ར་སྟེ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དམ་སྐལ་ལྡན་བྱེད། ཅེས་དང་༑ སློབ་དཔོན་སྣང་བྲལ་ལམ་སྣང་བ་མི་འཇལ་བར་གྲགས་པ་དེའི་ལུགས་སོ། །འདིར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཤད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་བསྒོམ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་དབུ་མ་སྙིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསལ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱེད་བླངས་སོ། །དེས་ན་སྔ་མ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །མཁས་པར་རློམ་གཞན་འདི་སྐད་སྨྲ། །དེ་ཉིད་བདུད་རྩིར་འཇུག་པ་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་ལས་ལེགས་པར་བསྟན། །ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཀོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་དངོས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་། །འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མི་རིགས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་བཀག་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཅིང་། །གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་ན། །ལུང་དང་གྲགས་པ་དག་གིས་ནི། །ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་རཀྵི་ཏསྟེ་ཞི་བ་འཚོ་འམ་ཞི་བ་སྲུང་བའི་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཇི་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི། །བག་ཆགས་སྨིན་པས་སྤྲུལ་པ་ཡི། །རྣམ་པ་དག་ནི་སྣང་བ་ཡི། །ནོར་བས་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་འདྲ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐོག་མེད་ནས་བཞག་པ་སྨིན་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དགེ་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི །དངོས་དེ་ཡང་དག་ཉིད་དམ་ཅི། །འོན་ཏེ་མ་བརྟག་གཅིག་པུ་ནི། །དགའ་བར་ཁས་ལེན་འདི་བསམ་མོ། །ཞེས་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དགེ་འམ་ལགས། དེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མ་བརྟགས་དོན་མ་དཔྱད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཅེས་སོགས་འདིས་ཀྱང་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམ་གཉིས་རྗེས་འབྲང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། འདི་དག་གི་གཞུང་ནང་རང་བཞིན་མེད་དང་མ་བརྟགས་པའི་ངོར་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་དཀའ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྔར་ལྟར་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྫས་ཡོད་དང་ཚོགས་པ་ལའང་རྫས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཀུན་ཏུ་སྦྲོ་བཏགས་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་མིང་ལ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པས་ན། དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་བཤད་དེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན

པར་མི་རུང་བར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གནས་པ་མིན་པས་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དེ་སྒྲ་རྟོག་ལ་བྱས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ་ཞེས་བཤད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་མིན་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་ན་དབུ་མ་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་འཇུག་དགོས་པར་ཡང་འདོད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་སེལ་ན་དབུ་མའི་རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པས་ནི་དབུ་མ་བའི་རིགས་པ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འོ་ན་མིང་བརྡས་བཞག་པ་དངོས་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་མིང་བརྡས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བོ་ལ་མེད་པ་ལ་དབུ་མ་བའི་རིགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། ལྐུགས་འོན་སོགས་མིང་བརྡ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ལ། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དྲི་དང་གཟུགས་སོགས་ལས་རང་གཞན་གྱི་བུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མིང་འདིའི་དོན་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ་ཁྱད་གཞི་དེ་ལྟར་ཡོད་སྣང་མེད་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དེས་ན་ལྐུགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་དང་བརྡའ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དྲི་ལ་སོགས་པའང་མིག་གིས་རང་གཞན་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་མིང་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་བདག་ཅག་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་ཆོས་དེ་དང་དེ་ལ་མིང་དང་བརྡ་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ཆོས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་སུ་མ་སོང་སྟེ། དེ་སྤྱོད་ཡུལ་སུ་སོང་ན་ཆུ་གཅིག་པུ་ལ་བ་ནི་ཡ་དང་། བ་ལི་ལ་དང་བི་ར་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཐ་དད་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་ན་སྟོང་གཞི་གཞན་

དབང་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བཏགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་མ་འགག་པ་དང་དེ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་མ་སྐྱེས། །མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འགག་ཉིད། །ཅེས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་པར་ནི། །དོན་དམ་དུ་ནི་དེ་བཀག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་འགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་འགག་པའོ། །གང་མ་འགག་པ་དེ་ནི་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའོ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་སོ། །ཞི་འཚོ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ཕལ་བ་དང་རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དངོས་བསྟན་དུ་བཞེད་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི། **སྟོང་གཞི་རྟེན་བཏགས་ཆ་དང་ངེས་སྟོང་བ། །རིམ་བཞིན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། །རང་དབང་མེད་ཕྱིར་བཏགས་ཕྱིར་གནས་ལུགས་ཕྱིར། །**

ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དང་རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ནས་བཤད་རིགས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེ། །ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ནམ། དོན་དམ་པར་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ། །དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད

གྲིས་མེད། །སོགས་མདོ་དུ་མ་དང་། འཕགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ལས། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སོགས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་ན། ཞེས་པ་ནས༏ དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ན་ནི་མ་ཡིན་པས༏ སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་བཏགས་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་གཤེགས་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། བློ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིག་ན་ནི། །གཞན་དབང་མེད་ཅིང་བརྟགས་པའང་མེད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་སོ། །

བདེན་གྲུབ་དེས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གྲུབ་དང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་སོགས་དང་༏ དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡོངས་སུ་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ༏ དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚད་མས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ༏ ༈ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོན་པ་པོ་དང་བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། **ཀྭ་ཡོ**

མི་གཅིག་མི་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་དོན། །ཡོད་ཕྱིར་དམན་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མིན། །ཐག་འཁྲུལ་སྦྲུལ་འཛིན་ལྟ་བུ་འཇིགས་བསལ་བཞིན། །བདག་མེད་རྟོགས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་འཇོམས་པ་ཡན་ལག་མིན། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིས་ནི་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འཐད་སྙམ་ན་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཀའ་སྡུད་པ་པོར་ཉན་ཐོས་ཀུན་དགའ་བོ་ཉེ་བར་འཁོར་འོད་སྲུང་དག་ཡིན་པར་རུང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱས་ན་དེ་དག་ཉན་ཐོས་མིན་པའམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་སོགས་གསུམ་ཕྱག་རྡོར་དང་། བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཕུང་ཐམས་ཅད་འཛིན་མི་ཐུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕལ་ཆེན་དང་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བ་གསུངས་པའི་འཁོར་ན་བྱང་འཕགས་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་སྣོད་བདུན་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཡང་བགྲང་མི་ཐུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡོད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་བདུན་བརྒྱ་སོགས་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་དང་། ཚིག་དོན་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་རང་སྤྱི་འཆད་པའི་མངོན་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེད་མདོར་བསྡུས་ན། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་འདིའི་ཕྱིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཤིང་ཤ་བའི་ཚུལ་གྱི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་ཤིང་ཤ་བའི་ཚལ་འདི་ལ་འདབ་མ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་བས་ལྷག་པར་མང་བའི་ཆོས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་ནི་ངས་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་སྙེད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེད་①སྐྱོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། བསྡུས་ཚུལ་དང་གནས་ཀྱང་། གཏུགས་དཀར་འགྲེལ་བ་ལས། ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་གནས་པ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་

①དབུས་དཔར་ལས། ཁྱོད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར།

འཁོར་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ལ་སོགས་པས་བླ་གོས་ལྷུ་བརྒྱ་གདན་དུ་བཏིང་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མདོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་གང་དུ་གསུངས། །རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་ཁྱེད་སྨྲོས་ཤིག །ཤེས་རབ་སྤྲས་པོ་ཁྱེད་སྨྲོས་ཤིག །ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེས་ལ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གླེང་སློང་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་དང་གཞན་ཡང་བཤད་ཚུལ་ཡོད་ལ་མདོ་ལས། བཙུན་པ་བླ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐེད་ཅིག་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་བལྟས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བཙུན་པ་བླ་མ་ཁྱེད་མ་གཏོགས་པ་དགེ་སློང་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཀྱི་ཞེས་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་དུ་གནས་པར་བགྱིས་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་བདག་གིས་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་ནི་དགེ་སློང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་བ་རེ་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་དུ་འཇོག་པར་ཐལ་ཆེར་མཐུན་ཀྱང་། གཉེན་པོའི་ཆ་ཚང་ཚད་མི་མཐུན་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོའི་སྒོ་བྱམས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་བར་གྱི་ལམ་ཆ་ཚང་བས་ཆོག་ལ་འདི་འདྲའི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟུང་ནུས་སྲིད་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཞེ་སྡང་གཉེན་པོ་བྱམས་པའི་སྒོ་བཏོད་དེ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་ལ་བཀོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེའི་འདུལ་བའི་དྲི་མ་མ་རྫོགས་པ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་ནོར་བུའི་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་དཔེས་ཞེས་པས་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་དེའི་ཞེ་སྡང་ཟད་ཀྱང་ཞེ་སྡང་གི་དྲི་མ་མ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱའི་དགྲ་མ་བཅོམ་པ་དང་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་བྱས་མ་ཚར་བ་སོགས་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དང་དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེའི་ང་རོའི་མདོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རེ་རེའི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བར་གྱི་ལམ་སྟོང་དགོས་པས་དེ་འདྲ་བའི་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བྱང་སེམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དག་མ་གཏོགས་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ནང་ཚན་དོན་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི

སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞིག་མཁྱེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སམ། རྟོགས་སམ། མཐོང་ངམ། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་གདམས་བརྗོད་པར་བྱེད་ནུས་སམ། སྨྲས་པ་འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྨྲས་པ་གནས་བརྟན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་ནས་ཇི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཁྱོད་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་སམ། སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པར་ཡང་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དཀོན་མཆོག་ཏཱ་ལ་སོགས་སྤྱར་དྲངས་པ་དང་མ་དྲངས་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དོ། །སྡེ་སྣོད་ཀྱང་སྐབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་མཛད་ནས། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི། །ངེས་པ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འཕགས་པ་ནུབ་ཀྱི་རིར་བཤད་དང་། །ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་བྱས་པ། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་། །དེ་བཞིན་རིག་འཛིན་ཞེས་བྱ་དང་། །མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་ཆོས་མངོན་དང་། །རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་རབས། །དེ་ལྟར་སྡེ་སྣོད་བདུན་པོ་ནི། །ཞེས་ཤར་རི་དང་ནུབ་རིའི་ལུང་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་རིག་འཛིན་གྱི་དང་འདུལ་བའི་དང་། མདོ་སྡེའི་དང་། མངོན་པའི་དང་། རྒྱས་པའི་དང་སྐྱེས་རབས་དང་སྡེ་སྣོད་བདུན་བཤད་ཅིང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཞེར་མདོ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་བཤད་ཅིང་མདོའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་གི་ཉིད་ལ་འཇུག་ཕྱིར་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། །སོགས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་འགའ་ཞིག་མི་འཇུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའི་བསླབ་པའི་གནས་བདུན་བརྒྱ་ལ་ཡང་སྣང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ནས་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཟླ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་མི་འཇུག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་བདུན་བརྒྱ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འདུལ་བར་སྣང་ལ། བདེན་སྟོང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཞིང་། ལྷག་མ་གཞན་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ཐུན་མོང་ལ་ཡང་ཆེས་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདི་ཕལ་ཆེར་དབུ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤོང་གི་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་འཕྱེད་བྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་འདོད་པ་འཁྲུལ་ཞེས་བཞེད་དེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་བུར་དག་དང་མཚུངས། །འདུ་ཤེས་སྨིག་སྒྱུ་འདྲ་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར་སྒྱུ་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ལུང་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གཞན་མ་ཡིན་པ་ན་རེ། དེ་ལ་འདིར་བདག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་ངོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡང་བདག་གི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་བདག་གཞན་ཡང་མེད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་པས། ཁུངས་དེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་

སྒྲའི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། ། ནུས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་བདག་སྒྲ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དེའི་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་དེའི་བདག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གཞན་ཡང་མེད་ལ་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་ཕྱུག་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལུང་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་ན་ཐེག་པ་གཞན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་ནུས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མི་འགྱུར་བས། ཞེས་སོ། །དེས་ན་དཔེ་ལྟའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་དང་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་དབུ་བ་བཏགས་པ་འདྲ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་དབུ་བ་བརྡོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བརྟགས་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ཆུ་བུར་འདྲ་སྟེ་བྱུང་ནས་འཇིག་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་སྨིག་སྒྱུ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མིན་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་འདྲ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྒྱུ་མ་ཟིལ་པ་ཆུ་བུར་དང་། །རྨི་ལམ་གློག་དང་སྤྲིན་ལྟ་བུར། །འདུས་བྱས་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐར་མ་སོགས་དང་འདྲ་སྟེ། ལུང་འདིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་དང་རོ་མྱང་བའི་དང་། ཉེས་དམིགས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐར་མ་དང་རབ་རིབ་དང་མར་མེ་གསུམ་དང་མཚུངས་ཏེ། སྐར་མ

ནི་མཚན་མོ་སྣང་ལ་ཉིན་མོ་མེད་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཡོད་ན་སྣང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྣང་བའི་ངོ་ན་མི་སྣང་བ་དང་། རབ་རིབ་ནི་དོན་མེད་པ་སྣང་བ་ལྟར་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྣང་ཡང་མེད་པ་དང་། མར་མེ་རས་སྡུམ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ལས་ཀྱི་རས་དང་སྲེད་པའི་སྡུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་འབར་བ་དང་། རོ་མྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། ནོར་བའམ་འཁྲུལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་དམིགས་རྗེས་རྟོགས་གཉིས་ལས། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དཔེ་ཟིལ་པ་ལྟར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དཔེར་ཆོར་བ་ཆུ་བུར་ལྟར་དངོས་ངན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ངེས་འབྱུང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དཔེ་གསུམ་ལས་རྨི་ལམ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལྟར་འདས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། གློག་བཟུང་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས་གཅིག་དང་དུ་མར་དཔྱད་ན་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲིན་ལྟར་ས་བོན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་མ་འོངས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྲིན་ལྟ་བུས་སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་རྣམས་གཅིག་དང་དུ་མར་དཔྱད་དེ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དཔེ་དགུས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་བཤད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་ཚད་མས་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདི་གནས་ལུགས་མིན་ལ་ཡང་ལམ་སྒོམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པ་མིན་ན་རྫུན་པའི་སྒོམ་པ་ཡིན་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟོང་དུམ་ལ་མེར་བཟུང་བ་ལྟར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་ཟློག་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་དངོས་སྨྲ་བས་བརྒལ་བའི་ལན་དུ་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དེ། དེས་རྫུན་པས་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་སེལ་ཐུབ་པ་ནི་ཐག་ཁྲར་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བས་འཇིགས་པ་འདི་སྦྲུལ་དང་ཐག་པ་མིན་གྱི་ཤིང་གི་ལྕུག་མ་ཕྲ་མོ་འཕྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པས་དེ་ཡིན་པར་བཟུང་བས་ཀྱང་ཐག་པའི་སྦྲུལ་འཛིན་དང་འཇིགས་པ་སེལ་བ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་ནས་སྦྲུལ་འཛིན་ལྟར་ལྟ་བ་ངན་པ་རྟོག་པ་ངན་པས་ཞེན་པ་འབྱུང་ལ་སྦྲུལ་མ་ཡིན་པར་ལྕུག་མར་འཛིན་པ་ལྟར་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པ་ན་དེ་དག་གིས་ཐག་པ་ལ་ལྕུག་མར་བཟུང་བ་ལྟར་གནས་

ལུགས་སུ་མ་སོང་ཡང་ཉོན་མོངས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྔགས་པ་ཡིས། །ཐག་པ་ལ་ནི་སྦྲུལ་ཞེས་འཁྲུལ། །འཁྲི་ཤིང་བསྔོགས་པར་ཤེས་པ་ནི། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་དུམ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དུག་གིས་གདུངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་གིས་དུག་ཟོས་སོ། །བདག་གིས་དུག་ཟོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དུ་བར་བྱེད་བྲང་བརྡུང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྨན་པ་ཐབས་མཁས་པས་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དུག་འབྱིན་པ་ལྟར་བྱས་པས། ནས། འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདོད་ཆགས་བདེན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི་མི་སྡུག་པས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སོགས་དྲངས་སོ། །འདི་བདེན་མེད་ཁའང་སྦྱར་ཚོགས་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཀར་སྦྱར་རོ། །

བཞི་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། **དོན་དམ་ཕྱི་རོལ་མེད་གསུངས་སེམས་གཅིག་པུ། །གནས་ལུས་སོགས་གསུངས་རྣམ་པར་སེམས་ཙམ་སྤྲུལ། །སྐྱེ་བོ་འགོག་ཕྱིར་གཟུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་རིམ། །དམ་སོགས་གཞན་འདུས་བརྟགས་པ་ཡོད་རིགས་མཚུངས་དུ། །ཚོགས་པར་རྫས་ཡོད་རེ་རེའང་དམིགས་རྐྱེན་རུང་། །རྡུལ་བ་གཅིག་སྟེང་རྡུལ་གཉིས་སྣང་བ་སོགས། །ཕྱི་རོལ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་སྐྱུར་འདེབས་འགྱུར། །ལུས་སྣང་མེད་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རང་རིག་མིན།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་བཀག་ནས་རྐང་པ་བཞི་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་བསྒྲུབས་ལ། དེ་ནས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྫས་བརྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བའང་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་རང་རིག་བཀག་གོ །དོན་མདོར་བསྡུས་གཅིག་སྨྲས་ན། མདོ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་པ་ཡང་ཕྱི་དོན་བདེན་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཇི་

བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཕྱིར། །ཐུས་སུ་མེད་ཕྱིར་ཉམས་འགྱུར་ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་སྟོང་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན། །འདི་ལྟར་གོམས་པ་ཆགས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གིས་མི་དམིགས་པར་གོམས་པར་བྱ་བར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བུར་མི་དམིགས་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཤེས་པས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། སོགས་དང་། ཡང་ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བར། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་ན༏ ༏སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་སེམས་གཅིག་པུ་གནས་ལུས་སོགས་སྣང་བར་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན༏ སློབ་དཔོན་འདིས་རྐང་པ་དང་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྟག་མས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་ཀྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་སེམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་ལུས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར་བཤད་ཅིང་། རྐང་པ་བཞི་བས་སེམས་ཙམ་དང་༏ ས་བཅུ་བ་ལས། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་༏ བྷུཀྟ་ཞེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཟ་བ་གཉིས་ཀའི་སྐད་དོད་ཡིན་པས་ལོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་རེས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། རེས་ཟ་བ་པོར་བསྒྱུར་པ་ཡིན་པས་འདིར་ཟ་བ་རྒྱ་ཆུང་བས་ན་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དྲུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་བསྟན་གྱི་ཕྱི་དོན་དགག་པའི་ཆེད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ༏ ཞེས་པ་ནས། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མངོན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྙམ་མོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་ནས་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་

ན་ཕྱི་དོན་མེད་པ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པ་ལྟར་མདོ་དག་གི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མུ་སྟེགས་བྱེད་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཟ་བ་པོར་བརྟགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་བསྟན་པ་མཛད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཏུ་དམིགས་བརྟགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བཀག་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལྔའི་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་སོགས་ལྔ་དང་དབང་ཤེས་ལྔ་དེའི་རྣམ་ཅན་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཡང་འདོད་དགོས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དམིགས་པ་བརྟགས་པར་ཕྱོགས་འདི་བསྟན་པར་བདག་ཅག་གིས་འདི་ལྟར་བཞག ཅེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཀག་ན་ཡང་། །འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་བྱས་ན་ཡང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་འཇུག་པར་མི་རིགས་པ་མིན་གྱིས་འདི་ལྟར་འཇུག་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་བྱམས་ཞུས་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་དོན་གྱིས་སྟོང་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་ཡོད་ན། སྒྲོ་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་བརྟགས་དོན་སྟོང་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་ཅེ་ན། །མ་བརྟགས་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དོན་སྟོངས་པར་ནི་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་དངོས་སྨྲ་བ་ན་རེ། ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ན་རྨི་ལམ་ན་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པས། དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྨི་ཤེས་བཞིན་ནམ་དོན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཞེས་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རྨི་ལམ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། །མ་བརྟགས

ཉིད་ལ་འང་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་འདིས་རྣམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་འགོག་གི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་མི་འགྲུབ་ལ། ཆོས་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་མདོ་ལྟར་དམིགས་མེད་མིན་པའམ། རྨི་ལམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཕྱིར་དེའི་དཔེར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡན་གར་བ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མ་བསགས་པ་ཡང་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་པས་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་བསགས་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་དེ་དག་མི་སྣང་རྒྱུལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པས་ཀྱང་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་བསགས་པའི་ཕྱིར་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་རྫས་བརྒྱུད་འདུས་བྱས་ཀྱི་བསགས་པ་ཡིན་པས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ། འདུས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་བདག་ཀྱང་འདོད་ལ་བསགས་འདུས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རིགས་གཅིག་བརྟེན་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་རྡུལ་རྣམས་བསགས་པ་བུམ་པ་སོགས་རྫས་ཡོད་དང་། རིགས་ཐ་དད་པ་རྟེན་ཐ་དད་ཀྱི་ཚོགས་འདུས་པ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་པ་སྟེ་བཏགས་ཡོད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བསགས་པའི་དངོས་ཤེ་ན། །གཏན་ཚིགས་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། །གཞན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐན་བྱུས་ནས། ། བློ་ལ་དེར་སྣང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རིགས་གཅིག་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཉིད་ལས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྫས་སུ་བདག་ཅག་འདོད་དེ་ཕྲ་རབ་བཞིན་នོ། །ཞེས་དང་། བདག་ཀྱང་འདུས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བསགས་པ་དང་། འདུས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་རྟེན་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ལ། རིགས་ཐ་དད་རྟེན་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་རྫས་གླང་པོ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་བ་དང་སེང་ལྡེང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ། དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལ་བརྒྱལ་བརྟགས་སོགས་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཕྱི་དོན་མེད་ན་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཟླ་གཅིག་གིས་སྣང་གཞི་བྱས

ནས་ཟླ་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་ཡང་དོན་ཡོད་དེ། རྨི་ལམ་ན་ཐོག་མེད་ནས་གཟུགས་སོགས་གཟུང་འཛིན་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་ཕྱིར་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ལོང་བ་ལ་ཡང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་མིག་ལ་སྣང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྟོང་ན་སྒྱུར་འདེབས་སུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །དོན་མེད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །དེ་ཡི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །རྨི་ལམ་གཟུགས་སོགས་བློ་བཞིན་ནོ། །ཞེས། དེ་ལྟར་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། །དངོས་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པའང་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས༑ ཞེས་པ་ནས། དམུས་ལོང་གིས་ཀྱང་ཚེ་རབས་གཞན་ན་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཞེས་དང༑ མདོ་ལས་བཟང་སྐྱོང་དམུས་ལོང་གིས་རྨི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ནི་ཤེས་པས་བསྒྲུབས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཤའི་མིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། རང་རིག་ལ་ཅི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་ཆོས་གཞན་རིག་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་རང་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྣང་བ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་རང་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེལ་སོགས་རང་རིག་གི་དཔེ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཤེལ་ཚོན་དང་ཕྲད་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དྭངས་པ་འགྱུར་ནས་དེའི་རྣམ་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་དང་བྲལ་ཚེ་དྭངས་པར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ན་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ཞིང་། ཡུལ་དེ་དང་བྲལ་ཚེ་དེའི་རྣམ་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང༑ ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་མི་འོངས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་། །སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་རིག་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ནི་བདག་གིས་བདག་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། རང་སྣང་བས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སོགས་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང༑ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་ལ་རྗེས་འབྲང་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བཤད་ཚུལ་ལེགས་ལྡན་དང་མཐུན་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་དེ། དབང་མངོན་རྣམས་ལ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་

དོན་བྱེད་នུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཚོ་འཕགས་སེང་ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར་ཤཱི་ལ་ཛེ་ཏཱ་རི། དཔལ་སྦས་བྱང་བཟང་སྤྲིན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་འདོད་དེ། དེ་དག་འགོག་པ་དོན་དམ་པར་རམ་ཡང་དག་པར་དང་བདེན་གྲུབ་གང་རུང་རེ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། བདེན་གཉིས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་དུས་དང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། **བདེན་ན་རིགས་ངོར་ཡོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །དེར་ཡོད་བདེན་གྲུབ་མི་དགོས་ཆོས་ཉིད་བཞིན། །རིགས་ཤེས་རྙེད་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དཔྱད་བཟོད། །བདེན་པར་བཟོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ལ་དཔྱད་ཕྱིར། །རིགས་ཤེས་དཔྱད་བཟོད་བདེན་གྲུབ་འདིར་བཀག་བྱ།** །ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་ཚུལ་གྱི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་མ་ཤར་བར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གནོད་པ་འདི་ཡོད་དང་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྤྱི་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་དོན་ལེགས་པར་མི་གོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་འགོག་སྙམ་ན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་གི་སྐོར་ནས་དེ་ལས་གསལ་པོ་མ་བཤད་ལ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བདེན་གཉིས་སྐོར་དང་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་དེ་དག་དང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང་ལེགས་ལྡན་ཆུང་བ་དང་ལྷ་བ་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཚུལ་དགུ་བ་གཉིས་དང་ཛེ་ཏཱ་རི་བྱང་བཟང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་མི་ཏྲི་བའི་གཞུང་སོགས་ནའང་དགག་བྱའི་ཚད་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་པར་གོ་བོས་མཐོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསལ་པོ་གཞན་མེད་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་དང་དབུ་མ་སྣང་

བའི་དོན་དམ་དཔྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་དེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་གིས་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལྟར་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སྙད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་དེ་དག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཚད་མས་མི་གནོད་པར་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བའི་བློ་མ་རིག་པ་ལྡན་སྐྱེས་དབང་གིས་བྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པས་དེ་དག་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བཤད་པས་ལུགས་ལ་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིའི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དང་དམ་པ་དང་དེར་གྲུབ་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བ་ཡི། །ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཞེས་པའི་འདིའི་དོན་ཞེས་པ་མྱང་འདས་ལ་དོན་དམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཆེད་དུ་འཚམ་དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་མཆོག་ལ་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་བྱ་སྟེ། དོན་དེ་བརྟག་པའམ་བསམ་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དམ་པའི་སྐད་དོད་པ་ར་མ་ནི་མཆོག་ལའང་འཇུག་པས་མཆོག་སྟེ། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མཆོག་ལ། དོན་དམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་བརྟགས་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་བསྡུ་བ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་དོན་ཞེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་དམ་པ་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དམ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་

ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་དམ་པའི་སྒྲར་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འོས་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་
རང་གི་དོན་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཡང་ན་དོན་
དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་
དང་མཐུན་པའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
རབ་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གདགས་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་
དམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱོད་དུས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དོན་དམ་བཏགས་པ་
བའི་ངོར་ཡོད་མེད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དགག་བྱའི་དོན་དམ་དང་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་དང་གནས་ལུགས་དོན་
དམ་གྱི་ངོ་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཟད་ཅིང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་འོ་ན་དོན་དམ་པ་ནི་
གང་དག་བློ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་
དེའི་ཕྱིར་དགག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་
སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་འདིར་དམ་བཅའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཕགས་པའི་རྗེས་
ཐོབ་བཤད་པ་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་ན་ལམ་རིམ་ཆེ་
བ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡན་ཆད་གཟུང་གི་ཞེས་སོ། །དེས་
ན་མེད་ཚུལ་གནས་གཞི་ལ་སྦྱར་ནས་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོད་མེད་དམ་དེ་ལ་གནས་མི་གནས་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ དེས་ན་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་རིགས་ཤེས་དེས་དཔྱད་ངོ་ན་མི་གནས་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དོན་དམ་
པར་ན་དང་། དོན་དམ་དུ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་
ལས༑ དོན་དམ་པར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུའམ། དོན་དམ་པར་རོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་རིགས་ཤེས་
ཀྱིས་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རྙེད་དོན་མེད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འཁྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས
སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལྟར་གངས་ཅན་གྱི་དམིགས་བུ་བླ་མ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དོན་དུ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་

བཞེད་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆ་བས་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་དང་དཔྱད་བཟོད་དུ་བཞེད་པ་དང་། གྲོ་ལུང་བའི་བསྟན་རིམ་སོགས་ལས་རིག་པ་རྗེས་དཔག་གི་ལྡོག་པ་ཕྱེ་ནས་ཡུལ་ཡོད་མེད་འཇོག་པ་དང་། སྔར་བཀག་པའི་དབུ་མ་ལྟར་སྣང་དག་བྱུང་བས་ན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རིགས་ཤེས་ལ་གཞལ་བྱ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སོང་ནས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་འདོད་ལ་ལ་ལ་རིགས་ཤེས་ཡུལ་མེད་དང་། གཞན་དག་རིག་པ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ལྡོག་པ་ཕྱེ་ནས་ཡུལ་ཡོད་མེད་དུ་འཇོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་གནས་འདི་དག་ཚབ་ཆུབ་མ་བྱེད་པར་ཞིབ་མོར་དཔྱོད་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལྟར་ཆོས་འདི་དག་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ངོར་ཡོད་དགོས་ཏེ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དཔྱོད་བྱེད་ཡིན་ཞིང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གནས་ལུགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་བཞིན། འོ་ན་དཔྱད་བཟོད་དང་རྙེད་དོན་ཁྱད་མེད་དམ་ཞེ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྙེད་དོན་དཔྱད་བཟོད་མི་འདྲ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཞལ་ཡོད་པས་རྙེད་དོན་ཡོད་ཀྱང་དཔྱད་ཆོ་བདེན་གྲུབ་མི་རྙེད་པས་དཔྱད་བཟོད་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟོད་པའམ་སྤྱོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་དང་བདེན་གྲུབ་སོགས་འདིར་རིགས་པའི་དགག་བྱར་སྒྲུབ་བོ། །

༼གཉིས་པ་༽དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཆད་པར། **རྟགས་དང་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་སྣ ཕྱིར། ཁྱབ་ཆེར་དགག་རྟགས་འགལ་ཟླ་དམིགས་འགོད་དབྱེར། །དབང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་དོན་དམ་པར། གཟུགས་ལ་མི་བལྟ་ན་དང་བཞིན་སོགས་འགོད།** ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་སོགས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ལྟར་འདོད་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་ཤེས་ཤིང་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་པ་གང་བཞེད་ན། དགག་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། རྟགས་འགལ་ཟླ་མ་གཏོགས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་སྟེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག །དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བ་ཡི། །ངོ་བོ་ཉིད་མིན་བྱས་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་ལྡན་སོགས་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར

འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་འགོད་ལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་འགོད་དུས་མི་སྨྲ་ཡང་ས་ནི་ཞེས་དགར་ཚིག་གིས་རྩོད་གཞིར་གོ་ནུས་སོ། །ས་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ༑ རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་འདྲ་བར་སོགས་སྦྲས་དངོས་པོ་དང་ཤེས་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ལ་ས་ལ་སོགས་ཀྱི་སྦྲས་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་རྩོད་གཞི་བྱས་ནས་སྔར་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྟགས་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདིར་ས་ལ་སོགས་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆོས་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་གཞན་བསྡུས་པ་ནི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མཁས་པ་དག་ན་རེ། གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་དགག་རྟགས་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་འགོད་པ་ནི་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར༑ ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་སྒྲུབ་སླ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་འདིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་མ་བསྟན་པ་ནི། འདིར་སྨྲ་བར་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཁོ་ནའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་གཞན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་མེད་པས༑ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ནི། གང་དང་གང་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ས་ནི་སྲ་བའི་ངོ་བོ་མིན། །འབྱུང་བ་ཉིད་ཕྱིར་རླུང་བཞིན་ནོ། །ས་ཡི་ལས་ནི་འཛིན་མ་ཡིན། །བྱས་པ་ཉིད་ཕྱིར་ཆུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ནི་མིག་གིས་བཟུང་མིན་ཏེ། །འབྱུང་ལས་གྱུར་ཕྱིར་རང་གཟུགས་བཞིན། །བདེ་ལ་སོགས་འབྱུང་རྒྱུར་ཕྱིར་དང་། །བརྗོད་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ་སོགས་བཞིན༑ ༑ཞེས་དང་། མིག་གི་དབང་པོས་དོན་དམ་དུ། །གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རོ་ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །སོགས་སྨྲ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བྱས་པ་དང་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། སྲ་མི་སྲ་སོགས་དབང་པོ་དང་སྒྲ་སོགས་དང་འདྲ་དགོས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་

དགོས་དེར་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་དབང་བ་ཡིན་དགོས་པས། དེ་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་གཏན་ཚིགས་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། སློམ་དུ་མགོ་མཚུངས་བྱེད་པ་འདི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཆེ་བ་གཅིག་གོ །

གསུམ་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་ནི། **ཤེས་རྒྱུར་བདེན་གཉིས་དམ་པ་ཟླ་མེད་སྒྲོ། །དོན་ནི་ངེས་རྟེན་མི་སླུའི་ཕྱིར་བདེན་པ། །སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་ངོར་བདེན་པས་གཞན། །སྣང་ཚུལ་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཚོས། །ཐ་སྙད་བདེན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་དབྱེ། །དང་པོ་དངོས་རྣམས་གཉིས་པ་གཟུགས་བརྙན་སོགས།** །ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདིར་བདེན་གཉིས་བསྡུས་ཙམ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། བདེན་གཉིས་ནི་མདོ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་ཆེར་ཡང་རྟོགས་དཀའ་སྟེ་རང་སྡེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་ཕྱེ་ཡང་། །ཤིང་རྟ་ཆེ་དག་མྱོངས་ཉིད་ན། །གཞན་རྣམས་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་བློ་ཆུང་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ལན་མང་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ལ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་མཛད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་གི་སྡེ་པ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་རྨོངས་ཉིད། ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་གི་སྡེ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་གཞི་ལ་སྒྲོ་བཏགས་མང་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་། དབུ་མ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས། དོན་དམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་དང་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དངོས་འགལ་གྱི་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་སླ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲ་བཤད་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ནི་དོན་གཉིས་འབྱུང་བྱེད་ཡིན་པས་ན་དམ་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དམ་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པས་དམ་པ་དང་; དེས་སྤྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་བསལ་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ; སྔར་དྲངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། གཞན་ནི་གཅིག་ཡིན་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། དོན་

དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང་། རིགས་པ་ཛཱི་ལྷ་བ་བཞིན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ༏ ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། བསླུ་བ་མེད་པའི་རིགས་པ་ནི། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་ལ་ངེས་པ་ནི་སླུ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དོན་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ༏ ༏ཞེས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་སྐད་དོན་ནི་དམ་པ་དང་དོན་གཉིས་ཀར་ཡང་བཤད་པས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐད་དོད་སམ་བྲི་ཏྲ་ནི་འདིར་གསུམ་པས་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་བྱས་ནས། ལང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས༏ གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བློ་གང་གིས་སམ་བློ་དེ་ཡོད་པ་ཡིས་སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་མ་རིག་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས༏ དེས་ན་འདི་ཀུན་བདེན་པ་སྟེ། །དམ་པའི་དོན་དུ་བདེན་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་མ་རིག་པ་དེའི་ངོར་བདེན་གྱི། དམ་པའི་དོན་དུ་མི་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པས་འགལ་བ་གཞན་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་ནི། ཤེར་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་གཏོགས་པར་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གནས་ནས་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་ནི་སྐྲའི་རྩེ་མོའི་ཆ་ལས་གཟིགས་པའི་ཚད་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ༏ མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ནི་མཐོང་བའི་དོན་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅི་མ་ལོག་པའོ༏ ༏དེ་ཉིད་བདེན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་བྱ་སྟེ། མདོ་དུ་མའི་དོན་ཡིན་ཏེ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྙེད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་དང༏ ཞེས་སོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ཚོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པའི་ཆེད་དང་། ཀུན་རྫོབ

མེད་པར་དོན་དམ་རྟོགས་མི་ནུས་ལ་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པར་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་ས་ལྟའི་སྐབས་ལྟར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཤད་དོ། །དོན་དམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཐལ་རང་འདྲ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ་གཅིག་ནི་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་སེམས་ཙམ་པའི་དོན་དང་གྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་རྒྱང་ཕན་གྱི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བཏགས་པའི་བློས་བཟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་གྱུར་པ། །དངོས་ཙམ་བརྟེན་ནས་གང་སྐྱེས་ཏེ། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས། ཡང་དག་མིན་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་རང་སྣང་བའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། ཆུ་དང་རྟ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་སྒྱུ་མའི་རྟ་དང་བྲག་ཆ་སོགས་གཉིས་པར་བཤད་ཅིང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་སྔར་ཡང་དབྱེ་བ་འདི་བཤད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམ་བདེན་དང་མཐུན་པ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མའི་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་ཀྱང་། རྣམ་རྫུན་དང་མཐུན་པ་དག་གིས་མི་རུང་ལ། དབྱེ་བ་སྔ་མའི་སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རུང་ཞིང་། ལྟག་མ་འདྲ་ལ་ཨ་ཙུའི་ལུགས་སོ་སོའི་དབང་གིས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའང་བཤད་ཀྱང་། ཐུབ་དགོངས་སུ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ཟླ་བ་ལྟར་བཀག་ཅིང་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་བཞེད་པ་ལེགས་ལྡན་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་རྣམས་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། །བདག་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་བཀག་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད་འདོད་དེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ངར་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་པ་གསུམ་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་དེ་ཆགས་པར་བཞེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཏོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ངར་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱུར་པ་དེ་བདག་ཅག་གིས་མི་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །

བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཚད་མ་ནི། **མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་མངོན་སུམ་གསུམ་བཞི་རིམ།** །ཞེས་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་སྒོ་ནས་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་རྣམ་ངེས་ལྟར་འདོད་ལ་རང་སྒྲིས་ཀྱང་རུང་ཙམ་མོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་འདོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་བས་དེ་གསུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་བཞིར་འདོད། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སོགས་ཀྱང་ཚད་ཆེན་རྩ་འགྲེལ་ལ་བལྟས་ན་མཐུན་ནོ། །རྒྱས་པར་དེ་སོགས་སུ་ལྟོའོ། །ལྔ་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་དུས་སོགས་ནི། **རིགས་ངེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་དང་རྫོགས་རྒྱ་མཉམ། །སྐུ་གསུམ་གཙང་གསུམ་མ་འདྲེས་སུམ་བརྒྱ་སོགས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་ལྟར་ན་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བ་ལྟར་ས་བརྒྱད་པར་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བདེན་འཛིན་སྐོར་ཕྱི་མ་གསུམ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་མཐར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་གཏན་ཟད་དེ་ཀུན་རྟོག་སོགས་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་དང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་དང་སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་མཛད་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། ཏོག་གེ་འབར་བ་ལས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་འདྲ་བའི་བསོལ་བར་གྱུར་ཅིང་༑ ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། ནས། སྐུ་གསུམ་ཉིད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་ཆད་དེ། འོག་མིན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་མོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བསྐལ་བ་བྱེ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ

ཕྲག་གྲངས་མེད་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉེ་བར་བསགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུངས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཅན་ལྟར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་གཉིས་སྤངས་པ། ས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་གནས་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དེ་ལས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པའི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲུལ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བཟོད་པ་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དག་ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕོ་བ་དང་། ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷུམས་ན་བཞུགས་པ་དང་བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་རོལ་བ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་སོགས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་འཕྲུལ་ནས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ས་དང་པོ་ནས་འཇུག་པའམ་བརྒྱད་པ་ནས་ཟེར་བ་སོགས་བྱུང་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ལྟོས་ནས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་དང་གཟུགས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་ལྟར་བཤད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་ལམ་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་ས་ནས་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བརྗོད་ཀྱིས་འཆིང་བ་དང་། བག་ཆགས་གཉིས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བག་ཆགས་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་དེའི་བག་ཆགས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལའང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། མི་སྐྱེ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི། །ཇི་བཞིན་དོན་གྱི་དོན་དམ་མིན། །ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ན། རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེས་དང་པོར་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་ས་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ཞེས་དང་། སྒྲིབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཆིང་བར་བྱེད་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །ནས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཙམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མིན་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱང་མིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མིན་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལྟར་འདོད་པ་སོགས་དང་། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་དང་གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྨོན་པ་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་གནས་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྒོ་གསུམ་གནས་གྱུར་པའི་གསང་གསུམ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཆོས་སྐུ་ནི་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཞི་བ་མ་ཡིན་ཆེན་པོ་མིན། །གཅིག་མིན་རིང་མིན་ཉེ་བའང་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གདུལ་བྱ་ཇི་བཞིན་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །སྤྲུལ་པ་ཡིས་ནི་ཕྱོགས་བཀང་ནས། །སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། དབང་པོ་ཆེན་པོའི་གཞུ་འདྲ་བ། །འདོམ་གང་འོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐོར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུ་ལ་གནས་ཕོ་བྲང་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། དེར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱུར་དུ་མཐོང་བའི་ཆོས་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་བཅུ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅུའི་མདོ་ལས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །

དྲུག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཁྱད་ནི། **དྲུག་གསུམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་ཆེན་འཛིན་སྐོར། །ཉན་རང་ལམ་མཐུན་ཕྱེད་པར་དུས་འཁྲུལ་གྱིས།** །ཞེས་པའི་ཉན་རང་གི་བསྒོམ་བྱའི་བདག་མེད་གཅིག་པའི་ལམ་མཐུན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུས་དང་། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་འཇོག་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་ས་སྔེ་ལྟར་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་བཤད་ལ་ལྟག་མ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་བ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། རྣང་དེས་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ

དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་རྣམ་བདེན་རྫུན་མཐུན་གཉིས།** །ཞེས་པ་ནི། ཕྱིར་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཞེས་བྱེད་དྲངས་པ་ལྟར་རྣམ་བདེན་རྫུན་མདོ་དུ་མའི་དགོངས་པར་གྲུབ་ཅིང་། ལང་གཤེགས་ལས། རྒྱུད་སྐྱིན་རྗེས་སུ་ཕྱི་རོལ་བདེན་མེད་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་བདེན་མེད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལྟར་བློ་བས་བཀྲལ་བ་མཐོང་ནས་ཞི་འཚོ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་རྣམ་བདེན་ལྟར་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་རྣམ་རྫུན་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྔོ་སོགས་རྣམས་སྣང་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མི་ཏྲི་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞེས་འདོད་པས། །རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་པཎ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས། ཡང་ན། རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། །ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དབུ་མ་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པའི་དབུ་མ་གསལ་བར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་འདི་དག་གོ །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་རྣམ་བདེན་དབུ་མ་དང་། རྣམ་རྫུན་དབུ་མ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **དང་པོ་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་དངོས།** །ཞེས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ལུགས་འདིས་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སེར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པའི་སྣང་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་དང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ངོར་ཉམས་དགའ་དགའ་ལྟར་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་བཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་ཞི་བ་འཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དབུ་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་སྐད་དུ། བདག་དང་གཞན་སྨྲས་ངོ་བོ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཉིད་འཐོབ། །ཅེས་པའི་བར་དྲངས་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། མ་བརྟགས་གཅིག་པུ་ཉམས་དགའ་བའི། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་པ། །དོན་བྱེད་པ་དག་ནུས་རྣམས་ཀྱིས། །རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་རྟོགས་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་མཐོང་བ་དང་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་དག་ནི་བརྟགས་མི་བཟོད་པས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བསྟན། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྒྱུ་དང་

འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་པོ་ན་སྟེ། །རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། རང་གིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོར་ནི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཞན་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་སྤྱོད་པ་ནི་ཐ་དད་པ་མིན་པའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུས་བསྟན་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང་དབུ་མ་སྣང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དང་འཕགས་གྲོལ་སོགས་ཀྱང་རྣམ་བདེན་ལྟར་གྱི་དབུ་མ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གཉིས་པ་རྣམ་པ་དངོས་མེད་སེང་གེ་བཟང་། །རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་དང་མཐུན་ཛེ་ཏཱ་རི། །རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་དང་མཐུན་ཀམྦ་ལ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྣམ་རྫུན་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང་ཛེ་ཏཱ་རི་དང་ཤ་བ་པའོ། །འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་ལས༔ མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད། །བླ་མ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་གསལ་བ། །འདི་ནི་སེང་གེ་བཟང་པོས་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་ནི་མཚོའི་རྗེས་འབྲང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་རྣམ་རྫུན་དང་མཐུན་ཏེ། སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས༔ ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་འབྲུལ་བར་འཛིན་པ་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་བཤད་ཅིང་སློབ་དཔོན་འདིའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་དཔག་ན། རྒྱུད་བླ་དང་ཐེག་བསྡུས་ལས། ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཆུའི་ངོ་བོ་སྙིགས་པས་བསྒྲིབས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དྲི་མས་སྒྲིབ་པར་བཞེད་པར་མངོན་པས་རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པར་བྱའོ། །གང་དག་སྣག་ཚངས་པ་ན་རེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་པས་འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་

དེ་མཉམ་བཞག་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བསལ་ཅིང་། གཉིས་སུ་མེད་ནས། ངེས་པར་བྱས་ནས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དངོས་སྨྲའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་འདོད་པ་ཆགས་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བདེན་མེད་དུ་ཆགས་པས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ལོ་ཆེན་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྨོངས་པ་ངོ་མཚར་སྐྱེད་པ་མིན་ནམ། གཞན་ཡང་། མི་ཏྲི་བ་དང་རེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཇོག་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་གྲུབ་དང་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཆགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་སྨད་མི་འབྱེད་པར་རང་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ཡང་དམ་ཚོད་ཡིན་ཏེ། སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་སེང་བཟང་གི་ལུགས་འཛིན་ཀྱང་། སྨད་ལ་གནས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྙེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། དབུས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་ཁ་བི་ར་གྲོང་ཁྱེར་རྡོ་འཇོག་ཏུ། །བཟང་པོ་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་གྲགས་པ་རབ་ཐོབ་པ། །བླ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་ལུང་ཐོབ་གཞུང་མང་ཐོས། །དེ་ལ་རྣམ་དཔྱད་རིག་འབྱུང་ཤི་ལེན་ན་ལེན་ཏྲར། །ཡོན་ཏན་ཆཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་རིགས་ཙན་དེ་ཡི་ངོར། །བླུན་བློས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཕྱོགས་འགའ་རྩོམ་བྱེད་པའི། །བྲོད་པས་ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་གདན་རྒྱབ་ཀུན་ཙྪ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚལ། །སྟག་དང་དྲེད་སོགས་མང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་སར། །ཟླ་བ་དྲུག་གནས་པ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་མི་ཏྲི་བ་སོགས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ལས། རྣམ་བཅས་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དྲི་མ་དང་བཅས་པར་འདོད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཛེ་ཏཱ་རི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལྟར་འདོད་པའོ། །དྲི་མ་མེད་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་པ་ནི་ཀམ་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཇོ་ཏ་རྒྱལ་བ་ཨ་རི་དགྲ་སྡེ་སློབ་དཔོན་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ནི། བདེར་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལས་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་སྣང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། །ཞེས་སོགས་རྣམ་རྫུན་པའི། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དྲངས་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལས་བོད་དུ་རྒྱུད་ཅིང་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་བསམས་པར་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་ལ་དྲི་བཅས་སྟེར་ལྟར་དང་། ཀམ་པ་ལ་ནི་ལྷ་བ་པའི་མིང་

སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་སྒོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ལྭ་བ་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པཎྜི་ཏ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་རྫུན་ཚུལ་དང་དྲི་མ་མེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་བཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པ་མེད་པའི་དབུ་མ་ཡང་ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་ལ་སོགས་པས་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་དེ་ཡིས། ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་དྲི་མ་ཡིས། །བདག་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་བསྒྲིབ་སྟེ། །བློ་ནི་ཤེལ་སྒོང་རྣམ་པ་ལྟར། །གཞན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡིས། །དེ་ལྟར་འདི་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་། །སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་པ་ནས། །སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་འཕྲུལ་བྱེད་དེ། །གླང་ཆེན་དོན་དང་དེར་སྣང་བ། །མཁས་པ་ལ་ནི་དེ་དངོས་མེད། །ཅེས་ལྭ་བ་པས་མཛད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དགུ་བའི་ལུང་དྲངས་སོ། །རྒྱས་པར་དེ་ཙ་འགྲེལ་དུ་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་དྲང་ངེས་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འབུམ་སོགས་ངེས་དོན་དོན་དམ་མཐུར་མདོ། །གཉིས་པར་མཚུངས་ཀྱང་དྲང་དོན་དགོངས་འགྲེལ་ལུགས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་འབྱེད་ཕྱི་དོན་མེད། །རྒྱན་སྟུག་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། །གཙོ་བོ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབུ་སེམས་ལུགས། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་སོགས་དྲང་ངེས་བཤད་ཚུལ་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་མདོའི་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་དེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་རབ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་གོ་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་མི་གནོད་ཀྱིས་མཚམས་ལེགས་པར་ཕྱེད་ནས་ངེས་དོན་ལ་གཞན་གྱི་བཀྲི་བར་མི་ནུས་ཤིང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གཏམས་པར་འཆར་ཞིང་མདོ་སྔགས་གང་གི་དོན་འགྲེལ་ཡང་འཛིགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་བརླག་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་མ་གོ་བར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའམ་བརྟེན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་མ་སྦྱངས་པར་བོད་དག་བཞིན་

རང་ལུགས་རེ་བཞག་ཅིང་། སྔར་ལྟར་འཁོར་བ་གསུམ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་དང་། ལུགས་མེད་དང་གཞན་སྟོང་སོགས་ལུང་རིགས་ལྟར་སྣང་དང་སྦྱར་ཏེ་འཆད་པ་ནི་ཡོང་བས་རང་ཉིད་ཉམ་ང་བ་ལ་བགྲོད་འདོད་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ནས། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བའི་པཎྜི་ཏ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱུང་གསུམ་མེད་པས། ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་བ་ནི་ལོང་ཁྲིད་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉམ་ང་བའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུག་པ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་སོགས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། དབུ་མ་སྙིང་པོའི་ལེའུ་ལྔ་བ་ལས། མེད་པའི་དངོས་པོ་བདག་མེད་པ། །སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ལུགས་གཞན་དུ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་སྨྲས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས༑ ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་སོགས་ལུགས་རྒྱས་པར་བཀོད་ནས། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་སྨྲ་མེད་པའི། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཅག་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གཟིགས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷ་བ་རིལ་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་ཚུལ་དང་། ཚད་མ་དང་། སྤྱི་ལྡོག་དང་རྫས་བཏགས་དང་སྒོམ་ལུགས་དང་གྲོལ་ལུགས་མཐའ་དག་བཀག་ལ་ཤེར་སྙིང་ལས་ཀྱང་ཅི་རིགས་སྔར་ལྟར་བཤད་པས་དངོས་སྨྲའི་མཚན་ཉིད་མདོའི་དགོངས་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་མདོ་དོན་སྲོལ་འབྱེད་ཐོག་མ་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཞིབ་པར་དེ་ལྟར་དུ་ནི་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་བཤད་དེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་འདི་ནི་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པ་ཟབ་མོའི་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མི་དཔོགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་

སེམས་ཙམ་པས་བརྟགས་པ་བ་སྟོང་སོགས་མཛད་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དེ་རེ་རེའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པས་བློ་གྲོས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ལ་བལྟ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔྱད་ལུགས་འདིས་དཔྱད་ན་གོ་སླ་བ་གཅིག་ཡོད་པས་ལྡེ་མིག་མེད་པར་སྒོ་ལྕགས་འབྱེད་པའི་ངལ་བ་མཁས་པས་མི་བྱ་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་སྙམ་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་སྐོར་སོགས་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། ངེས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་སུ་སྟོན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་པས་གཞན་དུ་དྲང་མི་རུང་བཟློག་པ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ངེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། མི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ནི་མི་བདེན་ཏེ་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་འཁོར་འདས་གང་ལ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། དངོས་སྨྲས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཕྱེ་བ་འགོག་པར་བཞེད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དང་༑ འབུམ་ལས་གཟུགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གཉིས་སུ་མེད་པ་སོགས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་དང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་རྣམས་ངེས་དོན་དང་། ཤེར་སྙིང་དང་༑ རྡོར་གཅོད་ལས། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱང་སྤངས་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ལས། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ནུབ་མོ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་

ལོ་བར་བའི་མཚན་གཞི་ཙམ་ཡིན། འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་གང་ལ་བརྩམས་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཀྱང་བར་བ་ལ་དོན་དམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་དང་། ཤུགས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མ་སྦྱར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དགོངས་པ་བཤད་ཀྱང་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ༑ དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་མདོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་བཤད་ལ་འོ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་བར་ལ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་མཚན་གཞིར་གང་འཛིན་སྙམ་ན༑ དེའི་མཚན་གཞིར་ཤེར་སྙིང་དང་རྡོར་གཅོད་ཀྱི་ཚིག་དེ་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་སོགས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བ་དག་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ཆོས་གསུངས་པ་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་དང་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་འཛིན་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་བདག་མེད་ལ་དགོངས་པ་དང་དྲང་དོན་དང་བླ་ན་མཆིས་པ་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་༑ སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ངས་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས་ཀྱང་དགོངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དྲངས་སོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་སོགས་རྩོལ་འདྲ་བ་ལས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཀུན་མེད་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དྲུག་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཁམས་བཅུ་གཉིས་མེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སུམ་གཉིས་དངོས་སུ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ལ་ཡུལ་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་མེད་དགོས་པས་དོན་གྱིས༑ ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་འདེབས་འདི་འདྲ་མདོ་གང་གི་དོན་མིན་སྙམ་པར་མཐོང་ལ། འདི་དག་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དོན་བཀག་ཀྱང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་མི་འགལ་བར་བཤད་འདུག་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དགོངས་འགྲེལ་དང་། ལང་གཤེགས། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་བསྒྲོད

པའམ་སྤྱོད་པ་སྟེ། འདིའི་སྐད་དོད་སེམས་གཱི་ཏི་བསྡུས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ལ་ཡང་སེམས་ཡང་དག་དང་ཀུན་ཏུ་དང་གཱི་རྟེ་ཞེས་བྱས་ན་འགྲོ་བ་དང་མ་བྱས་ན་སྐྱ་བ་དང་གཱི་ཏི་གླུ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་རྒྱལ་སྲས་དང་། མཆོག་ཟུང་འོད་སྲུང་རབ་འབྱོར་སོགས་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་བ་དང་ལན་དང་རང་རང་རྟོགས་པ་བརྗོད་ནས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མང་པོའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བས་མཚན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་སྟུག་བཀོད་དང་འོད་སྲུང་ལེའུ་དང་། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་༑ དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་འདི་བས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་བ་ལ་ཆ་ཕྱེ་ནས་དོན་དམ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ངེས་དོན་དང་མ་སྦྱར་བ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཡང་ངེས་དོན་བཤད་བྱེད་ཡིན་ལ། བདེན་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཡོད་མེད་སོ་སོར་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བདེན་མེད་བཤད་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་སེམས་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་ཅིང་གདུལ་བྱའི་དོན་ཞར་བྱུང་དུ་མདོས་ཀྱང་བསྟན་ལ་ལེགས་ཕྱེའི་མདོ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། འོ་ན༑ དེ་ཉིད་ལས་དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དུ། །ནས་འདི་ཡང་ཇི་ལྟར་བྲངས་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་འཕགས་པ་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ་མདོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་གཟུགས་ཀྱང་ལན་དུ་མར་བཤད་པས་ཕྱིའི་གཟུགས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟུང་༑ དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་སྙམ་ན་སེམས་ལ་ཡང་མཚུངས་ལ་དེས་ན་སེམས་ཙམ་①བསྟན་པ་ནི་སྔར་ལྟར་ཕལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་མ་འཛིན་པར་སེམས་ཙམ་པོ་ཉིད་དེ་ནི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་མཚོར་གཟུད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་སྙམ་དུ་ཟུངས་ཤིག འདི་ལྟར་གང་ཞིག་ཅིག་ཅར་ཆོས་མ་ལུས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པ་དེ་རེ་ཞིག་སེམས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་

①དབུས་དཔར་ལས། སེམས་ཙམ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ།

རྟོགས་ན་དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། **གནོད་མེད་བློའི་སྣང་བཞག་མིན་དགག་བྱ་ཀུན་མཐའ། །ལང་གཤེགས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་གསུངས་ཕྱིར། །ཕལ་ཆེར་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་རྟགས་འགོད་དགོས། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་བརྟེན་ན། །གཉིས་པོ་དེར་ངེས་ཁྱབ་གྲུབ་ཕྱོགས་ཆོས་དེའི། །གཅིག་མིན་ཆ་བཅས་དུ་མིན་གཅིག་མེད་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། །མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་རྣམས་གཙོ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དབང་པོ་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྣད་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་པ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ་དེའི་བཞག་པ་མིན་པའི་དཔྱོད་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་དུ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཀུན་བཞེད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱང་རིགས་མིན་པར། །ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་འདོད་ན་ནི། །ཀྱུ་བུ་ཅག་ལ་དེ་མཚུངས་ཉིད། །རིགས་པར་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འཁྲུག་ཅེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ །རྣམ་པར་སྤྱད་པ་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་དུ་སོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར། །དཔྱད་ན་ཆོས་རྣམས་མི་རྙེད་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་པ་རྟོག་པ་མེད་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་རྫུན་པའི་རྣམ་པ་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ན་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཟུང་མ་གཏོགས་པ་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དེ། ལང་གཤེགས་དང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྲལ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་རྒྱན་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། །སྣང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྡོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་

དང་དེ་ལ་གཅིག་པ་མེད། །གང་ལ་གཅིག་པ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མའང་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་དངོས་རྣམས་ རེས་བརྟགས་ནས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་དངོས་མེད་ཅིང་། །འདི་ལྟར་དེ་དག་གཅིག་པུ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །སོགས་དྲངས་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་ཡང་གསུངས་ལ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་བཤད་པས་སོ། །དུ་བྲལ་གྱིས་འདུ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་ཕབས་པས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་རྩི་བ་བློ་གྲོས་ཞན་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་ཁྱབ་པ་ནི་རགས་པ་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་མཐའ་དག་ཀྱང་སྔར་བསལ་ཟིན་ཏེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་བདེན་པར་མེད་དེ། ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་བདེན་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ངེས་ཤིང་དེ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་ནའང་བདེན་པར་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྨྲས་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ། ཞེས་དང་། ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱང་དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། །གཅིག་པའམ་གཅིག་ཤོས་ལས་མི་འདའོ། །དེ་དག་གི་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་དེའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མིན་ཏེ། ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་དེའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་མིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་མཁས་པ་གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཐ་སྙད་འཐབ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ཚུལ་སོགས་གཞན་དུ་སྤྲོས་ཟིན། ཁྱབ་སྒྲུབ་ལ་དེས་གཞི་མེ་ལོང་། གཟུགས་བརྙན་ལ་དོགས་སྤངས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་

དཔེ་མ་གྲུབ་པ་མིན་ནམ། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་མིག་གི་འོད་ཟེར་ཕོག་ནས་ཕྱིར་ལོག་པས་རང་གི་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་སོགས་དང་། འདི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཏེ། སོགས་སོ༑ །དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཅིག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་གྲུབ་ན་དུ་མ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ༑ །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། འདི་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་གང་དག་དོན་དམ་པར་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ནི། ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པདྨ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྨྲས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལོག་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ལོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མ་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ༑ རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ན་བུ་ལ་སོགས་པ་ཧྲུན་པར་ཡང་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ནི་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉེ་བར་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཅིང་། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་ལས། རང་ལས་སྐྱེས་ན། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལས་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པས་མེད་པས་སྐྱེད་མི་ཐུབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོད་ན་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཐ་དད་གཅིག་དགོས་ཤིང་དོན་གཅིག་ལ་ཤིང་དང་ལྗོན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུས་མིང་ཐ་དད་ཀྱིས་མི་གྲུབ་པར་བཤད་པ་སོགས་རིགས་པ་དུ་མ་མཛད་དོ། །གཞན་ལས་སྐྱེས་ན། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ

ཞིག་ལས་འགྱུར་གྲང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟག་པ་ལ་རིམ་དང་རིམ་མིན་དང་། ཕན་འདོགས་སོགས་དང་ལྟོས་པའི་དོན་བྱེད་སོགས་མི་འཐད་ལ། དེ་ཉིད་ལས། མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སོགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་ལས། འདས་པ་ཞིག་ནས་དངོས་པོ་མེད་ལ། མ་འོངས་པ་ཡང་འདས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་མེད་པས་བྱ་བྱེད་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། ད་ལྟར་གྱི་ལས་ཕྱོགས་ཀྱང་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་ན་དུས་མཉམ་པ་འམ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྲང་ན་སོགས་ལྟར་དུས་མཉམ་འབྲས་བུའི་སྔོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་མི་སྐྱེད་ཅིང་ཐ་སྙད་མི་རུང་ལ་འཆོལ་བར་ཡང་འགྱུར། དུས་ཐ་དད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་ན་འདས་པར་སྐྱེ་བས་མི་འཐད། མ་ཆོད་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་ན་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་རྒྱུའི་སྔོན་ན་ཡོད་དང་། དུས་མཉམ་དང་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་མ་ཆོད་པར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་ལས་ཐ་མ་གཉིས་ཁེགས་ལ། བཞི་བ་ཐ་སྙད་དུ་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་རུང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཅིང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀྱི་ཆའམ་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ཆ་དུམ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས་ཆ་དུམ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་ན་ཆོས་གཅིག་ཆ་དུམ་འི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་བརྟན་པའི་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་དུམ་སྟོན་ཚུལ་དུ་སྣང་ངོ་། །གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ། དེ་ཉིད་ལས་གྲངས་ཅན་གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་ཆཤད། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་དག་ནི་ཚེར་མ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པས་ཕྱོགས་གྲུབ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བས་རང་གཞན་གྱི་སྨྲས་པས་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་པ་དག་གཟོམ་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་གཟེགས་མ་ཐོགས་པ་མེད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་རབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་བསྟགས་པ་དང་ཞེས་བྱེད་བསྒྲུབས་སོ། །ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཡང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འགག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་བྱ་བ་མེད་ལ། ཁྱད་པར་དེ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཁྱད་པར་དེ་སྔར་མེད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། མེད་པ་སྐྱེ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ན་མེད་པར་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་རུང་། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པདྨ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་རྫོང་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་དེ་དང་འདྲ་བ

ཉིད་དོ། །སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པའང་མིན། །རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ནི། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ། །

བཞི་པ་ལམ་སོགས་ཁྱད་པར་ནི། **གང་ཟག་བདག་མེད་བདེན་གཉིས་རྣམ་བཞག་མཐུན། །ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་རགས་བདེན་འཛིན་གཟུང་འཛིན་སོགས། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་གཉིས་སྟོང་བདེན་མེད་རྣམས། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཁྱད། །མཐོང་སྒོམ་མཉམ་རྗེས་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེང་ནས་འཛོག་པ་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའི་དོན་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་མཐུན་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་སྨྲས་བརྗོད་ཀྱི་ཕྲ་བ་བདེན་འཛིན་དང་། རགས་པ་གཟུང་བ་དོན་འཛིན་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སོགས་སྨྲས་ཉོན་སྒྲིབ་སྟེ། བྱང་སེམས་དང་རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོར་སྤང་བར་བྱ་བ་གསུམ་དང་། དེ་སྤོང་བྱེད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི །རྣམ་པ་མི་དམིགས་སློ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་སྒོམ། རང་རྒྱལ་བསེ་རུའི་རིགས་ཅན་གྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འཛིན་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་རྟོགས་རིགས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤོང་ལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱིས་བདེན་འཛིན་སྤོང་བྱེད་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བདེན་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་འདིས་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུ་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་སྤངས་སྤོང་ཚུལ་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ

ཡི༑ ༑ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་མཐུན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་གཟུང་འཛིན་དང་༑ བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་གཏན་ཟད་ཀྱི་རྣམ་དག་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྨྲས་པ།

རང་དབང་ཚུལ་གསུམ་རང་རྒྱུད་རྩེ་བརྒྱ་བའི། །
ལུང་རིགས་སྒྲ་བརྒྱའི་ང་རོས་བདེན་ཞེན་གྱི། །
རི་བོའི་བགྲོད་བཙོམ་གྲགས་སྙན་སྒྲིད་པའི་རྩེར། །
བརྐྱལ་བའི་ལེགས་ལྡན་ཞི་འཚོའི་ལུགས་བཟང་རྨད། །

ཐུགས་དོར་མདོ་སྔགས་བྲེ་བའི་དྲང་ངེས་བགྲ ༑སྐྲུ་མའི་རོལ་བ་འབུམ་གྱི་ཏིང་འཛིན་སྒོ། །འབྲུམས་ཀླས་འཇལ་བའི་པཎ་གྲུབ་བགྲང་ཡས་ཀྱི། །འབྱུང་གནས་རང་རྒྱུད་གྲུབ་མཐར་སྐྱེ་རྒུའི་མིག །གཞི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལམ་ལ་ཟབ་དོན་སྒོམ། །འབྲས་བུ་ཀུན་མཁྱེན་མེད་སྨྲས་ བླུན་པོ་དེ། །འགལ་འདུ་ལྟོ་བས་གླང་རྣན་བཞིན་ངལ་ཏེ། །དཔྱིག་སྟོན་རྒྱལ་པོའི་ངན་སྐད་ལྷུར་བརྟེན་ལྟུང་། །རང་རྒྱུད་ལུགས་འཛིན་པཎ་ཆེན་ཉི་མ་བརྒྱས༑ ༑དགག་སྒྲུབ་འོད་སྟོང་སྤྲོས་ཀྱང་མི་བསྲེག་པར། །སྨོངས་པའི་མུན་བཙོམ་བཤད་སྒྲུབ་འདབ་བརྒྱ་བཞད༑ ༑གནས་ལུགས་མཁའ་དབྱིངས་གསལ་རྣམས་ཅིག་ཅར་བྱས། །

ཞེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མཐའ་བསལ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་དུ་བསྒྲུབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།

༄ ན་མ་སྨྲར་སྥྲི་ཙ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོཥཱ་ཡ། འདིར་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འཇམ་མགྲིན་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་སྙིང་ནས་གུས་མོད་ཀྱང་། །འཁོར་འདས་རྟེན་འབྱུང་མི་སླུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པ། །བློ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །བློ་མིག་ཀུནྡའི་ཚལ་རབ་ཕྱེ་བའི་ཚེ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་སུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ཡང་རྩེ་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བགྲོད་ཅིང་བགྲོད་ལ་བགྲོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་འཕགས་པ་བཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཟླ་དང་བྲལ་བ། མཚུངས་པ་མེད་པ། བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་དམ་པ་གཅིག་པུར་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་བྱང་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་འབད་བརྩོལ་སྒོམ་སེམས་གཞན་ལ་དཀའ་སྟོན་འགྲེད་པའི་བདུད་རྩི་བླ་ན་མེད་པ་མཐའ་དང་མཐར་འཛིན་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་སྒྲོལ་བཏོད་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་ལམ་ཆེན་པོར་མཛད་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཆད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་སྒྲ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་དང་། དེའི་དྲང་ངེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི།

རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ཕྱི་རོལ་ཁས་བླངས་ལ། །ཁྱབ་པ་སྟོད་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་རྒྱུད་དོན་གཅིག དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས

དཔག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ཁས་བླངས་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་རང་གིས་གྲུབ་པས། དཔྱད་པ་ན་མཐའ་བཞི་སོགས་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་དང་། དེ་བཞི་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་བསལ་བའི་དབུ་མའི་དོན་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན༏ །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་རྒྱུད་པ་སྐད་དུ་མི་བཞེད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཤིག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མཐའ་བཞི་གང་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བཟློག་དོན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འགལ་བ་བརྗོད་ནས་འགོག་པ་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་གཙོ་བོར་འགོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲ་བཤད་ཀྱང་དེས་སོང་ངོ་། །འདིར་ཐལ་འགྱུར་དང་གཞན་གྲགས་བཀོད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་ཞིག་ཏུ་མི་འགལ་ཏེ། གཞན་གྲགས་བཀོད་པ་ཕལ་ཆེར་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ༏ མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། **ཐལ་འགྱུར་སྣང་ཙམ་མི་གནས་དབུ་མར་གྲགས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་བོར་བཞེད་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་༏ ཚིག་གསལ་ལས། རྐྱེན་འདི་བ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྐྱེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་ཞེས་པ་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་རྐྱེན་གྱིས་སྣང་བ་འདི་ཙམ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། དཔའ་བོའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒོམ་ལས༏ བདག་མེད་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་བསྒྲགས། །སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རྣམ་གྲངས་སྒོ། །སྒྱུ་མ་འདྲ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས། །ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། །མི་གནས་དབུ་མ་ཉེ་བར་མཚོན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པས་ན་མི་གནས་དབུ་མ་པ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། **དབྱེ་བ་ཕྱི་མོ་ཕྱོགས་འཛིན་མི་འཛིན་གསུམ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་འཕགས་པ་ཡབ་

སྲས་ནི་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་མེད་དུ་མཛད་པས་བོད་སྨྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་དོན་དང་མཐུན་ལ། ཕྱོགས་འཛིན་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཟླ་བའི་ཞབས། ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་མི་འཛིན་ཀྱང་ལྟ་བ་འདི་འཛིན་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟར་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་དང་། ཀླུ་བྱང་དང་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་སོགས་འཇོག་སྟེ། ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐད་བསྒྲིམས་པར་མཛད་པའི་དོན་ལ་ལྟ་བ་འདིར་གསལ། ཀླུ་བྱང་གིས་ལས་མཐར་རྣམ་འབྱེད་སོགས་ལ་དཔག་ནའང་དེ་ལྟར་དང་། དཔའ་བོའི་ལྟ་བ་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཀྱང་སྟག་ཚང་བས་ཕྱི་མོར་འདོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བཀག་པར་འདོད་པ་འགལ་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཀླུ་བྱང་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་དྲངས་པ་མི་སྣང་ལ། ལེགས་ལྡན་གཉིས་དང་ཟླ་བ་ཕྱིན་ཆད་ནས་དང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་མོར་མི་འགྲུབ་ལ་དཔའ་བོས། སྒྱུ་མའང་སྒྱུ་མ་ཙམ་མིན་ཏེ། །སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་བཀག་ན་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་མངོན་ནོ། །འོ་ན། གཞུང་འདི་དཔའ་བོའི་ཡིན་ནམ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདི་དག་གིས་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་བ་མི་སྣང་བས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། འདི་སྒོམ་ཡིག་ཡིན་པས་དོན་དབུ་མ་བསྟན་ཀྱང་བསྟོད་ཚོགས་དང་རིགས་ཚོགས་སོ་སོར་བཤད་པ་བཞིན་མཛད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། **གཞུང་ནི་ཟབ་མདོ་རིགས་ཚོགས་བཞི་བརྒྱ་པ། སྤྱོད་འཇུག་མདོ་བཏུས་གཉིས་དང་། ལམ་སྒྲོན་སོགས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཤེར་ཕྱོགས་ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྣམ་རོལ་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཡང་འོད་སྲུངས་ལེའུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་ཟབ་དོན་སྟོན་པའི་མདོར་བྱ་ལ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་བཞིའི་མདོ་བཞི་དང་། ཕལ་ཆེན་དང་། གཟུངས་

རྒྱལ་གྱི་མདོ་རྒྱན་སྟུག་སོགས་ནི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ཧ་པོ་ཆེ་དང་། སྙིང་པོའི་མདོ་དང་དེ་མཐུན་དགོངས་འགྲེལ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་ཡིན་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་དེ་ལ་བརྟེན་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་བརྟེན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚད་མར་མཛད་པའི་གཞུང་། ཚིག་གསལ་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་ཡང་དག་བསྟོད་པ་དང་། ཞེས་མདོ་ཀུན་བཏུས་དང་གཏམ་བྱའི་རིམ་པ་དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་དོན་དམ་ལ་བསྟམས་པའི་ཡང་དག་པའི་བསྟོད་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ཡང་ཡང་བཀོད་ལ། གཞན་ཡང་། སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་དང་། བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་བསྟོད་པ་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་བཤད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འབད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་ཚིག་ལེའུ་བྱས་དེ་དང་། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་རྣམ་པར་འཐག་བཅས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་དེ་དང་། །གང་ཡང་རྩོད་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་དབུ་མ་རྩ་བ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་དང་རྣམ་པར་འཐག་བཅས་ནི་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་དང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་དང་རྩོད་བཟློག་སྟེ་རིགས་ཚོགས་ལྔ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་ནི་དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམ་མང་དང་། །ཞེས་འཕགས་པ་ལྷའི་བཞི་བརྒྱ་བ་དང་སོགས་སྒྲས་འཕགས་པ་ལྷའི་དབུ་མ་ལེགས་པའི་ཚད་དང་འཁྲུལ་བཟློག་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འགའ་རེ་དང་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཕྱུར་སྨོས་པ་མདོ་བཏུས་དང་སློབ་དཔོན་འདིས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཡན་ཆད་གཅིག་ཏུ་ཚད་མར་མཛད་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ལས་འོངས་དང་བདག་གིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ལས་སླེད་པ་གང་། །དེ་དག་བསྡོམ་སྟེ་བློ་ཆེན་ལྡན་རྣམས་མགུ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡང་དག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མེད་པར་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྙོམ་སྤྲངས་སྐོར་དགུ་སོགས་ཀྱི་བློ་བཟོས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་རྫུ་འབྱིན་པར་མི་བྱ། ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཇོ་བོ་བ་སྙིང་ཁམས་ཆེ་མི་རུང་ལས

འབྲས་འདི་ཟབ་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་ནན་ཆེར་གཏད་ལུགས་རྣམས་བསམས་ནས་རང་གཞན་ཕྱུང་ལ་མི་གནོད་པར་ཀུན་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱོར་འཚལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གླུ་སྒྲུབ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནི་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་དང་བཅས་ལྷས་ཀྱང་གསུངས་རྗེས་སུ། །འབྲངས་པས་དེ་ཡི་ཚུལ་ལུགས་དུས་ནི་ཡུན་རིང་ཞིག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པར་མཛད། །དེ་ཡི་སློབ་མ་བསྟན་བཅོས་དེ་ལ་རྣམ་མང་འབྱེད་པས་རྣམ་ངེས་བློ་ལྡན་པ། །རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་མུ་སྟེགས་མ་ལུས་ཕམ་བྱས་ཐུབ་མཆོག་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་བཤད། །ཅེས་པས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཡུན་རིང་དུ་བཤད་ཚུལ་དང་། དེའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གཞུང་གི་རྣམ་བཞག་མང་པོ་བྱས་ཚུལ་དང་མུ་སྟེགས་ཚར་བཅད་ལུགས་བཤད་པས་དེ་དག་གི་བཤད་རྒྱུན་ལའང་སློབ་དཔོན་འདིས་བསྟེན་པར་མངོན་ཀྱང་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བ་དེ་དུས་ནས་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་དབྱིག་གཉེན་ཕྱོགས་གླང་སོགས་ཀྱིས་མཚན་སྨོས་ནས་བཀག་ཀྱང་ཟླ་བར་སུས་ཀྱང་མཚན་སྨོས་ནས་བཀག་པ་མེད། ས་བཅུའི་སེམས་དཔར་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་འགྲེལ་ཆེན་བཞི་སོགས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག་དང་བསླབ་བཏུས་ན་སྒྲིར་དཔྱད་འཇོག་གི་སྒོམ་དང་ཆེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་ཟབ་དོན་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་དང་ཉན་བཤད་སོགས་རྒྱས་པས་འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཚད་ཐུབ་དང་། ལམ་སྒྲོན་དང་། སོགས་སྒྲས་དབུ་མའི་མན་ངག་དང་བདེན་གཉིས་དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཚད་ཐུབ་བྱ་ལ། སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་དང་ལམ་སྒྲོན་རང་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཡང་ལེགས་ཆ་ལེན་ཅིང་། རྒྱུད་བླ་མ་རྩ་འགྲེལ་ཚད་ཐུབ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འཕགས་སེང་གི་ཡང་ལམ་སོགས་ཐལ་རང་ཐུན་མོང་བ་གང་གསལ་ལེན་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྲེ་སླད་མེད་པར་བྱ་ཚུལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་ལེགས་བཤད་ལ་ཚད་མར་བྱས་ནས་ལུང་མ་བྲིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཁྲུལ་བ་བྲལ་ཞིང་རིགས་ལམ་བྱེ་བས་གསལ་བོར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་དེའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། **བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་མདོ་རིམ་དྲང་ངེས་ཏེ། །གཞན་དུ་དྲང་དགོས་གནས་ཚུལ་དེར་ངེས་ཕྱིར། །སྒྲ་ཇི་ཞིན་མི་ཟུང་དྲང་དང་སྒྲ་ཇི་ཞིན་དོན། །ཕྱུང་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན་པས་དྲང་ཚུལ་གཉིས། །ཚིག་མཐར་དྲང་དོན་ཕར་བ་ངེས་དོན་མདོ། །ཡང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱུན་ཕྱག་མདོ་ཚན་ཟུས། །ཆེད་པོ་གཞན་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། །སེམས་ཙམ་ཕྱི་དོན་མེད་དང་སྙིང་པོ**

རྟག ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན། །མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་ཕྱིར་དྲང་དོན་བསྒྲུབ། ཅེས་སྨྲས་ཏེ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་ཏེ་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལ་མི་རྨོངས་པ་དང་དེའི་དགོས་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་གང་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་དྲང་དོན་ལ་གནས་ལུགས་ངེས་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་ཞེན་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཞིག་བློ་ཞན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་བའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་པའི་ཞེན་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་སོ། །དྲང་ངེས་འབྱེད་བྱེད་ཡོད་དེ། རྟོན་པ་བཞིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །སོགས་རིགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག །སླུ་བ་དེ་ནི་རྫུན་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་སོགས་དུ་མས་ལུང་བཀོད་ནས་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་བྱའི་སྒོས་བཞག་སྟེ། དོན་དམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཡིན། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་ལུགས་དང་དོན་དམ་སྒྲུབ་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ་རིམ་བཞིན་དུ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་ཅི་རིགས་སྟོན་པ་དང་། དམིགས་མེད་དང་བློ་འདས་སོགས་བལྟ་དཀའ་བའི་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་པས་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་ལྟ་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཚོར་བ་པོ་སྐད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་

མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྲོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། དྲང་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དངོས་བསྟན་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲངས་ནས་གནས་ལུགས་ཚོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་འབུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ངེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ལུགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་དཔེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དགོས་པའི་སློས་དྲང་ཚུལ་ཏེ་དྲང་དོན་ཕལ་ཆེར་ལ་དགོས་ཤིང་བརྗོད་བྱའི་དྲང་ཚུལ་མི་སྲིད་པ་སོགས་རིགས་པས་གནོད། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྫུན་པར་གསུངས་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་གིས་གནོད་ཅིང་། སྒྱུ་མ་སོགས་དཔེ་དུ་མ་དང་བཅས་ན་མི་སྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་ལུང་དུ་མས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་དྲང་དོན་གྱི་དྲང་ཚུལ་ལ་གཞུག་པ་ལྡེམ་དགོངས་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་ཁ་དྲངས་ཚུལ་མ་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་ལྟ་བུའི་སྒྲས་ཟིན་མདོ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་དྲངས་ཚུལ་དང་། ལས་དཀར་ནག་ལས་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཡིན་ཡང་ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་ནི་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ལས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེར་མི་རུང་གི་དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་དུ་དྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དྲང་ཚུལ་བསྡུས་ན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གིས་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་སྟོན། །ཞེས་སོ། །ངེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུ་མ་བྱས་སོགས་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་དམན་མདོ་བཀོད་པའི་མདོ་དོན་དམ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་རྣམས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཡང་དྲང་དོན་མིན་པར་བཤད་པས། འཁོར་ལོ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་ཀྱིས

མ་ཁྲེབ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞི་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་
ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་མདོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་བར་པའི་ཤེར་སྙིང་ལྟ་བུ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ལྟོར། །གསུངས་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ་ཚུལ་འདི་དགོངས་འགྲེལ་དང་
མི་མཐུན་ཡང་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་སོ་སོ་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་
འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་ནམ་ཡང་མ་གནང་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་
པར་འགའ་ཞིག་ལ་དགོས་དབང་གིས་གནང་བ་གསུང་བ་བོ་གཅིག་གི་ལུགས་ཡིན་ཡང་མི་འགལ་བ་བཞིན་
ནོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ
ན་ལ་ལ་ན་རེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་
པའི་དྲང་དོན་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཀུན་གཞི་སྟོན་
པའི་དགོངས་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་དང་། འགྲེལ་བའི་སོགས་སྨྲས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་བྱམས་ཞུས་
དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བཞིར་ངེས་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་དོ། །
དེ་མི་འཐད་དེ་རྣམ་བཤད་ལས། ལུགས་འདིས་སྔར་བཤད་པའི་དོན་ཚན་བཞི་ཀ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་གྱི་
གསུངས་པ། བརྗོད་དོན་སྐོར་བསྡུས་ཏེ་རང་འགྲེལ་གྱི་དངོས་སུ་སྨོས་པ་གསུམ་དང་མདོ་ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་
མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པ་བརྗོད་དོན་སྐོར་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བཞིར་གཙོ་བོར་བཤད་ཀྱི། རྗོད་བྱེད་ཐ
དད་དང་དབྱེ་བའི་སྐོར་ཕྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་ཚུལ་
བ་རྟུ་རའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན
ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་དག་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་དང་རིགས་བདེན་གྲུབ་སོ་
སོར་དམིགས་པ་དང་། ཤེར་མདོ་ལས། དེ་དག་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དགྲ་
བཅོམ་པ་སླར་འཕོས་ནས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ་ནི་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །སོགས་དང་། འཇིག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུང་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དེ
དག་གིས་ཅི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་བསམ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ལུང་དུ་མ་དང་སྟོན་ཚུལ་དུ་མ

ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ལུང་སོ་སོ་བ་མདོ་ཀུན་བཏུས་ལས་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་མ་དྲངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མདོ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐེག་གཅིག་སྟོན་པར་བཤད་པ་དྲངས། མདོ་འདིར་ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་བླ་མེད་དུ་ལུང་ཡང་བསྟན་ལ། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཐེག་པ་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་བསྟན་ན་འདུ་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་སོགས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནོན་པ་འབབ་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་བཤད་པ་དྲངས། ཤེར་མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་གང་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཡིད་རང་ལ་བར་ཆད་མི་བྱ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པར་བྱ་ཞེས་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལུང་གསུམ་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་ཞུས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སོགས་ཀྱི་ནོར་བུ་བཀྲུ་བ་གསུམ་གྱི་དཔེས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡང་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་བཀྲུས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགོད་པར་བཤད་པས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་གསོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ཁ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་བཤད་པ་དང་། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེའི་ང་རོའི་མདོ་ལས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མྱང་འདས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་མིན་པ་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་དྲང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་མདོ་འདི་དག་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་འདིར་སྔར་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་སླར་མི་སྐྱེ་བ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་ལ། ཡང་གཤེགས་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྐུའི་སྐུ་ཉིད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་ཐོབ་ནས། །སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་སླར་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྦྱོང་ཚུལ་སོགས་མདོ་མང་ཡང་མཐར་

ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་གྲངས་གཅིག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་རིགས་སོ་སོར་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་དང་། །འདི་ན་སྐལ་མེད་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་མེད། །ལྟ་བུ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་རྒྱུད་བླ་མས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་སྟོན་པར་བསྡུས་ཙམ་མོ། །དེས་ན་འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་དགོངས་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་༑ དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབས། །བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཏེ་འདི་ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདིས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྨན་པས་ནད་པ་དང་འཚམ་པའི་སྨན་སོ་སོར་གཏོང་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ལ་སེམས་ཙམ་སོགས་སྟོན་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དང་། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་འཕྲུལ་བ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་ལྟ་བུར་འགྲོ་བས་ཚིག་ལ་མི་ཆགས་པར་ངེས་དོན་བཙལ་དགོས་པར་བཤད་པ་ལང་གཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་ནི་ཆུ་མེད་པས་ཆུར་ཞེན་པའི་རི་དྭགས་སླུ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མགུ་བར་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོངས་པའི་གཏམ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཡི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདིས་དྲང་དོན་ཐམས་ཅད་བཤད་མོད། སོ་སོར་བཤད་ན་སྐབས་འདིར་སེམས་ཙམ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྙིང་པོ་རྟག་བརྟན་མཚན་དཔེ་ཅན་བཤད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་བཤད་པ་

དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས་ནད་པའི་དཔེས་སེམས་ཙམ་བསྟན་པར་བཤད་པ་དེས་དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཞུས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ལ། ས་བཅུ་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་པོར་ལེགས་ལྡན་ལྟར་བཤད་དེ། འཇུག་པ་ལས། མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ། །རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོག་ཕྱིར་དེས། །བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། །ཞེས་ས་བཅུ་བ་རང་ལས་བཤད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་ཆོས་འདི་པ་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དང་། རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་བྱེད་པོ་དང་། རྐྱེན་རྫས་ཡོད་བྱེད་པོ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་དང་། གྲངས་ཅན་གཙོ་བོ་དང་། དབང་ཕྱུག་པ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོར་སྨྲ་བ་བསམས་ཏེ། སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ལས་གཟུགས་མེད་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་གསུངས་ཤིང་མིང་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་བར་མི་འགྱུར་ལ་སེམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་བྱས་པར་བཤད་པས། སེམས་གཙོ་བོར་མིན་པའི་བྱེད་པོ་བཀག་པར་ཤེས་སོ། །འོ་ན་ལང་གཤེགས་ལས་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་དམ་སྙམ་ན་མིན་ཏེ། འདིར་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་སེམས་ཙམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གནས་སུ་སྣང་བ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཤད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གདུལ་བྱ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་གཞི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་བཞག་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ་ལེགས་ལྡན་དང་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀའི་སེམས་ཙམ་བཀག་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །བྱིས་རྣམས་སྐྲག་པ་སྤངས་དོན་དེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཀློག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་

གདུལ་བྱ་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ནས། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་རྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན༔ །ཟབ་མོ་ཁྲུ་འཁྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ༔ །ཞེས་གསུངས་པས་འཇུག་པར། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྣང་ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ། །གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །གཟུགས་བཟློག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལང་གཤེགས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས། རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་ཏོ་ཞེས་པས་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་རྟག་པ་སྟོབས་སོགས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་བཞི་དགོས་པ་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ལ་འདི་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ན་མུ་སྟེགས་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་སྟེ། འཇུག་པར། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །སོགས་དང་། རྒྱན་སྟུག་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྙིང་པོ་ཀུན་གཞིར་གྲགས་པ་ཡང་། །བློ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཀུན་གཞི་དང་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འདིར་རྣམ་པར་ཏེ་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཇུག་པར༔ དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ། །མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དྲང་དོན་དུ་

བཤད་དེ།དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སོགས་སྟོན་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེར་ཕྱིན་བྱམས་ཞུས་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་དོན་དམ་པར་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཁྲིའི་བྱམས་ཞུས་ལས་གཟུགས་སོགས་ཇི་ལྟར་མཆིས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྲུལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཅུང་གསལ་བྱས་ན། ཀུན་བཏགས་ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་ནི་གཞན་དབང་ལ་སྣང་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྲུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཐག་པ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་བཅོས་མིན་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་པའི་ཕྱིར། བཟུང་བཞིན་པའམ་མཐོང་བཞིན་པའི་གཞན་དབང་སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གཤིས་ལུགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྦྲུལ་དེ་སྦྲུལ་དངོས་ལ་སྒྲོ་མ་བཏགས་བར་བཟུང་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲ་བཤད་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཞི་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞིར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱམས་ཞུས་ལས༔ བྱམས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་རྫས་སུ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྫས་སུ་ཡོད་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིའི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་ཡོད་ཙམ་ཡིན་ཏེ༔ དེ་ལས་གཞན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྫས་དང་རྫས་ཡོད་ཀྱི་རྫས་དང་རང་བཞིན་གྲུབ་པའམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྫས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་ཞེས་སོགས་ནས་གང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་རྫས་སུ་མེད་པའང་མིན་རྫས་སུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་རྫས་སུ་

ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་རྫས་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་རྫས་གཉིས་བཤད་པའི་རྫས་ཀྱང་མིན་ལ་དཔྱད་མ་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྫས་སུ་བཤད་པ་ཡང་མིན་པས་ཡོད་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བཅུ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་སྐབས་འདིར་ཁས་ལེན་པས་སེམས་ཙམ་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའམ་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་འདི་བས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། བཟློག་ནས་ཁྱབ་པ་གང་ཡང་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །

དྲུག་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་དང་། འགོག་བྱེད་རིག་པའི་དང་། གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དང་། དེ་དག་ངེས་བྱེད་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་འཕྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་བྱའི་ཚད་དང་། དེའི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། **འཁོར་འདས་སྣང་གྲགས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀུན། །མ་བརྟགས་ལྷན་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ། །འཇོག་ཕྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་ཡུལ་སྟེང་ནས། །གྲུབ་དང་རྫས་ཡོད་རང་མཚན་རང་ངོས་གྲུབ། །བདེན་གྲུབ་ངོ་བོས་གྲུབ་སོགས་དགག་བྱ་བཅས།** ཅེས་སྨྲས་ཏེ། འཁོར་བ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་མྱང་འདས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་སྣང་ཞིང་ཡིད་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི་ཡིད་ལ་གྲགས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པས་བསྡུས་པ་ཀུན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་མི་འདོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་བཏགས་དོན་མི་དཔྱོད་པའི་ངོ་བོར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་བློ་རྟོག་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆ་རེ་རེ་དང་ཚོགས་ཙམ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་སོགས་གང་ཡང་ཆོས་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མུན་པ་དང་རབ་རིབ་ལ་ཐག་ཁྲ་འཁྱིལ་བ་ལ་སྦྲུལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་བློ་བཏགས་ཙམ་བཞིན་ནོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ

དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆགས་པར་ཐག་པ་བསྒོགས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ༔ ༔ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་ནི་ཁམས་དྲུག་པ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། སའི་ཁམས་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་སའི་ཁམས་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་དེ་ཡང་བུད་མེད་མ་ཡིན་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་རེ་རེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དེའི་དོན་ནི་མ་དམིགས་ཏེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལས་མེད་པར་བཤད༑ ཐ་སྙད་དེ་ཡང་བུད་མེད་མིན་སྐྱེས་པ་མིན་ཞེས་པའི་གདགས་གཞི་ཐ་སྙད་པ་དེ་ཡང་གདགས་ཆོས་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་བསྡུས་ནས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གདགས་གཞི་རེ་རེ་མ་ཡིན་པར་བཤད༑ ཀུན་མིན་ཞེས་པས་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤད། དེ་ལས་གཞན་ན་ཞེས་པས་གདགས་གཞི་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཤེར་མདོ་ལྟར་མྱང་འདས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མིང་དང་རྟོག་པས་བར་བཞག་ཙམ་མ་གཏོགས་གདགས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་དང་། རྫས་ཡོད་དང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བཟློག་ཟླ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་མིང་མི་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་དོན་འདྲ་བར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་དོན་གཅིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། རང་ལས་མ་གྲུབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རང་ངོས་མེད་དང་མིང་རྟོག་ཀྱང་བཏགས་འདིར། །བྱ་བྱེད་ཀུན་འཐད་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་སྟེ། །འདི་ལས་རགས་ཕྲ་གང་ལྷུས་རྟག་ཆད་མཐར།** །ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་ནས་ངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ། དེ་ངོས་མ་ཟིན་ན་དེ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་རྣལ་མ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག

ལས༑ བརྟགས་པའི་དོན་ལ་མ་རེག་པར། །དེའི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌༑ དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པར་ངོས་མ་ཟིན་པར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མི་སྣང་བའི་སྟོང་ཉིད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་དུ་མས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་མ་རིག་པས་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་མཐོང་བ་གཅིག་ཤོས་ནི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ནི་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །མེད་པ་བ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པར་བཀག་ཀྱང་མིང་ཙམ་དང་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་འདིར་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀུན་འཇོག་ཤེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོད་མཐའ་དང་རྟག་མཐར་མི་གནས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མིང་ཙམ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཆད་མཐའ་དང་མེད་མཐར་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དཔྱད་དུ་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ། བསྟེན་མ་ཡིན་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་གནས་མེད་པ་སྟེ༑ འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་བུ་དང་རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌༑ དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་སྒྲུབ་ནས་མེད་མཐའ་ཡང་སེལ་ལ་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཡོད་མཐའ་ཡང་སེལ་བས་ན་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་འདི་ལས་དགག་བྱ་རགས་པ་དང་བོད་ཁ་ཅིག་ལྟར་མིང་བཏགས་ཙམ་ལའང་འཇིག་རྟེན་པའི་བདེན་རྫུན་ཁས་མི་ལེན་པར་སྒྱུ་མའི་རྟ་དང་རྟ་གཉིས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཀྱི་བདེན་རྫུན་མ་བྱས་ན། ཟླ་བས་ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་རྩོད་གྱིས་དང་། ཞེས

དང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟགས་ཅིག་ཅེས་དང་། མཐོང་བ་རྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ་སོགས་དང་། འགལ་ཞིང་མཐར་འཛིན་ལས་མི་འདའ་བར་ཞེས་ནས་འདོར་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་བོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁ་ཅིག་ལྟར་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་དགག་བྱ་མི་འདྲ་བར་བྱས་ནས་རིགས་པ་སོ་སོས་གཏན་ལ་འབེབས་སམ་ཞེ་ན། དགག་བྱ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ཀྱང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། **གང་ཟག་ཆོས་སྟེང་བདག་གཉིས་དེར་མེད་གཉིས། །བདག་མེད་གཉིས་བཞེད་ཆོས་བདག་རྡོ་རྗེ་ཡི། །གཟེགས་མ་ལ་སོགས་བཞིས་འགོག་གང་ཟག་བདག །ལྔ་རྒྱུ་ཡིས་འགོག་གཉིས་ཀ་རང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །**ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་རྟོག་སོགས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་དང་། རག་མ་ལས་པ་དགག་བྱའི་བདག་དང་དེ་གཞི་གང་ཟག་གི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཇོག་སྟེ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་སོགས་རིགས་པ་བཞིས་ཆོས་བདག་འགོག་ཅིང་། མདོ་དང་རྩ་ཤེ་ནས་རྣམ་ལྔར་བཙལ་བའི་རིགས་པ་དང་། འཇུག་པས་དེའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་ཙམ་གདགས་གཞིར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་ཙམ་དང་དབྱིབས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་བདུན་དུ་བཙལ་བའི་རིགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་ལ། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་ཀ་འགོག་སྟེ་བཤད་པར་འགྱུར།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་བདག་འགོག་པའི་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་འཕྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་དང་། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་འཕྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་འཕྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་འགོད་དུས་ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདེན་ཞེན་གྱི་ལོག་རྟོག་གི་རྩེ་མ་བཅོམ་པར་སྒྲུབ་ངག་མི་བྱེད་པ་མདོ་

སེམས་དབུ་མ་པ་གསུམ་མཐུན་ཀྱང་འདིར་ཆལ་ཤད་སྨྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། **བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྒྱུ་མེད་ལས། །སྐྱེ་བ་མིན་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད།** །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་བདག་དང་གཞན་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་དང་། ལམ་སྒྲོན་ལས། དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན། །རྒྱུ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་སོ། །བདེན་པར་སྐྱེ་བ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་དེ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེས་པ་མི་འོང་བས་ཁྱབ་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་བདེན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་ཕྱིར་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **བདག་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །གང་དེ་དེ་མིན་རྒྱུ་འབྲས་རྟག་མཐོང་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་མཐོང་འགལ་བྱ་བྱེད་ཀུན་གཅིག་འགྱུར།** །ཞེས་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ན་རེ། མྱུ་གུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་རང་གི་ས་བོན་གྱི་དུས་ནས་ཡོད་ལ་ས་བོན་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་པུ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡོད་པས་འབྲས་མི་འཚོལ་བ་དང་སྐྱེ་པ་འཐད་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྒྱུ་དུས་ན་ཅི་ཡང་མེད་ན་མེད་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་ན་རི་བོང་རྭ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཟེར། སྐྱེར་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཡོད་པ་ཅིག་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡང་རང་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མེད་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་མཐུན། གྲངས་ཅན་ལྟར་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་པས་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ཡོད་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འང་གྲངས་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཟེར་ཡང་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། སྔར་མེད་པ་གསར་སྐྱེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་སྔར་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ས་བོན་སྐྱ་བོ་འབའ་ཞིག་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱུད་པ་དང་། ཡང་ན་མྱུ་གུ་སྔོན་པོ་འབའ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་

དང་། རྒྱུ་ས་བོན་སྐྱ་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ས་མྱུག་ཅིག་ཅར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། མཐོང་བ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཧིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཇི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་འཇུག་པར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོད་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ནས། བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་འབྲེལ་བ་སྤྲངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་ལས་མུན་འབྱུང་ཞིང་། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་ཀུན་ལས་ཀུན་འབྱུང་འགྱུར། །གཞན་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་གྲོ་ནས་བཞིན།། དུས་མཉམ་དེ་མེད་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ཅི།** །ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། རིགས་པ་ནི། མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་ཀྱང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་དེའི་སྐྱོན་མི་ཡོང་སྟེ། འདིར་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཉེར་ལེན་དང་འབྲས་བུ་ནི་ས་བོན་དེའི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའམ་རྒྱུན་གཅིག་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་ལ་ཉེར་ལེན་སོགས་མི་རུང་བ། དཔེར་ན་ནས་ཀྱིས་བོན་དང་རྒྱུན་གཅིག་པའི་ནས་མྱུག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་གང་ཤུའི་མིན་པ་ལྟར་རོ། །ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་འབྲས་བུ་ནས་མྱུག་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་བཞིན་དང་གྲོ་ནས་བཞིན། ས་མྱུག་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་མཉམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་གཞན་ལ་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

བདག་གིས་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར་ཇི་ལྟར་ནས་དང་། ནས། རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་དང་སྐྱེ་འགག་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་མེད་པ་བདེན་མོད། མ་བརྟགས་པར་རང་ངོས་ནས་ས་བོན་འགག་པའི་བྱ་བ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་ས་ལུ་ལྗང་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་མིན་ནམ། ཞེ་ན༑ དེ་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་གནོད་པ་འབབ་ལ། མདོའི་དགོངས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་རང་ངོས་ནས་མ་ཡིན་ནོ༑ ཀཱ་ལ་ཏེ་མིག་དང་གཟུགས་སོགས་དང་ཚོར་བ་ལྷན་ཅིག་པ་ཕོན་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བས་གཞན་སྐྱེ་ཙམ་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་གཟུགས་དང་མིག་དང་ཚོར་སོགས་དུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཚོར་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་པར་གཞན་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། མིག་གི་བློ་ལ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྔ་ཕྱི་གཞན་འགོག་ཚོགས་རྒྱུ་གཅིག་སོགས་འཕྲུལ། །མཐའ་བཞི་མི་འདོད་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་དུ་འང་། །མེད་པར་བཤད་ཕྱིར་འདིར་འདོད་སྨོན་པའི་གར།** །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལྟར་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་སྔ་ཕྱི་གཞན་འགོག་པ་དང་། ལ་ལ་སྔ་ཕྱི་ལྡོག་ཕྱུང་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་བར་འདོད་པ་སོགས་འཕྲུལ་བར་རྟོགས་སླ་ལ་སྟག་ཚང་པས་སྔར་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་ནི་སྨྲོན་པས་རྨ་བྱ་གར་བྱེད་པའི་མགོ་བོ་བཅད་ནས་མཇུག་མར་བཏགས་ནས་གར་བྱེད་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ས་ལུ་ལྗང་བ་ལས། ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་མྱུ་གུ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ན། བདག་གིས་མ་བྱས༑ གཞན་གྱིས་མ་བྱས། གཉིས་ཀས་མ་བྱས། དབང་ཕྱུག་གིས་མ་བྱས། དུས་ཀྱིས་མ་བསྒྱུར། ཐ་རབ་ལས་མ་བྱུང་། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས། ཞེས་དྲངས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས༑ འཇིག་རྟེན་པས་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སློབ་དཔོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། འཇུག་པར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་པའི་ལུགས་དེ་བྲིད་ཀྱང་འཆད་འདོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **བདག་གཞན་རེ་རེའི་མིན་ཕྱིར་གཉིས་སྐྱེའང་མིན།** །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་

སྐྱ་བའི་གྲངས་ཅན་དང་གཅེར་བུ་པ་གཉིས་ཀས་བུམ་སོགས་བདག་གཞན་གཉིས་སྐྱེད་སྟོར་ལྟར་འདོད་པས་དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་བདག་སྐྱེ་ལ་སྔར་གྱི་གནོད་བྱེད་དང་། གཞན་སྐྱེ་བའི་ཆ་སྔར་གྱི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་བ་ནི། **རྒྱུ་མེད་སྐྱེ་ན་འབད་པ་དོན་མེད་ཅིང་། །མཐོང་དང་འགལ་ལ་ཀུན་ལས་ཀུན་སྐྱེ་འགྱུར། །**ཞེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་བཙོ་སྲེག་བྱེད་པ་དང་ཉོ་ཚོང་སོགས་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་རོག་ལ་རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་རྟ་ལ་རྭ་དང་ཤིང་བ་ནས་རང་གི་ཤིང་ཏོག་གི་རྒྱུ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ནི་མ་པ་དང་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཤིང་ཏོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཨམྲ་དང་ལ་ཀུ་ཙ་ལ་སོགས་པ་སྨིན་པ་དུས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་ཚེས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཚེ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་སྒོ་ནས་སྡུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་སྔར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་བཞི་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ཅིག་ཅར་བཤད་པ་ནི། **གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་ཡང་། །ཡོད་ལ་ཅི་དགོས་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་བྲལ། །གཉིས་ཡིན་དེས་རབས་ལ་གཉིས་བྲལ་ལ་དེས་ཏེ། །**ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་མེད་དང་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གང་ལའང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྔར་ལྟར་དང་རྟགས་ཚུལ་བཞི་ལས་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་སྔར་མི་སྐྱེ་སྟེ། བདག་སྐྱེ་བའི་གནོད་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཏན་མེད་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཡིན་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་མེད་གཉིས་འགལ་བའི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རེ་རེ་ནས་མིན་པའང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ༏ སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། །ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ནས་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་དང་འགག་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར༏ ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་རྟགས་སོ་སོ་ནས་སྒྲུབ་ལ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །འཇུག་པས་གཞན་སྐྱེས་སྤྱུར་ལ་འཕགས་པ་དང་ཇོ་བོས་སྤྱིར་བཤད་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕྱུར་མ་ཟད་གནས་འགག་སེལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དང་། མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་ཞེས་མུ་སྟེ་རྒྱུ་ཡོད་པས་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ཀྱང་བྱས་ཚོག་པས་མཐའ་བཞི་འགོག་པ་དང་འགལ་བར་མ་སེམས་ཤིག

གསུམ་པ་མུ་བཞི་དེ་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་སྦྱོར་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་མི་སྐྱེ་བ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་ས་བོན་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་གཅིག་སྐྱེ་བའང་ཡོད་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་གཅིག་སྐྱེ་བར་བཤད་ཅིང་། མཐོང་བས་སོ་ཞེས་དབུ་མ་སྟོང་བར་བཀོད་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར། **དངོས་པོ་བདེན་པར་རྒྱུ་ཡིས་སྐྱེད་མིན་ཏེ། །གཅིག་གིས་གཅིག་མིན་དུ་མས་གཅིག་མི་སྐྱེད། །གཅིག་གིས་དུ་མིན་དུ་མས་དུ་མའང་མིན།** །ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན༏ རྒྱུ་ཡིས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེད་དེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཅིག་མིན། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་དུ་མས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་མིན། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་མིན་ལ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་དུ་མས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་དུ་མས་ལག་རྗེས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་གཅིག་གིས་སྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་དུ་མ་ལྟར་ལག་རྗེས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༏ བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། །དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་ཐ

དད་མ་ཡིན་ཡང་། །བྲི་བྲག་རྣམས་ནི་ཐ་དད་དང་། །གཞན་མིན་ཁྱེད་འདོད་དེ་བས་ན། །སྐྱེ་ཅི་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་སམ། །ཞེས་དང་། གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དང་། །མི་སྐྱེ་དེ་བཞིན་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་དག་པར། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་མི་འགལ་སྨྲས། །སོགས་དང་། གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་རྐྱེན་རྣམས་ལས། ། སྐྱེས་པར་འདོད་ན་རེ་རེ་ནི། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་འགྱུར། །ཡིན་ནའང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ནི་རྐྱེན་རྣམས་ལས། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། །ཐ་དད་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། །སྔ་མ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མེད་ཐལ། །སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱེད་སྤྱུ་ཕྱིར་གཞན་ཅང་ཕྱིར། །འདིར་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་འགྱུར།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་སྟག་ཚང་པ་ན་རེ། རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་སོགས་མུ་བཞི་མེད་པས་དོན་དམ་དང་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་ཟེར་བ་མི་ཤཱད་དེ། རྒྱུ་མིག་དབང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་མིག་གིས་དབང་པོ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་ན་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཟློས་པའི་དོན་ཉིད་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་སྐབས་སུ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཟློས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་སྐད་ཅིག་རྟེན་ཅན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། འོ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན། དེ་ནི་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་དག་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་དང་ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་དང་ལས་དུ་མས་ལུས་དུ་མ་དང་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པར་བཤད་པ་མདོ་དག་ནས་སོ་སོར་གསུངས་པ་བཏུས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ཡང་བཞེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་གསལ་གཅིག་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་གང་། །ཚངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། །ལུས་ངག་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་། །སྤྱོད་པ་ཞན་པའི་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་དང་། སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་དད་པ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་འབྲས་བུ

དཔག་མེད་དང་རིང་བསྲེལ་སྙིང་པོ་ཅན་གྱིས་རྫ་གཅིག་བྱས་ནའང་དེའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་སྒྱུར་དུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་སོགས་དང་། རྟེན་ནམ་སེམས་ཞན་པས་དགེ་སོགས་ཡུན་རིང་སྤྱད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆུང་བ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་བསྟོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀུན། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་དང་གསུངས་ཚུལ་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདོད་པ་ལ་སེམས་གཡེང་བའི་དཀའ་ཐུབ་དང་ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་བར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱུང་བའི་མཐའ་དུ་མ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ་མདོ་བཏུས་སོགས་ལྟ་ཞིང་དོན་བསྡུས་ན། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གཅིག་ལས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་། དུ་མ་ལས་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཇི་ལྟར་སྲིད་པར་ནུས་ཤེ་ན། འདི་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ནི་མི་གྲུབ་བོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་མི་རུང་བ་དང་མངོན་སུམ་མ་མཐོང་བ་མིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་འདུག་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་གཅིག་ལས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་། དུ་མ་ལས་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་ནས་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་བརྡུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་གདགས་ཚིགས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚེ། རྒྱུ་ཐ་དད་ན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བར་སྨྲས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ། དངོས་དང་འཕྲུལ་སྤོང་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་ནི་འདིར་མེད་ལ། རྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་ལྟོས་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཙམ་ཕྱིར། ཆོས་ཀུན་ཚུགས་ཐུབ་རང་ངོས་གྲུབ་རྣམས་མིན། རྣམ་རྒྱུས་མཐར་གཉིས་སེལ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་དངོས་སྨྲ་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་མི་འདོད་དེ། ཡོད་ན་ལྟོས་གྲུབ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་གང་

ན་ནམ་གྱི་ཚོར་རང་། །མ་བརྟེན་པར་ནི་ཡོད་ཉིད། །སོགས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་ཚིག་གསལ་ལས༏ ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་དབུ་མའི་ཤུལ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་དང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་དང་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲ་དོན་ལ་བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་གིས་བརྟེན་པ་དང་ཕྲད་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་དུས་ནས་གྲུབ་པས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲ་དོན་གང་ཡང་མི་འདོད། དངོས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་འགལ་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། འགལ་བ་དང་ནི་མ་གྲུབ་པར། །མཐོང་བ་འདི་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས། །ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཚུལ་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་གོ །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བུ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བར་མཛོད་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དང་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་སོགས་སུ་བལྟ་ལ། སྒྲ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བས་སྔོན་གྱི་ལོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྗེས་དང་ཀ་ཙན་བསྒྲིགས་ནས་ཚིག་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཙམ་ཟད་བཤད་ན། འཐད་པ་བཞག་འཁྲུལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲ་སྒྲུབ་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། པྲ་ཏཱི་ཏྱ་ས་མུཏྤཱདཿཞེས་པ་སྒྲུབ་ན། ཨིཎ་འགྲོ་བ་ལའོ་ཞེས་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ཨིཎ་བཞག ཎ་རྗེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཕྱིས༏ ཨི་བཞག་དེའི་སྔོན་དུ་པྲ་ཏི་བཞག དེ་ལ་སུ་བྱིན་མི་ཟད་པ་ལས་སུ་འཛིན། ཙཀྵུའི་ལེའུ་དང་པོའི་རྐང་

པ་གསུམ་པ་ལས། ཨ་ལམ་དང་ཁ་ལུ་དག་ལ་སོ་སོར་རྟོད་པ་ལ་ཀྟ་ཧྲུང་ངོ་། །མིང་ལས་སོ། །བྱེད་པ་པོ་གཅིག་པ་དག་ལ་སྔ་མ་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀ་ལཱ་པའི་གྲྀཏ་ལེའུ་དྲུག་པར། ཨ་ལམ་ཁ་ལུ་ག་ལ་དགག་པ་ལ་ཀྟ་ཡང་ནའོ། །མིང་ལས་སོ། །བྱེད་པོ་གཅིག་དག་གི་སྔ་མའི་དུས་འདའ་ཞེས་པས་ཀྟ་བྱིན། ཙནྡྲའི་ལེའུ་ལྔ་བའི་བཞི་ལས། ན་ཉམ་ཡིན་པའི་བསྡུ་བ་ལ་ཀྟའི་ལྱ་པ་འོ། །ཞེས་པའི་ཀྟ་ལྱ་པ་ཏུ་བསྒྱུར། ཀ་ལཱ་པའི་གྲྀཏ་དྲུག་པ་ལྟར་ཀྟ་ཡ་པ་བྱེད་ཀྱང་། ཚིག་གསལ་ཙནྡྲ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ལྱ་པ་ཀྱི་ལ་དབྱངས་དོན་དང་། ཏ་ཡིག་ཏུ་ཀ་ཨཱ་ག་མ་སྟེར་བའི་རྟགས་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས་ལ། ཡ་བཞག་ཙ་ལས། ཐུང་ངུའི་ཧྲིང་མ་ཡིན་པ་ལ། པིཏ་ལ་ཏུ་ཀའོ་ཞེས་པས་ཨི་དང་ཡའི་བར་ཏུ་ཀ་བྱིན། ཀ་རྟགས་དོན། ཨུ་བརྗོད་དོན་གཉིས་ཕྱིས་ཏ་བཞག་ཀ་ལཱ་པའི་གྲྀ་ཏ་དང་པོར་བྱིངས་ཀྱི་མཐའ་བྲ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཏའོ་ཞེས་པས་ཨི་རྗེས་སུ་ཏ་སྟེར། གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་ཕ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་དྲངས་པས་ཏྱ་གྲུབ། ཙ་བ་ལས་ཨ་ཀ་ནི་ཨ་ཀ་ལ་རིང་པོས། པྲ་ཏི་དང་ཨི་སྒྲུར་རིང་པོར་བྱས། པྲ་ཏཱི་ཏྱ་གྲུབ་སྟེ་མིང་ཡིན། དེ་ལ་ཙ་བའི་བཞི་པའི་དང་པོར། དོན་ཙམ་ལ་དང་པོའོ་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་སུ་བྱིན། ཀ་ལྟར་ན་སི་དང་། ཙ་བའི་གཉིས་པའི་དང་པོར་སུ་པའི་གྲངས་མེད་ལ་དབྱི་ལ་ཞེས་དང་། ཀ་ལས་མི་ཟད་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་སི་ཕྱིས་པས་པྲ་ཏཱི་ཏྱ་གྲུབ་སྟེ། ཕྲད་པ་དང་ལྟོས་པ་དང་རྟེན་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། འདིར་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱིས་འཆད་ཀྱི་གཅིག་ཁོ་ནར་མི་དགོས། ཡང་པད་འགྲོ་བ་ལ་འོས། པད་བཞག་དེའི་སྔོན་དུ་ཉེར་བསྒྱུར་ཨུཏ་དང་། དེའི་སྔོན་དུ་སམ་བཞག དེ་གཉིས་ལ་སུ་བྱིན་དབྱེ་བ་སྔར་དང་འདྲ། ཙ་བའི་དང་པོའི་གསུམ་པར་ལྷ་ཀུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་དང་གྲྀཏ་ལྔ་པར་པད་རུ་ཛ་བི་ཤཱི་ཤ་ཨུཙ་རྣམས་ཀྱི་ཀྟྭའོ། །ཞེས་པས་བྱིངས་པད་ཀྱི་མཐར་ཀྟྭ་བྱིན། ཀྟ་རྗེས་འབྲེལ་ཏྭ་འཕེལ་བའི་དོན་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་གཉིས་ཕྱིས། ཀྟའི་སྒྲོག་གི་ཨ་བཞག བྱིངས་ཀྱི་དང་པོ་འཕེལ་བ་བྱས་རིམ་བཞིན་མཚམས་སྦྱར་ནས། ས་མུཏྤཱ་དྱ་གྲུབ། དེ་ལ་ཙ་བ་ལས། དོན་ཙམ་ལ་དང་པོ་འོས་སུ་བྱིན་ཨུ་ཕྱིས། སུ་སརྦ྄ཕཱའི་ཏུ་འོས། སུ་ས་ཏུ་བྱས་ཨུ་ནི་ཙ་བ་ལས། ཏ་ཤ་ལྭ་འདང་ཨ་སུ་ལས་ཏུའི་འོ། །ཞེས་པའི་ཨུ་རྟགས་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས། ཙ་བ་ལས། ར་ཕའི་རྫོགས་པ་ལ་རྣམ་པར་བཅད་པའོ། །ཞེས་པས་ར་རྣམ་བཅད་བྱས། ས་མུཏྤཱ་དཿགྲུབ་སྟེ་འབྱུང་བ་དང་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་སྐབས་འདིར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་

ཏེ། བྲཏི་ནི་ཕྲད་པར་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་དོན་དང་། ཨིཏི་སྟེ་ཨི་ཎ་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྱུཔ་གྱི་མཐའ་ཅན་བྲ་ཏཱི་ཏྱ་ཞེས་པ་ཉེར་བསྒྱུར་གྱིས་བསྒྱུར་བས་བྲ་ཏཱི་ཏྱ་ནི་ཕྲད་པ་དང་ལྟོས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ས་མུཏ་གོང་ན་ཡོད་པའི་པཱ་ད་ཡང་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐབས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་པ་ལའང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་བྲ་ཏི་ནི་ཕྲད་པའི་དོན་ཏོ། །ཨི་ཏི་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྱུཔ་གྱི་མཐའ་ཅན་བྲ་ཏཱི་ཏྱའི་སྒྲ་ནི་ཕྲད་པ་སྟེ་ལྟོས་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་པ་ནས། ས་མུཏ་གོང་ན་ཡོད་པའི་པཱ་ད་ནི་འབྱུང་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ས་མུཏྤཱ་དའི་སྒྲ་ནི་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཊཱི་ཀ་བྱེད་མང་པོས་ལྱུཔ་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་སྙམ་པ་དང་བྲ་ཏི་དང་ཨི་ཏི་ཞེས་ནོར་བ་རགས་པ་མཐོང་ལ། ལོ་ཆེན་བློ་བརྟན་གྱི་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱང་མི་གསལ་ལ། འདི་དག་མ་གོ་ན་ཚིག་གསལ་གྱི་སྟོང་ཆ་མི་གོ་བར་མཐོང་ནས་འཕྲུལ་བྲལ་ཅུང་གསལ་རེ་སྨྲས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྔོན་གྱི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་བྱེད་ལ་ལ་དག་ན་རེ། བྲ་ཏི་སྒྲ་སོ་སོ་བའམ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཟློས་དོན་དང་། ཨི་ཏི་སྟེ་ཨི་ཎ་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་ཆས་པ་དང་འཇིགས་པའི་དོན་དང་། བྱིངས་དེ་ལ་ཡ་རྐྱེན་བྱིན་པའི་ཨི་ཏྱ་ནི་འགྲོ་བར་རུང་བ་ཡིན་ལ་ཨི་ཏྱ་དེ་ཕན་གྱི་ཕྲད་པར་དུ་སྦྱར་ནས་སོ་སོ་སོ་སོར་འགྲོ་ཞིང་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་ཞེས་བཤད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་དག་ནི་བྲ་ཏི་ནི་ཟློས་པའི་དོན་ཏོ། །ནས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོ་འཇིག་པ་དང་། སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྨྲ་བ་སོགས་སོ། །འདི་ལྟར་སྒྲ་སྒྲུབ་ན་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ཨི་ཎའི་ཎ་ཕྱིས་ཀྱིས་བྱིན། ཡོངས་རྫོགས་ཕྱིས་ཀས། བྱིངས་ཀྱི་མཐའ་བ་རྗེས་འབྲེལ་ལ་ཏ་འོས་པ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ཏ་ཕྱིས་ཀས་དེར་ལེགས། ཕན་པ་ལ་ཡང་ཡ་ཞེས་པས་དེ་ཕན་གྱི་རྐྱེན་ཡ་བྱིན་སི་བྱིན་ནས་བྲཏི་དང་སྦྱར་བས་བྲ་ཏཱི་ཏྱཿལྷག་མ་འདྲ་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིས་པར་འདོད་པ་ལའང་དགག་པ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་ཟློས་དང་། ཨི་ཏྱ་དེ་ཕན་མཐའ་ཅན་གཉིས་མི་འཐད་དེ། ཟློས་བཤད་དེ་སྤྱི་ཙམ་ལ་འཐད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མཐོང་བ་དེས་ཞེས་སྦྱོར་བཏང་ནས

མང་པོ་བློས་སྦྲ་ཡང་འཐད་ལ། སྲུས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་སོགས་ལ་ཚིག་སྡུད་སྣང་བས་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེ་བ་འཐད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་གཅིག་ལ་བློས་པ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལ་ཚིག་སྡུས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་སྡུས་མི་རུང་སྟེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་ཞེས་པའི་དང་གི་སྐད་དོད་ཙ་དང་གཟུགས་ལ་ཞེས་པའི་ཨམ་མ་ཕྱིས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ནས་དང་མིག་གི་བར་དུ་རྣམ་དབྱེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྱུཔ྄་ཀྱི་མཐའ་ཅན་མི་བཟད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དགེ་སློང་དག་ཅེས་པ་ནས། ལྱུཔ྄་ཀྱི་མཐའ་ཅན་མི་བཟད་པ་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་ཙཀྵུར་ཙ་རཱུ་པཾ་པྲ་ཏཱི་ཏྱ་ཙཀྵུ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་གཞན་བཀག་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་ལ། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཡང་སྦྲ་དོན་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་གཉིས་ཡོད་དེ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་ཅིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཕྲད་ནི་བློས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྲད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་སྐྱེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་དང་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་ཕྲད་ནས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ལུགས་བརྗོད་ལ་སྤུར་ལྟར་ཡང་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་ལ་མི་མཁས་སོ། །སྙམ་དུ་ཟླ་བ་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྗོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་ཏེ་པྲ་ཏཱི་ཏྱ་ནི་ཕྲད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་ན་རྟེན་ཅིང་གི་སྐད་དོད་པྲ་ཏཱི་བློས་པའི་དོན་དུ་མིན་ལ། འབྲེལ་བར་ཏེ་ཨི་ཏྱ་ཡང་ཕྲད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་གྱི་བཤད་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་ཞེས་པ་ནས་ཕྲད་པའི་དོན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་རྟེན་ཅིང་སྟེ་པྲ་ཏི་ནི་ཕྲད་པའི་དོན་ཅན་དང་། འབྲེལ་བར་ཨི་ཏྱ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སོ་སོ་ལ་དེ་ལྟར་དོན་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ན་གཏྭའི་ཆུ་མངར་བ་དེ་ལན་ཚྭའི་ཆུ་དང་ཕྲད་པས་ལན་ཚྭའི་ཆུར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཉེར་བསྒྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཚིག་འོག་མའི་དོན་འགྱུར་ནས། ཚིག་གཉིས་ལས་དོན་ཕྲད་པ་གཅིག་པུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཕྲད་ནས་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་སྒྲ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་ཚེ་ཧེ་ཏུ་པྲ་ཏཱི་ཏྱ་ས་མུད་པཱ་ད༔ ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་

དང་དེ་ཕྲད་ནས་འབྱུང་བ་ཟློས་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟློས་པར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་ནི་ཞེས་པ་ནས་མི་མཁས་སོ་ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་ལུགས་བཀག་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་མེད་པར་མི་འཐད། ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་དང་གཟུགས་ལ་ཕྲད་པ་མེད་དེ། ཕྲད་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ནའང་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས་དགེ་སློང་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགེ་སློང་དང་འབྲས་བུ་བཞི་ཕྲད་པ་ཁས་མི་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྲད་ནས་ཞེས་པ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་དོན་ནི་འཕགས་པས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་ཕྲད་པའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིགས་གསལ་ལས། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་མིག་དང་ཞེས་པ་ནས་སྐྱོན་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པར་བཞེད་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་དང་། འབྱུང་བའི་སྒྲ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་མ་བརྗོད་ཅིང་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ལ་འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རྐྱེན་འདི་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཡང་འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དགོན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་པས་ཐུ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ནས་སྐམ་སྐྱེས་པདྨ་མཚོ་སྐྱེས་དང་། ལངས་པའི་མ་ཧེ་ལ་སར་ཉལ། ཞེས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ནི་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་གཏིང་ཚུགས་པ་སྟེ། འཇུག་པའི་སྒྲར་ཁས་བླངས་ནས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་པའི་དེ་དང་དེ་བརྟེན་དང་། འབྱུང་བ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ཡན་ལག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་སྟེ་ཁྲིད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། །ཐུང་ངུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་འདོད་ན་ཡང་ཕྲད་པའི་སྒྲར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཞན་སུན་འབྱིན་པ་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ

ཡང་དགོན་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་པ་ནས་དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་སུན་འབྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་། རང་གི་ཆ་ཤས་སམ་གདགས་གཞི་འམ་ཡན་ལག་ལ་ཕྲད་པའམ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བའི་སྐད་དོད་ས་མུ་ཏ་པཱ་དའི་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས་སམ་འདུ་བ་དང་། ཚོགས་པ་སོགས་དང་། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། ཕྲད་ཡོད་པ་ལ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྲད་ལྟོས་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཐུབ་བམ་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཕགས་པས་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་དངོས་སྨྲ་བ་ཞིག་གམ། ཞེ་ན། མིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཅི་སྨྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བའོ། །ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་སྤྲུལ་པ་དང་རྨི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལ་ཟབ་པ་རང་བཞིན་མེད་དེ་ཤེས་པའི་སྤྲུལ་ཆོས་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཚད་རྩལ་སོགས་རྒྱས་པར་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་རྩ་འགྲེལ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་རང་འགྲེལ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་དེའི་དར་ཊཱི་ཀ་སོགས་སུ་བཙལ་ལ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པས་རྣམ་མཆོག་མཐོང་། །ཞེས་དང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གཅེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གིས་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་སྟེ་ཞེས

བྱ་བ་ནི་ཐབ་མོ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་ཡང་ན་གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཙེས་པ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཐབ་པ་ཉིད་ནི་རང་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས་སོགས་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བླ་མས། སྟོན་པའི་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་གཉིས། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། **དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ཚུགས་ཐུབ་ནམ་མཁར་ཟ། །སུས་ཀྱང་ཚད་གྲུབ་ཚུགས་ཐུབ་དོན་མ་ཐུས།** །ཞེས་པ་ནི་སྔགས་ལོས་སྤུར་ལྟར་དོན་དམ་ཚུགས་ཐུབ་དང་ཚད་གྲུབ་གསུམ་དོན་གཅིག་འདོད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་དབང་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཚུགས་ཐུབ་འདོད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་སྤྱི་མཚན་ཡང་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བྱེ་མདོ་སོགས་འདོད་པས་ན་སུས་ཀྱང་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་རང་གི་ཚུགས་ཐུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་བསྟན་པར་རྨ་མི་འབྱིན་པར་མཛོད་ཅིག

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་འདི་ལ། དངོས་དང་། འཕྲུལ་སྤོང་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རང་དབང་བདག་མེད་ཕུང་མིན་དེ་གཞན་མིན། །ཕུང་པོའི་རྟེན་མིན་ཕུང་པོར་རྟེན་པར་མིན། །ཕུང་དང་མི་ལྡན་དབྱིབས་མིན་ཚོགས་མིན་ཕྱིར། །ཤིང་རྟ་བཞིན་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་སྦྱར།** །ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདིར་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་དང་འཇིག་ལྟ་གཉིས་ངར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཡི་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་གཉིས་དང་གདགས་བཞི་གདགས་ཆོས་སོགས་ལ་ལོག་རྟོག་མང་བ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཀགས་པས་ན་འདིར་དཀའ་གནས་མཆོན་ཙམ་བསྟན་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་གཅིག་པ་དག་གོ་སླམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་དང་། རྩ་བར་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཇིག་ཚེང་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་སྣང་བ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་ལྷ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་ང་དང་

བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་ལྷ་སོགས་ཡིན་ལ། ཡང་བྲྀཧྨ་པླ་ལི་ཏ་ལས། འདི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གི་ཞེས་གསུངས་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་རྒྱུའི་མིག་སོགས་བདག་གི་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་གིར་བྱེད་པ་པོ་དེ་བདག་གི་བ་དང་ང་ཡི་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ང་ཡི་བ་དང་ལྷའི་ང་ཡི་བ་སོགས་སུ་བཞག་ཅིང་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་དར་བདེན་པར་བཟུང་བའི་ལྟ་བ་དང་། ང་ཡིར་བདེན་པར་བཟུང་བའི་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་འཇིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ་ཞེས་འཇིག་ལྟ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ངར་འཛིན་པས། ནས། འདི་ནི་བདག་གིའོ་སྙམ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། ཞིབ་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་གཉིས་ཀའོ། །ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་བ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྟོག་ངོར་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་དགེ་སློང་དང་མི་དང་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཤཱཀྱ་པ་དང་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་པ་རྣམས་དོན་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ཡང་དུ་མ་ཤེས་དགོས་ལ༑ ཕུང་པོ་ལ་ངར་སྣང་བ་དང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་སྣང་བ་ང་ཡིན་ཡང་། ཕུང་པོ་ང་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཕུང་པོ་ངར་སྣང་བ་ཡང་ང་མིན་ཏེ། ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ངའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་༑ མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་དང་། ང་ཡི་ཡིན་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཡང་ང་ཡིར་མིན་ཏེ༑ དེ་དག་ང་ཡི་ཅན་དང་ང་ཡིར་བྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རང་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཡིར་སྣང་བ་དེ་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ

ལྟར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མིག་རྣ་སོགས་ནི་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་ནི་བདག་གི་ཡིན་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་སོགས་བཤད་ལ། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། བདག་ལ་ཕན་པ་ནི་བདག་གི་སྟེ། བདག་གི་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ་ཞེས་པས་ཀྱང་བདག་གི་བའི་གཞི་བསྟན་ལ༑ སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་སྣང་བའམ་དེ་དག་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་ཡི་བར་སྣང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་ཡུལ་གཞིར་བཞག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལ་ང་ཡི་བ་སྣང་བ་ན་གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་ཙམ་དུ་སྣང་གི་གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་སུ་མི་སྣང་བ་དང་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་གཉིས་ཚོགས་སྣང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་སྐབས་ཚང་པ་སོགས་ན་རེ། བདག་འཛིན་སྤྱོད་དུས་ཕུང་པོ་དང་ཐ་དད་པའི་བདག་ངོས་འཛིན་འགོག་ཅིང་། དེ་རྗེས་སུ་ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་སྐྱེས་ལ་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཟེར་ནས་ལྟ་བྲིད་དག་ལ་ནུར་ཟ་བར། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་སྨྲོ། །འདི་དག་གཡག་ཞར་གྱི་རྨ་ལྟར་ཕྱོགས་མཐོང་རེའི་ངན་སྐད་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་ངའི་ལུས་ངའི་སེམས་ཞེས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཕུང་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་ཐལ་བ་དེ་འདོད་ན་རྩ་བར། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དེའི་ཐད་ཀྱི་ས་བཅུའི་ས་གསུམ་པའི་མདོ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མང་ལ། རྩ་བར། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་བདག་དང་ཕུང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྟག་བདག་བཀག་ཀྱང་། བདག་ཕུང་ཐ་དད་ཙམ་མ་བཀག་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན༑ བདག་ཕུང་ཡོད་ལ་ཐ་དད་བཀག་པས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རྩ་བར། དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། །

ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་ལྟར་སྣ་བཞིན་དུ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངའི་སྣང་ཚུལ་ང་ཧྲང་ཧྲང་བ་དང་ཐོབ་ཐོབ་བ་ལྟ་བུ་ཕུང་པོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་བར་གསུངས་པ་ལ་ཡང་གོ་ན་རེ། ང་སྣང་ཚུལ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་འདྲ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་སོགས་ཟེར། འོ་ན། ང་འཆར་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། ངའི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ངའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་གསུམ། ང་འཆར་ན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ང་གཅིག་འཆར་བར་ཐལ། ཕུང་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ང་གཅིག་འཆར་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ལྷན་སྐྱེས་ལ་སྣང་བ་ན་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་མི་སྣང་བར་བཏགས་ཆོས་དང་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་མིན་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་འཆར་བར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར་དང་། །ཡང་འགལ་བར་མ་ཟད། ལྷན་སྐྱེས་ལ་ངའི་གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་འདྲེས་པའི་ཕུང་པོའི་ངོས་ནས་ངའི་སྣང་ཚུལ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་གདགས་ཆོས་ངའི་སྣང་ཚུལ་འདྲེས་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་དགོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཟུར་དུ་ཤར་ན་བདག་ལ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་དང་དབྱིབས་སོགས་དང་ཚོར་བ་པོ་འདུས་ཤེས་པོ་ལས་སོགས་འདུ་བྱེད་བ་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་པོ་སོགས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་ན་དེ་ཕུང་པོ་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་ན། སོགས་དང་། བཙྪ་པུ་ལི་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ལ་ཏྲ་དཀར་པོ་དང་བ་ལང་ཁྲ་བོ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། འཆར་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བའི་མཐར་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ང་ཞེས་པ་ནས། ང་དེ་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས། ཞེས་སོ༔ ༈འདི་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཞུང་དོན་མྱོང་ཐོག་ནས་བཤད་པ་སྐྱོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་སྣང་ངོ༔ ༈དེས་ན་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེའི་བློའི་ངོར་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ལྟ་མི

དུད་འགྲོ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་སེམས་ནི་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་ལ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་ཀྱང་མི་ལྡོག་ལ་ལྷ་ལ་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལུས་འདོར་ལེན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ལྡོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་མི་སོགས་ལུས་རྟེན་གྱིས་འབྱེད་པས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་དང་ང་ཙམ་སངས་རྒྱས་བར་དུ་འགྲོ་བ་སེམས་ལ་ལྟོས་པས་ང་སེམས་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལྟ་བ་ཕྲ་ཐག་ཆོད་པ་གཅིག་བྱེད་ན་རྩ་ཤེ་དང་དེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལྟར་ལེགས་པར་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེས་ན་ངའོ་སྙམ་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་མཁན་གྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་དུ་མི་བཟུང་བར་མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་དང་། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བདག་རྣམས་ནི་སྤྱ་མའི་བྱེ་བྲག་རེའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་གསུང་དེ་ཉིད་ལས། རེས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་རེས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལྔ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཉི་ཤུ་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་དེ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བླ་བས་མདོ་དྲངས་པ་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་མིན། གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་གཟུགས་མེད་དེ་བཞིན་དུ་བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན། བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་རྟགས་སམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས། ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྲ་བའི་བདག་མེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པས་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེན་ཀུན་བཏགས་འགོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གསུངས་པའི་དོན་དེ་འདྲ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མཐར་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་པ་སྟེ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་དྲིལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བདག་ཆོས་ཅན། རང་དབང་ངམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། ཁྱོད་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའམ་དེ་དང་གཅིག་ཀྱང་མིན་ལ། ཁྱོད་དེ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་པའམ་དེ་དང་ངོ་བོ་གནས་པ་ཡང་མིན། ཁྱོད་ཕུང་པོའི་རྟེན་འཁར་གཞོང་དང་ཕུང་པོ་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་དུ་ཡང་མེད། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེ་ལྟར་བར་རྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷས་སྦྱིན་རྣ་བ་དང་ལྡན་

པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཅིག་ལྡན་དང་ལྷས་སྦྱིན་ནོར་དང་ལྡན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལྡན་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེར་དེ་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྡན་མིན། །ཞེས་རྟགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་ཅིང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ཕུང་བདག་མ་ཡིན་དེར་དེ་མིན། །དེ་ལ་དེ་མིན་དེ་མེད་མིན། །ཕུང་པོ་མེ་ཤིང་ལྟར་འདྲེས་མིན། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་རྟགས་བསྟན་ལ་འདྲེས་པ་ནི་སྔར་དགག་བྱའི་སྐབས་ལྟར་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལྡན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་ཅིང་། རྟགས་སོ་སོ་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྟེ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། རེ་ཞིག་ཕུང་པོ་རྣམས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ན། སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཚོར་བ་པོ་སོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལས་ཟུར་དུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཏེ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་པ་ཕུང་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ལོགས་ཤིག་ན་ཡང་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སོགས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་ན། སོགས་སོ། །བདག་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་ཕར་བརྟེན་ན་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་འོང་སྟེ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་གནས་ལ་ཤིང་ལྗོན་པའི་ནགས་ཚལ་བཞིན་དུ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤིང་ལྗོན་པའི་ནགས་ཚལ་ན་སེང་གེ་བཞིན

དུ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་བསྟན་མ་ཐག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་
ཀྱང་། གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཕུང་
པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་མེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་མི་དད་པ་
འདྲེས་པའམ་སླེང་པོ་ལྟར་ལྡན་ན་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་པའི་སྐྱོན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་སོགས་འོང་། ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་ལྡན་ཚུལ་ལྟར་ན་བདག་ཕུང་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཤིང་ལྡོན་པ་སླེང་པོ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག །ཅེས་སོགས་དང་འཇུག་
འགྲེལ་ལས། ལྡན་པའི་རྐྱེན་ཡང་ལྷས་སྦྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་
ལ། བ་ལང་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། སོགས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་བསྡུས་ན་གཅིག་ཏུ་
བྲལ་དུ་འདུ་ཡང་འཇིག་ལྟའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཀག་པར་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་རིགས་པ་དེས་བདག་མེད་སྒྲུབ་ཐུབ་སྟེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གང་ལ་ཡང་གདགས་གཞི་དང་
གདགས་ཆོས་དཔྱད་ན་རྣམ་པ་ལྔར་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་བྱེད་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱིས་གདགས་བཞིའི་ངོས་ནས་གདགས་ཆོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་
ལས། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བུར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་
ལའང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་དང་། འབྱུང་གསུམ་ས་མིན་འདི་ལ་མིན། །དེ་ལ་འདི་
མིན་དེ་མེད་མིན། །རེ་རེའང་དེ་བཞིན་མིན་པའི་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བདག་བཞིན་རྫུན། །ཞེས་སོ། །
ཡང་རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ལེན་མཁན་གྱི་བདག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་འཇོག
ཅིང་། ལྷ་དང་མི་ནི་ལས་ཀྱིས་ཕུང་པོའི་བཀོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོའི་བཀོད་པ་
ཁྱད་པར་བ་དེ་བདག་ཏུ་སྨྲ་སྟེ། དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པ་དང་། དབྱིབས་བདག་མིན་
པའི་རྟགས་ཟུར་གཉིས་བསྟན་ཏེ། འཇུག་པར། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་
མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་

མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་པ་འདི་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པར། བུམ་པ་སྣམ་བུ་རེ་ལྡེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ཕྲེང་བ་ལྗོན་ཤིང་དང་། །སོགས་སོ། །འདི་ལའང་སྟག་ལོ་ན་རེ། མང་བཀུར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་གི་གདགས་གཞི་དང་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཁོ་ན་གདགས་གཞིར་འདོད་ཀྱི་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་གྱི་རང་སྡེ་མི་ཡོང་ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་ཟླ་བའི་གཞུང་གང་ལའང་དཔེ་ཀློག་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཁ་ཆོན་གཅོད་པར་དཔའ་བས་རང་གི་རྨོངས་པའི་ནང་ཁྲོལ་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་གཞན་སྡེས་ལེགས་ལྡན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་བདག་གི་གདགས་གཞིར་མི་འདོད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ན་གདགས་གཞིར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཐལ་བ་གཉིས་ལ། འདོད་ན། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཞེས་བདག་སྒྲ་རྣམ་ཤེས་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་བདག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་བདག་གི་གདགས་གཞིར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཤིང་རྟ་ཞེས་ནི་དྲན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སེམས་ཅན་བརྗོད། །ཅེས་ཕུང་པོ་གདགས་གཞིར་སྟོན་པ་དྲངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཟླ་བས་ཀྱང་མདོ་འདི་དྲངས་ནས། ཕུང་པོ་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་བཀག་པར་ཐལ་བ་དང་། ལེགས་ལྡན་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་ལ་གདགས་ཆོས་མི་འཇོག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སོགས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྐབས་འགར་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་ཚད་གྲུབ་དང་། །རྟགས་ཙམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་ཚད་མིན་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་མི་འདོད་ལུགས་འདིར་རང་རྒྱུད་འཁྲུལ། །**ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྔག་ཚང་པས་རང་རྒྱུད་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་ཟེར་བ་ནི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དང་རང་རྒྱུད་གཅིག་པར་འཁྲུལ་བ་ཆེ་ལོས་སྤྱིར་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བརྒལ་བརྟག་བྱེད་པའི་སྐབས་འགར་རྒོལ་བ་གཉིས་ལ་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་སྒྲ་མི་རྟག་བྱའི་ཚད་གྲུབ་དང་ཆོས་ཅན་དང་། རྟགས་མཐུན་སྣང་བ་སྒྲ་མི་རྟག་བུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་དབང་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་དེ་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་གང་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བའི་དོན་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲ་བཤད་དང་། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། དགོས་པ་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟ་བ་དན་པའི་ཤློག་རིམ་དང་། ལྟ་ངན་ཤློག་བྱེད་ཟབ་མོའི་སྒོམ་རིམ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཟུང་འབྲེལ་བཅས་པ་དང་བཅུ་ལས། དང་པོ་ནི། **དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་དགེ་ཚོགས་རྟེན་པ་གཉིས། །ཕར་མིན་ཚུར་ན་མི་འཕྱུ་དེར་གྲུབ་ངེས། །**ཞེས་པ་ལ་དབྱེ་གཞི་ལ་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐུབ་བསྟན་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྟོག་ལོ་ཡབ་སྲས་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པས་སྣང་ཙམ་འདི་དབྱེ་གཞིར་འདོད་སྐད། དབུ་མའི་སློབ་འཛིན་ཐང་སག་པ་སོགས་ལ་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་བར་གྱི་ངོ་བོ་དབྱེ་གཞིར་གསུངས་པ་མཐོང་། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་བྱེད་དང་དབུ་ཚད་ཀྱི་བོད་ཕལ་ཆེར་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དབྱེ་གཞི་ཟེར། མཁས་བློ་པའི་སྔག་ལོ་སོགས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་ཟེར། ཅིག་ལ་རློམས་པ་ལ་ལ་ན་རེ། བདེན་པ་དབྱེ་གཞི་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཟེར། ལ་ལའི་དབྱེ་གཞིའི་དོགས་པ་ཡང་མེད་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་གཉིས་ལ་མང་པོ་སྨྲས་པ་སོགས་རྣམ་བཤད་དང་ལམ་རིམ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་། །དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ད་ལྟའི་མཐོང་བ་འདི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ཟིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་ཁེགས། བདེན་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཡ་གྲལ

མ་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ཡང་ཁེགས། སྒྲོ་བཏགས་པའི་ལུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་གསུམ་པ་འཁྲུལ་སྣང་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དབྱེད་དོན་ཡང་ཡོད་པས། བཞི་པ་ངན་སྐད་འཁྲུལ་ཤོས་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་རྫུན་པ་སོགས་དོན་གཅིག་པས་ལྔ་བ་ཁེགས། དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་ཚུལ་མི་ཤེས་ན་ཁྲིད་གཞི་མེད་པའི་ཁྲིད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་དྲུག་པ་ཡང་མི་བཟང་ངོ་། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞིར། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་བློ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་། དབྱེ་ངོ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་གང་ཟག་དང་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་གཞིར་བཞག་ལ་གཞི་དེ་དོན་དམ་ལྟ་བུ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ན་གཅིག་ཤོས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྦྱར་བའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བདེན་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མེད་ནའང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེར་མི་འདུ་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་གསུམ་པ་སོགས་ཡང་མེད་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ངེས་ཚུལ་སྐུ་བཞི་ལྟ་བུ་དེར་འདུས་ཙམ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་རུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་

པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་གཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གྱིས་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གང་གིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ༑ དཔེར་ན། ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དགོས་འགལ་མེད་ཟེར་བ་སྟོར་ཡང་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་དོན་ནི། **གནས་ལུགས་མི་ཟུང་ཀུན་གྱིས་མཚོན་སོགས་ཕྱིར། །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལྡོག་ཆས་འབྱེད།** ཅེས་སྨོས་ཏེ། འདིར་ཐ་དད་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྔ་ཚོགས་ཤིག་སྨྲ་བ་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་དང་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་འབྲུལ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ངྷཾ་ཙྪ་སེ་ན་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་བོད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་བ་སོགས་གཞན་སྟོང་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་གཙུག་ལག་དང་གང་ཟག་ཕན་ཚུན་མིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཞིང་གནས་པར་འདོད་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་ཐ་དད་པར་འདོད་པ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཤེར་མདོ་དང་དབུ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱིས་བྱས་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་དང་ཤེར་སྙིང་དང་འོད་སྲུངས་སོགས་དང་འགལ་བས་ཁེགས་ལ། བོད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་བདེན་གཉིས་ནི་གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ། གཞན་དག་གིས་དེ་མི་འཐད་དེ། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་ཡོད་ཟེར་ནས་འགོག་པའང་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པར། ཆོས་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་བཤད་པ་དང་། ལམ་རིམ་ལྟར་ཐ་དད་ཀྱི་གཉིས་ཀའང་གང་རུང་གཅིག་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དབུ

མ་སྣང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ནི་དངོས་མེད་པ་དག་ཀྱང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་འགལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའང་བཀག་གོ །གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ་ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡང་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་གཅིག་དང་། ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྲལ་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ་ཀུན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལུགས་ལ་སྟག་ཚང་པ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཕན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དགོས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག དེས་ན་ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་གསུངས་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་མ་གསུངས་པ་དང་། དེ་མེད་དགག་གི་གོ་དོན་ཡིན་པས། བུམ་པ་དང་ཁང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་ཕན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དགོས་ཟེར་རོ། །འདིས་སྔར་གྲངས་ཅན་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་བའི་འདོད་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཉེ་བ་གཅིག་སྣང་ཟེར་བ་ལྟར་གྲངས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་དོན་དམ་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་པུར་འདོད་པ་དེ་མདོག་མ་ལོག་པར་བྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་དེས་རང་གི་གསལ་བ་འཛམ་ཁྱབ་བྱ་ཆེས་མང་པོ་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་ཆ་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་རྒྱུ་ལ་གང་ཁྱབ་དེས་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་ཁྱབ་འབྲས་བུ་ལ་གང་ཁྱབ་དེས། རྒྱུ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལས་མི་དགོས་ལ་དེ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཡང་འདོད་ཚུལ་སོགས་སྔར་གྲངས་ཅན་སྐབས་སུ་བྲིས་ནས་བཀག་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་

ཡིན་ཏེ། འདིའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་བུམ་པ་རྫས་ཡོད་དང་གང་ཟག་རྫས་འཛིན་དང་གང་ཟག་བདེན་འཛིན། བུམ་པ་རྫས་འཛིན་དང་བུམ་པ་བདེན་འཛིན་དང་། གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བུམ་པ་བདེན་མེད་སོགས་འདོད་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་བཞི་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་དང་། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གིས་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ཀྱིས་བདག་མེད་རིམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཤད་པའི་ལུང་དུ་མ་དང་འགལ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྐྱོན་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་བདེན་མེད་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་དེའི་མཚན་འཛིན་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་གོང་མ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །སོགས་དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། ཐ་དད་ན་ནི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྱུར་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལམ་སྒོམ་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡང་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་བ་ལས་ཉོན་སྤྱོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དྲི་བཅས་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་དྲི་མས་བསླད་པ་དང་བཅས

སུ་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་ནུས་པར་ཐལ་བ་སོགས་འོངས་ཏེ༔ དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མིན་པར་གྱུར་ན༔ འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་སོགས་དང་༔ དབུ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྤོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར༔ ཀུན་རྫོབ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཀུན་རྫོབ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་པ་ཡང་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་བཅས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་གཉིས་བདེན་སྟོང་དུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། རང་རང་གི་ལྟོས་གཞིའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་སྟེ༔ བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པར་བསྟན། དེ་ནས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་དང་དེ་ནས་རྐང་པ་གཅིག་གིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བསྟན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་བུམ་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཤེས་བྱ་བུམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ནི་རྐང་པ་ཐམས་དཔེས་བསྟན་ཅིང་། ཤེར་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། རང་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་གཞན་ལ་དོན་དམ་པ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་སམ་སྙམ་ན་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་སྤྱོད་ནའང་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་བཤད་པ་དང་། དབུ་མ་ལས། ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །ལྟ་བུ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤད་དགོས་པ་ལྟ་བུའང་མང་ལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ན་གནས་ལུགས་སུ་མི་རུང་བ་སོགས་དང་གཅིག་ན་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་སྟོན་པ་དག་སྔར་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི། **མཚན་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཐ་སྙད་བློ་གང་ལ། དོན་དམ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་སོང་ངེས་རྐྱེན་རིམ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཞི་གང་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མཚན་ཉིད་དང་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཏེ་བློའི་དངོས་ཀྱི་རྐྱེན་དོན་དོན་དམ་བདེན་པར་རིགས་ཏེ། འཇུག་པར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡང་དག་ཞི་ཡུལ་གང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོགས་དང་དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་ དག་པར་གཟིགས་པ་སོགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བརྫའམ་ཐ་སྙད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་བློའམ་བློ་ཐ་སྙད་པ་སྟེ། དེས་དངོས་ཀྱི་རྐྱེན་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རིགས་ཏེ། འཇུག་པར། མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས༑ མཐོང་བ་བརྫུན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སོགས་སོ། །རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོར་བཤད་པ་ནི་སྦྱོར་བཏང་ལ་དགོངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་ནི་ས་བཅུ་བ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདི་ནི་སྦྱོར་བཏང་གི་བཤད་པ་རྒྱུན་མཐར་ཚུན་ཆད་མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ལ། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་ལ་རྐྱེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་འོང་བས་ཤུགས་རྟོགས་འདི་རྐྱེན་དོན་དུ་མི་རུང་ཞིང་སྐབས་འདིར་ཡང་སྣང་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་འཇུག་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཤད་པས་ན་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྐྱེན་དོན་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་དོན་གྱིས་ཁྱབ་སྐམ་པ་ནི་བློན་པོའི་རིགས་འགྲོ་ཡིན་པས་རྣམ་བཤད་ལས། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བློ་མི་འཇུག་པ་སོགས་དང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཞེས་དང་། བློ་མ་ཞུགས་པར་ཞེས་བཤད་པས་མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འཇོག་པའང་བསྒྱུ་འདོད་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རྐྱེན་དོན་དང་༑ ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རྐྱེན་དོན་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་བློ

ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་དང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་སོགས་ལས་དོན་དམ་པ་བློ་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྙམ་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དོན་དམ་པ་ནི་བློ་ཡི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་དང་། བློ་ཡི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཤད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྔོན་གྱི་བོད་ཀྱི་སྟོང་ལུང་རྒྱ་དམར་སོགས་ལྟར་བཤད་ན་ཉེས་པ་དུ་མ་འོངས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ལེགས་པར་མཁྱེན་ལེགས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་བསླབ་བཏུས་སུ་བཀོད་པ་དང་སྟོབས་བཅུ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སུ་ཐུར་བཤད་པ་ལྟར་འགལ་ཞིང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བཅས་པར་གཟིགས་ན་ཡུལ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དེ། དོན་དམ་པར་ན་ཞེས་པ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་ཞེས་པ་མིན་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ལ་ཕུང་སོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་སྤྲོས་པ་སྟོང་གཞི་མ་གཟིགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ལྡོག་ཚུལ་ལྷག་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཀྱང་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ། སྨྲ་བར་བྱ་བ་དང་སྨྲ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཡུལ་ལའང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སྣང་ཚུལ་གྱིས་མི་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པར་མེད་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པ་གཏུལ་བྱ་ལ་ཚིག་གིས་མངོན་སུམ་གོ་བར་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་བཤད་ལ། ཡབ་

ཡུམ་མདོ་ལ་བ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ། མ་ཐོས་པ་ཐོས་པར་མ་བྱུས་པ། མ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་མ་ཤེས་པ། མ་བསྟན་པ་མ་མཐོང་བ། མ་བརྟགས་པ་འཛིན་དུ་མ་བཏུག་པ་རྟོགས་པར་མ་བྱུས་པ་ཐོབ་པར་མ་བྱུས་པ་མ་ཐོབ་པ། ཉེ་བར་མ་བསྟེན་པ་མ་བོར་བ་མ་བཞག་པ༑ མ་སྤྱངས་པ། བྱ་བ་མེད་པ། བྱེད་པ་མེད་པ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲ་བློ་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་བྲལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན༑ དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདེན་པ་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་༑ རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་ལ་འདི་དག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ལས༑ དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ་རྟེན་མིན་པ་སྣང་བ་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་གནས་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་འཇུག་རྣམས་ལས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱང་དེར་མེད་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། **དོན་དང་དམ་པར་བདེན་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན། །སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ངོར་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །**ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དབུ་མ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལྟར་བཤད་ན། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐད་དོད་པ་ར་མཱརྠ་སཏྱ་ཞེས་པའི་པ་ར་མ་དམ་པ་དང་མཆོག་སོགས་ལ་འཇུག་ཨརྠ་དོན་དང་། སཏྱ་བདེན་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐབས་འདིར་དོན་ནི་དགོས་དོན་སོགས་མིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་དང་། དེ་འདྲའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དོན་གྱི་མཆོག

གམ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དམ་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་ལྟར་མི་གནས་པར་གདུལ་བྱ་སླུ་བར་མི་བྱེད་པས་སམ༑ ཀུན་རྫོབ་རྫུན་པ་ལྟར་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མིན་པར་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་གནས་པས་ན་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་དགོས་དོན་སོགས་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ལ་བྱེད་དེ། འཇུག་པར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། དོན་དམ་པ་དེ་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཞི་བ་དང་༑ འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ལོ་ཀཿ སཾ་ཝྲི་ཏ་སཏྱ་ཞེས་པའི་ལོ་ཀ་འཇིག་རྟེན་ཏེ་སྐབས་འདིར་གང་ཟག་དང་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་བློ་ལ་ཡང་བྱེད་དེ། སྐབས་འདིར་གང་ཟག་ལ་ཡང་འཇོག་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས༑ དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕུང་པོ་རབ་གྲགས་པ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ངེས་པར་བརྟེན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ན་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས༑ གཞན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ་འདི་ལ་བསམས་ནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལ་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ན་འཇོག་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྱོད་འཇུག་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློ་ཁྱད་ཀྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། །ཅེས་དང་༑ འགྲེལ་པ་དག་ལས་སྔར་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་རྫོབ་རྙེད་མཁན་སོ་སྐྱེ་རང་དགའ་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མཚན་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་གིས་མཐོང་བའི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དེ་རྣམས་མི་རྙེད་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་འདི་དག་ལ་བསམས་ནས་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ལ་གང་ཟག་ཁོ་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག

གཉིས་སུ་སྦྱར་ཚུལ་ཡང་འཇུག་པར། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་པ་པོ་ན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མས་བཤད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྙད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་མདོ་ལས། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྙེད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡི་གེ་དང་སྐད་དང་བརྡས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བརྡ་ལ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སཾ་བྲྀ་ཏ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱིས་ཉེར་བསྡུར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སཾ་བྲྀ་ཏ་ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་དག་པར་བསྡུམ་པ་གདངས་པ། བརྒྱུད་པ། རྡོག་པ། གནང་བ། རློམ་པོ། ཞོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་མར་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སཾ་བྲྀ་ཏ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བམ་ས་མནྟ་བྲྀ་ཏ་ཀུན་སྒྲིབ་བམ་ཡང་དག་སྒྲིབ་སྟེ་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་ངོར་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇུག་པར། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མར་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུང་སྟེ། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཀུན་ནས་སྒྲིབ་པས་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་འགེབས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེས་གང་ཞིག་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐད་དོད་སཾ་བྲྀ་ཏ་ནི། ཡང་དག་སྒྲིབ་དང་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་དང་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་པའི་དོན་དང་། བརྡ་ནི་ཐ་སྙད་དེ། དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཡང་ན་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཞེས་བྱའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་བརྡ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དེ་ཡང་བརྗོད་པ་དང་བརྗོད་བྱ་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་སོགས་དང་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕན་ཚུན

བརྟེན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ་ཕན་ཚུན་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་འཇིག་རྟེན་པའི་བརྡའམ་ཐ་སྙད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བརྡའམ་ཐ་སྙད་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ༑ བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་མིན་པའི་དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། འདིར་འཇིག་རྟེན་སྨོས་པ་ནི་འཕགས་པ་མི་བཞེད་པའམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་འདོད་པའི་དོན་མིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བརྡའམ་ཐ་སྙད་གནོད་མེད་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སྨོས་ཤིང་། མིག་སེར་སོགས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཉམས་པའི་ཡུལ་དུ་སེར་པོ་དང་། ནམ་མཁའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་དཔྱད་པ་དེ་མི་འཇུག་གོ །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་དང་ལིང་ཐོག་སྔོན་པོ་དང་། མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པས་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་༑ ཞེས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལ་མ་རིག་པས་ཁྱབ་སྙམ་པ་དང་༑ འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་གཅིག་དགོས་སྙམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ལ་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་འཆད་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་ཀུན་ཐམས་ཅད་དང་རྫོབ་ནི་ཞང་ཞུང་གི་རྫུན་སྐད་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་བླུན་པོ་བ་ལང་ལྟ་བུ་མ་རིག་པའི་ཕུང་པོར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལེགས་བཤད་དང་། རྩ་ཤེ་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོས་བསྟན་པས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཤད་ཀྱི་བོད་སྔ་ཕྱི་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་མཁས་པས་བལྟས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྦྱོ་བྱ་མང་སྟེ

གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྔ་པ་ནི། **དོན་དམ་དབྱེ་བ་གཉིས་བཞི་བཅུ་དྲུག་སོགས། །སྐྱེ་འགགས་བློ་གཉིས་ཡུལ་བཅས་རྣམ་གྲངས་གཞན། །དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་མིན། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་མི་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས། །བདེན་དང་མི་བདེན་ཡང་དག་ལོག་པ་བཅས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་བཞི་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་སོགས་སྒྲས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་སོགས་བཤད་དེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གཉིས་དང་། ཤེར་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་བཞི་དང་། འཇུག་པར། སྤྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས། ཞེས་དང་། ཤེར་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོ། །ཡང་དོན་དམ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་མམ་དོན་དམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་བཀག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པ

དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྤྲོས་པ་ཡི། །ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་སྟ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་སྔོན་གྱི་བོད་མང་པོས་གཟུགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ནི་བློ་གང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་ནུས་པས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་རེ་རེ་ལའང་ཡུལ་བདེན་མེད་རེ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྔ་མ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཐོས་བསམ་གྱི་བློ་གཅིག་དང་། ཕྱི་མ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཅན་རེ་ཡང་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། བསླུ་བ་མེད་པའི་རིགས་པ་ནི། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་དོན་དམ་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རང་གི་ངོར་སྤྲོས་པ་མེད་ཀྱང་། དེས་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་ངོར་སྤྲོས་པ་ལོག་ཀྱང་སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གཞལ་བས། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དོན་དམ་དང་མཐུན་པས་ན་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངེས་ངོ་དང་སྣང་ངོར་ཡང་སྤྲོས་པའི་ཚོགས་མཐའ་དག་ཟད་པས་ན་དོན་དམ་པ་དངོས་སམ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་དོན་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཞི་འཚོ་དང་འཕགས་སེང་དག་གིས་ཀྱང་མཉམ་བཞག་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དང་སྟོང་བ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་རིགས་ཤེས

གྱི་རླེད་དོན་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་། ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ལ། འདིས་བཀག་པའི་རིགས་ཤེས་དང་། དེའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པས། སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བ་དང་ཕྱེ་ནས་རིགས་ཤེས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པར་འཇོག་པ་འདོད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་སོགས་དངོས་པོ་སྣང་བ་ན་མི་སྣང་བས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་དང་སྟོང་གཞིའི་ཚོགས་དོན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བསྟད་པའི་ལན་དུ་སྣང་བར་བཤད་ཅིང་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཤད་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པ་དངོས་སྨྲ་བས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བཤད་པས་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་འགྲུབ་བོ། །དབུ་མ་རང་ལུགས་ཞེས་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཡང་དག་གཅིག་དང་། དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ལོག་པ་གཉིས་དབྱེ་མི་རུང་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་མ་ཟད་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས༑ འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་མི་མངའ་འམ་ཞེ་ན། ཡོད་པའམ་མེད་པ་འདི་སུས་སྨྲས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་རགས་པའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་བྱེད་དེ། འཁྲུལ་གྱི་དབང་པོ་གནོད་བྲལ་དྲུག་དང་། དེའི་གཟུང་དོན་དྲུག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་རགས་པའི་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་དང་། འཁྲུལ་གྱི་གནོད་བཅས་དབང་པོ་དྲུག་གི་དང་དེ་དག་གི་གཟུང་དོན་དྲུག་ནི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ལོག་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། མཐོང་བ་རྫུན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་རྫུན་པ་ཉིད་ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས། དེས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཤེས་པའི་གཉིས་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་རྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །ཞེས་པས་ཡུལ་ཅན་ཡང་ལོག་གཉིས་དང་དེ་ཉིད་ལས། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་སོ། །འདི་ལ་ལོག་རྟོག་མང་བ་གཞན་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་སྟག་ཚང་པ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་གང་བཞག་དབུ་མ་པས་ཁས་མི་ལེན་སྙམ་ནས་སྣ་ཚོགས་སྨྲས་པ་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་སྒྲུབ་དགོས་པས་དེ་ཡང་དབུ་མ་པས་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ལ༑ ཀུན་རྫོབ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྤྱོད་པར་བཤད་པས། དེ་ཡང་དབུ་མ་པས་མི་འདོད་པས། དབུ་མ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་དན་ཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་གནོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཤེས་ངོ་ལྟར་སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ཤེས་ངོ་དེར་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པའམ་སྣང་གཞིའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཞག་པ་གཅིག་དབུ་མ་པ་ཡང་འདོད་ཚུལ། ལམ་རིམ་ལས། དབང་ཤེས་རྣམས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འདྲ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོར་སྣང་བ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གནོད་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་༑ རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདག་ཉིད་དེར་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་འདྲའི་ཡང་ལོག་དབུ་མ་པ་རང་ཡང་འདོད་ལ། ཡང་དག་སྨྲ་མ་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་པ་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལྷན་སྐྱེས་རང་དགར་བ་གཅིག་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མ་རིག་པ་གཅིག་དགོས་པས་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པའི་རང་གཞན་དུ་མས་འགལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྨྲ་དེ། ལམ་རིམ་ལས། གཟུགས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་དེར་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་དུ་འཁྲུལ་པའི་ཐ་སྙད་དང་། ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མ་འདས་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་དེས་ནི་འཕགས་པའི་བརྗོད་པ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་འཕགས་པའི་སྐད་དོད་ཨཱརྻའི་དོན་བཤད་ལ་སྒྲ་མདོ་ལས་ཀྱང་ཨཱརྻ་ཧྲེ་རིགས་ལའང་བཤད་པས་གང་ཟག་གོ་ནར་བཤད་མི་དགོས་ལ། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་རང་དགར་བས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བློ་གཅིག་ལ་མི་རུང་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཐ་དད་གཉིས་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་ངོས་འཛིན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་

གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དབྱེ་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། **ཐ་སྙད་རིགས་ཤེས་སྟོན་གྲོགས་ཕམས་ཕམས་སྦྱང༎** ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུང་པོ་ལྔ་ཁམས་དྲུག་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་བློ་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་གནས་ལུགས་བསྟན་དུ་མེད་དེ། ཁྱད་གཞི་མ་ངེས་པར་ཁྱད་ཆོས་ངེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་། དེས་ན་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་མི་འབྱུང་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་མ་ལ་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར༎ དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་ནུས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ས་བོན་འདོད་པས་སྔོན་ལྟར་ཐོག་མར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་སྨྲ་བར་འདོད་པའི་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་འདི་ཅི་དགོས་སྙམ་དུ་སེམས་ན། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཚོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །དོན་རྣམས་བརྟགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། །ཕྱིས་ནི་རྣམ་པར་དབེན་པའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་མ་བྱང་བ་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ན། ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཐོག་མར་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་ཏོ།། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་དོན་རྟོགས་པ་ལ་དུས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་རིགས་ཀྱི་ཕུ་རོལ་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་ལས། སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་འཇིག་པ་ཤེས། །འཇིག་པ་ཤེས་པས་མི་རྟག་ཤེས། །མི་རྟག་ཉིད་ལ་འཇུག་ཤེས་པས། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་འཇུག་པར་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་དང་དོན་དམ་ཐབས་བྱུང་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་ཕན་ཚུན་གྲོགས་དང་། དེ་རྟོགས་ཀྱི་བློ་ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་དགོས་ཀྱི། གཅིག་ཁས་བླངས་ལ་གཅིག་ཤོས་འདོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན

བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་དུང་དང་དེའི་ཁ་དོག་བཞིན༑ དེ་སྐད་དུ་བསླབ་བཏུས་ལས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཀྱང་། ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་མི་འགལ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བའི་དེ་ལྟར་ནི། ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བའི་མདོར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ནི་དཔྱད་ན་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་འཐད་པ་དང་། རང་བཞིན་ནམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པའི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དྲུག་སོགས་འཐད་པར་དེ་དག་མི་འགལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་ན་ཚད་གྲུབ་མི་རུང་ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་འདུག་ཅིང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ལས་འབྲས་དང་སྐྱེས་བུ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ། ཁམས་དྲུག་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རེ་རེ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡང་གང་ནས་མི་འོངས་འགག་པའི་ཚེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་སོགས་ཡིན་ཡང་ཁམས་དེ་དག་ལ་ནང་དུ་བུད་མེད་དང་དང་ཕྱིའི་སྐྱེས་པར་དམིགས་ནས་ཆགས་སྡང་དང་འཕྲད་འདོད་ཀྱིས་ཕྲད་དེ་མེར་མེར་ཉུར་ཉུར་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཡང་ཀུན་རྟོག་འཁྲུལ་བ་མ་གཏོགས་དཔྱད་ན་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པས་སྟོང་པ་སོགས་ཡིན་པས་ཁམས་དེ་དག་ལ་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་ལས་མེད་ཚུལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་དག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པ་སོགས་གསུངས་པ་འཇུག་འགྲེལ་དུའང་དྲངས་སོ། །གང་ཟག་དང་ལ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་ལས་གསོགས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་མྱོང་ཚུལ། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་། ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་། འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོས་སྟོང་ངོ་། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ༑ ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གི་བརྡ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོའམ་ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ༑ དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། འཇུག་འགྲེལ་དུའང་། འཇུག་

པར༑ གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བ་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ལྷ་དང་ཟླ་བའི་ཞབས། དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་པར་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཛེ་ཏ་རི་ཀྱང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་དུ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་འབྲས་སླུ་བ་མེད་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །ཇི་སྲིད་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་སྲིད་དུ། །ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད༑ །ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་སླུ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀུན་འཇིག་ན། །དེ་ཚེ་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་ཆགས་ལ་དོན་དམ་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་སུ་འང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་འང་འདོད་ཆགས་ལ་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་འང་མི་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་དུ་མ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་མ་བརྟེན་པར། །རང་བཞིན་གཟུགས་བརྙན་མི་སྣང་ལྟར༑ །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར། །ངར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིས་ནི༑ །ཏེ་ལྟ་བུ་ཡི་དོན་ཐོབ་ནས། །ཆོས་ལ་མིག་ཐོབ་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཟླས་ཏེ་སྨྲས། །ཞེས་དང་། ཛོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་གི་བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁྲིད་བསད་ནས། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གོམས་བྱེད་ན། །ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་འབྲས་དགེ་སྡིག་སོགས། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བསླུས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༑ དེས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་ལྟ་བུ་དག་གིས་སོ། །

བདུན་པ་བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འཕྲུལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། **དགོས་པ་ལྔ་ཀུན་བརྟགས། དང་སྤང་བླང་ཕྱིར། །ཁཞས་སྐས་གསུམ་ཕར་སྟོང་མིན་སྒྲིབ་བྲལ་འཕྲུལ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་སྐབས་ལོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། བདག་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་དང་། སྟོང་ཉིད་མིན་པའི་སྒྲིབ་བྲལ་ཞེས་པ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀའང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་མིན་པ་ངེས་ལྟ་བ་བཟང་ངན་གང་ཡིན་དང་སྒྲིབ་པའམ་གང་དུ་བཟུང་ཚད་ཐམས་ཅད་བཟློག་དགོས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པར་དང་པོ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་བཟློག་པ་བསྟན་པ་དང་། བར་དུ་བདག་བཟློག་པ་དང་ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་

བཟློག་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པར་བྱས་ལ། ཤཱཀྱ་མཆོག་སོགས་དབུ་མས་ཀྱང་དེ་བདེན་སྙམ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའང་འགོག་བྱེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དབུ་མ་ལས། སྟོང་ཉིད་དགོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གནོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་རང་བཞིན་སྨྲ་བའི་གོ་དོན་གསུམ་མ་རྟོགས་པའི་རྨོངས་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ལྟ་ངན་ཀུན་དང་ལས་ཉོན་འཁོར་བ་སོགས་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་སྙོམ་སྤང་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཇི་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བདག་བརྟགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོག་ཅིང་། སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་འཕེན་སྤེལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་ལྡ་ལྡན་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གོ་ན་སྤྲོས་བྲལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྔའི་མཐིལ་དུ་ཁྲིད་ཅག་སྣང་བས་བག་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག ལྷག་མ་སླ་ལ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དངོས་འགལ་དུ་སྤྱར་ཡང་བཤད་ལ་དེར་མ་ཟད། དབུ་མ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པས་ཕུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོགས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་འདི་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས

རྣམས་ནི་ཆུད་ཀྱང་ཟ། །འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མི་སྣང་བས་ལུགས་ངན་དེ་དག་ལ་གཡང་ཟ་བར་གྱིས་ཤིག ཡང་གང་དག་སྡུག་ལོ་སོགས་ཁ་ཅིག་སྔོན་དང་ད་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་དེས་ཆོག ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལས་འབྲས་ལ་སྤང་བླང་ཕྲ་མོ་ནས་མི་དགོས་ཟེར་བ་ཡང་བླུན་པོའི་ཐ་ཤལ་དང་ངན་ཤོས་སུ་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། རྣམ་པར་དབེན་དོན་མི་ཤེས་ལ། །ཐོས་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་ཐ་ཤལ་དེ་དག་བརླག །ཅེས་དང་། ཟླ་བས་དེའི་འགྲེལ་བར། གང་དག་སྟོང་ཉིད་སོ་སོར་རང་གིས་རྟོགས་པ་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་ཁོ་ནས། བྱ་བ་བྱས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ལད་མོ་བྱེད་པ་དག་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ངེས་པར་སྒྲོ་གཡོག་རྒྱས་པའི་བྱ་རྩུལ། བྱིའུ་རྩུལ། བྱིའུ་ཕྲུག་སྒྲོ་གཡོག་མ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་པུའི་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བཞེད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་ཐོག་མ་ཁོ་ནར། ལས་རྣམས་འབྲས་བུར་བཅས་ཉིད་དང་། །འགྲོ་བ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་བཤད། །གང་དུ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཉེ་བར་ཟ་བར་འགྱུར་བ། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་མདོ་ལས་ཀྱང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་བྱ་ཕྲུང་པོ་ཆེན་པོ་གཡོག་སྒྲོ་མེད་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་བཤད་པས་ན་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མཛད་འཚལ།

བརྒྱད་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག །བར་དུ་བདག་ནི་བཟློག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་ཟློག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བཟློག་རྒྱུའི་བདག་དང་ལྟ་བ་གང་ཡིན་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་སྨིན་རུང་དུ་རིམ་གྱིས་བྱེད་ཚུལ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་ཆད་ལྟ་བཟློག་པ་དང་། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད

བཞིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་དང་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བདག་ཕྱུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྫས་ཡོད་གཉིས་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྨིན་ཏེ་ཟབ་མོའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ན། ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་རགས་པའི་བདག་མེད་དང་རགས་པའི་བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན་པ་བཀག་པར་མ་ཟད་བདེན་འཛིན་སོགས་ལྟ་ངན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཀུན་བཀག་པ་ནི་མདོ་ལང་གཤེགས་ཏེང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཤེར་མདོ་སོགས་དང་། རིགས་ཚོགས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་དང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་པོའི་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྨྲས་པ་ནི། **དང་པོར་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་མིན་བཟློག །བར་དུ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་བཟློག །ཐ་མར་དེ་ཉིད་མཐོང་དུ་གཞུག་རིམ་གྱིས། །ལྟ་ཀུན་དྲི་བཅས་འཇོམས་པར་མདོ་སྔགས་བཞེད།** །ཅེས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་པས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་མངོན་མཐོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨིན་ཆེད་དུ་ལས་སོགས་བསྟན་ཅིང་། དེ་སྒྲོང་བའི་བདག་ཡོད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་སྲུན་མ་ཕྱུང་པར་ལས་བསོག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང་བདེ་འགྲོ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན། ཞེས་དང་། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། བསྟན་པ་འདི་ནི་རིམ་གྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བཟློག་པར་བྱའོ། ཇི་ལ་འདིར་རེ་ཞིག་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་ནི་དང་པོར་བྱ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤངས་པར་སླ་བ་དང་པོར་བཟློག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་གང་དག་ལྟ་བ་ངན་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། བློ་བུར་བུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་སྟོན་གྱི་མཐར་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་ཞུགས་པ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་མེད་དེ། ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་མེད། སེམས་ཅན་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་བཟློག་པར་བྱ་ཞིང་། གདུལ་བྱ་དམན་པ་དང་འབྲིང་པོ་དང་མཆོག་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བཞེད་པས། གདུལ་བྱ་དམན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱེད་

པ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། འགའ་ཞིག་ཏུ་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་སྟེ་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལས་བདག་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་མེད་བཤད་ན་ཆད་ལྟ་སོགས་གཏི་མུག་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུལ་གྱིས་འོ་མ་འཐུང་བ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱ་བ་ལས། དམ་པ་མིན་ལ་བདག་འཛིན་མཆོག །བདག་མེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། བསོད་ནམས་འདོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད། །ཀུན་ཆེ་བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །གནས་མ་ཡིན་པར་སྦྱར་བའི་སྨན། །དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དང་། ཟླ་བས་དྲངས་པ། བླུན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞི་ཕྱིར་མིན། །ལག་འགྲོ་འོ་མ་འཐུང་བ་ལས། །དུག་འཕེལ་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ།། སོགས་དང་། འོད་སྲུང་ལེའུ་ལས། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་བླའི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྲུང་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་སྟོང་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དེ་གསོར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལང་གཤེགས་ལས་དེའི་དོན་བཤད་པ་སོགས་སོ། །ཡང་སྟག་ལོ་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་བདག་ནི་བཟློག་ཅེས་པའི་བདག་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བ་ནི། །དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཟློག །ཅེས་པའི་བདག་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདག་ལ་བྱེད་ཅིང་། བདག་མེད་དེ་ཡང་བདེན་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་བླུན་པོ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་སྙིང་པོའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདག་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་དང་འཇིག་ལྟ་དྲངས་ནས་འཁྲིད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་བར་པ་ཚོ་དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ལས་བརྒལ་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་ལ་འཇིག་ལྟ་སོགས་ལྡོག་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་བྱ་ཤད་བུས་བཏགས་པ་མི་འགྲོལ་བར་རིང་དུ་ལྡོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་དེ་ཡང་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་སུན་འབྱིན་དུ་བཤད་པས་བདག་དང་བདག་མེད་རགས་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནས་དེ་འདྲའི་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཅིང་། ཕུང་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བ་ནི། འཇིག་ལྟ་ལྡོག་པར་བྱ་བ

ཚམ་ཡིན་གྱི་དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་པས། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་མིན། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར། སྡིག་པ་ལས་བཟློག་པས་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བདག་རྣམ་པ་ལྟར་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཆ་ཉི་ཤུ་དོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་ཡུལ་གྱི་བདག་ཏུ་བཤད་ལ། ཚིག་གསལ་ལས། གང་དག་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལས་ལོག་པ། བདག་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་མཐྲིགས་པ་བྱེ་བྲག་བུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་ཕྱིན་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞི་བར་འགྲོ་བར་མི་ནུས་པ་གདུལ་བྱ་བར་མ་དེ་དག་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྡོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མྱ་ངན་འདས་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་དང་བདག་མེད་བྱས་ཚད་བདེན་གྲུབ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་དབྱེད་ཆེ་བ་ཞིག་གོ །ཡང་སྟག་ལོ་སོགས་ སྔར་ལྟར་གདུལ་བྱ་རབ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་བཀག་པའི་སྤྲོས་བྲལ་དགོས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་མེད་དགག་འདིར་མི་འཇོག་པ་དང་དེ་ལ་སྟོང་སྨྲས་བྱེད་ཅིང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྗེས་མཐུན་པ་སྒོམ་མི་ནུས་ཤིང་མི་རུང་བར་སྨྲས་པ་དང་གཞན་དག་སེམས་གསལ་རིག་འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དང་སྟོང་ཉིད་ཤུགས་རྟོགས་བྱེད་པ་སོགས་བདེན་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པར་ལྟ་མི་འདོད་པ་ནི། བརྒྱ་བ་ལས། ཆོས་འདི་ཡི་ནི་མིང་ལས་ཀྱང་། །དམ་པ་མིན་པ་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བྱིས་པ་ཐོས་དང་མི་ལྡན་པ། །སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་ལ། གདུལ་བྱ་རབ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་རྟག་བརྟགས་མ་ཡིན་པའི་རྫས་སུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་མྱང་འདས་དང་གནས་ལུགས་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྩྭ་ཙམ་ཆད་སྤངས་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གཅིག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཤིང་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་པར་སྡུག་བསྔལ་མཐར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་དེ་བཀག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ

གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་གསུང་རབ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཕྱི་ནས་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡང་དག་པར་བཙོན་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ལ་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་བློ་དང་ལྡན་པ་འདི་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་སྟེ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་འདིའི་སྒོ་ནས་གང་ཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་བཟློག་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ༔ ༔ཞེས་ནས། ཡང་ཇི་ལྟར་ལེན་པ་མེད་པ་ཉིད་འདི་ཐོབ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དངོས་པོ་བཀག་རྒྱུ་རྫས་ཡོད་ཕྲ་མོར་བྱ་ལ། དེར་མ་ཟད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བདག་དང་བདག་རགས་པ་མེད་པའི་སྣང་བ་འགོག་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ངོར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གང་དག་སྔོན་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་གཏིང་དཔོག་པར་ནུས་པ་གདུལ་བྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་ལ་ནི་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བཟུང་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི་བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་འགའ་ཡང་མེད་ལ་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བདེན་མེད་དུ་བཤད་དེ། དངོས་སྨྲ་བའི་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་སྲུང་ལེའུ་ལས༔ འོད་སྲུང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་པའོ།། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མེད་པ་སྣང་བ་མེད་པ༔ རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་བསྡུས་ནས། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །སོགས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་

དང་། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་གཉིས་ཀ་འང་མཐའ། །དག་དང་མ་དག་འདི་འང་མཐའ། དེ་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་རྣམས་སྤངས་ནས། །མཁས་པ་དབུས་ལའང་གནས་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། དབུ་མ་ལས། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུ། །སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དབུ་མ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བས་བདག་དང་བདག་མེད་བཟློག་ཚུལ་གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་བདག་གོ་ཞེས་བཏགས་ལ། རྒྱང་པན་དག་གིས་ཚེ་འདིའི་ལུས་སོགས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་མེད་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་བཟློག་ཚུལ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། ཐུགས་ཀྱི་གྲུར་དང་གསང་འདུས་རྩ་བཤད་བདེ་མཆོག་སོགས་དང་གྲུབ་སླེང་སྐོར་ནས་བཤད་ཚུལ་སྔར་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ་དང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དཀྲུབ་ལྟ་ངན་བཟློག་བྱེད་ཟབ་མོའི་སྒོམ་རིམ་ནི། **སྒོམ་རིམ་ལ་ཡོད་མཁས་པའི་གསུང་ལ་ལྟོས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ནི་ཉམས་སླ་ཡི། །ལྟ་ལས་ཅེས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་བླ་ཡི་ལྟ་བ་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སོགས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། འཕགས་པ་ལྷས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །ལྟ་བས་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཕྱར་ལྟར་ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་ཟླ་མེད་པ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱེད་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཚོལ་བ་ལ་ལུས་སྲོག་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་ངུ་ལྟར་འབད་དགོས་རྒྱུར་འདུག་པ་ལས་ཤེར་མདོ་ལས་བསྟན་པ་བྱུང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལའང་འདིའི་ཚིག་འཛིན་པ་དང་སྨྲ་བ་ཆེས་མང་གི་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཆེས་ཉུང་བར་བཤད་པ་སྙིགས་མ་ལྔའི་དབང་གིས་གངས་ཅན་འདིར་ཡང་སྟོང་པ་སྒོམ་མི་འདོད་པར་མིང་ཡང་སྤྲོས་བྲལ་ལམ་སེམས་མ་བཅོས་པ་སྒོམ་པར་སྨྲ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པ་རེ་རེ་ནས་གྲངས་ཀྱིས་གར་ལངས། དེ་འདྲའི་དུས་སུ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐར་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་མཐའ་ཡས་པ་བཙལ་བ་ལས་མདོ་རྒྱུད་པཎ་གྲུབ་མཆོག་བརྙེས་རྣམས

ཀྱི་ལྟ་བའི་ལམ་སྒྲོལ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་གཅེས་པ་སྙིང་ནང་གི་ཁྲག་ལྟ་བུའི་ལྟ་བའི་ཡིག་ཆུང་། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བསྐལ་བ་དུ་མར་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱངས་པའི་ལན་རེ་གསན་ནས་ཀྱང་། འཁྲུལ་མེད་འཛིན་ནུས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པ་སོ་སོའི་བཀོད་པའི་གསུང་བཀག་རྒྱ་དམ་པས་འདིར་དངོས་སུ་འདྲི་མི་ནུས་ཀྱི་གོ་དོན་ཙམ་མ་ནོར་བར་བཀོད་ན་ལས་དང་པོ་བའི་ལྟ་བ་ལ་སྐྱོང་བ་འདོན་ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་དངོས་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྔགས་བླ་མེད་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྒོམ་ཚུལ་ལྔ་ལས་ལྷག་མ་བཞི་ལ་མཉམ་བཞག་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་ལ། །དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ནས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་སྦྱོར་མང་ཡང་གཏན་ཚིགས་སོགས་ལྔ་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་རྟགས་ཟུར་གཉིས་ཡོད་པའི་གནད་བཞི་དགོས། རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགག་བྱ་དང་ཁྱབ་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ངེས་པའི་གནད་གསུམ། རྣམ་བདུན་ལ་གནད་དགུ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་པས༑ ང་དེ་འདྲ་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཡུལ་དུས་གང་ན་མེད་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་དང་ངེས་ངོར་དགག་བྱའི་ང་ཙམ་མ་གཏོགས་སྒྲུབ་པའི་ཡོངས་གཅོད་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ལྟར་བསྐྱངས་པས༑ ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཞན་དུ་འགྲོ་བ་ན་རིགས་པ་བསྡུས་པ་རེ་དྲན་ཏེ་ལྟ་བའི་ངར་ཡང་ཡང་འདོན་པ་ཞིག་ཏེ༑ རིག་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཡང་ངེས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱང་སེམས་གནས་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་། གཉིས་པ་བསམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྒོམ་པར་བྱེད་ཀྱང་སྒོམ་པ་མིན། སེམས་གནས་པ་སྟན་ཏེ་འཛོག་པ་ནས་སྒོམ་པ་ཐོབ་སྟེ༑ ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་བློའི་གོམས་པ་དང་འདྲེས་པའི་དྲན་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔྱད་སྒོམ་གང་ལའང་སེམས་མ་མཐའ་འདི་ཙམ་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་ལྟ་བུས་བློ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་བསམ་པ་དང་འདི་གཉིས་མི་འདྲ་བ་གཅིག་མེད་ན་དེ་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་ནས་མཉམ་བཞག་རྗེས་མཐུན་པ་དང་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་རྣལ་མ་འོངས་པས་འདིའི་སྐབས་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ཆ་སྟོབས་ལྡན་འོངས་ཀྱང་དེ་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་ནས། དཔྱད་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་དང་། དཔྱད་མཐར་

འཇོག་པ་གཉིས་མཉམ་པར་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། མ་དཔྱད་ན་ངེས་ཤེས་ཆུང་ངུར་འགྲོ་ལ་དཔྱད་མཐར་མ་བཞག་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྒྲུབ་པས་གསལ་ཆ་མི་ཆེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་བཞག་ན་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་དོན་གོ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་གནས་ཆ་བརྟན་དྲག་པས་དཔྱོད་མི་འདོད་པ་ན་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་ཡང་དཔྱད་པས་གནས་ཆ་ཆུང་བ་དང་ཡང་འཇོག་སྒོམ་བྱས་པ་ཤིན་སྦྱངས་དང་ཞི་གནས་མྱུར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་ཡང་ཡང་དྲག་ཏུ་དཔྱད་པ་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་དང་གནས་ཆ་ནམ་དྲངས་པ་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཅིང་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དུ་སོང་བ་དང་ཉེར་བསྡོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ལ། འདིའི་དཔྱད་པས་གནས་པ་བརྟན་པོ་འདྲེན་ཅིང་གནས་པའི་ངང་ནས་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་སྟོབས་ཆེན❶ནུས་པའི་གནས་ཆ་ཆེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཇི་ལྟ་བའི་དོན་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྒོམ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་དྲོད་རྩེ་བར་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཅིང་ངེས་མི་ནུས་བཟོད་པའི་དུས་ན་མཉམ་བཞག་ན་སྒོམ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་མི་ངེས་ཀྱང་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་ལ། ཆོས་མཆོག་དུས་སུ་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་ཕྲ་མོ་མ་ལོག་ཀྱང་ངེས་མི་ནུས་ལ། དེ་རྗེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོར་ཟད་པ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཚུལ་དུ་སོང་ཞིང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྣང་ཆ་དང་གཞལ་བའི་བྱ་བྱེད་སོགས་བློ་དེའི་ངོར་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོས་པའི་ཅོག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་ལས། ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཙུང་ཟད་གསལ་བར་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སོགས་དང་ལང་གཤེགས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། དེའི་བདེ་ཆེན་སྐབས་སུ་དཔྱད་མི་རུང་བར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མ་དང་རིམ་ལྔ་སྦྱོར་བསྡུས་སོགས་དང་ཞལ་ལུང་སོགས་དང་། གྲུབ་སྙིང་སྐོར་ནས་ཡིད་བྱེད་ཡང་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལུགས་མཆོག་འདིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་རྒྱུད་དང་པཎ་གྲུབ་སོ་སོས་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། སྒོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དམན་

❶དབུས་དཔར་ལས། སྟོབས་ཆེ་ན།

གྱི་ཁྱད་པར་དང་། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་གནད་དང་། ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་དགའ་བས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོར་པ་འགོག་ལུགས་དང་འོད་གསལ་སྐྱི་སྒྱུར་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས་པ་དག་ཞེས་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བའི་མན་ངག་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་ཐོབ་མོད། འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་གང་སྒོམ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་མན་ཆད་དུ་ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་ངོ་བོ་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་འདྲ་བར་མདོ་དང་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་གཞུང་དང་། བྱང་ས་ཉན་ས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་སྙིང་པོ་སོགས་དང་ཞི་བ་ལྷའི་བསླབ་སྤྱོད་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང་། ཤཱནྟི་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལེའུ། ཇོ་བོའི་དེ་དང་དབུ་མའི་མན་ངག་ལམ་སྒྲོན་སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་སྒོམ་རིམ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་གཞུང་སོགས་དུ་མ་མཐུན་པར་སྣང་སྟེ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས་གྲུབ་པའི་གཞུང་ལམ་དུ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ན་གཟུགས་བདེན་སྟོང་ཡང་བློས་འཛིན་སྟངས་བྱས་ནས་སྒོམ་དགོས་ལ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་བཅོས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་བཅོས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གཟུགས་མི་རྟག་པར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་ལ་དེ་ལྟར་མི་ལྟ་བ་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་བཅོས་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་བཅོས་པ་དབུ་མ་སྣང་བར་སེམས་ཙམ་པ་ལ་སྦྱར་ཅིང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་སྟོང་བདག་མེད་དང་དབེན་མི་དབེན་དང་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་ཡང་བཟུང་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་བཅོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྔར་དྲངས་པའི་འཇམ་དཔལ་རྣམ་རོལ་དང་། ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱུང་བའི་ཚེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་སྡུག་པ་དང་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་སྒོམ་པ་འཁྲུལ་བ་ལྟར་བུད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྨོངས་ནས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ཡང་ང་ནི་མི་བླུན་

པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒོམ་པར་མི་སྣ། གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དམིགས་མེད་དམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་ཚུལ་ཡང་གང་ཡིད་བྱེད་འགོག་པའམ་མིག་བཙུམ་པ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་མི་མཐོང་བར་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་ཙམ་དེ་མཐོང་ནས་བསྒོམ་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀག་ཙམ་འཛིན་སྟངས་སམ་འཇུག་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་བློས་དེ་སྒོམ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། འཛིན་སྟངས་འཇུག་ཡུལ་མ་བྱས་པར་བློ་ལ་དེ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་བློ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་སྣང་བའི་བློ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ལ་ཞུགས་པའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། བོད་མང་པོས་ལྟ་བ་ལ་བློའི་འཛིན་སྟངས་མི་འདོད་པ་དང༌། དེ་ཡང་སྣང་ལ་གང་དུ་མ་བཟུང་པ་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་འཁྲུལ་བ་ངན་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །གང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གཟུགས་བདེན་མེད་དེ་སྙིང་པོ་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དང༌། དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེའི་ངོར་བླང་དོར་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་གང་ཤེར་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་ནི། གཟུགས་རྟག་པ་ཞེའམ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མ་དམིགས་ན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་ནོ། །གང་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིར་ལྟར་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་དྲངས་ལ་ཤེར་མདོ་ན་འདི་དག་རྒྱས་པར་ཡོད་ཅིང༌། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཁོ་ན་དམ་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་ན་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ༌། །འདི་དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཀྱི། མིག་བཙུམ་པ་དང་དམུས་ལོང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང༌། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང༌། བྱང་སེམས་སྡེ་སྣོད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་

བཞིན་དུ་མཐོང་ཞེ་ན། དེ་འདི་ལྟར་སློབ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། ཚུལ་བཞིན་མཐོང་ངོ་། ཞེས་པ་ནས། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་ངོ་། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྐྲོན་ལ་མཁས་པ་དེ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོང་ཉིད་①སྒོམ་པ་མེད་པས། གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་སེམས་མངོན་པར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས༑ མདོ་བཏུས་བསླབ་བཏུས་ལྟོའོ། །

བཅུ་པ་ནི། **སྟོང་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཐ་སྙད་འཇོག་མཚམས་དཀའ། །བདེན་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་རྒྱུ་མཐར་ལྟུང་ཕྱིར། །འདི་གཉིས་ཉེ་རིང་མི་རིགས་རྣམ་འགྲེལ་གཅེས། །**ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་མདོར་བསྡུས་གཅིག་སྨྲས་ན། དབུ་མ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས༑ །ཞེས་དང་། རྒྱ་རོལ་ལས། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡུལ་གྱུར་ལ། །སོགས་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་ནས་བཀག་སྟེ། མིང་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་འཇོག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇོག་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་མཛད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་ངོ་མཚར་འདི་བསྔགས་འོས། །འདི་ནི་དམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་མཆོག །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུས་དང་། །ནོར་རྣམས་བྱིན་པ་ངོ་མཚར་མིན། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་གང་། །དེ་ནི་ངོ་མཚར་བས་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་རྨད་དུ་བྱུང་། །ཞེས་དང་༑ དེ་ལྟར་གོ་ནས་མིང་ཙམ་ལས་ཆོས་རང་རང་གིས་བྱ་བྱེད་མི་སླུ་བའི་སའི་སྟེང་གི་ཆོས་བདེན་རྫུན་

①དབུས་དཔར་ལས། སྒོམ་པ་མང་པས།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པས་ན། བརྒྱའི་འགྲེལ་ལས། ཙི་འདི་ཁོ་ན་ངོ་མཚར། ཞེས་པ་ནས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་ལྟར་སྨྲད་པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་སྦྲང་རྩི་དང་ཆུ་དང་འོ་མ་འཛིན་པ་དང་འཆུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རུང་བར་གྱུར་པ་འདི་ཙི་ངོ་མི་མཚར་བ་ཞིག་གམ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། གང་ཚེ་མཁས་ལ་ས་སྟེང་ན། །ངོ་མཚར་བྱ་མིན་པ་མེད་པ། །དེ་ཚེ་དབང་རྟོགས་དེ་འདྲ་ལ། །ཡ་མཚན་ཞེས་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། རྟག་དང་ཆད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། །མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་རྣམ་སྤངས་པར། །གཙོ་བོས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་སོགས་བཞིན། །འཁོར་བ་ཅེས་པར་རྟོགས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་མདོ་སྡེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྒྱུ་མ་ཆུ་བུར་རྨི་ལམ་གློག་འདྲ་ཞིང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་བཞིན། །ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། །ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དཀར་ནག་ཇི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་བྱེད། །རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། །ཕྲ་ཞིང་མཐོང་དཀའ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་འདི་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མེད་པ་པས་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་དབུ་མ་པས་འདོད་པ་དང་། མེད་པ་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མི་ཤེས་པ་དང་། དབུ་མ་པས་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་བཞི་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏས་ཀྱང་བཤད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྩེས་མེད་བྱས་ནས་དོན་དམ་རྟོགས་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་གཞི་ངོར་ནས། ཁྱད་ཆོས་འཛིན་འདོད་པའི་བླུན་རྟགས་ཆེན་པོའོ། །དེར་མ་ཟད་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་ན་ཕུང་བར་ཡང་འདྲ། མཐར་ལྟུང་བར་འདྲ། མ་ཉམས་ན་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་བླངས་པར་ཉམས་ན་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་དགེ་རྩ་གཅོད་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་། གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཚེ་འདི་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་བཟུང་བས་ན་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་གྱུར་ན། །སོགས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། མི་མཁས་པའི་བློ་ཅན་འགྲོ་བ་འདི་སྟོང་པའོ་

སླམ་དུ་རྟོག་ནས་མི་དགེ་བ་སྤོང་བར་མི་ནུས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་། སོགས་དང་། གལ་ཏེ་སྐྱུར་བ་མི་འདེབས་པར་འདོད་ནས་ཟབ་མོའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོར་ན་འདི་རྟག་མཐར་ལྟུང་ལ་ཆོས་སྐུ་དང་ཐར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཤིང་མནར་མེད་པར་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་བ་ལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་མི་འདོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྤངས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བཟུང་ན། །བླུན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྤོང་བས་མ་རུང་བདག་གཉིས་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱིའུ་ཚུགས་འགྲོ། །ཞེས་དང་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་བཟུང་ན་ཡང་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སོགས་མང་ངོ་། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གཅེས་ཏེ། དེ་ལ་མཐར་མི་ལྟུང་བ་དང་མི་ཕྱུང་བ་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་དེའི་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་སོགས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྨོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། ཕུན་ཚོགས་ཕ་རོལ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི། **མཚན་ཉིད་གསུམ་མཚུངས་རང་བཞིན་གཞན་དབང་ལ། །ཕྱིས་པར་ཀུན་བཏགས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་བཞེད།** །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ཐར་བཤད་པས་རྟོགས་སླའོ། །བཞི་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་དང་པོ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕྲ་མོ་མང་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་དག་བསྡུས་ན་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཟུང་བརྒྱད་ཡོད་ཚུལ་རྣམ་བཤད་དང་འཇུག་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་ལ་ཐར་བཤད་པ་དང་གཞན་དུའང་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདི་མན་ཆད་གཞུང་འགྲེལ་ཙམ་བྱས་ན། **རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར།** །**ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་བརྒྱད་སོགས་མང་།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕྱིར་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་ཀུན་གཞི་མེད་པ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མིན་ཡང་རང་མཚན་མི་བཞེད་པས་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ལ་དེ་དང་དེ་ཁས་ལེན་

པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེར་མདོ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། འཇུག་པར། ལུགས་འདི་དགེ་སློང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས། །ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་དོན་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་མེད་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་དང་། ཡིད་མངོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁྱད་པར་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་དང་དུས་གསུམ་འདོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་འབྲས་བུའི་འཐད་པ་རྩོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་འགོག་བདེན་ཁྱད་པར་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་དང་སྤངས་ཚུལ་ཁྱད་པར་དང་། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་ནི། **ཐ་སྙད་དཔྱོད་བློས་མི་ཁེགས་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཕྱི་དོན་ཡོད་དང་ཀུན་གཞི་མེད་པར་བཞེད། །**ཅེས་སྨོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་ཞེར་མདོ་ལས་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་མངོན་པ་དག་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བློ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཁེགས་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་ལ། ཀུན་གཞི་མདོ་དུ་མས་བཤད་ཀྱང་ཟབ་མདོ་དུ་མས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་འཇོག་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་དང་། བཏགས་དོན་མ་བཙལ་བར་འཇོག་མི་ཐུབ་པས་ཐ་སྙད་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་དགོས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱང་བཏགས་དོན་དཔྱད་ནས་མེད་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་འཇུག་པར། དེ་དག་ཞེས་རབ་ཚུལ་མཐོང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དངོས་འཛིན་ཐར་མིན་དེ་ཉོན་བག་མེད་མཚུངས། །**ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེར་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་པར་བཤད་པས་ན། བདེན་འཛིན་དེ་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་བ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས

ན་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འཇོག་དགོས་པས། བདག་མེད་གཉིས་ཕྲ་རགས་མཚུངས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས༔ བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་དང་༔ བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཆགས་སོགས་མི་འདོད་ཀྱང་། འདིར་བདག་འཛིན་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་ཟད། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དུག་གསུམ་བཞེད་དེ། མ་རིག་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྲིད་སོགས་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་རྨོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མ་བརྟགས་མེད་དང་གསར་རྟོགས་མི་རུང་ཕྱིར། །ཕྱིས་ཤེས་ཀུན་འཁྲུལ་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་གྲུབ།** །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ༔ །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་དང་། འཇུག་པར། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ། །སོགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མིན་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མེད་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་བྱིས་པ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡང་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བས་བསྙད་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཀུན་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལ༔ རྩོད་ཟློག་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་གྲུབ་མིན་ལ། །བར་མ་མིན་ཞིང་ཐ་མའང་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསར་རྟོགས་བཀག་ཅིང་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་ཀྱང་བཀག་ནས་དེ་ལྟར་དཔྱད་མི་རུང་བ་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་གྲུབ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐུག་གོ །

བཞི་པ་ནི། **ཚོར་བ་ཡིད་མངོན་བཅུ་དྲུག་མངོན་གྱུར་ཀྱང་། །ཁེགས་པ་མིན་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་གྱུར་སོ་སྐྱེ་བཞེད།** །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཚོར་བ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་གམ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་རང་དགའ་བ

རྣམས་ཡིད་མངོན་དུ་བཤད་ལ། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ལུང་ལས་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་པོ་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མིན་པས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་བཞེད་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་རྟག་བདག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དགྲ་བཅོམ་པར་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟེར་ནས་ལས་ངན་པའི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་ནས། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་ཕྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། བདག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བར་བདག་གིས་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་ཚེ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཟེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉིར་འགྱུར་རོ། །དེ་སོམ་ཉིར་ལྷུང་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྟོར་ལྟར་བདེན་བཞི་རགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཟེ་ཆོམ་པའི་དབང་གིས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་འཕགས་པར་མི་རུང་བས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་འགྱུར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སོ་སྐྱེ་བཞེད་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

ལྔ་པ་ནི། **སྟོང་ལ་ལྷག་མཐོང་སྦྱོར་ལམ་དུས་མཉམ་དང་། །ཞིག་པ་དངོས་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་གྱིས། །སྦྱོར་ལམ་ཡང་མི་སློབ་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་བཞེད། །**ཅེས་སྨྲས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དུས་མཉམ་པས་དེ་ཐོབ་ན་ལོག་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་ཙམ་མི་སྐྱེ་པས་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཙམ་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་སླེབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་དང་ཤེར་མདོ་སོགས་དུ་མས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཤི་བ་དང་། ཞིག་པ་དང་འདས་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་ཤུགས་ལ་འདས་པ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བ་སྟེ་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་གྲུབ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

དྲུག་པ་ནི། **བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་ལས་འགག་མང་སོང་ཡང་། །ཕོབ་རྒྱུན་ཆུད་མི་ཟ་མེད་པར་འབྲས་བུ་འབྱིན། །ཞིག་དངོས་སྨྲས་ཙམ་ཁྱད་མེད་ཐུམ་དངོས་བཞིན། །དུས་སོང་དགག་སྒྲུབ་མ་ཞིག་ལྟར**

སྐྱེས་ལ། །སྔར་ན་སྔོན་ཆུས་མཐར་དག་མི་རྟག་ན་ཅི། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདི་ཞིབ་པར་མཐའ་གཅོད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་བཀོད་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་ལས། འདས་པའམ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ལུང་ལས་བཤད་དེ། སྔ་སྟོད་གསུམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་ཡང་ས་བཅུ་བ་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུད་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་སྟོང་བུ་ཟད་པའམ་ཞིག་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གནས་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་ན་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱུ་ཟད་པ་ཁོ་ནས་ཞི་ཞིང་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་ཏེ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དེ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཡང་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྟེར་མེད་གསར་སྐྱེའི་རིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་གཅིག་མར་སྨྲ་བ་དེའི་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། མི་འགྲིག་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་སྟེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ཆུ་ཟད་ནས་མེད་པས་འབྲུ་བརླག་པ་དང་། ཟས་ཟད་ནས་མེད་པས་བུ་བརླག་པ་ཡང་

མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་མེད་པར་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ང་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡུཀྟི་ཥཥྚི་ཀ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་ཅིང་། འཕགས་ལྷས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གནོད་པར། །འཇིག་རྟེན་བཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིང་དཔྱད་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པ་ཡང་རྒྱུད་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཆུ་མེད་ན་ངའི་འབྲུ་མ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཟས་མེད་པས་ངའི་བུ་ཤིའོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་འབྲུ་དང་བུ་དག་བརླག་པ་ཆུ་དང་ཟས་མེད་པས་བྱས་པར་སྨྲའོ། །གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཁོ་ནས་བཞག་པར་བྱ་ཡི་འཐད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འཐད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ཟས་ཟད་པ་སོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་གྱི་མེད་དགག་མིན་ཏེ། ཆགས་མེད་སྡང་མེད་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་ཚེ་དཔག་མེད་འོད་དཔག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེས་ན་སྟག་ཚང་བས་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་མདོ་སེམས་རིགས་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་འགོག་ཅིང་ཧ་ལས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་དགོས་པ་མ་ཤེས་པས་ནོངས་ཤིང་ལུང་རིགས་འདི་དག་གང་ལའང་ལན་མི་སྣང་བས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དུག་བཞིན་བོར་ཞིག མ་འོངས་པ་ལའང་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་འོངས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་མ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ནི་འོ་ན་ནི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུར་གནས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྐྱེན་མ་ཚང་བར་མ་གྱུར་ན་ནི་དེ་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་པའི་ཞིག་ཆ་ནི་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཆ་དང་མ་འོངས་པ་གང་ཡང་མིན་ཞིང་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ད་ལྟར་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་སྐྱེད་བྱེད་

གྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མྱུ་གུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་སླེབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱས་བསགས་ཀྱི་ལས་ཞིག་ནས་བསྐལ་བ་དུ་མ་སོང་བས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱིན་པས་ཐོབ་པ་དང་ཀུན་གཞི་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་རྒྱུན་སོགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་འགག་ནས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་ལོན་པ་ལ་འགར་ཡང་གནས་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འགག་ནས་བསྐལ་བ་དུ་མས་ཆོད་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོ། །དེས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྨྲས་ཙམ་ཞིག་པའི་བཏགས་དོན་ཚོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡིན་དཔྱད་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱོད་པར་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་བུམ་པ་དངོས་པོར་སྨྲས་པ་བཞིན། གཞན་དུ་ན་ཁྱེད་རང་གིས་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་སྨྲས་པའང་བཏགས་དོན་བཙལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གནོད་པ་དང་འགལ་བ་མང་ལ་ སྔར་ལྟར་ཞིག་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཙལ་བར་མི་འགྲོ་སྟེ། དེས་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དག་རྩུབ་སྨྲས་པ་སོགས་བྱས་པ་བསྐལ་བ་མང་པོ་སོང་ཡང་མ་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནུས་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུའང་དེ་དག་འབྲས་བུ་མ་ཕྱུང་བ་དག་ཡོད་དགོས་པས་སྔོན་བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མ་ཞིག་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་མ་ཟད་མི་དྲན་པ་ཙེ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་སུས་བཤད་བྱས་པ་སྟེར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

བདུན་པ་ནི། **མ་དཔྱད་མིན་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མིན།** །ཞེས་པ་བཏགས་དོན་དཔྱད་ནས་འཇོག་རྒྱུ་མ་རྙེད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱང་འཇོག་མི་ཐུབ་ལ་ཞེས་པའི་བཏགས་དོན་དཔྱད་ནའང་འདི་ལས་ལྷག་དཔྱོད་ཚུལ་མེད་པར་རང་རིག་ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། སོགས་དང་། རྩོད་ཟློག་ལས། ཚད་མ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས། །འགྲུབ་མིན་ཕན་ཚུན་གྱིས་མིན་པའམ། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ། །གཞལ་བྱས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །ཞེས་དང་། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལས། དེ་སེམས་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་ན། ཞེས་པ་ནས། འོན་ཏེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་

གྱིས་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་གཅོད་པར་མི་ནུས་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་རེག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས། །རལ་གྲིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་། །ཇི་ལྟར་མི་གཅོད་དེ་བཞིན་ཡིད། །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ལ། མར་མེས་རང་གཞན་གཉིས་གསལ་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་རིག་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། རྩོད་ཟློག་ལས། མེ་ཡིས་རང་བདག་གསལ་བྱེད་ན། །འོ་ན་མེ་ཡིས་གཞན་བཞིན་དུ། །རང་ཉིད་སྲེག་པའང་བྱེད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ནི། །མེ་ཡིས་རང་གཞན་གསལ་བྱེད་ན། །མར་མེ་བཞིན་དུ་མུན་པ་ཡང་། །རང་གཞན་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན། །མུན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་མུན་པས་ཀྱང་རང་བསྒྲིབས་ནས་མུན་པ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་དང་། མར་མེ་ལས་གསལ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མར་མེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མར་མེ་གསལ་བར་བྱ་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་མུན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། **ལྟོས་ཚེ་མངོན་སུམ་ཡུལ་ཡིན་ཡུལ་ཅན་མིན། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་འཆགས་རྣམས་བདེན་མེད་གཟིགས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་མངོན་སུམ་མིན་མི་ཟེར་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་པྲ་ཏྱ་ཀྵ་མངོན་སུམ་དང་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག་པས་བུམ་པ་དང་དེ་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ཚེ་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དངོས་དང་། དབང་མངོན་ལ་མངོན་སུམ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་འདོད་དེ། བརྒྱའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པར་མི་རིགས་སོ། །ཡུལ་ལ་ནི་རིགས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་དབང་པོ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ཞེས་བྱས་ནས། བུམ་པ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྩྭ་དང་སོག་མའི་མེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་

ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་བདེན་བཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཡང་བཤད་དེ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་མང་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་བཤད་དོ། །

དགུ་བ་ནི། **ཕུང་ཆད་མི་ཟུང་ཚོར་འདུ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག །ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་འཕྲུལ་སྣང་ཆད་མ་ཆད།** ཅེས་སྨྲས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་མན་ཆད་འདོད་ཚུལ་དང་བསྟུན་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་ལ། འདིར་བསྡུས་ཙམ་སྨྲས་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རེ་རེས་ཀྱང་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུས་དེ་འདྲའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རྗེས་བློས་བཤད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ངོ་བོ་ལ་ནི་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པས་འགོག་པ་དེ་སུ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ནས། རེ་ཞིག་ཇི་སྲིད་དུ་དེའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཟད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ངེས་པར་སྤངས་པ་བྱང་བར་གྱུར་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནུབ་པ། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞིང་མི་འབྱུང་མི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྱ་ནོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་པས་སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མདོ་འདིའི་ད་ལྟར་གྱི་མྱང་འདས་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས། ནུབ་པ། ཞེས་པའི་བར་དང་། མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་ཚུལ་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་

དང་། རྟེས་བློས་ཀྱི་མདོ་ལས། རྟེས་བློས་ཞེས་བྱའི་མདོ་འདི་ནི། །ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིས་མྱ་ངན་འདས། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ན་མྱང་འདས་ཐོབ་ལ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས་ནི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། འཁྲུལ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་འདས་ནི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཡིན་ཏེ༑ འདིའི་ཕུང་པོ་སོགས་ཟད་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་འདི་ལས། གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤངས་ཚུལ་དང་། ཟབ་མོའི་མདོ་དུ་མ་ལས། མ་སྐྱེས་པ༑ མ་འགགས་པ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་སྡེ་མའི་ཟད་པ་དང་། འདིའི་མི་སྐྱེས་རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་དགོས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཟད་དང་མི་སྐྱེས་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་ཟད་ཅིང་འགག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ནང་དང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་ནང་དང་ཕྱི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་འདི་ནི་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ལམ་རིམ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་མིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ནི། འདིར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཞེས་སོ། ། འདིས་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་པ་ནི། **བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མིན་མ་རིག་པར་བཞེད། །ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་རྩོམ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདི་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པས་དུག་གསུམ་ཉོན་མོངས་སུ་བཤད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཀུན་

ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། ཁྱིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བས། །ཞེས་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་མེད་ཡོད་པས། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྤངས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཐོགས་སྒྲིབ་དོན་གཅིག ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་མོངས་ཀུན་སྤངས་པ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་དགོས་ཀྱི་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་བར་དུ་དེའི་བག་ཆགས་སྤངས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྣུམ་གྱིས་གོས་པའི་སྣུམ་མ་བསལ་བར་དེའི་གོས་པ་བསལ་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས༑ དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་མུར་ཐུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་རྒྱ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཉིལ་མར་དང་ཞེས་སོགས་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བ་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཚད་ཡོད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །སོགས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དྲི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་པ། ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པ་པས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་ཕྱིར། །འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས།མདོར་བསྡུས་ན་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ན་གཅིག་ཤོས་ཉི་ཚེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པོ་གང་དག་གིས་ཤེ་ན། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐོགས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་སྟེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་འདྲ་དུ་མ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་དུ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཞེས་སོ། །འདིར་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ནི། **སྣང་བས་ཡོད་མཐར་སྟོང་པས་མེད་མཐར་སེལ། །ཏེ་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་མང**

དབུ་མ་སྟོན། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐབས་ཅུང་ཟད་བཤད་ལ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་པར་ཤེས་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་། འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་མདོ་བཀུས་གཉིས་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ལྔ་པ་དེ་དག་ངེས་བྱེད་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་འཕྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལ། ཚད་མའི་ཁྱད་པར་དང་འཕྲུལ་སྤོང་གཉིས། དང་པོ་ལ། གྲངས་ངེས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **མངོན་རྗེས་ཉེར་འཇལ་ལུང་གི་ཚད་མ་བཞིར། །བཤད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་ཡི་དབང་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་ལུགས་འདིའི་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་སྨྲས་ན༑ ཚིག་གསལ་ལས། ཚད་མ་དག་ནི་དུ་ཞིག་མཚན་ཉིད་ནི་གང་། ཡུལ་དག་ནི་དུ་ཞིག་ཅི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས༑ མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་ན༑ སྐད་དོད་པྲ་མཱ་ཎ་ཞེས་པའི་པྲ་པྲ་ཐ་མ་ཞེས་སོགས་བྱས་ནས་ཐོག་མམ་གསར་དུ་སོགས་ལ་བྱས་ནས་བཤད་ན་མི་རུང་སྟེ། རྟོད་ཟློག་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་འགྲུབ་མིན་ལ། །བར་མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་མའང་མིན། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་གསལ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ནི་རབ་ཏུ་འཇལ་བས་ན་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། པྲ་རབ་ཏུ་དང་མཱ་ཎ་འཇལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ༑ །འཕགས་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་འགྱུར་པས་ན། ཤེས་རབ་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །མཱ་ཎ་སེམས་པ་ལ་བྱས་ནས་བཤད་སྟང་སྟེ། པྲ་ཛྙཱ་དང་པྲ་མཱ་ཎའི་པྲ་སྒྲ་གས་འདྲ་བའི་དོན་ནོ། །ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་ཚད་མ་དང་ཉེར་འཇལ་ཚད་མ་བཞི་ཡོད་

དེ། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དང་། དཔེ་དོན་མངོན་ལྐོག་འདྲེས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཚད་མ་བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མའི་གྲངས་འཇུག་པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱིས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་གནས་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ལུང་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཚད་མ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞིར་བྱེད་པ་འཕགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ཟློག་ལས། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས། །ཞེས་དང་། རྗེས་དཔག་ལུང་དང་ཉེར་འཇལ་དང་། །ཞེས་དང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་ལུང་གི་ཚད་པའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་རིག་གི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་སོ། །ཡང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྐོག་གྱུར་ལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ཟླ་བས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་སོ། །དེས་དབང་པོ་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། མངོན་གྱུར་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་དང་། དབང་པོ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་དོན་མངོན་གྱུར་དུ་བཤད་པས་སོ། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སམ་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དང་ལྐོག་གྱུར་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདིར་བཤད་ཅིང་ཚད་མ་པ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་མིན། །ཞེས་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་དོད། ཨཔྲ་ཏྱཀྵཾ། ཞེས་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྟགས་མིན་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱུར་མངོན་སུམ་པར། །སླུ་མེད་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཞེད། །དབྱེ་ན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་མངོན་སུམ་གྱི

ཚད་མའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་རུང་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་དང་གཟུགས་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་རུང་། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཤེས་པ་དེས་དོན་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བར་ཡོད་ན་ནི། སྐབས་འདིར་དེ་འདྲ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་གྱུར་པ་དང་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་ཞེས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོའི་བློ་བཞིན། ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་དང་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་མིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ་དེ་དག་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་འདོད་པ་ན་ཅང་ཐལ་བར་ཆགད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་དང་། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་རྟོག་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་འདི་ཡོད་དང་འདི་མེད་མི་རུང་འདོད་མཁན་དང་། ཟླ་བའི་ལུགས་འདོད་ཀྱང་ལོག་ཤེས་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ལ་ངོ་མཚར་བྱེད་པ་དག་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་འདི་དག་ལ་མིག་ཕྱིས་ལ་སློན་མ་འདིང་བར་ལྟོས་ཤིག དེ་ལ་དབྱེ་ན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ལྷག་མ་མཐུན། ཐལ་ཆེར་སྤྱར་

བཤད་ཅིང་། ཡིད་མངོན་ལ་ཡུལ་གསལ་བ་མཐོང་བའི་རྟོག་བྲལ་མི་དགོས་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དྲན་ཤེས་རྣམས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་རྣམས་དང་། དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཚད་མ་རྣམས་སོགས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རྟགས་བརྟེན་ལྐོག་ཡུལ་བསླུ་མེད་རྗེས་དཔག་སྟེ། ལྐོག་གྱུར་དབེ་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་འཇལ་བའི། རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་ལུང་གི་ཚད་མར་བཞེད།** ཅེས་སྨྲས་ཏེ། རྟགས་དང་རྒྱུ་མཚན་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་སྒོ་ནས་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལྟ་བུ་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་རྟོགས་སླ་བ་བཟློག་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་དབང་རྣོན་ལ་དངོས་སུ་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ནུས་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་དེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་དང་སྤྱི་རྒོལ་གྱི་འདོད་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་གོ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་གོ་ན་ཕྱི་རྒོལ་དེས་ཐལ་འགྱུར་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚིག་ཙམ་ལས་མ་གོ་བར་ཡང་འགྱུར་ལ་སྤྱི་རྒོལ་གྱི་འདོད་པ་མ་གོ་བའི་རྟུལ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལས་རྟགས་སྦྱོར་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། བྲིད་ཅག་གི་རྩོད་པ་འདི་ནི་ནས། འདི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་བརྩད་པ་ན་ཅི་ཕ་རོལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཞེས་གསུངས་ལ། དབང་རྟུལ་ལ་ཚད་མ་པ་ལྟར་ཕལ་རྟགས་གཉིས་ཀ་བཀོད་རྩལ་ཆེད་ཟིན་ཏོ། །རྟོགས་ཚུལ་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱའི་སྒོས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དོ། །རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཙུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་སོ། །འདི་གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་པ་རྟོགས་བྱེད་དོ། །དེའི་སྟེང་ནས་དཔེ་དོན་

ཆོས་མཐུན་གཞལ་བའི་རྗེས་དཔག་ནི་ཉེར་འཇལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ལང་དང་བ་མིན་འདྲར་འཛིན་དང་། སྨྱུ་གུ་དང་གཟུགས་ཅན་གཉིས་རྫུན་པར་མཚུངས་འཛིན་ལྟ་བུ། ཚིག་གསལ་ལས། འདྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཉེར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་མིན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲའོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རྟགས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་སྟེ། དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཟང་དང་དེའི་རྒྱུ་བླ་མ་བསྙུ་སྐྱེལ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པ་དག་གི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས། ལུང་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དག་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དངོས་སྨྲ་ལྟར་དོན་དམ་པ་མེད་དེ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པའི་དོན་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཚད་མ་བཞིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཞག་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འཛིན་སྟངས་ཡུལ་ལ་ངེས་འཇུག་དེར་ཚད་མ། །གཞན་གྱིས་གནོད་བྲལ་དེ་ལ་མི་བསླུའི་ཕྱིར། །ཡུལ་ཡང་ཚད་མར་མི་འགལ་ལ་མི་བསླུའི་དོན། །སྐབས་སྟོབས་མང་བཤད་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཤད། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་གཅིག་ལ་མིན།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་སྔག་ལོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཚད་གྲུབ་མི་ཡོང་སྟེ། ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་བསླུ་མེད་དང་བསླུ་མེད་ཀྱི་དོན་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཟེར་བ་དེ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཡང་སྔར་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གིས་བཀག་ཟིན་ལ། དོན་བསྡུས་ན་བྱུམ་འཛིན་དབང་མངོན་བུམ་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་བུམ་པ་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཚད་མ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མ་རྙེད་ཀྱང་བུམ་པ་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་བློ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔའ་བོས་སྤྱིལ་བསྟོད་ལས། དོན་དམ་གཟིགས་པས་ན་མི་སླུ་བ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་

ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ངེས་པར་སེམས་པ་རིགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པ་ལས། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །ནས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་ལས་ལྷག་པའི་མི་སླུ་བ་ཞེས་བའི་རྣ་ཅན་ཞིག་མི་དགོས་སམ་ས་བཞི་བ་པས་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ཙམ་ཟད་ཐུགས་ལ་ཨེ་ལྡན་གང་ལྟར་རང་ཕྱུང་གཞན་ཕྱུང་མ་བྱེད་ཅིག དེས་ན་རང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ཚད་མར་མི་འགལ་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེ་གཞལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་བཞིན་སྐབས་འདིའི་མི་སླུ་བ་ཚུགས་ཐུབ་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། ཚད་མའི་མི་སླུ་བའི་དོན་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རྫུན་པ་ཚད་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་མི་བསླུ་བ་དང་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཞེས་བཤད་ཚད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པའམ་བདེན་གྲུབ་གང་རུང་ཁོ་ནར་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྐབས་སྐོབས་ཀྱིས་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར་བཟུང་བའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་རུང་བར་བཤད། འཆི་མེད་མཛོད་ལས་ཡོད་པ་རྟག་པ་མཆོད་འོས་སོགས་ལ་བདེན་སྒྲ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་སོགས་ལས་སྔར་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྫས་སམ་དངོས་པོའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

གཉིས་པ་ལམ་ལ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཐེག་པའི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྡུ་བ་དང་ཐེག་པའི་གྲངས་ངེས་དང་བཅས་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། **མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཤེས་གཉིས། །ཤེས་རབ་སྔོན་འགྲོ་དད་པས་སྔོན་ཟུང་སྟེ། ཤེས་རབ་གྲོལ་ཆ་མི་རྟོག་དོན་སྒྲུབ་བྱེད།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལ་མངོན་མཐོ་བདེ་བ་དང་། །ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐར་པར་འདོད། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་པ་མདོར་བསྡུས་ན། །མདོར་ན་དད་དང་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ

མངོན་མཐོ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོས་མངོན་མཐོ་ནི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་དང་ཚོམ་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དད་པ་དང་། ངེས་ལེགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐར་པ་གཉིས་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་མདོར་བསྟན་ནས་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ༑ དད་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་རུང་བྱེད་ལམ་སོ་སོ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བསྟེན། །ནས། དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ༑ ༑ངེས་པར་ལེགས་པའི་སྣོད་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་དང་ལུས་དང་ངག་གི་ནི། །མི་དགེ་ཀུན་ནས་བཟློག་བྱ་ཞིང་། །དགེ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་བྱ་བ། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་གསུམ་དུ་བཤད། །ཆོས་འདི་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དང་། །དུད་འགྲོ་དག་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ནང་ཉིད་དུ། །བདེ་དཔལ་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱས་བར་ཐོབ། །ནས། དེའི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་མངོན་མཐོ་རྒྱུ་བཅས་བཤད་ལ། དཀོན་མཆོག་ཏཱ་ལ་ལས་ཀྱང་། དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དད་པ་སོ་སོ་དང་། དེ་དག་གི་ལམ་དང་སྐྱེ་བ་དང་བྱ་བ་སོ་སོ་ལ་འགོད་ཚུལ་བཤད་དེ། བསླབ་བཏུས་དང་དེའི་འགྲེལ་བའམ་མཆན་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཤེས་རབ་ནི། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་ལྟ་བའི་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡུད་པ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་སངས་རྒྱས་སར་འཁྲིད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཟབ་མོའི་ཤེས་རབ་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས༑ ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་ཡང་དག་རིག །འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པའི་ཆོས་དག་ཀྱང་། །ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བར་སྣང་བ་དང་། །བྱིས་པ་ཐོས་དང་མི་ལྡན་ལ། །སྐྲག་པ་བྱེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། **དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་རིམ་དུ། ཆོས་ཚུལ་ཀུན་འདུས་དོན་གཉིས་ལས་བརྩམས་ཕྱིར། །འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་དེ་དག་ལས༑ ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་བཞི་མེད་ཞེས།** །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། མཐར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩམ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོམ་པ

སྟེ༔ གཞི་གསུམ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་ལ་འཇུག་བྱ་སྟེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། གང་ཞིག་
ཐབས་ནི་གང་དག་གི །སོགས་དང་། བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལའང་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཧྭ་
དབྱངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒོམ་ལས། མི་འཆི་བ་དང་བདེན་པ་དང་། །བྲིན་ནས་ལེན་དང་ཚངས་
པར་སྤྱོད། །སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ནི། །འདི་ནི་བདེ་འགྲོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འཁོར་བ་མི་
འབར་བའི་ཀློང་ངམ་བཙོན་དོང་ནས་རང་གཅིག་པུ་ཐར་འདོད་ཀྱི་གཞི་གསུམ་སྤྱོད་པ་འབྲིང་གི་ལམ་ཡིན་
ཏེ༔ ལམ་སྒྲོན་ལས། འཁོར་བའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སོགས་དང་། བསྡུ་བ་ལས། གཉིས་པ་ནི་
འབྲིང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒོམ་ལས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་མཐོང་ནས། །
སྤངས་ཕྱིར་བདེན་པའི་ལམ་སྒོམ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་གཉིས་སྤོང་བ། །འདི་ནི་ཞི་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
སོ༔ །འགྲོ་ཀུན་མར་མཐོང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
ཕྱིར་དུ་ལམ་གསུམ་སོགས་ལ་རྩོམ་པ་མཐའ་ཡས་སྤྱོད་པའི་བློ་ལྡན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེ། ལམ་སྒྲོན་
ལས༔ རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །སོགས་དང་། བསྡུ་བ་ལས། གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་
ནོ༔ །ཞེས་དང་། དཔའ་བོས་འདི་དག་ཀུན་ཀྱང་བསླབ་བྱ་སྟེ། །ངེས་འབྱུང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཆོས་
ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེའི་རྒྱུ་རྒྱུན་འབྱུང་། །ཐབས་མཁས་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ། །
ངེས་འབྱུང་མཆོག་གི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་
ཕྱུགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལྔ་བུས་བགྲོད་པ་སོགས་ལྔ་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྔ་བུས་བགྲོད་
པ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་གཅིག་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡང་བཤད་ལ། དེ་ཡང་བསམ་པ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་བཞག་པར་
སྣང་བས། རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ལ་དུས་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་
གསུམ་ཀུན་གྱིས་ནུས་པ་སྤྲུག་ནས་བསྒོམ་པ་གཅིག་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གཅེས་ཤེས་སུ་སྣང་
བས་ལམ་ལྔར་སྣང་ཆ་མ་ཚང་བའི་ཡན་ལག་རེ་ལ་མི་འབད་པར་ལྔ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་སྣང་མཐའི་སྤྲུལ་འཕྲུལ་
དཔལ་མཉམ་མེད་ཨ་ཏི་ཤའི་ཐུགས་དམ་ཉིང་ཁུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་མངོན་སུམ་དུ་མིའི་བློས་
གར་མཛད་པ་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་སྲོལ། སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་གསུང་ཟིན་བྲིས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་
གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་

ལམ་རིམ་གཉིས་དང་སྲུས་སོ་སོའི་གསུང་རྒྱུན་དང་དེའི་ནང་ནས་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ལ་རྒྱས་ཀྱང་ཚིག་ཉུང་བ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ནི་ངོ་མཚར་བར་ཡོད་མོད། འདི་ལ་བར་བར་ན་དམིགས་སྐོར་སྲས་པ་དང་ས་བཅད་བཞག་པ་སོགས་ཕྱག་ལེན་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྟོས་དགོས་ཤིང་དཀར་གནད་དུ་མ་འགྲོལ་བ་ལ་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་དགོས་ལ་སྟོན་མེད་པའི་ངོ་མཚར་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བ་བཞིན་རྗེ་ཤེར་སེང་ནས་ལྷ་ཁྲིད་དྲན་པ་བཞི་ལྡན་དུ་བརྒྱུད་པ་འདི་གསང་ཆོས་སུ་བྱུས་འདུག་ལ། འདི་ནི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བ་སོ་པ་ནས་དབེན་ས་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་དར་ཞིང་མཛད་བྱུང་མེད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་སྙིང་བའང་ཆེས་ལེགས་པ་འགའ་ཞིག་འདུག་པ་དག་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ལ་སྤྲུལ་བའི་གླེགས་བམ་ནས་སྒྲོལ་མའི་རྗེས་དྲན་ལྷ་བཤད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འོ་ན་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་ཅེས་ལྷའི་ཐེག་པ་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་པ་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ལམ་ཡིན་མིན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷ་དང་ཚངས་པར་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་དེའི་ཐེག་པར་བཤད་པས་ཐེག་པ་མ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ་བཞི་རྒྱལ་བ་འདིའི་བསྟན་པ་ལ་མི་རུང་བར་རྫོ་རྗེ་སྙིང་པོས་གསུངས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་ལམ་ལ་འང་ཅི་རིགས་ཡོད་ཅིང་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཐེག་པ་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལ་མདོ་སྔགས་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱུང་སེམས་ཐེག་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིར། **༄༅། །ཨ་རང་རྟོགས་མཐུན་ས་བརྒྱུད་དུས་འཁྲུས་དབྱེ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ཁྱད་པར་དགར་བའི་ཚིག་གོ །དེས་ན་སྐབས་འདིར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐུན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་བགྲོད་བྱེད་ལམ་ལ་ཤེས་རབ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་དགོས་ཤིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཁྱེར་དུ་འཕྱེར་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་སོགས་དངོས་སྣའི་སྐབས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བས་སྐབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རང་དོན་ལ་གཞོལ་འདི་དག་ནི། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བའི། །རང་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་ལས་སྐྱེས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མི་བསྟུགས་སོ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཏེ་དེ་གཉིས་ནི་རང་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་སོགས་ཀྱིས

ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བསྡུགས་བརྗོད་མེད་པར་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན། དེ་གཉིས་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགྱུར་སྙམ་ན། རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ནས་ཐར་བ་ཙམ་འདོད་པ་དང་། དུས་ཚེ་གསུམ་སོགས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རང་དོན་ཙམ་དུ་རྗོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཅིང་། དུས་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་མཉེས་ནུས་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མཚན་དཔེ་རྫོགས་མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་སྐབས་འདིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབས་གསུམ་ལས། དེ་འདིར་ཐར་བའི་ཆ་ནས་ནི། །བརྩམ་སྟེ་རྟག་ཏུ་དགེ་བ་ལ། །ཉན་ཐོས་ཉིད་ཕྱིར་འབད་ན་ནི། །རིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འདོད། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་བས། །བརྩོན་པ་དེ་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི། །བྱང་ཆུབ་ངོ་ན་ངེས་འཐོབ་བོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལ་མངོན་པ་ལྟར་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད། ཞུགས་པ་ནས་སློབ་པར་འཇོག་གི་སོ་སྐྱེ་སློབ་པར་མི་འཇོག་པ་དགྲ་བཅོམ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་མི་སློབ་པར་འཇོག་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི། །རྟོགས་ནས་ཞེས་ཏེ་དང་སྦྱར་པ། །སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་ཟུང་བརྒྱད་པོ། །མི་ཕྱེད་དགེ་འདུན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉོན་མོངས་གཞོམ་ཕྱིར་སློབ་པས་ན། །གང་ཟག་བདུན་ནི་སློབ་པ་ཡིན། །ཉེས་པ་མ་ལུས་ཟད་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱད་པ་མི་སློབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་འབྲས་བུར་གནས་པ་བཞི། །བཞི་ནི་ཞུགས་པ་པོ་ཡིན་ལ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་འཕགས་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི། །བྱིས་རྨོངས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག །དེ་ནི་སློབ་དང་མི་སློབ་པ། །མིན་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས་སོ་སྐྱེ་སློབ་པའང་བཤད་དོ། །དེ་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་བ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་འཁོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་སོགས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས། འདི་དག་སྲིད་པས་ཡིད་སྐྲག་པའི། །ཡིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཐོབ་པ། །ནས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་། འཕགས་པའི་སའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རྩ་བརྟན་སེམས་བསྐྱེད་ངར་ཕྱིན་ཡལ་ཡ་གཅིག །ཚོགས་སྦྱོར་ཡོན་ཏན་རྟོགས་སྒོམ་ངོ་བོས་འབྱེད།** །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པའི་ཚད་ནི་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་འཛིན་ཅིང་བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་ལས༑ བཟང་དང་སྨོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །སེམས་བརྟན་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་རྩོམ་པར་མཛད་པ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། བཟང་པོ་ནི་དགེ་བ་སྟེ་དེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་བཟང་པོའི་སྟོབས་ཅན་ཏེ་དེ་དེ་ལ་ཡོད་པས་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ཅན་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ནི་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་ནི་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོས་མོས་པ་བཟློག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་དང་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་ལ་དགེ་པའི་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་གི་ཚེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་དང་། སེམས་བརྟན་ཏེ་བར་མ་དོར་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་པ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གྲངས་མེད་གསུམ་བརྩམས་སོ༑ ༑ཞེས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ན་ཕར་ཕྱིན་མིང་ཡང་ཐོབ་ལ་དེ་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བླ་མས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། །སོགས་དང་། ཤཀྟི་པའི་དག་ལྡན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྦྱོར་ལྷག་བསམ་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཚད་མེད་དག །མངོན་པར་ཤེས་དང་བསྡུ་དངོས་བཞི། །སོ་སོར་རིག་རྟེན་ཚོགས་གཉིས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞི་གནས་སོགས། །གཟུངས་བཞི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བགྲོད་ཅིག་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །ཞེས་གྲོགས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་བཤད་ཅིང་དེས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་ཐུབ་དགོངས་ལས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་མོས་སྤྱོད་ནས་འཛིན་པར་བྱུང་སར་བཤད་ལ། དེའི་མགོ་ཡང་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡིན་པར་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ཨ་བྷ་དང་མཐུན་པས། སེམས་བསྐྱེད་ནམ་ཐོབ་པ་ནས་ཚོགས་ལམ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གསར་ཐོབ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཛོག་ལ། འདི་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་ནི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིའི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དང་སྦྱོར་ལམ་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་རིགས་དང་

སླེང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་དང་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ་རྒྱན་ལྟར་སོ་སོར་ཡོད་ལ། ཚོགས་ལམ་ངོ་བོ་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གཙོ་ཡང་ཞི་གནས་ཡོད་པས་སྒོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་ལ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གསུམ་ག་ཡོད་པ་སོགས་དང་སྒོམ་ཚུལ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟར་དམིགས་རྣམ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ས་བཅུ་མཉམ་བཞག་དབྱེར་མེད་སྦྱོར་རྗེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མངོན་སོགས་བཅུ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་། །ས་རེ་རེའང་ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་དེས། །རྣམ་སྨིན་ལུས་གཉིས་སྐྱ་གཅེས་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད།** ཅེས་སྨོས་ཏེ། ས་བཅུ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཀྱང་། །བརྗོད་མི་ནུས་ན་ཉན་པར་ག་ལ་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེར་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱས་བསྒྲོད་པའི་ཤུལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱས་དོན་དམ་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་གྲངས་དང་། སྤྲིབ་གཉིས་སྤོང་བའི་མཐུ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་བཅུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་མཐུ་ཤུལ་དུ་ཕྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་བཅུར་བཞག་གི་འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ས་རེ་རེ་ཡང་ཁྱད་པར་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་དེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ས་བཅུ་བ་སོགས་ལས་ས་དང་པོ་རབ་དགའ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ནས་པ་བཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དང་པོ་ངེས་ཚིག་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་དག་དང་པོ་རབ་དགའ་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་ཅེས་བྱ། །ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་ལས། །བཅུ་ཆར་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །ནས། བཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཡིན་ཏེ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། །ནས། ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་འདི་ཡི་སྐུ། །དྲི་མེད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་བསླབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་སེམས་དང་། །སོགས་ཀྱིས་ས་དང་པོ་དྲུག་ལ་བསླབ་གསུམ་སྦྱར་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ། །ནས། ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་རྟེན། །ཞེས་པ་ནས་ས་བདུན་པ་སོགས་བཞི་ལ་བསླབ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་དང་ཞིང་དག་པ་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་སོགས་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་བར་འབྲས་བུ་བཞི་འགྲུབ་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོ་སྤྱོད། །སོགས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྦྱངས་ནས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འཇུག་པར། དེ་ཚེ་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །སོགས་དང་། ས་བཅུ་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་འཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་འཇུག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ས་དང་པོ་ལ་ཐོབ་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ས་གཉིས་པར་སྟོང་འགྱུར་དང་། གསུམ་པར་འབུམ་དང་། བཞི་པར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། ལྔ་བ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་དང་། དྲུག་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དང་། བདུན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་དང་། བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་། དགུ་པར་སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་། བཅུ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་བཞི་པ་

བརྟེན་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལྷག་ཐོབ་ནི། ས་བཅུ་ལ་ཕར་ཕྱིན་རིམ་བཞིན་ལྷག་པ་འཐོབ་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་
རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི། །
ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་ལྔ་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཕྱིར་བྱུང་
སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། དབང་དང་རྣམ་སྨིན་གཉིས་ཏེ། དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བློ་ལྡན་
རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྨོན་ལམ་དག་དང་ནི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་
གིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་མོས་སྤྱོད་པ་འདོད་པར་ལས་དབང་གིས་དང་། ས་ཐོབ་པ་ངན་འགྲོར་སྨོན་
ལམ་དབང་གིས་དང་། བསམ་གཟུགས་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཏིང་འཛིན་དབང་གིས་དང་། སྤྲུལ་བའི་
དགའ་ལྡན་གནས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞི་
དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ས་བཅུ་ལ་རིམ་བཞིན་ཕལ་ཆེར་འཛམ་བུའི་གླིང་དང་གླིང་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་
གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དང་གནས་གཙང་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་
སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཛམ་གླིང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡིས་
རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །སྟོང་གཉིས་བདག་པོའི་ཚངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཡིས་རྣམ་པར་སྨིན་པས་
ན། །གནས་གཙང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དྲུག་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་
དང་། ས་སོ་སོའི་རྨི་ལྟས་གཉིས་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ། །སོགས་
དང་། གསེར་འོད་སོགས་ལྟར། ས་དང་པོ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་འདི་གཏེར་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་རྨི་བ་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་རྨི་ལྟས་ཡིན་ཏེ། གསེར་
ཕྲེང་ལས། ལྟས་འདི་དག་ཀྱང་ས་བཅུ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཤེས་ཆེ་བ་དང་། བསྟན་པའི་ལྟས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
སོ། །ཁྱད་པར་བདུན་པ་སྤང་བྱ་སྤངས་བའི་ཁྱད་པར་ནི་མཐོང་སྤང་ལ་དབྱེ་ན་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལྟར་
ན་གོ་བཞི་དང་། མཛོད་ལྟར་ན་གྱ་བརྒྱད་དང་། སྒོམ་སྤང་རྩ་ཉོན་ལྷན་སྐྱེས་དྲུག་ལ། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་
དྲུག་དང་། ས་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་ཞེ་དྲུག་དང་། དེ་ལ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཕྱེ་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ལྔ་ལ་
ས་དགུ་རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུ་སྟེ་གྱ་གཅིག་པ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་ཁོང་ཁྲོ་དགུར་ཕྱེ་བས་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ

དག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཏུ་གྲགས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་རྣམས་ས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་སྤོང་ཞིང་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ས་བཅུ་བ་དང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་བརྒྱད་པ་གཉེན་པོ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །སོགས་དང་། ཤེར་མདོ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཉམ་བཞག་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་དང་། སྐུ་ཡི་དབྱེ་བ་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། སྐུ་བཞི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དང་། གསང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོབས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་དང་། འཕྲིན་ལས་བསམ་ཡས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། **འབྲས་བུ་མཉམ་རྗེས་རེས་མིན་ངོ་བོ་གཅིག །སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀུན་ཞི་བས། །གནས་བརྟན་བཞེངས་མིན་རྗེས་ཐོབ་བྱ་བའང་མཛད།** ཅེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ས་བོན་གྱུར་པ་ཁམས་དེ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད། །རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པར་གྱུར་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྦྱོང་བྱེད་དྲུག་ཅུས་སྦྱངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་དགོས་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་གཟུང་སྟེ་རྒྱན་བཞི་དང་། དྲན་པ་བློ་གྲོས་དང་རྟོགས་པ་སོགས་སྣང་བ་བརྒྱད་དང་། ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་འཁྲུགས་པ་ལ་བརྩེ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་གཡེང་བར་བརྩེ་བ་སོགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་སད་བྱེད་དང་། མོས་པ་དམན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྦྱོར་བ་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་❶རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་དབང་འདི་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ

❶དཔྱད་དཔར་ལས། ལས་རྣམ་པ།

སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དག་ལ་ཡང་ས་ལེ་སྦྲམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ས་བཅུ་ལ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། སྐུ་བཞི་དང་གསང་བ་གསུམ་དང་སྟོབས་བཅུ་སོགས་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་དང་། འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བ་ལས་བོད་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་སྨྲ་བརྗོད་སོགས་ཐུབ་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འཇུག་པ་འདིར་ས་བཅུ་པ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་བལྟས་ན་ཤེས་ནུས་པར་མ་ཟད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གཞན་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་མཉམ་བཞག་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྣང་བ་ཟད་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཇི་སྙེད་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཁྱེན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཚོགས་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་དེའི་རྟེན་རྣམ་རྟོག་དང་དེའི་རྟེན་དང་སྐྱེད་བྱེད་ལས་རླུང་མ་ལོག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསངས་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བལྟས་ན་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་མེད་པར་བཤད་པས་ཤེས་དགོས་ལ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གནས་པ་བརྟན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཇིགས་མེད་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །མཁྱེན་བརྩེའི་རལ་གྲི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་བསྣམས་སྡུག་བསྔལ་མྱུ་གུ་གཅོད་མཛད་ཅིང་། །སྣ་ཚོགས་ལྟ་ཐིབས་ཀྱིས་བསྐོར་ཐེ་ཚོམ་རྩིག་པ་འཇིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་དང་། ཐོགས་འགྲེལ་ལས། སྤྲོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོགས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་གཡོ་བར་མི་མཛད། སེམས་པར་མི་མཛད་སྤྲོ་བར་མི་མཛད་རྟོག་པར་མི་མཛད་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་མཛད་ཅིང་། རྟོག་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ། སེམས་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ། བསིལ་བར་གྱུར་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། བལྟར་མེད་པ། མཉན་དུ་མེད་པ། སྣམ་དུ

མེད་པ། མྱུར་དུ་མེད་པ། རེག་ཏུ་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ་རབ་བཞུགས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཅི་ཡིད་ནི། །མི་རྟོག་རྟོག་པ་མེད་ན་ཡང་། །འགྲོ་བའི་བསམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བཤད། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རིན་ཆེན་ནི། །རང་གི་མོས་བཞིན་དགོངས་མཛད་པས། །འགྲོ་བ་བློ་བ་དེ་དང་དེ། །དེ་བཞིན་མཛད་པ་གོ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་དང་སྡུར་གྱི་མདོ་དེ་དག་ཏུ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ངོར་སྤྲོས་པ་ཀུན་ལོག་ཀྱང་། །ལ་ལྟོས་ཇི་སྙེད་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་མཁྱེན།** །ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་གཟིགས་ངོར་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཀུན་ལོག་ཚུལ་ནི། འཇུག་པར་སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་སྙེད་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཚུལ་ནི་ཕྱག་གི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། འཇུག་པར་སྟོབས་བཅུ་སོགས་དང་། དེའི་མདོ་དག་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་ཚད་མེད་དེ། ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཀུན་དེ་འདྲར་གྱུར་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། **སྐུ་གཅིག་སྐུ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔར་བཤད་ཀྱང་། །ཐུབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་མི་མངའ་འང་གཞན་ངོར་འཇུག** །ཞེས་སྨོས་ཏེ། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་ཡིས། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་དབང་དག་གིས། །སྐུ་ནི་གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་ནི། །བཞི་དང་ལྔ་རུ་གསུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རིས་མེད་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡང་ན་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་གཅིག་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །སོགས་ལྟར་རང་དོན་ཆོས་སྐུ

དང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་སྟེ་སྐུ་གཉིས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དང་གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་གསུང་སྐུ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྐུ་གསུམ་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ་བ་རྣམས། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཐུགས་ཆོས་སྐུ་དང་། གསུང་ལོངས་སྐུ་དང་། སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་འམ། ཡང་ན་སྐབས་གསུམ་ལས། ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་སྟེ། །ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྲུལ་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་དང་། རྒྱན་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་བ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པར་བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་སྐུ་བཞི་དང་། མཚན་བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་ལྔ་སོགས་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་མདོ་སྔགས་སོ་སོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སོགས་མི་མངའ་བར་གདུལ་བྱའི་གཞན་དོར་སྐྱེལ་དགོས་སྙམ་ཞིང་བྲིས་བ་དང་སྨྲས་བ་ནི་ཁྲི་ཞར་ཆར་དྲག་གིས་བཏུངས་པས་ངན་སྐད་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **སྔོ་ཕྱུར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ངོ་བོ་ཉིད།** ཅེས་སྨྲས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་དབྱིངས་རྣམ་དག་དེ་གདོད་མ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མྱ་ངན་གྱིས་དག་པས་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གཉེན་པོས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱས་པས་ན་གློ་བུར་རྣམ་དག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་འགོག་བདེན་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྦྱངས་པ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་། སྒྲིབ་གསུམ་ལས་གྲོལ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཉིད་ལྔ། །ཞེས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །ནས། དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྲངས་འདི་ཙམ་ཞེས་བགྲང་དུ་མེད་པ་དང་། རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོད་པས

མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་༑ གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པ། །ཞེས་སོགས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། **ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སོགས།** །ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས༔ དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་གནས་གྱུར་ནས། །སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བས་སེམས་ཅན་དོན་རྣམས་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རིགས་མཐུན་སྣོམ་ཆེད་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ། ནས༔ ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་ཐུགས་རྗེ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཤེར་མདོ་དང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་སུ་ལྟོས། །གསུམ་པ་ནི༔ **ཐ་དད་སྣང་བ་མི་སྤྱད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས།** །ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྟེང་ན་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བར་ཚོགས་མཐར་ཡས་པས་བསྐྲུད་པའི་རྒྱ་དཔངས་ལེགས་ལྡན་ལྟར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་ཐེག་བསྡུས་ལྟར་རྒྱ་རིས་སུམ་ཆད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་འཕྱུར་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་དང་ཀ་བ་འབར་བ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་བརྟེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོག་ཕུབ་པའི་དབུས་སུ་འཁོར་ས་བཅུའི་རྒྱལ་སྲས་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་ཏེ། སྐྱབས་གསུམ་ལས། འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། ། ཡང་དག་མངོན་སུམ་མཛད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དག་གིས་འབར། །འགྲོ་བ་རང་གི་མོས་པ་ཡིས། །དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སྐུར་འཛིན་གང་། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཚད་མེད་ལས། །འབྱུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། ། མཐོང་བར་གྱུར་ནས་སྐུ་དེ་ནི། །ཆོས་ཀྱིས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ནི། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འཕགས་པའི་སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། རང་གི་འཁོར་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལེགས་མཛད་བརྒྱ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། སོགས་དང་། འཇུག་པ་སོགས་མང་ལ་གནས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཡང་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི

སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟེང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་དང་། མདོ་ལས༔ རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་འོག་མིན་གྱི། །ཕོ་བྲང་རྒྱས་པར་སྤེག་པ་ཀུན། །རྣམ་སྤངས་དེར་ནི་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། །སྤྲུལ་པ་དག་གིས་འདིར་འཚང་རྒྱ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་འབུམ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ནི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཤིང་གནས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་རང་རིག་རྣམ་དག་ན། །ས་རྣམས་དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་གནས། །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་དང་། །འོག་མིན་ཉིད་དེ་རྣམ་མཛེས་པ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟེང་གཡོགས་ཀ་བ་འབར་བས་དགབ། །མུ་ཏིག་འཕྲེང་བ་འཕྱང་བ་དང་། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་དྲ་མ་ལས། །སྣ་ཚོགས་ལས་ཀྱིས་བཟོ་སྦྱར་བ། །རིན་ཆེན་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །འོད་ཟེར་སྒྲོན་མ་བརྒྱ་སྟེང་འབར༔ ༔ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་མཁའ་མཉམ་པ། །རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཁྱབ་བྱེད། །ཅེས་ལོངས་སྐུ་དེ་ཡང་གང་དང་ལྡན་ཅིག་སྤྱོད་པ་འཁོར་དང་གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞིང་དང་། གང་གིས་སྤྱོད་པའི་སྐུ་དང་། གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དང་། གང་གིས་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་སྡུད་དང་ཞིང་དང་མཚན། །སྐུ་དང་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང༔ ༔མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ན་སྐུ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་བརྗོད་པ་དང་། ཐུགས་འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་དང་། སྣ་ཚོགས་སུ་བསྟན་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱིས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་སོགས་སུ་བལྟའོ། །བཞི་པ་ནི། **བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ༔ ༔སྣ་འཛེམས་དྲུག་སྟུའི་གསུང་གིས་མཁའ་ཀུན་ཁྱབ་ཅེས།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་པི་ཝང་རྟུང་མཁན་ལྟ་བུ་དང་མགར་བ་དང་ཡི་གེ་པ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་ནི་བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལས། དེ་དག་དགོན་པར་ལྡོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ལྡོན་ཤིང་དུ་སྤྲུལ་བ་དང་རི་དྭགས་རུ་རུ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །

སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །སོགས་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་དཔག་མེད་པ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །སོགས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། གདུལ་བྱ་ཇི་བཞིན་སྤྲུལ་པ་ཡི། །སྤྲུལ་པ་ཡིས་ནི་ཕྱོགས་བཀང་ནས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཆར་འབེབ་པས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད། །སོགས་ལྟར་ཉན་རང་བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུམ་གཏོང་ཚུལ་དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ལོངས་སྐུ་དང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ལ་མཚན་དཔེ་དང་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་གསང་བ་བསམ་མི་ཁྱབ་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་བྱང་ས་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་སོགས་ལྟར་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། མཐོང་ན་ཆོམ་མཛད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྲུལ་བ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ལ་ལྡན་པས་འདིར་བཤད་ལ་འདི་ནི་གསུང་གི་གསང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། **གསང་གསུམ་རོལ་པ་ཀུན་ཁྱབ་སྐལ་པས་མཐོང་། །སྐད་ཅིག་བསྐལ་པར་བཟློག་དང་བ་སྤུ་རྩེར། །རྒྱ་གསོ་སྒོ་ང་ཀུན་མཁར་བཞིན་ཆེ་ཆུང་མེད།** །ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་ལས་ཞེས་དགོས་ལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་སྐལ་བས་མཐོང་ཚུལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་དང་རྒྱུད་དུམ་དང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་དུམ་ལས་བཤད་མོད། །དགེ་ཙམ་བྱས་ན་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཧ་སྦྱིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་བརྙན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བརྒྱ་བྱིན་ས་གཞི་དྭངས་པར་མཐོང་ནས་སྨོན་སོགས་ལྟར་ཐུབ་སྐུ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ལས་སྨིན་གྲོལ་བའི་དང་བའི་ངོར་ཤར་ནས་སྨོན་པ་སོགས་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བས་དེ་ཙམ་མཐོང་གི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་མ་བསྟན་པ་མིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་དང་བསྐལ་བ་སྐད་ཅིག་ཏུ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་དང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན

ཐམས་ཅད་བཀོད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཆེ་ཆུང་དུ་མི་འགྱུར་ལ་མི་དོགས་པ་ནམ་མཁར་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཐུབ་དབང་སྐད་ཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱུ་མཐུན། །ཞེས་པ་ནས། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས། །རྡུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཇིག་རྟེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་མཐར་ཡས་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྡུལ་སྟོན་མོད། །རྡུལ་རྒྱ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་ཕྲ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོར་ལྟར་རྒྱས་པར་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་མདོ་དུ་མ་སོར་ལྟར་རོ། །

དྲུག་པ་ནི། **སྟོབས་བཅུ་གནས་དང་མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས། །ཤད་རྒྱ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་ལ་ལྕོགས་ཀྱང་མི་རྫོགས་མཁའ་ཡི་མཐའ་བཞིན། །** ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདིར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་བ་དགོངས་པ་གཅིག་སྟེ་རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་བཀུབ་གསུམ་དཔེར་མཛད་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ལ་ཟླ་བས་ཀྱང་སྤྲུལ་སྐུའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིང་ཐོགས་འགྲེལ་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་འཇུག་པ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབས་སོགས་འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་བཤད་པ་འཇུག་འགྲེལ་དུ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མདོ་དེ་དྲངས་ནས་བཤད་པས་རྒྱས་པར་དེར་ཤེས་དགོས་ཤིང་འདིར་ཕྲན་པར་འགའ་སྨྲས་ན། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་སྨིན་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག །མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དམན་མཁྱེན་པའི་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་དང་། མོས་པ་སྣ་སོགས་མཁྱེན་པའི་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་དང་། བསམ་གཏན་སོགས་དང་དྲི་མ་མེད་པ་མཁྱེན་པའི་དང་། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་མཁྱེན་པའི་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་སོགས་མཁྱེན་པའི་དང་། ཟག་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་བཅུའི་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་པོ་དྲུག་གིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་སྒྲིབ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་འབིགས་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དང་། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་མཁྱེན་པའི་དང་། འཆི་འཕོ་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གསུམ་ནི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་རྩིག་པ་ལྟ་བུ་འཇིག

པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཤིང་རྣམས་གཅོད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དྲུག་དང་། །གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། །གོ་ཆ་རྩིག་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཕྱུག་དང་གཞིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་རང་སོགས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ཏེ་ལྡན་ཆོས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་རྒྱུད་བླ་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་ལ་དེར་མ་ཟད་སོགས་སྨྲས་དགེ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུ་དང་ཡང་སོགས་སྨྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་ཐ་སྙད་བཅོ་བརྒྱད་ཀོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་དང་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེ་རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མདོ་སོ་སོ་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དྲངས་ནས་བཤད་ལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གྲངས་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་སྣང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བཅུ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དུས་ལས་མི་འདའ་བ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་བཅུ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བས་བསྙེན་པར་དཀའ་བ་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆོས་བཅུ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་བཅུ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རིགས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདྲེན་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་བཅུ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཆགས་པར་གནས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་

ཕྱུག་ལ་དབང་བ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཕྱུག་པའི་ཆོས་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་པ་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པ་ཉིད་བཅུ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་པ་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱུར་དུ་མཐོང་བའི་ཆོས་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅུ་བའི་མདོ་ལས་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་། ས་བཅུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ན། མདོ་དེ་དག་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ། །འདི་དག་སོ་སོར་རྒྱུར་བཅས་ཏེ། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་རིན་ཆེན་གྱི། །མདོ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་སྔ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་བསྡུས་ཏེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་གི་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའི་མཐའ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཇུག་པ་ལས། ནམ་མཁར་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །སོགས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུའི་བ་སྤུའི་བུ་ག་རེ་རེ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ལ། གལ་ཏེ་གསུངས་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྐུ་ཚེའི་ཚད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་འཕྲིན་ལས་

གཞན་མི་མངའ་བར་སྨིན་པ་སྨིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། **གང་འདུལ་ལྷུན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་རྟག་ཏུ་རྫོགས།** །ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲིན་ལས་རེ་ཡོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་ནི་སྟོབས་བཅུའི་འཕྲིན་ལས་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་གདུལ་བྱ་རེ་འདུལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རེ་སྟོན་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་དང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ །ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མེད་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གཞན་དག་གིས་ཐོབ་པར་དཀའ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུད་ཆད་པ་མེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་སོང་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་རྣམ་གྲངས་འདིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུང་བསྟན་པའི་གཏམ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མང་ངོ་། །

འདིར་སྨྲས་པ།

གང་གི་ཐེགས་མ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱང་། །འཁོར་བའི་རྒྱུད་པ་ཀུན་འཕྲོག་འཆི་མེད་ཐམས། །
ཅི་དགར་སྤྱོད་པའི་གྲགས་སྙན་འགྱུར་བའི་ཚོར། །རྣམ་སད་ཚལ་བཞིན་མིག་ཡིད་རྣ་བའི་གསོས། །
མིང་རྟོག་ཙམ་ལས་ནམ་ཡང་ཆོས་གང་ཡང་། །
མེད་ཀྱང་སྲིད་ཞི་འཁྱོར་རྒྱུད་ཐོས་བསམ་བསྒོམ། །
འབྲས་བུས་མི་སླུ་ངོ་མཚར་རི་མོ་འབུམ། །
བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་རབ་བཀྲ་ཨེ་མ་མཚར། །
གདོད་ནས་དག་ཀྱང་རྨོངས་འཁྲུལ་སྨྱུ་མ་ཡི། །ཆོས་བརྒྱད་འདོད་པའི་ཡུལ་ལྷུས་ཆེས་རྨོངས་པ། །
རྣམ་བདུན་སྤྱགས་ཀྱིས་ཕཤིག་ཆོ་མིང་ཙམ་ཡང་། །མ་རྟོགས་ས་གསུམ་འགྲོ་རྣམས་ཅི་ཡིས་བསླུས། །
བརྟུན་སྣང་ཙམ་དང་དམན་པའི་སྟོང་པ་ལ། །
དབུ་མར་འཁྲུལ་མིན་མིང་ཙམ་རྟེན་འབྱུང་གི །
དབུ་མའི་སྲོལ་འབྱེད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་། །
གངས་ཅན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་རྣད། །
ཐབ་རྒྱས་གང་ལ་ཐུབ་དབང་དགོངས་པའི་གནད། །རྟོལ་ཙམ་མ་འཁྲུལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལུགས། །
ལུང་རིགས་རིན་ཆེན་བྲེ་བས་འོག་མིན་ཆེའི། །གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་སྲིད་ཞིའི་བླ་ན་འབར། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཞེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཏེ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་གྲུས་ཟིན་ཏོ།། །།

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ།

༄ ཞར་བྱུང་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོགས་གཅོད་ལ། མདོ་སྔགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་མྱུར་བྱུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་བླ་མེད་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་གྱིས་བླ་མེད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསང་གསུམ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་ནུས། །ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་ཐབས་བཞིན། །རྒྱ་གཙོ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་ཐབས་ཀྱིས། །ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་བྱེད་སྔགས་ལས་མདོས་མི་ནུས། །དེ་ཕྱིར་སྔགས་གཉེན་ཐབས་བ་མཐོ་མཚུངས་པ་འབྱུང་།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདི་དག་རྒྱས་པར་བཤད་ན་གསང་སྔགས་སྲུང་འགྲོལ་སྐབས་སུ་ཡང་ཆེར་མ་བབས་པས་རྒྱ་མཚན་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ཟད་རེ་བསྟན་ན། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་མ་ཟད་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་དང་བདེན་འཛིན་ཀུན་ཟད་ནུས་ཏེ། བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དངོས་གཉེན་བདེན་མེད་ཕྲ་བའི་ལམ་སྒོམ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དོན་འགྱུར་སྐྱེས་ནའང་ཐར་བའི་ས་བོན་འཇོག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཆུང་དུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །ཚེ་རབས་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ཐོབ་འགྱུར་ངེས་པའི་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བརྟེན་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་མཆོག་བདེན་མེད་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བསྟན་ཀྱང་། ཤེས་རབ་དེ་གཅིག་པུས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་མི་གྲོལ་བས། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བ་སོགས་དང་། ས་ར་ཧས། སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་པ། །དེས་ནི་ལམ་མཆོག

ཆེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་ལ། དེས་ན་ཡུལ་སྟོང་པ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་བླ་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ནི་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་ཡང་མ་བསྟན་ན། དེའི་རྣམ་བཞག་དེ་མན་ཆད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་པས་སྨྲས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་དུག་གསུམ་གྱི་དྲི་མའི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྒྲིབ་སྐོར་དགུ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་སོགས་བསྟན་ཀྱང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་ལས་རླུང་གཏན་ལོག་མི་དགོས་པར་སྤང་རུང་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སྤོང་བ་ལ་དེ་གཉིས་གཏན་ལོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བླ་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ཤོས་ཕྲ་ཤོས་སྔགས་ལས་མདོ་རྒྱུད་པས་མི་ནུས་སོ། །དོ་ཧ་ལས། བདེ་བའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་འབའ་ཞིག་ཙམ་བསྟན་པ། །ནས།ཁལ་ཆེར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། མ་ལུས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི། །རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད། །རྨོངས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འཁྱམས། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། དེའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇུག་འགྲེལ་རྒྱུད་བླ་ཕྱ་འགྲེལ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་པས། གཉེན་པོ་བླ་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་སྨྲས་པ་མགོ་མཚུངས་སུ་སྟག་ལོས་སྨྲ་བ་ཡང་འཁྲུལ་ལོ། །སྟག་ལོ་ན་རེ། འདི་བའི་ལུགས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ལས་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བ་བཅུ་འམ་བཅུ་གཉིས་འགག་དགོས་པས། དེ་དག་སྒྲིབ་པ་སྨྲས་བར་འདོག་སྟེ། དེ་མ་ཟད་པར་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སློབ་པའི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་གྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་མ་ཟད་པར་དུ་དེ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལྡོག་དགོས་ཀྱང་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མིན་སྙམ་ན། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེ་བོན་ཡིན་ནོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག གཉིས་པ་ནི། **ཐབས་ཟབ་མང་ཕྱིར་ལམ་ལ་ཡང་མྱུར་ཐུལ་ཆེ།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལམ་མྱུར་ཐུལ་ལྟ་ཡོད་པ་ཡང་ཐབས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱུག་རྒྱའི་མདོས་བཤད་ལ། སྔགས་ལ་དེ་བས་ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྨོངས་དང་།། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཐབས་ཟབ་མོ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་ཚུལ་དང་

མཆོད་སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མང་ཞིང་བླ་མེད་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་སྐུ་གསུམ་ལ་དམར་འཛུས་སུ་སྒྲུབ་ལུགས་གཅིག་ཡོད་པས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་མི་ལོ་ཙུང་ཤོས་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཁ་སྦྱོར་རྒྱུད་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས། །ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ། །གང་གི་དམ་པའི་བདེ་བས་ཕྱིན། །སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། གང་ཞིག་རྟོག་པ་ཀུན་སྤངས་པའི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། །སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ཚེ་དེ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་དམ་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རགས་ཕྲ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། །ཕྱུག་སྐྱེར་ཐེག་དང་མདོ་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་། །འོག་མར་གཞན་གཉིས་བཤད་རྒྱུད་གསུམ་པ་ནི། །དགོངས་གཞིར་ཟུང་ཡང་མདོ་རྒྱུད་འོག་མར་མིན།** །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ནཱ་རོ་ཞབས་ཀྱིས། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཐབས་ལས། །རགས་དང་ཕྲ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གསུམ་བཤད་ཅིང་ལུས་ཀྱི་དེས་ངག་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་སྦྱོངས་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་སྦྱོང་ལ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་གཞི་དུས་ལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་ཟུང་ཡང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་བླ་མེད་དུ་གསལ་བ་ཙམ་གང་ནའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ནས་གཞན་ཡང་སྨོམ་པའི་དོན། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་ཀྱི་ཆོན། །སྨོམ་པ་སྤྱུང་བར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། དེའི་དོན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྨོམ་ཚུལ་ཡང་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི། །སྨོམ་པ་མཆོག་ལ་གནས་བྱས་ནས། །ངོ་སྐལ་མ་པའི་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད། །སོགས་དང་། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་གང་དུ་ཡང་། །མཆོག་ཏུ་གསང་བ་མ་གསུངས་པ། །ཞེས་སོ། །བཞི་བ་ནི་**བླ་མེད་སྙིང་དང་རྒྱུད་རྒྱལ་དཀའ་གནས་མ། །སྐལ་ལྡན་སྤྱུབ་དང་ཚང་བྱེ་ཚས་ཅེར་གཤེགས་ཕྱུག །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་ཕྱུག** །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གསང་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་ཚགས་པར་ཡོད་པར་གསང་སྔགས་བླ་མེད་སྤྱི་ན་ཕྱོགས་མཚོན་རེ་མང་མོད་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་

རྒྱུད་ན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བས་དེ་ཉིད་སྟོན་མཁན་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་ཕའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྔགས་ཤིང་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་ལ་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཆེན་ཡིན་པར་འགྱུར་སྟེ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ནི། །གང་དུ་འང་ང་ཡིས་མ་བཤད་པ། །སྐལ་བ་མེད་པའི་བསམ་པའི་རྒྱུས། །རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་དུ་སྦས་བྱས་པ། །དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །ཞེས་དང་། མི་ཤེས་པ་ཡི་མི་འགའ་ཞིག །རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་ཕ་མཐའ་ཡི། །ས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲོ་འདོད་པ། །ལམ་ནི་གང་ཡིན་མི་འདྲི་གང་། །ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་འགྲོ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་དཀའ་བ་ཆེར་བྱེད་པའི། །མན་ངག་དང་བྲལ་སྒྲུབ་པ་པོ། །འབྲས་བུ་མེད་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡང་། །སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ། །ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་དུ་འབོད་འགྲོ། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དད་པས་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ལས། །མན་ངག་དག་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གསང་བ་གྲུབ་པར། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གནས་པར། །དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པར་གསལ། །སྤྲོས་པ་དུ་མ་རྒྱས་གྱུར་པ། །གཞན་དུ་སྦས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན།།

བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་། །མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སོགས་སུ། །མཆོག་ཏུ་དཀའ་བ་གཅིག་པུ་ཉིད། །རྣམ་པ་དུ་མར་རྣམ་པར་གནས། །ཕུང་པོ་རིན་ཆེན་སྣོད་ཉིད་དུ། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཉིད་འབད་པས་སྦས་མཛད་ནས། །སངས་རྒྱས་མགོན་པོས་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་དང་། གྲུབ་དབང་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་བག་ལ་ཉལ་དབྱེ་བས། །ཡང་དག་མགོན་པོས་དེ་ཉིད་ནི། །འབད་པའི་སྦས་ནས་ཕུང་པོ་ཡི། །རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བཞག །ཅེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་དེ་དག །དཔལ་ལྡན་འདུས་འདི་སྣོད་ཡིན་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་དང་པཎ་གྲུབ་ཀྱིས་བསྔགས་པའི་རྒྱ་མཚོའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། མཆོག་ཏུ་རྨད་བྱུང་གསང་ལས་ཆེས་གསང་ཐེག །ཉོན་མོངས་ལམ་བྱེད་སྦྱོར་དུ་ཀུན་འདོད་སར། །འཇུག་བྱེད་གསང་སྔགས་སྤྱི་དང་བླ་མེད་ལ། །རྣམ་དག་ཡིད་ཆེས་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ། །ཅེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་མདོ་སྔགས་ལམ་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཟིན་ཏོ།། །།

༄ གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཟུགས་རྒྱན་དང་། དཔེ་རྒྱན་སོགས་སྨོས་པ་ནི། འཇམ་མགོན་མཁྱེན་པའི་ཡས་འོངས་འཕྲུལ་མིག་ཁྲ་ལ། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་སྤྲས་པ་བཞིན་སྣང་འཛིན་འཁྲིགས། །ཐུབ་དབང་གསུང་བཞིན་ཐོག་མཐར་བར་དུའང་དགེ། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་མཆོག་ཕྱོགས་ཀུན་འདུས་བཞིན་བརྡིང་། །ཞེས་སོ། །༼གཉིས་པ།༽བོད་འདིར་གསུང་རབ་མི་ལྷ་མི་སློབ་པར་སློམ་ཆེན་པར་རློམ་པ་དང་། བློ་གྲོས་དམན་པ་དང་ཐན་ཐུན་རེ་སྦྱངས་ཙམ་དང་ཐུབ་བསྟན་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འགའ་ཞིག་མ་བསྒྲུབ་ལོང་བས་མཐར་བསྒྲོད་འདོད། །ལ་ལ་བློ་དམན་བྱིས་པས་སྤྲང་ཁྲང་ལེན། །ཁལ་ཆེར་སྦྱངས་ཙམ་རི་ཁྲམ་བརྟགས་པས་སྨེམས། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་ཀུན་འདེགས་གཙུག་སྡུ། །ཞེས་སོ། །༼གསུམ་པ།༽ཐབ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཚོགས་རྟོགས་པ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀ་ནའང་སྤྱར་ལྷན་ཕྱར་དཀོན་པ་ནི། མཁས་པས་ཆེས་མཁས་འཕགས་པ་བོད་མང་པོས་ཀྱང་། །ཕྲུགས་དོར་ཐབ་རྒྱུས་ཐགས་མ་ཕྱ་ཀར་བ་བཞིན། །ངེས་ཀྱིས་མ་བདེ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཕྲེལ་ཡམ། །མཆེད་ལྷུང་རིགས་ཞར་བས་ཅི་ལྟར་བཙོས། །ཞེས་སོ། །༼བཞི་པ།༽རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཚོལ་བ་ལ་རྒྱ་བོད་དང་ཕྱི་ནང་གི་པཎ་ཆེན་ཀུན་ཀྱང་འབད་པ། ཆོས་གྲགས་དང་དཔལ་ལྡན་གཅིག་ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་གཞན་མཁས་མང་གླུ་དབང་སྟོང་གིས་རོལ། །ཞན་དང་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་སྤྱུར་ཕུལ་གང་། །དགག་སྒྲུབ་རྣམས་འཕྲུག་གྲུབ་མཐའི་མཆོར་བསྒྲོད་སྣ། །ཏིང་དབོན་མཁས་རྣམས་གྲུ་རྫིངས་ཅི་ལྟར་འཇུག །ཅེས་སོ། །༼ལྔ་པ།༽གྲུབ་མཐའི་མཐར་མ་སོན་པའི་སྐུག་ཚང་པ་སྤྱོད་འབྱུང་གི་རབས་དང་སྦྱར་ཞིང་ཁོང་ལ་བལྟས་ཏེ་རང་གིས་གྲུབ་མཐའི་མཐར་སོན་པའི་ཁེངས་གཏམ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པ་ནི། རིགས་པའི་གྲུ་རྫིངས་དཔལ་འཕྲུལ་དང་པོའི་རྒྱུ། །ཕྱུངས་བས་རྩོལ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་མཆོར། །ཕྱིན་སྨེམས་དྲེགས་རྒྱུངས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀུན་མཐོང་རྒྱུར། །གྲུབ་མཐར་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སློན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཚིགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། གློ་བཟང་མེས་ཕྱིན་རང་ཕྱོགས་ལམ་གསུམ་འཕགས། །རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་ཆེན་རལ་འོངས་རྟོག་གེ་ཡིས། །ལུང་བསྟན་ནོར་ལྷའི་ཀར་དྲི་བཀྲུས་ཆབ་ཀྱིས། །ཆོས་འཕྲུལ་དུག་ཅན་རྒྱུད་ཚོགས་དག་གྱུར་ཅིག །རིན་ཆེན་ཁྲུང་ལྡི་མཚོ་ཆེན་སྔ་རབས་གསོ། །ཏི་ཟླའི་སྒྲོན་འདེགས་ལྡན་པོ་གནས་དེ་ཕྱིར། །འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཁྲུང་ལྡི་གྲགས་སྙན་གསོ། །ཡིགས་བཤད་སྒྲོན

མེས་ས་གསུམ་སྣང་བྱེད་སོགས། །ཆོས་དབྱིངས་བཞིན་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚུངས། །ཕྱོགས་རྣམས་རྫུ་འཕྲུལ་བཞིན་དུ་ས་རིམ་བགྲོད། །ཁ་རྒྱས་ཟླ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ནས། །ཉི་མ་བརྒྱུས་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་ལྷུར་རྫོགས་སོགས། །ཅེས་སོ། །སྒྲུར་བྱུང་གཞན་གོ་སླ་ལ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་མདོ་སྔགས་གཉིས་དང་ལུང་གི་གཏེར་དྲིན་ཅན་བླ་མ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀུན་དང་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀའི་མངའ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དགོན་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་དང་། དཀར་ཆེན་ལྷ་སོགས་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་སའི་སྟེང་ན་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཞེས་རབ་སྦྱིན་པ་སྟེ་ཡབ་སྲས་བཞིའོ། །དེ་ཡང་རྩ་བ་འདི་བྱེད་པའི་བསྐུལ་བ་པོ་དེ་དག་དང་རང་བློ་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བ་སོགས་དགོས་པ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་ལ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་གི་བཀའ་རྩོམ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་ལས། འདི་དག་གི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས། ནས། འགལ་བའི་ཕྲེང་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་བཏང་འདུག་པ་འདི་ལ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ཆེ་གནོད་བྱེད་ལྟར་སྣང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡང་དག་མ་མཆིས་པས་དགག་ལན་གཅིག་བྱས་ན་ཡོད་པར་འདུག་ཀྱང་། ནས། སྐབས་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་རྗེས་འཇུག་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོར་རློམ་པའི་འགྲེང་བག་ཅན་ཡོད་ན་ལན་གདའ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་བསྐུལ་མ་ཞིག་བྱུས་ཡོད་ཀྱང་བྱེ་མ་བཙིར་བ་ལ་མར་ནག་ཡོད་རིགས་སུ་མི་འདུག་པས། ཐ་སྙད་རིགས་པའི་ཐུགས་ཕྲེང་བཞེས་མི་དགོས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབྲས་ལན་འདེབས་མཛད་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་བཀའ་བསྐུལ་བའི་ཐུགས་བཞེད་བསྐང་བའི་ཆེད་དང་། ཕྱོགས་ལྷུང་དང་རྨོངས་ཞེན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤེར་མདོ་སོགས་ཟབ་མོའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། སྔགས་ལའང་གསལ་སྒྲོན་ལས་བཤད་པ་འདི་ནི་གང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་གོང་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕྲ་མོ་རྣམས་མི་ཤེས་ཤིང་། ནས། དེ་ལ་མོས་ཀྱང་དད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་མཐོང་ནས། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དང་། རང་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གཞུང་རྣམས་ལ

སྨྲོངས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་ཤིང་། རང་ཡང་དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་སྨྲོངས་ནས། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དཀའ་གནས་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་རྣམ་པར་བཤད་པ་རེ་བྱས་ཤིང་། མཁས་པ་སྟག་ཚང་བའི་ལན་ཡང་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་བ་འདིས་མཚུངས་མེད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གཞན་གྱི་དམ་པ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་མཉེས་པར་གྱུར་ཅིག་གུ་སྙམ་དུ་བྲིས་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །ཚོར་གྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དྲིས་ལན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དྲི་མེད་དྲིས་ལན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་འདི། །གང་གི་མགུལ་ན་ལེགས་པར་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་འདུས་ནང་དུ། །མགུལ་གྱི་མུ་ཏིག་རྒྱན་བཞིན་མཛེས་པ་ཡིན༑ ༑ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཐོང་བའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོག་སྐྱེད་པ།། ནས༑ ཆོས་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཕྱེ་བས་མཁས་རྣམས་འདི་ན་དགའ་མཆོག་སྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྨྲས་པ། གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་མ་སྨྲས་འདིར་མེད་ཀྱང་། །ལྷོངས་འདི་ལ་ལྟོས་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་མཆོག །ཡིན་ཕྱིར་འཁྲུལ་དང་རང་བཟོས་མ་བསླད་པས། །བློ་བ་དག་པ་བཞིན་དུ་དབྱངས་ཅན་སྨྲས།། བློ་གྲོས་མཐར་སོན་བྱེ་བས་མ་ཐོན་པས། །མདོ་སྔགས་གྲུབ་མཐའི་དཀའ་གནད་ཆེས་གསལ་བའི། །ལྷ་རྫས་དྭངས་ཤེལ་མཆོག་འདི་མཁས་པ་བརྒྱའི། །ཕྲུགས་ཀ་གསལ་བྱེད་རྒྱན་དུ་བདག་གིས་འབུལ། །མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་སྨྲུང་བཞིན་ལེགས་བསམ་བཞིན། །རྩེ་གཅིག་དྲན་པ་མངོན་བྱས་ལེགས་སྨྲུར་མོད། །ལེགས་པར་བཤད་པ་བླ་མ་ལྷ་ཡི་དྲིན། །ཉེས་པར་ནོངས་གང་འཕགས་དང་མཁས་ལ་འཆགས། །འདི་ནི་ཀུན་བཟང་དག་ཞིང་ཉི་མ་བཞིན། །རང་གཞན་གཞུང་ལུགས་དཔག་ཡས་དོན་གསལ་ཞིང་། །ཐེག་གསུམ་གདུལ་བྱའི་དགེ་ཚོགས་འདབ་བརྒྱར་བཞད། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་འགྲོ་རྣམས་མིག་གྱུར་ཅིག །བསླུ་མེད་དཀོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་བྱིན་རླབས་དང་། །ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འཕྲུལ། །བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་མཐུ་ཡིས། །དགེ་ལེགས་ཆར་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྨོན་ལྟར། །ལྷག་བསམ་ཟླ་རྒྱས་དག་པའི་བདུད་རྩི་སྤྲོས། །དད་པ་ཀུནྡའི་མིག་ཕྱེ་ལེགས་སྨོན་པས།། དག་པའི་ཞིང་འཁོར་མཛད་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཤོག །ཅེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་དང་ཟབ་དོན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་དགུའི་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་ཞེས་བྱ་བ

འདི་ནི། ཁམས་རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུ་མདུན་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྗེ་ལྕང་ར་དཔོན་སློབ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀས་ཕྱུག་པ་དེས་སྔར་ཡང་རང་འགྲེལ་གཅིག་དགོས་ཞེས་ཇ་གཡུ་གསེར་བྱུ་རུ་སོགས་དང་བཅས་གཅིག་དང་ཡང་ནན་བསྐུར་གྱིས་ཇ་གསེར་བྱུ་རུ་སོགས་དང་བཅས་ལན་གཉིས་བསྐུལ་ཅིང་། མཁས་མང་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་འདུས་སྡེ་བློ་གསལ་གླིང་གི་བུ་འཁོར་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་དབང་ལུང་བཀའ་འགྱུར་སོགས་ཐོབ་པའི་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་མེ་ཤེལ་མ་རིག་གཉིད་སངས་ཀྱིས་སྤྲས་ཏེ་བསྐུལ་བ་མཁས་པའི་མཁས་པ་དེས་པར་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ནམ་མཁའ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཉིན་བདེ་ཆེ་ལེགས་བྲིས་ཤོག་སུམ་བརྒྱ་དང་བཅས་རྒྱུ་མཚན་སྔན་ཚིག་གིས་དྲངས་པའི་བསྐུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་མས་ངག་གིས་ཀྱང་བསྐུལ་བ་ལས་ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཆོས་ལ་སྤྲོ་བའི་མང་ཐོས་སྦྱོང་བ་པ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

༄ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐར་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་འབབས་ཀྱང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདེངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པོའི་ཁྲོད་ན་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྨྲ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོར་འཕྲུལ་ཡུན་ལེར་ཚོར་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིར། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། ||

༄༅། །རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་ཀླས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
སྟོད་བཅུད་འགྱུར་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟུང་ཞིང་། །

འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརླན། །
འདི་སྣང་འགགས་ཚེ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
བརྟུས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྐྲུན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགྲོ་གྲོན་གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་ཀློག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་བྲིས་པའོ། །སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

ཨོཾ་ནམཿ་ཨམིཏཱབྷཱཡ།

༈ སྤར་འགྲེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྒྱུར་མཁན།
སྣའི་ཁན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྡན་ཚོགས།
ཕྱུག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཚོང་བསྒྱུར་བྱེད་མི་ཆོག
སྤར་སྐྲུན་བྱེད་ཡུལ་སྣའི་ཁན།

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

~The Vows of Samantabhadra~

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

~The Vows of Samantabhadra
Avatamsaka Sutra~

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：大宗義》

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org.tw
This book is for free distribution only, it is not to be sold
Printed in Taiwan
4000 copies; August 2000
TI034-1611